

Přehled zpráv

Trumpova srážka se světem	12
29.4.2017 Lidové noviny ~ str. 19 ~ Orientace <i>KRYŠTOF KOZÁK</i>	
Nikdo toho neudělal víc než já, tvrdí Trump, fakta ale mluví jinak. Rozpačitých prvních 100 dnů ve funkci	16
29.4.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>Adam Kotrbatý</i>	
Trumpova srážka se světem. Co z toho plyne pro nás?	17
29.4.2017 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Svět <i>Kryštof Kozák</i>	
ZE ŽIVOTA POKUSNÉHO KRÁLÍKA	21
28.4.2017 Pátek Lidových novin ~ str. 06 ~ Rozhovor: <i>Alena Plavcová</i>	
Pozvánka na seminář o francouzských prezidentských volbách	26
26.4.2017 euroskop.cz ~ str. 00 ~ Členské státy <i>Euroskop</i>	
Zimola končí v čele Jihočeského kraje	27
26.4.2017 ČT 24 ~ str. 07 ~ 20:00 90' ČT24	
Prošel Staropramenem, "plzní" a teď povede Budějovický Budvar	33
25.4.2017 marketingsales.cz ~ str. 00 ~ Rubriky <i>- bob -</i>	
AUTOŘI	34
25.4.2017 Xantypa ~ str. 04 ~ Autoři	
Novým ředitelem Budějovického Budvaru se stal Petr Dvořák, manažer s dlouholetou zkušeností v pivovarnictví	34
25.4.2017 agris.cz ~ str. 00 ~ Zemědělství <i>MZe ČR</i>	
Soukromé školy nemají dost míst	35
25.4.2017 Hospodářské noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana <i>Markéta Hronová</i>	
O soukromé školy je enormní zájem. Nejsme automat na razítka, brání otevírání nových stát	36
25.4.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Markéta Hronová</i>	
Le Penová vs. Macron	38
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 10 ~ 20:00 90' ČT24	

Le Penová vs. Macron	40
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 02 ~ 20:00 90' ČT24	
Společnost	43
24.4.2017 Hospodářské noviny ~ str. 19 ~ Lidé	
Společnost	43
24.4.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ Ondřej Macka	
Témata francouzských voleb	44
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 03 ~ 20:00 90' ČT24	
Prezidentské volby ve Francii	44
24.4.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Do čela Budvaru míří Petr Dvořák, bývalý manažer Prazdroje	54
24.4.2017 finance.cz ~ str. 00 ~ Financinoviny.cz	
Budějovický Budvar mění vedení. Bude ho řídit bývalý manažer Prazdroje Dvořák	55
24.4.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Byznys raz,ČTK	
NA ZÁPAD, TEDY NA VÝCHOD	56
24.4.2017 Týden ~ str. 10 ~ Aktuálně Lukáš Bek	
Šéfem Budvaru se stane Petr Dvořák z Prazdroje	56
24.4.2017 tyden.cz ~ str. 00 ~ Byznys ČTK	
Souboj o francouzského prezident	57
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 01 ~ 20:00 90' ČT24	
Každé podnikání nese riziko. Třeba to, že nepoznám podezřelou firmu	60
24.4.2017 Hospodářské noviny ~ str. 17 ~ Téma Martin Tópek	
Souboj o francouzského prezidenta	62
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 09 ~ 20:00 90' ČT24	
Kdo vyhraje boj o Francii?	65
24.4.2017 ČT 24 ~ str. 04 ~ 20:00 90' ČT24	
Úvěry podnikům brzy dost zdraží	67

24.4.2017	E15 ~ str. 12 ~ Rozhovor <i>Tereza Zavadilová</i>	
Roman Šilha: Úvěry podnikům brzy dost zdraží		69
24.4.2017	e15.cz ~ str. 00 ~ Rozhovory	
Každé podnikání nese riziko. Třeba to, že nepoznám podezřelou firmu, říká advokátka Deloitte.....		71
24.4.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Martin Ťopek</i>	
Francie volí prezidenta. Ve hře je i hororový scénář		75
23.4.2017	seznam.cz ~ str. 00 ~ Zahraniční <i>Martin Jonáš</i>	
Dotace existují jen proto, aby vytvářely korupci. Markéta Šichtařová našla v tomto týdnu příklad, který patří do učebnic		76
23.4.2017	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>Jiří Hroník</i>	
Přenos z Francie: Le Penová slaví úspěch, u Bastily létaly kameny		77
23.4.2017	seznam.cz ~ str. 00 ~ Zahraniční <i>Redakce Seznam</i>	
Francouzi vybírají prezidenta		82
23.4.2017	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	
„Útok již volby ovlivnil. Nejvíce pomohl Le Penové a Fillonovi,“ říká odborník.....		88
22.4.2017	lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Svět <i>Lidovky.cz, Martin Hampejs</i>	
Univerzita Karlova připravila na dnešek Den celoživotního vzdělávání a Festival absolventů		90
22.4.2017	ČRo Plus ~ str. 04 ~ 17:10 Den podle...	
Největším nepřítelem kytkožroutů jsou sekačky.....		92
22.4.2017	Deník Víkend ~ str. 04 ~ Rozhovor <i>LENKA VAŠKOVÁ</i>	
Brexit nejvíc ublíží obyčejným lidem		95
22.4.2017	Lidové noviny ~ str. 22 ~ Orientace / rozhovor <i>ZUZANA LIZCOVÁ</i>	
Paroubek zvažuje návrat do politiky. V řadách ČSSD už to ale nebude		98
21.4.2017	Hospodářské noviny ~ str. 10 ~ Události <i>Veronika Neprašová</i>	
Ministra prý dělat nechtěl, mohl si vybírat. Jiří Paroubek zamete před vlastním prahem a pak.....		99
21.4.2017	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>vef</i>	
PŘEORÁME EVROPU		99
21.4.2017	Hospodářské noviny ~ str. 04 ~ Speciál	

Ondřej Houska

Přeoráme Evropu, slibují populisté včetně Le Penové. Demontáž EU by byla pro Česko tragédie, říká politolog.....	101
21.4.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ Ondřej Houska
Česká republika je na přijetí eura připravená, chybí však politická vůle.....	103
21.4.2017	denikreferendum.cz ~ str. 00 ~ Domov Jan Gruber
Paroubek touží po návratu do politiky, v ČSSD ale nebude. Má nabídky od jiných stran	104
21.4.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ Veronika Neprašová
Povinnou vojnu ne, shodují se politici napříč Sněmovnou.....	106
20.4.2017	Mladá fronta DNES ~ str. 02 ~ Z domova (ČTK)
Povinná vojna nebude, přímá volba byl omyl, účtovali lídři	107
20.4.2017	Právo ~ str. 02 ~ Zpravodajství Jan Martinek
Superdebata: Celé video, jak museli krotit Babiše a Kalouska. A jak expremiéři hodnotili ženy	108
20.4.2017	seznam.cz ~ str. 00 ~ Domáci Redakce Seznam
Slavnější než Beatles.....	108
20.4.2017	Host ~ str. 16 ~ Reportáž Vratislav Maňák
Kalousek vyplázl jazyk, smál se, dělal posunky a zakryl si hlavu. Důvod: Andrej Babiš	112
20.4.2017	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ vef
Mladí umělci si neberou servítky	113
20.4.2017	Mladá fronta DNES ~ str. 17 ~ Praha Kateřina Havlíková
Host: Schwarzenberg Karel; předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/	114
20.4.2017	ČT 24 ~ str. 01 ~ 18:25 Interview ČT24
Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny	124
19.4.2017	ceskenoviny.cz ~ str. 00 ~ Hlavní zprávy ČTK
Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny	124
19.4.2017	ceskenoviny.cz ~ str. 00 ~ Z domova ČTK
Přímá volba prezidenta se nepovedla, shodli se lídři parlamentních stran.....	124
19.4.2017	novinky.cz ~ str. 00 ~ Domáci Barbora Zpěváčková, Barbora Janáková

Jen na Seznamu: Přímý přenos debaty politických lídrů před studenty	126
19.4.2017 seznam.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Redakce Seznam</i>	
Povinná vojna? Politici upřednostňují jiná řešení	126
19.4.2017 tyden.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>ČTK</i>	
Nechci ručit za řecké dluhy. Babiš odmítá vstup do eurozóny.....	127
19.4.2017 tyden.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>ČTK</i>	
Kalousek to podělal, řekl Babiš. Šéf TOP 09 ho napadl, že je podvodník	127
19.4.2017 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domáci <i>iDNES.cz, Josef Kopecký</i>	
Babiš je proti přijetí eura, Kalousek by naopak vstoupil do eurozóny co nejrychleji	128
19.4.2017 ct24.cz ~ str. 00 ~ Ekonomika <i>zemand</i>	
Babiš znovu pohřbil euro. „Nechci ručit za cizí banky,“ říká.....	128
19.4.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Česko <i>ČTK,lup</i>	
Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny	129
19.4.2017 investicniweb.cz ~ str. 00 ~	
Nechci, aby Česko vstupovalo do eurozóny, koruna je výhodná, říká Babiš	129
19.4.2017 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov <i>ČTK</i>	
Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny	130
19.4.2017 roklen24.cz ~ str. 00 ~ Zprávy Online <i>čtk</i>	
Jste podvodník, řekl Kalousek Babišovi v hádce o dluhopisy	130
19.4.2017 novinky.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Barbora Zpěváčková, Barbora Janáková</i>	
Největší diskuse v Humpolci vzbudily zahrádkářské kolonie	131
19.4.2017 pelhřimovsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Pelhřimovsko <i>Monika Pelíšková</i>	
Největší diskuse v Humpolci vzbudily zahrádkářské kolonie	132
19.4.2017 Pelhřimovský deník ~ str. 03 ~ Vysočina/Pelhřimovsko <i>MONIKA PELÍŠKOVÁ</i>	
Kalousek: Babiš je podvodník. S dluhopisy zneužil právo	133
19.4.2017 echo24.cz ~ str. 00 ~ Byznys, Krátké zprávy, Domov <i>Echo24, čtk, bp</i>	
Změna volebního systému je nebezpečná, odmítli Babišův návrh expremiéři.....	134
19.4.2017 tyden.cz ~ str. 00 ~ Politika	

ČTK

Když zkazím start.....	135
18.4.2017	Ona DNES ~ str. 38 ~ Fejeton MARKÉTA FIALOVÁ
Slezské divadlo Opava uvede operu RUSALKA v režii Ilji Racka.....	136
18.4.2017	polar.cz ~ str. 00 ~ Opava/Celý MS kraj PR článek
Slezské divadlo Opava: Premiéra opery RUSALKA v režii Ilji Racka.....	137
18.4.2017	polar.cz ~ str. 00 ~ Opava PR článek
Co je a co není komunitní plánování?	138
18.4.2017	Obec & finance ~ str. 48 ~ Vít Skála
Turci podpořili navrhované ústavní změny, jež mají posílit pravomoci prezidenta	141
17.4.2017	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...
Éra strategické trpělivosti se Severní Koreou je u konce	145
17.4.2017	ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...
Chytilová: Děti války bývají štědrější. Ale jen mezi svými	148
16.4.2017	ceskapozice.cz ~ str. 00 ~ Česká pozice / Téma Česká pozice, Jan Klesla, Česká pozice, Petr Kain
Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek	151
13.4.2017	personalista.com ~ str. 00 ~
Kdo může řídit ČT? Představujeme kandidáty na generálního ředitele.....	151
13.4.2017	mediahub.cz ~ str. 00 ~ Média ČTK
Jak to vidí Jan Jirák.....	152
12.4.2017	ČRo Dvojka ~ str. 01 ~ 08:30 Jak to vidí
Česká justice je k smíchu, Dalík je na svobodě. Proč se to muselo stát?.....	158
12.4.2017	ctidoma.cz ~ str. 00 ~ Zpravodajství Martin Chalupa
Nejvyšší soud propustil Dalíka z vězení.....	159
12.4.2017	e15.cz ~ str. 00 ~ Události
Studenti pražské fakulty nechtějí přísahat na cizí žezlo, iniciovali sbírku	161
11.4.2017	novinky.cz ~ str. 00 ~ Věda a školy fš

Odborník na Rusko: Moskva klidně hodí Asada přes palubu. Otázka je, co by za to chtěla.....	162
11.4.2017 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>hosenseidlovap</i>	
Americký útok na Sýrii	162
11.4.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Jihočeský hejtman Zimola po rozpadu koalice odstupuje z funkce	171
11.4.2017 budejovice.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Budějovice / Budějovice - zprávy <i>MF DNES, Lukáš Marek</i>	
Rychlý převrat. Jižní Čechy hodlá ovládnout ANO s ODS	173
11.4.2017 Mladá fronta DNES ~ str. 15 ~ Jižní Čechy <i>Lukáš Marek</i>	
Obrat kraje pobouřil a spustil tahanice o primu na gymnáziích	174
10.4.2017 Mladá fronta DNES ~ str. 13 ~ Kraj Olomoucký <i>Petra Klimková</i>	
Kraj pobouřil gymnázium v Přerově, zrušil mu primu a konkurenci ji přidal	175
10.4.2017 olomouc.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Olomouc / Olomouc - zprávy <i>MF DNES, Petra Klimková</i>	
Ruské zkušenosti s terorismem.....	177
9.4.2017 ČT 24 ~ str. 08 ~ 21:05 Horizont	
Žáci sami volají po tom, aby se ve školách o fake news učilo, říká expert na mediální výchovu	179
8.4.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Markéta Hronová</i>	
Útok USA na Sýrii Trumpovi přinese politické body. Konflikt s Ruskem nehrozí, tvrdí amerikanista	181
7.4.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>Eliška Kubátová</i>	
Hostem Interview je politický geograf Michael Romancov	182
7.4.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 11:34 Interview Plus	
Americký útok v Sýrii	189
7.4.2017 ČT 24 ~ str. 13 ~ 20:00 90' ČT24	
Americký útok na Sýrii	190
7.4.2017 ČT 24 ~ str. 02 ~ 20:00 90' ČT24	
Americký útok na Sýrii	191
7.4.2017 ČT 24 ~ str. 06 ~ 20:00 90' ČT24	
Americký útok na Sýrii	193

7.4.2017 ČT 24 ~ str. 18 ~ 20:00 90' ČT24

Vorlíček mluvčím státních veterinářů	196
6.4.2017 Právo ~ str. 19 ~ Trhy & ekonomika (sp)	
Přípravy na schůzku amerického a čínského prezidenta	197
6.4.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Ceny F. L. Riegry.....	198
6.4.2017 psp.cz ~ str. 00 ~ Úvod › Poslanci a orgány	
Mezi populismem a letargií	199
6.4.2017 Ekonom ~ str. 20 ~ Téma čísla - ČSSD JAN ŠTĚTKA	
Studenti vybírají na žezlo	201
5.4.2017 Metro ~ str. 01 ~ Titulní strana	
Sbírka na žezlo	201
5.4.2017 TV Barrandov ~ str. 19 ~ 18:30 Naše zprávy	
Výstraha pro Rusko	12
5.4.2017 Mladá fronta DNES ~ str. 11 ~ Názory Karel Svoboda	
Fakultní insignie. Studenti si šetří na zeměkouli s prsty	16
5.4.2017 Metro ~ str. 02 ~ Praha JAR	
Na Floridě se odehraje summit amerického prezidenta Trumpa s čínským prezidentem	17
5.4.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 17:10 Den podle...	
Veleba zve do Senátu odpůrce ČT, vystoupí i Ovčáček. Vytvoří tlak před volbou ředitele, míní experti	21
5.4.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci Lukáš Prchal	
Profily uchazečů o vedení ČT: Alena Dlabačová chce zlepšit kvalitu pořadů	26
5.4.2017 digizone.cz ~ str. 00 ~ Jan Brychta	
Elektronický občanský průkaz nás určitě vyvede ze stojatých vod konzervatismu	27
5.4.2017 Veřejná správa ~ str. 02 ~ Rozhovor Jiří Chum	

Nový tiskovým mluvčím Sberbank je Jan Marek.....	33
4.4.2017 mediaguru.cz ~ str. 00 ~ Aktuality <i>Kateřina Straková</i>	
Putin jednal se svým běloruským protějškem Lukašenkem.....	34
4.4.2017 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...	
Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek	34
4.4.2017 iprosperita.cz ~ str. 00 ~ Šéfové <i>Editor</i>	
Jan Marek se stal mluvčím Sberbank	35
4.4.2017 mediahub.cz ~ str. 00 ~ Média <i>Mediahub, em</i>	
Exploze v metru. V Petrohradu zabíjela nálož se střepy a kovovými úlomky	36
4.4.2017 Benešovský deník ~ str. 07 ~ Zahraničí <i>PAVEL HRABICA</i>	
Exploze v metru. Internet zaplavily konspirační teorie.....	38
4.4.2017 denik.cz ~ str. 00 ~ Ze světa <i>Pavel Hrabica</i>	
V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah	40
4.4.2017 Kroměřížský deník ~ str. 05 ~ Svět <i>PAVEL HRABICA</i>	
Za rohem nelze čekat zázraky	43
4.4.2017 Lidové noviny ~ str. 14 ~ Akademie	
V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah	43
4.4.2017 Pardubický deník ~ str. 07 ~ Svět <i>PAVEL HRABICA</i>	
Exploze v metru. V Petrohradu zabíjela nálož se střepy a kovovými úlomky	44
4.4.2017 Pražský deník ~ str. 09 ~ Svět <i>PAVEL HRABICA</i>	
V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah	44
4.4.2017 Písecký deník ~ str. 05 ~ Svět <i>PAVEL HRABICA</i>	
V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah	54
4.4.2017 Vyškovský deník ~ str. 08 ~ Svět <i>PAVEL HRABICA</i>	
Zahájení sbírky na insignie FSV UK.....	55
3.4.2017 protext.cz ~ str. 00 ~ kom sko	
Výbuch v metru v Petrohradu.....	56
3.4.2017 ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 18:10 Ozvěny dne - publicistika	

Sberbank má nového mluvčího a PR manažera	56
3.4.2017 investujeme.cz ~ str. 00 ~ <i>Jana Zámečnicková</i>	
Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek	57
3.4.2017 investujeme.cz ~ str. 00 ~ <i>Jana Zámečnicková</i>	
Exploze v metru v Petrohradě	60
3.4.2017 ČT 24 ~ str. 01 ~ 20:00 90' ČT24	
Exploze v metru v Petrohradě	62
3.4.2017 ČT 24 ~ str. 08 ~ 20:00 90' ČT24	
Výsledek nejistý, tápou i učitelé. Česko uvažuje, jak podpořit školy v boji proti "fake news"	65
3.4.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Markéta Hronová, Lukáš Prchal</i>	
Historie jako služba pozůstalým	67
3.4.2017 Babylon ~ str. 04 ~ Nástěnka <i>Jan Machonin</i>	
Útok v petrohradském metru	69
3.4.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Můj příběh je dobrý	71
3.4.2017 Respekt ~ str. 44 ~ Rozhovor <i>ONDŘEJ KUNDRA, JIŘÍ NÁDOBA</i>	
Francouzská volební ruleta	75
2.4.2017 ČT 24 ~ str. 07 ~ 21:05 Horizont	
Strategická konkurence na vlnách	76
2.4.2017 ČT 24 ~ str. 12 ~ 21:05 Horizont	
Jak to vypadá, když Arméni volí do parlamentu?	77
2.4.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 17:10 Den podle...	
Předkládání finančních zpráv politických stran	82
1.4.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	

newton media
celebrates 20th anniversary

Plné znění zpráv

Trumpova srážka se světem

29.4.2017 Lidové noviny str. 19 Orientace
KRYŠTOF KOZÁK

Nejmocnější muž planety strávil v úřadu prvních sto dnů. Co jsme se o něm během nich dozvěděli a co můžeme vyhlížet?

Donald Trump, toho času prezident Spojených států amerických, je stále svého druhu politická tabula rasa – na rozdíl od většiny amerických prezidentů nepůsobil nikdy v žádné politické funkci, státním úřadu ani v armádě.

Jeho první kroky tedy fungují jako důležité signály, jakým směrem se bude jeho prezidentství ubírat. A dávají také tušit, co z toho vyplývá pro nás.

Dala by se o tom napsat kniha. A dá se to také říci ve třech větách. Protože noviny z podstaty vyžadují stručnost, dejme pro tuto chvíli přednost druhé variantě: Donald Trump zatím nemá žádný grandiózní plán. Jen se efektními kroky a výroky snaží zavděčit svým voličům, které bude za necelé čtyři roky opět nutně potřebovat. Jeho úspěšná prezidentská kampaň ukázala, že komunikovat s nimi umí velmi dobře, a teď k tomu navíc může využívat i prestiž a možnosti prezidentské funkce.

Po skončení vyhocené kampaně řada lidí doufala, že prezidentský úřad Donalda Trumpa změní a že jeho nejhorší výstřelky byly pouze vykalkulovanou předvolební pózou. Ukázalo se však, že chování a myšlení nového amerického prezidenta neprošlo při vstupu do Bílého domu žádnou výraznější proměnou.

Místo toho ve Spojených státech propukl zajímavý spor, když přední psychiatricka z Yaleovy univerzity veřejně varovala americkou veřejnost, že Trump na první pohled vykazuje známky duševní poruchy, která může ve svých důsledcích ohrožovat světovou bezpečnost.

Různé lehké i těžší duševní poruchy jsou však poměrně běžné u řady politiků, vrcholových manažerů i známých umělců – a pokud nepůsobí na okolí vyloženě destruktivně, nejsou a ani by být neměly překážkou pro vykonávání funkce (některé mohou paradoxně pracovní výkon i stimulovat). Impulzivitu, touhu vítězit za každou cenu, neskrývaný narcismus, sexismus, častou a intenzivní verbální agresi, zjednodušené vnímání okolního světa i obavy ze spiknutí proti sobě – to všechno dokázal Trump v rámci kampaně využít ve svůj prospěch. Respektive se ukázalo, že pro řadu amerických voličů symbolizuje právě takový osobnostní profil toho správného vůdce.

V geopolitických krizích, které v průběhu dalších čtyř let Trumpa v prezidentské funkci čekají, však tyto vlastnosti mohou konflikty spíše vyhocovat nežli urovnávat. Zejména v případě jednání se zeměmi vlastnicemi jaderné zbraně představuje Trumpova osobnost jisté riziko, jak už se stačilo ukázat při eskalaci napětí se Severní Koreou. Kdyby Trump seděl v Bílém domě v čase kubánské raketové krize, nepřiklonil by se spíše k navrhovanému bombardování Kuby, které – jak dnes víme – by tehdy bývalo vyvolalo odvetný jaderný úder a světovou válku? Každopádně není náhodné, že se Vladimir Putin detailně zajímá právě o Trumpův zevrubný psychologický profil.

Pěst velké Ameriky

Jsme-li už u bezpečnostních otázek, pak dosud nejvýraznější akcí současného amerického prezidenta bezpochyby bylo jednostranné použití vojenské síly proti Asadově letecké základně v Sýrii, z níž údajně startovala letadla k chemickému útoku proti území ovládanému rebely. Dobrou zprávou je, že tak Trumpova administrativa fakticky podpořila celosvětový konsenzus ohledně nepřipustnosti používání určitých druhů zbraní – a ukázala, že je schopna rychlého vojenského zásahu. Špatnou zprávou je fakt, že k útoku došlo mimo rámec mezinárodního práva a bez širší konzultace s americkými spojenci. I když mezinárodní právo utrpělo především ze strany velmocí hluboké šrámy, přece jen se jedná o důležitý nástroj na podporu mezinárodní spolupráce a na prevenci vojenských konfliktů.

Trumpova akce v Sýrii ukázala, že mezinárodní právo bude za jeho administrativy spíše opomíjeno. Útokem získal americký prezident pozitivní body především doma – obraz nevinných dětí zabitých chemickým útokem, který si žádá tvrdou odplatu, je dobře srozumitelný i jeho voličům, stejně jako použití nejsilnější konvenční pumy v Afghánistánu. Obojí zapadá do sloganu „Make America great again“ – ukázková demonstrace síly amerických zbraní je totiž pro řadu Trumpových voličů tím správným signálem, jak americkou

velikost předvádět okolnímu nebezpečnému světu. Tím spíš, že při útoku střelami Tomahawk nebyly nijak ohroženy životy amerických vojáků.

Evropě, pro niž jsou klíčové vztahy mezi Washingtonem a Moskvou, americký útok na ruského spojence Baššara Asada ukázal, že se Trump nebojí aktivně zasáhnout proti zájmům Kremlu. Lze tedy doufat, že v případě otevřené ruské agrese vůči menším zemím (například v Pobaltí) by se současná americká administrativa dokázala vahou své dominantní vojenské moci postavit na jejich stranu. Už proto, aby dokázala obnovenou americkou „velikost“.

Uvnitř Trumpovy administrativy i uvnitř Republikánské strany přitom probíhá ve vztahu k Rusku lýtý boj. Na jedné straně stojí ti, kdo si přejí urovnání sporů s Putinovým režimem, zrušení sankcí a otevření příležitostí pro americké firmy na ruském trhu (zejména v oblasti těžby ropy, zemního plynu a dalších surovin). Na té druhé stojí ti, kdo v Rusku vidí především geopolitického expanzivního rivala, kterého je třeba zadržovat a zatlačovat. Vynucený odchod Trumpova poradce pro národní bezpečnost Michaela Flynna, který byl dohodě s Ruskem nakloněn, a koneckonců také americký útok na Sýrii naznačují, že dočasně získává navrch spíše druhá skupina. Osobní setkání obou prezidentů však může ještě přinést v tuto chvíli nečekané výsledky.

Hacker se stíhačky nebojí

Budoucnost mezinárodní bezpečnosti ovšem může do značné míry ovlivnit i fakt, že se do Trumpovy administrativy a mezi jeho poradce dostala řada lidí úzce napojených na takzvaný vojensko-průmyslový komplex, který má podle informovaných odhadů roční obrát kolem 600 miliard dolarů, placených samozřejmě především z amerického rozpočtu. Jen útok na syrské letiště stál podle odhadů v přepočtu přes dvě miliardy korun, které se fakticky přesunuly z peněženek daňových poplatníků na účty velkých zbrojních korporací s nadstandardními osobními vazbami k americkému ministerstvu obrany.

Pokračování na straně 20

Trumpova srážka se světem

Dokončení ze strany 19

Že vojensko-průmyslový komplex má na současný americký kabinet i prezidenta osobně vliv, je dobře patrné z aktuálního návrhu rozpočtu, v němž všechny rozpočtové kapitoly prošly škrtním – s výjimkou ministerstev obrany a vnitřní bezpečnosti, která si naopak jako jediná přilepšila. To bude mít své důsledky přirozeně i pro nás jakožto evropské spojence. Je nepochybné, že Donald Trump bude i nadále mnohem důrazněji než Barack Obama tlačit na členy NATO, aby výrazně navyšovali své vojenské rozpočty. Pro americké zbrojařské firmy, jejichž pozice ve světovém obchodu se zbraněmi a vojenskou technikou je velmi silná, by to znamenalo příležitost, jak navýšit obraty i zisky.

Přítom ovšem reálné ohrožení v dnešní době spočívá – nejen v případě USA – mnohem spíše v obratných mediálních manipulacích, jež podporují zájmy cizích mocností, například prostřednictvím ovlivňování voleb. A také v radikalizaci části obyvatelstva, která může vyústit do teroristických útoků. V obou případech jsou drahé americké stíhačky, tanky a rakety k ničemu – jak ostatně ukázal i úspěch ruské snahy ovlivnit volební kampaň v samotných Spojených státech.

Americkému vojensko-průmyslovému komplexu bohužel také vyhovuje dlouhodobě napjatá situace v oblasti Středního východu i východní Asie, která vede řadu států k nákupu zbraní vyrobených právě v USA. Můžeme jen doufat, že uvnitř Trumpovy administrativy nakonec převáží hlasy, které si uvědomují nebezpečí plynoucí z eskalace lokálních konfliktů, oproti těm hlasům, jež v takových konfliktech spatřují vidinu dobrých obchodů.

Velká americká zeď

S vnitřní i mezinárodní bezpečností stále těsněji souvisí vývoj životního prostředí a péče o něj. V tomto ohledu je přitom už teď jasné, že Trumpovo prezidentství – které může trvat i osm let – bude všechno jiné jen ne bezproblémové. Řada lidí v prezidentově okolí je napojena na energetické firmy, jejichž obchodní model je založen na těžbě a spotřebě fosilních paliv. Rex Tillerson jako bývalý šéf obří korporace Exxon Mobil je v tomto ohledu ukázkovým příkladem. A současná administrativa už také v řadě konkrétních kroků naznačila, že udělá, co bude v jejích silách, aby prosadila energetické projekty starého typu: například stavbu nového ropovodu napojeného na kanadské ropné pisky, přičemž rozpočet federálního ministerstva životního prostředí má naopak poklesnout bezmála o třetinu.

Z volebního hlediska to samozřejmě dává smysl – v řadě států klíčových pro Trumpovo zvolení hraje tento průmyslový typ důležitou roli. Krátkodobě to může mít dokonce i efekt ekonomický: energie z uhlí je zatím pořád levná. Ze strategického hlediska je to však víc než jen krátkozraké. Už proto, že environmentálně motivované přesuny velkého množství lidí mají potenciál vyvolat v řadě oblastí nestabilitu a konflikty. A v Bangladéši například hrozí v důsledku klimatických změn dlouhodobé záplavy až 170 milionům lidí.

Prvních sto dnů Donalda Trumpa v úřadu amerického prezidenta přitom ukázalo, že to se svými výhrůžkami vůči migrantům myslí vážně. Zostřené deportace těch, kteří nemají potřebné dokumenty, zasely strach a nedůvěru do řad většiny hispánské komunity, v jejímž rámci je běžné, že v širších rodinách někteří členové legální status mají, zatímco jiní nikoliv.

Zákaz cestování pro občany sedmi muslimských zemí zase nejvíce poškodil ty, kdo mají vazby na Spojené státy, a lze tedy předpokládat, že proto patří spíše k umírněným muslimům, na jejichž spolupráci je efektivní boj proti radikálním islamistům postaven.

Opustit zatím Trump nedokázal ani svoji touhu po stavbě zdi na americkomexických hranicích, třebaže se podle většiny odborníků jedná o nesmyslný, drahý a ve světle klesajícího počtu nelegálních přechodů hranice i zbytečný projekt. Pro řadu Trumpových voličů je ovšem představa „Velké americké zdi“ symbolicky lákavá, neboť odděluje „bílou“ Ameriku od „tmavších“ zemí.

Výhodou taktiky, v jejímž rámci lze získat politické body na základě osvědčeného dělení společnosti na „my uvnitř“ a „oni venku“, je to, že dokáže přechodně zakrýt důležité konflikty a napětí v rámci skupiny „my uvnitř“ – v americkém případě například důležité téma rostoucí nerovnosti i v rámci „bílé“ Ameriky. Zřejmou daní za tento říkový list je ovšem skutečnost, že právě ty nejdůležitější konflikty tak zůstávají neřešeny.

Bumerang

Co se světového obchodu týká, potvrzují první kroky Donalda Trumpa jeho předvolební rétoriku: zrušil dlouho plánovanou dohodu o volném obchodu s asijskými zeměmi a zastavil i vyjednávání o obchodní dohodě mezi Evropou a Spojenými státy. Stačil už také zavést dvacetiprocentní clo na dovoz dřeva z Kanady a vyhrotil tak dlouhotrvající obchodní spor. Navrch začal spekulovat o zvláštním dvacetiprocentním clu na veškerý dovoz z Mexika, což by výrazně poškodilo intenzivní ekonomické vazby mezi oběma zeměmi.

Takové kroky mají za cíl ochránit americká pracovní místa, a to především v těch odvětvích, kde jsou převážně zaměstnání Trumpovi voliči. Je to ovšem krátkozraká ekonomická politika. Už proto, že nové bariéry dopadnou poměrně rychle i na klíčové americké korporace, které mají v Mexiku, Evropě i Asii dlouhodobé investice či klíčové dodavatele.

Republikánská strana tradičně prosazovala liberalizaci světového obchodu právě proto, že je výhodná pro americké globálně působící firmy. Ze světového obchodu mají prospěch ve formě nízkých cen také američtí spotřebitelé, pro které by realizace Trumpových plánů znamenala citelné zdražení většiny zboží, a tedy i reálné snížení koupěschopnosti. Lze tedy počítat s velkým lobbistickým tlakem na to, aby současný americký prezident svoji ekonomickou politiku přinejmenším zmínil. Jeho schůzka s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem přitom už ukázala, že je schopen od některých svých očividně protekcionistických záměrů ustoupit, pokud je konfrontován s ekonomickou realitou.

Muž odsouzený ke spolupráci

Co se vnitroamerické politiky týká, ukázaly první tři měsíce po prezidentské inauguraci, že je tamní politický systém vůči příliš horlivým a autoritativnímu vládnutí nakloněným prezidentům poměrně odolný. Řadu Trumpových slibů z kampaně je možná splnit pouze ve spolupráci s Kongresem. Neúspěch plánu na nahrazení Obamovy reformy zdravotnictví, který ztroskotal především na zásadních neshodách mezi umírněnými a radikálními republikány, zřetelně ukázal limity Trumpova prezidentství. Pozastavení exekutivních vyhlášek ohledně plošného zákazu vstupu lidí z určitých zemí ze strany federálních soudů pak ilustrovalo, jak účinně limitována může v rámci ústavního systému prezidentská moc být.

Dosud největším úspěchem nového prezidenta na tomto poli je prosazení Neila Gorsuche na uvolněnou pozici v Nejvyšším soudu USA, kde teď mají konzervativnější smýšlející členové většinu. I když Nejvyšší soud pod vedením předsedy Johna Robertse několikrát prokázal, že nejde automaticky na ruku všem republikánským iniciativám, nelze zároveň počítat s tím, že v budoucnu bude pro Trumpovu administrativu zásadní brzdou.

Vzpomínka na kremlology

Trumpovi nejbližší poradci hrají a budou hrát klíčové role při utváření politiky Trumpovy administrativy. Mají často protichůdné zájmy a zákulisně proti sobě intrikují jako na panovnických dvorech dávných dob. Je proto

potřeba dobře sledovat každé mediální náznaky týkající se především Steva Bannona, Jareda Kushnera, Reince Priebuse, Mika Pence, Seana Spicera, Jamese Mattise, Diny Powellové, Jeffa Sessionsa, H. R. MacMastera či Garyho Cohna a Rexe Tillersona. Jejich stoupání či klesání v pomyslném symbolickém žebříčku výsluní Trumpovy pozornosti nám do budoucna naznačí, jakým směrem se těžko předvídatelná osobnost Donalda Trumpa vydá.

Nepředvídatelnost Trumpovy administrativy je sice někdy chápána jako strategická přednost, která má úmyslně ostatní udržovat v nejistotě. Pokud však pracujeme s principem předběžné politické opatrnosti, je třeba upozornit na dvě zásadní rizika, která prvních sto dnů Trumpa ve funkci odhalilo.

Prvním z nich je hrozba lokálního vojenského konfliktu, který může v případě amerických zásahů lehce eskalovat i do podoby konfliktu o dost rozsáhlejšího.

Druhé riziko spočívá v obchodní válce, která může lehce vyvolat celosvětovou recesi, obdobně jako ekonomickou situaci dále zhoršilo zvýšení cel za velké hospodářské krize na přelomu dvacátých a třicátých let minulého století.

Tam ve střední Evropě

Co z toho všeho plyne pro Českou republiku? Je třeba vycházet z toho, že Trump bude určujícím faktorem americké zahraniční politiky po další čtyři, ale možná i osm let. Otevřeně odporovat Donaldu Trumpovi není pro zemi střední velikosti, jako je Česká republika, příliš moudré. Pokud bude současný americký prezident opravdu tvrdě trvat na tom, abychom navýšili rozpočty na obranu (a pohrozí třeba i vypovězením smlouvy NATO), je třeba být připraven a tyto prostředky kreativně využít například také na masivní podporu mediální výchovy a kritického myšlení jako prevence vůči informačním útokům a manipulacím či na podporu tělesné výchovy a sportu za účelem zlepšování branné připravenosti obyvatelstva. Krom toho by snad bylo do budoucna možné – právě skrze rozpočet českého ministerstva obrany – financovat i kvalitní a potenciálně ekonomicky užitečný obranný výzkum.

V čase, kdy v Bílém domě probíhají zákulisní boje o moc na osobní úrovni, není od věci využít všech možností k tomu, abychom jaksi „personalisticky“ upoutali Trumpovu pozornost. Bez ohledu na to, jak dopadne diplomatické leštění klik ve Washingtonu za účelem vytoužené předvolební fotografie Miloše Zemana s Donaldem Trumpem, by mohlo pomoci oficiální pozvání Ivany Zelničkové-Trumpové či Ivanky Trumpové do České republiky. I jeho vnučce Arabele by se u nás mohlo líbit. Tuto akci je možné koordinovat se Slovinskem, které má v Bílém domě dokonce první dámu. Pokud dojde v naší části Evropy k závažnější krizi, mohly by se tyto konexe, jakkoliv nám to může připadat zvláštní, velmi velmi hodit.

Do Trumpovy administrativy a mezi jeho poradce se dostala řada lidí úzce napojených na takzvaný vojensko-průmyslový

komplex s ročním obrátem kolem 600 miliard dolarů V čase, kdy v Bílém domě probíhají zákulisní boje o moc na osobní úrovni, není od věci

využít možnosti „personalisticky“ upoutat Trumpovu pozornost

Současná administrativa už v řadě konkrétních kroků naznačila, že udělá, co bude v jejích silách, aby prosadila

energetické projekty starého typu, založené na fosilních palivech

Schůzka se Si Ťin-pchingem ukázala, že Trump je schopen od určitých protekcionistických

záměrů ustoupit, je-li konfrontován s ekonomickou realitou

O autorovi| Autor je vedoucím katedry severoamerických studií na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK. Studoval v Praze, New Yorku, Berlíně a San Diegu.

Foto autor| AP – FRANK AUGSTEIN

Foto popis| KRESBA LELA GEISLEROVÁ

Foto popis| Sto dnů, sto protestujících. Amnesty International protestuje před americkým velvyslanectvím v Londýně proti politice Donalda Trumpa. Přesně stý den po jeho nástupu do funkce přišlo sto protestujících převlečených za sochu Svobody vyjádřit svůj nesouhlas se způsobem, jakým vykonává svůj úřad. Londýn, 27. dubna 2017. FOTO ČTK/

Nikdo toho neudělal víc než já, tvrdí Trump, fakta ale mluví jinak. Rozpačitých prvních 100 dnů ve funkci

29.4.2017 info.cz str. 00 Svět

Adam Kotrbatý

Na konci října nastínil plán pro prvních sto dnů ve funkci. Chtěl být jedním z neaktivnějších prezidentů a začít velkou změnu americké politiky. Nyní Donald Trump označuje milník za směšnou hru. Jaký dopad měla a bude mít jeho první „stovka“ ve skutečnosti?

„Je to směšná hra zaujatých médií,“ prohlásil Trump o hodnocení prezidenta po sto dnech strávených ve funkci. Zároveň ale dodal, že žádná administrativa neudělala za dané období tolik věcí jako ta jeho. Fakta však mluví jinak.

Měřítka sta dnů vychází z plánu prezidenta Franklina Roosevelta, který představil plán kroků, které učiní po zvolení do funkce právě v tomto horizontu. Ještě než se proti tomu Trump ohradil, sám nastínil podobný scénář. Nazval ho Smlouvou s voliči a bylo v něm přesně napsáno, jak bude vypadat prvních sto dní pod prezidentem Trumpem.

Jenže od některých záměrů upustil, jiné ani nezačal realizovat. A z necelé poloviny věcí, do kterých se pustil, prosadil ve skutečnosti jen minimum. V Kongresu například narazila jeho představa zdravotní reformy, exekutivní příkazy namířené proti muslimům mu zase shodil ze stolu soud. U ledu zatím zůstává i největší předvolební tahák. Stavba zdi na hranicích s Mexikem je v nedohlednu.

Proti úspěchům zmíněného Roosevelta, jenž za stejnou dobu položil základy reformního programu New Deal, ale i svého předchůdce Baracka Obamy, působí Trumpova bilance velice chudým dojmem.

Nejneoblíbenější prezident

„Je to střet představ Donalda Trumpa s realitou,“ domnívá se v rozhovoru s INFO.CZ amerikanista Jakub Lepš z University of New York in Prague, podle nějž prezident narazil se svojí představou, že mu republikány ovládaný Kongres bude schvalovat vše, co předloží.

Ačkoli Trump zdánlivě vliv prvního kontrolního bodu marginalizuje, neúspěchy zametat pod koberec nemůže. Voliči mu dali důvěru právě kvůli tomu, že sliboval razantní změny. Důležité bude, aby se on a jeho tým naučili vyjednávat pro své návrhy podporu u zákonodárců.

„Nezapomínejme ale, že mají ještě dva, možná čtyři nebo osm let. Jsou to chytrí lidé, nemám obavu, že by se v tom prostředí neorientovali. A v tomto ohledu bude pro Trumpa důležité, aby uspokojil své voliče,“ tvrdí pro INFO.CZ vedoucí katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd** UK Kryštof Kozák.

Že prvních sto dnů nebylo úplně podle Trumpových představ a hlavně představ jeho voličů, naznačují i průzkumy. Podle agentury Rasmussen souhlasilo s Trumpovou politikou jen 45 procent Američanů. Průzkumy Rasmussenu jsou přitom dlouhodobě k republikánům milosrdnější. Průměr všech agentur je o tři procentní body nižší.

Dosud nejhorší výsledek přitom zaznamenal Gerald Ford, který nastupoval po rezignaci Richarda Nixona v důsledku aféry Watergate. Jeho podpora činila v průměru 45 procent.

Co bude dál?

„Že nedodržel ‚smlouvu s voliči‘ pro něj není takový problém. On řekne, že to sice nestihl během sta dnů, ale stále má ještě zbytek času, aby návrhy prosadil. Nízká podpora ale potenciální riziko být může. Nyní ještě není tak důležitá, ale pokud by byla nízká dlouhodobě, mohlo by to vést k tendenci svádět problémy na jiné,

například na hispánské migranty. Když by zašel do extrému, mohl by vytáhnout i kartu nezaměstnaných černochů," konstatuje Kozák.

Jeho slova potvrzuje i Lepš. Ten připouští i možnost, že by v případě neschopnosti zvýšit svoji popularitu, mohl být Trump ochotnější i k vojenskému konfliktu, který by mu mohl pomoci. Už nyní mu mnozí tleskali za tvrdý zásah v Sýrii.

Další možností je, že by Trump začal „válčit“ s republikány v Kongresu a z neúspěchu obvinil je. Nevraživost přitom může být oboustranná. Nebylo by to poprvé, kdy by šli proti prezidentovi lidé ze stejné strany. Totéž zažil například i George Bush mladší. „Za rok a půl navíc obhájí mandát celá Sněmovna reprezentantů a třetina Senátu. Proč by měli podporovat nepopulárního prezidenta? Naopak tam může být snaha se proti Trumpovi vymezit," komentuje Lepš.

Podle něj ani případné nalezení viníka nemusí být spásou. Záleží, jakou budou mít s prezidentovými výmluvami trpělivost jeho voliči. Ti se často rekrutovali z regionů, na které tvrdě dopadla globalizace. Trump těmto lidem sliboval zlepšení situace. Pokud nepřijde, mohou se od hlavy státu odvrátit.

To by v konečném důsledku mohlo být fatální pro Trumpovy další ambice. „Může se stát, že když bude nepopulární, tak se rozhodne podruhé nekandidovat. Tak to například udělal prezident Johnson," připomíná Lepš.

URL <http://www.info.cz/clanek/8601/nikdo-toho-neudelal-vic-nez-ja-tvrdi-trump-fakta-ale-mluvi-jinak-rozpacitych-prvnich-100-dnu-ve-funkci>

Trumpova srážka se světem. Co z toho plyne pro nás?

29.4.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Svět

Kryštof Kozák

Donald Trump, toho času prezident Spojených států amerických, je stále svého druhu politická tabula rasa – na rozdíl od většiny amerických prezidentů nepůsobil nikdy v žádné politické funkci, státním úřadu ani v armádě. Jeho první kroky tedy fungují jako důležité signály, jakým směrem se bude jeho prezidentství ubírat. A dávají také tušit, co z toho vyplývá pro nás.

Dala by se o tom napsat kniha. A dá se to také říci ve třech větách. Protože noviny z podstaty vyžadují stručnost, dejme pro tuto chvíli přednost druhé variantě: Donald Trump zatím nemá žádný grandiózní plán. Jen se efektními kroky a výroky snaží zavděčit svým voličům, které bude za necelé čtyři roky opět nutně potřebovat. Jeho úspěšná prezidentská kampaň ukázala, že komunikovat s nimi umí velmi dobře, a teď k tomu navíc může využívat i prestiž a možnosti prezidentské funkce.

Po skončení vyhocené kampaně řada lidí doufala, že prezidentský úřad Donalda Trumpa změní a že jeho nejhorší výstřelky byly pouze vykalkulovanou předvolební pózou. Ukázalo se však, že chování a myšlení nového amerického prezidenta neprošlo při vstupu do Bílého domu žádnou výraznější proměnou.

Místo toho ve Spojených státech propukl zajímavý spor, když přední psychiatricka z Yaleovy univerzity veřejně varovala americkou veřejnost, že Trump na první pohled vykazuje známky duševní poruchy, která může ve svých důsledcích ohrožovat světovou bezpečnost.

Různé lehké i těžší duševní poruchy jsou však poměrně běžné u řady politiků, vrcholových manažerů i známých umělců – a pokud nepůsobí na okolí vyloženě destruktivně, nejsou a ani by být neměly překážkou pro vykonávání funkce (některé mohou paradoxně pracovní výkon i stimulovat). Impulzivitu, touhu vítězit za každou cenu, neskrývaný narcismus, sexismus, častou a intenzivní verbální agresi, zjednodušené vnímání okolního světa i obavy ze spiknutí proti sobě – to všechno dokázal Trump v rámci kampaně využít ve svůj prospěch. Respektive se ukázalo, že pro řadu amerických voličů symbolizuje právě takový osobnostní profil toho správného vůdce.

V geopolitických krizích, které v průběhu dalších čtyř let Trumpa v prezidentské funkci čekají, však tyto vlastnosti mohou konflikty spíše vyhrocovat nežli urovnávat. Zejména v případě jednání se zeměmi vlastnicími jaderné zbraně představuje Trumpova osobnost jisté riziko, jak už se stačilo ukázat při eskalaci napětí se Severní Koreou. Kdyby Trump seděl v Bílém domě v čase kubánské raketové krize, nepřiklonil by se spíše k navrhovanému bombardování Kuby, které – jak dnes víme – by tehdy bývalo vyvolalo odvetný jaderný úder a světovou válku? Každopádně není náhodné, že se Vladimir Putin detailně zajímá právě o Trumpův zevrubný psychologický profil. Pěst velké Ameriky

Jsme-li už u bezpečnostních otázek, pak dosud nejvýraznější akcí současného amerického prezidenta bezpochyby bylo jednostranné použití vojenské síly proti Asadově letecké základně v Sýrii, z níž údajně startovala letadla k chemickému útoku proti území ovládanému rebely. Dobrou zprávou je, že tak Trumpova administrativa fakticky podpořila celosvětový konsenzus ohledně nepřipustnosti používání určitých druhů zbraní –a ukázala, že je schopna rychlého vojenského zásahu.

Špatnou zprávou je fakt, že k útoku došlo mimo rámec mezinárodního práva a bez širší konzultace s americkými spojenci. I když mezinárodní právo utrpělo především ze strany velmocí hluboké šrámy, přece jen se jedná o důležitý nástroj na podporu mezinárodní spolupráce a na prevenci vojenských konfliktů.

Trumpova akce v Sýrii ukázala, že mezinárodní právo bude za jeho administrativy spíše opomíjeno. Útokem získal americký prezident pozitivní body především doma – obraz nevinných dětí zabitých chemickým útokem, který si žádá tvrdou odplatu, je dobře srozumitelný i jeho voličům, stejně jako použití nejsilnější konvenční pumy v Afghánistánu. Obojí zapadá do sloganu „Make America great again“ – ukázková demonstrace síly amerických zbraní je totiž pro řadu Trumpových voličů tím správným signálem, jak americkou velikost předvádět okolnímu nebezpečnému světu. Tím spíš, že při útoku střelami Tomahawk nebyly nijak ohroženy životy amerických vojáků.

Evropě, pro niž jsou klíčové vztahy mezi Washingtonem a Moskvou, americký útok na ruského spojence Baššára Asada ukázal, že se Trump nebojí aktivně zasáhnout proti zájmům Kremlu. Lze tedy doufat, že v případě otevřené ruské agrese vůči menším zemím (například v Pobaltí) by se současná americká administrativa dokázala vahou své dominantní vojenské moci postavit na jejich stranu. Už proto, aby dokázala obnovenou americkou „velikost“.

Uvnitř Trumpovy administrativy i uvnitř Republikánské strany přitom probíhá ve vztahu k Rusku lýtý boj. Na jedné straně stojí ti, kdo si přejí urovnání sporů s Putinovým režimem, zrušení sankcí a otevření příležitostí pro americké firmy na ruském trhu (zejména v oblasti těžby ropy, zemního plynu a dalších surovin). Na té druhé stojí ti, kdo v Rusku vidí především geopolitického expanzivního rivala, kterého je třeba zadržovat a zatlačovat. Vynucený odchod Trumpova poradce pro národní bezpečnost Michaela Flynna, který byl dohodě s Ruskem nakloněn, a koneckonců také americký útok na Sýrii naznačují, že dočasně získává navrch spíše druhá skupina. Osobní setkání obou prezidentů však může ještě přinést v tuto chvíli nečekané výsledky. Hacker se stíhačky nebojí

Budoucnost mezinárodní bezpečnosti ovšem může do značné míry ovlivnit i fakt, že se do Trumpovy administrativy a mezi jeho poradce dostala řada lidí úzce napojených na takzvaný vojensko-průmyslový komplex, který má podle informovaných odhadů roční obrát kolem 600 miliard dolarů, placených samozřejmě především z amerického rozpočtu. Jen útok na syrské letiště stál podle odhadů v přepočtu přes dvě miliardy korun, které se fakticky přesunuly z peněženek daňových poplatníků na účty velkých zbrojních korporací s nadstandardními osobními vazbami k americkému ministerstvu obrany.

Že vojensko-průmyslový komplex má na současný americký kabinet i prezidenta osobně vliv, je dobře patrné z aktuálního návrhu rozpočtu, v němž všechny rozpočtové kapitoly prošly škrtáním – s výjimkou ministerstev obrany a vnitřní bezpečnosti, která si naopak jako jediná přilepšila.

To bude mít své důsledky přirozeně i pro nás jakožto evropské spojence. Je nepochybné, že Donald Trump bude i nadále mnohem důrazněji než Barack Obama tlačit na členy NATO, aby výrazně navýšovali své vojenské rozpočty. Pro americké zbrojařské firmy, jejichž pozice ve světovém obchodu se zbraněmi a vojenskou technikou je velmi silná, by to znamenalo příležitost, jak navýšit obraty i zisky.

Sto dnů, sto protestujících. Amnesty International protestuje před americkým velvyslanectvím v Londýně proti politice Donalda Trumpa.

Přitom ovšem reálné ohrožení v dnešní době spočívá – nejen v případě USA – mnohem spíše v obratných mediálních manipulacích, jež podporují zájmy cizích mocností, například prostřednictvím ovlivňování voleb. A také v radikalizaci části obyvatelstva, která může vyústit do teroristických útoků. V obou případech jsou drahé americké stíhačky, tanky a rakety k ničemu – jak ostatně ukázal i úspěch ruské snahy ovlivnit volební kampaň v samotných Spojených státech.

Americkému vojensko-průmyslovému komplexu bohužel také vyhovuje dlouhodobě napjatá situace v oblasti Středního východu i východní Asie, která vede řadu států k nákupu zbraní vyrobených právě v USA. Můžeme jen doufat, že uvnitř Trumpovy administrativy nakonec převáží hlasy, které si uvědomují nebezpečí plynoucí z eskalace lokálních konfliktů, oproti těm hlasům, jež v takových konfliktech spatřují vidinu dobrých obchodů. Velká americká zed'

S vnitřní i mezinárodní bezpečností stále těsněji souvisí vývoj životního prostředí a péče o něj. V tomto ohledu je přitom už teď jasné, že Trumpovo prezidentství –které může trvat i osm let –bude všechno jiné jen ne bezproblémové. Řada lidí v prezidentově okolí je napojena na energetické firmy, jejichž obchodní model je založen na těžbě a spotřebě fosilních paliv. Rex Tillerson jako bývalý šéf obří korporace Exxon Mobil je v tomto ohledu ukázkovým příkladem. A současná administrativa už také v řadě konkrétních kroků naznačila, že udělá, co bude v jejich silách, aby prosadila energetické projekty starého typu: například stavbu nového ropovodu napojeného na kanadské ropné pisky, přičemž rozpočet federálního ministerstva životního prostředí má naopak poklesnout bezmála o třetinu.

Z volebního hlediska to samozřejmě dává smysl – v řadě států klíčových pro Trumpovo zvolení hraje tento průmyslový typ důležitou roli. Krátkodobě to může mít dokonce i efekt ekonomický: energie z uhlí je zatím pořád levná. Ze strategického hlediska je to však víc než jen krátkozraké. Už proto, že environmentálně motivované přesuny velkého množství lidí mají potenciál vyvolat v řadě oblastí nestabilitu a konflikty. Av Bangladéši například hrozí v důsledku klimatických změn dlouhodobé záplavy až 170 milionům lidí.

Prvních sto dnů Donalda Trumpa v úřadu amerického prezidenta přitom ukázalo, že to se svými výhrůžkami vůči migrantům myslí vážně. Zostřené deportace těch, kteří nemají potřebné dokumenty, zasely strach a nedůvěru do řad většiny hispánské komunity, v jejímž rámci je běžné, že v širších rodinách někteří členové legální status mají, zatímco jiní nikoliv.

Zákaz cestování pro občany sedmi muslimských zemí zase nejvíce poškodil ty, kdo mají vazby na Spojené státy, a lze tedy předpokládat, že proto patří spíše k umírněným muslimům, na jejichž spolupráci je efektivní boj proti radikálním islamistům postaven.

Opustit zatím Trump nedokázal ani svoji touhu po stavbě zdi na americko-mexických hranicích, třebaže se podle většiny odborníků jedná o nesmyslný, drahý a ve světle klesajícího počtu nelegálních přechodů hranice i zbytečný projekt. Pro řadu Trumpových voličů je ovšem představa „Velké americké zdi“ symbolicky lákavá, neboť odděluje „bílou“ Ameriku od „tmavších“ zemí.

Výhodou taktiky, v jejímž rámci lze získat politické body na základě osvědčeného dělení společnosti na „my uvnitř“ a „oni venku“, je to, že dokáže přechodně zakrýt důležité konflikty a napětí v rámci skupiny „my uvnitř“ – v americkém případě například důležité téma rostoucí nerovnosti i v rámci „bílé“ Ameriky. Zřejmou daní za tento fíkový list je ovšem skutečnost, že právě ty nejdůležitější konflikty tak zůstávají neřešeny. Bumerang

Co se světového obchodu týká, potvrzují první kroky Donalda Truma jeho předvolební rétoriku: zrušil dlouho plánovanou dohodu o volném obchodu s asijskými zeměmi a zastavil i vyjednávání o obchodní dohodě mezi Evropou a Spojenými státy. Stačil už také zavést dvacetiprocentní clo na dovoz dřeva z Kanady a vyhroutil tak dlouhotrvající obchodní spor. Navrch začal spekulovat o zvláštním dvacetiprocentním clu na veškerý dovoz z Mexika, což by výrazně poškodilo intenzivní ekonomické vazby mezi oběma zeměmi.

Prezident Trump, první dáma Melania a jejich syn Barron společně s obřím králíkem na balkně nad jižní zahradou Bílého domu.

Takové kroky mají za cíl ochránit americká pracovní místa, a to především v těch odvětvích, kde jsou převážně zaměstnání Trumpovi voliči. Je to ovšem krátkozraká ekonomická politika. Už proto, že nové bariéry dopadnou poměrně rychle i na klíčové americké korporace, které mají v Mexiku, Evropě i Asii dlouhodobé investice či klíčové dodavatele.

Republikánská strana tradičně prosazovala liberalizaci světového obchodu právě proto, že je výhodná pro americké globálně působící firmy. Ze světového obchodu mají prospěch ve formě nízkých cen také američtí spotřebitelé, pro které by realizace Trumpových plánů znamenala citelné zdražení většiny zboží, a tedy i reálné snížení koupěschopnosti. Lze tedy počítat s velkým lobbistickým tlakem na to, aby současný americký prezident svoji ekonomickou politiku přinejmenším zmínil. Jeho schůzka s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem přitom už ukázala, že je schopen od některých svých očividně protekcionistických záměrů ustoupit, pokud je konfrontován s ekonomickou realitou. Muž odsouzený ke spolupráci

Co se vnitroamerické politiky týká, ukázaly první tři měsíce po prezidentské inauguraci, že je tamní politický systém vůči příliš horlivým a autoritativnímu vládnutí nakloněným prezidentům poměrně odolný. Řadu Trumpových slibů z kampaně je možná splnit pouze ve spolupráci s Kongresem. Neúspěch plánu na nahrazení Obamovy reformy zdravotnictví, který ztroskotal především na zásadních neshodách mezi umírněnými a radikálními republikány, zřetelně ukázal limity Trumpova prezidentství. Pozastavení exekutivních vyhlášek ohledně plošného zákazu vstupu lidí z určitých zemí ze strany federálních soudů pak ilustrovalo, jak účinně limitována může v rámci ústavního systému prezidentská moc být.

Dosud největším úspěchem nového prezidenta na tomto poli je prosazení Neila Gorsuche na uvolněnou pozici v Nejvyšším soudu USA, kde teď mají konzervativněji smýšlející členové většinu. I když Nejvyšší soud pod vedením předsedy Johna Robertse několikrát prokázal, že nejde automaticky na ruku všem republikánským iniciativám, nelze zároveň počítat s tím, že v budoucnu bude pro Trumpovu administrativu zásadní brzdou. Vzpomínka na kremlogy

Trumpovi nejbližší poradci hrají a budou hrát klíčové role při utváření politiky Trumpovy administrativy. Mají často protichůdné zájmy a zákulisně proti sobě intrikují jako na panovnických dvorech dávných dob. Je proto potřeba dobře sledovat každé mediální náznaky týkající se především Steva Bannona, Jareda Kushnera, Reince Priebuse, Mika Pence, Seana Spicera, Jamese Mattise, Diny Powellové, Jeffa Sessionse, H. R. MacMastera či Garyho Cohna a Rexe Tillersona. Jejich stoupání či klesání v pomyslném symbolickém žebříčku výsluní Trumpovy pozornosti nám do budoucna naznačí, jakým směrem se těžko předvídatelná osobnost Donalda Trumpa vydá.

Nepředvídatelnost Trumpovy administrativy je sice někdy chápána jako strategická přednost, která má úmyslně ostatní udržovat v nejistotě. Pokud však pracujeme s principem předběžné politické opatrnosti, je třeba upozornit na dvě zásadní rizika, která prvních sto dnů Trumpa ve funkci odhalilo.

Prvním z nich je hrozba lokálního vojenského konfliktu, který může v případě amerických zásahů lehce eskalovat i do podoby konfliktu o dost rozsáhlejšího.

Druhé riziko spočívá v obchodní válce, která může lehce vyvolat celosvětovou recesi, obdobně jako ekonomickou situaci dále zhoršilo zvýšení cel za velké hospodářské krize na přelomu dvacátých a třicátých let minulého století. Tam ve střední Evropě

Co z toho všeho plyne pro Českou republiku?

Je třeba vycházet z toho, že Trump bude určujícím faktorem americké zahraniční politiky po další čtyři, ale možná i osm let. Otevřeně odporovat Donaldu Trumpovi není pro zemi střední velikosti, jako je Česká republika, příliš moudré. Pokud bude současný americký prezident opravdu tvrdě trvat na tom, abychom navýšili rozpočty na obranu (a pohrozí třeba i vypovězením smlouvy NATO), je třeba být připraven a tyto prostředky kreativně využít například také na masivní podporu mediální výchovy a kritického myšlení jako prevence vůči informačním útokům a manipulacím či na podporu tělesné výchovy a sportu za účelem zlepšování branné připravenosti obyvatelstva. Krom toho by snad bylo do budoucna možné – právě skrze rozpočet českého ministerstva obrany – financovat i kvalitní a potenciálně ekonomicky užitečný obranný výzkum.

V čase, kdy v Bílém domě probíhají zákulisní boje o moc na osobní úrovni, není od věci využít všech možností k tomu, abychom jaksi „personalisticky“ upoutali Trumpovu pozornost. Bez ohledu na to, jak dopadne diplomatické leštění klik ve Washingtonu za účelem vytoužené předvolební fotografie Miloše Zemana s Donaldem Trumpem, by mohlo pomoci oficiální pozvání Ivany Zelníčkové-Trumpové či Ivanky Trumpové do České republiky. I jeho vnučce Arabele by se u nás mohlo líbit. Tuto akci je možné koordinovat se Slovinskem, které má v Bílém domě dokonce první dámu. Pokud dojde v naší části Evropy k závažnější krizi, mohly by se tyto konexe, jakkoliv nám to může připadat zvláštní, velmi velmi hodit.

Autor je vedoucím katedry severoamerických studií na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK. Studoval v Praze, New Yorku, Berlíně a San Diegu.

URL| http://www.lidovky.cz/trumpova-srazka-se-svetem-co-z-toho-plyne-pro-nas-fbh-/zpravy-svet.aspx?c=A170429_110408_ln_zahranici_ELE

ZE ŽIVOTA POKUSNÉHO KRÁLÍKA

28.4.2017 Pátek Lidových novin str. 06 Rozhovor:

Alena Plavcová

Populární televizní moderátor a starosta Říččan Vladimír Kořen o hranicích statečnosti, manželčině mozku a mafiánských praktikách developerů.

Vladimír Kořen, podle Wikipedie „klasik televizního zpravodajství z oblasti ekologie a vědy“, je dnes především komunálním úředníkem. Už druhé funkční období starostuje v Říčanech u Prahy. A kromě toho – protože úplně bez televize být neumí – vystupuje se slovenským hercem Marošem Kramárem v zábavné televizní show Zázraky přírody. Vysvětluje tu divákům přírodní zákony a některé z nich pro pobavení sám na sobě i testuje.

Pozoruhodné na tomhle usměvavém otci tří dětí s ne úplně špičkovou výslovností je, že sice už sedmým rokem úspěšně řídí šestnáctitisícové město, ale řídit auto mu zjevně moc nejde. Měl pětadvacet autohavárií. A nebyly to jen plechy. Z jedné čelní srážky, k níž došlo právě toho dne, kdy se s rodinou do Říččan stěhoval, ho museli hasiči vystříhat. Měl tak vážná zranění, že pro něj přiletěl vrtulník.

Mimochodem, jednomu místu v Říčanech se neřekne jinak než Kořenova křižovatka. Hádejte proč...

* Zázraky přírody se vysílají devátým rokem a za tu dobu jste toho na sobě vyzkoušel opravdu dost. Na jaký pokus nezapomenete?

Připadám vám jako taková oběť, vidíte? Nedávno se například vysílalo o porodních bolestech. A to jsem si prošel něčím, co muži obvykle nezažijí – simulací porodních kontrakcí. Musím říct, že na to teda budu vzpomínat celý život a docela mi to změnilo pohled na ženy. Já byl u porodu svých tří dětí, takže vím, jak strastiplná pouť to je. Ale tu bolest na vlastním těle si člověk představit nedokáže. A to ještě natáčení bylo hotové za dvě tři hodiny, kdežto žena může mít bolesti i několik dní a dítě se prostě musí dostat ven, což u mě teda nešlo zařídít. Ale on každý ten pokus má svá specifika. Vždycky musím překonat strach, protože já jsem ve skutečnosti docela bojácný člověk.

* Nevypadáte jako strašpytel. Když na vás Maroš Kramár střílel pod vodou ze čtyř metrů, říkala jsem si, že tam bych si teda nestoupla.

Proto taky nejdřív děláme rešerše, trochu se vyzkouší, jak to funguje. Takže vlastně nejnebezpečnější je ta fáze, kdy Maroš drží flintu ještě ve vzduchu, protože se může umáčknot. A tam je potom v nebezpečí celý štáb. V jednom dílu, který se ještě nevysílal, ta rána opravdu vyšla dřív. Naštěstí dobrým směrem. Pravda ale je, že kamera nezabírá to před tím pokusem. Moje bezesné noci plné děsivých představ, co by se všechno mohlo stát. Například když jsem měl zlézt žižkovskou věž.

* Kde jsou vaše hranice? Do čeho byste už nešel?

Viděl jsem kdysi film Hráči se smrtí. Mladí lékaři zkoušeli sami na sobě zástavu srdce, přibližovali se vlastně tomu času reálného úmrtí. Tak do toho bych nešel.

* Obdivují vás doma za statečnost?

No jasně, funguje to. Když jsem třeba opravdu zlezl tu žižkovskou věž, u mých dětí respekt byl. Na druhou stranu, když takový Kořen vyleze v přiléhavém dresu na sáňkařskou dráhu a všichni vidí ten jeho pupek, se kterým pořád bojuje, tak si ty moje děti ve škole fakt užijou svý. A to se ještě bude vysílat už natočený díl, kde jsme s Marošem v reprezentačních biatlonových dresech. Dostali jsme i čísla na hrud', pod tím ty naše pupky – to bude zase ostuda...

* Už se někdy nějaký pokus nepovedl?

Musím zaklepat, zatím to bylo bez ztrát na životech nebo vážných zranění. Jednou to ale bylo na hraně: když mě hodili s autem na jeřábu do vody a měl jsem se z toho dostat. Zpanikařil jsem, protože nešly otevřít dveře – popruhy od přední nápravy je zablokovaly. Takže jsem na potápěče, který to jistil zvenčí, udělal gesto, které mělo signalizovat, že jsem v nouzi – to si takhle ukážete na krk. Jenže já to gesto udělal někde nad čelem, protože jsem byl fakt rozhozenej. A potápěč odplaval. Což mě teda neuklidnilo. Nicméně se ukázalo, že odplaval na hladinu a začal volat, ať mě vytáhnou. Když otevřeli dveře, já úplně „vytekli“ na hladinu, čímž mě vlastně zachránili, protože to auto bylo pořád jako akvárium, voda v něm zůstávala. Byl jsem v panice a měl skutečně strach. A to jsem to musel ještě zopakovat.

* Pojistila vás Česká televize?

Jsem pojištěný. Ale na smrt. (rozesměje se)

* Kolik by rodina dostala?

Nějaká koruna by to byla. Ale určitě by to teda nenahradilo ty skvělé časy se mnou...

* Mimochodem, vaše žena je prý několikanásobná mistryně republiky v šachu.

Přesněji je mezinárodní šachová mistryně a v rámci republiky byla na vrcholu několikrát. Její největší úspěch bylo třetí místo na mistrovství světa v juniorské kategorii.

* Vy hrajete šachy?

Já byl dětský okresní přeborník! A než jsem potkal svoji ženu, byl jsem přesvědčen, že šachy hrát umím. Dneska vím, že neumím. Dokonce že vůbec nemá smysl s mou ženou hrát.

* Není to pro vás potupné?

Je teda hodně těžké přijmout fakt, že ať děláte, co děláte, ať si nakoupíte knihy, ať s ní sehraje tři tisíce partií... prostě na ni nemáte. Ale jako vůbec! Jako potupně na ni nemám. Já půl hodiny dumám, vymyslím tah, o kterém jsem se všemi těmi příručkami přesvědčen, že je geniální. A ona na to jukne při vaření, třeba se na tu šachovnici ani nepodívá, jenom jí zahlásíte k plotně, že jste zahrál jezdec e4 – a v tu ránu se ozve smích, jako že to je úplná blbost. Což se člověka teda dotkne, protože po té půlhodině přemýšlení přece vím, že to blbost určitě není. No ale ono se za sedm tahů ukáže, že je. Že jsem tu kombinaci prostě přehlídl. A to je teda fakt děsná bezmoc.

* A není to nakonec důvod, proč jste starostou?

To jako že si mastím ego jiným způsobem? To asi ne. Ale je to zvláštní pocit. A už to zřejmě takhle zůstane. Zkrátka jí dal pánbůh někde víc než mně. A tak... já jí to přeju. I když nemůžu tvrdit, že to ustojím vždycky.

* Vaše žena má zřejmě skvělý analytický mozek. Projevuje se to nějak i v běžném životě?

Myslím, že jo. Dokáže často dobře odhadnout, kam se budou události vyvíjet. A taky v sobě má neuvěřitelnou bojovnost. Nikdy se nevzdává. Protože má právě zkušenost z těch šachů, kdy na ni kouká sto lidí

v sále, a ještě se to přenáší na internet – a ona má na rozhodnutí posledních pět vteřin. A ví, že i v tom zlomku času na konci partie se všechno může obrátit naruby. Takže má v sobě zakódované, že se bojuje do posledního tahu.

* Takový mozek je taky zázrak přírody. Co vy osobně považujete za zázrak?

Všechno je přece zázrak. Mě svět fascinoval odmala. Mně se prostě líbí žít. Dívat se, poslouchat, vnímat. Každá vteřina života je neuvěřitelně cennou příležitostí. Jsem moc rád, že se v Zázracích přírody daří navodit i ten úžas nad nádherou přírody. A vědu беру jako velké dobrodružství. Většina poznání je teprve před námi. Jsou tu celé světy, které skoro nebereme na vědomí.

* To je pravda. Zkoušel jste si třeba někdy představit, že by hmyz měl větší rozměry?

Ale on hmyz už měl větší rozměry. Před třemi sty miliony let tady byl karbonský prales. Atmosféra byla mnohem bohatší na kyslík a díky tomu mohl hmyz dorůstat daleko větších rozměrů. Karbonská vážka měla rozpětí křídel 70 centimetrů! Byla fakt jako dravý pták, jako nějaké káně. Švábi byli velcí 30 centimetrů. Byla to doba hmyzího ráje. Říše hmyzu je nejenom druhově neobyčejně pestrá, ale je taky strašně zajímavá z hlediska vztahů, což se většinou ilustruje jen na včelách a rostlinách. Moc se ale už neví například o vztahu mravenců a motýlů modrásků. Modrásek naklade vajíčka na kytku a mravenci si je odnesou do mraveniště, kde ta larva, ta housenka vyrůstá. Pak vyleze, zakuklí se a vyletí nový modrásek. Ale jakmile se tahle vazba přeruší, třeba když někdo na své zahrádce hubí mravence biolitem jak divej, protože si myslí, že mu lezou do jídla, tak v důsledku toho hubí modrásky – a ani o tom neví. Podobných zajímavých vazeb je v přírodě spousta. A to se vůbec nebavíme o bakteriích, o mikrobech – to je teprve něco! My uvnitř svých těl nosíme kilogramy bakterií, o nichž toho mnoho nevíme. Je to úžasný svět, který se vyvíjí úplně jinou dynamikou, v řádu hodin. Ale zázračná je vlastně každá živá buňka. Je nádherné vidět to tetelení chemie, které se v ní děje během milisekundy. Člověk si dá lok vína – a najednou uvnitř těch jeho buněk vznikají úplně jiné chemické reakce. Je to úchvatné.

* Věříte, že ten zázrak, náš svět, byl stvořen?

Já jsem věřící člověk, křesťan. A připadá mi, že těch náhod, které by se musely stát, je nějak moc. Prostě věřím, že nás něco přesahuje. Že jsme součástí nějaké velmi sofistikované struktury, která z té tmy a mrazu stvořila světlo, barvy, radost...

* Vám se stal někdy nějaký zázrak?

No jéje! Skoro každý den se mi něco zázračného děje.

* Úplně přízemně bych řekla, že zázrak je, že jste přežil svých třicet pět autohavárií.

Ona většina těch bouraček byly jen plechy. Ale měli jsme taky jednu velmi vážnou nehodu – naštěstí to nebyl smrták. Druhého července 2000 jsme se s manželkou stěhovali do Říčan. A přišel čelní náraz, ne z mé viny. Ale následky byly drastické. Manželka měla tříštivou zlomeninu krčního obratle, tam chyběl milimetr, aby už nechodila. Já měl zlomeninu obličejového komplexu, převáželi mě do Motola vrtulníkem.

* Viděl jste světlo na konci tunelu?

Tenhle zážitek nemám. Já totiž po té nehodě několik hodin neviděl vůbec. Měl jsem rozbitý obličej, bylo podezření na krvácení do mozku.

* A pořád ještě řídíte?

Řídím, protože musím. A už jsem si na to riziko tak nějak zvykl. Tady na úřadě se bojím za mě. Já jsem ale nikdy nebyl „motorové“ dítě, vždycky jsem radši jezdil vlakem, po trati 097 Teplice–Lovosice, Českým středohořím. Rád jsem se díval s otevřenou pusou z okýnka, do té pusy mi litaly mouchy. A jednou, to už jsem byl na vejšce, jsem taky takhle stál u otevřeného okýnka, užíval si, jak mě ovívá vítr – a pán u vedlejšího okna dopil kafe a lógr chrstnul ven. Já ho měl všude, v uších, v puse, v očích. A podobně vlastně vznikají ty moje nehody. Já se prostě zaberu do nějakého svého snění. Někdy si myslím, že mám možná nastavenou vnímavost

trošku jinak, protože vnímám všechno zároveň. My teď spolu mluvíme, ale já zároveň slyším, jak tikají hodiny, že vedle už není hluk, takže šli na oběd, že moje asistentka mi ráno na stole uklidila opadaný zlatý déšť...

* Neříká se tomu spíš roztěkanost?

To bych ani neřekl. Spíš jsem plný podnětů a neselektuju je. Dvě autonehody jsem taky měl skoro jako z Vesničky mé střediskové: „Vy jste se zase kochal, pane doktore...“ Jednou se v autě otočím k manželce a říkám: „Vidíš to, jak tady vysekali tu mez? Tam se zajíci přece nemůžou schovat!“ A džžž – přišla rána. Tomu místu se teď říká Kořenova křižovatka. A podruhé zase šla po chodníku taková hezká paní v hezké sukni. Tak se za ní otočím – auto přede mnou zastavilo a já byl v něm. Dcera, která seděla vedle mě, povídá: „Tuhle nehodu mamince asi nebudem vyprávět, vid’?“

* Moc dobrý řidič teda asi nejste...

... já jsem výborný řidič! (směje se)

* ... ale řídit město vám zřejmě jde dobře, když vás zvolili i ve druhém funkčním období.

To já nemůžu hodnotit, to musí voliči. Není možné se zavděčit všem, je to horská dráha. Jsou období, kdy se objevují kritiky, a pak zase lidi chválí, jak se město mění k lepšímu. Snažím se, no. Jinak bych to popsat neuměl.

* Byl to pro vás velký šok, přejít z novinářského světa, který vlastně jen reflektuje skutečné problémy, mezi úředníky a jejich předpisy, vyhlášky, tabulky, do prostředí každodenních střetů zájmů?

Nevím, jestli to byl šok. Ale filozofie toho úřadu a filozofie fungování novinářů je naprosto rozdílná. Abych to zkrátil: práce s razítkem mně nejde. A jako novináře mě překvapila – a kolegové tady na radnici to neradi slyší –, ale skutečně mě překvapila moc státní správy, moc úřadu. Ta moc se neopírá o žádné volby ani o nějaký dialog zúčastněných stran. Je to jen o tom, že se někdo ve výběrovém řízení dostane na nějakou pozici. A na úrovni té obce to může být i tak, že prostě někdo, kdo už se na tom úřadě etabloval, to dohodí svému známému...

* Jinými slovy, úředník, který se v tom už naučil chodit, je nebezpečný?

Hlavně to není pod veřejnou kontrolou. Taky já kdybych tady na radnici skončil, bude můj návrat k novinářskému řemeslu hodně těžký. Protože kolegům novinářům budu připadat potřísněný něčím, s čím vlastně oni bojují. Politik, to je někdo, na koho si společnost musí dávat pozor, protože může zneužívat svého postavení. Nicméně já pořád doufám, že se mi podaří neumazat se tu ničím, co by snižovalo moji důvěryhodnost.

* Jak velkou moc vlastně takový starosta má?

Velmi limitovanou. Taky jeden z důležitých momentů té práce je umět přijmout fakt, že moje představa neurčuje stoprocentně směr, kam se věci budou vyvíjet. Určuje to průsečík zájmů zastupitelů a dalších subjektů, zkrátka jde vždycky o kompromis. Teď tady například máme velkou debatu o zubrech, protože jsme od partnerského polského města Opatówek dostali darem tři zubry. Ještě tu tedy nejsou. Polsku se podařilo tenhle skoro vyhynulý živočišný druh zachránit a teď se snaží dostat zubry do dalších míst. Pro mě jako milovníka přírody je to nádherný nápad. Ale je to velké zvíře, které může vyvolávat u lidí větší obavy než vlci, rysové nebo medvědi.

* A vaše představa je, že zubři budou pobíhat po lese u Prahy?

Naši lesáci, kteří jsou tomu otevření, už vymysleli oboru, kde by mohli být. Ale starosta právě nemá tu moc, aby řekl: „Tak – a bude to tady.“ Musí se hledat konsenzus, nejenom mezi zvolenými zástupci, ale třeba i se starosty vedlejších obcí, s myslivci... Zkrátka vám na tom chci dokumentovat, jak je moje moc limitovaná.

* Říčany jsou atraktivní lokalita v blízkosti hlavního města. Asi se nepletu, když řeknu, že by tu developeři stavěli, až by brečeli...

No jéje! A to je vlastně důvod, proč jsem na radnici. Moje mise tady právě je bránit tomu, aby v tomhle městečku developeři stavěli nějaká sídliště. To přirovnání je tvrdé, ale ono je to opravdu jako nádorové onemocnění. Prostě najednou tu začne vyrůstat něco, co vysiluje rozpočet města a snižuje kvalitu života.

* Prý tu jeden čas byla vidět drahá terénní auta s poznávacími značkami v azbuce.

No tady chtěl čečenský naftový oligarcha Mavlit Bažajev u rybníka Marvánek postavit čtvrť pro čtyři tisíce lidí. V územním plánu jsme tomu naštěstí zabránili. Ten člověk do toho ale šel fakt ostře, nakoupil už pozemky za 40 milionů, měl to vymyšlené. Zájemců je pořád dost. Byl jsem například na setkání s čínským investorem, taky tu hledal příležitosti. Oni mají peníze, které chtějí investovat. A český realitní trh, zvláště u Prahy, je pro ně takřka jistotou velmi zajímavého zisku. Jenomže jim je úplně jedno, jak se tady potom bude žít. Netrápí je školy ani školky. Je jim ukradená kapacita kanalizace a vodovod. Oni to postaví, marketingově vychválí, nějak vzletně si to nazvou – a prodají. A jakmile prodají, peníze převedou, kam potřebují, a víc je to nezajímá.

* Jak těžké je tomu tlaku čelit?

Těm nadnárodním developerům se čelit dá, protože jim můžete klást do cesty různé brzdy, můžete stanovit podmínky, například v podobě příspěvků na infrastrukturu města. Těžší soupeř je druhá skupina developerů – ti místní. Lidé, kteří tu restituovali nebo koupili pole a chtěli by z toho mít zisk. A těm to rozmluvit je vlastně daleko obtížnější, protože jsou tady v té společnosti ukotvení. Ale ono je v důsledku jedno, jestli sídliště postaví Číňan, nebo Čech, oba přinášejí tutéž zátěž.

* O jakých brzdách jste to mluvili?

Starosta a zastupitelstvo mohou zásadně ovlivnit jen několik věcí: územní plán – tam se rozhoduje, jestli se někomu zhodnotí, nebo nezhodnotí pozemky, jestli se v tom místě bude, nebo nebude stavět. A potom rozpočet – v rámci rozpočtu se může město rozvíjet, nebo naopak přibrzdit. Abych vám to přiblížil: můžu například vybudovat čistírnu odpadních vod za 130 milionů korun pro budoucí obyvatele města, protože ti stávající už ji mají. Anebo těch 130 milionů dám na cyklostezku, na kulturní vyžití, na zkrášlení města, zkrátka na zlepšení života lidí, kteří tu žijí. A pak jsou tu taky veřejné zakázky – řada firem by na ten veřejný rozpočet chtěla být napojená. V každých volbách vidíte, jak se ty zájmy prolínají – v tamté straně sedí tenhle developer, v jiné zase jiný...

* Už se vás někdo pokusil uplatit?

Já jsem hned ze začátku deklaroval jednoznačnou neúplatnost. A opravdu si to hlídám. Takže mně nikdo nic ani nenabídl. Ale intrik je samozřejmě spousta. Hned na začátku, vlastně ještě než jsem se vůbec dostal na radnici, naše volební sdružení Klidné město vystupovalo proti jednomu konkrétnímu projektu, který se nám nelíbil. No a to jsme nacházeli třeba podříznuté ptáky před domem...

* mafiánské praktiky? Tady v říčanech?

Tak jde o hodně peněz, že. To není žádná sranda. Taky se protistrana každou chvílí snaží zpochybnit různými cestami vaši konzistenci, vaše rozhodnutí. Ale možná to je dobře, protože to člověka proškolí, uvědomí si své chyby. Jsou tu zkrátka lidé, kteří se snaží odbrzdit další výstavbu a strhnout k tomu názoru další. Tlačí teď například právě na to, abychom za každou cenu postavili nebo rozšířili čističku pro 27 000 obyvatel. Říčany momentálně mají 16 000 obyvatel. Pro koho bychom to dělali? Abychom měli 27tisícové město? Developeři se snaží z toho udělat nárok a v zastupitelstvu jsou lidé, kteří pro ně pracují. Samozřejmě jsme teď s čističkou na hraně, nepovolujeme žádné další připojení na kanalizaci. Kdo si tu postaví dům, musí mít žumpu. Bohužel.

* musíte řešit i sousedské spory?

Sousedské spory, to jsou fakt ty nejsmutnější příběhy nenávisti. Byla tady například paní, která chtěla, abychom vydali vyhlášku proti kokrhání sousedova kohouta, protože ji každé ráno budil. Já říkám: „A jak si představujete, že se to bude vymáhat? Že přijde městský policajt a kohouta zastřelí?“ A víte, že šla až do soudu a opravdu vysoudila podříznutí kohouta?

* To myslíte vážně?

No, to se skutečně stalo. Lidi jsou schopni si dělat strašné věci. Sousedí si hází do oken kameny, různé zápalné předměty. Na jednu paní vypustili rybník. A bere to tolik energie, že bych od toho někdy nejradši utekl'.

* Takže máte občas chuť s tím seknout?

Tak to mám docela často. Víte, já si pořád nejsem jistý, že tu práci dělám dobře. Opravdu nerad bych lidem ubližoval. Ale vím, že některá rozhodnutí zkrátka vedou k tomu, že se někomu ublíží. Přitom život je tak krátký, měli bychom spíš hledat radost. Občas cítím vinu, že místo toho, abych se svými dětmi házel žabičky do rybníka nebo pozoroval vážky, vysedávám na schůzi. A čas běží, děti rostou a ta příležitost s nimi být se už nevrátí. Taky když mě zvolili starostou, moje žena se rozbřečela. Ne radostí. Řekla, že část toho, co jsem měl pro rodinu, bude teď patřit městu. A měla pravdu. Viděla zase na několik tahů dopředu.

* Přece na tom musí být i něco hezkého, ne? Baví vás oddávat?

To jo. To je fakt dobrý, vstupovat do života. Já si ty řeči ke snoubencům píšu, každá je jiná. S těmi lidmi se předem sejdou, ptám se, jakou u toho chtějí emoci – jestli chtějí plakat, nebo spíš humor. Snažím se zkrátka dělat svatby tak, aby to lidi bavilo. Aby bylo na co vzpomínat. Oddávání je asi to úplně nejhezčí.

* máte dneska víc přátel, než když jste starostou nebyl?

Přátele přece poznáte, až když padáte. Ne někde na vršku. Můj problém je, že mám strašnej pytel známých. Skuteční kamarádi by se dali spočítat na prstech jedné ruky. A bohužel na ně nemám čas.

Já po té nehodě několik hodin neviděl vůbec. Měl jsem rozbitý obličej, bylo podezření na krvácení do mozku. Než jsem potkal svoji ženu, byl jsem přesvědčen, že šachy hrát umím. Byla tady například paní, která chtěla, abychom vydali vyhlášku proti kokrhání sousedova kohouta... Vladimír Kořen (43) Pochází z Teplic, vystudoval žurnalistiku se specializací politologie na **Fakultě sociálních věd** UK. V České televizi pracuje jako publicista a moderátor od roku 1995 (České hlavy, Živé srdce Evropy, Tajemství vody, Zázraky přírody). Získal několik ocenění za popularizaci vědy (např. medaili Vojtěcha Náprstka AV ČR). Od roku 2010 je starostou Říčan u Prahy (lídr kandidátky sdružení Klidné město). Je ženatý, má tři děti.

Foto autor| Foto: Tomáš Krist

Foto autor| Foto ČT Zuzana Páchová

Foto popis| Je prý docela bojácný člověk. Takže při každém pokusu v televizních Zázracích přírody překonává strach.

Foto popis| U jednoho z poklidných říčanských rybníků měl čečenský naftový oligarcha Mavlit Bažajev v plánu postavit čtvrť pro čtyři tisíce lidí.

Pozvánka na seminář o francouzských prezidentských volbách

26.4.2017 euroskop.cz str. 00 členské státy

Euroskop

Eurocentrum Praha si Vás dovoluje pozvat na seminář na téma „Jaká bude Francie po prezidentských volbách?“

Jak dopadnou prezidentské volby ve Francii? Proč mezi favority nepatří zástupce žádné z tradičních politických stran? Jak bude vypadat evropská a zahraniční politika Francie po volbách?

Úvodní příspěvky pronesou a Vaše dotazy zodpoví

Michel Perottino, vedoucí katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy,

Jan Eichler, výzkumný pracovník, Ústav mezinárodních vztahů

Kdy? Ve čtvrtek 27. dubna 2017 od 17.00 hodin
Kde? Evropský dům, Jungmannova 24, Praha 1

Svoji účast potvrzujte, prosím, prostřednictvím formuláře [zde](#).

Na viděnou se těší tým Eurocentra Praha!

URL| <https://www.euroskop.cz/9003/28909/clanek/pozvanka-na-seminar-o-francouzskych-prezidentskych-volbach/>

Zimola končí v čele Jihočeského kraje

26.4.2017 ČT 24 str. 07 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Teď ale zpátky k dění na jihu Čech. K dění u sociálních demokratů a ke kauzám kolem Jiřího Zimoly. Jeho politickou kariéru připomene Irena Krcháková.

Irena KRCHÁKOVÁ, redaktorka

Můžeme říct, že Jiří Zimola začal svoji kariéru regionálního politika v roce 1998, když se stal starostou Nové Bystřice. O 10 let později už stál v čele celého Jihočeského kraje. V roce 2008 se poprvé stal hejtmanem. Regionální buňku ČSSD pak dovedl k vítězství celkem 3krát. Minulý rok dokonce sociální demokracie na jihu Čech získala vůbec nejlepší výsledek ze všech regionů. Byl to ale jen 1 ze 2 krajů, ve kterém volby vyhráli. Jiří Zimola je v sociální demokracii od roku 2000, byl členem stínové vlády a nakonec byl zvolen i poslancem. Svého času patřil mezi nejhlasitější kritiky vedení strany a současného předsedy Bohuslava Sobotky. V roce 2013 se účastnil takzvaného lánského puče. Spolu s dalšími vlivnými členy ČSSD se tajně sešel v Lánech se prezidentem Milošem Zemanem. On a další členové předsednictva strany potom vyzvali Bohuslava Sobotku, aby odstoupil. Ten ale puč ustál a místo toho rezignovali na své funkce v nejužším vedení strany právě Jiří Zimola, odpovědnost vyvodil jako první z pučistů. Tlak na premiéra Sobotku ale neustal a další výzva k rezignaci přišla od Zimoly vloni na podzim. Do sporu s premiérem se Jiří Zimola dostal taky kvůli církevním restitucím. Přišel totiž s návrhem na jejich dodatečné zdanění. Prosazoval daň 19 procent, která by církve připravila o 640 milionů ročně a tyto peníze přivedla do státní kasy. I přes Sobotkův nesouhlas začal předjednat mezi členy sociální demokracie podporu, návrh ale nakonec neprosadil.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Irena Krcháková, Ireno, děkujeme, hezký večer. Tak pane Zimolo, pojďme k dalšímu diváckému dotazu. Už ho vidíme: "Dnes jste řekl, že nedojde-li k jakýmkoli krokům ze strany vedení ČSSD, potom budete figurovat na posledním dvaadvacátém místě jihočeské kandidátky," už jste se toho taky dotkl v Devadesátce. "Čekáte zásahy vedení ČSSD proti vaší kandidatuře?" Teď připomeňme 12., 12. května o tom bude jednat vedení ČSSD. Čekáte, že z toho dvaadvacátého místa zásahem vedení strany zmizíte?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Na minulém jednání, pátečním jednání předsednictva se skutečně jihočeská kandidátka neprojednávala a tím problémem, proč se neprojednávala jsem údajně měl být tedy já. Já věřím, že ten mezičas využijí právě k tomu, že vysvětlím záležitosti týkající se jak rekreační nemovitosti na Lipně nebo odměňování, že se nám také podaří ustanovit koalici a že tedy nebude jakýkoli důvod k tomu, aby snad členové předsednictva uvažovali o vyškrtnutí mé osoby z kandidátky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Takže při tom prvním jednání ve vedení strany se o tom uvažovalo, že by vás vyškrtli? Tedy když říkáte, že jste měl být problémem? Jde mi o to, co je obsahem toho slova problém v tomto kontextu.

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Ano, ano, já opět budu hovořit o signálech a vím, že to slovo nemáte rád, ale ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ale mám.

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

... dostaly se mi informace, že snad na nejužším vedení mé politické strany se k tomu vedla bouřlivá debata a tím důvodem tedy byla má osoba, proto kandidátka nebyla k rozhodnutí předsednictvu předložena již minulý pátek, ale bude předložena až 12. Května. Zda to tak bylo, nebo ne, je potřeba se ptát asi někde jinde. Já jen chci říct, že jsem rád za ten mezičas, protože já jsem v pátek na jednání předsednictva strany byl a byl jsem tam právě pro to, abych členům předsednictva zodpověděl na případné dotazy, protože je jasné, že se o celé kauze dozvídali zatím jenom z médií a že je správné jim vše vysvětlit. To se stalo a nyní se snad stane ještě, že mi bude věnován nějaký mediální prostor, abych tu kauzu opravdu vysvětlil.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jaký jste z toho měl pocit, z toho jednání, že jste přesvědčil členy předsednictva. Po pravdě řečeno, z toho vyjádření pana Sobotky i paní Marksové tento týden, koneckonců i volebního manažera, pane Birkeho to tak úplně nevypadá, protože všichni mluvili o tom, je to jen a pouze problém Jiřího Zimoly, Jiří Zimola by to měl vysvětlit, Jiří Zimola těmi svými kauzami poškozují ČSSD.

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Já nevím, nakolik to jejich vyjádření už se týkalo právě mé, mého pátečního vysvětlení. Jsem ale rád, že jsem to vysvětlil. To, co si z toho kdo z členů předsednictva odnesl, to je, prosím, na nich, ale ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A co si z toho odnášíte vy, i z těch vyjádření? Odnášíte si z tohoto, že jste jednoduše, že jednoduše pochopili tu vaši verzi a přijali ji nebo si z toho odnášíte spíše to, že, že ji nepřijali a že je dost možné, že vás vyškrtnou?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Víte, upřímně, pokud bych byl paranoidní, tak bych skutečně si mohl myslet, že mě vedení sociální demokracie chce za každou cenu odstranit, politicky eliminovat. Já chci ale věřit, že jsem členem demokratické strany, jejíž vedení sice formálně má právo dělat změny na kandidátkách, ale tohoto práva nebude nikdy zneužívat. A pokud se mně podaří celou záležitost vysvětlit, tak že nebude důvod pro to, aby ani jihočeská kandidátka nebyla neschválena.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Připomínám, že jsme zvali zástupce vedení sociálních demokratů, ovšem účast v dnešní Devadesátce odmítli. Pochopil jsem správně, pane hejtmane, že jste ani na okamžik neuvažoval o tom, že byste sám odstoupil z té kandidátky?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

O tom jsem opravdu neuvažoval. A víte, já se cítím být především povinován těm, kteří mě navrhli na to dvaadvacáté místo, což byli moji kolegové v kraji. A podle pravidel v sociální demokracii, bude-li tato kandidátka schválena na předsednictvu strany, pak ji prozkoumají formou hlasování všichni členové strany v našem kraji, a to je pro mě ten test nejvyšší. Pro mě není test od lidí, kteří mohou možná z centra na to mít svůj pohled, ale

lidí, kteří mě znají a kteří ví, jaké úspěchy a jakou práci jsem odvedl na jihu Čech. Těm já věřím a těm se chci zpovídat.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

V krajských volbách jste získal nějakých 9 tisíc preferenčních hlasů, jak to čtete? Dává vám to jistotu, že kroužkování vás vyšvihne, když použiju to slovo z posledního místa do sněmovny?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Ne, v politice není nic jistého a přesně takovéhle kauzy či pseudokauzy mohou škodit tomu, tomu kterému politikovi, je to, je to přece jasné, proto je přece mým cílem se obhájit, vyvrátit a vysvětlit, ale stále si myslím, že lidé vidí tu práci, kterou, kterou za mnou mají, ať již 8 hejtmanských či před 10 starostenských let a ta práce přece hovoří za všechno, nikoliv těch posledních 4, 5 týdnů mého osočování.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Chcete do sněmovny? Chcete v barvách sociální demokracie působit jako poslanec?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Bylo by falešné, kdybych říkal, že jsem se nechal zapsat na kandidátku a přitom nechťtít být poslancem, ano. Ale současně říkám, že vkládám svou osobu a důvěru ve voliče v Jihočeském kraji a budou-li mě tam chtít, tak se nebojím jít i z toho dvaadvacátého místa. Koneckonců, tu rukavici, tuším, hodil Andrej Babiš, který říkal, že ve Středočeském kraji bude a nebojí se kandidovat z posledního místa. Já tu rukavici rád zvedám.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, teď to vypadá na změnu, /nesrozumitelné/ to tak jistě nemuselo být, ale ...

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

To se musíte zeptat pana Babiše.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

... nechme toho, to je spíše na Andreje Babiše. Jiří Zimola je stále hlavním hostem Devadesátky. A taky Kamil Švec, politolog z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a spolupracovník České televize, je hostem Devadesátky. Dobrý večer.

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jakou šanci má podle vás Jiří Zimola na to, že se v podzimních sněmovních volbách z toho posledního místa, pokud tam samozřejmě zůstane po 12. květnu, vyšvihne do sněmovny?

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Tak ta šance je poměrně velká, protože i kdyby díky těmto svým kauzám ztratil polovinu z těch svých hlasů, tak pořád bude vysoko nad preferenčními hlasy, kteří, které získali jeho spolukandidáti na kandidátce, takže ta pravděpodobnost je tam celkem, celkem vysoká.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Takže to zítřejší, ten zítřejší odchod z hejtmanského křesla není labutí píseň politická Jiřího Zimoly, je to spíše nějak, začátek nějakého intermezza?

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Může to být intermezzo, současně to může být taky kalkul. Je potřeba si uvědomit, že usnesením ústředního výkonného výboru po krajských, po krajských volbách, respektive po sněmovních volbách, přijal, přijal ústřední výkonný výbor usnesení, že hejtmán nesmí být, nesmí být poslancem. Takže v okamžiku, kdyby Jiří Zimola neodstoupil zítra z pozice hejtmána a plánoval si svoji poslaneckou kariéru, tak stejně na základě usnesení by měl tedy na jeden z těchto postů rezignovat, což by se stalo zřejmě tedy na podzim, pokud by uspěl ve sněmovních, ve sněmovních volbách ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Na druhou stranu, pokud se nemýlím, byli i tací, kteří i po tom usnesení zůstali v tom souběhu těch funkcí.

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Ano, například hejtmán z Vysočiny Běhounek. Nicméně, nicméně pokud předpokládáme tedy to, co tady slyšíme od Jiřího Zimoly, že tedy ctí všechny tedy ty pravidla, všechna ta usnesení a sociální demokracii tak, jak to tu prezentuje, tak předpokládám, že tedy, že tedy by měl ctít i toto usnesení a v konečném důsledku právě tedy jeho odchod z hejtmanského postu může být jenom tím krokem vpřed ke své poslanecké kariéře.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Poškodilo to dění? Záměrně, pane hejtmane, říkám dění kolem Jiřího Zimoly na jihu Čech sociální demokracii a nebo ne?

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já si myslím, že do jisté míry určitě, v tom smyslu, že ta jihočeská organizace nebo jihočeská ČSSD jako taková se potýká s poměrně dost velkými problémy. Není to jenom kauza Jiřího Zimoly, i když ta je samozřejmě největší, ale, ale z jižních Čech byl i, byl i ministr Mládek, který, který musel odstupovat a není to, není to tak dávno, takže těch problémů v těch jižních Čechách je poměrně, poměrně nemálo a tenhle je zásadní samozřejmě.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, a může se to promítnout do výsledku sociálních demokratů ve sněmovních volbách na podzim nebo jednoduše do sněmovních voleb je téměř ještě půl roku a do té doby ten případ může být zapomenut, zvlášť když Jiří Zimola chce vysvětlit?

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

No, sociální demokracii to v žádném případě nepomůže, i když máme půl roku před volbami, tak preference sociální demokracie jako takové nejsou příliš, nejsou příliš vysoké celorepublikově a je třeba si uvědomit, že tedy ten kraj je i volebním obvodem, takže, takže z tohoto ohledu každá, každý problém toho daného kraje je problém pro celý volební obvod a tedy i pro stranu jako takovou, jako celek.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ještě jedna věc mě zajímá. Ono se o tom hodně píše, v poslední době takový ten úprk známých tváří sociálních demokratů, kteří už nechtějí znovu kandidovat, Jeroným Tejc, Michal Hašek, Zdeněk Škromach, Marie Benešová, Stanislav Huml, Vítězslav Jandák, jak tomu rozumíte, o čem to svědčí?

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Tak svědčí to o tom, že to jsou všechno zástupci toho dřívějšího, toho takzvaného haškovského křídla, respektive té jedné z frakcí v rámci, v rámci sociální demokracie, kteří během těch posledních necelých 4 let, během toho, co je tedy Bohuslav Sobotka premiérem, ztratili své pozice a část z nich nebo velká část z nich, které jsme jmenoval, tak byli účastní právě i na té dnes již několikrát zmiňované lánské schůzce a já jsem navštívil i sjezd sociální demokracie, a když jsem se tam bavil s některými delegáty z jižních Čech, tak tam ta nespokojenost s lidmi, kteří byli v Lánech, tak byla poměrně vysoká a sami, sami hovořili tedy o tom, že, že je potřeba ctít předsedu a že, že zrádci ve straně nejsou příliš vítáni.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Politolog Kamil Švec, já vám děkuju, hezký večer.

Kamil ŠVEC, spolupracovník ČT, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Hezký večer. Děkuju za pozvání.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Slyším smích Jiřího Zimoly. Takováto nálada ve straně není. Koneckonců promiňte, na to se ptá i divák Miloš, jaká panuje situace, možná taky nálada v ČSSD před volbami.

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

To je totiž správná otázka a omlouvám se za ten možná nepatřičný smích, ale já ti situaci v sociální demokracii opravdu znám a i já jsem byl přece na sjezdu a i já jsem tam mluvil s delegáty, a věřte, že jsem možná z jejich úst slyšel více výrazů určité rezignovanosti nad současnými preferencemi sociální demokracie a tím politickým vývojem, nikoliv reminiscence směrem k lánské schůzce.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Od sjezdu už přece jenom uplynula nějaká voda. Ta nálada se nějak posunula nebo s ohledem na průzkumy preferencí je ta nálada konstantně rezignovaná?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Já jsem především s posledním dnem sjezdu respektoval usnesení tohoto sjezdu. Respektuji stále vedení sociální demokracie, zvolené vedení na dva roky a myslím, že je naším společným úkolem nyní pracovat na co nejlepším výsledku sociální demokracie. Já skutečně ctím pravidla, vnitřní pravidla sociální demokracie a od té doby jsem nedal jedno jediné vyjádření. Ale záležitosti, kdy zrovna v den sjezdu vyplave na povrch kauza rekreační nemovitosti Jiřího Zimoly, jsou přece natolik bizarní, zvláštní, že se musíte ptát, jaká je podstata a bohužel a jsme zpátky u těch signálů, které svědčí o tom, že ne každý je rád, že Jiří Zimola je hejtman a že možná je viditelným kritikem současného vedení.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Já jsem to nechtěl obrátit k vám, já jsem se ptal jenom obecně na to, jaká je nálada v ČSSD. Říkáte: "Znám poměry v ČSSD," logicky, tak jaká je ta nálada?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Jsem členem nejužšího vedení, ale hlavně se setkávám s lidmi, se členy sociální demokracie a věřte, že ta nálada není nejlepší. My jsme si dali za cíl u nás na jihu Čech maximálně uspět ve volbách, udělat pro to skutečné maximum, protože chceme přispět k co nejlepšímu výsledku, ale narážíme přitom na nepochopení ze strany vedení a některé podle nás nelogické kroky, ale to už bych zase hovořil kriticky a já jsem zakázal kriticky směrem k vedení hovořit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Poslední věc, která mě zajímá, a opravdu nechci hodnocení, nebudete muset mluvit kriticky, pane hejtmane, bude Bohuslav Sobotka po podzimních sněmovních volbách předsedou ČSSD?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Bude. Sjezd, který byl v březnu roku 2017 mu dal mandát na dva roky a předpokládám, že nebude žádná situace, aby se tahle věc změnila, ale to záleží pochopitelně i na něm samotném, na výsledku voleb a na mnoha jiných okolnostech.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A to mluvíme o jaké situaci, mluvíme o situaci, kdy ČSSD volby vyhraje nebo mluvíme taky o situaci, kdy odejde poražená?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Tak pochopitelně bychom si všichni přáli, aby sociální demokracie vyhrála ve volbách, ale až tak nepoučení optimisté nejsme. Vidíme, jaké, jaká je nálada ve společnosti a jaký je trend preferencí. Já bych si přál, abychom vyhráli, z druhé strany smiřujeme se i s tím, že nemusíme zvítězit ve volbách a snažíme se poté konstruovat veškerá možná řešení, ale tohle je spíš dotaz skutečně na vedení strany. Já jsem jeden z 30 členů užšího předsednictva strany.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Já chtěl jenom lépe porozumět té vaší tezi, že i po volbách bude Bohuslav Sobotka předsedou ČSSD. Tak jenom jsem se doptával, zda bude předsedou ČSSD i za situace, kdy sociální demokraté prohrají podzimní volby, skončí druzí?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Já vám zkusím odpovědět jinak. Vzpomeňte si na rok 2010, kdy tehdejší předseda strany Jiří Paroubek po prohraných volbách okamžitě rezignoval. Nechci cokoli přivolávat, nechci tím cokoli naznačovat. Já jen říkám, že v politice jsou takové věci běžné, staly se a třeba se mohou stát.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ano, nicméně Jiří Zimola po případných volbách, kdyby sociální demokraté neuspěli, nebude ten, kdo by Bohuslava Sobotku, předsedu ČSSD, vyzýval: "Odstup."

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Nevíme, co bude za půl roku, ale jednoznačně říkám, že ctím výsledek sjezdu, ctím vůli většiny delegátů sjezdu, aby Bohuslav Sobotka byl předsedou sociální demokracie minimálně do března roku 2019. Tím bychom se všichni jako sociální demokraté ctící stanovy naší strany měli řídit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To, že nebudete tím iniciátorem případně, kdo by byl první a volal: "Bohuslave Sobotko, odstup, neuspěli jsme."

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Víte, já jsem v roce 2013 byl jeden z členů předsednictva, který volal po reflexi po nevítežných volbách. Já vím, že my namítnete, že ty volby jsme vyhráli, nicméně o 10 procent méně, než bylo asi očekáváno, že vyhraje. A i tehdy se legitimně předsednictvo strany svou většinou rozhodlo vyzvat k reflexi. Já jsem byl jedním z nich a já se k tomu hlásím. Já myslím, že každý politik, koneckonců, já to dnes přece také dělám, by měl mít určitou odezvu na svou práci, měl by ji vnímat přece jako poslání lidem. A jestliže já dnes čelím nějakým kauzám, o nichž vím, že jsou nesmyslné a že je dokážu vysvětlit, a přesto činím tyto poměrně zásadní kroky v mém

politickém životě, pak bych tutéž, tutéž, totéž očekávání měl i u dalších vrcholných politiků. Nechci tím cokoli naznačovat. Já nebudu tím, kdo bude vyzývat ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Spoléháte na Bohuslava Sobotku, že z toho sám případně vyvodí nějaké závěry?

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Já spoléhám na to, že každý z politiků, po jichž kultuře voláme, se bude chovat odpovídajcně situaci.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jiří Zimola, ještě několik hodin jihočeský hejtman, byl hlavním hostem Devadesátky. Ještě připomínám, že chat s Jiřím Zimolou, jeho záznam najdete na našem Facebooku. Vám děkuju. Přeju hezký večer.

Jiří ZIMOLA, hejtman Jihočeského kraje /ČSSD/

Děkuji za pozvání.

Prošel Staropramenem, "plzní" a teď povede Budějovický Budvar

25.4.2017 marketingsales.cz str. 00 Rubriky

- bob -

Novým ředitelem Budějovického Budvaru se stane Petr Dvořák, který nahradí Jiřího Bočka, jenž na funkci loni ze zdravotních důvodů rezignoval.

Novým ředitelem Budějovického Budvaru se stane Petr Dvořák, který nahradí Jiřího Bočka, jenž na funkci loni ze zdravotních důvodů rezignoval.

Ministr zemědělství Marian Jurečka jmenoval do funkce ředitele pivovaru Budějovický Budvar Petra Dvořáka. Ten v minulosti pracoval jako ředitel marketingu v Pivovarech Staropramen nebo mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell. Do funkce nastoupí od 1. května. Na pozici ředitele Budějovického Budvaru jej doporučila výběrová komise ministru Marianu Jurečkovi z osmi lidí, kteří se dostali do užšího kola, dva kandidáty. Do funkce jej uvádí ministr zemědělství, neboť Budějovický Budvar, jehož právní forma podnikání zní národní podnik, vlastní stát a spadá do gesce právě ministerstva zemědělství. "Po pečlivém zvážení, po osobním setkání s oběma těmito kandidáty, jsem se rozhodl pro Petra Dvořáka. Je to člověk, který má zkušenosti s výrobou a prodejem piva i jeho marketingem, jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Myslím si, že může velice vhodně a dobře doplnit kvalitní manažerský tým, který dneska v Budějovickém Budvaru je," komentoval výběr ministr zemědělství Marian Jurečka.

Petr Dvořák je absolventem ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Po škole pracoval například jako manažer značky Staropramen, posléze jako ředitel marketingu v Pivovarech Staropramen. Na starosti měl marketingovou strategii na českých a slovenských trzích, výrobu a inovace. Podobnou náplň práce měl také jako ředitel marketingu pro střední Evropu v AB - InBev a ředitel značky a marketingové komunikace v Telefonice O2. Naposledy působil jako mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell ve společnosti SABMiller. Byl zodpovědný za strategii značky a spolupráci s klíčovými trhy.

Budějovický Budvar v současnosti exportuje do více než 80 zemí světa. Modernizace závodu v Budějovicích umožní zvýšení kapacity o 50 % po roce 2020, díky tomu by měl pivovar uspokojit trhy v Asii a v Africe.

Předešlým ředitelem Budějovického Budvaru byl Jiří Boček, který ve funkci působil 25 let. Na svoji pozici rezignoval ze zdravotních důvodů koncem minulého roku.

AUTOŘI

25.4.2017 Xantypa str. 04 Autoři

Jan Lukeš je filmový a literární vedec, spisovatel a publicista. Pro Českou televizi už léta připravuje a moderuje s Janem Schmidem literární revue TRISTATŘICETTŘI. Dlouhodobě spolupracuje také s Xantypou. Nyní důkladně vyzpovídal herečku Zuzanu Stivínovou.

Pavla Apostolaki je nezávislá novinářka, jež svými články a reportážemi přispívá do mnoha novin a časopisů. Říká, že cestování a psaní je nedílnou součástí jejího života. Pro Xantypu si povídala se zahradní architektkou Ivanou Buttry a zavede nás i k Luzernskému jezeru do Švýcarska obdivovat tamní historické parníky.

Daniel Pečena pochází ze Zlína, ale již přes deset let žije v Londýně. Ve své fotografické tvorbě se zaměřuje především na krajinu a architekturu. Zajímá ho, jak společnost přetváří, tvaruje či využívá životní prostředí a jaké vlivy přispívají ke změnám v našem okolí. V Xantypě nás přenesení do skotského údolí Glencoe.

Gabriela Kleinová vystudovala ekonomickou školu, ale celý život se pohybovala v umělecké sféře ať už jako modelka, vizážistka nebo produkční. Poslední dobou se věnuje převážně renovaci nábytku. Za velmi důležitou považuje ochranu přírody, proto nepřekvapí, že do Xantypy přispěla rozhovorem s biologkou Hanou Svobodovou, která se angažuje v záchraně želv.

Libuše Koubková je novinářka a spisovatelka. Pracovala v rozhlase, v Lidových novinách a jako šéfredaktorka časopisu Přítomnost. Na **Fakultě sociálních věd** UK vyučuje novinářské žánry. Čtenářům Xantypy přibližuje dánskou herečku Sidse Babett Knudsen.

Vladimír Drápal je ředitelem Vrchlického divadla v Lounech a majitelem hudebního vydavatelství Guerilla Records specializujícího se na undergroundovou a alternativní muziku. Vedle toho se věnuje též publicistice a s Xantypou spolupracuje často. Tentokrát si povídal s Ivanem Hajnišem, lídrem kdysi průkopnické skupiny The Primitives Group.

Daja Weingreen je publicistka, která se věnuje převážně kulturní oblasti. Působila jako redaktorka v několika slovenských časopisech a v Rádiu Devín. S Xantypou spolupracuje už dvanáct let a nyní přináší rozhovor s německy píšící spisovatelkou Irenou Březnou, žijící ve Švýcarsku, kam s rodiči emigrovala ze Slovenska v roce 1968.

Foto popis|

Novým ředitelem Budějovického Budvaru se stal Petr Dvořák, manažer s dlouholetou zkušeností v pivovarnictví

25.4.2017 agris.cz str. 00 Zemědělství
MZe ČR

Ministr zemědělství Marian Jurečka dnes představil nového ředitele pivovaru Budějovický Budvar. Stal se jím Petr Dvořák, který v minulosti pracoval jako ředitel marketingu v Pivovarech Staropramen nebo mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell. Do funkce nastoupí od 1. května.

Ministr zemědělství Marian Jurečka dnes představil nového ředitele pivovaru Budějovický Budvar. Stal se jím Petr Dvořák, který v minulosti pracoval jako ředitel marketingu v Pivovarech Staropramen nebo mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell. Do funkce nastoupí od 1. května.

Na pozici ředitele Budějovického Budvaru doporučila výběrová komise ministrovi Marianu Jurečkovi z osmi lidí, kteří se dostali do užšího kola, dva kandidáty.

„Po pečlivém zvážení, po osobním setkání s oběma těmito kandidáty, jsem se rozhodl pro Petra Dvořáka. Je to člověk, který má zkušenosti s výrobou a prodejem piva i jeho marketingem, jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Myslím si, že může velice vhodně a dobře doplnit kvalitní manažerský tým, který dneska v Budějovickém Budvaru je,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Ministr Jurečka uvedl, že důležitým úkolem Petra Dvořáka bude vést efektivní inovativní tým pro rozvoj Budějovického Budvaru v příštích desetiletích.

„Budějovický Budvar vaří špičkové světové pivo, investuje do rozvoje svého areálu. Dnes je čas, aby se dokázal ještě efektivněji zaměřit právě na oblast dobrého marketingu a maximální efektivity při prodeji svých výrobků v zahraničí, a to jsou silné stránky Petra Dvořáka,“ řekl Jurečka.

Petr Dvořák je absolventem ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Po škole pracoval například jako manažer značky Staropramen, posléze jako ředitel marketingu v Pivovarech Staropramen. Na starosti měl marketingovou strategii na českých a slovenských trzích, výrobu a inovace. Podobnou náplň práce měl také jako ředitel marketingu pro střední Evropu v AB – InBev a ředitel značky a marketingové komunikace v Telefonice O2. Naposledy působil jako mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell ve společnosti SABMiller. Byl zodpovědný za strategii značky a spolupráci s klíčovými trhy. Petr Dvořák je ženatý a má dvě děti.

Budějovický Budvar je národní podnik, který patří státu. V současnosti exportuje do více než 80 zemí světa. Modernizace závodu v Budějovicích umožní zvýšení kapacity o 50 % po roce 2020, díky tomu by měl pivovar uspokojit trhy v Asii a v Africe.

Předešlým ředitelem Budějovického Budvaru byl Jiří Boček, který ve funkci působil 25 let. Na svoji pozici rezignoval ze zdravotních důvodů koncem minulého roku.

Markéta Ježková

tisková mluvčí Ministerstva zemědělství

URL| <http://www.agris.cz/clanek/195964>

Soukromé školy nemají dost míst

25.4.2017 **Hospodářské noviny** str. 01 Titulní strana
Markéta Hronová

ZÁJEM O SOUKROMÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY ROSTE, STÁT BRÁNÍ JEJICH ROZŠIŘOVÁNÍ

Zažitá představa, že jedinou překážkou pro přihlášení dítěte na soukromou základní školu jsou peníze, už neplatí. Zájem se v posledních letech zvýšil takovým způsobem, že privátní školy musely začít děti odmítat. Byť v některých případech může roční školné přesáhnout třeba sto tisíc korun.

Na soukromé školy tak dorazil trend, který rodiče znají z vyhlášených veřejných škol – lze na ně děti dostat jen velmi těžko. Právě málo míst ve výběrových veřejných školách společně se silnými ročníky zvýšilo zájem o privátní školy, kde rodiče očekávají kvalitnější výuku než v přeplněných veřejných třídách.

„Tento trend zejména ve velkých městech určitě pozorujeme. Rodiče čím dál více hledají školy s rozšířenou výukou jazyků, ale i malé školy rodinného typu,“ potvrzuje odborník na vzdělávací politiku z **Fakulty sociálních věd** UK Arnošt Veselý.

Jen za posledních pět let se počet prvňáků zapsaných na soukromou školu zdvojnásobil. Zájem o soukromou výuku někde i šestinásobně převyšuje kapacitu.

Jejímu navýšení se však brání ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD). Kdo chce otevřít novou soukromou školu, čeká ho přísnější schvalovací proces. Už nestačí dodat ministerstvu všechny potřebné

dokumenty a mít k tomu prostory. Nově se zkoumá třeba kapacita všech okolních škol – a pokud ji stát vyhodnotí jako dostatečnou, novou školu nepovolí. „Nejsme automat na razítka. Vznik školy musí mít zdůvodnění,“ říká Valachová.

Někteří neúspěšní žadatelé se rozhodli na ministerstvo dokonce podat žalobu. Třeba Liboru Daňhelovi ze Zlína vadí, že o vznik nové školy požádal ještě podle starých pravidel, ale úředníci žádost vyhodnotili už podle nových. „Není možné najednou změnit pravidla a nedat o tom zájemcům vědět,“ podotýká. Letos chtělo novou soukromou školu rozjet 44 žadatelů.

Do soukromých základních škol chodí zhruba dvě procenta žáků, nejvíce v Praze. „Celorepublikově je to málo, ale trend zakládání nových škol v Praze a v Brně je už významný a nebezpečný,“ uvedl náměstek ministryně Stanislav Štech.

Valachové vadí, že lidé vnímají většinu veřejných škol jako nepříliš kvalitní – a proto své děti stále častěji hlásí na soukromé. „Nemohu snášet kopání do veřejných škol, které vzdělávají 1,6 milionu dětí. Odmítám paušalizaci, že všechny veřejné školy jsou nekvalitní, a že tady proto potřebujeme soukromé školy,“ říká ministryně.

Právě lepší vzdělávání zábavnější formou, než jakou nabízejí veřejné školy, si však lidé od soukromých škol slibují především. Třeba Veronika Blanická z Berouna zapsala svou dceru do soukromé školy v nedaleké obci Liteň, protože ráda maluje a je kreativní.

„Číst nebo počítat na povel ji nebaví. Ráda maluje a vymýšlí. Hledala jsem školu, kde ke vzdělání dojdou hravou formou. Učitel jim napoví a oni sami budou bádát, tvořit a nad danou věcí přemýšlet,“ říká Blanická.

Veřejných škol s takovým přístupem však stále není příliš. Přednost dostávají ti, kteří mají v daném místě trvalé bydliště. Běžně se proto stává, že rodiče přehlásí trvalý pobyt dítěte těsně před zápisem, aby mělo šanci na přijetí.

Nával na soukromé školy je sice nejsilnější v hlavním městě a okolí, ale odmítat žáky musí i v regionech. Ředitel soukromé školy Hučák v Hradci Králové Jan Sýkora měl na 13 míst trojnásobek zájemců. Začal používat i „odrazovací“ taktiku. „Na schůzkách jsem se rodičům snažil vysvětlit i nevýhody, které naše škola má,“ říká Sýkora.

Musel přistoupil také k praxi, která byla dosud běžná jen na atraktivních veřejných školách. „Ty rodiče, již se nedali odradit, jsem losoval,“ vysvětluje ředitel Sýkora. Losování dětí žádným pravidlům neodporuje, podle vyjádření ombudsmanky je jako kritérium pro přijetí nejspravedlivější. Losování přihlášek se už objevilo i na dalších soukromých školách, například na scioškolách. Tam mají letos na 15 míst 90 přihlášek.

Odmítám paušalizaci, že všechny veřejné školy jsou nekvalitní, a že tady proto potřebujeme soukromé školy. Kateřina Valachová ministryně školství (ČSSD)

O autorovi | Markéta Hronová, marketa.hronova@economia.cz

O soukromé školy je enormní zájem. Nejsme automat na razítka, brání otevírání nových stát

25.4.2017 iHNed.cz str. 00

Markéta Hronová

Počet prvňáků zapsaných do soukromých základních škol se za posledních pět let zdvojnásobil.

Dostat se na soukromou školu už není tak jednoduché, někde se losuje, převisy jsou až šestinásobné. Stát však zpřísnil podmínky pro otevírání nových soukromých škol.

Někteří neúspěšní žadatelé o zřízení školy zvažují žalobu na ministerstvo školství.

Zažitá představa, že jedinou překážkou pro přihlášení dítěte na soukromou základní školu jsou peníze, už neplatí. Zájem se v posledních letech zvýšil takovým způsobem, že privátní školy musely začít děti odmítat. Byť v některých případech může roční školné přesáhnout třeba sto tisíc korun.

Na soukromé školy tak dorazil trend, který rodiče znají z vyhlášených veřejných škol - lze na ně děti dostat jen velmi těžko. Právě málo míst ve výběrových veřejných školách společně se silnými ročníky zvýšilo zájem o privátní školy, kde rodiče očekávají kvalitnější výuku než v přeplněných veřejných třídách.

"Tento trend zejména ve velkých městech určitě pozorujeme. Rodiče čím dál více hledají školy s rozšířenou výukou jazyků, ale i malé školy rodinného typu," potvrzuje odborník na vzdělávací politiku z **Fakulty sociálních věd** UK Arnošt Veselý.

Jen za posledních pět let se tak počet prvňáků zapsaných na soukromou školu zdvojnásobil. Zájem o soukromou výuku někde i šestinásobně převyšuje kapacitu.

Jejímu navýšení se však brání ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD). Kdo chce otevřít novou soukromou školu, čeká ho přísnější schvalovací proces. Už nestačí dodat ministerstvu všechny potřebné dokumenty a mít k tomu prostory. Nově se zkoumá třeba kapacita všech okolních škol - a pokud ji stát vyhodnotí jako dostatečnou, novou školu nepovolí. "Nejsme automat na razítka. Vznik školy musí mít zdůvodnění," říká Valachová.

Někteří neúspěšní žadatelé se rozhodli na ministerstvo dokonce podat žalobu. Třeba Liboru Daňhelovi ze Zlína vadí, že o vznik nové školy požádal ještě podle starých pravidel, ale úředníci žádost vyhodnotili už podle nových. "Není možné najednou změnit pravidla a nedat o tom zájemcům vědět," podotýká. Letos chtělo novou soukromou školu rozjet 44 žadatelů, povolení zatím získalo 18 z nich. Loni to bylo 42 nových škol.

Do soukromých základních škol chodí zhruba dvě procenta žáků, nejvíce v Praze. "Celorepublikově je to málo, ale trend zakládání nových škol v Praze a v Brně je už významný a nebezpečný," uvedl náměstek ministryně Stanislav Štech.

Valachové vadí, že lidé vnímají většinu veřejných škol jako nepříliš kvalitní - a proto své děti stále častěji hlásí na soukromé. "Nemohu snášet kopání do veřejných škol, které vzdělávají 1,6 milionu dětí. Odmítám paušalizaci, že všechny veřejné školy jsou nekvalitní, a že tady proto potřebujeme soukromé školy," říká ministryně.

Právě lepší vzdělávání zábavnější formou, než jakou nabízejí veřejné školy, si však lidé od soukromých škol slibují především. Třeba Veronika Blanická z Berouna zapsala svou dceru do soukromé školy v nedaleké obci Liteň, protože ráda maluje a je kreativní.

"Číst nebo počítat na povel ji nebaví. Ráda maluje a vymýšlí. Hledala jsem školu, kde ke vzdělání dojdou hravou formou. Učitel jim napoví a oni sami budou bádat, tvořit a nad danou věcí přemýšlet," říká Blanická.

Veřejných škol s takovým přístupem však stále není příliš. Přednost dostávají ti, kteří mají v daném místě trvalé bydliště. Běžně se proto stává, že rodiče přehlásí trvalý pobyt dítěte těsně před zápisem, aby mělo šanci na přijetí.

Nával na soukromé školy je sice nejsilnější v hlavním městě a okolí, ale odmítat žáky musí i v regionech. Ředitel soukromé školy Hučák v Hradci Králové Jan Sýkora měl na 13 míst trojnásobek zájemců. Začal používat i "odrazovací" taktiku. "Na schůzkách jsem se rodičům snažil vysvětlit i nevýhody, které naše škola má," říká Sýkora.

Musel přistoupil také k praxi, která byla dosud běžná jen na atraktivních veřejných školách. "Ty rodiče, již se nedali odradit, jsem losoval," vysvětluje ředitel Sýkora. Losování dětí žádným pravidlům neodporuje, podle vyjádření ombudsmanky je jako kritérium pro přijetí nejspravedlivější.

Losování přihlášek se už objevilo i na dalších soukromých školách, například na scioškolách. Tam mají letos na 15 míst 90 přihlášek.

Do textu jsme doplnili údaje o počtu nových soukromých škol, které získaly povolení ke svému provozu.

Janeček dodal poslancům zprávu o dluhopisech. V předstihu a bez řešení - čtěte ZDE

Okolní země přecházejí na digitální dálniční známky. Česko si počká nejméně tři roky - čtěte ZDE

Výroba slovenského létajícího auta začne za dva roky. AeroMobil již má několik vážných zájemců - čtěte ZDE

Le Penová vs. Macron

24.4.2017 ČT 24 str. 10 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, a vítězové prvního kola francouzských voleb Emmanuel Macron a Marine Le Penová znovu rozjiždějí své předvolební kampaně. Oba se budou v následujících 10 dnech snažit získat na svoji stranu nerozhodnuté voliče kandidátů poražených v prvním kole. A už zítra ráno by se jak Emmanuel Macron, tak Marine Le Penová měli objevit na pietní akci připomínající policistu, který byl minulý týden zastřelen při teroristickém útoku na bulváru Champs-Élysées. No, a ve čtvrtek má předsedkyně Národní fronty naplánovaný večerní mítink v Nice. Právě kvůli loňskému útoku v tomto přímořském městě vyzvala Marine Le Penová k demisi tehdejšího ministra vnitra Bernarda Cazeneuvea. No, a týden po prvním kole čekají Francii tradiční prvomájové demonstrace a pochody odborů. V tento den si také Národní fronta připomíná svůj přijatý symbol, hrdinku Janu z Arku. No, a ve středu 3. května, to je další zásadní bod oné chronologie, budou moct Emmanuel Macron a Marine Le Penová naposled představit své plány v živém přenosu televizní debaty. No, a francouzský zákon určuje, že se předvolební kampaně musí zastavit minimálně jeden den před druhým kolem. No, a to se dostáváme k poslednímu bodu. 7. květnu, to se opět otevřou volební místnosti. Výsledky hlasování se obvykle ukáží rychle po konci hlasování, pokud nejsou jednotlivé počty příliš blízko u sebe, no, a právě to se může stát v letošním roce. Michel Perottino, stále hlavní host dnešní Devadesátky, ptal jsem se Michala Kubala, ta varianta, kterou jsme zmínili teď, tedy opravdu velmi úzký rozdíl mezi výsledkem Marine Le Penové a Emmanuela Macrona ve druhém kole, do jaké míry je pravděpodobná?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Těžko předvídat, těžko předvídat to, co se může všechno stát, ale řekl bych, že to není úplně, úplně předvídatelná nebo předpokládaná varianta nebo scénář. Spíš, spíš se poukazovalo na to poměrně dlouhodobě, že ten poměr by mohl být spíš 40:60.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Divák Pepa: "Macrona podpořili nejvyšší představitelé francouzských muslimů, není to vzhledem k tomu, že Univerzita Al-Azhar - nejvyšší pozemská autorita co do výkladu správného islámu - odmítla prohlásit Islámský stát za odpadlíky, jasný signál podpory islamistů?"

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To už, to už je hodně nadsazený, rozhodně toto se nedá, nedá předpokládat, pokud bychom takhle uvažovali, tak bychom mohli taky říci, že když, když budou islamisté, řekněme, silný, tak to bude spíše podporovat Le Penovou. Tohle to, to jsou spíše, řekněme, představy, které nejsou zakládány na realitu.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak jinak může mít Emmanuel Macron z té podpory francouzských muslimů radost nebo je to spíše něco, co by mu mohlo v kontextu s tím, že bojuje s Marine Le Penovou předělávat spíše vrásky na čele?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak určitě Marine Le Penová toto může využít ve své rétorice proti Macronovi, ale takhle z dálky, respektive takhle před druhým kolem, řekl bych, že to nebude mít zásadní vliv na volby, respektive na výsledek.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Proč ta podpora, proč toto vyjádření? Je vůbec reálné, že by větší množství členů muslimské komunity podpořilo Marine Le Penovou s jejími názory, která je protiislámská?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zřejmě i tací se nějakým způsobem našli, ale většina, většina muslimů ve Francii hlasuje v podstatě stejně, tak jako ostatní nemuslimské voliči, takže v tomhle tom bych neviděl nic, nic zásadního.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Divák Martin: "Co se teoreticky stane, když bude prezidentem Emmanuel Macron a volby do Národního shromáždění vyhraje pravice? Ocitne se Macron v kohabitaci? Jeho program totiž vypadá spíše levicově, ostatně sám Macron byl členem jedné z Hollandových vlád." Kohabitace, je to realistický scénář? Koneckonců i v případě výhry jednoho či druhého kandidáta ve druhém kole?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to, je to docela možný scénář, uvidíme samozřejmě, jak bude vypadat Poslanecká sněmovna po volbách za měsíc a půl přibližně. Takhle, velký otazníky jsou například nad, nad hnutím, který podporuje Emmanuel Macron. Není vůbec jasný, jestli budou schopni vlastně získat dostatečnou podporu u voličů a stát se nějakou novou většinou a i kdyby se to stalo, tak není vůbec jasný, do jaké míry tato nesourodá většina by mohla fungovat, takže i v případě, že, že Emmanuel Macron získá v uvozovkách tu svou většinu, tak není úplně jasný, zda bude schopný vládnout klasicky nebo tradičně. U té kohabitace je to, je to docela možné, ano.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Já jsem naznačil, co by to znamenalo v případě, že by došlo na tu takzvanou kohabitaci, což je v zásadě v překladu něco jako spoleuvexistence, znamenalo by to ...

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to soužití.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

... v praxi to, že by pravomoc prezidenta byla omezena na zahraniční záležitosti a reprezentační funkce, nebo je to příliš zkreslené?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dá se to takhle zjednodušit, v podstatě postavení prezidenta republiky je velmi omezené. V takzvané normální, normálním vládnutí prezident republiky má kompetence, které přesahují jeho ústavní pravomoci, takže tohle to už v kohabitaci není možný a tím pádem prezident je hodně omezený.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A ještě jeden dotaz v rychlosti: "Nehrozil by Francii osud evropské Venezuely, pokud by odešla z Evropské unie? Nehazarduje paní Le Penová s blahobytem národa nebo je členství v Evropské unii pro Francii opravdu nevýhodné a hrozí, že Francouzi vystoupí jako Britové? Může Evropská unie za vše špatné?" Jenom ve stručnosti. Osud evropské Venezuely v případě opuštění Evropské unie Francií?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak například už jenom srovnání Velké Británie s Francií není úplně, úplně na místě. Francie stála u zrodu evropských společenství. Francie má euro, jenom připomínám, že prostě když ve Francii se žije normálně, tak, tak euro je součástí normálního života a dneska by asi nikdo si nepředstavil něco jiného, respektive nějaký návrat zpět. Představa, že by Francie byla mimo Evropskou unii, je asi u většiny voličů naprosto, naprosto nepřijatelná.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Aniž byste použil ten průměr evropská Venezuela, tomu se bráníte?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak situace je jiná.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michel Perottino, hlavním hostem dnešní Devadesátky, děkuju za to, přeju hezký večer.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji taky.

Le Penová vs. Macron

24.4.2017 ČT 24 str. 02 20:00 90' ČT24

Antonín ŠIMŮNEK, redaktor

Dobry večer. Na jedné straně bývalý investiční makléř Emmanuel Macron a na druhé straně nacionalistická politička Marine Le Penová. Macron byl hlavním poradcem prezidenta Francois Hollanda a od roku 2014 ministrem hospodářství. Le Penová je v čele krajně pravicové strany Národní fronty po svém otci Jeanem-Marie Le Penovi. Je taky poslankyní Evropského parlamentu a o prezidentský post se ucházela už v minulé volbě. Oba kandidáti slibují Francii zásadní změnu. Zatímco Macron mluví o modernizaci francouzské ekonomiky, Le Penová ji chce především ochránit před konkurencí přicházející ze zahraničí. Ať už jde o dovoz zboží nebo třeba pracovníky z jiných zemí. Macron hodlá reformovat pracovní zákony, snížit daně podnikatelům a proškrtat veřejné výdaje. Le Penová chce výrazně omezit imigrace, upravit získávání francouzského občanství. Oba říkají, že rozšíří policejní sbor o několik tisíc míst, zatímco Emmanuel Macron podporuje další budování Evropské unie a prozápadní zahraniční politiku, Marine Le Penová hodlá vyjednávat o návratu země k národní měně a vyhlásit referendum o členství v Unii. Před druhým kolem Macron řekl, že chce být prezidentem ochráncem. Le Penová o něm ale prohlásila, že je slabý vůči hrozbě islámského terorismu, právě ochrana před ním je jedna z jejích hlavních priorit. V projevu po prvním kole voleb se obracela na všechny francouzské vlastence, aby ji podpořili. Macron ve stejnou chvíli prohlásil, že chce být prezidentem všech vlastenců proti hrozbě nacionalismu. Prohlašuje, že chce sjednotit a usmířit občany, zatímco Le Penová mluví o tom, že osvobodí lid od, jak ona říká, arogantních elit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Antonín Šimůnek, děkujeme. A Michel Perottino z **fakulty sociálních věd** zůstává hlavním hostem Devadesátky. Diváci se ptají, velké téma, i pro divácké dotazy, Ondřej: "V čem vidíte příčiny úspěchu pana Macrona, je jakýmsi evropským Obamou a nadějí pro liberálnější voliče nejen ve Francii?" Ptá se. A dodává:

"Může pan Macron ještě očekávat volební pomoc od exprezidenta Obamy?" Tak v čem vy vidíte ten primární moment úspěchu Emmanuela Macrona?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak můžeme to vidět zaprvé v tom, co navrhuje, respektive to, že on se snaží získat hlasy od pravice a levice, přičemž občas v tomhle tom není úplně přesvědčivý, protože se ukazuje, že to, že se to těžko dá skloubit. Řekl bych, že to, co je možná pro něj nebo bylo výhodou, je, že se ostatní kandidáti v podstatě nedokázali vyrovnat s tou situací, která byla samozřejmě specifická pro každého z nich.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A to, co říkal Michal Kubal, tedy že socialisté i republikáni zvolili v primárkách kandidáty, kteří reprezentovali spíše krajní body toho kterého směru, to bylo důležité, to vyklizení středu?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To bylo samozřejmě velmi důležité, a to samozřejmě nahrálo vlastně Emmanuelu Macronovi, ale to, co mu taky nahrálo, bylo, že prezident, prezident Hollande vlastně nekandidoval a ten taky vlastně vyklidil prostor. A ono se taky hodně mluví o tom, že Macron sice vypadat jako středový politik, ale prakticky je hodně vlastně v kontinuitě s tím, co dělal Hollande během pěti let.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Francois Hollande koneckonců dnes podpořil pro druhé kolo Emmanuela Macrona, bude to nějakým způsobem zásadní nebo s ohledem na nepopularitu Francoise Hollanda by to nemělo mít spíš žádný vliv?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že to nebude mít až tak velký vliv, spíš bude problém nebo otázka, do jaké míry voliči těch ostatních velkých kandidátů se vlastně přehoupnou směrem k Macronovi. Zatím je to ne úplně jasný, respektive jsou tam různé možnosti, které svědčí o tom, jaká je situace těžká obzvlášť pro republikány nebo pro levici.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Diváci se ptají taky na takové to nálepkování, označování především Marine Le Penové coby politicky krajní pravice. Pepa: "Proč je vlastenecká politika Le Penová označována jako pravicová populistka, zatímco ultralevicový populist Macron je nazýván bez hanlivých přívlastků. Nemyslíte si, že onálepkování kandidátů patří spíš do nedemokratického režimu nebo do bulváru?" To označení nacionalistická populistka nebo představitelka krajní pravice, to je stále na místě?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to stále na místě, je to otázka, jak analyzujeme Národní frontu a Národní fronta dlouhodobě prostě je na stejných základech, které jsou v rámci francouzského kontextu jednoznačně krajně pravicové. Tam není prostor pro něco jiného. Samozřejmě můžeme debatovat nad tím, jestli je na místě mluvit o populismu, ať už u Marine Le Penové nebo spíše už u Mélenchonovi než u Macrona, ale zůstává faktem, že Marine Le Penová, tady je vidět, že kandidovala pod trochu jinou značkou než Národní frontu a Národní fronta je krajní pravice, byť samozřejmě rétorika se změnila, zmírnila se, oproti, oproti otci Jean-Marie Le Penovi, ale zůstává to stále prostě na této straně ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To téma je jakoby posunuto, globalizace, antiglobalizace. Je to jenom nějaký kosmetický vnější posun od těch klasických témat Národní fronty z doby Jean-Marie Le Pena?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Posun, já bych to nenazval posunem, je to spíš jenom hříčka na slovy nebo snaha vlastně použít jiný slovy, které zakrývají stejnou, stejnou logiku, prakticky zaprvé ten základ Národní fronty sahá de facto až ke francouzské revoluce, respektive k boji proti francouzské revoluce, takže když například Marine Le Penová sama o sobě říkala, že je jakobínkou, je to naprostý nesmysl, když sama říká, jak jde ve šlépějích generála de Gaulla, je to taky politický nesmysl ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A to zmínila i včera večer mimochodem.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě. Snaží se prostě získat voliči a prostě volič může zřejmě na to taky nějakým způsobem reagovat pozitivně.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Když jsme u toho, co řekla ona a co řekl Emmanuel Macron. Ondřej se ptá: "Jak hodnotíte právě vítězné projevy obou postupujících kandidátů? Proč se paní Le Penová nepokusila v projevu sjednotit Francouze a proč se pan Macron obrátil v projevu i na Evropany. Který projev hodnotíte jako kvalitnější?"

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já bych asi viděl problémy u obou kandidátů, respektive do určité míry Marine Le Penová, jak otočila vlastně v posledním týdnu, trošičku zmínila tu antievropskou rétoriku, přešla na takové klasické, krajně pravicové témata, to jakoby bylo taky vidět včera v tom projevu. U Macrona bych řekl, že to bylo trochu nevýrazný nebo že se dalo čekat něco možná lyričtější, než ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Přitom ten projev byl docela výrazně delší proti tomu projevu Marine Le Penové.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To sice ano, ale forma mohla být, řekněme, trochu přesvědčivější.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ještě jedna věc mě zajímá, zmínil to taky Michal Kubal. Jak Marine Le Penová, tak Emmanuel Macron včera večer mluvili o vlastencích a vlastenectví, jak zásadně odlišné je to pojetí vlastenectví mezi oběma těmito kandidáty? Nebo je to jenom slovíčkaření?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, je to, je to prakticky slovíčkaření. Je to snaha vlastně vzít zpět slovo, který prakticky může být zneužito na obou stranách. Já bych v tom nebo to by bylo na mnohem delší debatu, která by byla komplexní. V tom francouzském kontextu například mluvit o patriotismu, respektive o vlastenectví může, může nabádat k různým

myšlenkám, k návratu třeba respektive odkazu k vichistickému režimu, který měl ve svém mottu taky vlast, je to takový hodně komplikovaný, a tady bych to asi moc nebo tolik nezvýraznil.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jenom jednou větou a pomůže to rozdělení, které použil Emmanuel Macron? Vlastenectví na jedné straně, nacionalismus na druhé straně, tak se v zásadě včera večer vymezil znovu proti Národní frontě.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Snaží, je to snaha Emmanuela Macrona, snaha vlastně ukázat na to, že navzdory tomu, co říká Le Penová, že prostě ona je v úplně jiném prostoru, než je on a ti ostatní v uvozovkách normální kandidáti.

Společnost

24.4.2017 **Hospodářské noviny** str. 19 **Lidé**

Hospodářské noviny otevřely čtecí koutky na několika českých univerzitách. Partnery projektu jsou společnosti ČEZ a KPMG, které kromě předplatného Hospodářských novin zafinancovaly i vybavení čtecích koutků.

„Podpora vzdělávání je jednou z priorit ČEZ, a to zvláště u fakult technického zaměření. Právě z nich totiž vycházejí kvalifikovaní odborníci, které česká ekonomika dlouhodobě potřebuje,“ říká Roman Gazdík, tiskový mluvčí ČEZ, proč se firma rozhodla podpořit čtecí koutek na VUT Brno (snímek nahoře).

„Máme velkou radost, že můžeme studentům IES (Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy) zprostředkovat pravidelný přísun nejdůležitějších zpráv z byznysu a financí, které Hospodářské noviny poskytují. Obecný přehled je do života i na kariérní cestě důležitý. Jsme rádi, že na ní můžeme být studentům oporou,“ uvádí marketingová specialista KPMG Jana Samšuková.

Tipy na firemní a společenské akce posílejte na: personalie@economia.cz

Foto autor| Foto: archiv HN

Společnost

24.4.2017 **iHNed.cz** str. 00

Ondřej Macka

Hospodářské noviny otevřely čtecí koutky na několika českých univerzitách. Hlavním partnerem projektu je společnost ČEZ, která kromě předplatného Hospodářských novin zafinancovala vybavení čtecích koutků.

"Podpora vzdělávání patří mezi jednu z priorit ČEZ, a to zvláště u fakult technického zaměření. Právě z nich totiž vycházejí kvalifikovaní odborníci, které česká ekonomika dlouhodobě potřebuje," říká Roman Gazdík, tiskový mluvčí ČEZ, proč se firma rozhodla podpořit čtecí koutek na VUT Brno.

Dalším partnerem projektu je poradenská společnost KPMG, která podpořila studenty **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Máme velkou radost, že můžeme studentům IES (katedry ekonomie) zprostředkovat pravidelný přísun nejdůležitějších zpráv z byznysu a financí, které Hospodářské noviny poskytují. Obecný přehled je do života i na kariérní cestě důležitý. Jsme rádi, že na ní můžeme být studentům oporou," uvádí marketingová specialista KPMG Jana Samšuková.

Tipy na firemní a společenské akce posílejte na: personalie@economia.cz

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65704560-spolecnost>

Témata francouzských voleb

24.4.2017 ČT 24 str. 03 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, a která témata jsou v předvolebním klání pro Francouze zásadní, zjišťoval Karel Rožánek.

Karel ROŽÁNEK, redaktor

Nejvíc trápí Francouze stejně jako většinu Evropy tyto problémy. Jsou to hlavně přetrvávající ekonomické potíže, především nezaměstnanost. Ta se pohybuje kolem 10 procent a postihuje nejvíce mladé lidi. Každý čtvrtý člověk do 25 let nemá práci. Zásadní aktuální hrozbou zůstává ve Francii islámský terorismus. Od ledna 2015 tam zemřelo při teroristických útocích skoro 240 lidí, v zemi proto stále platí výjimečný stav. S obou z terorismu je taky spojená uprchlická krize. Francie ročně přijímá až 200 tisíc uprchlíků, dlouhodobě ale má problém s jejich integrací. Tomu nepomáhá ani výše zmíněná vysoká nezaměstnanost. Dalším velkým tématem prezidentské volby je pak samotná Evropská unie. Francouzům vadí, že její přebujelá byrokracie a direktivní řízení, zjednodušeně. Hraje se o setrvání země v osmadvacátce nebo o takzvaný frexit, tedy odchod Francie z EU. Francouzské volby jsou tak zásadní nejenom pro další směřování Francouzské republiky, ale i pro budoucnost jednotné Evropy. Ta i tak bude muset projít z francouzského pohledu řadou reforem.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Karel Rožánek pro tuto chvíli. Pane Perottino, které z těch témat podle vás mohlo především rozhodnout to první kolo, bylo-li takové.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Z těch všech možných základní téma prezidentských voleb zůstalo hospodá..., nebo hospodá..., sociální problémy, nezaměstnanost. Můžeme se tady samozřejmě bavit o tom, kdo je více proevropský či méně proevropský, ale tato otázka vlastně během celé kampaně byla spíš upozaděna a pakliže se něco řešilo, tak spíš, řekněme, ty kauzy, ať už Fillonovi nebo, nebo Le Penový.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Když jsme u témat, teď myslím věcných témat, Kladař dotazů se ptá: "Jak si představují oba kandidáti řešení nezaměstnanosti, který recept může oslovit více Francouzů?" Dlouhodobé téma ve Francii, velký problém, desetiprocentní nezaměstnanost, čtvrtina mladých bez práce.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak asi klasicky u Národní fronty, a tudíž u, u Marine Le Penové uzavření hranic, de facto snaha zbavit se největšího počtu možného imigrantů, aby Francouzi dostali nebo získali pracovní místa, které údajně okupují právě migranty nebo imigranty, to by bylo asi takový to hlavní nebo to gró u Národní fronty. U, u Macrona, tam to bude klasičtější, prostě ekonomičtější přístup, který je vidět v podstatě všude po Evropě.

Prezidentské volby ve Francii

24.4.2017 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Emmanuel Macron a Marine Le Penová, jak jste slyšeli nejen před chvílí v Poledníku, to je jasná dvojice soupeřů do 2. kola o prezidentské křeslo ve Francii. My se vás dnes ptáme, jak výsledky 1. kola hodnotíte? Kdo podle vás volby nakonec vyhraje? A co to bude znamenat pro Francii a Evropskou unii, tedy i pro nás? A pokud byste byli Francouzi, kdo by byl váš favorit pro 2. kolo - Macron nebo Le Penová? Těšíme se i na vaše názory. Číslo do studia je 221552777. Moje jméno je Tomáš Pavlíček a budu vás provádět až do 13. hodiny? A já teď ve studiu vítám našeho hlavního hosta Davida Emlera z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Dobrý den.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Dobrý den přeji.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já bych to na začátek formuloval asi takhle. Zatímco v roce 2002 bylo ve volbách překvapení, když se do 2. kola dostal nacionalista Le Pen, teď by bylo překvapení, kdyby se jeho dcera Le Penová do 2. kola nedostala. Proč a v čem podle vás se ta francouzská společnost a politika tak změnila?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

To je široká hodně obecná otázka, ale máte samozřejmě pravdu v tom, že v tom roce 2002 to byl určitý průlom, to byla skutečně překvapení, zatímco dnes my jsme naopak nevěděli dopředu, kdo vlastně skončí v tom 2. kole. Ten souboj byl velmi, velmi vyrovnaný. A v každém případě vidíme, že vlastně naprostá většina těch voličů sáhla pro změnu nebo volila změnu, ať je to v případě Macrona, což je změna, řekněme, liberální proevropská, anebo je to případ Le Penové, což je tedy změna velmi radikální, antisystémová. Ten nárůst podpory Marine Le Penové, určitě za to může ta dynamika, kterou ona sama vědomě jaksí rozvíjí, ona se pokusila tu stranu zbavit takového toho antisemického xenofobního až rasistického, bych řekl, nátěru.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Navenek, ale navenek, protože některé průzkumy ukazují, že uvnitř té strany to zas tak neseřfela, to členstvo, že pořád zůstává názorově orientované tímhle směrem?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Určitě, určitě. Někteří z těch členů jsou dodnes známy pro své velmi nevybíravé jaksí výroky a vede se diskuse na akademické půdě, do jaké míry skutečně ona změnila tu stranu, mohli jsme sledovat včera večera ta reakce těch jejích oponentů politických. Francois Fillon v tom okamžiku vlastně, kdy uznal svoji porážku, tak okamžitě vyzval své voliče, aby volili demokratickou stranu nebo demokratické hnutí, to jest Emmanuela Macrona, volili proti Le Penové, kterou přímo označil za extremistku.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A mimochodem on to byl, jak jste naznačil, útok stranou vůči v podstatě tomu zavedenému systému po 60 letech, tam byl zvolen někdo, kdo nepatří ani do jedné z těch hlavních stran, nebo těch proudů francouzských, čili co to říká o náladách francouzské společnosti, že vlastně úplně odmítli tyhle tradiční strany?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Je to skutečně tak, je to odmítnutí stávajícího politického systému zavedených politických stran, je to vlastně poprvé, nebo vlastně s jedinou výjimkou, Valéry Giscard d'Estaing byl jediný prezident francouzský, který nebyl ani socialista, ani republikán, ale jinak vlastně se střídaly u moci tyto dvě, tyto dvě strany. Je to určitý posun ve francouzské společnosti, řekl bych minimálně od té krize roku 2008, kdy Francie má problém, má problém ekonomicky, řekněme, dohnat Německo, je tam vysoká nezaměstnanost, zejména nezaměstnanost mladých, to je klíčové, mladí trpí 25procentní nezaměstnaností, což je naprosto zoufalé v okamžiku, kdy by se měl člověk, řekněme, učit nové věci a zapracovávat se, i nezaměstnaný. Je tam celá řada dalších věcí. Je to určitý pocit,

řekněme, i úpadku role Francie ve světě, a velmi často je zmiňována role globalizace. Je to globalizace, která může za to, že se nám nevede tak dobře jako v minulosti, tvrdí Marine Le Penová.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to bude v mnohém podobné, jako při volbách, dejme tomu, ve Spojených státech nebo v Británii. My se dál samozřejmě budeme zabývat i tím, jak může vypadat ta situace před 2. kolem, 2. kolo a možná se podíváme dále, ale v tuhle chvíli bych dal slovo jednomu z našich posluchačů a to Milanu Březinovi, dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, pane Březino, sledoval jste volby ve Francii?

posluchač

Ano, sledoval. A mnozí tvrdí, že se dějiny neopakují, ale ony se občas opakují, a tak si vzpomeňme na dobu, kterou jste zmínili, o generaci dříve, kdy proti sobě stáli otec Le Penové Jean-Marie Le Pen a Jacques Chirac.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano.

posluchač

Pravicový politik. A tenkrát v tom 2. kole levičáci zaskřípali zuby, ale šli volit pravičáka Chiraca. A tam se ukázalo, jak velkým národem ta Francie je, ti Francouzi jsou, protože tento národ dodal Evropě a světu demokracii a nikdy neselhal. A já doufám, že neselže ani 7. května.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže věříte, že to bude totéž, že všichni, i třeba se skřípajícími zuby, nebo většina půjde k volbám do 2. kola a podpoří Macrona?

posluchač

Francouzi vždycky, dosud vždycky ve svých dějinách dokázali, že když šlo o to ukázat jednotu demokratů, tak jí prokázali. A v tomto jsme hanebně selhali my v roce 1948 a v tomto hanebně selhali Němci v roce 1933. Takže já věřím, že 7. května zvítězí demokracie a Evropa.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže, takže pro vás je jednoznačný kandidát Macron, ten je váš favorit i osobně?

posluchač

Samozřejmě i osobně. A já věřím, že 7. května budeme společně oslavovat demokracii a Evropu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já vám mockrát děkuji za váš příspěvek. Díky a na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A na lince je také Romuald Štěpán Rob. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den vám i posluchačům.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pokud jste tedy ty volby sledoval, předpokládám, že ano, tak jak hodnotíte výsledky toho 1. kola?

posluchač

Tak mám mírnou uspokojenost, nicméně zůstávám spíše pesimistický, protože nejde jenom o Francii, jde o celou Evropu, protože Francie je jednou ze zakládacích zemí Evropské unie. A v tomto smyslu je to rozhodující určitě.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale z čeho pramení ten váš pesimismus?

posluchač

Pesimismus mi pramení z toho, že my vlastně sice máme Evropskou unii, máme volnou síť jaksi obchodů a cestování, ale zapomněli jsme, kdo jsme a to je výrazně se ukazuje právě ve střetu s dalšími civilizacemi, s migrační vlnou, my máme sice svůj komfort, ale vymíráme, muslimské země nás populačně předbíhají, čili v tomto smyslu tím, že nevíme, kdo jsme, tak se otevírají dveře právě těm extremistickým tendencím jaksi vyřešit všechno hned uzavřením, stavěním zdí a tak dále? A to samozřejmě...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Kdo by, kdo by, promiňte, že vás přerušuji, ale kdo by podle vás tedy byl lepším kandidátem, lepším francouzským prezidentem, dejme tomu, pro Evropu i tady pro Českou republiku?

posluchač

Já se domnívám, že jednoznačně Macron, ale bohužel se domnívám, že ta Le Penová, že to bude těsný a domnívám se, že vyhraje, protože...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Le Penová podle vás?

posluchač

...Francie, ano, bohužel se domnívám, že vyhraje, protože Francie podcenila integraci přistěhovalců a tam ten střet je, je silný a na těch předměstích několikrát jsme viděli, že tam jsou velké problémy a celospolečenská debata, se domnívám, že se moc nevede a to otevírá dveře právě těm barikádám a uzavíráním se a stavěním zdí.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Mě trochu překvapuje, že to říkáte, že podle vás vyhraje Le Penová, protože průzkumy veřejného mínění, které ve Francii jsou vlastně docela důvěryhodné, před chvílí jsme o tom mluvili v Poledníku, tak ukazují velký rozdíl mezi těmito dvěma kandidáty, čili, o co opíráte tu svoji představu?

posluchač

Já samozřejmě budu nesmírně šťasten, kdyby vyhrál Macron a jaksi člověk, který je nejenom proevropský, ale domnívám se, že by měl otevřít tu širokou, širokou debatu, co je Evropa, kam kráčíme, co máme, co jsou naše hodnoty, co můžeme nabídnout těm, kteří sem přicházejí do Evropy. Ale myslím, že to volební vítězství je celkem těsné, co jsem si dneska přečetl, Macrona a samozřejmě budu příjemně překvapen, ale zůstávám spíše mírně pesimistický.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to byl mírně pesimistický Romuald Štěpán Rob. Děkujeme, na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A ještě se nám dovolal pan Kunc. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak jak vy reagujete na 1. kolo francouzských prezidentských voleb?

posluchač

Já bych rád poukázal na zdánlivě odtažitě téma, ale na volební systém. Prezident se volí v podstatě dvoukolovým většinovým volebním systémem. A provokuje potom silného prezidenta se silným mandátem. Já bych byl, aby stejným systémem se produkovala vláda, aby volby do Poslanecké sněmovny byly dvoukolovým většinovým volebním systémem. Má jednu ohromnou výhodu, eliminuje veškeré extrémní. Hitler ani Gottwald být v systému, dvoukolového většinového volebního systému, si neškrtili, protože by se všichni spojili proti němu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže v podstatě to, co tady říkal jeden z našich posluchačů, že Francouzi nikdy nesehali a že třeba Němci selhali, tak to může být výsledek volebního systému?

posluchač

Ano, ano. Tvrdím, že kdyby 33. roce byl v Německu většinový dvoukolový, dvoukolový volební systém. Hitler neměl nad polovinu hlasů, tak by odešel jako poražený z 2. kola takového, takových voleb. A jako poraženému by se mu velmi těžko hledala identita nebo argumenty k tomu, jak ujmout moc, asi by to taky nakonec dokázal, ale možná taky ne. To jsem jenom chtěl podotknout.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak já vám mockrát děkuji za telefonát. Díky a na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A hned se obrátím na našeho kolegu ve studiu, už jste si určitě jako pravidelní posluchači zvykli, že tady se mnou je připraven editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus Marián Vojtek, který nám hned zprostředkuje, co se právě na sociálních sítích a na aplikacích vlastně děje. Dobrý den, Mariáne.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobré odpoledne. Kdo je váš favorit pro 2. kolo prezidentských voleb ve Francii. Ptáme se na Twitteru. Samozřejmě můžete i nadále hlasovat. Také píšete své názory na Facebook, třeba Denisa Podsedníková-Chreno píše, že: "Je to těžké rozhodování, ale po zvážení všech pro a proti a vzhledem k dlouhodobé situaci ve Francii, je jasná volba Marine Le Pen." Martin Oplocký tvrdí: "Těžká volba, ale asi Le Pen." Martina Kugerová se ale přiklání k Emmanuelu Macronovi. Ladislav Harvánek píše: "Kdo vyhraje, srovnal bych situaci s tou, která byla u nás při posledních volbách - možnost vybrat si ze dvou zel. Věřím, že Francouzi rozpoznají, které z nich je menší a nebudou volit Le Pen." Roman Piskač si myslí, že: "Francouzi se jako vždy leknou a zvolí, zvolí vítáče Macrona. Bohužel." A také se na Facebooku rozjela debata o definici levice a pravice. Budu konkrétní. Petr Voříšek: "Rudý Macron proti národně socialistické Le Pen. Přímá volba generuje buď extremisty nebo bezbarvé šedé myši, co nikomu nevadí. Hlavní zpráva těch voleb je, že 50 procent voličů prohrálo." A na to reaguje Gabriel Svoboda: "Velmi mě zarazí, když média označují Macrona za centristického, a vy tomu nasazujete korunu, když ho označujete dokonce za rudého. Podle Politického kompasu je přitom Macron ekonomicky výrazně pravicový." A ještě z naší webové aplikace na webu Plus.rozhlas.cz. Viostra píše: "Vyhrál bankéř, který se vyučil u Rothschilda." A Tomáš Němec, tomu je osobně úplně jedno, kdo volby ve Francii vyhraje.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak zatím děkuji Mariánu Vojtkovi. Vy samozřejmě můžete psát i nadále, určitě rádi tady ocitujeme vaše názory, anebo pochopitelně i volat na číslo, které teď zopakují 221552777. A hned budeme reagovat s Davidem Emlerem, naším hostem dnešního Radiofóra. Tak ono to vypadalo nejdřív v těch telefonických reakcích na víceméně jednoznačnou podporu Emmanuela Macrona. V těch, na Facebooku, na Twitteru a dál, tam byl dostatek i hlasů, dejme tomu, pro Marine Le Penovou. Čili, mě by vlastně zajímalo, jak se dá charakterizovat Emmanuel Macron, protože tady i evropští politici všichni hrozně vítají, včetně českého premiéra, jeho zvolení jako někoho prostě předvídatelného, pozitivního a tak dále, ale kdo on vlastně je, tady bylo řečeno, že je to prostě bankéř bývalý, někdo zase říká, že je to rudý Macron. Tak co on vlastně je, pane Emlere?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Emmanuel Macron je vlastně, řekněme, brilantní produkt francouzského vysokého školství, je to, je to tak, je to člověk, který vlastně, který vlastně dosud žádnými volbami neprošel, není to, není to klasický politik, toto jsou jeho první volby, a stojí v čele nikoliv politické strany, ale svého vlastního politického hnutí, to politické hnutí, to politické hnutí je velmi, řekněme, účelově postavené, oni se inspirovali mimo jiné Obamovou prezidentskou kampaní, velice cílevědomě rozdělili, řekněme, své síly po celé Francii tak, aby skutečně obešli statisíce francouzských domácností a ptali se, co ty Francouze zajímá, jakým způsobem by oni rádi prostě čili současnému světu, takže je to taková, řekněme, poměrně technokratická záležitost, nebo, nebo až byznysová záležitost.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

To jsou asi ty modely na účely Rothschilda?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Opakovaně...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jak tady říkali posluchači?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Je, samozřejmě on přichází z toho, z toho byznysového prostředí, takže skutečně je možné, že za tím stojí jako cílevědomý plán, není to zázrak, který by se udál sám od sebe, je to skutečně cílevědomá práce, prostě týmů lidí, kteří na tom dlouhodobě pracují, i když ne zas až tak dlouho, ona ta kampaň vlastně jeho trvala 8 měsíců, což je vlastně v politické řeči zázračně rychle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a když tedy si vezmu ten jeden přívlastek, který tam zazněl, rudý Macron, tak je to v něčem pravda nebo je skutečně spíš pravicový, spíše opravdu bližší tomu bankéřskému prostředí?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Jako rudého bych ho určitě, určitě neoznačil. On sám koneckonců byl ve vládě socialistické strany, on odešel. A rozešel se vlastně se socialistickou stranou, s tím, že je daleko víc napravo, on je, on se označuje jako ekonomický liberál a skutečně je, on navrhuje reformy ekonomické vlastně v podobném duchu jako Francois Fillon. Francois Fillon, to jest kandidát republikánů, navrhoval velmi hluboké reformy, ale Macron je navrhuje v podobném duchu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak my teď dáme slovo Michalu Lapčíkovi, našemu dalšímu posluchači, který se dovolal. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, pane Lapčíku, co říkáte tomu 1. kolu voleb?

posluchač

Abych pravdu řekl, tak mám na to úplně nějaký vyhraněný názor, já bych spíš chtěl reagovat na tu vaši poznámku o těch, průzkumech veřejného mínění, on je totiž úplně jedno, jestli jsou ve Francii nebo v Americe, ale průzkumy veřejného mínění nemají vůbec žádnou váhu, podle mě teda.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já s dovolením, s dovolením bych si s vámi teď dovolil nesouhlasit v tom francouzském případě, nás to, upřímně řečeno, také překvapilo, čekali jsme, kdo ví jak velký bude ten rozdíl, ale oni se tentokrát se tedy, abych se jich zastal, strefili prakticky ve všem, v tom pořadí těch kandidátů, v tom, kolik přibližně dostanou a tak dále, takže tady to je možná výjimka potvrzující pravidlo.

posluchač

To je dost možné, ale přece jenom průzkumy veřejného mínění podle mě jsou cíleně dělané tak, aby ovlivnily to obyvatelstvo, aby ti lidi měli, nebo aby ti lidi víceméně věděli, koho mají volit. Až budu mít nějakého kandidáta a budu vědět, že prostě nebo nemyslím nic konkrétně, ale lidi jsou taková docela, řekněme, ovce a když budou vědět, že jejich kandidát nemá žádnou šanci vyhrát, tak ho prostě volit nebudou. A spousta lidí si myslí, že takhle prostě reaguje na ty průzkumy veřejného mínění.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Na tom určitě něco je. To samozřejmě naprosto přiznávám, ale jenom bych se vás zeptal tedy osobně, který z těch kandidátů je vám třeba bližší?

posluchač

Vzhledem k tomu, že nemám rád extremismus, tak asi Macron.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak mockrát děkuji, že jste nám zavolal, přeji vám hezký den, na shledanou.

posluchač

Na shle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Co si myslíte, pane Emlere, o tom, co tu bylo řečeno, že průzkumy veřejného mínění zpětně ovlivňují obyvatele, že možná, že Macron byl stvořen tímhle způsobem, nejenom prostě nějakou jednoznačnou zajímavou promyšlenou kampaní, ale i průzkumy veřejného mínění?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Určitě. Průzkumy veřejného mínění jsou zásadní prvek v těch, v těch obdobích těsně před těmi volbami a je to skutečně tak, že i akademici si kladou tu otázku, do jaké míry skutečně ty průzkumy veřejného mínění formují ty voliče.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Taková sebe naplňující předpověď.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Ano, samozřejmě. K tomu bezesporu dochází, záleží potom na konkrétním státě, jakým způsobem to ošetřuje. Ve Francii je to ošetřené, řekl bych, poměrně striktně, protože ten prostor věnovaný jednotlivým kandidátům v médiích například a nebo zveřejňování těch průzkumů veřejného mínění je velmi přísně regulováno zákonem, na rozdíl od jiných států, kde vlastně až do posledního okamžiku je možné uveřejňovat další a další průzkumy.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak my máme na další lince pana Maňka, dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Maněk, Ostrava.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Zdravím vás.

posluchač

Já chci, já vám chci říct, že volba francouzského prezidenta je přeceňovaná, protože už podle ústavy politiků, národa, státu určuje vláda. Francouzský prezident nemá dokonce ani právo iniciativy. Francie není Rusko. Francie není Turecko. Takže Le Penová by tam nemohla jenom tu Francii vyvést z Unie, vyvést z Unie evropské, musela by se obrátit na parlament, aby ten to udělal. A tady je ještě vláda. Čili, ona by jediné mohla uplatňovat vliv, ale to není prezidentský systém Francie. Tam ještě rozhodují další složky. To skutečně, ani v Americe ten Trump nemůže si dělat co chce, je tady Kongres.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano.

posluchač

Není to Rusko. Není to Turecko nebo Čína. Ať mám jakékoli výhrady k Francii, je to přece jenom demokratická slušná civilizovaná země.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já vám...

posluchač

Není to Rusko. Není to Rusko.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

...moc děkuji za tuhle poznámku. Díky a na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A ještě se obracím na dalšího volajícího, tím je Petr Beran, dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Petr Beran z Prahy-Vinohrad.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano.

posluchač

Tak já jsme jenom chtěl akorát říct tady to. Vy jste říkali, že extremismus tady nemáme. Máme - Zemana. My jsme chtěli Schwarzenberga a máme Zemana. Tak proč ti Francouzi neudělají taky extremismus, ať poznají, jaký je, jakýho máme my Zemana a ona, jaká je.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobrá.

posluchač

To je totéž.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobrá, děkuji vám, děkuji vám za názory. Díky a na shledanou.

posluchač

Děkuju, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já se zeptám tady ve studiu tady pana Emlera, co říká na to, co říkal pan Maněk před chvílíčkou, to jest, že ta volba francouzského prezidenta je přečeňovaná, že tam politiku určuje vláda?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Do značné míry je to tak, skutečně má pravdu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Máme informované posluchače.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Je to tak, protože skutečně francouzský prezident, nebo takhle, o francouzském systému politickém se někdy hovoří jako o..., částečně parlamentním, ten francouzský prezident skutečně není všemocný, a musí, musí se vlastně obracet na parlament, on sice jmenuje premiéra, ale ten premiér musí získat důvěru parlamentu. A následně vládne za pomoci toho parlamentu. Ta zákonodárná složka je tam nesmírně, nesmírně důležitá.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čili, i kdyby vlastně Macron zvítězil po tom 2. kole, tak to nebude mít zas tak jednoduché s těmi reformami, které nastínil, protože se musí prostě opřít o ten parlament.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Tak to jste přesně udeřil ten pomyslný hřebíček na hlavičku, protože to je to, co zatím nevíme, jakým způsobem to dopadne poté, co skončí prezidentské volby, měsíc poté budou parlamentní volby. Emmanuel Macron tvrdí nebo slíbil, že postaví ve všech, všech okrcích Francie postaví svého kandidáta. On odmítá přeběhlíky, nechce přebírat členy bývalých nebo jiných politických stran a tvrdí, že postaví naprosto nové kandidáty po celé Francii. My nevíme, jestli vlastně bude schopen vést tu druhou vlnu té kampaně, jestli skutečně bude schopen získat tu většinu v tom parlamentu, aby byl schopen efektivně vládnout a naplnit ty sliby, ke kterým se zavazuje v té prezidentské kampani.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Volby budou v červnu, takže na to už moc času nemá. Já se teď obrátím ještě na kolegu Mariána Vojtka a zeptám se ho, jestli přibýly nějaké další reakce na sociálních sítích?

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Určitě ano. Marcela Dieneltová, která hlasovala v naší anketě na Twitteru pro Marine Le Pen, tvrdí, že: "Právě ona je tou pravou, jinak je s námi se všemi ámen." Ještě jsem vybral jeden z názorů, který přistál včera u nás na Facebooku po uzavření volebních místností. David Šutera tvrdí, že: "Problém je, že Evropané čekají na spasitele. Mohli by si to čekání zkrátit okopáváním brambor, ale ne, práci nechají cizincům, podle nich uprchlíkům, a raději budou číst hoaxy." A teď k té naší anketě. Jak to tedy dopadlo, kdo je vaším favoritem pro 2. kolo prezidentských voleb ve Francii? Tři čtvrtiny by hlasovaly pro Macrona, jedna čtvrtina pro Lepenovou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

To by mě zajímalo, jak vy si vlastně vysvětlujete ty postoje, dejme tomu, k Le Penové a k Macronovi jak tedy ve francouzské společnosti, tak i u nás, že mně připadá skoro to rozdělení téměř podobné, aspoň podle té ankety tři čtvrtiny Macron, jedna čtvrtina Le Penová. Je to tak nějak i v té Francii?

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Já bych se bál trochu to srovnávat s tou českou společností, přece jenom jako jsme v jiné situaci. Francie skutečně řeší trochu jiné, trochu jiné otázky, ať už ekonomicky, tak společensky, takže bych to raději nesrovnával, ale...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale v každém případě ten poměr, dejme tomu, v té Francii, je asi takovýto, že prostě ta čtvrtina je pro Marine Le Penovou.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Vypadá to tak, podle těch průzkumů, průzkumů veřejného mínění, které počítaly s tím 2. kolem, vlastně předpovídaly, že do toho 2. kola se dostane Emmanuel Macron a Marine Le Penová, tak odhadují, že by měl Macron vyhrát poměrem asi 60 ku 40. Předpokládá se tedy, že Le Penová ještě získá, ještě získá hlasy, budou to možná někteří voliči Françoise Fillona, to je tradiční pravice, kteří si nedovedou představit, že by hlasovali pro někoho středového liberála, anebo to mohou být další nespokojení voliči, kteří hlasovali poměrně výrazně pro Mélenchona, což je představitel naopak velmi radikální levice.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak tolik David Emler z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji, že jste přišel k nám do studia. Na shledanou.

David EMLER, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A tradičním hostem byl Marián Vojtek, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus. Díky, Mariáne.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Na slyšenou zítra.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A Tomáš Pavlíček se také loučí. I já se těším na zítřek. Na shledanou.

Do čela Budvaru míří Petr Dvořák, bývalý manažer Prazdroje

24.4.2017 finance.cz str. 00

Financninoviny.cz

České Budějovice 24. dubna (ČTK) - Do čela Budějovického Budvaru míří Petr Dvořák (41), který naposledy působil jako mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell ve společnosti SABMiller. Do funkce nastoupí 1. května, chce posílit pozici Budvaru na mezinárodních trzích a vrátit mu silnou pozici v České republice v prémiovém segmentu. Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku.

Dvořák, absolvent ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, řídil marketing v Pivovarech Staropramen, pracoval jako ředitel marketingu pro střední Evropu v Anheuser-Busch - InBev a ředitel značky a marketingové komunikace v O2. V SABMiller byl zodpovědný za strategii značky a spolupráci s klíčovými trhy.

Jmenování do čela státního pivovaru, které dnes oznámilo ministerstvo zemědělství, označil za poctu a výzvu, jak posunout podnik na vyšší úroveň. Jak se dlouho pohybují ve světě piva, zejména v zahraničí, jsem čím dál víc přesvědčen, že české pivo je nejlepší na světě, ale nemyslím si, že je dobře, že má na mezinárodních trzích minimální podíl, čísla jsou někde pod čtvrt procenta. Budvar si zaslouží výrazně více, abychom hráli výraznou roli na top deseti, dvaceti trzích, řekl ČTK Dvořák.

Na domácím trhu chce Budvaru vrátit silnou a sebevědomou pozici v prémiovém segmentu, kterou podle něj pivovar vždy hrál, a chce se věnovat náborům zaměstnanců a jejich motivaci.

Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku. Na celkovém exportu piva z ČR se loni Budvar podílel podle předběžných odhadů více než 20 procenty. Pivovar letos investuje 750 milionů korun.

Dvořák, který je ženatý a má dvě děti, nahradil dlouholetého šéfa podniku Jiřího Bočka, jenž skončil ve funkci k začátku letošního roku. Boček pivovar vedl od roku 1991. Nyní Budvar dočasně řídil Petr Žáček.

Jméno nového ředitele dnes oznámil ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Výběrová komise mu z osmi lidí, kteří se dostali do užšího kola, doporučila dva finalisty, s oběma se sešel. Jak řekl ČTK, druhým finalistou byl jeden ze zaměstnanců Budvaru, jméno neuvedl. Podle informací ČTK byl tímto druhým finalistou ve výběrovém řízení Adam Brož, vrchní sládek Budvaru.

URL| <http://www.finance.cz/zpravy/finance/490153/>

Budějovický Budvar mění vedení. Bude ho řídit bývalý manažer Prazdroje Dvořák

24.4.2017 info.cz str. 00 Byznys
raz, ČTK

Do čela Budějovického Budvaru míří Petr Dvořák (41), který naposledy působil jako mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell ve společnosti SABMiller. Do funkce nastoupí 1. května, chce posílit pozici Budvaru na mezinárodních trzích a vrátit mu silnou pozici v České republice v prémiovém segmentu. Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku.

Dvořák, absolvent ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, řídil marketing v Pivovarech Staropramen, pracoval jako ředitel marketingu pro střední Evropu v Anheuser-Busch - InBev a ředitel značky a marketingové komunikace v O2. V SABMiller byl zodpovědný za strategii značky a spolupráci s klíčovými trhy.

Jmenování do čela státního pivovaru, které dnes oznámilo ministerstvo zemědělství, označil za poctu a výzvu, jak posunout podnik na vyšší úroveň. "Jak se dlouho pohybuji ve světě piva, zejména v zahraničí, jsem čím dál víc přesvědčen, že české pivo je nejlepší na světě, ale nemyslím si, že je dobře, že má na mezinárodních trzích minimální podíl, čísla jsou někde pod čtvrt procenta. Budvar si zaslouží výrazně více, abychom hráli výraznou roli na top deseti, dvaceti trzích," řekl ČTK Dvořák.

Na domácím trhu chce Budvaru vrátit "silnou a sebevědomou pozici" v prémiovém segmentu, kterou podle něj pivovar vždy hrál, a chce se věnovat náborům zaměstnanců a jejich motivaci.

Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku. Na celkovém exportu piva z ČR se loni Budvar podílel podle předběžných odhadů více než 20 procenty. Pivovar letos investuje 750 milionů korun.

Dvořák, který je ženatý a má dvě děti, nahradil dlouholetého šéfa podniku Jiřího Bočka, jenž skončil ve funkci k začátku letošního roku. Boček pivovar vedl od roku 1991. Nyní Budvar dočasně řídil Petr Žáček.

Jméno nového ředitele dnes oznámil ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Výběrová komise mu z osmi lidí, kteří se dostali do užšího kola, doporučila dva finalisty, s oběma se sešel. Jak řekl ČTK, druhým finalistou byl jeden ze zaměstnanců Budvaru, jméno neuvedl. Podle informací ČTK byl tímto druhým finalistou ve výběrovém řízení Adam Brož, vrchní sládek Budvaru.

NA ZÁPAD, TEDY NA VÝCHOD

24.4.2017 Týden str. 10 Aktuálně

Lukáš Bek

ZÁPISNÍK

VLÁDA A PREZIDENT

Politologický klub **Fakulty sociálních věd** UK uspořádal debatu současných i minulých politických špiček. Jedna z otázek z pléna zněla: Vidíte nějakou osobnost, naději české politiky? Vladimír Špidla Bývalý šéf vlády a ČSSD uvážlivě zhodnotil personální situaci své strany: „V mém pohledu sociálnědemokratického politika si myslím, že si ČSSD zvolila momentálně nejsilnější osobnost, kterou má.“ Špidlův nástupce v obou funkcích Jiří Paroubek nenápadně odkázal sám na sebe: „Neberte to jako namyšlenost. Já si myslím, že pokud ten talent je, a přijde do konkrétní situace, tak se projeví a rozvine se.“ No, a bývalý předseda české vlády Petr Pithart si vzal čas na rozmyšlenou.

Na akademické půdě se pak dlouze debatovalo, zda Česko patří na Západ, nebo na Východ. Vicepremiér a předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek to nakonec věcně shrnul: „Zeměkoule má tu výhodu, že když jdete na západ, tak dojdete na východ.“

Bělobrádek také reagoval na volání Tomia Okamury (SPD) po plebiscitech. „První referendum bylo, když se Pilát zeptal rozzuřeného davu, co s Ježíšem.

A ten zavolal – ukřižovat. Takže tolik glosa k referendu.“ Fakt je, že kdyby nesměl rozhodovat „dav“, nemohly by už být nikdy žádné volby. A kdyby byl Ježíš lidovec, žádné ukřižování by se nekonalo, protože by s Pilátem i velekněžími určitě našel nějaký kompromis.

PARLAMENT

Senátor Václav Láska sepsal dopis, v němž vysvětlil, proč odchází ze Strany zelených. Chtěl prý dokázat, že se politika dá dělat transparentně, a získat pro takové počínání i další. „Ale zas tak moc lidí jsem neinspiroval. Přesněji řečeno v malých a menších městech tak zelení činí. Ale přijde mi, že čím vyšší post zelení zastávají, tím jejich ochota k transparentnosti klesá.“

POLITICKÉ STRANY

Tak to bychom měli z krku jedno takzvané tradiční zelené téma. Stranický předseda Matěj Stropnický pak v Hospodářských novinách prohlásil: „Shodli jsme se na tom, že ve volebním programu nebudou tři témata: gender, squatting a migrace.“ Tato slova podle něho vzbuzují ve společnosti přílišné vášně. Popravdě, právě tyhle vášně byly asi tím posledním, čím Stropnického strana ještě dokázala zaujmout.

Foto popis|

Šéfem Budvaru se stane Petr Dvořák z Prazdroje

24.4.2017 týden.cz str. 00 Byznys

ČTK

Ředitelem národního podniku Budějovický Budvar se stane bývalý manažer Plzeňského Prazdroje a jeho bývalé mateřské společnosti SABMiller Petr Dvořák.

Do čela Budějovického Budvaru míří Petr Dvořák (41), který naposledy působil jako mezinárodní ředitel značky Pilsner Urquell ve společnosti SABMiller. Do funkce nastoupí 1. května, chce posílit pozici Budvaru na mezinárodních trzích a vrátit mu silnou pozici v České republice v prémiovém segmentu. Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku.

Dvořák, absolvent ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, řídil marketing v Pivovarech Staropramen, pracoval jako ředitel marketingu pro střední Evropu v Anheuser-Busch - InBev a ředitel značky a marketingové komunikace v O2. V SABMiller byl zodpovědný za strategii značky a spolupráci s klíčovými trhy.

Jmenování do čela státního pivovaru, které dnes oznámilo ministerstvo zemědělství, označil za poctu a výzvu, jak posunout podnik na vyšší úroveň. "Jak se dlouho pohybuji ve světě piva, zejména v zahraničí, jsem čím dál víc přesvědčen, že české pivo je nejlepší na světě, ale nemyslím si, že je dobře, že má na mezinárodních trzích minimální podíl, čísla jsou někde pod čtvrt procenta. Budvar si zaslouží výrazně více, abychom hráli výraznou roli na top deseti, dvaceti trzích," řekl Dvořák.

Na domácím trhu chce Budvaru vrátit "silnou a sebevědomou pozici" v prémiovém segmentu, kterou podle něj pivovar vždy hrál, a chce se věnovat náborům zaměstnanců a jejich motivaci.

Budějovický Budvar loni prodal 1,61 milionu hektolitru piva, což je nejvíce v historii podniku. Na celkovém exportu piva z ČR se loni Budvar podílel podle předběžných odhadů více než 20 procenty. Pivovar letos investuje 750 milionů korun.

Dvořák, který je ženatý a má dvě děti, nahradil dlouholetého šéfa podniku Jiřího Bočka, jenž skončil ve funkci k začátku letošního roku. Boček pivovar vedl od roku 1991. Nyní Budvar dočasně řídil Petr Žáček.

Jméno nového ředitele dnes oznámil ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Výběrová komise mu z osmi lidí, kteří se dostali do užšího kola, doporučila dva finalisty, s oběma se sešel. Jak řekl, druhým finalistou byl jeden ze zaměstnanců Budvaru, jméno nevedl. Podle dostupných informací byl tímto druhým finalistou ve výběrovém řízení Adam Brož, vrchní sládek Budvaru.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/byznys/sefem-budvaru-se-stane-petr-dvorak-z-prazdroje_427171.html

Souboj o francouzského prezident

24.4.2017 ČT 24 str. 01 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A pojďme rovnou k hlavnímu tématu dnešní Devadesátky. Francie se den po prvním kole prezidentských voleb připravuje na rozhodující souboj o Elysejský palác. 7. května se v něm utkají vítěz včerejšího hlasování, centrista Emmanuel Macron a v pořadí druhá šéfka Národní fronty Marine Le Penová. Oba nabízejí úplně odlišné vize budoucnosti Francie. Průzkumy teď jasně favorizují Macrona.

Emmanuel MACRON, centristický kandidát na prezidenta Francie

Neexistuje více Francií, je jen jedna, naše Francie, Francie patriotů v ochranářské Evropě, kterou budeme muset znovu vybudovat. Bude to těžký úkol. Po vašem boku jsem na něj ale připraven.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Marine Le Penová ale slibuje velkou ofenzivu. Už během dneška Macrona ostře kritizovala. Bývalý ministr hospodářství podle ní nedokáže Francouze ochránit před Islámským terorismem. Druhé kolo prezidentské volby označila za referendum o nekontrolované globalizaci.

Marine LE PENOVÁ, nacionalistická kandidátka na prezidentku Francie

Pan Macron ve skutečnosti není vůbec žádný patriot. V žádné politické oblasti tyto hodnoty nebrání. Je hysterický a radikálně proevropský. Je pro kompletní otevřenost hranic a říká, že neexistuje nic jako francouzská kultura.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michel Perottino z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Hlavní host dnešní Devadesátky. Vítám vás. Dobrý večer.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Když se vrátíme k highlightům toho prvního kola francouzských prezidentských voleb, tedy propad tradičních stran, socialistů a republikánů, a také velmi ostré rozdělení Francie mezi východem a západem, tedy mezi stoupenci Marine Le Penové a stoupenci Emmanuela Macrona. Krom toho vidíte v tom prvním kole prezidentských voleb něco dalšího zásadního?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já bych to asi viděl trochu jinak. Takže zostra. Já jsem samozřejmě viděl, kolik každý kandidát dostal, ale nespojoval bych to automaticky s nějakou politickou stranou. Kandidát té či oné strany nedokázal získat víc než 20 procent hlasů, což je samo o sobě velký, velký propad, respektive velký problém. Už jsme viděli vlastně včera, taková nerozhodnost, respektive 4 kandidáty v prvním kole, kteří mají možnost stát se budoucím prezidentem, respektive jít do druhého kola, to je nevídaná v prezidentských volbách ve Francii, to je první věc. A druhá věc, když máte 4 kandidáty, kteří mají kolem 20 procent, tak to znamená, že prakticky ten nejlepší z nich nemá ani čtvrtinu voličstva, tak to není taky moc dobrá taková zpráva.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tedy to je z vašeho pohledu to nejzásadnější, na co ukázalo to první kolo, co ale koneckonců bylo jasné ještě před jeho začátkem.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bylo jasné, nebylo jasné, ano, průzkumy veřejného mínění dlouhodobě ukazovaly například na to, že ti dva kandidáti, kteří mají největší šance stát se vlastně kandidáty v druhém kole, byli nebo jsou Macron a Le Penová, ale na druhé straně, když jsou nebo byli si tak blízké všichni, tak mohlo se stát cokoliv a výsledek mohl být úplně jiný.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michel Perottino, hlavní host dnešní Devadesátky. Připomínám, že s ním můžete taky chatovat, www.hydeparkct24.cz a teď míříme přímo do Paříže za Michalem Kubalem, který dění sleduje přímo ve francouzském hlavním městě. Michale, přeju dobrý večer. Jak ten zmíněný propad hlavních francouzských politických stran v tom prvním kole francouzských prezidentských voleb hodnotí francouzští komentátoři?

Michal KUBAL, zpravodaj ČT

Dobrý večer. Tady se mluví o zemětřesení, mluví se o tom, že ty tradiční strany procházejí nějakou transformací, že se tady odehrálo něco zásadního. Samozřejmě se diskutuje o tom, co to znamená pro ty

jednotlivé strany. Mluví se o tom, že šestiprocentní výsledek pro socialisty by mohl něco, by mohl znamenat něco podobného jako v roce 1971, vždyť tato strana vznikla na troskách jiné levice nebo francouzské levice, která tehdy dopadla podobně katastrofálně ve volbách. Vznikla právě tato socialistická strana. Možná se odehraje něco podobného. Také republikáni hledají svého vůdce, protože Francois Fillon už prohlásil před pár hodinami, že poté, jak dopadl v těchto prezidentských volbách, tak se necítí úplně povoláný, že bude vést právě francouzské konzervativce, francouzskou pravici do parlamentních voleb, které následují už začátkem června. Takže to jsou samozřejmě ty věci, o kterých se tady mluví, mluví se o tom, taky se samozřejmě mluví o tom, jaké poselství to vůbec znamená, ti dva kandidáti, kteří postoupili, samozřejmě prezidentské volby jsou hodně o osobnostech, hodně se mluví o tom, kdo je z těch kandidátů a je také pravda, že, že Emmanuel Macron byl člověk, který byl hodně spojený s Francoisem Hollandem. Byl to muž, který byl členem Hollandovy vlády, byl ministrem ekonomiky, ale je taky pravda, že mnoho jeho spolustraníků nebo respektive lidí ze stejné strany ho velmi tvrdě kritizovalo v době, kdy byl, kdy byl ve funkci, ale je taky pravda, že už vlastně ty primárky, ten způsob ustavení těch jednotlivých kandidátů ukazoval, že jak socialisti, tak pravice se snaží trochu víc ustoupit od středu, volit kandidáty, kteří prosazují, řekněme, trochu extrémnější postoje, jak Benoit Hamon, který zastával výrazně levicovější postoje, tak na druhé straně Francois Fillon patřili, řekněme, k tomu tvrdšímu jádru v těch svých stranách a ukázalo se, že tato sázka, minimálně v těchto prezidentských volbách úplně nevyšla, protože jestliže někdo chtěl, řekněme, tvrdší pravici, tak poté sáhl po Marine Le Penové a jestli někdo chtěl, řekněme, levicovější levici, tak, nebo řekněme, krajnější levici, tak nakonec nesáhl po panu Hamonovi, ale sáhl po Jean-Luc Mélenchonovi. Takže, takže se zdá, že teď obě dvě hlavní strany trochu sklízejí ovoce toho, co se tady odehrálo v těch uplynulých měsících, kdy sami zkusili se trochu dostat od středu dál, ale nakonec se zdá, se zdá, že tyto volby, pokud to samozřejmě, pokud se potvrdí průzkumy veřejného mínění, ovládne muž, který se, který ovládl ten opuštěný střed, to znamená Emmanuel Macron.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michale, když jsme u té, u těch dvou jmen, které jsi teď zmínil, Marine Le Penová, ale také Jean-Luc Mélenchon mimochodem dohromady jejich zisk v tom prvním kole činí nějakých 40 procent hlasů, 40 procent hlasů pro někoho, kdo jasně prosazuje odchod Francie z Evropské unie. O jaké míře frustrace Francouzů to vypovídá?

Michal KUBAL, zpravodaj ČT

Vypovídá to o velké míře frustrace, nicméně bych se znovu vrátil k tomu, co jsem říkal na začátku. Prezidentské volby rozhodují do velké míry nebo přímo prezidentskou volbu tradičně rozhoduje taky osobnost jednotlivých kandidátů a nemyslím si, že by to muselo být úplně jenom spojené s politickým programem, protože je jednou z výtek, která tady velmi často zaznívala v průběhu této předvolební kampaně, bylo to, že se tolik nemluví o programových cílech, ale hodně se mluví o tom, jací ti, ti jednotliví kandidáti jsou. Pokud se vrátím k tomu začátku, ono to není jenom 40 procent. Když se sečtou i další zisky dalších kandidátů z té jedenáctky, kteří se prezentovali jako protisystémoví, kteří chtěli zásadní změnu toho, jak tady funguje vůbec systém francouzské politiky, tak se dostaneme k číslu, které už se velmi těsně blíží 50 procentům, je to 49 a nějaké setiny procenta, a to už je velmi zásadní vzkaz zdejší politice. Uvidíme, uvidíme, co se bude dít v tom druhém kole. Tam ten střet bude úplně jasný, na jedné straně bude člověk, který jednoznačně hlásá globalizaci, větší otevřenost Francie, větší otevřenost světů, hlásí se k větší evropské integraci a na druhé straně je žena, která dlouhodobě prosazuje úplný opak. Takže ta volba je úplně jasná a tehdy se ukáže, jak to Francouzi úplně cítí. Jak říkám, v těch 50 procentech, o kterých jsme teď mluvili, se můžou do značné míry promítat i velmi někdy okouzující osobnosti jednotlivých kandidátů, mluvím zejména o Jean-Lucu Mélenchonovi, který je opravdu skvělým řečníkem.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michal Kubal z Paříže, pro tuto chvíli. Michale, pro tuto chvíli děkujeme.

Michal KUBAL, zpravodaj ČT

Díky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A koneckonců Michal Kubal už to naznačil, bude zásadní i to, co konkrétně Emmanuel Macron a Marine Le Penová slibují do druhého kola. A shrne to teď Antonín Šimůnek.

Každé podnikání nese riziko. Třeba to, že nepoznám podezřelou firmu

24.4.2017 Hospodářské noviny str. 17 Téma

Martin Ťopek

PODNIKATELÉ MUSÍ POČÍTAT S TÍM, ŽE BUDOU ČÍM DÁL VÍC ZASTUPOVAT ROLI STÁTU A SAMI BUDOU PROVĚŘOVAT SVÉ OBCHODNÍ PARTNERY, ABY SE NESTALI SOUČÁSTÍ DAŇOVÉHO PODVODU.

Advokátka společnosti Ambruz & Dark Deloitte Legal JIŘINA PROCHÁZKOVÁ říká, že kontrolní opatření proti daňovým podvodům se stanou běžnou součástí risk managementu.

Advokátka Jiřina Procházková ze společnosti Ambruz & Dark Deloitte Legal radí podnikatelům, jak se vyhnout riziku zapojení do řetězového podvodu s daní z přidané hodnoty. „Zájem o rady roste, jak se zvětšuje registr nespolehlivých plátců a snaha státu je odhalovat,“

* Není v rozporu s principy právního státu, že člověk, který nic neprovedl, neměl záměr okrást stát a chtěl jen uzavřít dobrý obchod, se najednou může stát spoluviníkem?

Základní princip odpovědnosti za nevědomé zatažení do podvodu na DPH vychází z evropského práva, ale je důležité říct, že to je výjimka z pravidla. Jsou tu zjevné případy, kdy podnikatel ignoruje zkušenosti, které nemají jiné vysvětlení než to, že řetězec je podvodný. Když někdo například dlouho obchoduje s kancelářskými potřebami a najednou vás osloví s jednorázovou nabídkou oceli, mělo by to být podezřelé. Logicky bych se ptala, odkud zboží pochází. Pokud budete tyto věci ignorovat, umožníte také podvody a stáváte se za ně spoluodpovědnými. Problematický je ale způsob, jak tato povinnost v současné době funguje. Setkáváme se s tím, že kontroly neprobíhají přímo u obchodníků, kteří by do toho byli vědomě zapojení, ale doplatit DPH mají ti, kteří se součástí podvodného řetězce stali nevědomě. A vytýkají se jim věci, ze kterých není možné nabýt nějaké podezření. Může to být absence webové stránky, to, že jednatel je příliš nezkušený nebo že kanceláře dodavatele jsou v nějakém office housu. To vše může být podezřelé, ale může to mít spoustu jiných vysvětlení.

* V debatě u kulatého stolu HN zaznělo, že se zločinci dokážou vyrovnat s překážkami, není pro ně problém udělat si třeba seriózní web. Jak má tedy postupovat podnikatel se stovkou dodavatelů?

Ano, podvody na DPH jsou stále sofistikovanější. A ve chvíli, kdy se podvod prokáže, obchodníci se přesunou do jiné oblasti. Setkáváme se také s tím, že se podvody přelévají mezi státy. Když se to v jednom státě začne potírat, přesunou se jinam. Jsou vždy o krok napřed, ale proto je důležité, aby finanční správa v případě, že společnosti mají být zodpovědné za placení DPH, poskytovala informační servis o tom, jak takové podvody probíhají. A zveřejňovala informace, které má ze své praxe i ze spolupráce s úřady jiných států, jak takové podvody rozeznat a na co si dát pozor.

* Jeden z účastníků debaty uvedl, že denně přijímá 300 faktur a musel by si pořídit vlastní vyšetřovací oddělení. Může stát chtít, aby podnikatelé investovali do věcí, které má primárně řešit sám?

Vyžadovaná odpovědnost je ta, že podnikatelé mají přijmout pouze takové opatření, které by přijala racionálně uvažující firma. Nejde o to, že by měli suplovat činnost finanční správy. Finanční správa může využívat mezinárodní vyjádření, má veřejnoprávní pravomoci, které podnikatel nemá. Po něm se pouze chce, aby přiměřeným způsobem prověřoval, s kým obchoduje.

* Jak by tedy měl postupovat podnikatel, který obchoduje s celou Evropou a má desítky nových dodavatelů měsíčně?

V první řadě je důležité říct, že je schopen kontrolovat jen přímé dodavatele. Měl by se například přesvědčit, že je dodavatel registrován k DPH, ověřit insolvenční rejstřík a všechny tyto informace pravidelně hlídat. Radíme klientům navázat takovou kontrolu už na běžné procesy při rozhodování ve firmě. Ve chvíli, kdy přijímáte nového dodavatele, zjišťujete, jestli je schopný dodat vám zboží v dané kvalitě a včas, jestli má

kapacity na objemy, které požadujete, a podobně. To všechno jsou procesy, ke kterým jde snadno přidat ještě daňový aspekt. Je to vždycky otázka určitých kapacit, v ideálním případě je dobré mít automatizovaný systém, který bude tyto věci provádět za vás, a navíc bude jasně doložitelné, že daná kontrola byla provedena.

* Chtělo by to tedy vytvořit nějakého robota, software, který by neustále procházel rejstříky, seznamy, registrace k DPH?

Nejen to, podnikatelé by měli provést revizi svých interních procesů. To se netýká jen finančního nebo daňového oddělení ve společnosti, ale i logistiky nebo nákupu. Je důležité si říct, jaké procesy ve společnosti fungují a jakým způsobem je možné kontrolovat obchodní partnery i z hlediska plnění jejich daňových povinností. A pokud je objem obchodních partnerů větší, hledat softwarová řešení.

* Ale ani to není zdarma a stát klade na podnikatele větší požadavky. Nechce si ulehčit práci tím, že na ně přenáší svoji povinnost?

Je to svým způsobem rozložení odpovědnosti mezi stát a soukromé subjekty. Ale tento trend je možné sledovat i v jiných státech EU. Když se na to podíváte z pohledu podnikatele, tohle riziko – chybějící DPH – je obchodní riziko a musíte ho řídit stejně jako to, jestli vám zaplatí za zboží. Na druhou stranu platí, že pokud stát není schopen odhalit ani po několika letech daňové podvody, nemůže požadovat po společnostech, aby podezření na takové podvody měly v době, kdy dané obchody uzavíraly.

* Podle šéfa Generálního finančního ředitelství Martina Janečka nezná ani finanční správa přesnou hranici mezi viníkem a obětí. Nemělo by to být přesně dané?

Je to problém, protože ve chvíli, kdy chcete postihovat nedodržení povinností, musí být tyto povinnosti definované. Na druhou stranu si nedovedu představit, že by existoval obecný systém kontrolních opatření, který by dopadal na každý typ obchodu, na každý typ obchodníka. Vždy záleží na tom, o jakou společnost jde a na jakém trhu působí. Ve chvíli, kdy by se vytvořil nějaký standard, začali by to podvodníci dělat jiným způsobem. Finanční správa by měla všechno usnadnit tím, že by informovala, jak v dané oblasti dochází k podvodům. Upozornit podnikatele, ať si dají větší pozor, ať více prověřují. Ale oni místo prevence konají až ve chvíli, kdy DPH chtějí vybrat. Například ve Velké Británii funguje informační systém, kdy se adresně oslovují společnosti s tím, že v jejich odvětví dochází k podvodům. Podnikatel, který upozornění ignoruje, pak samozřejmě může být činěn spoluodpovědným, protože přes varování nepřijal proti riziku žádná opatření.

* To může omezovat podnikání. Když najdu dodavatele, u kterého mám podezření, že není seriózní, obchod raději opustím. Tím ale přijdu o dobrou zakázku. Opravdu má být pouhé podezření důvodem k odstoupení od výhodného obchodu?

Povinnost prověřovat by neměla vést k absurdním závěrům, kdy jediným řešením je v dané oblasti nepodnikat. Jde o míru rizika, kterou chce podnikatel nést. Ale ani v případě, kdy dojde ve stejném dodavatelsko-odběratelském řetězci k daňovému úniku, to automaticky neznamena, že vy za to odpovídáte. Pokud podnikatel udělá vše, co po něm bude možné racionálně chtít, když bude mít podezření, požádá o vysvětlení nesrovnalosti, provede si záznam, že to řešil, ale nakonec vyhodnotil, že je to v pořádku, pak by neměl odpovídat za chybějící DPH. Tohle se po společnosti chce. Neznamena to, že automaticky nemůžete obchody uzavírat. Když obchodujete se zbožím, které finanční správa uvádí jako rizikové, ještě to neznamena, že je vaše dodávka zatížena podvodem.

* Neměla by existovat vyšší autorita, na kterou by se podnikatel mohl obrátit s tím, že chce udělat obchod s podezřelou firmou?

Já bych rozlišila dvě situace. Ve chvíli, kdy společnost žádné kontrolní opatření nemá, je zranitelná. Protože pak finanční úřad řekne, že jste nic nekontrolovali a automaticky za to odpovídáte. Je přece důležité mít nějaký systém řízení rizika. A podnikatel musí být schopen to prokázat. Chrání sám sebe, aby neobchodoval s někým, kdo je nespolehlivý, a také před rizikem, že bude doplácet DPH. Pokud své obchodní partnery prověřujete, finanční správa má daleko těžší pozici, protože je to ona, kdo prokazuje, že podnikatelé nemohli situaci vyhodnotit jinak. Zároveň je ale velmi nebezpečná situace systém prověřování mít a důsledně ho nedodržovat.

* Moje otázka zněla, jestli podnikatelé mají právo žádat po státu, aby na sebe vzal v konečné fázi zodpovědnost. Aby řekl „nám se to nelíbí, nechodte do toho“, nebo naopak prohlásil „je to O. K.“.

Problém je v tom, že podnikatel ví lépe než finanční správa, kdy je obchod nestandardní. On zná lépe trh, subjekty, které na něm fungují, a ví, co je normální a co ne. Finanční správa není schopná tohle posvěcovat, takže jde zase jen o škálu opatření a servis z její strany. Finanční správa pouze oznamuje, že nějakou společnost vyhodnotila jako rizikovou z hlediska plnění daňových povinností. U seznamu nespolehlivých plátců je problém s tím, že nepoctivé společnosti se na něj dostávají se zpožděním, zpravidla až poté, co je vám zpochybňován odpočet na DPH právě z toho titulu, že tento obchodní partner nebo někdo před ním neodvedl DPH.

* Zločinci mění své cesty a podnikatel by musel zkoumat i jejich metody. Velké daňové toky vyšly z módy, dělají se to na malé proudy. Budou se metody dál měnit?

Neustále se budou hledat nové způsoby. Ale i z toho důvodu říká Nejvyšší správní soud, že podnikatelé, kteří dlouhodobě působí na trhu, by měli přijmout zvýšenou opatrnost. Sami dobře vědí, co je na trhu normální a co ne. Když se mezi ně vmísí podvodník, měli by ho ti, kteří jsou na trhu dlouho, být schopni brzy odhalit.

* Nebylo by dobré, kdyby si podnikatelé vyměňovali zkušenosti v rámci sdružení či asociací?

Určitě ano, ale to by mohl být problém z hlediska právní úpravy ochrany hospodářské soutěže. Navíc každý podnikatel si chrání své know-how. Pokud byste takovou výměnu informací a zkušeností skutečně chtěli provést, museli byste říct, kde hledáte nové dodavatele a jaké máte obchodní kanály. Je to důležitá konkurenční věc a nedovedu si představit, že by někdo byl schopný tyto informace sdílet.

* Soudce Nejvyššího správního soudu Karel Šimka řekl, že stát si udělal z podnikatelů pomocné výběrčí daní, souhlasíte s tím?

Souhlasím, je to přenášení spoluzodpovědnosti na jednotlivé subjekty, kdy se po nich chce, aby i ony nějakou měrou hlídaly, s kým obchodují a jestli jsou ty partnerské společnosti důvěryhodné z hlediska plnění daňových povinností. Je otázka, do jaké míry může stát přenést zodpovědnost na podnikatele. Není ale možné, aby podnikatelé suplovali činnost státu. Ve chvíli, kdy stát není schopný ani po letech odhalovat daňové podvody, nelze také tvrdit, že podnikatel, který uzavíral obchody v řádech dnů nebo hodin, by o možném podvodu měl či mohl vědět. Domnívám se, že právě tato otázka bude předmětem řady soudních sporů.

* Vy poskytujete v tomto směru poradenský právní servis. Roste o něj zájem?

Roste, protože mimo jiné roste i seznam nespolehlivých plátců v registru. Za poslední rok to bylo, pokud vím, o 110 procent. Velmi se zvyšuje pravděpodobnost, že někdo z vašich dodavatelů bude na tomto seznamu. Pro podnikatele to znamená jedno: ze zákona mu vzniká ručení za případně neodvedenou DPH. Je tady také jasná orientace finanční správy na prověřování daně z přidané hodnoty. Z toho vyplývá, že spousta společností už má zkušenosti s finančním úřadem a s tím, jak v takových případech postupovat. Pozvolna se rozšiřuje povědomí, že kontrolní opatření jsou součástí takzvaných risk managementových procedur každé společnosti. V tomto smyslu poskytujeme právní servis i s možnostmi automatizovaného sledování rizik.

O autorovi| Martin Ťopek, martin.topek@economia.cz

Foto autor| Foto: HN – Tomáš Tesař

Foto popis| Jiřina Procházková Jako advokátka pro řešení daňových sporů působí v Ambruz & Dark Deloitte Legal. Je absolventkou Právnické fakulty a **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, má za sebou studijní stáž na Bard College v New Yorku. Zaměřuje se na vedení soudních sporů v daňové oblasti, asistenci při daňových kontrolách, regulaci veřejné podpory a právo Evropské unie. Má zkušenosti s poskytováním právní služby při daňových kontrolách a následných soudních sporech v oblasti odpovědnosti za karuselové podvody či porušení rozpočtové kázně.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pojďme teď ale zpátky do Francie za Michalem Kubalem, zpravodajem České televize v Paříži. Michale, naposled tento večer v Devadesátce, dobrý večer. Zajímá mě, do jaké míry skutečně je zcela jasné, že vítězem druhého kola francouzských prezidentských voleb bude Emmanuel Macron a do jaké míry nakonec ten výsledek může být jenom velmi, velmi těsný proti těm současným prognózám.

Michal KUBAL, zpravodaj ČT

Jasně to bude, řekněme, za 6 dní, v tuto dobu by to mohlo být už jasné, 21 hodin v tu chvíli už byly zveřejněny odhady volebních výsledků a ty odhady se víceméně nemýlily. Nicméně já uvedu pár čísel. Teď chvilku budu číst, protože je to skutečně poměrně komplikované. Z těch výsledků prvního kola je jasné, že Marine Le Penová dostala 7,7 milionu hlasů, Emmanuel Macron 8,6 milionu hlasů, což znamená rozdíl skoro milionu. Každopádně ale účast byla 78 procent, což zhruba kopíruje, je to o něco míň, než bývá dlouhodobý průměr, pohybuje se kolem 80 procent, to znamená, 35,5 milionu hlasů, které byly odevzdány. To znamená, k tomu, aby se Marine Le Penová dostala do druhého kola by musel získat 17,5, 6, 7 milionů hlasů, o 10 milionů hlasů víc než, než teď, než získala v tom prvním kole. Je to teoreticky možné, ale musel by opravdu nastat obrovský obrat, muselo by nastat to, že nepřijde tolik lidí, že ta voličská účast výrazným způsobem klesne, že Marine Le Penová získá mnohem víc voličů od těch kandidátů z prvního kola, než se zdá podle těch dosavadních průzkumů, takže teoreticky možné to je, ale zdá se, že všechny zatím statistické modely, které máme k dispozici, říkají, že by se možná mohla, pokud se všechno sejde tak, co nejlépe k ní dostat někde na hranici 47 procent, všechno ostatní by bylo obrovským, obrovským překvapením, ale samozřejmě překvapení se dějí, známe to z ostatních voleb.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ještě jedna věc mě zajímá. Jak zásadní a jak upřímná je ta podpora Emmanuelu Macronovi ze strany bývalého kandidáta socialistů, a také Francoise Fillona, tedy kandidáta republikánů.

Petr ZAHRADNÍK, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, poradce prezidenta Hospodářské komory ČR

Mimochodem Marine Le Penová před chvílí mluvila ve francouzské televizi a právě mluvila o Francois Fillonovi, zopakovala jeho slova z kampaně před tím prvním kolem, kdy říkal, že to je takový malý Francois Hollande. Připomněla, připomněla, že i Francois Fillon mluvil o Emmanuelu Macronovi jako o člověku, který je velmi blízký současnému prezidentovi a říkala, že jeho zvolení by znamenalo pokračování současné politiky, a to je samozřejmě, to jsou samozřejmě věty, které Emmanuel Macron slyšet nechce, ale dalo se očekávat, že Marine Le Penová povede tu druhou kampaň přesně tím, kampaň před tím druhým kolem, přesně tímto směrem, takže nezní to, samozřejmě zní to jako volba nebo nutná volba, řekněme, menšího zla z pohledu těchto kandidátů. V podstatě všichni zvolili právě Emmanuela Macrona, každý samozřejmě s určitým skřípěním zubů, slyšeli jsme od Benoita Hamona, že říkal, že to sice není levicový kandidát, ale budeme pro něj hlasovat, takže zdá se, že opravdu z té velké čtyřky byl jeden jediný, a to byl Jean-Luc Mélenchon, který řekl, že si nedovede vybrat, že prostě nedovede doporučit svým voličům nikoho z nich a je pravda, že i od těch voličů velmi často zaznívá to, co jeden ze zdejších francouzských politologů přirovnal, že z pohledu těch zastánců krajně levicových názorů ta volba ve druhém kole znamená prakticky volbu mezi morem a cholerou, takže to je, to je věc, která samozřejmě může hrát určitou roli a znovu se vracím k těm číslům, samozřejmě výrazným způsobem bude hrát roli, nakolik se ti voliči, kteří v prvním kole hlasovali pro někoho jiného, než tyto dva kandidáty nechají ovlivnit tím, co jejich favorit říkal po tom, co vypadl v prvním kole.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Michal Kubal z Paříže, Michale díky, hezký večer. Michel Perottino se tvářil ne úplně souhlasně u toho rozhodování mezi morem a cholerou, jak zmínil Michal Kubal.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to samozřejmě komplikovanější, ale to, co řekl například Mélenchon k té, k tomu druhému kolu, on neřekl, že on nemůže vybrat mezi Macronem a Le Penovou, on řekl, že on nemá, vlastně nemá pravomoc vybrat a říct svým voličům, koho volit. On vyzval své stoupence, aby se k tomu vyjádřili v rámci internetového hlasování, ono je to trošičku komplikovanější, to není tak, že by, že by nechtěl.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Není to tady jednoznačně tak, jak se to interpretovalo v průběhu dnešního dne, že tento krok, to, že nepodpořil Emmanuela Macrona, jednoznačně nahrává Marine Le Penové, takto byste to nečetli?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já bych to rozhodně takhle nečetl, protože když volič volí nebo hlasuje pro krajně levicovou stranu nebo, řekněme, levicovějšího kandidáta, tak si je vědom nějakých hodnot a samozřejmě se může stát, že někdo půjde spíš směrem protestního hlasování, ale dneska například se objevily průzkumy veřejného mínění týkající se právě toho, jak volič každého kandidáta bude nebo procentuálně, ke komu se přihlásí a problémy byly zaprvé u republikánů, kde přibližně třetina respondentů řekla, že půjde volit raději Le Penovou, což je docela hodně a u Mélenchonistů, tam se spíš poukázalo na to, že přibližně třetina taky se k ničemu nechtěla hlásit a tam bych řekl, že pokud si něco vyberou, tak případně si vyberou spíš nehlasování.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To téma odchodu z Evropské unie, tedy pro voliče Jean-Luca Mélenchodna není tak zásadní, aby šli k urnám a ve druhém kole volili Marine Le Penovou?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Taky, ta, ta představa Mélenchona nebyla jednoznačně frexit, respektive to není stejná pozice jako u Marine Le Penové. On chtěl, on chce nebo krajní levice nebo levicovější část elektorátu chce trochu jinou evropskou integraci, ale to ještě neznamená, že bude bojovat automaticky nebo bezhlavě proti tomu, co teď existuje.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Rozebereme za chvíli ještě podrobněji. Ještě jeden divácký dotaz na ekonoma Petra Zahradníka: "Jak by měla vypadat France-First v podání Marine Le Pen? Čím by Le Penová nahradila evropské trhy, pokud by Francie odešla z Evropské unie? Le Penová mluví o jednotném volném trhu bez Unie, ten zde však není a v dohledném horizontu nebude."

Petr ZAHRADNÍK, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, poradce prezidenta Hospodářské komory ČR

Nesouhlasil bych zvláště s tou poslední částí, že není, v oblasti zboží zcela určitě ano, jestli není v oblasti pohybu pracovníků, tak si myslím, že za to velmi zásadně může Francie sama a ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ano, promiňte, jednota volného trhu bez Evropské unie.

Petr ZAHRADNÍK, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, poradce prezidenta Hospodářské komory ČR

Tak to už si vůbec nedokážu představit v pozici Francie, jestli je tím míněno, řekněme, jakýsi sentiment vůči bývalým koloniálním oblastem, ve kterých Francie dominovala, případně, řekněme, nějaké selektivní vybírání nebo ofenzíva vůči, vůči Asii. Nedokážu si představit, ale, řekněme, nějaký, nějaké hladké nahrazení jednotného trhu něčím mimo evropský kontinent, je velmi obtížné si představit podle mého názoru.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A mimo kontext Evropské unie?

Petr ZAHRADNÍK, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, poradce prezidenta Hospodářské komory ČR

A mimo kontext, mimo kontext Evropské unie už tak nikoliv, to by byla jakási varianta, varianta brexitu, možná, možná takové, takového polotvrdeho brexitu, nicméně tady je jediný fungující vzor Švýcarsko, které prostřednictvím bilaterálních dohod má uzavřeny prostě určité obchodní dohody, ale nedovedu si opět představit, že Francie ... Švýcarsko nikdy v Unii nebylo, a to je v podstatě jediná forma jeho integrace. Francie byla zakládající člen, řekněme, lídr integrace a kdyby učinila takovýto ústupek, moje fantazie je asi limitovaná, ale nedokážu si dnes představit, že by to byl pro Francii přínos.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ekonom Petr Zahradník. Děkuju vám. Hezký večer.

Petr ZAHRADNÍK, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, poradce prezidenta Hospodářské komory ČR

Nápodobně, děkuju a na shledanou.

Kdo vyhraje boj o Francii?

24.4.2017 ČT 24 str. 04 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A pojďme za dalším hostem dnešní Devadesátky. Zdeněk Velíšek ze zahraniční redakce. Dobrý večer, Zdeňku.

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Možná jedna věc by mě zajímala. Je některý z těch dvou kandidátů, Macron - Le Penová pro francouzské voliče čitelnější? Jednoznačně čitelnější? Směřuju spíše k Marine Le Penové, dá se to říct takto?

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Určitě se to tak dá říct, protože ta se drží své tradiční politiky, v ničem v ní neustoupila, přestože si tím dokonce, se tím dokonce připravila o část svého elektorátu a nakonec se uchýlila k sociálním tématům a jak jsme si všimli, šla se svými posledními mítinky až do dělnických čtvrtí a dělnických měst na severu Francie. Macron je mnohem méně čitelný. Nejenom v té hospodářské, v té, v té hospodářské záležitosti, ale je málo čitelný i co se týče své, toho patriotismu. Já jsem ho velice dobře poslouchal. Macron se označoval za antisystémového politika právě tak jako všichni ti radikálové z obou krajních křídel, aby se jim vyrovnal aspoň v rétorice. Jenomže Macron od toho může kdykoliv ustoupit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A je Macron čitelnější, co se týče evropské politiky? Více Evropy, posílení eurozóny, sblížení Paříže a Berlína, zřízení funkce jakéhosi ministra financí eurozóny, to všechno jsou jeho evropské plány?

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Plné znění zprávy

Ano, on je určitě čitelnější, ale my ho nečteme. Ve všech těch detailech jeho prohlášení. Emmanuel Macron zrovna tak jako chce, řekl, že je antisystémovým politikem, co se týče současného francouzského politického systému, tak říká, že je třeba refundation, čili že je třeba přebudování Evropské unie a tady může narazit na spoustu názorů, ale Macron, to víme jistě, bude o všechny ty své záležitosti, ať už jsou, jaksi ať už potáhnou Francii víc do centra Evropy nebo ať už Evropě budou říkat takhle ne, ale jinak. Všechno to bude prosazovat demokraticky. To je ten hlavní rozdíl proti Le Penové, a to znamená, že on nemusí a asi patrně nedosáhne všech svých proklamovaných cílů v plné míře. Protože koneckonců jeho hlavním cílem je, co se týče Evropy, je nezbořit ji. Záleží mu na ní, jakožto velké opoře jak Francie, tak ostatních evropských národů a rozhodně by nechtěl její rozdrobení.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Proč tomu věří, že to nejsou jenom fráze? Jan Eichler, analytik, když seděl na vaše místě včera večer ve speciálu zpravodajské čtyřladvacítky, byl poměrně ostrý k Emmanuelu Macronovi, říkal: "Je to eklektik, je to člověk, který si vyzobává, co se mu hodí. 20 procent programu Francoise Hollanda z předchozích voleb kupříkladu." Proč mu věřit v těch evropských záležitostech?

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Je to jistě člověk, který si dovede vybrat parketu, která ho donese až do Elysejského paláce. Já si myslím, že mu to není možné docela vyčítat. On odešel od tradiční politické strany ke druhé straně, teda k té pravici fillonovské se nepřidal, stojí mezi nimi a říká: "Já nejsem politik současných stran." A ten svůj program vůči nim nedefinuje, právě proto ho také mohou dnes Fillon i předáci socialistů včetně, včetně, včetně prezidenta můžou říkat, my ho budeme volit. Ale jednu větu navíc. To není tak důležité. Důležité je, jestli ho, jestli ta jeho neurčitost přitáhne nebo dokonce i určitost, on je antisystémový přece, jestli to přitáhne nebo naopak odpudí víc voličů, než ti, kteří dnes váhají a těch je obrovské procento.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To je téma, které ještě budeme rozebírat a koneckonců s definitivní platností uvidíme 7. května. Zajímá mě ještě, Zdeňku, Marine Le Penová, je skutečně zcela jasné, že kdyby Francouzi vybrali nikoliv Emmanuela Macrona, ale Marine Le Penové, že by následoval frexit? Že by Francie odešla z Evropské unie nebo to může zůstat v rovině teze, v rovině fráze?

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

I ona bude muset manévrovat, i ona může ztrácet, řekla, že změní ústavu, tak aby vyhovovala těm jejím nesmírně opravdu radikálním tezím a že také zároveň, že tu ústavu změní hned, že zároveň po svém zvolení pojede okamžitě do Bruselu a položí tam několik podmínek, jako je opuštění měny a nastolení vlastní francouzské měny, neříká, že franků mimochodem. Uzavření hranic, uzavření francouzského pracovního prostoru pro všechny zahraniční imigranty a vůbec lidí, kteří, tak jako to je i dneska v Británii, že je tam tolik nechtějí a on dává najevo, že to bude také tak, takže tady jde o to, za kým půjdou, za kým půjde většina lidí.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak a divák Le Roy se ptá: "Jak by Francie obstála," Zdeňku, "mimo Evropskou unii na volném trhu bez regulací a pravidel? Je francouzská ekonomika natolik konkurenceschopná, že by mohla obstát na novém volném evropském trhu bez Evropské unie, jak nabízí Marine Le Penová?"

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Ona dnes není Francie příliš konkurence schopná, ani jako člen měnové unie a jaksi toho hospodářského evropského komplexu, takže si nemyslím, že by byla nějakým způsobem schopná se ubránit tomu náporu globalizačnímu, který trvá a obávám se, že Marine Le Penová ho nesmete z povrchu zemského.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Micheli, stejný divák navazuje a ptá se: "Pokud by nakonec vyhrála Marine Le Penová, nepřišlo by po volbách podobné zklamání jako z Trumpa? Zda by nebyla její praktická politika o 180 stupňů odlišná než ta v programu a v plamenných projevech?" A ještě dodává: "Nezapadla by Le Penová do euroestablishmentu?"

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nemůžeme zaměřovat politické systémy. To, co existuje ve Spojených státech není to, co se může stát ve Francii. Musíme brát v potaz to, že samozřejmě teď mluvíme o prezidentských volbách, je to strašně důležitý, ale pokud prezident republiky, ať už to bude prezident, nebo prezidentka, nebude mít v dolní komoře většinu, tak nebude schopný vládnout.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Budeme toto podrobně rozebírat, ano, to je možná ten zásadní rozdíl mezi prezidentským systémem ve Spojených státech, poloprezidentským ve Francii. To zklamání z Marine Le Penové v případě, že by se dostala k moci. To by bylo nasnadě? Byla by nucena okolnostmi mírnit to, co slibovala?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to velmi hypotetické, já bych se k tomu moc nechtěl vyjadřovat, protože si myslím, že to je opravdu otázka na případně, na další prezidentské volby, ale sama řekla, že když přijde k moci, tak uspořádá referendum například k Evropské unii a že pokud referendum bude negativní, respektive, že voliči jí nebudou podporovat, tak odstoupí, což jsou taky samozřejmě jenom sliby, ale tady se dá předpokládat, že zaprvé ty sliby se nesplní a za druhé, že zklamání u jejích voličů určitě bude.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Připomínám, že Michel Perottino zůstává hlavním hostem Devadesátky. I o tomto tématu s ním můžete chatovat. No, a Zdeňkovi Velfškovu děkuju, Zdeňku, hezký večer.

Zdeněk VELÍŠEK, redaktor

Já děkuji za pozvání.

Úvěry podnikům brzy dost zdraží

24.4.2017 E15 str. 12 Rozhovor

Tereza Zavadilová

Firemní úvěry mají své dno za sebou, čeká je výrazné zdražování, říká šéf korporátního bankovníctví UniCreditu Roman Šilha. Dno ale bylo docela hluboké: velká stabilní firma donedávna mohla získat provozní úvěr dokonce s úrokem pod jedno procento.

* Mateřský UniCredit nedávno úspěšně zvýšil kapitál. Pocítili jste v období před úpisem nějakou nejistotu i v českém korporátním bankovníctví?

Na nás neměl proces skoro žádný vliv. Nezaznamenali jsme, že by od nás klienti odcházeli v době, kdy se o úpisu mluvilo, a naopak že by přicházeli pod vlivem toho, že se povedl. Samozřejmě to, že UniCredit úspěšně dokončil jednu z největších transakcí svého druhu v Evropě, nám dává obrovskou sílu a vliv do budoucna. Momentálně jsme jednou z nejsilnějších evropských bankovních skupin.

* Jak často financujete přeshraniční transakce?

Výhodou skupiny je, že jsme největší bankou v regionu střední a východní Evropy se silným zázemím v Itálii, Německu a Rakousku. Proto můžeme asistovat českým a slovenským klientům nebo investičním

skupinám při jejich transakcích v zahraničí. Loňský příklad největšího přeshraničního financování, tentokrát v oblasti loterií, byla aktivita KKCG Karla Komárka a Emma Capital Jiřího Šmejce. Ti s italskou Lottomaticou získali desetiletou loteriijní licenci v Itálii. My jsme zaranžovali financování ve výši 220 milionů eur.

* Loňský rok byl pro tuzemské fúze a akvizice z hlediska počtu rekordní. Na kterých z těch velkých jste se podíleli?

Trh je dlouhodobě rozdaný tak, že se všechny velké banky účastní v zásadě všech velkých obchodů. Takže jsme participovali na většině transakcí. Po předchozí stagnaci rostly poslední dva roky po sobě korporátní úvěry v Česku šestiprocentním tempem. Na Slovensku je podobná situace. Mě osobně těší, že sám UniCredit roste v korporátních úvěrech v loňském roce přes 10 procent. V absolutní částce jsme zvýšili objem korporátních úvěrů více než o 25 miliard korun. To zjednodušeně znamená, že naše banka významně přispěla k růstu obou ekonomik.

* Co tedy byly vaše největší obchody?

Největší zrealizovanou transakcí bylo refi financování EP Infrastructure. Loni se refi financoval úvěr 1,6 miliardy eur, podílely se na tom čtyři banky včetně nás. Jinak největší transakcí byl prodej aktiv SABMilleru ve střední Evropě včetně Plzeňského Prazdroje. Pracovali jsme pro dva zájemce z České republiky, ti ale nakonec bohužel skončili na druhém a třetím místě, takže z financování sešlo. Šlo by jinak o rekordní úvěr přesahující tři miliardy eur.

* Když jste na straně, která nevíte, nesete všechny náklady vy, nebo se dělíte s klientem?

Při prodejních transakcích, kdy se rozhodneme podporovat více než jednoho zájemce, musíme interně dodržet pravidla compliance, zejména takzvaných čínských zdí. Říká se tomu „trees“, které vytváříme v rámci celé skupiny. Tyto trees stavíme i teritoriálně. Jsme velcí, máme hodně klientů, stane se tedy, že paralelně pracujeme pro tři i čtyři zájemce. Obsluhují je ale zcela oddělené týmy, aby nedocházelo k prolínání informací. U SABMilleru jsme pro jednoho zájemce pracovali my z Prahy, druhého podporoval náš tým ve Vídni. Naše primární odměna závisí na tom, že se financování čerpá. Jsou s tím spojené náklady, které v případě neúspěchu jdou za námi. V tom se financování liší od M&A poradenství. Poradenství můžeme dělat jen pro jednoho zájemce, kdežto financování, když dodržíme všechna interní pravidla, můžeme zajišťovat pro vícero klientů. Tím zvyšujeme pravděpodobnost, že budeme moci financovat toho, kdo vyhraje.

* Jak se pohybují ceny úvěrů u těch, které se řádově pohybují v miliardách korun?

Ceny korporátních úvěrů za poslední tři roky dramaticky klesaly spolu s tím, jak klesaly úrokové sazby a zároveň rostla likvidita na trhu. Měnová politika ECB vede k tomu, že na trzích je čím dál více likvidity, kterou jsou firmy schopny využívat. V západní Evropě hrají kapitálové trhy, kam tyto peníze směřují, větší roli než u nás. My jsme v Evropě unikátní země, protože máme dlouhodobě větší objemy depozit než úvěrů a máme tak převis likvidity za situace, kdy není kam ji umístit. Ještě loni měly desetileté státní dluhopisy záporný výnos. Všechny tyto vlivy vedly k tomu, že banky byly ochotny půjčovat za minimální úrok. Jákýkoli úvěr, který poskytly, byl lepší než peníze držet za cenu pěti bazických bodů na overnight sazbě u ČNB či je investovat do státních dluhopisů rovnou se ztrátou. To způsobilo ohromný tlak na snižování marží u korporátních úvěrů.

* To už přestává platit?

Ano. Korporátní úvěry mají své dno za sebou, čeká je výrazné zdražování. Jde to ruku v ruce s růstem dlouhodobých úrokových sazeb, dalším faktorem je zpříšňující se regulace. Zvyšují se požadavky na minimální kapitálovou přiměřenost, zpříšňují se ratingové modely a to vše vytváří tlak na profi stabilitu bank. Té ale nejsme schopni docílit, pokud bude po delší dobu nízká cena korporátních úvěrů. Jen loni Česká národní banka zvýšila pěti největším bankám minimální kapitálovou přiměřenost o půl až jedno procento. Tyto peníze musí každá z bank někde vydělat.

* Takže to budou úroky vyšší než jedno procento?

Vždy samozřejmě závisí na tom, o jaký typ úvěru jde. Pokud je to roční provozní úvěr u velké stabilní firmy s dobrým ratingem, může se cena úvěru pohybovat i pod jedním procentem. U investičních úvěrů s

horizontem splátky pět až sedm let pro stejně kvalitní korporaci se ceny stlačily někam k 1,5 procenta, někdy i lehce pod. A to z úrovní kolem 3,5 procenta před třemi lety. Propad byl výrazný. Ale tyto úrovně jsou už překonané, letos nás čeká nárůst úrokových marží.

* Měla vliv na stlačení ceny úvěrů také intervence ČNB? Nebo jde spíše o kroky Evropské centrální banky?

Čistě z hlediska financování vliv intervencí nehrál tak výraznou roli. Mnohem větší hraje fakt, že náš a slovenský bankovní trh dlouhodobě vykazuje velké přebytky volné likvidity. Když se k tomu připočítá expanzivní měnová politika ECB a tlak na úrokové sazby, bylo to to hlavní, co způsobilo pokles cen úvěrů. Intervence tolik ne, byť od loňského podzimu vnímáme zvýšenou snahu podniků zajistit se proti intervenčnímu režimu. Firmy, které to zvládly a zajistily se už loni, na tom významně benefi tovaly. Nutno dodat, že české firmy loni také hodně čerpaly úvěry v eurech, jejich objem vzrostl téměř o třicet procent. Což lze vnímat jako další formu hedgingu.

* Projeví se nějak uvolnění koruny?

Již s očekáváním konce intervencí se dlouhodobé sazby na koruně významně zvedly ve srovnání s eurem. Další vývoj korunových sazeb bude závislý na směnném kurzu koruny vůči euru. Platí, že čím silnější bude koruna, tím vzdálenější bude perspektiva zvyšování krátkodobých sazeb ČNB. V každém případě má rozevírání nůžek mezi cenou financování v eurech a korunách své limity i při slabším směnném kurzu koruny.

* UniCredit loni rozšiřoval korporátní bankovníctví i o menší firmy. O kolik více máte klientů?

Převedli jsme takto do korporátní divize přes deset tisíc firem, které byly do té doby obsluhovány jednodušším stylem v retailovém bankovníctví. Nově obsluhujeme firmy s obratem nad deset milionů korun, posunuli jsme tedy jako první banka na trhu hranici relativně nízko. To právě s vědomím toho, že i v segmentu malých firem již nestačí nabídnout jen předpřipravený balíček produktů a služeb, protože mnohdy i firmy s obratem dvacet třicet milionů korun mají individuální potřeby podobné těm s obratem v miliardách.

* Jak se liší ceny produktů a služeb pro miliardové firmy a pro ty milionové?

Velikostní faktor není úplně rozhodující. Existuje klíše, že největší firmy dosahují nejnižších cen a marží a ty nejmenší jsou bité... Rozhodující je přitom rizikový profil konkrétní firmy. Velikost hraje nějakou roli, ale není prioritní. Jsou případy, že i v oblasti velkých firem může platit ta, která je hodně zadlužená či má jiné problémy, více než jiná, která je malá, ale výborná a v rostoucím odvětví.

Trh je dlouhodobě rozdaný tak, že se všechny velké banky účastní v zásadě všech velkých obchodů. Poradenství můžeme dělat jen pro jednoho zájemce, financování, když dodržíme všechna pravidla, můžeme zajišťovat pro vícero klientů. Tím zvyšujeme pravděpodobnost, že budeme financovat toho, kdo vyhraje.

Roman Šilha (45) V UniCredit Bank působí od ledna 2010, od roku 2015 na pozici ředitele pro korporátní klientelu a firemní bankovníctví. Odpovídá za 550 zaměstnanců, kteří se starají o téměř 30 tisíc velkých korporací, mezinárodních firem, středně velkých a malých firem v Česku a na Slovensku. Před nástupem do banky byl v letech 2007 až 2009 předsedou představenstva a výkonným ředitelem investiční banky UniCredit CAIB, kde působil v různých pozicích od roku 1999. Je absolventem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Graduate School of Banking v americkém Coloradu. Ve volném čase cestuje a sportuje.

Foto autor | Foto E15 Michael Tomeš 2x

Roman Šilha: Úvěry podnikům brzy dost zdraží

24.4.2017 e15.cz str. 00 Rozhovory

Firemní úvěry mají své dno za sebou, čeká je výrazné zdražování, říká šéf korporátního bankovníctví UniCreditu Roman Šilha. Dno ale bylo docela hluboké: velká stabilní firma donedávna mohla získat provozní úvěr dokonce s úrokem pod jedno procento.

Mateřský UniCredit nedávno úspěšně zvýšil kapitál. Pocítíte v období před úpisem nějakou nejistotu i v českém korporátním bankovníctví?

Na nás neměl proces skoro žádný vliv. Nezaznamenali jsme, že by od nás klienti odcházeli v době, kdy se o úpisu mluvilo, a naopak že by přicházeli pod vlivem toho, že se povedl. Samozřejmě to, že UniCredit úspěšně dokončil jednu z největších transakcí svého druhu v Evropě, nám dává obrovskou sílu a vliv do budoucna. Momentálně jsme jednou z nejsilnějších evropských bankovních skupin

Jak často financujete přeshraniční transakce?

Výhodou skupiny je, že jsme největší bankou v regionu střední a východní Evropy se silným zázemím v Itálii, Německu a Rakousku. Proto můžeme asistovat českým a slovenským klientům nebo investičním skupinám při jejich transakcích v zahraničí. Loňský příklad největšího přeshraničního financování, tentokrát v oblasti loterií, byla aktivita KKCG Karla Komárka a Emma Capital Jiřího Šmejce. Ti s italskou Lottomaticou získali desetiletou loteriijní licenci v Itálii. My jsme zaranžovali financování ve výši 220 milionů eur.

Loňský rok byl pro tuzemské fúze a akvizice z hlediska počtu rekordní. Na kterých z těch velkých jste se podíleli?

Trh je dlouhodobě rozdaný tak, že se všechny velké banky účastní v zásadě všech velkých obchodů. Takže jsme participovali na většině transakcí. Po předchozí stagnaci rostly poslední dva roky po sobě korporátní úvěry v Česku šestiprocentním tempem. Na Slovensku je podobná situace. Mě osobně těší, že sám UniCredit rostl v korporátních úvěrech v loňském roce přes 10 procent. V absolutní částce jsme zvýšili objem korporátních úvěrů více než o 25 miliard korun. To zjednodušeně znamená, že naše banka významně přispěla k růstu obou ekonomik.

Co tedy byly vaše největší obchody?

Největší zrealizovanou transakcí bylo refinancování EP Infrastructure. Loni se refinancoval úvěr 1,6 miliardy eur, podílely se na tom čtyři banky včetně nás. Jinak největší transakcí byl prodej aktiv SABMilleru ve střední Evropě včetně Plzeňského Prazdroje. Pracovali jsme pro dva zájemce z České republiky, ti ale nakonec bohužel skončili na druhém a třetím místě, takže z financování sešlo. Šlo by jinak o rekordní úvěr přesahující tři miliardy eur.

Když jste na straně, která nezvítězí, nesete všechny náklady vy, nebo se dělíte s klientem?

Při prodejních transakcích, kdy se rozhodneme podporovat více než jednoho zájemce, musíme interně dodržet pravidla compliance, zejména takzvaných čínských zdí. Říká se tomu „trees“, které vytváříme v rámci celé skupiny. Tyto trees stavíme i teritoriálně. Jsme velcí, máme hodně klientů, stane se tedy, že paralelně pracujeme pro tři i čtyři zájemce. Obsluhují je ale zcela oddělené týmy, aby nedocházelo k prolínání informací. U SABMilleru jsme pro jednoho zájemce pracovali my z Prahy, druhého podporoval náš tým ve Vídni. Naše primární odměna závisí na tom, že se financování čerpá. Jsou s tím spojené náklady, které v případě neúspěchu jdou za námi. V tom se financování liší od M&A poradenství. Poradenství můžeme dělat jen pro jednoho zájemce, kdežto financování, když dodržíme všechna interní pravidla, můžeme zajišťovat pro vícero klientů. Tím zvyšujeme pravděpodobnost, že budeme moci financovat toho, kdo vyhraje.

Jak se pohybují ceny úvěrů u těch, které se řádově pohybují v miliardách korun?

Ceny korporátních úvěrů za poslední tři roky dramaticky klesaly spolu s tím, jak klesaly úrokové sazby a zároveň rostla likvidita na trhu. Měnová politika ECB vede k tomu, že na trzích je čím dál více likvidity, kterou jsou firmy schopny využívat. V západní Evropě hrají kapitálové trhy, kam tyto peníze směřují, větší roli než u nás. My jsme v Evropě unikátní země, protože máme dlouhodobě větší objemy depozit než úvěrů a máme tak převis likvidity za situace, kdy není kam ji umístit. Ještě loni měly desetileté státní dluhopisy záporný výnos. Všechny tyto vlivy vedly k tomu, že banky byly ochotny půjčovat za minimální úrok. Jakýkoli úvěr, který poskytly, byl lepší než peníze držet za cenu pěti bazických bodů na overnight sazbě u ČNB či je investovat do státních dluhopisů rovnou se ztrátou. To způsobilo ohromný tlak na snižování marží u korporátních úvěrů.

To už přestává platit?

Ano. Korporátní úvěry mají své dno za sebou, čeká je výrazné zdražování. Jde to ruku v ruce s růstem dlouhodobých úrokových sazeb, dalším faktorem je zpřísňující se regulace. Zvyšují se požadavky na minimální kapitálovou přiměřenost, zpřísňují se ratingové modely a to vše vytváří tlak na profitabilitu bank. Té ale nejsme schopni docílit, pokud bude po delší

dobu nízko cena korporátních úvěrů. Jen loni Česká národní banka zvýšila pěti největším bankám minimální kapitálovou přiměřenost o půl až jedno procento. Tyto peníze musí každá z bank někde vydělat.

Takže to budou úroky vyšší než jedno procento?

Vždy samozřejmě závisí na tom, o jaký typ úvěru jde. Pokud je to roční provozní úvěr u velké stabilní firmy s dobrým ratingem, může se cena úvěru pohybovat i pod jedním procentem. U investičních úvěrů s horizontem splátky pět až sedm let pro stejně kvalitní korporaci se ceny stlačily někde k 1,5 procenta, někdy i lehce pod. A to z úrovně kolem 3,5 procenta před třemi lety. Propad byl výrazný. Ale tyto úrovně jsou už překonané, letos nás čeká nárůst úrokových marží.

Měla vliv na stlačení ceny úvěrů také intervence ČNB? Nebo jde spíše o kroky Evropské centrální banky?

Čistě z hlediska financování vliv intervencí nehrál tak výraznou roli. Mnohem větší hraje fakt, že náš a slovenský bankovní trh dlouhodobě vykazuje velké přebytky volné likvidity. Když se k tomu připočítá expanzivní měnová politika ECB a tlak na úrokové sazby, bylo to to hlavní, co způsobilo pokles cen úvěrů. Intervence tolik ne, byť od loňského podzimu vnímáme zvýšenou snahu podniků zajistit se proti intervenčnímu režimu. Firmy, které to zvládly a zajistily se už loni, na tom významně benefitovaly. Nutno dodat, že české firmy loni také hodně čerpaly úvěry v eurech, jejich objem vzrostl téměř o třicet procent. Což lze vnímat jako další formu hedgingu.

UniCredit loni rozšiřoval korporátní bankovníctví i o menší firmy. O kolik více máte klientů?

Převedli jsme takto do korporátní divize přes deset tisíc firem, které byly do té doby obsluhovány jednodušším stylem v retailovém bankovníctví. Nově obsluhujeme firmy s obratem nad deset milionů korun, posunuli jsme tedy jako první banka na trhu hranici relativně nízko. To právě s vědomím toho, že i v segmentu malých firem již nestačí nabídnout jen předpřipravený balíček produktů a služeb, protože mnohdy i firmy s obratem dvacet třicet milionů korun mají individuální potřeby podobné těm s obratem v miliardách.

Jak se liší ceny produktů a služeb pro miliardové firmy a pro ty milionové?

Velikostní faktor není úplně rozhodující. Existuje klišé, že největší firmy dosahují nejnižších cen a marží a ty nejmenší jsou bité... Rozhodující je přitom rizikový profil konkrétní firmy. Velikost hraje nějakou roli, ale není prioritní. Jsou případy, že i v oblasti velkých firem může platit ta, která je hodně zadlužená či má jiné problémy, více než jiná, která je malá, ale výborná a v rostoucím odvětví.

Roman Šilha (45)

V UniCredit Bank působí od ledna 2010, od roku 2015 na pozici ředitele pro korporátní klientelu a firemní bankovníctví. Odpovídá za 550 zaměstnanců, kteří se starají o téměř 30 tisíc velkých korporací, mezinárodních firem, středně velkých a malých firem v Česku a na Slovensku. Před nástupem do banky byl v letech 2007 až 2009 předsedou představenstva a výkonným ředitelem investiční banky UniCredit CAIB, kde působil v různých pozicích od roku 1999. Je absolventem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Graduate School of Banking v americkém Coloradu. Ve volném čase cestuje a sportuje.

URL| <http://www.e15.cz/clanek/1331599/roman-silha-uvery-podnikum-brzy-dost-zdrazi>

Každé podnikání nese riziko. Třeba to, že nepoznám podezřelou firmu, říká advokátka Deloitte

24.4.2017 iHNed.cz str. 00
Martin Ťopek

Advokátka společnosti Ambruz & Dark Deloitte Legal Jiřina Procházková radí podnikatelům, jak se vyhnout zapletení do daňových podvodů.

Poukazuje na to, že pečlivá a opakovaná kontrola dodavatelů se brzy stane samozřejmou součástí podnikání. Přesto Jiřina Procházková říká, že stát na podnikatele přenesl část svých povinností kontroly a vyhledávání podvodných firem.

Advokátka Jiřina Procházková ze společnosti Am-bruz & Dark Deloitte Legal radí podnikatelům, jak se vyhnout riziku zapojení do řetězového podvodu s daní z přidané hodnoty. "Zájem o rady roste, jak se zvětšuje registr nespolehlivých plátců a snaha státu je odhalovat," říká Procházková.

HN: Není v rozporu s principy právního státu, že člověk, který nic neprovedl, neměl záměr okrást stát a chtěl jen uzavřít dobrý obchod, se najednou může stát spoluviníkem?

Základní princip odpovědnosti za nevědomé zatažení do podvodu na DPH vychází z evropského práva, ale je důležité říct, že to je výjimka z pravidla. Jsou tu zjevné případy, kdy podnikatel ignoruje zkušenosti, které nemají jiné vysvětlení než to, že řetězec je podvodný. Když někdo například dlouho obchoduje s kancelářskými potřebami a najednou vás osloví s jednorázovou nabídkou oceli, mělo by to být podezřelé. Logicky bych se ptala, odkud zboží pochází. Pokud budete tyto věci ignorovat, umožňujete také podvody a stáváte se za ně spoluodpovědnými.

Problematický je ale způsob, jak tato povinnost v současné době funguje. Setkáváme se s tím, že kontroly neprobíhají přímo u obchodníků, kteří by do toho byli vědomě zapojení, ale doplatit DPH mají ti, kteří se součástí podvodného řetězce stali nevědomě. A vytýkají se jim věci, ze kterých není možné nabýt nějaké podezření. Může to být absence webové stránky, to, že jednatel je příliš nezkušený nebo že kanceláře dodavatele jsou v nějakém office housu. To vše může být podezřelé, ale může to mít spoustu jiných vysvětlení.

Jiřina Procházková

* Jako advokátka pro řešení daňových sporů působí v Ambruz & Dark Deloitte Legal. Je absolventkou Právnické fakulty a **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, má za sebou studijní stáž na Bard College v New Yorku.

* Zaměřuje se na vedení soudních sporů v daňové oblasti, asistenci při daňových kontrolách, regulaci veřejné podpory a právo Evropské unie. Má zkušenosti s poskytováním právní služby při daňových kontrolách a následných soudních sporech v oblasti odpovědnosti za karuselové podvody či porušení rozpočtové kázně.

HN: V debatě u kulatého stolu HN zaznělo, že se zločinci dokážou vyrovnat s překážkami, není pro ně problém udělat si třeba seriózní web. Jak má tedy postupovat podnikatel se stovkou dodavatelů?

Ano, podvody na DPH jsou stále sofistikovanější. A ve chvíli, kdy se podvod prokáže, obchodníci se přesunou do jiné oblasti. Setkáváme se také s tím, že se podvody přelévají mezi státy. Když se to v jednom státě začne potírat, přesunou se jinam. Jsou vždy o krok napřed, ale proto je důležité, aby finanční správa v případě, že společnosti mají být zodpovědné za placení DPH, poskytovala informační servis o tom, jak takové podvody probíhají. A zveřejňovala informace, které má ze své praxe i ze spolupráce s úřady jiných států, jak takové podvody rozeznat a na co si dát pozor.

HN: Jeden z účastníků debaty uvedl, že denně přijímá 300 faktur a musel by si pořídit vlastní vyšetřovací oddělení. Může stát chtít, aby podnikatelé investovali do věcí, které má primárně řešit sám?

Vyžadovaná odpovědnost je ta, že podnikatelé mají přijmout pouze takové opatření, které by přijala racionálně uvažující firma. Nejde o to, že by měli suplovat činnost finanční správy. Finanční správa může využívat mezinárodní vyjádření, má veřejnoprávní pravomoci, které podnikatel nemá. Po něm se pouze chce, aby přiměřeným způsobem prověřoval, s kým obchoduje.

HN: Jak by tedy měl postupovat podnikatel, který obchoduje s celou Evropou a má desítky nových dodavatelů měsíčně?

V první řadě je důležité říct, že je schopen kontrolovat jen přímé dodavatele. Měl by se například přesvědčit, že je dodavatel registrován k DPH, ověřit insolvenční rejstřík a všechny tyto informace pravidelně hlídat. Radíme klientům navázat takovou kontrolu už na běžné procesy při rozhodování ve firmě. Ve chvíli, kdy přijímáte nového dodavatele, zjišťujete, jestli je schopný dodat vám zboží v dané kvalitě a včas, jestli má kapacity na objemy, které požadujete, a podobně. To všechno jsou procesy, ke kterým jde snadno přidat ještě daňový aspekt. Je to vždycky otázka určitých kapacit, v ideálním případě je dobré mít automatizovaný systém, který bude tyto věci provádět za vás, a navíc bude jasně doložitelné, že daná kontrola byla provedena.

HN: Chtělo by to tedy vytvořit nějakého robota, software, který by neustále procházel rejstříky, seznamy, registrace k DPH?

Nejen to, podnikatelé by měli provést revizi svých interních procesů. To se netýká jen finančního nebo daňového oddělení ve společnosti, ale i logistiky nebo nákupu. Je důležité si říct, jaké procesy ve společnosti fungují a jakým způsobem je možné kontrolovat obchodní partnery i z hlediska plnění jejich daňových povinností. A pokud je objem obchodních partnerů větší, hledat softwarová řešení.

HN: Ale ani to není zdarma a stát klade na podnikatele větší požadavky. Nechce si ulehčit práci tím, že na ně přenáší svoji povinnost?

Je to svým způsobem rozložení odpovědnosti mezi stát a soukromé subjekty. Ale tento trend je možné sledovat i v jiných státech EU. Když se na to podíváte z pohledu podnikatele, tohle riziko - chybějící DPH - je obchodní riziko a musíte ho řídit stejně jako to, jestli vám zaplatí za zboží. Na druhou stranu platí, že pokud stát není schopen odhalit ani po několika letech daňové podvody, nemůže požadovat po společnostech, aby podezření na takové podvody měly v době, kdy dané obchody uzavíraly.

HN: Podle šéfa Generálního finančního ředitelství Martina Janečka nezná ani finanční správa přesnou hranici mezi viníkem a obětí. Nemělo by to být přesně dané?

Je to problém, protože ve chvíli, kdy chcete postihovat nedodržení povinností, musí být tyto povinnosti definované. Na druhou stranu si nedovedu představit, že by existoval obecný systém kontrolních opatření, který by dopadal na každý typ obchodu, na každ-ý typ obchodníka. Vždy záleží na tom, o jakou společnost jde a na jakém trhu působí. Ve chvíli, kdy by se vytvořil nějaký standard, začali by to podvodníci dělat jiným způsobem.

Finanční správa by měla všechno usnadnit tím, že by informovala, jak v dané oblasti dochází k podvodům. Upozornit podnikatele, ať si dají větší pozor, ať více prověřují. Ale oni místo prevence konají až ve chvíli, kdy DPH chtějí vybrat. Například ve Velké Británii funguje informační systém, kdy se adresně oslovují společnosti s tím, že v jejich odvětví dochází k podvodům. Podnikatel, který upozornění ignoruje, pak samozřejmě může být činěn spoluodpovědným, protože přes varování nepřijal proti riziku žádná opatření.

HN: To může omezovat podnikání. Když najdu dodavatele, u kterého mám podezření, že není seriózní, obchod raději opustím. Tím ale přijdu o dobrou zakázku. Opravdu má být pouhé podezření důvodem k odstoupení od výhodného obchodu?

Povinnost prověřovat by neměla vést k absurdním závěrům, kdy jediným řešením je v dané oblasti nepodnikat. Jde o míru rizika, kterou chce podnikatel nést. Ale ani v případě, kdy dojde ve stejném dodavatelsko-odběratelském řetězci k daňovému úniku, to automaticky neznamená, že vy za to odpovídáte.

Pokud podnikatel udělá vše, co po něm bude možné racionálně chtít, když bude mít podezření, požádá o vysvětlení nesrovnalostí, provede si záznam, že to řešil, ale nakonec vyhodnotil, že je to v pořádku, pak by neměl odpovídat za chybějící DPH. Tohle se po společnosti chce. Neznamená to, že automaticky nemůžete obchody uzavírat. Když obchodujete se zbožím, které finanční správa uvádí jako rizikové, ještě to neznamená, že je vaše dodávka zatížená podvodem.

HN: Neměla by existovat vyšší autorita, na kterou by se podnikatel mohl obrátit s tím, že chce udělat obchod s podezřelou firmou?

Já bych rozlišila dvě situace. Ve chvíli, kdy společnost žádné kontrolní opatření nemá, je zranitelná. Protože pak finanční úřad řekne, že jste nic nekontrolovali a automaticky za to odpovídáte. Je přece důležité mít nějaký systém řízení rizika. A podnikatel musí být schopen to prokázat. Chrání sám sebe, aby neobchodoval s někým, kdo je nespolehlivý, a také před rizikem, že bude doplácet DPH.

Pokud své obchodní partnery prověřujete, finanční správa má daleko těžší pozici, protože je to ona, kdo prokazuje, že podnikatelé nemohli situaci vyhodnotit jinak. Zároveň je ale velmi nebezpečná situace systém prověřování mít a důsledně ho nedodržovat.

HN: Moje otázka zněla, jestli podnikatelé mají právo žádat po státu, aby na sebe vzal v konečné fázi zodpovědnost. Aby řekl "nám se to nelíbí, nechodte do toho", nebo naopak prohlásil "je to O. K."

Problém je v tom, že podnikatel ví lépe než finanční správa, kdy je obchod nestandardní. On zná lépe trh, subjekty, které na něm fungují, a ví, co je normální a co ne. Finanční správa není schopná tohle posvěcovat, takže jde zase jen o škálu opatření a servis z její strany.

Finanční správa pouze oznamuje, že nějakou společnost vyhodnotila jako rizikovou z hlediska plnění daňových povinností. U seznamu nespolehlivých plátců je problém s tím, že nepoctivé společnosti se na něj dostávají se zpožděním, zpravidla až poté, co je vám zpochybňován odpočet na DPH právě z toho titulu, že tento obchodní partner nebo někdo před ním neodvedl DPH.

HN: Zločinci mění své cesty a podnikatel by musel zkoumat i jejich metody. Velké daňové toky vyšly z módy, dělí se to na malé proudy. Budou se metody dál měnit?

Neustále se budou hledat nové způsoby. Ale i z toho důvodu říká Nejvyšší správní soud, že podnikatelé, kteří dlouhodobě působí na trhu, by měli přijmout zvýšenou opatrnost.

Sami dobře vědí, co je na trhu normální a co ne. Když se mezi ně vmísí podvodník, měli by ho ti, kteří jsou na trhu dlouho, být schopni brzy odhalit.

HN: Nebylo by dobré, kdyby si podnikatelé vyměňovali zkušenosti v rámci sdružení či asociací?

Určitě ano, ale to by mohl být problém z hlediska právní úpravy ochrany hospodářské soutěže. Navíc každý podnikatel si chrání své know-how.

Pokud byste takovou výměnu informací a zkušeností skutečně chtěli provést, museli byste říct, kde hledáte nové dodavatele a jaké máte obchodní kanály. Je to důležitá konkurenční věc a nedovedu si představit, že by někdo byl schopný tyto informace sdílet.

HN: Soudce Nejvyššího správního soudu Karel Šimka řekl, že stát si udělal z podnikatelů pomocné výběrčí daní, souhlasíte s tím?

Souhlasím, je to přenášení spoluzodpovědnosti na jednotlivé subjekty, kdy se po nich chce, aby i ony nějakou měrou hlídaly, s kým obchodují a jestli jsou ty partnerské společnosti důvěryhodné z hlediska plnění daňových povinností. Je otázka, do jaké míry může stát přenést zodpovědnost na podnikatele.

Není ale možné, aby podnikatelé suplovali činnost státu. Ve chvíli, kdy stát není schopný ani po letech odhalovat daňové podvody, nelze také tvrdit, že podnikatel, který uzavíral obchody v řádech dnů nebo hodin, by o možném podvodu měl či mohl vědět. Domnívám se, že právě tato otázka bude předmětem řady soudních sporů.

HN: Vy poskytujete v tomto směru poradenský právní servis. Roste o něj zájem?

Roste, protože mimo jiné roste i seznam nespolehlivých plátců v registru. Za poslední rok to bylo, pokud vím, o 110 procent. Velmi se zvyšuje pravděpodobnost, že někdo z vašich dodavatelů bude na tomto seznamu. Pro podnikatele to znamená jedno: ze zákona mu vzniká ručení za případně neodvedenou DPH.

Je tady také jasná orientace finanční správy na prověřování daně z přidané hodnoty. Z toho vyplývá, že spousta společností už má zkušenosti s finančním úřadem a s tím, jak v takových případech postupovat. Pozvolna se rozšiřuje povědomí, že kontrolní opatření jsou součástí takzvaných risk managementových procedur každé společnosti. V tomto smyslu poskytujeme právní servis i s možnostmi automatizovaného sledování rizik.

Češi mají levnější euro i dolar. Konec intervencí přiláká také více dělníků z Východu - čtěte ZDE

Lesy ČR zvýšily zisk o 4,4 procenta, těžba dřeva povyroستla o jedno procento - čtěte ZDE

Němci by měli snížit obchodní přebytek. Jinak svádějí nerovný obchodní boj, zní z USA - čtěte ZDE

Volkswagen bude v USA tři roky pod dohledem, Dieselgate zřejmě nejvíce pocítí zaměstnanci - čtěte ZDE

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65705770-kazde-podnikani-nese-riziko-treba-to-ze-nepoznam-podezrelou-firmu>

Francie volí prezidenta. Ve hře je i hororový scénář

23.4.2017 seznam.cz str.00 Zahraniční

Martin Jonáš

Do druhého kola mohou postoupit zástupci dvou opačných politických extrémů, Marine le Penová a Jean-Luc Mélenchon. Šéfka Národní fronty má sice v druhém kole jen minimální šanci na vítězství, radikálně levicový Mélenchon by ale podle experta Davida Emlera neznamenal pro Francii a pro Evropu o nic menší otřes.

Jsou to opravdu výjimečné volby. Během neděle zřejmě víc než pětina Francouzů vhodí do uren hlas ve prospěch ženy, která je ochotná riskovat bankrot své země, jen když ji vyvede z Evropské unie.

Volby ve Francii sledujeme živě ZDE

Další odhadem pětina by se mohla postavit za muže, který je nyní víc než co jiného symbolem korupce. A konečně, zhruba stejný podíl Francouzů do poslední chvíle vyjadřoval podporu přesvědčenému komunistovi, který chce uvalit na ty nejlépe vydělávající 100% (!) daň z příjmu. Všichni tři, tedy Marine le Penová, Francois Fillon a Jean-Luc Mélenchon, by zřejmě bojovali za zrušení sankcí vůči Rusku kvůli obsazení Krymu, tedy invazi, která se podle Le Penové „nikdy neodehrála“.

Je pravda, že nejvíc voličů se v průzkumech stavělo za kandidáta, který se jmenované trojici vymyká. Bývalý investiční bankéř Emmanuel Macron nechce vystupovat z Evropské unie ani uzavírat hranice. Nechybí mu charisma a do cílové rovinky před prvním volebním kolem vstupoval jako favorit. Podle Davida Emlera, politologa z **Fakulty sociálních věd** UK, mu ale nohy ve finiši může podrazit jeho nevyhraněnost, někdy až přílišná výřečnost a také skutečnost, že za ním nestojí žádná z velkých stran.

Souboj extrémů

Nedělní hlasování je teprve prvním dílem volebního dramatu, které má vybrat nejsilnější dvojici uchazečů. Ti se o prezidentský post střetnou v souboji kdo s koho v neděli 7. května. Už první hlasování ale může být určující.

Ve Francii zpravidla platí, že ve druhém kole se koalice ostatních politických sil spojí proti Národní frontě. Proto, i když je velmi pravděpodobné, že prvním kolem projde Marine Le Penová, šance na její vítězství v kole druhém jsou malé.

Nelze ale vyloučit, že vedle ní postoupí i druhý radikál mezi favority, Jean-Luc Mélenchon. Souboj radikální pravice a levice by zřejmě skončil Mélenchonovým vítězstvím. Podle Davida Emlera by ale vláda politika, nepřátelského vůči Evropské unii či volnému trhu a naopak vstřícného vůči Kremlu, neměla o moc méně dramatický průběh než případný mandát pro Le Penovou.

Situace před prvním kolem prezidentských voleb odráží nálady francouzských voličů, které jsou většinou všechno, jen ne dobré. Čtyři z pěti Francouzů se bojí budoucnosti, ať už kvůli setrvalě vysoké nezaměstnanosti, terorismu nebo přistěhovalcům. Druhá největší ekonomika eurozóny, země určující tempo evropské integrace a také mocnost s právem veta v Radě bezpečnosti OSN, churaví. Spolu s tím sílí také volání po radikální léčbě.

URL| <https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/francie-voli-prezidenta-ve-hre-je-i-hororovy-scenar-30381>

Dotace existují jen proto, aby vytvářely korupci. Markéta Šichtařová našla v tomto týdnu příklad, který patří do učebnic

23.4.2017 parlamentnilisty.cz str. 00

Jiří Hroník

INVENTURA MARKÉTY ŠICHTAŘOVÉ Přijetím eura by se nůžky v životní úrovni mezi námi a Německem začaly opět rozevírat. Tvrdit jako předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, že nepřijetím se dostaneme mezi pomalejší část Evropy, s níž se nikdo nechce bavit, je totéž jako to tvrdit o Švýcarsku. Ekonomka Markéta Šichtařová při hodnocení předvolebních ekonomických návrhů politických stran přiznává, že nejvíce žádoucí pro to, aby ekonomika rozkvetla, je vyrovnaní státního rozpočtu a anulování regulací, které přineslo předešlé volební období. Byla by i pro vypsání referenda o vystoupení z EU.

Svaz průmyslu a dopravy, který sdružuje přes 11 tisíc českých firem, považuje za jednu ze svých priorit co nejrychlejší přijetí eura. Podle jeho prezidenta Jaroslava Hanáka bychom do eurozóny mohli při dodržení všech lhůt vstoupit v roce 2021. Jde prý jen o to, učinit politické rozhodnutí, protože kritéria pro přijetí eura splňujeme, takže se bude snažit přesvědčit lídry nejsilnějších stran. Zájmem velkého byznysu přijetí eura tedy je, jaké to je z pohledu celé České republiky? Jsem zmatená – já už myslela, že euro je u nás překonané téma... Ale evidentně tomu tak není. Neprokázala snad eurozóna dostatečně, že má dost problémů sama se sebou, natož aby si přibírala ještě další problémové země? Ale dobře, vezměme to tedy jinak. Více než tři roky jsme si simulovali, jaké by to bylo s eurem. Protože kurz koruny byl v podstatě fixní během intervenčního režimu, čili jako bychom euro měli. A co se nám za ty tři roky přihodilo? Všichni jsme si svorně začali stěžovat, jak platově zaostáváme za západní Evropou. A víte co? Na tom má právě onen fixní kurz lví podíl. A další věc, na kterou si teprve stěžovat budeme, protože teď ji ještě tak dobře na vlastní kůži necítíme, ale to ještě přijde: Během těch tří let jsme začali technologicky zaostávat. Struktura ekonomiky se začala víc vychylovat směrem k vyššímu podílu levnější ruční práce a vzdalovat se technologické ekonomice s vysokou přidanou hodnotou. Budeme to napravovat dlouho, bylo by velké štěstí, kdybychom to stihli „anulovat“ za další opět tři roky. Tenhle pokus nám ukázal, co by přijetí eura s námi udělalo: Nůžky v životní úrovni mezi námi a Německem by se začaly opět rozevírat. Ne – není v zájmu ČR přijímat euro. Zrovna jako to nebylo v zájmu Řecka, Španělska, Portugalska a dalších zemí, které na to nyní krutě doplácí. Není to tedy vlastně ani v zájmu „velkého byznysu“, akorát ten si to ještě neuvědomuje, protože neblahé důsledky nejsou v průmyslu viditelné hned na první pohled, ale začnou ho pálit třeba až průběhu pěti šesti let. Stejně téma se tento týden řešilo i v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od ministra financí Andreje Babiše na ní zaznělo, že koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, navíc prý nechce ručit za řecké dluhy ani italské banky. Jeho předchůdce ve funkci Miroslav Kalousek naopak chce být v rychlejší části Evropy, protože s pomalými se nebude nikdo bavit. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny. Argumenty koho z nich jsou vám bližší? Pak Kalousek jako by tím vlastně říkal, že Švýcaři – protože nemají euro – jsou ta pomalejší a neschopnější část Evropy, se kterou se nikdo nebaví... Necht' si každý sám odpoví na otázku, zda to je pravda. V tomto konkrétním případě má pravdu Andrej Babiš. Ovšem mám poněkud podezření, že takto vedená debata o koruně a euru páchá víc škody než užítku, protože je vedena jako politický boj, kde koruna je brána do úst coby předvolební argument, který má hrát na city. A když jeden politik řekne A, druhý se k tomu musí vymezit a říct B, i kdyby si myslel dvojité W. Prostě jen proto, aby se odlišil. Otázka přijetí, či nepřijetí eura je ale pro naši ekonomiku naprosto klíčová. Bylo by, troufám si říci, až sprosté používat tak závažné a strategicky klíčové téma jako volební heslo. To není otázka, v níž by měly mít prostor city a dojmy; to je otázka pro ekonomy a racionální úsudek. Půl roku před volbami už přicházejí politické strany se svými ekonomickými záměry. ODS představila daňový balíček, v němž navrhuje zavedení patnáctiprocentní sazby z hrubé mzdy namísto superhrubé, což by podle předsedy strany Petra Fialy vedlo ke zvýšení čisté mzdy zaměstnanců průměrně o sedm procent. ODS má ale nabroušeno na více daní. Zrušila by daň z nemovitosti, silniční, druhou sníženou sazbu DPH, solidární přírážku u daně z příjmu fyzických osob. Co si o takto pojatém návrhu na změny v daňové oblasti myslíte? Už jsem viděla i mnohem horší návrhy. Chci říct, že snižování daní samozřejmě fandím, akorát se mi zdá, že takto postavený návrh je až nerealisticky ambiciózní, že jej nelze jednak politicky prosadit, jednak ani není průchozí z pohledu stability veřejných financí. Ale současně musím připustit, že zejména pro zrušení daně z nemovitosti a progresu u fyzických osob bych já sama ruku zvedla. Více by lidem ponechala i předvolební vábníčka předsedy TOP 09 Miroslava Kalouska, která spočívá v návrhu na snížení sociálních odvodů pro zaměstnance i pro zaměstnavatele o čtyři procenta. Výpadek na důchodovém účtu by kompenzoval tím, že by se na důchodový účet převádělo 30 procent z vybraného DPH. Jestli jsem dobře počítal, je to suma převyšující sto miliard ročně, tedy 1/12 ročních výdajů státu. Ať už jako ekonomku nebo voličku, oslovil by vás tento záměr TOP 09? Opět platí to samé, co už jsem

řekla: Nedůvěru ve mně vzbuzuje přílišná ambicióznost. Víte, snižování daní, snižování progrese, snižování obecně příjmů státu je výborná věc, ale za jedné podmínky: Totiž za podmínky, že se nejprve podaří stabilizovat veřejné finance. Nelze jen snížit daně a současně s tím ponechat stejně vysoké výdaje státu. U těchto daňových návrhů mi tedy chybí jedna věc, která by jim podle mého soudu měla předcházet. Totiž na prvním místě stabilizovat veřejné finance, tak aby rozpočet hospodařil vyrovnaně, a to nejen v dobách silného hospodářského růstu, ale i v dobách hospodářských krizí. Potom ve druhém kroku snížení výdajů státu. A ve třetím na to může navázat snížení příjmů, tedy snížení daní. Ony totiž stabilita daní a stabilita veřejných financí jsou pro ekonomiku, jak se ukazuje, dlouhodobě zásadnější než konkrétní výše daní. Řečeno ještě jinak: Mít jeden rok vysoké a druhý rok nízké daně je méně ekonomicky přínosné, než mít dlouhodobě daně někde uprostřed. Ale pochopitelně nejvýhodnější je mít daně dlouhodobě nízké. Co z ekonomické oblasti byste stranám jako volební tahák doporučila vy? Tohle je strašně zákeřná otázka, protože jedna věc je předvolební tahák v tom smyslu, na co ulovit co nejvíc voličů. A druhá věc je, co opravdu ekonomika potřebuje, ačkoliv masy na to třeba tolik neslyší. Kdybych tedy měla mluvit jako nějaká PR agentura, pak určitě velkým tahounem stále jsou témata týkající se imigrace, politické korektnosti a podobně. Ale pokud bych měla říct, co opravdu udělat, aby ekonomika rozkvetla, pak je to vyrovnaní státního rozpočtu, anulování regulací, které přineslo předešlé volební období, ať už je to odstranění EET, zrušení povinných školek, zrušení zákazu kouření v restauracích a podobně. A navíc bych byla i pro vypsání referenda o vystoupení z EU, ovšem ohlášenému s dostatečným časovým předstihem, aby se o této otázce mohla vést klidně třeba dva tři roky vážná diskuse. Asi jste sledovala přestřelku mezi ministrem financí Andrejem Babišem a ministrem zemědělství Marianem Jurečkou, v níž se oba pánové trumfovali, kdo pro svůj resort vysoutěžil výhodnější mobilní tarif. Máme jako daňoví poplatníci jásat nad tím, jak stát šetří, nebo si zanádat, že pro běžné občany jsou takové ceny naprosto nedosažitelné? Jednak je samozřejmě dobrá jakákoliv úspora veřejných peněz, jednak je to další tlak na ceny. Přece jen pokud sám stát jde příkladem, že skousne jakkoliv vysokou cenu, těžko se pak může bouřit drobný spotřebitel. Do předlistopadových časů front se vrátili zájemci o dotace na nové kotle, z nichž někteří mrzli před krajským úřadem Středočeského kraje od úterního večera do čtvrtečního dopoledne, kdy se mohlo dostat na žádosti zhruba pro čtyři stovky z nich. Zaslouží si tento typ dotací jiný pohled, než je ten odsuzující, že dotace podporují korupci, vytvářejí nekalou konkurenci a ohrožují demokratické zřízení? Můžu jen zopakovat, neb opakování je matka moudrosti, že dotace existují proto, aby vytvářely korupci a nekalou konkurenci, a ještě k tomu přidám, že principem dotací je přečerpávání peněz z efektivních míst, které peníze umějí vytvořit, k nesmyslným, neproduktivním činnostem, které peníze vytvořit neumějí, jen je umějí buď zneužít, nebo spotřebovat. A nejhorším typem dotací jsou ty „velké“ evropské dotace, tedy evropské strukturální fondy. Já dlouhodobě tvrdím, že peníze, které čerpáme z evropských fondů, naší ekonomice nepomáhají, ale naopak jí spíš škodí. Jsem pro to, abychom peníze z Evropské unie prostě nečerpali. My je totiž musíme spolufinancovat, což znamená, že musíme dodávat naše vlastní peníze, které bychom jinak mohli použít užitečněji. Máte pochopení pro senátem čerstvě schválenou novelu zákona o nemocenském pojištění, která umožní mužům, kteří si platí nemocenské pojištění, aby si vybrali sedm dní placeného volna do šesti týdnů od narození potomka? Ne, jsem proti. Přesněji řečeno: Je dobré, když si novopečený tatínek vezme po narození dítěte dovolenou. Ale to, že se vám narodí dítě, je vaše a jen vaše věc. Opravdu nevidím jediný důvod, proč do toho tahat vašeho zaměstnavatele. A už vůbec nevím, proč by vám váš zaměstnavatel měl plození dětí sponzorovat sedmi dny placeného volna. Pokud váš zaměstnavatel není vyložený prevít, rád vám tu dovolenou dá i bez zákona. A pokud ne, je na zvážení, zda pro takového zaměstnavatele dál pracovat. Ale pořád to je otázka normální lidské domluvy. Nařizovat formou zákona zaměstnavateli, aby vám povinně těch sedm dní dal, je spíš tyranie zaměstnavatele než co jiného. Nemusíme mít na všechno zákony. ZLATÝ POKLAD aneb Pohádky o penězích, které vaši rodiče nesměli znát Bohatě ilustrovaná kniha pohádek finanční gramotnosti ekonomů Šichtařové a Pikory. Pro děti ve věku přibližně 6 až 13 let. * OBJEDNAT za zvýhodněnou cenu ZDE

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Dotace-existuji-jen-proto-aby-vytvarely-korupci-Marketa-Sichtarova-nasla-v-tomto-tydnu-priklad-ktery-patri-do-ucebnic-484778?utm_source=nm&utm_medium=xml

Přenos z Francie: Le Penová slaví úspěch, u Bastily létaly kameny

23.4.2017 seznam.cz str.00 Zahraniční

Redakce Seznam

Centrista Emmanuel Macron a kandidátka krajní pravice Marine Le Penová podle prvních odhadů uspěli v prvním kole prezidentských voleb ve Francii.

Francie zvolila finalisty volby nového prezidenta. Sledujte s námi okamžiky po zveřejnění prvních odhadů. Přímo z Paříže a dalších míst.

23:40 - Sečteno 40 milionů hlasů, vede Macron

Po sečtení 40 milionů hlasů (registrováno bylo 47 milionů voličů) vede Emmanuel Macron se 23,54 procenty hlasů, Marine Le Penová má 22,33 procenta. A protože se naposled sčítají velká města, nemělo by se už pořadí měnit. Konečné výsledky sčítání by měly být známy v pondělí nad ránem.

22:50 - Macron promluvil k příznivcům

Centrista Emmanuel Macron před druhým kolem prezidentské volby slíbil, že se bude nyní snažit sjednotit a usmířit všechny občany. Slíbil, že se stane prezidentem "ochráncem". "Vyslyšel jsem vaše přání po změně," prohlásil před davem svých příznivců v Paříži. Zdůraznil, že chce využít nových tváří k vybudování "nové parlamentní většiny". Stejně tak chce být prezidentem "vlastenců" proti "hrozbě nacionalismu".

"Macron, prezident," přerušil ho několikrát skandující dav.

22:40 - Macron je favoritem

Podle dvou průzkumů by ve druhém kole francouzských voleb za dva týdny měl centrista Emmanuel Macron porazit vůdkyni krajní pravice Marine Le Penovou. Společnosti Harris Interactive vyšel výsledek ve druhém kole 64 ku 38 procentům pro Macrona, z průzkumu společnosti Ipsos Sopra vyplynul rozdíl o čtyři procenta menší, tedy 62 % Macron a 38 % Le Penová.

Video: Podívejte se, jak Marine Le Penová promluvila k příznivcům

22:10 - Mélenchon nepodpořil žádného z postupujících

Levicový radikál Mélenchon, který neprošel do druhého kola francouzských prezidentských voleb, odmítl podpořit jednoho z jeho dvou postupujících soupeřů. Apeloval na svých 450 000 voličů, aby jednali podle vlastního svědomí. Mélenchon zdůvodnil svůj krok tím, že Emmanuel Macron i Marine Le Penová ohroží sociální výdobytky Francouzů a ani neučiní nic prospěšného pro životní prostředí.

21:45 - Nepokoje v Paříži

Stovky mladých, zjevně krajně levicově orientovaných demonstrantů při vyhlašování odhadů prvního kola prezidentských voleb sešly v Paříži na náměstí Bastilly. Podle televizí propukly potyčky s policií a demonstranti se chystají uspořádat "noc barikád". Povolány byly početné pořádkové síly, které preventivně zastavily provoz kolem kruhového objezdu před budovou slavné opery Bastille. Protestující prostor obsadili a házeli zápalné láhve a petardy.

21:40 - Podporujeme Macrona

Podporu pro druhé kolo prezidentské volby (7. května) zatím slyší Emmanuel Macron nejen od poražených soupeřů, ale také z Bruselu. Jasně se pro něj vyslovil například hlavní vyjednávač EU pro brexit a bývalý eurokomisař z Francie Michel Barnier. Označil ho na twitteru za patriota a Evropana. "Francie musí zůstat evropskou," poznamenal s tím, že před soubojem s Marine Le Penovou ve druhém kole v něj má plnou důvěru.

21:15 - Le Penová pozdravila příznivce

Marine Le Penová pozdravila ve sportovní hale v Hénin-Beaumont své příznivce. Svůj úspěch v prvním kole volby nazvala historickým výsledkem. Uvedla, že její zodpovědností je chránit nezávislost Francie a bezpečnost jejích občanů. Apelovala na Francouze, aby si vybrali buď globalizaci, masovou imigraci a volný pohyb teroristů, nebo chráněné hranice, bezpečnost a národní identitu.

21:05 - Euro posílilo

Jednotná evropská měna reaguje na odhady výsledků prvního kola prezidentských voleb ve Francii. Po vítězství centristy Emmanuela Macrona v prvním kole signalizují údaje agentury Reuters před otevřením devizového trhu v Asii nárůst eura vůči dolaru na čtyřtýdenní maximum 1,09 USD z pátečního závěru 1,0726 USD.

21:00 - Podpora pro Macrona

Poražení kandidáti tradičních politických stran vyzvali své příznivce, aby ve druhém kole podpořili centristu Emmanuela Macrona. Po kandidátu pravice Fillonovi to udělal i socialista Hamon.

20:55 - Tradiční strany poraženy

Do druhého kola prezidentských voleb za dva týdny nepostoupil žádný kandidát tradičních velkých politických stran v zemi. Nepostoupil ani kandidát socialistů Benoit Hamon. Ten řekl, že letošní prezidentské volby znamenají pro Socialistickou stranu "historický trest".

20:50 - Fillon uznal porážku

Kandidát tradiční francouzské pravice François Fillon uznal porážku a vyzval své stoupence, aby hlasovali v druhém kole voleb pro centristu Emmanuela Macrona. Kandidátka krajní pravice Marine Le Penová, která podle odhadů postupuje rovněž do druhého kola, by podle Fillona vedla zemi k nezdaru.

Jak volila Marine Le Penová se podívejte zde:

20:40 - Sobotka vítá Macrona

Odhadované vítězství centristického kandidáta Emmanuela Macrona v prvním kole francouzských prezidentských voleb je podle českého premiéra Bohuslava Sobotky dobrou zprávou pro Francii, Česko i Evropu.

20:15 Chvála průzkumům

Pokud by výsledky prvního kola voleb dopadly tak, jak nyní říkají odhady, byl by to velký úspěch pro francouzské předvolební průzkumy. Na to, že předvídají výsledky s přesností, upozornil během neděle na svém twitterovém účtu analytik české společnosti Median Daniel Prokop.

20:10 Rozdíly v procentech

Podle společnosti IPSOS získal Macron 23,7 procenta hlasů, Le Penová za ním zaostává o dvě procenta. Institut Harris Interactive přisuzuje Macronovi 23 a Le Penové 22 procent hlasů. Podle agentury IFOP má Macron 23,8 a Le Penová 21,6 procenta.

20:05 Ve druhém kole Macron a Le Penová

V první kole francouzských prezidentských voleb zvítězil centristický kandidát Emmanuel Macron, do druhého kola postupuje i kandidátka krajní pravice Marine Le Penová. Shodují se na tom první odhady výsledků voleb několika společností po uzavření volebních místností. Odhady potvrzují očekávání založená na předvolebních průzkumech.

19:45 - Belgická televize: podle odhadů vyhrál Macron

V prvním kole francouzských prezidentských voleb podle odhadů po sedmé večer zvítězil centristický kandidát Emmanuel Macron. Informovala o tom belgická televize RTBF. Televize Macronovi přičítala zisk 26 procent hlasů, krajně pravicové kandidátce Marine Le Penové 23 procent. V těsném závěsu za ní je podle těchto odhadů na už nepostupové třetí příčce kandidát krajní levice Jean-Luc Mélenchon, jemuž odhad přisuzuje zisk 21 procent voličů. Na čtvrtém místě údajně skončil pravicový konzervativce, expremiér François Fillon se 17 procenty.

Belgická a švýcarská frankofonní média, která nejsou vázána francouzským zákazem zveřejňování odhadů před uzavřením volebních místností, mohou svoje čísla zveřejňovat dříve. Výsledky dnešních voleb jsou pokládány za nejméně předvídatelné za poslední desetiletí.

19:20 - Příznivci čekají na Le Penovou

Příznivci kandidátky Marine Le Penové a novináři se scházejí ve sportovní hale v Hénin-Beaumont, kde by kandidátka krajní pravice měla krátce před koncem hlasování pronést řeč.

19:00 - Účast voličů je jako minule

Podle posledních odhadů zhruba hodinu před koncem hlasování bude volební účast Francouzů v prvním kole voleb prezidenta kolem 80 procent. To je zhruba stejná účast jako minule.

18:35 - Francouzi volí i v Praze

O dnešní první kolo prezidentských voleb ve Francii mají velký zájem i Francouzi pobývající v Česku. Kolem páté odpoledne stála před francouzským velvyslanectvím v Praze zhruba třicetimetrová fronta. Do budovy personál voliče pouští po menších skupinkách a voliči musí procházet bezpečnostní kontrolou. Na seznam voličů francouzské ambasády v Praze se podle serveru iRozhlas.cz zapsalo přes dva a půl tisíce lidí. Voliči podle něj hlasují v jednom ze sálů Bukvojského paláce, hned vedle místnosti, kde někdejší francouzský prezident François Mitterand na konci 80. let přijal české disidenty včetně Václava Havla.

17:25 - Účast nižší než minule

K páté hodině odpoledne byla účast ve francouzských prezidentských volbách 69,4 procenta, asi o procento nižší než minule. Volební účast přitom výrazně ovlivňuje šance jednotlivých kandidátů na postup do druhého kola voleb. Vyšší účast by pravděpodobně byla výhodou pro favorita voleb, centristu Emmanuela Macrona, který nemá stabilní voličskou základnu a který se hodně opírá o hlasy nejmladších voličů. Naopak nižší účast by mohla nahrávat kandidátce krajní pravice Marine Le Penové.

17:00 - Horší než brexit

Nejen švýcarská centrální banka, jak píšeme v záznamu níže, ale analytici trhů z celého světa jsou z výsledků francouzské volby prezidenta v napětí. Jak je cituje internetová verze renomovaného listu The Wall Street Journal, vítězství kandidátky krajní pravice Marine Le Penové by podle analytiků mohlo představovat významné riziko pro evropské akciové trhy a vyvolat obavy ohledně budoucnosti eurozóny. „Pokud by se do (prezidentského) úřadu dostala Le Penová, mělo by to na (finanční trhy) větší vliv než Trump či brexit,“ uvedl podle listu analytik Paul Griffiths ze společnosti First State Investments s odkazem na loňské zvolení Donalda Trumpa prezidentem Spojených států a odhlasování odchodu Británie z Evropské unie.

16:35 - Ozval se i Trump

Francouzské volby sleduje i americký prezident Donald Trump. Na svém twitterovém účtu je označil za „velmi zajímavé“.

16:00 - Velké fronty před volebními místnostmi v zahraničí

Podle francouzského ministerstva zahraničí, které má na starosti organizaci voleb francouzských občanů žijících mimo Francii, je účast ve volebních místnostech v cizině nezvykle vysoká. V mnoha zahraničních městech se před hlasovacími místnostmi tvoří fronty. Zejména v kanadském Montréalu francouzští občané čekají minimálně dvě hodiny, než se dostanou na řadu.

15:30 - Švýcarsko střeží měnu

Francouzské volby bedlivě sleduje švýcarská centrální banka (SNB). Švýcarská měna je považována za bezpečnou investici v období nejistoty. Investoři se nyní obávají, že případný úspěch euroskeptických kandidátů Marine Le Penové a Jeana-Luka Mélenchona by mohl vyvolat otázky ohledně budoucnosti Francie v Evropské unii a rozvířít finanční trhy. SNB je proto připravena reagovat, pokud by výsledek voleb ve Francii vyvolal tlaky na růst švýcarského franku. „Nemůžeme však vyloučit, že nastane větší tlak na švýcarský frank," řekl šéf SNB Thomas Jordan v rozhovoru pro televizi Bloomberg TV.

14:50 - Chybějící plakáty Marine Le Penové

Více než milion a čtvrt francouzských voličů v zahraničí nevidělo ve volebních místnostech plakát jednoho z kandidátů - Marine Le Penové. Volební komise však ujistila, že její plakáty neobdržela v zákonné lhůtě. „Plakát pro kandidátku Marine Le Penovou nebyl k dispozici, její místo na panelu muselo zůstat prázdné," ujistil mluvčí komise vládu.

13:40 - Podezřelý vůz

I v Paříži musela být jedna z volebních místností asi na dvacet minut vyklizena a uzavřena kvůli podezřelému zaparkovanému automobilu poblíž. Policejní pyrotechnici vůz prohlédli a volby pokračují. Dohlíží na ně, jak jsme psali už ráno, asi sedm tisíc vojáků a padesát tisíc policistů.

13:33 - Obnažené ženy v akci

V místě, kde volila Marine Le Penová, bylo poté živo. Přijelo sem šest aktivistek hnutí Femen, a jak je známo, tyto dámy protestují nahotou. Tentokrát si k obvyklému (ne)oblečení vzaly ještě masky Marine Le Penové, Vladimira Putina a Donalda Trumpa. Podívejte se na video, jak s nimi naložili francouzští četníci (a četnice).

12:55 - Oči světa upřené do Francie

Volby ve Francii zaměstnávají dnes média po celém světě.

CNN nazývá článek palcovým titulkem Bitva o Francii, německý Die Welt píše o obrovském počtu policistů a vojáků u voleb a v komentáři se ptá, co se stane, až vyhraje Marine Le Penová. Španělský El País věcně konstatuje, že voličská účast nevypadá špatně. Ruská Pravda jde nejdál: Na čtenáře vyrukovala s odvážnou předpovědí, že Marine Le Penová nevyhraje, vítězem se prý stane Francois Fillon.

12:45 - Favorité to mají za sebou

Jako poslední z favorizované čtyřky kandidátů volil Jean-Luc Mélenchon, reprezentant levice, spíše krajní levice, jemuž průzkumy předpovídaly něco kolem 19 procent hlasů. Tedy nejméně z „velké čtyřky", mezi níž ale rozdíl v průzkumech byly titěrné, v řádu desetin procentního bodu.

12:30 - Potíže v Besanconu

Dvě volební místnosti musely být na chvíli uzavřeny ve městě Besancon. Tamní úřady ohlásily nález pušky v ukradeném autě v těsné blízkosti místa, kde se volí. „Je to běžný případ, žádný teroristický čin," řekl šéf tamní policie.

12:15 - První faktické číslo z voleb

Ministerstvo vnitra hlásí, že účast byla v poledne 28,54 %, tedy mírně více než při posledních volbách v roce 2012 (tehdy touto dobou přišlo 28,29 % oprávněných voličů). Informace se očekávala s napětím, protože výše účasti výrazně ovlivňuje šance jednotlivých kandidátů na postup. Také se chtělo vědět, zda na odhodlání voličů jít k urnám měl vliv čtvrteční teroristický útok v Paříži.

11:48 - Volil Fillon

François Fillon volil v Paříži. Pravicovému kandidátovi přisuzují průzkumy 19 až 21 procent, těsně za Le Penovou.

11:15 - Čeká se na úplně první číslo z voleb

Nyní se s napětím čeká na oznámení, jaká je volební účast, což bude mít vliv na výsledky především nejmladšího z kandidátů Emmanuela Macrona, který nemá stabilní voličskou základnu a který se hodně opírá o hlasy nejmladších voličů. První reálný odhad založený na hlášeních z volebních místností bude k dispozici v poledne.

11:11 - Tady se ženil, tady i volil

Čtyři hodiny po otevření volebních místností odhlasoval Emmanuel Macron, podle průzkumů největší favorit voleb, v přímořském letovisku Touquet u severofrancouzského města Calais, kde má svou druhou rezidenci. Spolu s ním hlasovala i jeho o 24 let starší manželka Brigitte, a to v místnosti, kde před více než deseti lety měli svatbu.

11:02 - Madame Frexit volila

V Hénin-Beaumont na severu země odvolila představitelka Národní fronty a jedna z favoritek voleb, Marine Le Penová. Podle předvolebních prognóz se Madame Frexit dostane do druhého kola.

9:50 - Německé obavy z hororového scénáře

Německý ministr financí Wolfgang Schäuble neskrývá obavy z případného postupu Le Penové nebo Mélenchona do druhého kola. „Není tajemství, že bychom bláznivě neslavili, kdyby výsledkem hlasování bylo druhé kolo s Le Penovou a Mélenchonem,“ prohlásil a dodal, že podobný scénář by znamenal ohrožení globální ekonomiky.

Tento scénář za hororový označil v analýze i zahraniční reportér Seznam Zprávy Martin Jonáš.

9:47 - Volí už i politici, Le Penová za hodinu

Jako první z kandidátů přišel volit pravicový a protievropský politik Nicolas Dupont-Aignan, svůj hlas už rovněž odevzdala krajně levicová kandidátka Nathalie Arthaudová.

Marine Le Penová má volit v Henin-Beaumont zhruba v 10:45 SELČ.

9:38 - Le Penová s Trumpovým sloganem

8:52 - Volit mohou i myslivci

Účast je hojně probíraný faktor voleb. Francouzské úřady povzbuzují voliče, aby přišli - a nemusí se identifikovat pouze občanským průkazem. Ve Francii se dá volit i na tradiční cestovní pas, nebo pro nás už nezvyklejší řidičský průkaz, a akceptován je dokonce i lovecký průkaz.

8:20 - Neví, koho volit, a je jich hodně

Připomeňme klíčový prvek těchto voleb: Nejistota výsledků je dána vysokým množstvím nerozhodnutých voličů, kterých je kolem 30 procent. Volební účast se podle více agentur na průzkum preferencí odhaduje na 78 procent.

Za mírného favorita prvního kola je považován centrista Emmanuel Macron, druhá na pásce je většinou jmenována Marine Le Penová neboli Madame Frexit.

8:11 - Všudypřítomná policie

Zpravodajové světových agentur z prezidentských voleb v prvních minutách po otevření volebních místností hlásí především dvě čísla: 50 000 (policistů) a 7 000 (vojáků). Už jsme je také v tomto online přenosu zmiňovali. Volby jsou pod skutečně důsledným dozorem bezpečnostních sil. Připomeňme, že ve Francii platí stále vyšší bezpečnostní stupeň ohrožení vyhlášený úřady po několika nedávných teroristických útocích. Poslední z nich se odehrál ve čtvrtek, zastřelen byl pařížský policista, jeho další kolegové byli zraněni.

8:00 - Volby začaly

Volební místnosti v celé Francii se otevřely (podívejte se ve videu nahoře). Ještě jednou připomínáme naši analýzu prezidentských kandidátů včetně rozhovoru s Davidem Emlerem, politologem z **Fakulty sociálních věd**

UK o šancích favoritů volby:

7:45 - Volby ve stínu terorismu

Za chvíli se otevírají volební místnosti po celé Francii. Francouzské úřady nachystaly na nedělní první kolo prezidentských voleb přísná bezpečnostní opatření. Na průběh voleb v 67 tisících volebních místnostech bude dohlížet kolem 50 tisíc policistů a 7000 vojáků.

Volební místnosti se uzavřou na většině území v 19:00, tedy o hodinu později než při předcházejících prezidentských volbách. V některých velkých městech se bude hlasovat až do 20:00. Až poté budou známy první odhady. Belgická média mohou ale s prvními čísly přijít o několik hodin dříve, protože nejsou omezena francouzskými zákony.

7:20 - Osm z jedenácti bourá EU

Deník Financial Times připomíná, že osm z jedenácti kandidátů chce buď vystoupení země z EU, eurozóny, či zásadní přestavbu vztahů s Unií. Dva z nich, Le Penová a Mélenchon, mají reálnou šanci probojovat se do druhého kola. Pokud by se tam dostali oba, byla by to podle deníku Financial Times pro evropské partnery Francie noční můra.

6:05 - Analýza Seznam Zprávy: Volby mohou být hororové

Jsou to opravdu výjimečné volby. Během neděle zřejmě víc než pětina Francouzů vhodí do urn hlas ve prospěch ženy, která je ochotná riskovat bankrot své země, jen když ji vyvede z Evropské unie. Další odhadem pětina by se mohla postavit za muže, který je nyní víc než co jiného symbolem korupce... Celou analýzu najdete ZDE.

6:00 - Průzkum: Minimální rozdíly mezi favority

Poslední předvolební průzkumy říkaly toto: Centrista Emmanuel Macron by měl získat podle souhrnu různých v pátek zveřejněných průzkumů 23 až 24,5 procenta hlasů. Druhá Marine Le Penová 22 až 23 procent a třetí pravicový kandidát François Fillon 19 až 21 procent. Na čtvrtém místě je reprezentant levice Jean-Luc Mélenchon s podporou 18 až 19,5 procenta hlasů.

4:00 - Hlasování v zámoří

Už v sobotu se volilo v nejbližších místech od Francie. Ve 12:00 začalo hlasování na ostrovech Saint-Pierre a Miquelon ležících u Kanady, o hodinu později následovala Francouzská Guyana a po další hodině karibské ostrovy Guadeloupe a Martinik. Večer středoevropského času došlo i na Francouzskou Polynésii.

Rozhovor: bývalý velvyslanec ve Francii

Podle bývalého velvyslance Fischera by pro Česko byl nejuvhodnějším prezidentem Macron. Pust'te si celé interview:

URL| <https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/primy-prenos-z-parize-osm-z-11-kandidatu-chce-pryc-z-eu-volby-zacinaji-30391>

Francouzi vybírají prezidenta

23.4.2017 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Přeji dobrý podvečer všem. Dokážou francouzští voliči odolat vábení populistů? A německá strana AfD odříznout neonacistickou notu? Tato témata uvedou dnešní Den podle. Kromě světové politiky v něm dojde ale také například na to, jaké knihy bodují nejvíc u českých čtenářů, anebo jak vypadá nový seriál věnovaný Albertu Einsteinovi. Dobrý poslech. Ještě necelé tři hodiny budou Francouzi vybírat prezidenta. Voličů je 47 milionů. Dlouhé fronty ve volebních místnostech hlásily dnes i konzuláty v Evropě i v Asii. Čtyři z jedenácti prezidentských kandidátů podle předpokladu aspirují na druhé kolo 7. května. Dva z toho reprezentují extrém. Marine Le Pen krajní pravici, Jean-Luc Mélenchon krajní levici. Přes aféru se zaměstnáváním manželky zůstal ve hře i bývalý pravicový premiér François Fillon a jako kandidát bez stranických barev se prezentuje nejmladší proevropský Emmanuel Macron. V Paříži volby sleduje náš zpravodaj Pavel Novák. Pavle, dobrý den.

Pavel NOVÁK, redaktor

Pěkný podvečer.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak bys popsal teď atmosféru, ve které Francouzi vybírají nového prezidenta?

Pavel NOVÁK, redaktor

Rozhodně to není nijaká atmosféra strachu řekněme, že by se báli pod tlakem toho útoku, který tady byl ve čtvrtek na Champs-Élysées. Je tady krásné počasí, lidé jsou v ulicích, v parcích a viděl jsem spoustu nadšených lidí, kteří šli už ráno v osm do volebních místností. Takže myslím, že tady je atmosféra klidná, že je příznivá tomu, aby se lidé mohli klidně rozhodnout o tom, kterého kandidáta chtějí, a rozhodně se nenechali nějak zvykat, že by nechtěli jít k těm volbám, protože zatím poslední údaje, které hovoří o volební účasti, říkají, že je podobná, jako byla před pěti lety, a že to není o nic moc nižší.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Četla jsem teď nejnovější čísla k sedmnácté hodině. To bylo tuším 69,4 procenta...

Pavel NOVÁK, redaktor

Skoro sedmdesát.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ano. Na doplnění té tvé informace volební účasti. Takže i v Paříži se stály fronty před volebními místnostmi?

Pavel NOVÁK, redaktor

I to jsem viděl. Viděl jsem sám osobně malou frontu asi dvanácti, dvaceti lidí, to bylo proto, že ta volební místnost byla malá, a řekl bych, že ty volební komise nejsou tak efektivní jako u nás, tam každý má svůj úkol a než ho provede a pošle toho člověka k dalšímu stolečku, tak to chvíli trvá. Takže je to dá se říct takové zdlouhavé. Nicméně, viděl jsem v televizi, že v nějaké okrajové části Paříže tam lidé stáli dvacet i třicet minut a opravdu ta fronta se několikrát klikatila. Takže ten zájem je velký a stály se i tady fronty.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Před chvílí se zmínil o poklidné atmosféře voleb v Paříži, přesto ale po tom čtvrtěčném útoku na Champs-Élysées hlídá volby 50 000 policistů, 7 000 vojáků. Jinými slovy, je patrná ta, nebo jsou patrná ta zvýšená bezpečnostní opatření?

Pavel NOVÁK, redaktor

Oni by hlídali ty volby i kdyby k tomu útoku nedošlo, protože o tom, že bude nasazeno 50 000 policistů a četníků a 7 000 speciálních vojáků z operace Sentinel, tak o tom se rozhodlo daleko dřív, ale bylo to oznámené v pondělí nebo v úterý. Takže to není následek toho čtvrtěčného útoku. A jestli tu je vidět nějaká větší přítomnost policistů? Já jsem viděl před volebními místnostmi řekněme dva policisty vždycky, nebo někde byli jenom strážníci té radnice, tam se mi stala zvláštní věc, že mi řekli, že nesmím dovnitř, a když jsem se ptal proč, tak nejdřív to bylo proto, že jsem novinář, a potom jsem říkal dobře, já tam půjdu jako občan, a tak mi bylo řečeno, že jako cizinec nesmím dovnitř. Ale potom přišel někdo z radnice a zjednal nápravu a mohl jsem se tam jít podívat. Takže není tady vidět velká přítomnost policie, nechodí tady všude hlídky se samopaly, jako bývalo při výjimečném stavu, je to takové normální, na co si už asi Francouzi zvykli.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Je z rozhovorů, které si zatím vedl s voliči v Paříži, patrná nerozhodnost? Je to loterie na poslední chvíli?

Pavel NOVÁK, redaktor

Jsou nerozhodní, i když ti, kteří vycházeli z těch místností, tak samozřejmě už věděli, koho zvolili, ale když jsem se jich ptal před tím, tak říkali, máme tady jedenáct kandidátů a nikdo z nich vlastně není ten pravý. A když jsem říkal, no ale vy jich máte jedenáct a minimálně sedm je takových docela solidních, to není jako v jiných zemích, tak oni říkali, no ale my zkrátka nevíme, tady nejsou jasné priority ten anebo ten. Ono je trochu zaskočilo, že zkrátka ti čtyři mají vyrovnané šance a teď nevědí, je to pro ně nezvyklá situace. Ale často třeba mladí v rodinách budou volit takového politika, kterého volili rodiče, nebo babičky, protože ta tradice se zkrátka předává z generace na generaci.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

V Paříži vládnu socialisté. Čeká se, že tam levice nabere hlasy?

Pavel NOVÁK, redaktor

Já myslím, že se nečeká, že levice, teda socialistická levice, socialistická strana vůbec nabere hlasy někde, protože ten kandidát Benoît Hamon, ten se nepočítá do té vrchní čtyřky, ten docela propadl, byť se snažil seč mohl nějak odetnout od François Hollanda, kterého průzkumy považují za jednoho z nejhorších prezidentů ve Francii. A člověk, který vlastně poslal letadla na Lybii a vlastně rozpoutal dalo by se říct tu uprchlickou vlnu, má na tom svůj podíl viny, tak ten člověk opravdu odchází ne úplně se štítem. A myslím si, že socialistický kandidát jednak pravděpodobně propadne a asi nezíská ani moc hlasů. A uvidíme vůbec, jak socialisté, jestli přežijí tady zdejší letní ty parlamentní volby, jestli už není jejich čas spočítaný a nenastupuje nějaká radikální levice ve formě Jeana-Luca Mélenchona.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Z Paříže náš zpravodaj Pavel Novák. Pavle, děkujeme za čerstvé informace. Na slyšenou.

Pavel NOVÁK, redaktor

Pěkný podvečer.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Stávající prezident ve Francii poprvé neobhajuje mandát. Zavedeným politickým stranám hrozí, že se jejich kandidát nedostane do druhého kola. Jak to ovlivňuje atmosféru ve Francii, to je téma pro našeho dalšího hosta k tématu, Pavlínu Koubskou, která působí na francouzské ministerstvu financí. Dobrý den i vám.

Pavlína KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pavlíno, panuje zvláště mezi těmi, kdo jsou ve Francii ve státní službě obava z toho, že hodně voličů bude hlasovat antisystémově? Proti liberální demokracii?

Pavlína KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Určitě ano, já jsem teďko v současné době v Marseille a včera jsem se setkala se svými kolegy pařížskými z ministerstva, takže jsme o tom dlouze mluvili. Moji kolegové budou většinou volit tak zvaný ten hlas "utile" jako užitečný hlas, takže nebudou se uchýlovat k žádným extrémům. Ale dost se právě odklání od toho socialisty Hamona, který nepovažují jako /vod/ utile, kdyby právě propadl. Ovšem samozřejmě obavu z těch dvou extrémů, pravicové Marine Le Penové a Jeana-Luca Mélenchona na externí levici, obavy mají.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Dívá se francouzský volič při rozhodování jinam do západního světa? Zajímá ho třeba, jak před tím volili Nizozemci, Rakušané, ale také třeba Američané, nebo spíš řeší vlastní trable, nezaměstnanost, bezpečnost?

Pavlína KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Já mám pocit, že, já vlastně můžu mluvit i za sebe, protože jsem dnes ráno volila, protože mám francouzské občanství, já mám pocit, že ve Francii celkově je dost ten národní zájem, takovýto, ten vede prim takovýto právě bezpečnost, jak se zemi vede, nezaměstnanost. Mám pocit, že samozřejmě třeba ty holandské volby se sledovaly, ale myslím si, že i ta kampaň byla velice zaměřena právě na ty vnitřní otázky.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Kandidáti těch extrémních pólů se vymezovali protievropsky, a to i proti euru. Je podle vás při těchto volbách euro v sázce nebo v tomto krajní kandidáti Le Penová i Mélenchon nemají velkou podporu francouzské veřejnosti?

Pavlína KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Já si myslím, že ta Marine Le Penová asi by měla ze strany svých voličů, i když se říká, že Francouzi ze sedmdesáti procent chtějí, věří Evropě a chtějí zůstat v Evropské unii a v Eurozóně. O Mélenchonovi se říká, že možná měl tu kampaň chvílemi takovou víc radikální. Vlastně ten poslední tisk trošku ustoupil a už o vystoupení z Evropské unie tolik nehovořil, spíše mluvil o tom, že by se měla nějak předělat, předělat ty smlouvy, zefektivnit se, víc se přiblížit právě národním státům. Takže ten Mélenchon teď spíš hraje na tu umírněnější notu, aby právě ještě zacílil na širší spektrum voličů.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Kandidáti těch extrémních pólů také operují s referendy. Ono referendum je třeba zavedenou záležitostí ve Švýcarsku. Jak je to ve Francii? Jak se k tomu, že by referenda měla větší váhu, staví francouzské elity a jak veřejnost vůbec?

Pavčina KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Francie, jak jste již řekla, nemá takovou tradici jako Švýcarsko v těch referendech, takže vlastně ty volby prezidentské a potom parlamentní jsou svým způsobem takovým referendem. Francouzi se prostě vyjadřují k tomu, jak jsou teď nespokojeni třeba se socialistickým vedením, které je teď u moci. Myslím si, že to je ze strany právě Marine Le Pen ty zavést referenda po jejím možném zvolení velice populistický námět.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pavčina Koubská, která působí na francouzském ministerstvu financí. Děkuje i vám za vaše postřehy, informace. Na slyšenou.

Pavčina KOUBSKÁ, francouzské ministerstvo financí

Na slyšenou. Děkuju vám.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Stále posloucháte pořad Den podle a Český rozhlas Plus. Francie tradičně klade důraz na republikánské hodnoty, volnost, rovnost, bratrství. Na nich a také, nebo hlavně na myšlenku poválečného usmíření s jinými národy postavili své ideály Francouzi, kteří přispěli k evropské integraci. A z příspěvku kolegy Štěpána Sedláčka, který teď uslyšíte, bude patrné, že nebýt Francie chyběly by nám v Evropě nejenom obrazy impresionistů, knihy Victora Huga, anebo šampaňské, ale i zmíněné hodnoty liberální demokracie.

/ Ukázka /

Štěpán SEDLÁČEK, redaktor

Svoboda, rovnost, bratrství - hesla francouzské revoluce, ke kterým se ve Francii stále hlásí prezidenti i běžní občané. Ve jméno svobody bojovali lidé proti absolutistické monarchii na barikádách i na bojištích a prosazovali ušlechtilé ideály. Také padaly tisíce hlav pod gilotinou, dalším z francouzských vynálezů. Trvalým odkazem revoluce ale zůstávají třeba lidská práva. Pokračuje historik a politolog David Emler.

David EMLER, historik a politolog

Deklarace práv člověka a občana, prostě něco, co má platit na celém světě, a to je myšlenka, za níž jsme též Francii vděční.

Štěpán SEDLÁČEK, redaktor

Ale revoluce a napoleonská tažení také podnítila národní hnutí a nacionalismus ve Francii i za jejími hranicemi.

David EMLER, historik a politolog

Francouzská revoluce byla proces, který vedl vlastně k utvoření moderního francouzského národa, ale za cenu totálního popření té diversity, která existovala na tom francouzském území, protože před francouzskou revolucí to byly stovky různých dialektů a nezávislých území, které ta revoluce pospojovala, a většina těch dialektů a těchto kulturních odlišností zmizela navždy.

Štěpán SEDLÁČEK, redaktor

Vysvětluje David Emler z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Vznik soupeřících moderních evropských národů provázený průmyslovou revolucí vyústil ve dvě světové války. Evropané pak na troskách začali hledat cestu, jak další válce zabránit.

David EMLER, historik a politolog

Evropská integrace je určitě něco, co si po druhé straně bez Francie nemůžeme představit. Uveďme jména jako je Jean Monnet nebo Robert Schuman.

Štěpán SEDLÁČEK, redaktor

Byl to francouzský ministr zahraničí Robert Schuman, který v roce 1950 představil plán na vznik Evropského společenství uhlí a oceli. Ze společného trhu s těmito surovinami potřebnými pro válku se postupně rozvinula Evropská unie, která zaručuje svým občanům stejná základní práva, volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob napříč kdysi rozdělenou Evropou plnou konfliktů. Štěpán Sedláček, Radiožurnál.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No a reportáž poslouchala i Lucie Slavíková-Boucher, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži. Přeji vám dobrý den.

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Před chvílí jsme našeho zpravodaje slyšeli mluvit o tom, že volby v Paříži mají poměrně poklidnou atmosféru. Pokud jde ale o ty vnitřní motivace, z vašeho pohledu, vnímají Pařížané tyto volby jako určitou hrozbu pro liberální demokracii, pro francouzské hodnoty?

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

Tak určitě, jak už bylo řečeno, ty dvě, ti dva extremističtější kandidáti tyto obavy vyvolávají, navíc mezi občany jiných států, kteří například ve Francii žijí trvale, samozřejmě politika vůči imigraci, Marine Le Pen také vyvolává určité starosti, o čemž jsme diskutovali mezi rodiči v české škole v Paříži. Mezi těmi, kteří nejsou francouzskými občany, ale trvale tu pobývají, pro ně je samozřejmě myšlenka výhry Marine Le Pen celkem velmi znepokojující.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak podle vaší zkušenosti volí různé věkové skupiny ve Francii? Mladí, střední věk, staří?

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

Myslím si, já jsem o tom diskutovala se svými dětmi, kteří jsou vysokoškolskými studenty, a zároveň jsem o tom diskutovala s jejich přáteli, zdá se, že ti mladí, noví voliči byli hodně osloveni Jean-Lucem Mélenchonem i z toho důvodu, že on ve svojí kampani pojal velice moderně, byl velice aktivní na sociálních sítích a používal moderní metody oslovení velkého množství lidí. Prostřední generace si myslím, že je, tam strašně záleží na tom, jak člověk volil již dříve a jak uvidíme dnes večer, jak to dopadne. Ty starší generace statisticky a historicky volí více konzervativně, tedy více vlastně do prava.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Když jste ale mluvila o tom, že mladší voliče, třeba vysokoškoláky, oslovil Jean-Luc Mélenchon, tedy reprezentant radikální levice, dá se říct, že je oslovila, nebo mohla oslovit i ta protievropská nota?

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

To si myslím, že ne. Myslím si, že letošní volby jsou zvláštní tím, že vlastně žádný kandidát nemá takový program, který by vyhovoval kompletně jeho voliči. V programu se objevuje mnoho otázek a ne každý najde u toho svého konečného kandidáta odpověď na všechno, co by chtěl. Takže tím myslím, že evropčan ne. Myslím

si, že Jean-Luc Mélenchon oslovil tu, také tu sociálně třeba i slabší mládež, která se obává, jak to bude do budoucna s jejich zaměstnaností, co budou v životě dělat a vlastně jak na tom třeba budou ekonomicky.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Já jsem se zmínila před chvílí o krajní levici a krajní pravice zakládá kritiku systému na tradičně krátkém spojení imigrace, bezpečnost, imigrace a ty protievropské tóny, dostává se jí /myslíte sluchu/ ve Francii víc než v předchozích letech?

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

Myslím si, že z médií máme pocit, že ano, protože to není, protože to je téma, které se objevuje v médiích více než často a nejenom ve Francii. Ale opět dnešní /věc/ ukáže, jak tomu ve skutečnosti je, myslím si, že ve skutečnosti ten objem voličů, kteří volí tento program, se historicky příliš nemění.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Lucie Slavíková-Boucher, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži. Děkuju vám, na shledanou.

Lucie SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, zakladatelka České školy bez hranic a ředitelka české školy v Paříži

Já děkuji vám. Na shledanou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

A do evropského kontextu volby zasadí Ondřej Houska, komentátor Hospodářských novin, který řadu let působil v Bruselu. Dobrý den i tobě.

Ondřej HOUSKA, redaktor

Hezké odpoledne.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ondřeji, jak reálná je tedy možnost, že ve Francii převládnu protievropské hlasy?

Ondřej HOUSKA, redaktor

Je to možnost, jejíž to, že se splní je asi, nebo určitě nižší než padesát procent, ale vyloučit se rozhodně nedá. Bylo by překvapením, kdyby se Marine Le Penová nedostala do druhého kola těch voleb. A tam se samozřejmě může stát cokoliv. Je minimálně pravděpodobná, ale přesto ji nelze vyloučit. I ta možnost, že se do druhého kola dostanou dva radikální kandidáti, to znamená Jean-Luc Mélenchon a Marine Le Penová, byť ten jejich odpor proti Evropě, nebo ten populistický program, je dost odlišný.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Imigrace i díky Marine Le Penové hýbe volbami. Volí přistěhovalci samotní a jejich mladá generace, může vůbec?

Ondřej HOUSKA, redaktor

Samozřejmě pokud jsou francouzští občané, což v milionech jsou, tak volit můžou. Tradičně přistěhovalci, pokud to tak můžeme nazvat, nebo potomci lidí, kteří do Francie přišli a pak tam zůstali a získali francouzské občanství, volily levici, volily francouzskou socialistickou stranu. Ale ta je na pokraji rozkladu, její kandidát Benoît Hamon pravděpodobně, nebo možná nedostane ani deset procent hlasů a je skoro vyloučené, že by se dostal do druhého kola. Takže je samozřejmě velkou otázkou, koho tito lidé podpoří, jestli zůstanou v nějakém

masovém měřítku doma. Zatím to tak nevypadá, protože ta volební účast je víceméně stejná jako ve volbách před pěti lety.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Když už jsme se zmínili o levicových kandidátech a o šancích levice, hrají ve Francii pro druhé kolo voleb obvykle velkou roli spojenectví? Kdyby pro příklad Benoît Hamon podpořil Mélenchona?

Ondřej HOUSKA, redaktor

To se dá s velkou pravděpodobností čekat, že by tak učinil, především pokud by soupeřkou jeho byla Marine Le Penová. Ale ta varianta, že by zrovna tyto dva krajní kandidáti, tedy Le Penová a Mélenchon společně postoupili do druhého kola je skutečně za prvé děsivá a za druhé velmi málo pravděpodobná. Ale spojenectví hrají velmi významnou roli, viděli jsme to koneckonců ve volbách v roce 2012 velmi těsných, kdy centristický kandidát François Bayrou podpořil Françoise Hollanda proti Nicolasi Sarkozymu. Ale dost možná to nakonec ty volby rozhodlo.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No a teď ještě jednou tedy k tomu slíbenému evropskému tématu, nebo kontextu. Je podpora Marine Le Penové důkazem poklesu důvěry Francouzů v evropskou integraci?

Ondřej HOUSKA, redaktor

Částečně se to tak dá říct, ale neabsolutizoval bych to takto. Protože když se podíváme na výsledky různých sociologických průzkumů, tak například jen zhruba třicet procent voličů Marine Le Penové se ztotožňuje plně s její vizí Francie, to znamená Národní fronta, tedy strana, kterou vede Marine Le Penová, zůstává primárně stále ještě /protestní/ stranou. Lidé, kteří ji volí, neznamená to, že by s ní ve všem souhlasili. A i v téhle kampani Marine Le Penová mluvila o Evropské unii, ale nebylo to první, druhé ani její třetí téma. Evropská unie rozhodně nedominovala této kampani. Takže automatické rovnítko mezi tím, že Le Penová může dostat řekněme až čtvrtinu nebo pětinu hlasů, a tím, že by to znamenalo nějakou automaticky vyšší nedůvěru vůči Evropské unii, takhle jednoduché to není. Ostatně po Brexitu, podíváme-li se na průzkumy veřejného mínění, nebo po odhlasování Brexitu v referendu, podpora Evropské unie napříč zeměmi EU stoupla.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ondřej Houska, komentátor Hospodářských novin. Děkuje za analýzu. Na slyšenou.

Ondřej HOUSKA, redaktor

Rádo se stalo. Na slyšenou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Francouzským volbám se budeme věnovat na Českém rozhlasu Plus i v živém vysílání Názorů a argumentů po osmnácté hodině. Takže prosím zůstaňte na nás vyladění.

„Útok již volby ovlivnil. Nejvíce pomohl Le Penové a Fillonovi,“ říká odborník

22.4.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Svět
Lidovky.cz, Martin Hampejs

Ve čtvrtek večer se na nejslavnější francouzské třídě Champs Élysées odehrál teroristický útok. Svým rozsahem byl s předchozími útoky nesrovnatelně menší, odehrál se však jen tři dny před prezidentskými volbami. Podle

politologa Michela Perottina z **Fakulty sociálních věd** UK může z útoku nejvíce těžit pravice, jmenovitě Marine Le Penová a Francois Fillon.

Lidovky.cz: Proč podle vás došlo ke střelbě na Champs-Élysées?

Střílet na Champs-Élysées má obrovskou symboliku. Obzvláště, když se to dělá před prezidentskými volbami. Ale když si vezmeme tu sílu těch prvních velkých atentátů a porovnáme je s posledním útokem, tak uvidíme, že bezpečnostní složky jsou aktivní a úspěšné. Je tam skvěle vidět ten vývoj, ale může se stát kdykoliv cokoliv a to všichni Francouzi vědí moc dobře.

Lidovky.cz: Myslíte, že čtvrtě teroristický útok v Paříži bude mít vliv na prezidentské volby?

Francie už dlouho ví, že je terčem útoku a že to nějakým způsobem přijde. Otázkou bylo spíš kdy, kde a jak. Útok, který proběhl těsně před prvním kolem prezidentských voleb, do voleb již zasáhl. Atentát totiž proběhl během televizní debaty jedenácti kandidátů a všichni se k němu mohli vyjádřit.

Lidovky.cz: Jak na událost reagovali?

Obecně vzato se všichni již k bezpečnostním otázkám vyjádřili. To není nic nového. Byla to spíše reakce na to, co se událo a prakticky všichni z kandidátů vyjádřili soustrast se zabitým policistou, všichni zopakovali, že Francie je ve válce s teroristy a že nemůže a nesmí v tom úsilí povolít.

Lidovky.cz: Nezkusil některý z kandidátů získat z útoku body pro sebe?

Předběžně z toho, co jsem viděl, se Marine Le Penová snažila danou situaci využít, což je u ní klasické. To, co navrhuje, je prakticky policejní stát, takže jakmile se něco takového ve Francii stane, tak Národní fronta (strana Marine Le Penové - pozn. red.) zopakuje to, co již několikrát navrhovala. Nicméně ten, který z útoku mohl těžit nejvíce, byl Francois Fillon (kandidát pravicové strany Republikáni-pozn. red.). Mluvil jako poslední a tu svou patnáctiminutovou chvilku věnoval tomu, aby se prezentoval jako ten, který má na to, aby vládl proti teroristům. Což mu napomohlo, protože to upozadilo jeho kauzy.

Lidovky.cz: Kdo tedy může z teroristického útoku těžit?

Primárně je to téma, které favorizuje Marine Le Penovou. Částečně i Francoise Fillona, protože i on se hlásí, řekněme, k politice tvrdší ruky. Ale je to dvojsečná záležitost. Ve smyslu, že když se to přehání, tak už je to příliš a může to potencionální voliče odehnat.

Lidovky.cz: Jaká byla reakce politické reprezentace na atentát?

Čtvrtě atentát neměl naštěstí tolik obětí, hlavně civilistů, jako předcházející atentáty. Na tu společnost to nebude mít tak velký dopad. Ale kdykoliv se odehrály ve Francii podobné události, tak vždy zaznívala výzva k jednotě. A hlavně výzva k tomu, aby se atentáty neneužily politicky. Tím, že se vše projednávalo v přímém přenosu při prezidentské debatě, tak ty reakce byly okamžité a všichni se snažili, aby přinejhorším neztratili, případně, aby získali.

Lidovky.cz: Vidíte nějakou změnu v reakcích kandidátů na dřívější atentáty v porovnání se čtvrtě reakcí?

Specifikem samozřejmě je, že jsme pár dní před volbami a situace je napjatá i bez toho. Když bych porovnal všechny atentáty a reakce na ně, tak ty první útoky z ledna 2015 vyvolaly touhu po jednotě, solidaritě a vůli postavit se za Francii. S těmi dalšími už se to lámalo, využívala jich Národní fronta na straně jedné a také Nicolas Sarkozy se poměrně rychle distancoval. Uvedu jeden příklad.

Marine Le Penová už dlouhou dobu požaduje, aby lidé, kteří jsou vedeni v tzv. „fichier S“, což je seznam hledaných lidí, nejen teroristů, že ti lidé pokud mají jiné občanství než francouzské, tak by měli být vyhoštěni. Což ve výsledku by proti poslednímu útoku nepomohlo. Ten čtvrtě atentátník totiž zřejmě na tom seznamu nebyl. Byl sice v minulosti potrestán za pokus o vraždu a byl ve vězení, ale nebyl to teroristický čin.

Lidovky.cz: Jak vidíte šance prezidentských kandidátů do nedělního prvního kola prezidentské volby?

Z těch čtyř, Macron, Mélenchon, Fillon a Le Penová, to může být kterýkoliv z nich. Z toho, co je vidět takhle z dálky, tak bych řekl, že je pro mě překvapující, že Francois Fillon není úplně odepsaný. Pokud máte čtyři kandidáty, kteří mají všichni kolem dvaceti procent, tak se může stát cokoliv. Uvidíme v neděli.

Univerzita Karlova připravila na dnešek Den celoživotního vzdělávání a Festival absolventů

22.4.2017 ČRo Plus str. 04 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Univerzita Karlova, nejprestižnější česká vysoká škola, připravila na dnešek Den celoživotního vzdělávání a Festival absolventů. Představila při té příležitosti širokou nabídku programů zájmových i profesních, například pro lékaře, právníky, učitele ale i děti, které jsou určeny pro občany České republiky i pro cizince. Nebo nabídla možnosti dalšího vzdělávání prostřednictvím internetu. Mým hostem je Alice Němcová Tejkalová z Univerzity Karlovy, dobrý den.

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ptám se, o jaké vzdělávací programy v tuto chvíli je největší zájem?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Největší zájem z těch více než 550 programů, které nabízíme v rámci celoživotního vzdělání, je v podstatě o univerzitu třetího věku, protože čeští senioři jsou velmi aktivní a vlastně chtějí se vzdělávat dál i v tom vyšším věku. A opravdu ten převis vlastně poptávky nad nabídkou je největší právě u univerzity třetího věku.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Mimochodem, ta univerzita třetího věku pro seniory, tak za tu se platí, nebo je zdarma, nebo jak to probíhá?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Záleží na tom, jaké ty kurzy jsou. Většinou se jedná o pár stovek za semestr.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Kolik lidí dnes celkově kromě pochopitelně řádných studentů tyhle vzdělávací programy včetně seniorů vlastně navštěvuje?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

My máme v tom jednom akademickém roce, ta data jsou zatím zpracována poslední z roku 2015, rok 2016 ještě není vzhledem k tomu, že je teprve jaro, vyhodnocený úplně, tak v roce 2015 to bylo vlastně více než 20000 lidí, kteří se toho všeho účastnili.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Hm, to je docela hodně lidí. A chtěla jsem se zeptat, když nabízíte také vzdělávání pomocí internetu, tak to je nabízíte ve všech oborech, nebo jenom v některých?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Nene, je to samozřejmě otázka některých specifických kurzů. Stejně tak jako je to v případě třeba kurzu pro cizince, kdy se často nabízí třeba výuka českého jazyka k tomu, aby studenti potom mohli u nás studovat v těch řádných českojazyčných programech.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

A když vystuduje kdokoliv jakýkoliv z vašich programů, tak dostane nějakou formu diplomu, nebo ocenění?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Vždycky záleží na tom, který ten program nebo obor vystudujete. Ale třeba když u nás absolvujete juniorskou univerzitu, což je takový předstupeň řekněme vysokoškolského vzdělání, je to taková ochutnávka toho, co nabízíme, ve dvou větvích, jak v humanitní, tak v přírodovědné lékařské vlastně oblasti, tak dostanete jednak index, a jednak dostanete vlastně osvědčení o tom, že jste řádně absolvovala, předáváme vám to ve velké aule Karolina. Na druhou stranu, třeba když máte univerzitu třetího věku, tak taky dostanete osvědčení a některé ty kurzy jsou také ukončené přesně ve velké aule Karolina. Není to tak, že byste dostala vysokoškolský diplom samozřejmě, ty nevyřábíme takhle rychle.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Jasně. Poslední dotaz na vás. Vy současně s tím Dnem celoživotního vzdělávání také pořádáte dnes Festival absolventů. Přitom na vašich stránkách, web stránkách je seznam toho, co všechno absolventům univerzity nabízíte. Ale mě by zajímalo, co ti absolventi nabízejí škole? Patří třeba absolventi Univerzity Karlovy mezi sponzory, jak je to obvyklé v západní Evropě, v Americe...

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

My se snažíme právě to, co je obvyklé v Americe, v západní Evropě, vlastně začít víc intenzivně pěstovat tady u nás. A je pravda, že někteří úspěšní absolventi se podílejí například na tom, že sponzorují některá stipendia studentů, to je jedna z těch možných pomocí, a my teď na **Fakultě sociálních věd** děláme takový experiment, sbíráme na insignie právě naší fakulty a sbíráme, vybíráme, oslovili jsme i absolventy a vybíráme mezi nimi. A tak jak jsem se dívala právě na přispěvatele té akce "Přísahaeme na vlastní!", tak je tam řada našich absolventů. Takže si myslím, že ta kultura se pomalu posouvá, ale bude to určitě ještě hodně dlouho trvat, než to bude tak jako v západní Evropě nebo v USA.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Jenom pro zajímavost jsem našla z roku 2015 hrozně zajímavou informaci, že americká Harvardova univerzita, která samozřejmě patří k nejprestižnějším na světě, obdržela rekordní dar od absolventa školy Johna Paulsona, který věnoval univerzitě 400 milionů dolarů. A dar od Paulsona má podpořit Fakultu inženýrství a aplikovaných věd. Tak o tom si zatím tady asi můžeme jenom snít, je to tak?

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

To každopádně... Že by nám třeba někdo dal knihovnu, tak jak je to v Americe zvykem, tak o tom si asi taky můžeme nechat zdát, ale já věřím tomu, že postupně se právě ten vztah s vysokou školou vybuduje. Třeba to bude trvat víc generací, ale věřím tomu, že podobná vazba vznikne i tady u nás.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Říká Alice Němcová Tejkalová. Moc vám děkuju.

Alice NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Univerzita Karlova

Mějte se hezky, na slyšenou.

Největším nepřítelem kytkožroutů jsou sekačky

22.4.2017 Deník Víkend str. 04 Rozhovor

LENKA VAŠKOVÁ

Jana Vlková:

Životních náhod, které mne postrkovaly k tématu jedlých květin, je vcelku hodně. Někdy mám pocit, že mi to přisoudily sudičky ještě nad kolébkou," říká kulinární koučka a autorka Květinové kuchařky Jana Vlková. Přínosem pro zdraví je podle ní už samotný sběr, který je něco jako sportovní disciplína, ke které však není potřeba žádná speciální výbava ani náčiní. Z jídla zkrášleného květinami má navíc člověk větší radu

* Jedlých květin a býlí Je nepřeborné množství Co všechno je potřeba o rostlinách vědět abychom je dokázali správně používat?

býlí a kvítí se můžete naučit cokoli a jistě vám to bude užitečné. „Kytkožroutství" má přesah do mnoha dalších oborů. Je dobré mít základní znalosti z vědeckých disciplín, jako jsou systematická botanika, geobotanika, eko logie a další. K zahození nejsou přesahy do bylinkářství, historie gastronomie, a to třeba jen formou babičky užívaly". Je dobré umět trochu vařit, protože pak můžete odhadnout, jak se býlí bude chovat v salátu nebo na pánvičce.

* Takže se rostliny dají dusit podobně jako cibule či pórek?

Ano, některé rostliny jsou docela dobré dušené, tedy spíš jen lehce orestované například na másle. Úprava je tak trochu podobná té, jakou známe u špenátu, ale moderním způsobem. Nic se nemele, nemixuje, listy jsou pokrácené na větší kousky, nebo jen trochu natrhané. Některé se také dají smažit v těstíčku. Tato úprava se týká rostlin, které mají tužší a větší listy, které se při smažení zcela nerozpadnou. Těstíčko se může použít například u kosmatice nebo tempury. Vždy záleží na stáří rostliny. Čím je vyvinutější, tím méně je vhodná na salát a příhodnější do teplé kuchyně.

* Na základní škole byly svého času soutěže ve sběru léčivých rostlin. U nás na vesnici se někdy sváděly boje o to, kdo na konci roku donese více druhů, a náruživí sběrači nikomu neprozradil svá naleziště. Máte také svá tajná místa?

Jsem moc ráda, když najdu naleziště něčeho méně běžného. A ještě raději se o to dělím. To je ostatně princip mých seminářů, které pořádám často i mimo Prahu, kde bydlím. Chodí se mnou rozumní lidé, kteří jsou obeznámeni s tématem, a mohou se spolehnout, že nebudou přírodu drancovat. Nezabývám se sběrem za účelem prodeje a zisku. Zabývám se osvětou a výukou. Workshopy koncipuji obvykle ve spolupráci s někým, kdo má k dispozici zázemí pro přípravu jídla. Předchází jim sběr a někdy navíc i přednáška. Pro obyvatele metropole pořádám odpolední semináře. Někteří chodí opakovaně a studují zcela systematicky.

* Je sběr a vaření z květin ryze ženskou záležitostí?

Vůbec ne. Je to jako s vařením všeobecně. Když muž rád vaří a rád v kuchyni experimentuje, tak se s radostí věnuje i jedlému býlí. Pokud má člověk, a je jedno, zda muž, či žena, vztah k přírodě a přírodním surovinám vůbec, tak je cesta k jedlému kvítí a býlí snadná. Na seminářích jsem měla muže, kteří vyznávali hodně alternativní pojetí jídla, ale třeba i inženýry, pro které je vaření z kvítí a býlí příjemnou relaxací. Jeden takový mi vyprávěl, jakou má doma kuchyň, že vypadá jako dílna - jen poličky a žádná dvířka, aby mu to vaření pěkně šlo od ruky.

* A měla jste na seminářích i profesionálního kuchaře?

S kvítím a býlím se na mé semináře přišli seznámit jak profesionální kuchaři, tak celé restaurační týmy. Jedlé planě rostoucí rostliny si již proklestily cestu do mnoha českých restaurací. Kuchaři si je ovšem z pochopitelných důvodů nesbírají sami, ale mají na to své dodavatele. Někteří se tomuto tématu věnují poměrně systematicky.

* Česko je spíše houbařskou velmocí, každý tedy ví, že se houby nemají sbírat do igelitů a také že se má v půdě nechávat část podhoubí. Platí podobné zásady i pro sběr jedlých květin?

Zásady jsou vlastně úplně stejné. Je třeba sbírat tak, abychom nevyplenili celou populaci nějakého druhu nebo dokonce celé místo. To znamená vždycky nechat nějaké rostliny nebo jejich části, aby se vytvořila semena, pokud jsou to rostliny, jejichž strategií je rozmnožování semeny. U rostlin, které se rozmnožují oddenky nebo jsou plazivé, je třeba používat nůžky, abychom neponičili kořínky. Vhodnou výbavou je košík nebo pevná taška, papírové pytlíky, nůžky, případně nůž, na jemnější květy krabičky a pak něco vlhkého, nejlépe oprané kapesníky nebo nějaké hadříky z přírodních vláken.

* Lze podle herbáře bezpečně poznat, zda je rostlina jedlá?

Jedlost pouhým okem poznat nejde. Právě naopak, mnoho jedlých rostlin má své jedovaté dvojníky. Je potřeba rostliny dobře znát a úplně nejlepší je, když vidíte oba druhy vedle sebe, čímž si můžete dobře ujasnit jejich rozlišovací znaky.

* Podle pověstí se traduje, že kdo jednou ochutná jídlo připravené s květem zlatého kapradí, bude navždy rozumět řeči rostlin, nikdy se nesplete při jejich určování a bude mít štěstí při hledání vzácných nebo těžko dostupných květin. Nechtějí po vás lidé vědět, kde tento „poklad“ hledat?

Upřímně, dotazy nemám, protože v období, kdy by mělo „zlaté kapradí“ kvést (o svatojánské noci, pozn. red.) vždy upozorňuji na jeho mytologické ukotvení. Bavíme se o něm jen pro zábavu, ale máme z toho všichni většinou velkou radost. Nižší rostliny nemám příliš prozkoumané, ale myslím, že některé druhy se v kuchyni také uplatní. Je to však velmi okrajová záležitost. Kapradí roste v lesích, kde je naopak malá nabídka bylin. Jedlé kapradiny na mne ještě čekají.

* Je pravda, že mnohé druhy jsou jedlé pouze na jaře?

Ano, některé byliny se stávají časem jedovaté, jiné jsou pouze nedobré a ta hranice je zcela nezřetelná. Jedovatost látky je vždy otázkou množství. Zmíněný proces souvisí s tvorbou takzvaných sekundárních metabolitů, což jsou, zjednodušeně řečeno, jedy, které mají rostlinu chránit před predátory. Hodně často to jsou hořce chutnající látky různého chemického složení.

* Když jsme u chemie, nabízí se otázka, zda je česká krajina dostatečně bezpečná pro sběr jedlých květin z hlediska složení půdy?

Nevím, zda to chemické zatížení některých míst není nebezpečnější než přirozené jedy v některých nejedlých rostlinách. Některá místa jsou doslova prochemizovaná a tam bych tedy v žádném případě sběr nedoporučovala. Typickým příkladem jsou golfové hřiště, která ve skutečnosti nejsou vůbec žádnou přírodou. V těchto místech se používají ve velké míře herbicidy, které mají zamezit růstu různých široolistých rostlin, a pak zase hnojiva, která mají zajistit dostatečně huňatý kožich tuhé a odolné trávy. A pak to jsou p j okraje polí. Čím víc a kolikrát se pole za vegetační sezonu kropí, to raději ani nechci vědět. Jistě to ale zasáhne i za okraje pole.

* Vrátila jste se někdy ze sběru s nepořízenou?

Bohužel ano, stalo se mi to. Největší nepřítel kytkožroutů jsou sekačky. Vždycky se ale najde alespoň něco.

* Konzumace jedlých rostlin přináší řadu zdravotních výhod, v případě alergiků je ale asi na místě velká opatrnost. Mám pravdu?

Rizika hrozí, ano. Kdo má alergii, však zároveň ví, jak se k novým potravinám chovat. Všichni, alergici i ti ostatní, by měli nové rostliny zkoušet napřed v malých dávkách a sledovat, zda na ně nemají nějakou nežádoucí reakci.

* Jak dlouho je možné květiny uchovávat, než se pustíme do vaření?

Velmi záleží na druhu rostliny, respektive její části. Květy vadnou rychle, listy vydrží déle. Některé květy lze také uchovávat ve váze.

* Jsou všechny jedlé květiny chutné?

Chutnost je velmi individuální. U květin je to stejné jako u každého jiného jídla. Někdo má rád vyzrálé sýry, někdo ústřice a někdo guláš. Rostliny mají při velkém zjednodušení pikantní, kyselé a svíravé tóny, a to v různé intenzitě a kombinaci. Podle mých zkušeností z kurzů obliba různých chutí souvisí s metabolismem každého člověka. A ten je vždy unikátní.

* Kde hledáte inspiraci pro své květinové recepty?

Nejsem kuchařka profesionálka a vařím spíš intuitivně. Vaření je pro mne vášeň. Hodně na jídlo myslím, například když jedu tramvají a není jak lépe využít čas. A květinový recept je hodně o zkušenostech se samotnými rostlinami. Dnes, po asi deseti letech neustálého zkoušení, poměrně přesně vím, co od které byliny čekat, tedy k čemu se hodí. A protože při domácím vaření o nic nejde, zkouším svoje představy bez zábran a beze strachu. Dnes se pletu už hodně málo a obvykle uvařím to, co jsem si představovala. Na jídlo myslím, například když jedu tramvají a není jak lépe využít čas. A květinový recept je hodně o zkušenostech se samotnými rostlinami. Dnes, po asi deseti letech neustálého zkoušení, poměrně přesně vím, co od které byliny čekat, tedy k čemu se hodí. A protože při domácím vaření o nic nejde, zkouším svoje představy bez zábran a beze strachu. Dnes se pletu už hodně málo a obvykle uvařím to, co jsem si představovala.

* Jaký recept sklídl dosud největší úspěch u vaší rodiny či známých?

To je moc těžká otázka, protože každý z mých rodinných příslušníků a přátel má svoji mlotsu orientovanou jiným směrem. Ale možná největší radost působí pečení kuřete v seně. Recept je velmi jednoduchý, seno je k dispozici kdykoli. Pečení celého kuřete si navíc můžete hezky užít, protože se dělá víceméně samo a vy si přitom můžete číst nebo snít a také vdechovat jedinečnou vůni, která se ze sena uvolňuje.

* A která z jedlých květin je vaší zamilovanou?

Mám moc ráda denivku. Je křupavá i křehká. Jemně voní a v kuchyni je velmi univerzální. Dá se používat ve slané i sladké kuchyni. Myslím, že časem nashromáždím dost receptů, aby to vydalo na malou příruční kuchařku.

* Poměrně běžné je u nás při vaření použití mladých kopřiv. Jejich čas právě přichází. Které další druhy nám, podobně jako kopřivy, mohou na talíři prospět?

Nejrůznější lebedy a merlíky, popenec, laskavec, máchelka, pampeliška, prasetník, škarda, bršlice, kapustka, česnáček, hořčice a samozřejmě česneky, kterých je více než jen ten medvědí a určitě i další, na které jsem si právě nezapomněla. Jarní bylinky jsou nejlepší syrové.

* Lze květinami nahradit třeba běžně používané koření?

V principu to nejde. Rostliny shromažďují své vzácné aromatické látky v kořenech, potažmo hlízách, a také v semenech. K těmto částem planých rostlin se doufám také jednou dostanu podrobněji. Lidé se mne na to občas ptají, už jsem jich také dost vyzkoušela, ale na publikování to ještě není.

Vizitka Jany Vlkové

Vystudovala ekologii na Přírodovědecké fakultě a žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd**, obojí na Karlově univerzitě v Praze, odkud také pochází. Jedlé květiny poprvé ochutnala již jako malá, dětská zvědavost se postupně přerodila ve velkou vášeň - nejprve ve studium knih a posléze i v psaní článků o jedlých květinách. Již několik let pořádá zimní přednášky o jedlých květech a jarní a letní semináře v přírodě. Založila blog kytkykjidlu.blogspot.cz a webové stránky www.kytkykjidlu.cz. Provozuje též kabinet kulinárního koučinku: www.kulinarnikoucink.cz. V roce 2015 jí vyšla Květinová kuchařka, kde popisuje různé druhy rostlin a jejich

použití v kuchyni roku. Na knihu úzce navazuje Notes květinové kuchařky (2016), který ve formě diáře provází celou vegetační sezonou a také popisuje různá ekologická stanoviště.

Foto autor| FOTO: DAVID TURECKÝ, SHUTTERSTOCK
Foto popis|

Brexit nejvíc ublíží obyčejným lidem

22.4.2017 Lidové noviny str. 22 Orientace / rozhovor
ZUZANA LIZCOVÁ

S oxfordským profesorem Jimem Gallagherem o rozchodu, který v žádném případě nebude snadný

Evropskou unii poprvé v její historii opouští členský stát. Velká Británie. Jaké bude mít její odchod důsledky pro zbylou sedmadvacítku a jaké pro ni samotnou? Jim Gallagher varuje: kolem brexitu zůstává mnoho otazníků a celý proces může skončit chaosem.

* LN Proč bylo rozhodnutí o brexitu tak překvapivé?

Myslím, že hlavní důvod, proč byli lidé, zejména ve vláďeamédiích, překvapeni, byl, že neznali rozsah resentimentů vůči Evropské unii v překvapivě velké části společnosti, většinou lidí mimo Londýn, spíše hůře zajištěných a často starších. Překvapením byla síla jejich nespokojenosti a míra, jakou se zaměřila právě na členství v EU.

* LN Řada zastánců brexitu v referendu hlasovala jasně proti svým ekonomickým zájmům. Proč?

Je jasné, že většina lidí hlasovala pro odchod z EU v přímém rozporu se svými ekonomickými zájmy. Zejména ti, kdo na tom nejsou tak dobře. Chudší lidé totiž bezpochyby budou v důsledku ekonomického rozkladu, který pravděpodobně nastane po odchodu z EU, trpět nejvíce. Neviděl jsem průzkum, který by ukázal, proč to udělali. Ale je celkem jasné, že se jejich zatrpkllost většinou obracela proti imigraci, zejména v oblastech, které jsou hospodářsky neúspěšné, ale přesto přitahují přistěhovalce především z východní Evropy – například z Rumunska, bývalé Jugoslávie či Bulharska. Mnozí si imigraci spojují se ztrátou pracovních míst a ekonomických příležitostí. Ve skutečnosti však tato místa a příležitosti chybí z jiných důvodů.

* LN Pro řadu zemí je otázka budoucnosti jejich občanů pracujících v Británii velké téma. Odhaduje se například, že ve vaší zemi žije na milion Poláků. Budou se muset vrátit zpět?

To je nepravděpodobné, zřejmě se to nestane. V Británii žije mnoho občanů EU, ale mnoho Britů také žije v ostatních členských zemích. Lze předpokládat, že prioritou britské vlády i zemí EU bude nepožadovat, aby se tito lidé vraceli. Britská vláda se to dnes snaží vyjednat a mnoho lidí očekává, že uspěje.

* LN Bude to pro ni těžké?

Myslím, že celková jednání o odchodu z Evropské unie budou extrémně obtížná. Mnohem složitější, než tvrdí lidé, kteří propagovali brexit, a také mnohem těžší, než si v současné době myslí britská vláda. Jednotlivé evropské země budou mít různé zájmy. Některé se budou bát o své občany, jiné – například Irsko, Španělsko a další – budou znepokojené kvůli obchodu a budou se chtít ujistit, že odchod Británie z Evropské unie nadále nedestabilizuje. Jednání budou technicky komplexní a politicky nabitá.

* LN Jak dlouho podle vás nakonec mohou trvat?

Pokud se obě strany budou chovat racionálně, vyjednájí nějaké přechodné uspořádání, než budou vyřešeny všechny náležitosti. Momentálně není jasné, zda si to obě strany, zejména ta britská, uvědomují. Přechodné období by mohlo trvat třeba pět let, do nichž by se dala rozložit velmi komplexní technická jednání ohledně odchodu.

* LN Co by to znamenalo?

Z krátkodobého hlediska by to znamenalo, že by Británie neměla žádnou dohodu o „rozvodu“ s EU, že by přestala být součástí jednotného trhu, celní a Evropské unie a musela by se v oblasti obchodu vrátit k pravidlům WTO. Co by to znamenalo pro jednotlivce a volný pohyb osob, to není úplně zřejmé. Bezvízový styk mezi Spojeným královstvím a EU by z praktických důvodů zřejmě přetrvával.

* LN Může si ještě Británie vybudovat s EU podobný vztah, jako s ní má třeba Norsko?

Vzhledem k tomu, že se Británie rozhodla EU opustit, bylo by uspořádání podobné, jako má Norsko – s přístupem k jednotnému trhu a celní unii –, racionálním řešením. Jenže není úplně jasné, zda vláda skutečně chce něco, s čím by EU mohla souhlasit. Proto se obávám, že jednání mohou skončit chaosem.

* LN Ale je tu ještě přece britský parlament a jeho vůle, ne?

Parlament je samozřejmě suverénním subjektem. A jedním z argumentů pro opuštění EU bylo, že svoji suverenitu ztratil ve prospěch evropských institucí. Proto bylo nečekané, že se vláda původně domnívala, že bude moci udělat formální rozhodnutí o odchodu bez konzultace s parlamentem. Britský nejvyšší soud rozhodl, že to nebylo správné a že by se měl dostat ke slovu. Parlament musí znovu objevit svoji páteř, jinak už bude mít v tomto procesu malý vliv.

* LN Další ožehavou otázkou je role Skotska, které je proevropské a koketuje s nezávislostí na Londýnu. Mohla by se Británie skutečně rozpadnout?

Může se to stát. Pozice Skotska i Severního Irska je nejistá. Obě země hlasovaly pro setrvání v EU. Skotské veřejné mínění je nyní téměř rovnocenně rozdělené, může se stát, že by rozhodnutí o nezávislosti padlo. Pak by jedním z důsledků brexitu pro Británii byla ztráta minimálně deseti procent obyvatel. Pozice Severního Irska je trochu jiná. Členství v Unii je pro ně důležité kvůli uspořádání mezi severem a jihem Irska. Fakt, že mezi nimi neexistuje hranice, přispěl v minulých desetiletích k uzavření míru. Obnovení (možná i celní) hranice mezi Spojeným královstvím a EU by bylo pro Severní Irsko jistě problematické a ekonomicky zničující. Zatím se zde nenašlo žádné řešení.

* LN Mohlo by v Severním Irsku znovu vypuknout násilí?

V této chvíli ho tam nikdo nevyhledává ani neočekává. Ale bude těžké tam najít politickou stabilitu. Tamní politické instituce jsou relativně nepevné.

* LN Pokud se Británie obrátí k EU zády, bude si muset hledat jiné partnery. Dá se očekávat, že se za současné situace vytvoří nové transatlantické spojení mezi Británií a USA?

No, paní Mayová a pan Trump si jasně podali ruce. Ale je nerealistické očekávat, že by vztah s USA mohl nahradit obchodní styky s Evropou. Británie vždy měla s Amerikou úzké kulturní a obranné vazby, ne však obchodní. A prezident Trump je sám o sobě také izolacionista. Nevěří ve volný obchod, ale v protekcionismus, který semůže obrátit proti Britům stejně jako proti komukoli jinému. Je těžké si představit, že by Británie a USA společně vytvořily jakýkoli společný trh.

* LN Má Británie nějaké další možnosti, kde by se mohla poohlédnout po obchodních partnerech?

Když Británie v sedmdesátých letech vstoupila do EU, vzdala se svého historického impéria, vazeb ke Kanadě, Austrálii či Novému Zélandu. Vztahy k nim je stále těžší udržovat, tyto země si jich přesto cení. Existuje romantická představa, že by mohly být oživeny. Vlády Austrálie a Nového Zélandu naznačily, že by obchodní vazby rády rozšířily. Ale očekávají, že budou moci obchodovat se zemědělskými produkty s tím, že Británie nebude své zemědělce subvencovat. Když Británie vstoupila do EU, novozélandské zemědělství to těžce zasáhlo. Pokud budou chtít volný obchod, budou žádat takový, v němž Británie už nebude mít ochrannou zemědělskou politiku.

* LN Co ztratí odchodem Británie Evropská unie?

Jsou tu jasné a přímé ekonomické ztráty. Británie je velký rostoucí trh a ze vzájemného obchodu profitují obě strany. Pokud Velká Británie odejde, EU ztratí 64 ze 400 milionů konzumentů a mnoho firem. Obě strany na tom budou trpět. Na politické úrovni byla Británie vždy anglosaským členem, zastávala se spíše ekonomických než politických priorit, tradičně se vyslovovala spíše pro rozšíření na východ než pro prohlubování unie. EU ztratí podporu těchto priorit a to pro ni bude pravděpodobně špatné.

* LN Dojde v EU také k výraznému přesunu moci směrem do Německa?

Francouzsko-německý tandem byl vždy nejsilnější a odhaduji, že to tak zůstane. Jenže EU ztratí alternativní pól, kolem něhož se mohla vytvářet spojení zahrnující i země jako Polsko nebo Česká republika, které ne vždy nutně sdílejí francouzské, německé nebo jihoevropské postoje. Jestli Německo obecně posílí, se teprve ukáže. EU čelí i jiným výzvám než odchodu Británie.

* LN Bude EU chybět britská diplomacie, její tradiční kontakty ve světě?

Jedním z problémů, které bude třeba opravdu pečlivě vyřešit, je, že Unie byla v britských očích vždy primárně vnímána jako ekonomický a obchodní projekt. Jiní ji samozřejmě berou i jako politický projekt. Ale EU, Británie a USA, Austrálie, Nový Zéland a Kanada už déle než půlstoletí tvoří bezpečnostní alianci. Ta bude nadále potřeba, ať už Británie bude v EU, či nikoli. NATO rovněž čelí výzvám kvůli změnám v USA, ale pokud budou lidé o evropské bezpečnosti uvažovat racionálně, zejména v situaci, kdy svůj přístup mění Rusko, pak si uvědomí, že je zcela v zájmu členských zemí EU, Británie i USA, aby držely pohromadě.

* LN Někteří evropští politici se snaží na brexitu najít pozitiva. Tvrdí, že EU bude bez Británie, věčného potíže, lépe. Mají pravdu?

Vzhledem k tomu, že Británie byla nejméně zapálená pro projekt stále užší Unie, se vždy našli lidé, kteří o tom byli přesvědčeni. Ale myslím si, že se časy změnila a z prohlubování integrace jsou dnes méně nadšené jiné země. Jsou cítit ekonomické tlaky eurozóny, které oddělují jižní Evropu od severní. Unie to zvládne, ale tyto výzvy budou minimálně tak nepříjemné, jak kdy byla Británie.

* LN Otevře se v EU po odchodu Británie nový prostor pro východoevropské země včetně České republiky?

Je to možné. Je zde třeba připomenout dvě věci. Zaprvé: původně francouzsko-německý evropský projekt z let 1945 až 1960, který byl zaměřen na ukončení války, prohloubení ekonomických vazeb a posun směrem ke stále užší unii, byl završen. A ekonomická moc se také přesunula. Země na východě jsou mnohem bohatší než před vstupem do Evropské unie a mají jisté zájmy, které se plně neshodují s jihoevropskými nebo s tradičními francouzsko-německými. Tyto země budou tvořit po odchodu Británie větší díl EU a její ekonomiky a v důsledku toho budou mít větší slovo.

* LN Je to podle vás příležitost k jasnější formulaci jejich cílů a představ o budoucí podobě Evropy?

Formulovat své cíle je samozřejmě důležité vždycky. Ale ve chvíli, kdy EU prochází změnami, je po vizích větší poptávka.

* LN Evropu čeká v tomto roce série důležitých voleb – v Nizozemsku, Francii a na závěr v Německu. Očekáváte od nich nějaké zásadní posuny?

To je velmi těžké předpovědět. Události nám chystají jedno překvapení za druhým, François Fillon, který byl považován za favorita, je nyní v problémech. Poučení z britského hlasování zní, že populismus může mít neočekávané důsledky. Ale je třeba také říci, že může uspět jen tehdy, pokud má podporu alespoň nějakých zavedených politických institucí, jako Konzervativní strany v Británii. Ve Francii je to jinak, tam je Marine Le Penová jasným outsiderem, stejně tak v Německu, kde Alternativa pro Německo postrádá koaliční potenciál. Efektem rozhodnutí o brexitu by mohlo být, že poslouží jako varování před nechtěnými důsledky, které podpora populistů může přinést.

JIM GALLAGHER Člen Nuffield College v Oxfordu, hostující profesor na Právnické fakultě univerzity v Glasgow a čestný profesor na School of History na univerzitě v St Andrews. Dříve působil jako státní úředník ve skotském a britském parlamentu a jako poradce britského premiéra Gordona Browna. Do ČR přijel na pražskou konferenci

„Brexit: Výzvy pro Evropskou unii a pro Spojené království“, kterou pořádala **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy a Nadace Friedricha Eberta.

O autorovi| ZUZANA LIZCOVÁ, Autorka je politoložka a publicistka
Foto autor| FOTO MAFRA – DAN MATERNA

Paroubek zvažuje návrat do politiky. V řadách ČSSD už to ale nebude

21.4.2017 **Hospodářské noviny** str. 10 Události

Veronika Neprašová

Za měsíc to bude sedm let, co Jiří Paroubek odešel po nepřesvědčivém volebním vítězství z postu předsedy ČSSD. A tím také z vrcholové politické funkce. Teď, půl roku před dalšími parlamentními volbami, přiznává, že se mu po dřívější moci stýská.

„Jsou hodnoty větší, než je politika. Ale neříkám, že mi politika někdy nechybí, to by ode mě bylo neupřímné,“ prohlásil Paroubek při diskusi organizované Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** UK. A připustil, že by se návratu nebránil. „Když vidím výkony některých svých nástupců, tak mě to k návratu do politiky přímo vybízí,“ prohlásil.

Během následující diskuse pak několikrát zdůraznil své politické úspěchy. „Když jsem v dubnu 2005 stranu přebíral, měla podle průzkumů podporu 10 procent. O 13 měsíců později ve volbách získala 33. Na to, co se nepovedlo, díky své šťastné povaze nevzpomínám. Ale asi jsem ty věci neřešil tak špatně, když ta strana získala takovou podporu za tak krátkou dobu,“ dodal Paroubek.

Pokud se pro politický comeback nakonec rozhodne, do sociální demokracie, kterou dobrovolně opustil na podzim 2011, už ale jeho kroky prý nezamíří. „Mám nabídky z jiných politických stran. Konkrétní ale nebudu,“ řekl Paroubek HN.

Na kandidátce v podzimních parlamentních volbách se ale prý ještě neobjeví. „Určitě ne. Napřed si vyřeším svou rodinnou situaci. Uvažovat o svém návratu do politiky budu nejdříve po volbách,“ dodal. Zájem o jeho návrat do strany nemá ani ČSSD. „Jiří Paroubek už se jednou k ČSSD otočil zády. Já osobně bych s jeho návratem nesouhlasila,“ shrnuje postoj řady svých kolegů ministryně práce a místopředsedkyně strany Michaela Marksová. A stejně nekompromisní je i předseda Mladých sociálních demokratů Radek Hlaváček. „Odchodem z ČSSD a působením ve straně LEV21 prokázal, že sociálním demokratem nebyl, není a na úspěchu naší strany mu nezáleží. Takoví politici nemají v ČSSD co pohledávat,“ myslí si Hlaváček.

Politologovi blízkému ČSSD Lukáši Jelínkovi se pak nezdá ani verze, že by o Paroubka usilovalo jiné politické uskupení. „Na jednu stranu je jeho absence v politice škoda. Ale nevím o straně, která by o něj po jeho politické turistice stála,“ říká Jelínek.

Ještě před půlrokem, po prohraných krajských volbách, přitom Paroubek nabízel sociálním demokratům své zkušenosti při hledání ztracených voličů. „Role, kterou můžu hrát, je, že mohu být jen voličem, nebo že mohu být členem. Záleží to na místní organizaci,“ řekl Paroubek začátkem loňského prosince.

Nabídky tehdy prý měl asi od 10 organizací. Mimo jiné i z liberecké buňky, která tradičně patřila mezi jeho hlavní podporovatele. Ani tam, ani nikde jinde se ale nakonec na kandidátku nedostal.

Paroubek tvrdí, že o jeho služby tehdy stál i ministr vnitra Milan Chovanec, který mu údajně nabídl ministerský post. To Paroubek podle svých slov odmítl s tím, že by raději post volebního lídra. Po jeho návratu ze zahraničí prý ale bylo najednou všechno jinak. „Když jsem se vrátil, Chovanec mi sdělil, že o mnou navrhovanou formu spolupráce zájem nemají.“ Chovanec takovou nabídku oficiálně nikdy nepotvrdil.

Paroubek patřil vždy k nejtvrdějším kritikům svého nástupce ve funkci předsedy ČSSD i vlády Bohuslava Sobotky. Po říjnových krajských volbách, ve kterých ČSSD propadla, vyzýval strany, aby se ho zbavili dřív, než podle něj bude pozdě. „K. O. poražený boxer již prostě další zápas s Babišem není schopen vyhrát,“ vybízel k Sobotkovu sesazení.

Začátkem března se ale delegáti celostátního sněmu strany rozhodli jinak a pozici stávajícího vedení v čele se Sobotkou potvrdili.

Jiří Paroubek (64)

Narodil se 21. srpna 1952 v Olomouci.

Do základní školy už ale nastoupil v Praze. Před revolucí pracoval v podniku Restaurace a jídelny. Od roku 1991 pak podnikal.

Do ČSSD vstoupil hned v listopadu 1989. V roce 1993 se neúspěšně ucházel o post předsedy strany, získal jej Miloš Zeman.

Do vrcholové politiky vstupuje v roce 2004, kdy se stává ministrem pro místní rozvoj ve vládě Stanislava Grosse. Po něm pak přebírá v dubnu 2005 i post premiéra, který zastává do září 2006.

Do čela ČSSD usedá v květnu 2006. Před sebou má parlamentní volby a úkol dostat skomírající stranu, která v roce 2004 získala ve volbách do europarlamentu pouhých 8,8 procenta hlasů, zpět do politické hry. To se mu povedlo, sociální demokraté získali 32 procent a za první ODS zaostali jen o tři procentní body.

Vítězství sice slavila ČSSD i o čtyři roky později, jenže 22 procent nestačilo k tomu, aby strana sestavila potřebnou koaliční většinu. Paroubek proto v červnu na funkci předsedy rezignoval.

Na podzim 2011 z ČSSD definitivně odchází a zakládá vlastní stranu LEV21. Za ni seděl až do roku 2013 v Poslanecké sněmovně.

Mám nabídky z jiných politických stran. Návrat ale budu zvažovat až po volbách. Jiří Paroubek bývalý premiér a šéf ČSSD

O autorovi| Veronika Neprašová, Veronika.Neprasova@economia.cz

Foto autor| Foto: HN – Adam Hecl

Foto popis| Stesk po politice Kdybych tvrdil, že mi politika nechybí, nebylo by to upřímné, přiznal v diskusi pořádané **Fakultou sociálních věd** UK.

Ministra prý dělat nechtěl, mohl si vybírat. Jiří Paroubek zamete před vlastním prahem a pak...

21.4.2017 parlamentnilisty.cz str. 00

vef

Expřiér za ČSSD Jiří Paroubek uvažuje o návratu do politiky. K sociálním demokratům se však nechystá, má ale nabídky od jiných stran. Píše to server iHNed.cz.

Paroubek se o stesku po politice vyjádřil v diskusi organizované Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd**. Zároveň však uvedl, že jsou hodnoty větší, než je politika. Návratu by se tedy nebránil, obzvláště když podle svých slov vidí výkony některých svých nástupců. V diskusi pak zdůraznil své úspěchy – například velmi výrazný zisk podpory pro ČSSD v letech 2005 a 2006.

Na kandidátce pro parlamentní volby v letošním roce jej však nenajdete, neboť si chce nejdříve vyřešit rodinnou situaci. Konkrétní být nechtěl, ale do ČSSD prý nepůjde. Ostatně, ani strana by o něj příliš nestála. Například ministryně práce Michaela Marksová řekla jasně, že by s jeho návratem nesouhlasila. V době po krajských volbách však měl Paroubek nabídky asi od 10 místních organizací sociálních demokratů, nikde se však na kandidátku nedostal. Expřiér dokonce tvrdí, že měl nabídku od ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD) na ministerský post. O něj však nestál a chtěl raději volebního lídra, což Chovanec podle jeho slov odmítl. Jak však dodává server, Chovanec takovou nabídku oficiálně nikdy nepotvrdil. Původní text ZDE

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Ministra-pry-delat-nechtel-mohl-si-vybirat-Jiri-Paroubek-zamete-pred-vlastnim-prahem-a-pak-484649?utm_source=nm&utm_medium=xml

PŘEORÁME EVROPU

21.4.2017 Hospodářské noviny str. 04 Speciál

Ondřej Houska

POPULISTÉ SE SPOJUJÍ S CÍLEM ROZBÍT EVROPSKOU UNII. CHTĚJÍ ZNIČIT USPOŘÁDÁNÍ, NA KTERÉM DESÍTKY LET STOJÍ BEZPEČNOST, STABILITA A PROSPERITA EVROPY. V POSLEDNÍ DOBĚ JIM ALE VOLIČI PŘESTÁVAJÍ VĚŘIT.

Evropa nikdy netolerovala okupační moc, prohlašuje šéfka strany Alternativa pro Německo Frauke Petryová. „Napoleonskou Francii, nacistické Německo ani Sovětský svaz. A nebude už tolerovat, dá-li Bůh, ani Evropskou unii,“ oznámila Petryová na lednovém shromáždění evropských nacionalistických a populistických stran v německém městě Koblenz. Odpor vůči evropské integraci je jedním z hlavních témat, která tyto strany spojují. Populisté budou v příštích měsících na současné uspořádání Evropy útočit ve volbách hned v několika zemích. Jejich úspěch by zásadně ovlivnil i Česko.

„Populisté dělí společnost na obyčejné lidi a na zkorumpované elity, které nejednají v zájmu občanů,“ definuje populismus Mats Braun, švédský politolog, který vede katedru mezinárodních vztahů a evropských studií na Metropolitní univerzitě v Praze. Populisté tvrdí, že jedině oni zastupují skutečné zájmy lidí, a svým odpůrcům odírají legitimitu.

Marine Le Penová, která se už v neděli nejspíš probouje do finále francouzských prezidentských voleb, mluví o Evropské unii podobně jako její německá kolegyně Frauke Petryová, označuje ji za „totalitní organizaci“.

Fandí nám i Klaus

Šéfka Francouzské národní fronty je určující postavou společné evropské skupiny, kterou populistické strany zastoupené v Evropském parlamentu založily. Jmenuje se Evropa národů a svobody. Patří do ní i nizozemská Strana pro svobodu, kterou vede Geert Wilders, italská Liga Severu, německá Alternativa pro Německo nebo Svobodná strana Rakouska.

Členem skupiny je také český politik Tomio Okamura se svou stranou Svoboda a přímá demokracie, byť zastoupení v Evropském parlamentu nemá. Podobné cíle má i Strana svobodných občanů europoslance Petra Macha, patří ale do konkurenční euroskeptické frakce nazvané Evropa svobody a přímé demokracie, kterou vede britská strana UKIP a italské Hnutí pěti hvězd. Odpůrci unie tak nejsou jednotní.

Le Penovou, Wilderse a jejich frakci podporuje bývalý český prezident Václav Klaus, který několikrát vystoupil na předvolebních shromážděních Alternativy pro Německo nebo rakouských svobodných. Sešel se i s Le Penovou a Wildersem. Před lety tvrdil, že mu oba politici dokonce nabízeli, aby společné frakci protievropských stran předsedal. Le Penová a Wilders v roce 2014 na společné tiskové konferenci na dotaz autora tohoto článku vyjádřili ke Klausovi velký respekt, popřeli ale, že by mu nabízeli vůdcovství společné politické skupiny.

Rusko má zálsusk

Co by se stalo, kdyby se tyto strany dostaly k moci? „Evropská unie je garantem stability na evropském kontinentě. Pokud by populisté skutečně dostali příležitost k její demontáži, pro Česko by to byla tragédie,“ tvrdí Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který letos vydal knihu o evropském populismu. V případě konce unie by se Češi podle něj „zase ocitli v nárazníkovém prostoru, na který by si mohla dělat zálsusk jedna země na východě“, tedy Rusko. Upozorňuje, že by se Evropa po zániku unie vrátila do stavu rozdrobených národních států. V takovém uspořádání se po celá staletí vždy prosazovaly silnější země na úkor těch slabších.

Po britském referendu o vystoupení z Evropské unie a vítězství Donalda Trumpa v amerických prezidentských volbách se zdálo, že populismus triumfuje. Jeho hvězda ale teď o něco pohasla. Geert Wilders minulý měsíc v nizozemských volbách dostal výrazně méně hlasů, než v kolik doufal, byť mu to stále stačilo na druhé místo. Le Penová podle všech průzkumů ve druhém, rozhodujícím kole francouzských prezidentských voleb prohraje. Němci budou volit v září a Alternativa pro Německo nyní ztrácí. V Rakousku, které čekají volby příští rok, jasně vede Svobodná strana Rakouska – na rozdíl od svých spojenců z Francie nebo Nizozemska se ale opakovaně distancovala od snah o vystoupení z Evropské unie.

V Evropě se postupně zlepšuje ekonomická situace. S tím, jak klesá nezaměstnanost a pomalu rostou platy, bere část voličů svoji podporu populistům zpět. Brexit nespustil volání po referendech, podpora unie v Evropě naopak vzrostla – Česko, kde členství v unii označuje za dobré jen třetina lidí, je výjimkou. Trumpův nástup do Bílého domu pak evropským populistům nepomohl. „Jakmile se k němu Wilders nebo Alternativa pro Německo přihlásili, klesly jim preference,“ upozorňuje Mejstřík. Je příznačné, že Le Penová teď o Trumpovi už skoro vůbec nemluví.

Bojiště: Itálie

Šance populistů na to, že by se dostali k moci, tedy nevypadají dobře. Ale najdeme jednu velmi důležitou výjimku, Itálii. V průzkumech tam s jasným náskokem vede Hnutí pěti hvězd komika Beppeho Grilla. „Když nám

Evropa nepomůže s migrací, Itálie skončí v Grillových rukách," říká pro HN italský diplomat. Naráží na fakt, že do Itálie středomořskou cestou z Libye stále proudí desítky tisíc migrantů. Země se sice po mnohaleté krizi odrazila ke slabému růstu, zatím se ale zdá, že volbám, které musí být nejpozději v březnu příštího roku, bude dominovat migrace nebo sociální rozdíly. Tedy témata, u kterých boduje populistické Hnutí pěti hvězd.

I u něj je ale patrné, že v poslední době mírní svá radikální hesla. Podobně jako Le Penová také Hnutí pěti hvězd začíná couvat od svých původních slibů o co nejrychlejším odchodu z eurozóny. S tím, jak se možnost uchopení moci stává reálnější, musí tyto strany začít přemýšlet o důsledcích svých případných kroků. Zvláště když většina Evropanů podle průzkumů euro opustit nechce.

Martin Mejstřík z **fakulty sociálních věd** dává jako příklad Donalda Trumpa. V kampani tvrdil, že se urychleně domluví s Ruskem, ale brzy po nástupu do funkce na příkladu Sýrie zjistil, že se zájmy USA od těch ruských leckdy zásadně liší. „I Trump narazil na určité konstanty, které v politice jeho země existují," říká Mejstřík. Sliby v předvolební kampani jsou tedy jedna věc, realita skutečného vládnutí ale obvykle bývá úplně jiná.

Chceme vytvořit Evropu národů, která nahradí totalitní Evropskou unii. Marine Le Penová předsedkyně francouzské strany Národní fronta

O autorovi| Ondřej Houska, ondrej.houska@economia.cz

Foto autor| Foto: Reuters

Foto popis| „Madame Frexit“ Marine Le Penová, šéfka francouzské Národní fronty, zdraví svoje příznivce při březnovém předvolebním setkání v Lille. Voličům slibuje referendum o vystoupení z Evropské unie, uzavření hranic a návrat k národní měně.

Přeoráme Evropu, slibují populisté včetně Le Penové. Demontáž EU by byla pro Česko tragédie, říká politolog

21.4.2017 iHNed.cz str. 00

Ondřej Houska

Populisté z Francie, Německa nebo Nizozemska chtějí rozbít Evropskou unii.

Jejich úspěch by znamenal konec uspořádání, na kterém už desítky let stojí stabilita v Evropě.

Poslední dobou ale podpora populistických stran klesla.

Evropa nikdy netolerovala okupační moc, prohlašuje šéfka strany Alternativa pro Německo Frauke Petryová. "Napoleonskou Francii, nacistické Německo ani Sovětský svaz. A nebude už tolerovat, dá-li Bůh, ani Evropskou unii," oznámila Petryová na lednovém shromáždění evropských nacionalistických a populistických stran v německém městě Koblenz. Odpor vůči evropské integraci je jedním z hlavních témat, která tyto strany spojují. Populisté budou v příštích měsících na současné uspořádání Evropy útočit ve volbách hned v několika zemích. Jejich úspěch by zásadně ovlivnil i Česko.

speciál HN: francie určí osud evropy

Celý speciál čtěte zde

"Populisté dělí společnost na obyčejné lidi a na zkorumpované elity, které nejednají v zájmu občanů," definuje populismus Mats Braun, švédský politolog, který vede katedru mezinárodních vztahů a evropských studií na Metropolitní univerzitě v Praze. Populisté tvrdí, že jedině oni zastupují skutečné zájmy lidí, a svým odpůrcům odpírají legitimitu.

Marine Le Penová, která se už v neděli nejspíš probouje do finále francouzských prezidentských voleb, mluví o Evropské unii podobně jako její německá kolegyně Frauke Petryová, označuje ji za "totalitní organizaci".

Fandí nám i Klaus

Šéfka Francouzské národní fronty je určující postavou společné evropské skupiny, kterou populistické strany zastoupené v Evropském parlamentu založily. Jmenuje se Evropa národů a svobody. Patří do ní i nizozemská Strana pro svobodu, kterou vede Geert Wilders, italská Liga Severu, německá Alternativa pro Německo nebo Svobodná strana Rakouska.

Členem skupiny je také český politik Tomio Okamura se svou stranou Svoboda a přímá demokracie, byť zastoupení v Evropském parlamentu nemá. Podobné cíle má i Strana svobodných občanů europoslance Petra Macha, patří ale do konkurenční euroskeptické frakce nazvané Evropa svobody a přímé demokracie, kterou vede britská strana UKIP a italské Hnutí pěti hvězd. Odpůrci unie tak nejsou jednotní.

Le Penovou, Wilderse a jejich frakci podporuje bývalý český prezident Václav Klaus, který několikrát vystoupil na předvolebních shromážděních Alternativy pro Německo nebo rakouských svobodných. Sešel se i s Le Penovou a Wildersem. Před lety tvrdil, že mu oba politici dokonce nabízel, aby společné frakci protievropských stran předsedal. Le Penová a Wilders v roce 2014 na společné tiskové konferenci na dotaz autora tohoto článku vyjádřili ke Klausovi velký respekt, popřeli ale, že by mu nabízel vůdcovství společné politické skupiny.

Rusko má zálsusk

Co by se stalo, kdyby se tyto strany dostaly k moci? "Evropská unie je garantem stability na evropském kontinentě. Pokud by populisté skutečně dostali příležitost k její demontáži, pro Česko by to byla tragédie," tvrdí Martin Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který letos vydal knihu o evropském populismu. V případě konce unie by se Češi podle něj "zase ocitli v nárazníkovém prostoru, na který by si mohla dělat zálsusk jedna země na východě", tedy Rusko. Upozorňuje, že by se Evropa po zániku unie vrátila do stavu rozdrobených národních států. V takovém uspořádání se po celá staletí vždy prosazovaly silnější země na úkor těch slabších.

Dcera úspěšného otce otestuje volební průzkumy. Bylo by překvapením, kdyby Le Penová neuspěla

Čtěte zde

Po britském referendu o vystoupení z Evropské unie a vítězství Donalda Trumpa v amerických prezidentských volbách se zdálo, že populismus triumfuje. Jeho hvězda ale teď o něco pohasla. Geert Wilders minulý měsíc v nizozemských volbách dostal výrazně méně hlasů, než v kolik doufal, byť mu to stále stačilo na druhé místo. Le Penová podle všech průzkumů ve druhém, rozhodujícím kole francouzských prezidentských voleb prohraje. Němci budou volit v září a Alternativa pro Německo nyní ztrácí. V Rakousku, které čekají volby příští rok, jasné vede Svobodná strana Rakouska - na rozdíl od svých spojenců z Francie nebo Nizozemska se ale opakovaně distancovala od snah o vystoupení z Evropské unie.

V Evropě se postupně zlepšuje ekonomická situace. S tím, jak klesá nezaměstnanost a pomalu rostou platy, bere část voličů svoji podporu populistům zpět. Brexit nespustil volání po referendech, podpora unie v Evropě naopak vzrostla - Česko, kde členství v unii označuje za dobré jen třetina lidí, je výjimkou. Trumpův nástup do Bílého domu pak evropským populistům nepomohl. "Jakmile se k němu Wilders nebo Alternativa pro Německo přihlásili, klesly jim preference," upozorňuje Mejstřík. Je příznačné, že Le Penová teď o Trumpovi už skoro vůbec nemluví.

Bojiště: Itálie

Šance populistů na to, že by se dostali k moci, tedy nevypadají dobře. Ale najdeme jednu velmi důležitou výjimku, Itálii. V průzkumech tam s jasným náskokem vede Hnutí pěti hvězd komika Beppeho Grilla. "Když nám Evropa nepomůže s migrací, Itálie skončí v Grillových rukách," říká pro HN italský diplomat. Naráží na fakt, že do Itálie středomořskou cestou z Libye stále proudí desítky tisíc migrantů. Země se sice po mnohaleté krizi odrazila ke slabému růstu, zatím se ale zdá, že volbám, které musí být nejpозději v březnu příštího roku, bude dominovat migrace nebo sociální rozdíly. Tedy témata, u kterých boduje populistické Hnutí pěti hvězd.

I u něj je ale patrné, že v poslední době mírní svá radikální hesla. Podobně jako Le Penová také Hnutí pěti hvězd začíná couvat od svých původních slibů o co nejrychlejším odchodu z eurozóny. S tím, jak se možnost uchopení moci stává reálnější, musí tyto strany začít přemýšlet o důsledcích svých případných kroků. Zvláště když většina Evropanů podle průzkumů euro opustit nechce.

Martin Mejstřík z **fakulty sociálních věd** dává jako příklad Donalda Trumpa. V kampani tvrdil, že se urychleně domluví s Ruskem, ale brzy po nástupu do funkce na příkladu Sýrie zjistil, že se zájmy USA od těch ruských leckdy zásadně liší. "I Trump narazil na určité konstanty, které v politice jeho země existují," říká Mejstřík. Sliby v předvolební kampani jsou tedy jedna věc, realita skutečného vládnutí ale obvykle bývá úplně jiná.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65700390-preorame-evropu>

Česká republika je na přijetí eura připravená, chybí však politická vůle

21.4.2017 denikreferendum.cz str. 00 Domov

Jan Gruber

Podmínky stanovené maastrichtskými kritérii pro zavedení eura Česká republika splňuje. Přesto se vstup do eurozóny neblíží. Vládní koalice se domnívá, že přijetí společné evropské měny není na pořadu dne.

Svaz průmyslu a dopravy zveřejnil dokument, který definuje čtrnáct klíčových oblastí pro rozvoj české ekonomiky. Mezi prioritami největšího zaměstnavatelského svazu lze najít nový stavební zákon, podporu spolupráce mezi výzkumnými institucemi a podniky nebo vstup do evropského mechanismus směnných kurzů (ERM II), což představuje poslední krok k přijetí eura. „Nebojím se, že čeští exportéři budou tratit kvůli přijetí eura. Dlouhodobá konkurenceschopnost českých firem není o koruně a euru,“ řekl předseda svazu Jaroslav Hanák.

Česká republika se k přijetí společné evropské měny zavázala podpisem přístupové smlouvy k Evropské unii. Přestože mají nové členské země dočasnou výjimku pro přistoupení k euru, závazek jej v budoucnu zavést zůstává, ačkoli není přesně časově vymezen. Česká republika dlouhodobě splňuje podmínky stanovené maastrichtskými kritérii pro zavedení společné evropské měny, které určují ekonomické ukazatele, v jejichž rámci se musí země pohybovat. Jedná se o kritéria cenové stability, stavu veřejných financí a konvergenční úrokových sazeb.

Členství v eurozóně je pro Českou republiku prioritou

Vládní koalice sociálních demokratů, lidovců a hnutí ANO se v programovém prohlášení zavázala, že „bude aktivně usilovat o vytvoření podmínek pro přijetí eura“. Téma vstupu do eurozóny se rovněž objevuje ve dvou strategických dokumentech Úřadu vlády. Materiál Ekonomické vyhodnocení členství České republiky v Evropské unii po deseti letech předkládá množství argumentů, které přistoupení ke společné evropské měně podporují.

„Kdyby Česká republika přistoupila ke společné měně již při vstupu do Evropské unie, je pravděpodobné, že by příjem české ekonomiky kumulativně získal částky v rozmezí 260 až 560 miliard korun, tady ekvivalent 6,8 % až 14 % HDP. Efekt by se projevil zejména v důsledku eliminace konverzního rizika, snížení reálné ceny kapitálových produktů, nárůstu příležitostí pro české investory a střadatele a zvýšení atraktivnosti pro zahraniční investory,“ píše se v dokumentu

Vládní materiál dále vyvrací argumenty o příliš vysokých jednorázových nákladech zavedení eura s tím, že budou vykompenzovány v horizontu dvou měsíců až jednoho roku. Vymezuje se rovněž vůči často zmiňovanému zdražování vlivem přistoupení ke společné evropské měně a konstatuje, že pro tyto předpoklady neexistují empirické důkazy. V neposlední řadě pak dodává, že přijetí eura by mělo přinést konvergenční cen standardizovaných produktů, což by pro Českou republiku znamenalo snížení cen některých typů zboží.

„Kdyby Česká republika přijala euro již v roce 2004, domácí ekonomika by získala 260 až 560 miliard korun navíc,“ uvádí materiál Ekonomické vyhodnocení členství České republiky v Evropské unii po deseti letech. Zdroj Flickr

Druhý ze zmíněných vládních dokumentů Koncepce politiky České republiky v Evropské unii, definuje plnohodnotné členství v Evropské unii – čehož lze dosáhnout jedině vstupem do eurozóny – jako strategický

zájem České republiky. „Přijetí společné měny vnímá vláda jako klíčovou dlouhodobou hospodářskou a politickou prioritu. Vláda si uvědomuje intenzivní hospodářské propojení České republiky s eurozónou, přínosy zavedení eura v podobě prohloubení obchodních vztahů, transakčních úspor, cenové transparentnosti, stability měny a možnosti ovlivňovat chod orgánů eurozóny,“ stojí ve vládní koncepci.

Koncepce dále uvádí, že vláda povede důkladnou veřejnou diskusi o dopadech členství České republiky v eurozóně, aby se ještě před rokem 2020 otevřel prostor pro politické rozhodnutí o zapojení země do evropského mechanismus směnných kurzů, které bezprostředně souvisí s termínem vstupu České republiky do eurozóny.

Přijetí eura není na pořadu dne

Přestože vláda ve svých materiálech deklaruje, že vstup do eurozóny je jednou z jejích priorit, konkrétní kroky nepodniká. Naopak se přistoupení ke společné evropské měně brání. A diskusi nad přínosy či zápory členství v eurozóně nejenže nedomoduje, dokonce ji ani neotevřela.

„Já jsem přesvědčený, že stanovení termínu pro přijetí eura není na pořadu dne. Zejména když se podíváme na situaci, pokud jde o úroveň mezd ve vztahu k zemím západní Evropy. Myslím se, že by nebylo šťastné, abychom zakonzervovali nízkou mzdovou úroveň, která v České republice existuje, a stávající nízkou míru konvergence naší ekonomiky,“ řekl předseda vlády Bohuslav Sobotka.

„Podle mého názoru,“ pokračoval premiér, „budeme potřebovat ještě několik let pro to, abychom se posunuli z hlediska výše mezd. Abychom se přiblížili těm ekonomikám, které dnes eurem platí. Teprve poté bude na místě, abychom stanovili termín přijetí společné evropské měny.“ Ačkoli se Sobotka opakovaně vymezuje proti představě dvou rychlostní Evropy, do jejího jádra v dohledné době vstoupit nehodlá.

Rychlé přijetí eura zatím podle premiéra @SlavekSobotka není na pořadu dne. Ekonomika ještě není připravena, je třeba hlavně zvýšit mzdy. pic.twitter.com/IFrRccNJ99— Martin Ayrer (@MartinAyrer) 19. dubna 2017

Skepticky se k přijetí eura staví i první místopředseda vlády a ministr financí Andrej Babiš, který na debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy prohlásil: „Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky.“ Předseda nejmenší vládní strany Pavel Bělobrádek rovněž nepovažuje urychlený vstup do eurozóny za nezbytný. Přistoupení ke společné evropské měně se Česká republika zřejmě ještě několik let nedočká.

V roce 2004 se předpokládalo vstup do eurozóny v horizontu pěti až šesti let. Jiří Paroubek v době, kdy stál v čele vlády, pokládal za realistický termín rok 2010. O několik měsíců později jej zpochybnil nový premiér Mirek Topolánek. Přijetí eura se během vlády občanských demokratů následně několikrát posunulo. Hovořilo se o letech 2013 až 2015. Eduard Janota, ministr financí úřednického kabinetu Jana Fischera, odhadoval, že Česká republika by ke společné evropské měně mohla přistoupit kolem roku 2017. Současná vládní koalice na počátku svého působení uváděla, že „možná někdy kolem roku 2020 by mohl nastat termín pro přijetí eura“. V minulém roce Sobotka dokonce oznámil, že plnohodnotného členství v Evropské unii dosáhne Česká republika až kolem roku 2026.

URL| <http://denikreferendum.cz/clanek/25102-ceska-republika-je-na-prijeti-eura-pripravena-chybi-vsak-politicka-vule>

Paroubek touží po návratu do politiky, v ČSSD ale nebude. Má nabídky od jiných stran

21.4.2017 iHNed.cz str. 00

Veronika Neprašová

Jiří Paroubek zvažuje návrat do politiky. Do ČSSD, jejímž předsedou kdysi byl, se ale prý rozhodně nechystá. HN řekl, že má nabídky od jiných stran. Kterých, říct nechce.

Za měsíc to bude sedm let, co Jiří Paroubek odešel po nepřesvědčivém volebním vítězství z postu předsedy ČSSD. A tím také z vrcholové politické funkce. Teď, půl roku před dalšími parlamentními volbami, přiznává, že se mu po dřívější moci stýská.

"Jsou hodnoty větší, než je politika. Ale neříkám, že mi politika někdy nechybí, to by ode mě bylo neupřimné," prohlásil Paroubek při diskusi organizované Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** UK. A připustil, že by se návratu nebránil. "Když vidím výkony některých svých nástupců, tak mě to k návratu do politiky přímo vybízí," prohlásil.

Během následující diskuse pak několikrát zdůraznil své politické úspěchy.

"Když jsem v dubnu 2005 stranu přebíral, měla podle průzkumů podporu 10 procent. O 13 měsíců později ve volbách získala 33 procent. Na to, co se nepovedlo, díky své šťastné povaze nevzpomínám. Ale asi jsem ty věci neřešil tak špatně, když ta strana získala takovou podporu za tak krátkou dobu," dodal Paroubek.

Jiří Paroubek (64)

* Narodil se 21. srpna 1952 v Olomouci.

Do základní školy už ale nastoupil v Praze.

Před revolucí pracoval v podniku Restaurace a jídelny.

Od roku 1991 pak podnikal.

* Do ČSSD vstoupil hned v listopadu 1989.

V roce 1993 se neúspěšně ucházel o post předsedy strany, získal jej Miloš Zeman.

* Do vrcholové politiky vstupuje v roce 2004, kdy se stává ministrem pro místní rozvoj ve vládě Stanislava Grose.

Po něm pak přebírá v dubnu 2005 i post premiéra, který zastává do září 2006.

* Do čela ČSSD usedá v květnu 2006.

Před sebou má parlamentní volby a úkol dostat skomírající stranu, která v roce 2004 získala ve volbách do europarlamentu pouhých 8,8 procenta hlasů, zpět do hry.

To se mu povedlo, sociální demokraté získali 32 procent a za první ODS zaostali jen o tři procentní body.

* Vítězství sice slavila ČSSD i o čtyři roky později, jenže 22 procent nestačilo k tomu, aby sestavila potřebnou koaliční většinu.

Paroubek proto v červnu na funkci předsedy rezignoval.

Na podzim 2011 z ČSSD definitivně odchází a zakládá vlastní stranu LEV21.

Za ni seděl až do roku 2013 v Poslanecké sněmovně.

Pokud se pro politický comeback nakonec rozhodne, do sociální demokracie, kterou dobrovolně opustil na podzim 2011, už ale jeho kroky prý nezamíří. "Mám nabídky z jiných politických stran. Konkrétní ale nebudu," řekl Paroubek HN.

Na kandidátce v podzimních parlamentních volbách se ale prý ještě neobjeví. "Určitě ne. Napřed si vyřeším svou rodinnou situaci. Uvažovat o svém návratu do politiky budu nejdříve po volbách," dodal.

Zájem o jeho návrat do strany nemá ani ČSSD.

"Jiří Paroubek už se jednou k ČSSD otočil zády. Já osobně bych s jeho návratem nesouhlasila," shrnuje postoj řady kolegů ministryně práce a místopředsedkyně strany Michaela Marksová.

A stejně nekompromisní je i předseda Mladých sociálních demokratů Radek Hlaváček. "Odchodem z ČSSD a působením ve straně LEV21 prokázal, že sociálním demokratem nebyl, není a na úspěchu naší strany mu nezáleží. Takoví politici nemají v ČSSD co pohledávat," myslí si Hlaváček.

Politologovi blízkému ČSSD Lukáši Jelínkovi se pak nezdá ani verze, že by o Paroubka usilovalo jiné politické uskupení.

"Na jednu stranu je jeho absence v politice škoda. Ale nevím o straně, která by o něj po jeho politické turistice stála," říká Jelínek.

Ještě před půlrokem, po prohraných krajských volbách, přitom Paroubek nabízel sociálním demokratům své zkušenosti při hledání ztracených voličů.

"Role, kterou můžu hrát, je, že mohu být jen voličem, nebo že mohu být členem. Záleží to na místní organizaci," řekl Paroubek začátkem loňského prosince.

Nabídky tehdy prý měl asi od 10 organizací. Mimo jiné i z liberecké buňky, která tradičně patřila mezi jeho hlavní podporovatele. Ani tam, ani nikde jinde se ale nakonec na kandidátku nedostal.

Paroubek tvrdí, že o jeho služby tehdy stál i ministr vnitra Milan Chovanec, který mu údajně nabídl ministerský post. To Paroubek podle svých slov odmítl s tím, že by raději post volebního lídra. Po jeho návratu ze zahraničí prý ale bylo najednou všechno jinak.

"Když jsem se vrátil, Chovanec mi sdělil, že o mnou navrhovanou formu spolupráce zájem nemají." Chovanec takovou nabídku oficiálně nikdy nepotvrdil.

Paroubek patřil vždy k nejtvrdějším kritikům svého nástupce ve funkci předsedy ČSSD i vlády Bohuslava Sobotky. Po říjnových krajských volbách, ve kterých ČSSD propadla, vyzýval strany, aby se ho zbavili dřív, než podle něj bude pozdě. "K. O. poražený boxer již prostě další zápas s Babišem není schopen vyhrát," vybízel k Sobotkovu sesazení.

Začátkem března se ale delegáti celostátního sněmu strany rozhodli jinak a pozici stávajícího vedení v čele se Sobotkou potvrdili.

Prověřujeme firemní korunové dluhopisy, potvrdil šéf daňové správy. Ani premiérovi ale neřekne, co zjistil - čtěte ZDE

ČSSD podpoří stavbu startovacích bytů pro mladé rodiny a bezúročné půjčky, slibuje Sobotka - čtěte ZDE

Rozhodce byl podjatý, tvrdí dráhy. Soud jejich miliardový spor se Škodou Transportation o pozdě dodané lokomotivy odročil - čtěte ZDE

Žáci si mohou zadání přijímacích testů na střední školy odnést, většina to ale nevěděla. Za zveřejnění hrozí žaloba - čtěte ZDE

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65703610-paroubek-zvazuje-navrat-do-politiky-v-radach-cssd-uz-to-ale-nebude>

Povinnou vojnu ne, shodují se politici napříč Sněmovnou
20.4.2017 Mladá fronta DNES str. 02 Z domova

(ČTK)

PRAHA Většina stran zastoupených ve Sněmovně odmítá obnovení povinné základní vojenské služby. Česko by se mělo spoléhat na profesionální armádu a na aktivní zálohy. Včera se na tom shodli jejich zástupci v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

„Nejsem pro. Potřebujeme budovat profesionální armádu a aktivní zálohy,“ řekl na dotaz k obnovení povinné základní vojenské služby vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO). Vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) se vyslovil pro zavedení kurzu pro mimořádné situace, ale ne základní vojenské služby. Obnovení povinné vojenské služby odmítá i opozice. „Já jsem absolvoval základní vojenskou službu, a právě proto nejsem příznivec jejího obnovení,“ řekl šéf poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura.

Proti ní se postavili i předseda KSČM Vojtěch Filip a předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, který by podpořil posílení aktivních záloh.

Okamura je pro branný výcvik

Jistou formu povinné základní vojenské služby by chtěl zavést předseda hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) Tomio Okamura. Podle něj by v Česku měl fungovat šestitýdenní branný výcvik, který by byl povinný pro muže a dobrovolný pro ženy.

Zástupci ANO, KDU-ČSL, ODS a TOP 09 se také shodují na tom, že nepokládají za rozumné vytvářet společnou evropskou armádu vedle struktur Severoatlantické aliance.

Foto popis|

Povinná vojna nebude, přímá volba byl omyl, účtovali lídři

20.4.2017 Právo str. 02 Zpravodajství

Jan Martinek

V politické superdebatě, které se včera na Univerzitě Karlově zúčastnili lídři všech parlamentních stran s výjimkou ČSSD (ohlášený Lubomír Zaorálek se omluvil pro nemoc), znělo vzájemné špičkování. Přesto se v něčem shodli.

Politici svorně odmítli povinnou základní vojenskou službu a změnu volby na Hrad označovali za chybu.

„Potřebujeme profesionální armádu a aktivní zálohy, ne povinnou vojnu,“ uvedl lídr ANO Andrej Babiš. Proti ní se postavil i předseda KSČM Vojtěch Filip a šéf TOP 09 Miroslav Kalousek, který by podpořil posílení aktivních záloh.

Podle předsedy SPD Tomio Okamury by měl fungovat šestitýdenní branný výcvik, povinný pro muže a dobrovolný pro ženy.

Kalousek označil přímou volbu prezidenta za vychýlení z jedné z pojistek demokracie. „Poslední zásah do ústavy, přímá volba prezidenta, se nevyvedl,“ podotkl šéf poslanců ODS Zbyněk Stanjura. „Přímá volba bez ohledu na to, kdo byl zvolen, nebyla nejšťastnější,“ řekl lidovecký lídr Pavel Bělobrádek.

Vzrušení nastalo po otázce na korunové dluhopisy nebo další změny ústavy.

„Je to organizovaná kampaň. Korunové dluhopisy vymyslel tady pan kolega Kalousek a spolu se svým kámošem Sobotkou v roce 2012 hlasovali proti zdanění dluhopisů. Kdyby hlasovali pro, tahle kauza by nebyla,“ řekl Babiš.

„Dluhopisy vlastní firmy si koupilo jen pár podvodníků. Jeden z nich je tady ministr financí,“ zareagoval Kalousek.

Babiš by byl pro většinový volební systém. A Kalousek si rýpl: „Nejsem nakloněn změnám, které by znamenaly autoritativní vládnutí. Někdo tomu říká větší efektivita.“

Podle Okamury je EU nereformovatelná a je třeba z ní odejít. Naopak podle Kalouska by měla ČR být v „rychlejším pruhu“ dvourychlostní EU. „ČR patří do srdce Evropy, ne do zadku Asie,“ řekl.

Studentka mediálních studií Zuzana zhodnotila debatu jako standardní a očekávatelnou. „Nezaznělo pro mě žádné překvapení. Nejvtipnější se mi zdál pan Stanjura,“ řekla Právu. Debatu pořádal Politologický klub **Fakulty sociálních věd** UK.

Foto autor| Foto PRÁVO – Jan Handrejch

Foto popis| Andrej Babiš se zdraví s Miroslavem Kalouskem před superdebatou na téma Česká republika na rozcestí.

Superdebata: Celé video, jak museli krotit Babiše a Kalouska. A jak expremiéři hodnotili ženy

20.4.2017 seznam.cz str. 00 Domáci
Redakce Seznam

Jste podvodník! Ne, vy jste podvodník. A jiné perly v kompletním záznamu exkluzivního přenosu Seznam Zprávy.

„Superdebata“ politických lídrů před studenty na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze měla odpovědět na otázku, kam míří Česko v roce velkých voleb i velkých změn uvnitř Evropské unie.

Seznam Zprávy diskuzní maraton nabídly exkluzivně v bezmála čtyřhodinovém přímém přenosu, který zachytil mimo jiné další z přestřelek ministra financí Andreje Babiše a jeho předchůdce Miroslava Kalouska.

Stačilo, aby se jeden z mladých diváků současného správce státní kasy Babiše zeptal na poslední z jeho finančních afér, tu s nezdaněnými dluhopisy. Jak to dopadlo, najdete ve videu v úvodu článku, z citací vybíráme dvě.

„Korunové dluhopisy vymyslel tady pan kolega Kalousek, který po 27 letech v politice ani nemá adresu, kde bydlí,“ rozhorlil se Babiš. „Korunové dluhopisy mají svůj hluboký smysl. Problém je, že vždycky musí být použity také na něco jiného než na snížení vlastní daňové povinnosti. 73 tisíc lidí si koupilo reinvestiční dluhopisy státu, ale dluhopisy vlastní firmy si koupilo jen pár podvodníků - a jeden z nich je bohužel ministr financí,“ reagoval Kalousek.

Jejich hádku musel nakonec utnout moderátor.

Dotazy se pak opět vrátily k Evropské unii a jiným, méně vzrušeným tématům. Pokud v této části hledáte lídra ČSSD, premiéra Bohuslava Sobotku, v debatě překvapivě chybí. Podle organizátorů akce se omluvil i jeho „zástupce“, šéf diplomacie Lubomír Zaorálek - ze zdravotních důvodů.

To na druhou část představení - debatu bývalých premiérů - večer před studenty dorazilo expředsedů vlád hned několik. Jejich rozprava byla podstatně umírněnější, ani Petr Pithart, Jiří Paroubek či Vladimír Špidla se však nevyhnuli kontroverzím.

To když se diskuze stočila k politice a ženám a moderátor se snažil proud myšlenek zachraňovat citáty literárních klasiků. Podívejte se na záznam ve druhém videu:

URL| <https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/superdebata-cele-video-jak-museli-krotit-babise-a-kalouska-a-expremieri-hodnotili-zeny-30265>

Slavnější než Beatles

20.4.2017 Host str. 16 Reportáž
Vratislav Maňák

Původní literární reportáž ze Západního břehu Jordánu

Alžbětu II. portrétoval jako šimpanze.

Ulice Londýna zamořil černými krysami.

Královnu Viktorii zvěčnil při lesbickém aktu.

V Britském muzeu vystavil pravěkou malbu nákupního vozíku.

Hercům z Pulp Fiction vyměnil pistole za banány.

V brightonském pubu zachytil líbající se strážníky.

Moně Lise věnoval bazuku.

V Los Angeles natřel indickou slonici Tai růžovou a zlatou barvou, aby zvíře splynulo s barokní tapetou obývacího pokoje. Zhmotnil tím anglický idiom „elephant in the room“, který v metafoře opisuje očividný, ale přehlížený a neřešený problém, a v okázalé zkratce se tak přihlásil i k hlavnímu tématu své práce. O ni se v tu chvíli zajímal už i Brad Pitt s Angelinou Jolie — a přestože nešlo o jediné hollywoodské celebrity, skutečný povyk měl teprve přijít.

Koncem února 2014 v Miami vydražili omítku s polibkem brightonských strážníků za víc než půl milionu dolarů. Dva dny nato vyrostla před sociálním střediskem v centru New Orleans hradba z překližky a do betonové stěny domu se zakousla sbíječka. Důvod byl prostý: Zdejší fasádu zdobil portrét smutného děvčátka Noly, které spoléhá na ochranu svého deštníku, jenže voda crčí právě z něj. Připomínku pustošivého hurikánu Katrina se z budovy snažil odlomit samozvaný obchodník s uměním, údajně pro autorovu retrospektivu v Tate Modern. Žádná se však nekonala — a zloděj nechal práce ještě dřív, než podezřívaví sousedé přivolali policii. Nolu stihl ohlodat ze dvou stran.

Když se o půl roku později na přímořské promenádě ve východoanglickém městě Clacton on Sea objevil nasprejovaný obraz pěti holubů, kteří s cedulemi „Vrat se do Afriky“ a „Migranti nejsou vítáni“ vyháněli zelenavou vlaštovku, dalo ho vedení města okamžitě odstranit. Argumentovalo tím, že výjev je „rasistický“; ve skutečnosti však jenom pranýřoval britské sobectví a neochotu pomoci běžencům z Blízkého východu. Jakmile se k dílu (bezprostředně poté, co nadobro zmizelo) přihlásil jeho autor, srazila zostuzená rada paty a vzkázala, že město Clacton bude poctěno, pokud mistr v budoucnu znovu zavítá na zdejší pláž.

V Londýně zanechal umělec svůj vzkaz ve čtvrti Wood Green. Britská královna zrovna oslavila šedesát let od korunovace a jednou z připomínek se stala i Otrocká práce — obraz dítěte shrbeného nad šicím strojem, které pro alžbětinské oslavy vyrábí girlandu vlajek Spojeného království. Kritika globálního kapitalismu vydržela na zdi obchodu Poundland necelý rok. Pak se (nečekaně a nevysvětlitelně) objevil anglický šablonový sprej v americké dražbě. A ačkoli po nátlaku rezidentů z Wood Greenu zamířil zpátky na ostrovy, prázdné šedé místo na periferii metropole už nezaplnil. Místo toho se posprejovaná fasáda prodala v londýnské Covent Garden. Kupce vyšla na milion dolarů.

Banksy se stal prvním sprejerem, který u obchodníků s uměním budí ještě větší pozornost než u natěračských čet. Uprostřed léta roku 2005 navštívil i Západní břeh Jordánu, zárodek palestinského státu mezi Jeruzalémem a řekou Jana Křtitele. Za své plátno si zvolil zdi Betléma a proměnil je v galerii. Chtěl jsem ji vidět, aspoň kousek z ní.

Místo Ježíšova narození a ukřižování od sebe v biblických časech dělilo třiatřicet let a devět kilometrů. Před nedávnem přibyla ještě betonová zeď.

Když jeruzalémský autobus zastavil u kruhového objezdu na Hebronské třídě a všichni pasažéři vystoupili, tyčilo se před nimi osmimetrové šedivé zdivo s kruhovou strážní věží a i ve slunném pátečním odpolední připomínalo hradbu nepřátelské pevnosti. Do centra Betléma sice zbývaly ještě dva kilometry, dál už ale museli všichni pokračovat po svých, staré ženy ve zdobených hnědých šátcích nevyjímaje.

Izrael nechal betlémskou zeď postavit během druhé intifády na počátku nového milénia a projekt obhajoval právě palestinským povstáním; kvůli množícím se teroristickým útokům chtěl za pomoci mamutí stavby zavřít nepokojné Palestince na Západním břehu, a snížit tak ohrožení vlastních obyvatel. Vše se tedy dělo v zájmu bezpečnosti.

Jenže bezpečnost se ráda rozpíná. A nikdy nemá dost.

Izraelská „bezpečnostní bariéra“ (jeruzalémské úřady zdi „zeď“ neříkají) nevyrostla na území židovského státu, místo toho ve prospěch Izraele ukousla pruh Západního břehu včetně části betlémského katastru.

Palestinským radikálům sice možná znesnadnila pohyb na izraelském území (jeruzalémské úřady hlásily pokles útoků), řadě dalších Palestinců však vzala vlastní půdu a všechny do jednoho připravila o důstojnost.

Přesvědčit jsme se o tom mohli sami. Stačilo následovat chumel místních do útrob betonové tvrze.

Checkpoint 300, jak se izraelská kontrolní stanice formálně nazývá, byl na hony vzdálen středoevropské představě o hraničním přechodu, zato se příliš nelišil od představy odstavených jatek. Průchod do Betléma vedl úzkými trakty se střešou z vlnitého plechu a se stěnami tvořenými tak jemnou mřížkou, že by člověk prostrčil leda prsty ruky; vedl přes mlýn vysokého kovového turniketu, bludištěm zšeřelých a kamenem obehnaných chodeb až do zašlého betonového sálu a ještě dál, kolem bariér zábradlí a krunýřů kontrolních budek na dlouhou svažitou rampu, po níž kroky kvapících lidí dusaly jako kroky hnaného dobytka. V tom potmělém, tísnivém prostoru mohl nepřipravený člověk nabyt dojmu, že zde jeho lidství na okamžik pozbývá jakoukoli hodnotu, když ho direktivní koridory z betonu a kovu zredukovaly jenom na otupělou mechanickou chuži. A nic jiného nebylo žádoucí; vpravo rampu zahrazoval šedý masiv izraelské zdi, vlevo rostl plot z tlustých a hustě řazených pozinkovaných trubek, jímž by se protáhla leda lidská paže.

Jak se cesta svažovala, šli Palestinci stále svižněji.

I staré ženy v hnědých šátcích při cestě z kopce přidaly do kroku, ve svém kachním pohybu se kývaly ze strany na stranu a ve výši lýtek se jim houpaly nákupní tašky.

Pak jedna po druhé zmizely v pichlavém bílém obdélníku na konci chodby. Za mžitkami z ostrého březnového slunce konečně probleskl Betlém. Šílení kolem jejich huby v té době trvalo tři roky.

Všichni čtyři už absolvovali zdárné turné po Spojených státech, natočili dva filmy a obdrželi Řád britského impéria. Z rádií znělo tklivé „Yesterday“, když se Maureen Cleaveová, novinářka londýnského večerníku Evening Standard, rozhodla nahlédnout do zákulisí liverpoolského úspěchu, čtveřici hudebníků vyzpovídat a pořídít pro metropolitní čtenáře novinový seriál „Jak žijí Beatles“.

Povedlo se jí to. Materiál, který získala, navíc dalece přesáhl síť londýnské podzemky; John Lennon totiž ve společném rozhovoru zpochybnil schopnost křesťanství získávat nové věřící a pronesl větu, kvůli níž se začal na jihu Spojených států amerických tavit vinyl a na skupinu uvalilo embargo dvacet amerických rádií. Jsme slavnější než Ježíš, řekl.

Že o tento prim Beatles za padesát let přijdou, pochopitelně vědět nemohl.

Prostranství u paty osmimetrové zdi, změt' dlažby, šterku a rozdroleného asfaltu, šumělo časným odpolednem. Navrátilci z Jeruzaléma se proplétali kolem stánků pouličních prodavačů basbousy, pampeliškově žluté kypré buchty, dávali se do řeči s postávajícími a pokušujícími muži nebo jenom kličkovali mezi jejich nazdařbůh odstavenými auty, kterých zde parkovala dobrá desítka.

Šlo o neoznačené taxíky. To se ukázalo hned, jak jsme minuli poslední sloupek stříbřitého plotu. Průměrní Palestinci nemají kůži světlou jako jahodové mléko a na krku se jim obvykle nehoupe fotoaparát.

„Taxi? Potřebujete taxi?“ — „Helou, odkud jste, taxi?“ — „Hej, taxi do Betléma. Levně!“ začali taxikáři povykovat, sotva nás zahlédli, a protože jiní cizinci mezi čerstvě příchozími nebyli, nechtěli se nechat snadno odbýt.

Největší výdrž měl nakonec šlachovitý čtyřicátník v červené košili, který se nevzdával ani ve chvíli, kdy se už ostatní řidiči přestali o odmítavé Evropany zajímat. A byl to právě on, kdo se (stejně jako mnozí další betlémské šoféři později) pokusil tržbu pojistit konkrétnější nabídkou.

O odvoz k místu, kde se měl narodit Ježíš Kristus, navzdory očekávání nešlo.

„Banksy!“ vyhrkl. „Ukážu vám Banksyho!“ Stalo se v pátek 18. března 2016: Britský sprejer předstihl Beatles, když Božího syna porazil přímo na jeho domovském hřišti. Důvodem, proč se rodák z anglického Bristolu v létě roku 2005 na Západním břehu vůbec objevil, byla právě separační zeď. Guerillou na čerstvě vztýčených betonových blocích hodlal Izraelce upozornit, že s osmimetrovou stěnou v Palestině bezděčně postavili i celou místnost — a že v ní přešlapuje slon.

U Ramalláhu nasprejoval černou siluetu dívky, jež se vznáší nad šedivou bariéru díky svazku balonků, na periferii východního Jeruzaléma po sobě nechal chlapce, který sedí pod spuštěným provazovým žebříkem, a v Betlémě betonovou hradbu dvakrát opticky proboural. Z plakátu horské krajiny vytvořil okno a doplnil ho o závěsy, stolek a dvě komfortní křesla; velkoformátový snímek tropické pláže vsadil do kruhové trhliny a nechal pod ním dvě rozpačité dětské figury i s kbelíkem a lopatkou. A ani to nestačilo.

Po dvou letech se sprejer do Betléma vrátil. Blížily se Vánoce, bazilika Narození Páně čekala na příchod křesťanských poutníků a Banksy své slony tentokrát roznesl přímo po betlémských fasádách: Molotovův koktejl v ruce maskovaného demonstranta vyměnil za rozkvetlý pugét, v ulici Jesliček vypustil holubici míru, školačku v růžových šatech zmocnil k tomu, aby prošacovala izraelského vojáka — a jeho kolegu nechal provést důkladnou pasovou kontrolu u podezřelého osla.

Většinu šablon otiskl v těsné blízkosti checkpointu, což byl také důvod, proč nabídka taxikáře v červené košili zůstala bez odezvy. Do města jsme po přehrazené Hebronské třídě vstoupili právě proto, abychom Banksyho složitě nehledali a aby nás cesta na chrámové náměstí chtě nechtě navedla aspoň k jednomu z jeho sprejů. Měla k tomu stačit jednoduchá černobílá mapa, ale my jsme už po pár desítkách metrů bloudili. Primitivní plánek totiž nepočítal se zdí, která se na betlémské periferii složitě klikatí, aby obehнала předsunuté zázemí izraelské armády a s ním k židovskému státu přidružila i kamennou hrobku biblické Ráchel. Bludiště z šedých panelů tak na kraji města vytváří místy až trojnásobný val... a také trojnásobnou plochu pro Banksyho soukmenovce.

Podél cesty ležely tvárnice zarostlé trávou, kterou ještě nestihlo vypálit horké blízkovýchodní léto. Betonové stěny v některých místech chránily prorezné pletivo plotu, streetartovým umělcům to však nebránilo obarvit zeď do výšky čtyř i více metrů. Olysalé, vybledlé plakáty se zde střídaly s prostými jednobarevnými tagy writerů i s velkými, propracovanými murály včetně idylizovaného výhledu na Jeruzalém nebo nazdobeného vánočního stromu obehnaného stejnými betonovými kvádry, jako byly ty, na které ho namalovali.

Když se Banksy z Palestiny vrátil poprvé, popsal Západní břeh Jordánu jako největší světové vězení pod širým nebem a snímky svých zdejších slonů doprovodil poznámkou, že rozestavená bariéra dosahuje trojnásobné výšky berlínské zdi.

Nemýlil se; vzpomínka na torzo, které v podobě East Side Gallery zůstalo na pravém břehu Sprévy, budila tvář v tvář izraelskému masivu dojem dětské ohrádky. Na rozdíl od Berlína si šlo však jenom těžko představit, že by i před tímto valem vystoupil americký prezident a z pečlivě zaranžovaného pódia zahřímá: „Tear down this wall!“ Obrazy na šedivých betlémských panelech sice stejně jako ty u Oberbaumbrücke volaly

po míru, lásce, svobodě a solidaritě, přidávaly však i pobídky k odporu. A ten v palestinském pojetí nebývá jen mírový. Snad největší betlémský murál zachycoval Lejlu Chálidovou, první ženu v historii, která unesla letadlo. Bylo jí tehdy čerstvých pětadvacet a boeing směřující z Říma do Tel Avivu přesměrovala na Damašek. Když se na zdejší letišti podařilo evakuovat šokované pasažéry, vyletěla část amerického stroje do povětří.

Z Chálidové se kvůli tomu stala počátkem sedmdesátých let legenda palestinského odboje, ona sama si však přála zůstat nepoznaná, a aby mohla letadla unášet dál, podstoupila sérii plastických operací. „Nechtěla jsem chodit s tvář í ikony,“ vysvětlovala později. Právě tuto tvář nyní upomínala betlémská malba, zvětšenina starého černobílého snímku z přistání v Damašku.

Mladá žena měla přes hlavu tradiční palestinský šátek a šťastně se usmívala. V ruce držela kalašnikov. Jeho hlaveň sahala až k hornímu okraji izraelské zdi. Obraz doplňovala stručná výzva: Nezapomeň bojovat.

Během únosu Chálidová donutila pilota k přeletu nad Haifou, aby si mohla prohlédnout rodné město. Její rodina a tisíce dalších ze středomořského přístavu prchly v době, kdy se Židé snažili na Blízkém východě vydobýt příslibený stát. Dnes je Haifa součástí Izraele a vysídlení Palestinci označují exodus z roku 1948 arabským slovem nakba. Česky to znamená katastrofa. Bloudění prázdným předměstím Betléma trvalo už dobrou čtvrt hodinu a z anglické výtvarné guerilly se za tu dobu ukázal leda skromný krámeček nabízející plakáty a trička s Banksyho motivy, který si zde kvůli zájmu západních turistů otevřel místní podnikavec. Potom se mezi posprejovanými panely, skelety nedostavěných domů a zanedbanými zákoutími objevila široká prosklená výloha s bílým nápisem Divano a my nechali mapu mapou.

Restaurace byla zařizena podle západního vzoru a ve stí- - nu izraelského valu působila jako nemístné zjevení. Nad rudými polstrovanými boxy visely štíhlé válce lustrů, u vycíděného barového pultu svítilo akvárium a kolem leštěného stolu vedle vstupních dveří sedělo sedm Palestinců, starých i mladých. Nečekaných hostů se ujal statný kníratý číšník.

„Bylo by lepší vzít si taxíka,“ radil, když jsme se ptali na cestu do ulice Jesliček — té ulice, která vedla do středu města a kde měl být k vidění britský sprej.

„Buďte opatrní. Demonstrace. Plyn,“ dodával, když viděl, že jenom zdvořile vrtíme hlavou. Stejně přece mluvil už taxikář v červené košili, i on se nás snažil odradit od pěší cesty slovy o demonstraci a střelbě. Ani jeho, ani číšníka jsme nebrali vážně; předsudek radil, že místní chtějí na cizincích hlavně vydělat.

Palestinská bojovnice schovala svou tvář, protože se stala slavnou. Anglický sprejer schoval svou tvář, a proto se stal slavným.

Britská i americká média se snaží Banksyho totožnost odhalit už přes deset let. Uměleckým provokatérem za tu dobu mohl být zpěvák skupiny Massive Attack Robert Del Naja, francouzský sprejer Mr. Brainwash, jistý Robin Banks, který v Cockermouthu na severu Anglie obdivoval zdejší graffiti, nebo Robin Gunningham, o kterém se ví leda to, že stejně jako Banksy pochází z Bristolu a že se před lety nechal na Jamajce vyfotit s plechovkou spreje.

A protože v době, kdy celebrity se svým publikem sdílejí i vlastní ložnice, důsledná anonymita dráždí, spekulací přibývá. Podle jedné z nich Banksy vůbec neexistuje a ve skutečnosti má jít o tým sedmi lidí s neznámou blondýnkou v čele. Podle další se jedná o alter ego britského umělce Damiena Hirsta.

Hirst je podsaditý padesátník se stříbrnými, na krátko střiženými vlasy a často obléká černou.

Banksy se maskuje kapucí a rouškou. Zůstává nepoznaný. Ulice Jesliček se svažovala z mírného kopce. Holubice měla být nasprejovaná na boční zdi zdejšího muzea folkloru, tak to aspoň tvrdily turistické blogy. A k muzeu chybělo už jenom pár desítek metrů.

V časném odpolední všude panoval klid, a nebýt podsaditého mechanika, který před malým autoservisem s pomocí vodní trysky zrovna čistil kapotu modrého fiat, mohlo se zdát, že Betlém drží siestu. Proto také ani jeden z nás nezbystřil, když jsme podivný odér ucítili poprvé.

Oba jsme měli za to, že přichází z autodílny, a protože jsme neuměli určit jeho přesný zdroj, dokonce jsme se několikrát hlouběji nadechli. Jediné, co jsme tím určili, byl však náš vlastní původ:

Dva naivové ze střední Evropy se na Blízký východ až dosud dívali leda z komfortních křesel (těch, které Banksy nasprejoval na separační zeď) a najednou z nich museli vstát.

Autodílnu jsme sice nechali v zádech, ale hořkosladký zápach podobný zápachu suchého ledu neslábl. Naopak, dál sílil. Že jde o slzný plyn, jsme pochopili teprve ve chvíli, kdy se nám intenzivní štiplavý pach usadil na patrech a oči změnil v uslzené štěrbinu. Z ulice zbyly jenom pískové, černé a zelené šmouhy.

Mohli jsme si před ústy a nosem držet přehnuté kapuce mikin a mohli jsme přidat do kroku. Na cestu však vidět nebylo a nohy se jenom nemotorně motaly po krajnici.

Že kolem zrovna projíždí auto, šlo zjistit jenom podle zvuku bublavého motoru.

Když zápach konečně trochu zeslábl a dovolil nám poprvé rozehnat slzy, rozdělila se jedna z šedobílých skvrn na hrzavý obdélník rezaté brány a běžové hrany nízkého stavení. Do jeho fasády se tiskl roztržený bílý tvar s tmavým středem.

Byla to holubice míru.

Banksyho sprej, jeden z nejdochovanějších v celém Betlémě, doprovázela dvě rozmlžená barevná pole (plakáty?) a přes mžitky se dal poznat sotva podle obrysů.

Prohlédnout už vůbec ne. V tu chvíli uprostřed mraku štiplavého plynu jsem ho mohl leda naslepo vyfotit.

Ve stejnou chvíli, kdy prst stiskl spoušť, kmitla ulicí Jesliček ozvěna prasknutí. Jako by těžké zvíře došlo na suchou větev.

Ten odlehlý, osamocení výstřel byl za celou dobu jediný zvuk, který jsme z izraelsko-palestinské šarvátky slyšeli. Co bedekr nezmínil: V pátek kolem poledního dochází v Betlémě k protiizraelským demonstracím. Důvodů je celá řada, od chudoby po frustraci, dominuje jim však izraelská přítomnost na území budoucího palestinského státu — a separační zeď.

Není výjimkou, že se původně nenásilný protest změní v potyčku, při níž se betlémští mladíci střetnou s izraelskými vojáky. První metají kameny, petardy. Druzí odpovídají gumovými projektily a slzným plynem.

Stejně protesty jako v Betlémě se koncem pracovního týdne opakují i na řadě jiných míst Západního břehu. Pátek je dnem odporu. Sabíha Aba Rahmehová z vesničky Bilin nedaleko Ramalláhu před časem desítky použitých plynových granátů sesbírala, naplnila je zeminou a začala v nich pěstovat květiny. Byl to Jásir Arafát, kdo jako první označil izraelskou bezpečnostní bariéru za zeď apartheidu. Teď se usmíval z plakátu v ochranné igelitové fólii a na hlavě měl stejný šátek jako Lejla Chálidová. Plakát byl zašlý, od Arafatovy smrti uplynula už řada let. Zemřel o rok dřív, než se v Palestině objevili první sloni.

Když kavárník kolem Arafata prošel, rozhoupal praporečky palestinských vlajek určených k prodeji. Potom i s objednávkou zmizel v šeru svého podniku.

Obrátili jsme se k zábradlí terasy. Pod malou kavárnou v úpatí betlémského kopce (toho, na kterém se měl nacházet i biblický chlév) se dál klikatila ulice Jesliček, jen už byla díky obchodům, řidičům a chodcům o poznání rušnější — a s cedulemi Grand Park Hotel, Dollar Restaurant a Mount David Hotel také nepatřičně všední. Zapínaný kompaktní tiše zabzučel. Z omakaného displeje svítila fotka posprejované fasády muzea palestinského folkloru. Banksyho holubice míru — Armored Dove of Peace — nesla v zobáku olivovou ratolest a bílé tělíčko měla vměstnané do neprůstřelné vesty. Na srdce se jí tisklo červené oko zaměřovače.

Kavárník se vracel, na podnose nesl dva bílé hrnky.

Nad hlavou Jásira Arafata blikal rudý světelný nápis „WELCOME“.

O autorovi| Vratislav Maňák, Autor (nar. 1988) je spisovatel a novinář. Vystudoval žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracuje v České televizi a na domovské fakultě přednáší žurnalistiku. Za svůj povídkový debut Šaty z igelitu obdržel v roce 2012 Cenu Jiřího Ortena a pohádka Muž z hodin mu o tři roky později vynesla nominaci na Magnesii Literu za knihu pro děti. V loňském roce vydal román Rubikova kostka, který je nominován na Evropskou literární cenu. Reportáž „Slavnější než Beatles“ vznikla na základě autorovy cesty do Izraele a Palestiny, kterou podnikl v roce 2016.

Foto autor| Foto Ondřej Trhoň

Foto popis| Vrhač květin. Banksyho sprej na předměstí Betléma

Foto popis| Lejla Chálidová. Portrét na separační zdi

Foto popis| Obrněná holubice míru. Banksyho sprej v ulici Jesliček

Kalousek vyplázl jazyk, smál se, dělal posunky a zakryl si hlavu. Důvod: Andrej Babiš

20.4.2017 parlamentnilisty.cz str. 00

vef

Předseda TOP 09 Miroslav Kalousek a předseda ANO Andrej Babiš. Muži, kteří si nemohou přijít na jméno. Dokázali to i v debatě politických lídrů před studenty **Fakulty sociálních věd** UK v Praze. A to v momentě, kdy přišla otázka na kauzu korunových dluhopisů. Informuje o tom server Seznam Zprávy.

„Je to pseudokauza. Je to organizovaná kampaň, jež běží už od ledna,“ řekl Babiš a dostalo se mu smíchu z publika. „Korunové dluhopisy vymyslel pan kolega Kalousek. Udělal zákon, kdy by vám mohl vysvětlit, proč jeden stokorunový dluhopis se daní jinak než sto korunových dluhopisů. A když zjistil, že to podělal, ten zákon, ve prospěch státu... V březnu 2012 to chtěl napravit – a on a jeho kámoš Sobotka hlasovali proti zdanění. Kdyby hlasovali pro zdanění, tato kauza není,“ obhajoval se Babiš a zmínil tak i jméno premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD), jenž ho také kritizuje. Celé video najdete ZDE. „Chcete platit víc daní, než je zákon? Určitě nechcete. Pokud chcete, tak napište na Finanční správu a určitě budou rádi,“ dodal s tím, že

korunové dluhopisy si koupilo 73 tisíc lidí a 535 firem. „Dnes prošel na vládě ten návrh zdanění, který měli Kalousek se Sobotkou udělat v roce 2012, dnes jsem to prosadil,“ zmínil. Kalousek, jenž se již při dotazu smál a dokonce vyplázl jazyk, samozřejmě krátce zareagoval. „Je to velmi prosté. Když někomu vrazíte do břicha nůž, buď tím viníkem je ten, kdo ten nůž vyrobil, nebo ten, kdo útočil. Výrobce nože většinou není ten zločinec. Korunové dluhopisy mají svůj hluboký smysl. Musí být použity vždycky však na něco jiného než na snížení vlastní daňové povinnosti. Pokud je použijete jenom na to, abyste nemuseli platit daně, tak to prostě neplatí, měla by být daň doměřena a vy potrestáni. Je rozdíl mezi zneužitím práva a použitím práva. 73 tisíc lidí si koupilo reinvestiční dluhopisy státu, ale dluhopisy vlastní firmy si koupilo jen pár podvodníků a jedním z nich je bohužel ministr financí,“ zaznělo z úst Kalouska. Ten si při Babišových slovech schovával i hlavu do dlaní, aby zakrýval smích. „Já bych si vyprosil toho podvodníka. Zásadně to odmítám. Jsem jediný politik, který tady ukázal dvacet let daňových příznání. U pana Kalouska ani nevíte, kde bydlí, ani kdo bere jeho náhrady na byt. On totiž nemá nic, za 27 let v politice. Nechť řekne, kde bydlí,“ zaútočil Babiš. Odpovědi se však již nedočkal, moderátor přesměřoval diskusi jinam.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Kalousek-vyplazl-jazyk-smal-se-delal-posunky-a-zakryl-si-hlavu-Duvod-Andrej-Babis-484478?utm_source=nm&utm_medium=xml

Mladí umělci si neberou servítky

20.4.2017 Mladá fronta DNES str. 17 Praha
Kateřina Havlická

Nadaní tvůrci se už pět let hlásí do soutěže Studentská Thálie. Podle porotce jsou čím dál lepší

PRAHA Jsou nápadití, vnímaví ke světovému dění, kritičtí a originální. A rok od roku lepší. Tak současnou generaci mladých vykreslují lidé, kteří hodnotí jejich umělecké výkony v soutěži Studentská Thálie. Ta letos slaví jubilejní, pátý ročník a své brány na rozdíl od předchozích let otevřela kromě středoškolákům i studentům vyšších odborných a vysokých škol.

„Studenti konzervatoře časem odešli na školy DAMU a JAMU a stali se z nich porotci nebo u nás hostovali. Už však nemohli soutěžit, byť věkový rozdíl mezi nimi a středoškoláky nebyl zas tak velký,“ popisuje za organizátory soutěže Daniela Zamrazilová Poupová, proč se původně pražská a dnes už celorepubliková soutěž rozšířila i do vyšších věkových kategorií.

Každý rok se přihlásí desítky zájemců. Loni šlo o padesát uměleckých škol s několikačlennými soubory a zhruba desítky jednotlivců, přičemž mnozí to zkoušejí znovu a znovu a některé školy opakovaně slaví úspěchy. Třeba gymnázia Na Zatlance, Nad Kavalírkou a Jaroslava Seiferta.

Zaujme báseň i blog

Letošní uzávěrka soutěže je 1. května a přihlášení zájemci se v ní utkají ve dvou sekcích. V sekci Autorský tvar studentské divadelní soubory předvedou své herecké schopnosti, v Autorském počínu pak soutěží mladí spisovatelé. Žánr je volný, studenti mohou poslat báseň, román nebo i zápisky na blogu a předvést na pódiu cokoli, co se svou délkou vejde do patnácti minut. Klíčovým slovem je heslo Reprezentace. Loni bylo tématem motto Umění je svoboda a hranicí svobody je odvaha, první ročník zase vystihovalo heslo Poprvé.

Celý květen se pak budou v malostranském Divadle Na Prádle konat veřejná čtení a přehrávky přihlášených děl, během nichž budou porotci hlasovat. Účastníci však až do poslední chvíle nebudou vědět, jak jsou na tom. Dozvědí se to až 4. června při slavnostním vyhlášení výsledků v Nové scéně Národního divadla.

„Většinou se hlásí lidé z uměleckých škol, ale i studenti jiných oborů. Pokud se najde nadšený medic nebo právník, který ve volném čase píše třeba básně, může se také přihlásit,“ říká Poupová. Ředitelka a zakladatelka Studentské Thálie Dana Benešová-Trčková pak dodává, že soutěžící z uměleckých a neuměleckých škol se budou hodnotit zvlášť, a odděleně se posuzují i obě sekce. Mezi mladými autory a herci jsou podle ředitelky viditelné rozdíly. „Účastníci literární části soutěže jsou introvertnější, nemají v sobě takovou dravost a nejde jim tolik o možnost sebeprezentace,“ líčí Benešová-Trčková s tím, že si budoucí literáti chtějí spíš o své tvorbě popovídat s někým zkušenějším. „Divadelníci zase často potřebují zadané motto nebo klíčové slovo dovysvětlit a nechávají si od nás poradit, že se na téma mohou dívat z více pohledů,“ pokračuje zakladatelka mladší verze prestižní herecké Ceny Thálie.

Vnímaví a kritičtí mezi řádky

Za pět let studentského klání se porotci divadelní sekce setkali s minimuzikály, divadelními hrami, činohrou i úplnou improvizací. Mezi odevzdanými texty se objevil i rukopis knihy plné filozofických myšlenek. Nejvíce však podle BenešovéTrčkové studentům sedí formát delší povídky. „Vždy se radujeme, když se soutěžící pokusí o divadelní hru, protože tímto směrem bychom chtěli Studentskou Thálii rozvíjet,“ dodala.

„Když si čtu příspěvky v literární části soutěže, jsem často překvapen nápady, které účastníci mají. Jsou skutečně každý úplně jiný a někdy nás nechávají nahlédnout poměrně hluboko do své mysli. Někdy i pořádně rozesmějí nebo šokují, protože si tu a tam vážně neberou servítky,“ podotýká triadvacetiletý porotce a student žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy Vít Benešovský.

Jeho kolegy v porotě jsou například básník Jonáš Hájek nebo držitel ceny Magnesia Litera David Zábranský. V divadelní sekci pak zasedne úspěšný scenárista Petr Kolečko či herečka Diana Šoltýsová.

Benešovský letos v porotě zasedne už potřetí. Sám přitom začínal jako soutěžící v kategorii Autorský počín, a když odrostl středoškolskému věku, nabídl mu hodnocení ostatních. Mínil, že se soutěžící přihlašují se stále kvalitnějšími texty, díky čemuž pak mnozí zůstávají v kontaktu se zkušenějšími scenáristy, režiséry a spisovateli z poroty. Vyvarovat by se podle něho měli jen klišé a zdánlivých drobností. Totiž pravopisných a gramatických chyb. „A v poezii by se neměli bát rýmů,“ dodává Benešovský.

Podle zakladatelky Studentské Thálie je na dílech vidět, že se mladí lidé o svět kolem sebe zajímají daleko víc, než by se mohlo zdát, a jen občas se stane, že z díla čiší školometské „psaní pro psaní“. Nejvíce se to projevilo u ložského tématu o svobodě. „Hodně čerpají ze světového dění a u spousty děl pochopíte, co máte číst mezi řádky,“ přidává také Poupová.

Fakta Studentská Thálie * Celorepubliková soutěž pro mladé talenty začala před pěti lety. Dělí se do dvou sekcí – Autorský počín hodnotí texty studentů-spisovatelů a Autorský tvar pak divadelní soubory. Uzávěrka přihlášek letošního ročníku je 1. května. * Klíčovým slovem zadání je Reprezentace. Vítěze sekcí budou poroty vybírat celý květen během veřejných přehrávek a autorských čtení. Vyhlásí je 4. června v Nové scéně Národního divadla.

O autorovi| Kateřina Havličká, redaktorka MF DNES

Foto autor| Foto: Robert Čížek, Studentská Thálie

Foto popis| Čtvrthodinka slávy Mladí autoři a herci si mohou vyzkoušet své schopnosti v soutěži Studentská Thálie. Na snímku Vendelín Urban, jeden ze Zpátečníků, kteří loni vyhráli Autorský tvar.

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - Praha

Host: Schwarzenberg Karel; předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

20.4.2017 ČT 24 str. 01 18:25 Interview ČT24

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Ve volbách do sněmovny už za TOP 09 nebudou kandidovat klíčoví členové. Nahradí to noví, často mladší politici. Co se uvnitř strany děje a proč se TOP 09 najednou nelíbí přímá volba prezidenta? Zeptám se čestného předsedy TOP 09 Karla Schwarzenberga, který je hostem Interview ČT 24, hezký večer.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Dobrý večer přeji.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Jste v TOP 09 smířeni s tím, že po příštích volbách můžete skončit třeba také mimo sněmovnu? Je to varianta, se kterou už pracujete nebo si to nepřipouštíte?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ne. Poslední průzkumy ukazují, že stoupáme. Dokonce v posledním průzkumu se jsme předstihli ODS. A já to cítím při těch shromážděních. Spousta lidí přichází nových, neznámých lidí, jsou to noví lidé, mladí lidé a zájem stoupá přijal jsem právě z Dejvic, kde jsme měli setkání, plná velká kavárna a lidí, který se zajímají a ptají.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Ptám se proto, že TOP 09 opouští někteří klíčoví členové, kteří stáli u zrodu této strany. Nechce kandidovat František Laudát, Jitka Chalánková, Daniel Korte, Helena Langšádlová se zase vzdala postu předsedkyně středočeské organizace. Nemrzí vás to, že tihle lidé, kteří vám pomáhali s tou stranou, budovat jí, že už nechtějí za vás kandidovat?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já vám něco řeknu. Samozřejmě je mi to samozřejmě líto, protože je mám rád a dlouho jsme bezvadně spolupracovali. Já jsem ale starší lesník, aby byl les zdravý, musí být probírka, jinak budeme přestárlá strana věčných papalášů. To není dobré. Já také půjdu. Už jsem u toho příliš dlouho. Ale je mi jasný, že každé musí odejít. Musí nastoupit někdo nový, je to přirozená cesta.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Pojďme si poslechnout, jak to svoje rozhodnutí znovu nekandidovat zdůvodnil pan Laudát.

František LAUDÁT, bývalý předseda poslaneckého klubu strany /TOP 09/

Dokončit toto volební období a v politice skončit jsem chtěl už loni v listopadu. Po volbě nového pražského vedení TOP 09. Nejde o spor s Miroslavem Kalouskem. Naše pohledy na kandidátky se rozešly.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

O co tedy uvnitř strany jde? Jsou tam nějaké názorové neshody mezi tou starší gardou a těmi novými nebo je to generační výměna, která prostě musela nastat.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Normální generační výměna. U jiných stran obvyklá není. Tam vidím furt ty stejné ksichty už 30 let. Pak se lidi diví, že jsou staří. To je klíčová otázka, abychom včas se zase omladili.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A jsou to ale lidé, kteří vám pomohli k tomu úspěchu.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano. Velké zásluhy ano, samozřejmě.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A není to velký risk jít do voleb s úplně novými tvářemi?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Politika, v politice se má riskovat. Když člověk jde pouze na jistotu, tak prohraje.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vy jste o panu Laudátovi v Mladé frontě řekl, že byl velmi dobrým šéfem poslaneckého klubu.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Že je vám líto, že odchází. Myslíte si, že to je dobrá vizitka pro stranu, která jde do voleb s nepříliš pozitivními preferenčními hlasy, že jí opouštějí lidé, kteří jsou podle vás dobrými členy, pomohli vám k tomu úspěchu. Myslíte si, že to na voliče může působit pozitivně?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

To nevím. Ale je to přírodní proces. Je prostě něco vypadává, něco nového přichází. Jak říkám, já jsem starej lesník, já vím, že s každým stromem se jednou musím rozloučit.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A víte přesně, koho ve straně chcete, jste ještě pořád pravicová liberálně konzervativní strana? Protože na sociálních sítích se o tom hodně diskutuje. Patří do té vaší politiky třeba mladý politik Dominik Feri, který navrhuje třeba zavést kulturní stravenky pro mladé. To spíš zavání levicovým nějakým názorem, to je on, ten který vás má dovést do té sněmovny, ta nová krev?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Jeden z nich. Já si Dominika cením. On má nápady, on je pilnej, on dělá něco. Ale není jedinej. Je několik mladších lidí. On se stal kvůli účesu ten nejznámější tvář, ale je jeden z té skupiny mladých lidí. Bohudíky.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A zapadá vám do té pravicové politiky? S těmi svými nápady jako jsou třeba kulturní stravenky pro mladé lidi?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já vám, já jsem vždycky říkal, že nejsme pravicová strana, nýbrž konzervativní strana.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A tou zůstáváte i nadále.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Tou zůstáváme. Ano prosím.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Do jaké míry může za vás propad osoba Miroslava Kalouska? Stal se předsedou poté, co jste se rozhodl, že odejdete z vedení strany. Myslíte si, že straně spíše škodí? Podle posledních preferencí mu nedůvěřuje nejvíce lidí, je to téměř čtyři pětiny lidí z únorového výzkumu CVVM. Tak on vlastně je nejméně důvěryhodný politik.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Je mi to známe a je to asi nejvíce pomlouváný politik, kterého jsem v Čechách zažil. My jsme mistři v pomlouvání vůbec, ale u Kalouska se to vydovádělo. Já jsem se podíval, jak žije. Tedy zde nevidím skryté bohatství, že by si někde v politice obstaral. Zním jeho byt na Vinohradech. Slušnej normální byt, ve stejný budově je například mladej Dienstbier a tak dále. Má tu předal už dětem tu chalupu u Bechyně. Velmi /nesrozumitelné/ poloze u řeky. Jediná jeho hobby nebo náruživost, kde opravdu vydává peníze je hudba. Což je tedy snesitelná neřest. Že na dobré představení vyrazí i do Londýna nebo do Milána poněvadž tu operu musí slyšet. A to jsou všechno věci sice, ale nejsou tak drahé, že by kvůli tomu člověk musel mít kumšty, ale lidi ho pomlouvají. On pochází ještě z doby, kdy pracoval pro Josefa Luxe. Já jsem ho znal. Byl opravdu slušný.

Nicméně tehdá Ods proti nim bojovala opravdu nehezky a vynalezla ten, to přízvisko had na /nesrozumitelné/. Pamatujete se na to.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Pamatuju.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Teprve když pomalu umíral potom na leukémii tak ty pomluvy proti němu přestaly. A je pravda, že Kalousek byl jeho nejlepší a největší pomocník. Tudíž se v tom taky svezl.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Čím si vysvětľujete, že je pro lidi nejméně důvěryhodný. On taky v roce 2002 musel přeci vysvětlovat, kde vzal peníze právě na tu chalupu, na to odkoupení bytu. Sice se nic neprokázalo, ale možná tam bylo nějaké podezření. Tak, to trvá asi dodnes.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Každýho podezřívá. Já vám něco řeknu. Je nebožtík, kdež mu pánbůh nebe, ale /nesrozumitelné/ Standa Gross a pak se prokázalo, že ty peníze byly taky poněkud podivný původ. Tady se pomlouvá a to zůstane, jak říkají latináři /nesrozumitelné/, vždycky je něco co z toho zůstává a pod tím trpí Kalousek. To je pravda.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Škodí to vaší straně?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Asi ano, ale já mu věřím. Jsem přesvědčený o tom, že jsou to pomluvy. A že to spolu ještě vítězně dobojujeme.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Miroslav Kalousek je považován za člověka, který vytvořil ten antibabiš program. Je on právě tím, kdo by měl poukazovat na něco podezřelého, když sám musel kdysi čelit nějakým podezřením, je to ta morální autorita, která to má říkat za vaší stranu?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

On se v tom opravdu vyzná. Ví, do čeho jde. Kdybych vyloučil každého politika, a který byl někdy z něčeho podezřelý, tak bychom tam seděli tři. O každým jiném zde někde nějaká pomluva existuje. To si musíme uvědomit. Z věcných důvodů ano, bojujeme proti Babišovi s velmi dobrými důvody, nechceme vládu oligarchů v Čechách. Nechceme aby republika byla politická divize Agrofertu. To jsou věcné důvody.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Dobře, ale lidi na rozdíl od pana Kalouska panu Babišovi důvěřují. Tam je obrovský propad v tom, v těch průzkumech. Andrej Babiš má důvěru asi 46 % lidí. Pan Kalousek 13. Tak ti lidé asi, myslíte si, že jsou hloupí, že nedokážou rozeznat nebo čím si myslíte to, že pan Babiš všechny válčuje?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Nejsem dostatečný psycholog a viděl jsem to v jiných zemích podobný fenomén. /nesrozumitelné/ jednoho rakouského politika, ho všichni podezřívali, on byl ale naprosto čistej poctivej, jsem ho dobře znal, teprve když byl přijat v tom /nesrozumitelné/, tak ho začali všichni chválit.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Nemůžou si ale za to politici sami, že se k těm tradičním stranám už se od nich odklánějí lidé a právě se přiklánějí k hnutí ANO, které se prezentuje jako netradiční hnutí. Není to tím, že ty strany prostě své voliče zklamaly?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Řekl bych, že tradiční strany zklamaly. Je to středoevropský, já bych spíše řekl, že ty tradiční strany vyčpěly. Nemají nové nápady. Celý ty programy a jsou to sociální demokratický liberální, pocházejí z 19. století.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vy jste přišli s vizí 2030. Myslíte si, že to je prozíravé lákat lidi na něco, co bude za 13 let, kdy se ještě budou dvakrát konat volby, že ti lidé dokážou dohlédnout takhle daleko?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já lidi nepodceňuju. My máme inteligentní voliče. A každé plánuje svůj život na delší dobu než na čtvrt roku pouze. Promiňte, vy taky si pořizujete byt nebo auto nejenom na čtyři roky. Nebo manželství a děti na delší dobu. To chceme tady aspoň v této době bychom měli mít nějakou vizi, jak budeme pokračovat.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Jak moc TOP 09 uškodilo to, že od vás odešli Starostové a nezávislí, kteří teď se dali dohromady s lidovci. Je vám to líto, že odešli?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Je mi to líto. Považuju to za omyl, ale každá strana si musí svou cestu sama vyzkoušet.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Za omyl jejich, že se dali dohromady s lidovci a nepokračovali v té smlouvě, která teda ukončila vlastně platnost.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano, je mi to líto, páč jsme dobře spolupracovali a klub v klubu až do konce opravdu ta spolupráce funguje. Přeji jim mnoho štěstí, dělali taky měli dobré lidi v parlamentě, ale prosím, oni se rozhodli touto cestou. To je na nich.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Kdo bude pro TOP 09 po volbách takovým programově nejbližším partnerem? Budou to právě lidovci se Starosty, se kterými byste byli ochotní třeba vstoupit do vlády, pokud by vám to nabídli a vy byste se tam dostali do parlamentu?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Mohu si představit, poněvadž jsme všichni proevropští a řekněme, nejsme maxisté, takže to nás spojuje. Máme obdobný, podobný světonázor, ale koalice se vytváří po volbách.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Toto říkají všichni politici.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

A někdy kvůli odlišným důvodům. Tady nehraje velkou roli programy, spíš někdy osobní sympatie nebo antipatie, možnosti /nesrozumitelné/ o koalici chtít mluvit před volbami je sice sport, ale k ničemu nevede.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Jak vy osobně vidíte šance TOP 09 ve sněmovních volbách, protože průzkumy vám teď naposledy přidělily asi 6,5 %. Co vy si myslíte, že to dopadne. My vycházíme z různých tedy průzkumů ...

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Měli jsme /nesrozumitelné/, to je pravda, ale očividně jsem z toho vylezli, páč poslední průzkum je nad 8 %, předstihli jsme dokonce ODS, za kterou jsme teď dlouhou dobu zůstávali. A já to vidím na našich shromážděních. Přicházejí noví lidi, mnohem víc, než jsem kdy čekal.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A co byste považoval za úspěch.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

A je to živá diskuse.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Co byste považoval vy za úspěch?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

No, nějakých 12, to by byl úspěch.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vy povedete kandidátku v Praze. V prosinci vám bude 80 let. Co vás ještě pořád láká na tom, být u toho? Vždyť v tomhle věku už většina lidí si užívá důchod. Vy nechcete ten cvrkot pozorovat z venku? Chcete být uvnitř pořád, i v těch 80?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano. Jsou dva lidi, který mě motivují v Čechách zůstat v politice. A to mě dostatečně ...

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A to jsou? To jsou kdo?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

To je pan Miloš Zeman a pan ministr financí.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Andrej Babiš.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano. Oba mě motivují zůstat v politice.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Po parlamentních volbách budou příští rok v lednu následovat volby prezidentské. Vy už na prezidenta kandidovat nechcete. V rozhovoru pro Právo jste řekl, že tady nechcete dědkokracii.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ano.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A v parlamentu nevdává?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já zaprvé je tam větší množství lidí, řekněme, prezident je jeden, jo, poslanců je více, až příliš mnoho a taky tam nezůstanu věčně. Já se taky nasadím, že jednou musím odejít, aby mladší za mnou přišli. To je mi jasné.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A přemlouvá vás někdo, abyste znovu kandidoval na prezidenta?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Byli lidi, kteří byli pro ano.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Jak jisté je, že TOP 09 nepostaví svého kandidáta do prezidentské volby. Už je to jasné nebo ještě pořád to máte...

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

To bychom měli dávno udělat.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A kdy se dozvíme, koho TOP 09 podpoří?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Až to pole bude přehledné. Podívejte se, smysl se rozhodnout je, když bude jasný, kdo kandiduje. Prozatím víme, že je to pan prezident sám, který už vede svoji kampaň celý rok, takže ten do toho půjde. Je pan Horáček, pan Drahoš, pak pánové, o kterých nikdo nic neví. Ty jsou teď, jestli ještě nějaký překvapení přijde, to nevím. Možné je, ale ...

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A kdo je vám nejbliž z těch, o kterých víte.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Z nynější soustavy bezesporu pan profesor Drahoš.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vy ten přímý souboj s Milošem Zemanem máte za sebou. Co musí mít kandidát, který by mu chtěl úspěšně konkurovat?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Musí mít hroší kůži. Nebát se opravdu jít do toho, zvyknout si na to, že on a jeho rodina budou prachsprostě pomlouváni, že podrazy a všechno je součástí kampaně a musí být pevně odhodlán vyhrát. Jít do toho jako buldok.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A je Miloš Zeman porazitelný?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Samozřejmě. Každý je porazitelný

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Miloš Zeman ale ...

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Když bude to někdo dělat šikovněji než já.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Lídři tří parlamentních stran mezi nimi i váš předseda Kalousek se včera shodli při debatě politologického klubu **Fakulty sociálních věd**, že zavedení přímé volby prezidenta byla chyba. Myslíte si to taky?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já si nejsem jist. Tady to je názor některých.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Ale i vašeho předsedy.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

No, to ano, ale to neznamená, že já sdílím jeho názor. My nejsme strana vůdcovského typu. Tedy já si nejsem jist. Podívejte se, já jsem zažil tu poslední nepřímou volbu prezidenta ve Španělském sále a kde, promiňte, se člověk nemohl ani vyčůrat, aby za ním nešli agenti kandidátů a nabízeli leccos. Když chodíte, to taky nebylo důstojný. Opravdu ne. A já jsem toho názoru, že přece nejsme blbější než naši sousedé. Naši sousedé jak Slováci, tak Rakušani přímé volby volili dobře prezidenty.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Takže vám přímá volba, vám osobně přímá volba nevadí.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Ne.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A jak to potom vyřešíte uvnitř strany, když Miroslav Kalousek řekne, že přímá volba byla špatně. Ono to na voliče může působit dost zvláštně, když to řekne předseda strany, která měla svého kandidát v přímé volbě.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Samozřejmě. Podívejte se, Bohudíky je ve straně vždycky diskutujeme, na leccos máme odlišné názory. No, Bohudíky. By to byla strašná nuda v topce, kdybychom všichni opakovali jako papoušci to, co říká předseda strany. No, to by byla hrozně nudná stran. Tam bych utekl ihned.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vy jste říkal, že vás motivuje k tomu, abyste zůstal v politice, Andrej Babiš. Andrej Babiš od začátku toho, když nastoupil do politiky říká, že chce stát řídit jako firmu. To samé vy jste řekl o Donaldu Trumpovi, že on Spojené státy řídí jako firmu. Je na tom něco špatně? Není to tak, že prostě ti lidé, kteří volili tyhle politiky to tak chtějí, že už nechtějí tu klasickou tradiční vládu parlamentní politických stran, že chtějí tyhle silné osobnosti?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Možná že lidi se chtějí zbavit odpovědnosti. Ale to, promiňte, by byl konec demokracie. Když lidi sami nechtějí mít už odpovědnost za politiku své země, tak s tím demokracie končí. Demokracie pozůstává v tom, že všichni přebíráme náš podíl do odpovědnosti.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Dobře a vy si myslíte, že tím, když někdo volí Andreje Babiše, takže se vzdává zodpovědnosti za to, co bude s touhle zemí?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

No, to dělá ten ředitel firmy Česká republika, dál se o to starat nebude a jak ta strana funguje, je strana vůdcovského typu, že všechno rozhoduje předseda. Dokonce i kandidátky nejsou určující element není zvolený, nýbrž koho vybere Babiš sám. To jsou strany vůdcovského typu.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Dobře, ale lidem to nevadí.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

No a? Podívejte se.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

No a. To říkám já, tak lidem to nevadí a co vy na to, tradiční politické strany. Vy se nikdo nemůžete ani blížít tomu, jak Andrej Babiš má důvěru 46 % obyvatel.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

No, já jsem jenom měl taky velikou důvěru, ale já vám něco řeknu. Já jsem dědek starej a bohužel si pamatuju nesmírnou důvěru, kterou například měli Němci a Rakušané v Adolfa Hitlera. Pamatuju si jak u nás důvěřovali, kterej to má pod čepicí a jak to všechno skončilo. Prosim, když /nesrozumitelné/ důvěra vůči politikovi je vždycky podezřelá. Má být vždycky zdravý skepticismus vůči každému politickému politikovi. Vždycky se dá roli vůdce.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Dobře, ale když vidíte, co se děje v Evropě, Britové si odhlasovali brexit, Američani si zvolili Donalda Trampa, tak asi je něco špatně v tom,co se dělalo doteď.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Samozřejmě jsme všichni dělali chyby. Já taky, to je jasný. To neznamená, že máme kvůli tomu zavřenou demokracii. To si lidi mysleli v těch 30. letech a podle toho to taky skončilo.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Donald Trump bude mít příští týden za sebou prvních sto dnů ve funkci. Jak v nich podle vás obstál? Naplnily se ty obavy, o kterých mluvil celý svět při tom, když se zjistilo, že vyhrál Donald Trump nebo se začal chovat ve funkci spíš pragmaticky?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Myslím, že je veliký pragmatik a patří k těm lidem, který v den volby zapomněli, co říkali. A bude dělat normální americkou politiku. O tom jsem málo pochyboval. On je schopný demagog, velmi schopný. My máme taky schopné demagogy, a demagog nikdy nedodrží své sliby. Vždycky potom vidí ty možnosti, jak politiku opravdu dělat, jak mu vyhovuje a samozřejmě v okamžiku, kdy pan Trump se dostal do úřadu, dostal všechny nutné informace, který před tím dostává opravdu jenom ta úřadující hlava státu. Viděl ty partnery situace, tak samozřejmě změnil svůj postoj a jeho postoj v různých záležitostech se víc a víc zase podobají tradiční americké politice.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

On pochválil Brity za to, že se rozhodli odejít z Evropské unie. Shodou okolností Teresa Mayová se dnes setkala s předsedou Evropského parlamentu. Jak obtížné bude podle vás se s Británií dohodnout pro Evropskou unii?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

To bude těžký. Já jsem zastávce toho, abychom byli vůči Velké Británii velice vstřícní. Velice vstřícní nejen tedy nějaký hry kdo vyhraje, jak je oholíme, jak je obereme, jak dokážeme tvrdými kroky dokázat, že to nestojí za to vystoupit z Evropské unie. Nesmíme zapomenout, Británie hospodářsky je jedna z nejúspěšnějších zemí celé Evropy. Je jediná země, která má opravdu velmi dobře fungující armádu, letectvo, loďstvo i letectvo. Vojensky jí můžeme brát vážně. Má prastarou demokracii a umí tu demokracii.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Myslíte si, že tohle si uvědomují i ti, kteří budou s Velkou Británií vyjednávat?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Doufám, doufám.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Z těch vyjádření, která zatím padla ze strany Evropské unie, to tak moc nevypadá. Britská premiérka si nechala od parlamentu odhlasovat předčasné volby. Což byl poměrně překvapivý krok. Ona podle těch průzkumů by mohla drtivě vyhrát v červnu. Bude ten její mandát tak silný, že bude opravdu velmi tvrdou vyjednačkou s Evropskou unií?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

A proto chce opravdu posílení ve volbách, aby měla silný mandát. Já jí chápu.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A co podle vás bude s Evropou po brexitu, protože budou potřeba nějaké zásadní reformy, ale bude na to Evropa mít dost sil poté, co se vyčerpá vyjednáváním s Velkou Británií?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Nemám tušení. Má málo co dělat s tím ostatním. Jestli máme sílu provést nutné reformy, to je klíčová otázka celé budoucnosti Evropské unie. My to opravdu ty reformy potřebujeme a jsou nutné a měly být s odvahou a energií provedené.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

A myslíte si, že se to povede ještě před brexitem nebo až po?

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

Já budu šťastnej po, jen když se podaří přecenit /nesrozumitelné/.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Říká čestný předseda TOP 09 Karel Schwarzenberg. Děkuju za to, že jste přišel do Interview ČT 24.

Karel SCHWARZENBERG, předseda zahraničního výboru PS /TOP 09/

S radostí, děkuju mnohokrát.

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

Vám, vážení diváci, děkujeme za pozornost. Podívejte se na předpověď počasí Události. Hezký večer.

Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny

19.4.2017 ceskenoviny.cz str. 00 Hlavní zprávy
ČTK

Praha - Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/babis-nechce-aby-cesko-vstoupilo-do-eurozony/1475197?nt>

Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny

19.4.2017 ceskenoviny.cz str. 00 Z domova
ČTK

Praha - Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/babis-nechce-aby-cesko-vstoupilo-do-eurozony/1475197?nt>

Přímá volba prezidenta se nepovedla, shodli se lídři parlamentních stran

19.4.2017 novinky.cz str. 00 Domáci
Barbora Zpěváčková, Barbora Janáková

Zavedení přímé volby prezidenta byla chyba, přiznali lídři politických stran. Je to podle nich příklad ukvapené změny ústavy. Na politické debatě, kterou zorganizoval Politologický klub **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, se na tom ve středu shodl šéf TOP 09 Miroslav Kalousek, předseda poslanců ODS Zbyněk Stanjura i lídr KDU-ČSL Pavel Bělobrádek.

„Přímá volba prezidenta bez ohledu na to, kdo byl zvolen, nebyla nejšťastnější. Ačkoli věřím, že lidé byli zklamáni druhou volbou Václava Klause,” odpověděl předseda KDU-ČSL Bělobrádek na otázku ohledně změn ústavy. Právě zavedení přímé volby hlavy státu podle něj dokazuje, že by se ústava měla upravovat velice opatrně a promyšleně.

S tím souhlasil i lídr TOP 09 Kalousek. „Jsem jeden z hříšníků, kdo hlasoval pro přímou volbu, a to bylo vychýlení z jedné pojistek demokracie,” prohlásil. Chtěl by, aby se ústava změnila evolučně a nikoli revolučně.

Podobně to vidí i šéf poslanců ODS Stanjura. „Jestli měnit ústavu, tak velice opatrně. Poslední zásah do ústavy, tedy přímá volba prezidenta, se nepovedla,” míní.

Babiš by chtěl většinový systém

Naopak pro dvě velké změny ústavy by byl předseda SPD Tomio Okamura. Ten zopakoval, že Česko potřebuje zákon o referendu a odvolatelnost politiků.

Předseda hnutí ANO a ministr financí Andrej Babiš mluvil před studenty o tom, že by změnil volební systém. „Problém je koaliční vládnutí, jen dvě vlády dokončily mandát. Efektivnější a lepší by byl většinový systém,” tvrdí.

Do Babiše si vzápětí rýpl Kalousek. „Nejsem nakloněn něčemu, co by posílilo mocenské vládnutí. Někdo tomu říká větší efektivita,” pousmál se směrem k Babišovi.

Andrej Babiš a Miroslav Kalousek se na tzv. superdebatě na téma Česká republika na rozcestí, kterou pořádal Politologický klub **FSV UK**.

FOTO: Jan Handrejch, Právo

O zavedení přímé volby prezidenta se diskutovalo už v 90. letech, ústava se ale nakonec novelizovala až v roce 2012 a v Česku se zakotvila přímá volba prezidenta.

Tu už dříve kritizoval někdejší předseda Senátu Petr Pithart. Při 20. výročí ustavení horní komory se nechal slyšet, že největší chybou za uplynulých dvacet let bylo právě zavedení přímé volby hlavy státu. Uvedl, že parlament tak z hlavy státu učinil neodvolatelného monarchu.

Zavedením přímé volby se totiž snížila možnost prezidenta z funkce sesadit. Senát totiž může podat ústavní žalobu proti prezidentovi k Ústavnímu soudu pouze se souhlasem Sněmovny.

Lepší je prý euro nepřijímat

Lídři politických stran se také většinově shodli, že pro Česko je lepší nepřijímat euro. Babiš to zdůvodnil slovy, že nechce ručit za řecké dluhy ani řešit italské banky. Dodal, že by si nenechal od Evropy nic diktovat. Například odmítá migrační kvóty a netouží, aby EU lidem zakazovala nosit zbraně. Proto je podle něj třeba unii reformovat.

Následně mu ale Stanjura vyčetl, že europoslanci za ANO jsou ve frakci EU, která jí touží zakonzervovat. Babiš na to reagoval s tím, že europoslanci za hnutí ANO, jsou ve frakci, kde mají vliv.

Bělobrádek pak uvedl, že není podstatné mít euro, ale je důležité zůstat v EU. O nutnosti zůstat v unii promluvil i Kalousek. Ve světě se podle něj formují čtyři silní hráči - Spojené státy, Čína, Rusko a EU. A Česko má podle něj šanci obstát pouze jako člen silného společenství.

„ČR patří do srdce Evropy a ne do zadku Asie,“ řekl Kalousek. Okamura tvrdil, že EU je nereformovatelná a bylo by lepší, kdyby si Česko jako samostatný stát uzavíralo spojení s ostatními státy samo.

URL| <https://www.novinky.cz/domaci/435507-prima-volba-prezidenta-se-nepovedla-shodli-se-lidri-parlamentnich-stran.html>

Jen na Seznamu: Přímý přenos debaty politických lídrů před studenty

19.4.2017 seznam.cz str. 00 Domáci
Redakce Seznam

Seznam Zprávy přinesl v přímém přenosu velkou debatu politických lídrů na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze.

Půl roku před podzimními volbami do Sněmovny se ve velké posluchárně Univerzity Karlovy v Celetné ulici sešla reprezentativní sestava českých politiků.

Nejprve pět lídrů sněmovních stran - Andrej Babiš, Miroslav Kalousek, Pavel Bělobrádek, Vojtěch Filip a Tomio Okamura - a za ODS předseda poslaneckého klubu Zbyněk Stanjura. Pozvaný zástupce ČSSD, ministr zahraničí Lubomír Zaorálek se ze zdravotních důvodů omluvil.

A po nich bývalí čeští premiéři Petr Pithart, Vladimír Špidla a Jiří Paroubek.

Lídr politiky diskutovali v Superdebatě pořádané Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** UK o tom, do jaké budoucnosti míří česká společnost. Téma přesně znělo: Česká republika na rozcestí.

V premiérském obsazení byla tématem naopak spíše minulost - dosavadní vývoj české politiky a českého politického systému.

Seznam Zprávy přinesl celou diskusi v přímém přenosu (nahore ve videu).

URL| <https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/primy-prenos-babis-kalousek-a-dalsi-lidri-debatuji-o-cesku-na-rozcesti-30243>

Povinná vojna? Politici upřednostňují jiná řešení

19.4.2017 tyden.cz str. 00 Domáci
ČTK

Většina stran zastoupených ve sněmovně odmítá obnovení povinné základní vojenské služby. Česko by se mělo spoléhat na profesionální armádu a na aktivní zálohy. Shodli se na tom jejich zástupci v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Staví se také proti vytváření společné evropské armády.

Většina stran zastoupených ve sněmovně odmítá obnovení povinné základní vojenské služby. Česko by se mělo spoléhat na profesionální armádu a na aktivní zálohy. Shodli se na tom jejich zástupci v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Staví se také proti vytváření společné evropské armády.

"Nejsem pro. Potřebujeme budovat profesionální armádu a aktivní zálohy," řekl na dotaz k obnovení povinné základní vojenské služby vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO). Vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) se vyslovil pro zavedení kurzu pro mimořádné situace, ale ne základní vojenské služby.

Obnovení povinné vojenské služby odmítá i opozice. "Já jsem absolvoval základní vojenskou službu, a právě proto nejsem příznivec obnovení základní vojenské služby," řekl šéf poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura. Proti ní se postavili i předseda KSČM Vojtěch Filip a předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, který by podpořil posílení aktivních záloh.

Jistou formu povinné základní vojenské služby by chtěl zavést předseda hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) Tomio Okamura. Podle něj by v Česku měl fungovat šestitýdenní branný výcvik, který by byl povinný pro muže a dobrovolný pro ženy.

Zástupci ANO, KDU-ČSL, ODS, a TOP 09 se také shodují na tom, že nepokládají za rozumné vytvářet společnou evropskou armádu vedle struktur Severoatlantické aliance. Bělobrádek ale zmínil potřebu posílit evropský pilíř NATO a více koordinovat obranný výzkum a vývoj v Evropské unii.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/povinna-vojna-politici-uprednostnuji-jina-reseni_426535.html

Nechci ručit za řecké dluhy. Babiš odmítá vstup do eurozóny

19.4.2017 tyden.cz str. 00 Domácí
ČTK

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

"Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky," řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. "Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli," řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. "Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit," řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby. "Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko," řekl.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/nechci-rucit-za-recke-dluhy-babis-odmita-vstup-do-eurozony_426521.html

Kalousek to podělal, řekl Babiš. Šéf TOP 09 ho napadl, že je podvodník

19.4.2017 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Domácí
iDNES.cz, Josef Kopecký

Spor o nezdaněné korunové dluhopisy, které před lety koupil šéf hnutí ANO Andrej Babiš od své společnosti Agrofert, zasáhl i debaty lídrů politických stran, již uspořádal Politologický klub **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Když se Babiše na dluhopisy ptal jeden ze studentů, pustili se do sebe šéf ANO a lídr TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Korunové dluhopisy vymyslel pan Kalousek a když zjistil, že to podělal, tak spolu se svým kámošem Sobotkou zabránili jejich zdanění,“ řekl Babiš.

Kalousek si to nechtěl nechat líbit. „Je to velmi prosté, když někomu vrazíte do břicha nůž, buď je tím viníkem ten, kdo nožem útočil, nebo ten, kdo nůž vyrobil. Je tedy rozdíl mezi zneužitím práva a použitím práva,“ řekl. A vzápětí řekl, že ministr financí je podvodník.

„Vyprosil bych si toho podvodníka, já to zásadně odmítám. Jsem jediným politikem, který ukázal daňové příznání za dvacet let. U pana Kalouska ani nevíte, kde bydlí. Ať řekne, kde bydlí a kam jdou ty tisíce za jeho bytové náhrady,“ opáčil Kalouskovi Babiš (více o průběhu debaty čtěte zde).

Ministři ve středu jednohlasně podpořili návrh Babiše na zdanění korunových dluhopisů. Není ale jisté, že to do voleb stihne schválit i Sněmovna. (více zde)

URL| http://zpravy.idnes.cz/jiskreni-mezi-kalouskem-a-babisem-na-debate-f2n-domaci.aspx?c=A170419_184553_domaci_kop

Babiš je proti přijetí eura, Kalousek by naopak vstoupil do eurozóny co nejrychleji

19.4.2017 ct24.cz str. 00 Ekonomika
zemand

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl ve středu Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská.

„Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny. Bělobrádek chce být s Německem

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby.

„Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/2093070-babis-je-proti-prijeti-eura-kalousek-naopak-vstoupil-do-eurozony-co-nejrychleji>

Babiš znovu pohřbil euro. „Nechci ručit za cizí banky,“ říká

19.4.2017 info.cz str. 00 Česko
ČTK,lup

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. „Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby. „Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

URL| <http://www.info.cz/clanek/8162/babis-znovu-pohrbil-euro-nechci-rucit-za-cizi-banky-rika>

Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny

19.4.2017 investicniweb.cz str. 00

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, a to zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl ve středu Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. „Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby. „Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

Zdroj: ČTK

URL| <http://www.investicniweb.cz/news-babis-nechce-aby-cesko-vstoupilo-do-eurozony/>

Nechci, aby Česko vstupovalo do eurozóny, koruna je výhodná, říká Babiš

19.4.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov
ČTK

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl ve středu Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. „Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby. „Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

URL| http://www.lidovky.cz/babis-nehci-aby-cesko-vstupovalo-do-eurozony-koruna-je-vyhodna-pw8-/zpravy-domov.aspx?c=A170419_182205_ln_domov_ELE

Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny

19.4.2017 roklen24.cz str. 00 Zprávy Online
čtk

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl dnes Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. „Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým má silné ekonomické vazby. „Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

URL| <http://roklen24.cz/a/wZfQV>

Jste podvodník, řekl Kalousek Babišovi v hádce o dluhopisy

19.4.2017 novinky.cz str. 00 Domáci
Barbora Zpěváčková, Barbora Janáková

Otázka ohledně korunových dluhopisů Agrofertu rozvířila atmosféru střeďeční politické debaty, kterou zorganizoval Politologický klub **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Ministr financí a předseda hnutí ANO Andrej Babiš se opřel do šéfa opoziční TOP 09 Miroslava Kalouska. Ten mu atak ihned vrátil a prohlásil, že je podvodník.

Diskusi vyhotila otázka jednoho ze studentů Univerzity Karlovy, která mířila na šéfa státní kasy. „V čem je kauza ohledně dluhopisů pseudo, když všechny ty údaje, co v ní jsou, jsou ověřitelné?“ tázal se ministra financí, který v souvislosti s dluhopisy dlouhodobě mluví o organizované kampani proti své osobě.

„Korunové dluhopisy tady vymyslel pan kolega Kalousek. Mohl by vysvětlit, proč se stokorunový daní jinak než stojednkorunový? Můžete se ho zeptat. Když zjistil, že to podělal, tak to chtěl napravit, a jeho kámoš Sobotka...tak spolu hlasovali proti zdanění,“ rozohnil se Babiš.

Je rozdíl mezi zneužitím práva a použitím práva Miroslav Kalousek, předseda TOP 09 To si Kalousek nenechal líbit. Řekl, že korunové dluhopisy mají svůj hluboký smysl. „Je to velmi prosté, když někomu vrazíte do břicha nůž, buď je tím viníkem ten, kdo nožem útočil, nebo ten, kdo nůž vyrobil. Je tedy rozdíl mezi zneužitím práva a použitím práva,“ řekl. A vzápětí dodal, že ministr financí je jedním z podvodníků.

Kam jdou náhrady? rýpal Babiš

Babiše takové označení vyprovokovalo k ostré reakci. „Vyprosil bych si toho podvodníka, já to zásadně odmítám. Jsem jediným politikem, který ukázal daňové přiznání za dvacet let. U pana Kalouska ani nevíte, kde bydlí. Ať řekne, kde bydlí a kam jdou ty tisíce ve Sněmovně za jeho bytové náhrady,“ rozlítil se.

Moderátor superdebaty, které se účastní také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL), šéf komunistů Vojtěch Filip, předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura a šéf SPD Tomio Okamura, poté přešel na jiné téma.

Ministr financí čelí kvůli nákupu trestnímu oznámení pro krácení daně a porušení povinnosti při správě cizího majetku. Že jeho postup měl směřovat k daňové optimalizaci, mu dlouhodobě vyčítá i premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD).

URL| <https://www.novinky.cz/domaci/435510-jste-podvodnik-rekl-kalousek-babisovi-v-hadce-o-dluhopisy.html>

Největší diskuse v Humpolci vzbudily zahrádkářské kolonie

19.4.2017 pelhrimovsky.denik.cz str. 00 Moje Pelhřimovsko
Monika Pelíšková

Humpolec – Humpolečtí mají za sebou sociálně-antropologický výzkum i pět veřejných debat nad zpracovanými návrhy lokalit pro nové rodinné domy. Finální podoba projektů bude předložena v květnu.

"Obyvatelé Humpolce měli začátkem dubna možnost vyjádřit svůj názor v rámci veřejných projednání územních studií, na kterých zpracovatelé poprvé přeložili nové koncepty pěti vybraných lokalit Humpolce. Největší diskuse vzbudila výstavba rodinných domů ve dvou zahrádkářských oblastech. „Někteří lidé byv oblasti zahrádkářských kolonií rádi postavili a kvitují návrh vzniku nové infrastruktury. Naopak lidé, kteří zde chtějí zahrádkářit, k tomu měli negativní postoj a připomínky,“ popsal odlišné názory místostarosta Humpolce Květoslav Namyslo. Podle jeho slov v závěru byli spokojeni všichni, veřejná projednávání splnila účel a objasnila řadu nejasností. „Lidem bylo vysvětleno, že není povinnost tam stavět, nýbrž možnost,“ dodal místostarosta Namyslo.

Po dobu pěti dnů se v Humpolci představovaly nové koncepty územní studie pro oblast zahrádkářské kolonie v ulici Zahradní a U Kaštanu, zahrádkářské kolonie v Cípku, volné plochy v Lužické ulici, Okružní ulici a pro bývalý areál Humpoleckých strojíren. „Obecně byly všechny reakce různorodé. Pokud se jednalo o lokality nově vymezené nebo na volných loukách, tak to bylo přijímáno většinou kladně,“ podotkl Květoslav Namyslo.

Konečný výstup

Všech pět návrhů bude nyní upraveno podle vznesených připomínek. „Na základě připomínek lidí a města budou zpracovatelé předložené návrhy ještě upřesňovat. Na konci měsíce května by měl být hotový definitivní výstup z dané lokality,“ sdělil Namyslo. Lidé se poté budou moci seznámit s finálním návrhem nové územní studie.

Občané mohli svým názorem ovlivnit už i samotné návrhy jednotlivých lokalit, které zpracovatelé začátkem dubna překládali veřejnosti. V únoru za tímto účelem v ulicích Humpolce proběhl týdenní sociálně-antropologický výzkum, který vedli výzkumníci z pražské **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Ti obcházeli humpolecké domácnosti, podniky i školy s prosbou o rozhovor nad mapou města.

„Výzkum probíhal na základě zadání od pěti zpracovatelů, kteří chtěli získat konkrétní informace o své lokalitě. Součástí byl i společný výstup pro město,“ dodal Namyslo, který celou akci hodnotí kladně. „Bylo to velmi zajímavé, protože běžně na to nezbyvají síly nebo prostředky,“ uzavřel Namyslo.

URL| http://pelhřimovsky.denik.cz/zpravy_region/nejvetsi-diskuse-v-humpolci-vzbudily-zahradkarske-kolonie-20170419.html

Největší diskuse v Humpolci vzbudily zahrádkářské kolonie

19.4.2017 Pelhřimovský deník str. 03 Vysočina/Pelhřimovsko

MONIKA PELÍŠKOVÁ

Ve městě řeší lokality pro výstavbu nových rodinných domů

Humpolec – Humpolečtí mají za sebou sociálněantropologický výzkum i pět veřejných debat nad zpracovanými návrhy lokalit pro nové rodinné domy. Finální podoba projektů bude předložena v květnu.

Obyvatelé Humpolce měli začátkem dubna možnost vyjádřit svůj názor v rámci veřejných projednání územních studií, na kterých zpracovatelé poprvé přeložili nové koncepty pěti vybraných lokalit Humpolce.

Největší diskuse vzbudila výstavba rodinných domů ve dvou zahrádkářských oblastech. „Někteří lidé by v oblasti zahrádkářských kolonií rádi postavili a kvitují návrh vzniku nové infrastruktury. Naopak lidé, kteří zde chtějí zahrádkářit, k tomu měli negativní postoj a připomínky,“ popsal odlišné názory místostarosta Humpolce Květoslav Namyslo. Podle jeho slov v závěru byli spokojeni všichni, veřejná projednávání splnila účel a objasnila řadu nejasností. „Lidem bylo vysvětleno, že není povinnost tam stavět, nýbrž možnost,“ dodal místostarosta Namyslo.

Po dobu pěti dnů se v Humpolci představovaly nové koncepty územní studie pro oblast zahrádkářské kolonie v ulici Zahradní a U Kaštanu, zahrádkářské kolonie v Cípku, volné plochy v Lužické ulici, Okružní ulici a pro bývalý areál Humpoleckých strojíren.

„Obecně byly všechny reakce různorodé. Pokud se jednalo o lokality nově vymezené nebo na volných loukách, tak to bylo přijímáno většinou kladně,“ podotkl Květoslav Namyslo.

KONEČNÝ VÝSTUP

Všech pět návrhů bude nyní upraveno podle vznesených připomínek. „Na základě připomínek lidí a města budou zpracovatelé předložené návrhy ještě upřesňovat. Na konci měsíce května by měl být hotový definitivní výstup z dané lokality,“ sdělil Namyslo. Lidé se poté budou moci seznámit s finálním návrhem nové územní studie.

Občané mohli svým názorem ovlivnit už i samotné návrhy jednotlivých lokalit, které zpracovatelé začátkem dubna překládali veřejnosti. V únoru za tímto účelem v ulicích Humpolce proběhl týdenní sociálněantropologický výzkum, který vedli výzkumníci z pražské **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Ti obcházeli humpolecké domácnosti, podniky i školy s prosbou o rozhovor nad mapou města. „Výzkum probíhal na základě zadání od pěti zpracovatelů, kteří chtěli získat konkrétní informace o své lokalitě. Součástí byl i společný výstup pro město,“ dodal Namyslo, který celou akci hodnotí kladně. „Bylo to velmi zajímavé, protože běžně na to nezbyvají síly nebo prostředky,“ uzavřel Namyslo.

Region| Vysočina

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

Havlíčkobrodský deník (*Vysočina/Havlíčkobrodsko, str. 03*)

Kalousek: Babiš je podvodník. S dluhopisy zneužil právo

19.4.2017 echo24.cz str. 00 Byznys, Krátké zprávy, Domov

Echo24, čtk, bp

Šéf státní kasy Andrej Babiš (ANO) to v souvislosti se svým skandálem kolem nákupu korunových dluhopisů od své vlastní firmy Agrofert schytl od svého předchůdce Miroslava Kalouska (TOP 09). Ten označil Babiše za podvodníka, který zneužil právo. Kalousek se do Babiše pustil na středeční debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Na kauzu nejasností kolem nákupu dluhopisů Agrofertu, který tehdy Babiš vlastnil, a jeho osobních financí upozornil jako první Týdeník Echo. Naopak účastníci debaty se shodli, že přímá volba prezidenta se nepovedla. Je to „dynamit do základů demokracie.“

Šéf státní kasy Andrej Babiš (ANO) to v souvislosti se svým skandálem kolem nákupu korunových dluhopisů od své vlastní firmy Agrofert schytl od svého předchůdce Miroslava Kalouska (TOP 09). Ten označil Babiše za podvodníka, který zneužil právo. Kalousek se do Babiše pustil na středeční debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Na kauzu nejasností kolem nákupu dluhopisů Agrofertu, který tehdy Babiš vlastnil, a jeho osobních financí upozornil jako první Týdeník Echo. Naopak účastníci debaty se shodli, že přímá volba prezidenta se nepovedla. Je to „dynamit do základů demokracie.“

„Když někomu vrazí do břicha nůž, jsou dvě možnosti. Buď za to může ten, kdo útočil, anebo ten, kdo ho vyrobil. Podobné je to i s korunovými dluhopisy. ... Je rozdíl mezi použitím práva a zneužitím práva. Dluhopisy vlastní firmy si koupilo jenom pár podvodníků a jedním z nich je ministr financí Andrej Babiš,“ prohlásil bývalý ministr financí a šéf TOP 09 Kalousek.

V Týdeníku Echo a na EchoPrime se dozvíte více, získáte je zde.

Reagoval tak na Babišova opakované slova o tom, že problémy s korunovými dluhopisy má na svědomí on jako bývalý ministr financí a také současný premiér Bohuslav Sobotka. „Korunové dluhopisy vymyslel pan Kalousek a když zjistil, že to podělal, tak spolu se svým kámošem Sobotkou zabránili jejich zdanění,“ řekl Babiš.

Nejasnosti kolem Babišova majetku se vynořily v souvislosti s tím, že v roce 2013 koupil dluhopisy svého holdingu Agrofert za 1,5 miliardy Kč. Babiš už dříve řekl, že na nákup těchto dluhopisů využil své předchozí příjmy. Pochybnosti o svých příjmech hodlal Babiš rozptýlit auditem. Závěry zpráv auditorů firem EY a PWC o Babišových příjmech potvrdily jeho dřívější vyjádření, že v letech 1996 až 2015 měl celkové příjmy 2,4 miliardy korun. Obě firmy ve svých zprávách upozornily na to, že tyto dokumenty nepředstavují audit podle mezinárodních auditorů standardů.

Kalousek: Babiš zařadí Česko do pomalého pruhu EU

V rámci debaty přišla, na které politici probírali i témata z mezinárodní politiky a byznysu, přišla řeč také na přijetí eura. Vicepremiér a ministr financí se opakovaně nechal slyšet, že nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl Babiš. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Kalousek.

„Já nechci být v eurozóně. Nechci ručit za řecké dluhy ani italské banky,“ řekl Babiš. Společná evropská měna sice podle něj původně byla dobrým ekonomickým projektem, ale stal se z něj projekt politický a nyní je pro Česko vlastní měna výhodnější než společná evropská. „Dnes to sice funguje, ale zase může přijít krize, a potom koruna hraje pro nás dost významnou roli,“ řekl Babiš.

Naopak Kalousek se vyslovil pro co nejrychlejší zavedení eura v Česku. Důvody k tomu jsou podle něj politické. „Za TOP 09 chceme být v rychlejší části Evropy, s pomalými se nebude nikdo bavit,“ řekl. Dělicí hranice mezi rychlým a pomalým pruhem EU podle něj povede po hranici eurozóny.

Také vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) uvedl, že kdo v EU nemá společnou měnu, je v jiné kategorii než státy eurozóny. Česko by podle něj mělo při rozhodování o společné měně uvažovat zejména o tom, s kým

má silné ekonomické vazby. „Není úplně podstatné mít euro, podstatné je mít měnu jako Německo nebo Nizozemsko,“ řekl.

„Přímá volba prezidenta? Dynamit pro demokracii“

Na čem se někteří účastníci debaty naopak shodli, byl názor na zavedení přímo volby prezidenta. Bělobrádek označil přímou volbu za „dynamit v základech demokracie“. Podobně se vyjádřil také předseda poslanců ODS Zbyněk Stanjura. „Přímá volba prezidenta se nepovedla,“ uvedl Stanjura.

Za chybu považuje zavedení přímé volby také Kalousek. „Jsme na křižovatce, kdy se rozhodneme, jestli půjdeme cestou skutečné nebo formální demokracie,“ řekl. Šéf TOP 09 ji dále označil za vychýlení ze systému brzd a pojistek moci.

V Týdeníku Echo a na EchoPrime se dozvíte více, získáte je zde.

Čtete také: Proč nechce Babiš euro? ‚Neměl by české peníze pod kontrolou‘

URL| <http://echo24.cz/a/wEXRv>

Změna volebního systému je nebezpečná, odmítli Babišův návrh expremiéři

19.4.2017 tyden.cz str. 00 Politika
ČTK

Bývalí premiéři Petr Pithart, Vladimír Špidla a Jiří Paroubek odmítají změny ústavy, které by změnily český volební systém nebo počty poslanců a senátorů.

Bývalí premiéři Petr Pithart, Vladimír Špidla a Jiří Paroubek odmítají změny ústavy, které by změnily český volební systém nebo počty poslanců a senátorů. Řekli to v debatě pořádané Politologickým klubem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pro zavedení většinového volebního systému se v předchozím bloku debaty vyslovil vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO).

"Když se člověk zabývá ústavou, tak najde dílčí věci, co má smysl měnit. Ale radikální revize, jako přechod k prezidentskému nebo většinovému systému, k tomu důvody nejsou," řekl Špidla. "Sny, že se ústavní změnou otevřou nebesa a sestoupí mesiáš, jsou naivní a nebezpečné," prohlásil.

Podle Pitharta sice ústava není dokonalá, její znění je ale povedené, a proto by se do ní mělo zasahovat co nejméně. Změny ústavy totiž podle něj mohou narušit stabilitu celého českého společenského zřízení. "Musíme se bát otevřít ústavu. Nikdo neví, co se (při jednání o její změně) domluví, a nakonec z toho bude galimatyáš," řekl.

Paroubek uvedl, že podporuje neustálé drobné změny ústavy, ale žádný razantní zásah do základního právního dokumentu. Výslovně odmítl zavádění většinového systému při volbě do sněmovny a návrh na snížení počtu poslanců a senátorů. "Chceme, aby demokracie byla reprezentativní, aby to bylo co nejširší uplatnění politického spektra v různých názorech," řekl.

Babiš předtím prohlásil, že je třeba zajistit efektivnější systém vládnutí. "Hlavní problém je koaliční vládnutí. Jenom dvě vlády dovládly, pana Klause a pana Zemana. Možná i my dovládneme. Mezitím bylo jedenáct vlád, které vládly jen dva roky. Efektivnější pro řízení státu by byl většinový systém," řekl vicepremiér. Už v únoru na sněmu hnutí ANO mluvil o snížení počtu poslanců a senátorů ze současných 281 na 101.

Paroubek také odmítl posilování pravomocí prezidenta republiky. Podle něj k tomu není důvod ani po změně způsobu volby hlavy státu, kterou od roku 2013 nevolí zákonodárci, ale občané. I v Rakousku, kde se prezident rovněž volí přímo, je podle Paroubka role hlavy státu spíš ceremoniální.

Zavedení přímé volby prezidenta dnes v debatě Politologického klubu označili za chybu vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL), předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek i šéf poslanců opoziční ODS Zbyněk Stanjura.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/zmena-volebniho-systemu-je-nebezpecna-odmitli-babisuv-navrh-expremieri_426530.html

Když zkazím start

18.4.2017 Ona DNES str. 38 Fejeton

MARKÉTA FIALOVÁ

Někdy se to tak prostě sejde. Do kolonky v diáři se nevejde víc než první tři hodiny denního plánu a můj vnitřní alarm mě budí hodinu před budíkem. Už to mě má varovat, ale obvykle bývám k takovým znamením slepá a hluchá. Takže hned ráno řadím turbo s ambicí urvat za dva nebo rovnou za tři. Zrovna jako včera.

Mám v plánu milion věcí a večer se chci svěží a spokojená odměnit divadlem. Ranní procházce se psem proto rovnou dávám rytmus indiánského běhu. Zatímco já se snažím o klasiku, náš chlupatý svěhlavec chce svůj hbitý sprint prokládat nekonečnými čuracími pauzami, takže jsme dost nekompatibilní dvojka. Ale kompromis vítězí, a tak se vracíme vyčuraný a zpcená.

Druhý start z bytu: ve smyku líbám své milé, mezi dveřmi ještě drapnu pytel s odpadky a ve výtahu si dopínám zipy a knoflíky. Vkládám důvěru v MHD a dobíhám autobus, který míří směrem k metru. Zírám, že jindy spoj narvaný k prasknutí veze dnes kromě udýchané mě už jen pár stařenek, které můj překotný vpád na palubu zjevně ruší z klidu. Záhy chápu. Párkrát denně staví na naší zastávce na samém kraji Prahy bus, který poctivě obráží ty nejzapadlejší kouty městské části. Bere to hezky zvolna cik cak, místními cestami od pole k poli. K metru nejede obvyklých 11, ale rovnou 35 minut. A já ho trefila. Řidič se mi srdečně směje a po úpěnlivých prosbách mě vyklopí na hlavní.

Zastávka „normálního“, tedy narvaného autobusu je cca 200 metrů, a protože právě přijíždí, dostávám příležitost k dalšímu sprintu. Když se vmáčknu do podpaží neznámého otlého mladíka na poslední schod, tak zjistím, že s sebou pořád jako idiot vláčím ten pytel s odpadky. Naštěstí vzduch autobusu už můj kontraband nemá čím obohatit, tak mě jen hryže svědomí, že by těch 35 litrů asi mělo mít vlastní jízdenku.

U metra pytel i já vypadáváme na chodník a já se ho chci urychleně zbavit, protože obsah je zjevný a prozrazuje o mé rodině víc, než je mi milé. Že jíme banány po kilech, že cupujeme reklamní letáky a že ujíždíme na pečených fazolích v plechu. Chci jednat, ale ať se kouknu kamkoli, vidím jen koše na maximálně patnáct vajglů. Nezbyvá mi než je hezky podělit a odsypat každému něco. Je to nezáviděníhodná činnost, když kolem vás proudí davy a navíc vám hoří za zadkem, to mi věřte.

Jindy spolehlivé metro zrovna nejedí kvůli sebevražednému skoku. Takže běžím na tramvaj, ve které mě brzy oslovuje revizor. Potěšena, že se mu jako prvnímu můžu pochlubit svou lítačkou, ji nejdřív pěknou chvíli hledám, abych zjistila, že ji s sebou nemám. Tak občanku... ta bydlí s lítačkou, omlouvám se. „Ještě že vás znám z televize, paní Fialová!“ halasí revizor na celý vůz a vypisuje papírek. Jako černý pasažér se cítím hůř, než bych čekala, pankáč ze mě už asi holt nebude.

Tramvaj opouštím hned, jak mi bodrý kontrolor srdečně vtiskne zápis z našeho nečekaného setkání. Mířím si koupit kafe, abych se vzpamatovala. A abych zjistila, že nemám ani peněženku. Šlus, ztrácím se sebou definitivně trpělivost, vracím se domů. Pomalu a pěšky. Všichni se mému návratu diví, jen pes vypadá, že mě chápe.

Uběhne dalších pár hodin, jsem v divadle, nijak zvlášť svěží ani spokojená. Zprávu, že se bude hrát jiný kus, protože představitel hlavní role toho plánovaného se dostal do dopravních problémů, беру s klidem. Tak i on – herecká celebrita. Jak já tomu rozumím! Někdy to prostě ani komediant sám se sebou neuhraje. *

O autorovi| MARKÉTA FIALOVÁ (45) Moderuje Střepiny v televizi Nova. Vystudovala masovou komunikaci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. S novinářinou začínala v deníku Mladá fronta Dnes. Je vdaná a má dvě dcery. ona@mfndnes.cz

Foto autor| ILLUSTRACE: SHUTTERSTOCK, FOTO: FASHIONSTOCK.COM/SHUTTERSTOCK.COM, ARCHIV REDAKCE

Slezské divadlo Opava uvede operu RUSALKA v režii Ilji Racka

18.4.2017 polar.cz str. 00 Opava/Celý MS kraj

PR článek

Operní soubor uvede 23. dubna od 19 hod. premiéru české opery Antonína Dvořáka Rusalka. Antonín Dvořák (8. září 1841, Nelahozeves – 1. května 1904, Praha) napsal toto dílo na skvělé libreto dramatika, spisovatele, básníka, politika a činoherního režiséra Jaroslava Kvapila (25. září 1868, Chudenice – 10. ledna 1950, Praha), jenž se nechal inspirovat dojmy z pohádek H. Ch. Andersena, Erbenovými baladami a dalšími. Rusalka patří mezi nejkrásnější, nejhranější a nejoblíbenější české opery.

Dvořák geniálně hudebně charakterizoval jednotlivé postavy, situace, prostředí i nálady. Nálady přírody jsou impresionisticky vykreslené a rozvinuté do krásných melodií. Hlavní osou děje je příběh lásky mezi člověkem - Princem a přírodní pohádkovou bytostí – Rusalkou, která opouští svou „rodinu“ i přes varování svého otce – Vodníka. Ježibaba jí pomůže k lidskému tělu a duši za neúměrnou cenu, Rusalka ztrácí kus sama sebe – hlas (možnost komunikace), pak získá nejprve lásku Prince, ale zanedlouho ji ztrácí díky cizí kněžně. Důsledkem je nejprve smrt Rusalky a později i Prince.

Příběh přináší spoustu otázek o lidském životě, který je omezen v čase, o lidských citech, jež jsou nestálé jako samotný život člověka, o touze po absolutní pohádkové dokonalosti, kontrastu věčné přírody a jepičího života jedince, o typech žen trpítek a svůdnic, o výbušné vášni a trpělivé lásce, o spalujícím vzrušení a bolesti nevěry, o podlehnutí pokušení a provinění, o zodpovědnosti, o smíření v odpuštění a smrti atd. Původně byl výklad opery zcela jasně pohádkový, časem začal pitvat psychologii a erotiku. Celková koncepce opery Rusalka se zakládá na baladickém, tragicko-poetickém námětu lásky stoupců dvou světů s modelem mužského a ženského principu. Vidění dvojího světa - lidí a nadpřirozených bytostí přírody - oba světy v sobě nesou dobro i zlo, rozpor lásky a touhy. Děj se točí okolo viny z porušení mravních principů, za což neodvratně následuje trest. Baladické prvky v libretu Dvořák geniálně vyjádřil excelentní hudbou plnou úžasně snivých i magických témat s příznačnými motivy.

Velký zájem o námět „rusalky“ se v literární, výtvarné a hudební tvorbě objevil především v době romantismu. Postava vodní víly není specificky česká, naopak se vyskytuje v celé řadě evropských i mimoevropských kultur po celá staletí. Existuje pro ni celá řada jmen: kromě rusalky je to např. undina, meluzína, lorelaj, siréna, vodní nymfa aj. Jejich příběhy, ať již pocházejí z kterékoli doby a oblasti, se sice v detailech liší, ale v hlavních rysech mají mnoho společného. Klíčovým motivem těchto legend je většinou tragický milostný vztah víly k člověku. Touha po nepoznaném a zakázaném je hluboce zakořeněná v psychice člověka. První dochované zmínky zpracování tohoto tématu pocházejí od Keltů. Varianty jména rusalek, „Loreley“ i „Lorelei“ či „Lore-Ley“ nebo „Lurley“, mají stejný původ – jedná se o složeninu staroněmeckého výrazu pro šumění „lureln“ a keltského označení skály „ley“.

Kvapil uvádí jako inspirační zdroj, mimo Erbenovy balady, povídku Undine Friedricha de la Motte Foqué z roku 1811 a pohádku Malá mořská víla Hanse Christiana Andersena. (Foquého zpracování zaujalo řadu hudebních skladatelů např. E. T. A. Hoffmana, K. F. Girschnera, G. A. Lortzinga. Téma „rusalky“ hudebně zpracoval také A. Lvov, P. I. Čajkovskij – ten svou operu Undina zničil). Kvapil rozvíjel téma neslučitelnosti dvou odlišných světů, na jejichž rozhraní stojí ženská hrdinka, která se nedokáže do žádného z nich přirozeně začlenit, již v dramatu Bludička a také v Princezně Pampelišce. V Rusalce vyostřil kontrast světa lidí a světa nadpřirozených bytostí. Osud hlavní hrdinky je dramatičtější, protože musí vybírat mezi životem a smrtí. Tento pocit vykořenění a existenciální nejistoty vnáší do díla psychologicko-sociální prvek. Za nejvýraznější rys libreta lze považovat jeho básnickou krásu. Originální libreto patří k nejvyšším v celé české operní literatuře. Lyričnost textu byla jistě velkou inspirací pro Dvořákovu zhudebnění.

Dvořák pracoval na opeře Rusalka půl roku: komponovat začal 21. dubna 1900 a třetí dějství dokončil 27. listopadu téhož roku. Skladatel prohloubil Kvapilův záměr (nemožnost propojení dvou odlišných světů a úděl jedince, který je narušením přirozeného řádu věcí vyloučen z obou) a odlišnými výrazovými prostředky zobrazil dva protikladné světy, lidský a pohádkový. Premiéru Rusalky v Národním divadle uvedl šéfdirigent Karel Kovařovic ke skladatelovým šedesátinám. Do hlavních rolí byla obsazena vynikající sopranistka Růžena Maturová a jeden z největších tenoristů své doby, Karel Burian, který odřekl zpívat premiéru necelé dvě hodiny před začátkem představení. Buriana nahradil tenorista Bohumil Pták, který roli studoval, ale bylo s ním počítáno až pro reprízy a navíc neabsolvoval poslední zkoušky. Nakonec svým výkonem přispěl k úspěchu premiéry.

V opeře Rusalka účinkují Tereza Kavecká, Barbora Řeřichová, Katarína Mikšíková, Juraj Nociar, Milan Vlček, Dalibor Hrda, Martin Gurbaľ, Ilona Tichá, Šárka Maršálová, Katarína Jorda, Katarína Vovková a další. Diriguje Marek Šedivý, režie se ujal ředitel divadla Ilja Racek, autorkou návrhů scény a kostýmů je Dana Hávová, choreografii vytvořil Jiří Pokorný. Sbory připravila sbormistryně Kremena Pešakova, hudební příprava Libuše Vondráčková a Jana Hajková.

Ilja Racek (* 10. dubna 1950, Ostrava) - režisér a publicista. V letech 1998 až 2001 náměstek ministra kultury ČR, následně rok vedl Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. V letech 2002 až 2012 ředitel Televizního studia ČT v Ostravě, v letech 1994 až 2002 a opět od roku 2014 zastupitel města Ostravy, člen KDU-ČSL.

Vystudoval obor televizní publicistika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (promoval v roce 1973), obor režie na DAMU (promoval v roce 1976) a obor divadelní věda na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V letech 1975-1976 začínal jako pomocný režisér a asistent v ostravských studiích Československého rozhlasu a Československé televize. Od roku 1983 byl režisérem v Těšínském divadle, od roku 1986 pak v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. Po roce 1991 řídil Státní divadlo Ostrava, nyní Národní divadlo moravskoslezské či Janáčkovu filharmonii Ostrava. V letech 2013 až 2014 řídil Divadlo Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Od června 2016 je ředitelem Slezského divadla Opava.

Jana Andělová Pletichová

URL| <https://polar.cz/zpravy/opavsko/opava/11000008056/slezske-divadlo-opava-uvede-operu-rusalka-v-rezii-ilji-racka>

Slezské divadlo Opava: Premiéra opery RUSALKA v režii Ilji Racka

18.4.2017 polar.cz str. 00 Opava

PR článek

?Operní soubor uvede 23. dubna od 19 hod. premiéru české opery Antonína Dvořáka Rusalka. Antonín Dvořák (8. září 1841, Nelahozeves – 1. května 1904, Praha) napsal toto dílo na skvělé libreto dramatika, spisovatele, básníka, politika a činoherního režiséra Jaroslava Kvapila (25. září 1868, Chudenice – 10. ledna 1950, Praha), jenž se nechal inspirovat dojmy z pohádek H. Ch. Andersena, Erbenovými baladami a dalšími. Rusalka patří mezi nejkrásnější, nejhranější a nejoblíbenější české opery.

Dvořák geniálně hudebně charakterizoval jednotlivé postavy, situace, prostředí i nálady. Nálady přírody jsou impresionisticky vykreslené a rozvinuté do krásných melodií. Hlavní osou děje je příběh lásky mezi člověkem - Princem a přírodní pohádkovou bytostí – Rusalkou, která opouští svou „rodinu“ i přes varování svého otce – Vodníka. Ježibaba jí pomůže k lidskému tělu a duši za neúměrnou cenu, Rusalka ztrácí kus sama sebe – hlas (možnost komunikace), pak získá nejprve lásku Prince, ale zanedlouho ji ztrácí díky cizí kněžně. Důsledkem je nejprve smrt Rusalky a později i Prince.

Příběh přináší spoustu otázek o lidském životě, který je omezen v čase, o lidských citech, jež jsou nestálé jako samotný život člověka, o touze po absolutní pohádkové dokonalosti, kontrastu věčné přírody a jepičího života jedince, o typech žen trpítek a svůdnic, o výbušné vášni a trpělivé lásce, o spalujícím vzrušení a bolesti nevěry, o podlehnutí pokušení a provinění, o zodpovědnosti, o smíření v odpuštění a smrti atd. Původně byl výklad opery zcela jasně pohádkový, časem začal pitvat psychologii a erotiku. Celková koncepce opery Rusalka se zakládá na baladickém, tragicko-poetickém námětu lásky stoupenců dvou světů s modelem mužského a ženského principu. Vidění dvojího světa - lidí a nadpřirozených bytostí přírody - oba světy v sobě nesou dobro i zlo, rozpor lásky a touhy. Děj se točí okolo viny z porušení mravních principů, za což neodvratně následuje trest. Baladické prvky v libreto Dvořák geniálně vyjádřil excelentní hudbou plnou úžasně snivých i magických témat s příznačnými motivy.

Velký zájem o námět „rusalky“ se v literární, výtvarné a hudební tvorbě objevil především v době romantismu. Postava vodní víly není specificky česká, naopak se vyskytuje v celé řadě evropských i mimoevropských kultur po celá staletí. Existuje pro ni celá řada jmen: kromě rusalky je to např. undina, meluzína, lorelaj, siréna, vodní

nymfa aj. Jejich příběhy, ať již pocházejí z kterékoli doby a oblasti, se sice v detailech liší, ale v hlavních rysech mají mnoho společného. Klíčovým motivem těchto legend je většinou tragický milostný vztah víly k člověku. Touha po nepoznaném a zakázaném je hluboce zakořeněná v psychice člověka. První dochované zmínky zpracování tohoto tématu pocházejí od Keltů. Varianty jména rusalek, „Loreley“ i „Lorelei“ či „Lore-Ley“ nebo „Lurley“, mají stejný původ – jedná se o složeninu staroněmeckého výrazu pro šumění „lureln“ a keltského označení skály „ley“.

Kvapil uvádí jako inspirační zdroj, mimo Erbenovy balady, povídku Undine Friedricha de la Motte Foqué z roku 1811 a pohádku Malá mořská víla Hanse Christiana Andersena. (Foquého zpracování zaujalo řadu hudebních skladatelů např. E. T. A. Hoffmana, K. F. Girschnera, G. A. Lortzinga. Téma „rusalky“ hudebně zpracoval také A. Lvov, P. I. Čajkovskij – ten svou operu Undina zničil). Kvapil rozvíjel téma neslučitelnosti dvou odlišných světů, na jejichž rozhraní stojí ženská hrdinka, která se nedokáže do žádného z nich přirozeně začlenit, již v dramatu Bludička a také v Princezně Pampelišce. V Rusalce vyostřil kontrast světa lidí a světa nadpřirozených bytostí. Osud hlavní hrdinky je dramatičtější, protože musí vybírat mezi životem a smrtí. Tento pocit vykořenění a existenciální nejistoty vnáší do díla psychologicko-sociální prvek. Za nejvýraznější rys libreta lze považovat jeho básnickou krásu. Originální libreto patří k nejkvalitnějším v celé české operní literatuře. Lyričnost textu byla jistě velkou inspirací pro Dvořákovu zhudebnění.

Dvořák pracoval na opeře Rusalka půl roku: komponovat začal 21. dubna 1900 a třetí dějství dokončil 27. listopadu téhož roku. Skladatel prohloubil Kvapilův záměr (nemožnost propojení dvou odlišných světů a úděl jedinice, který je narušením přirozeného řádu věcí vyloučen z obou) a odlišnými výrazovými prostředky zobrazil dva protikladné světy, lidský a pohádkový. Premiéru Rusalky v Národním divadle uvedl šéfdirigent Karel Kovařovic ke skladatelovým šedesátinám. Do hlavních rolí byla obsazena vynikající sopranistka Růžena Maturová a jeden z největších tenoristů své doby, Karel Burian, který odřekl zpívat premiéru necelé dvě hodiny před začátkem představení. Buriana nahradil tenorista Bohumil Pták, který roli studoval, ale bylo s ním počítáno až pro reprízy a navíc neabsolvoval poslední zkoušky. Nakonec svým výkonem přispěl k úspěchu premiéry.

V opeře Rusalka účinkují Tereza Kavecká, Barbora Řeřichová, Katarína Mikšíková, Juraj Nociar, Milan Vlček, Dalibor Hrda, Martin Gurbaľ, Ilona Tichá, Šárka Maršálová, Katarína Jorda, Katarína Vovková a další. Diriguje Marek Šedivý, režie se ujal ředitel divadla Ilja Racek, autorkou návrhů scény a kostýmů je Dana Hávová, choreografii vytvořil Jiří Pokorný. Sbory připravila sbormistryně Kremena Pešakova, hudební příprava Libuše Vondráčková a Jana Hajková.

Ilja Racek (* 10. dubna 1950, Ostrava) - režisér a publicista. V letech 1998 až 2001 náměstek ministra kultury ČR, následně rok vedl Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. V letech 2002 až 2012 ředitel Televizního studia ČT v Ostravě, v letech 1994 až 2002 a opět od roku 2014 zastupitel města Ostravy, člen KDU-ČSL.

Vystudoval obor televizní publicistika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze (promoval v roce 1973), obor režie na DAMU (promoval v roce 1976) a obor divadelní věda na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V letech 1975-1976 začínal jako pomocný režisér a asistent v ostravských studiích Československého rozhlasu a Československé televize. Od roku 1983 byl režisérem v Těšínském divadle, od roku 1986 pak v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. Po roce 1991 řídil Státní divadlo Ostrava, nyní Národní divadlo moravskoslezské či Janáčkovu filharmonii Ostrava. V letech 2013 až 2014 řídil Divadlo Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Od června 2016 je ředitelem Slezského divadla Opava.

Jana Andělová Pletichová

URL| <https://polar.cz/zpravy/opavsko/opava/11000008055/slezske-divadlo-opava-premiera-opery-rusalka-v-rezii-ilji-racka>

Co je a co není komunitní plánování?

18.4.2017 Obec & finance str. 48

Vít Skála

O komunitním plánování již byly popsány stohy papírů. Byly to nejen různé články, studie, analýzy, ale také knihy. Má tedy smysl se k tomuto tématu ještě vracet? Nemíním opakovat to, co už bylo jinde desetkrát sděleno, ale podívám se na tuto stále ne zcela doceněnou součást strategického plánování obcí z trochu filosofického pohledu. A samozřejmě jak je u mých článků zvykem, nebude chybět ani několik praktických doporučení.

Snad každý starosta se již s nějakou formou komunitního plánování setkal. Minimálně v těch obcích, které mají alespoň tisíc obyvatel. Znáte to. Osloví vás zástupce nějaké agentury, že potřebuje svolat zástupce různých zájmových skupin z vaší obce, pak někde celý den sedíte, skupinky si povídají o různých tématech, specialista píše spoustu nesourodých poznámek na flipchart, a na konci dne si říkáte, k čemu to vlastně celé bylo. Co vaši obec trápí jste věděli už před tím a říkáte si, že ten den jste mohli strávit užitečněji. Zažili jste již někdy něco takového?

Kde se vzal pojem komunita?

Pojem komunita není výmysl Evropské komise využívaný pro získávání peněz z evropských fondů, jak by se někdo mohl domnívat. Ve vědeckém kontextu bylo slovo komunita použito již v 19. století německým sociologem Ferdinandem Töniusem v díle „Gemeinschaft und Gesellschaft“¹. Ten si již tehdy všimá faktu, že tradiční venkovská pospolitost – komunita – se díky industrializaci rozpadá do mnoha dílčích fragmentů neosobního individualismu.

Dále tuto myšlenku rozpracovává francouzský sociolog Emil Durkheim ve svém díle z roku 1893 „Společenská dělba práce“,² který mimo jiné zavádí pojem „zájmové skupiny“. Tj. skupiny osob založené na profesní solidaritě, které však dávají jednotlivci individuální svobodu. Na rozdíl od tradiční rurální komunity, která mívá nad jedincem výraznou kontrolu. Možná to znáte z některých menších vesnic, kde ještě v současné době toho soused o vás ví více než vy sami. (Myšleno s trochou nadsázky.) A některé věci neděláte a jiné zas děláte prostě proto, že to tak ve vaší obci chodí a očekává se to od vás.

Frič³ definuje komunitu ve třech různých formách: 1. Lokální komunita... můžeme si představit jako tradiční vesnickou komunitu. Společným znakem je život osob na společném území, se společnou historií, vyznávající blízké hodnoty. Tyto osoby se zúčastňují společných aktivit a je mezi nimi poměrně vysoký stupeň solidarity. Na tento typ komunit jsem se zaměřoval i při tvorbě své disertační práce a mohu potvrdit, že kde obecní komunity takto fungují, mají vyšší míru sociálního kapitálu, zvyšuje se i potenciál dalšího rozvoje takové obce.

2. Zájmová komunita... stručně je možné popsat jako „společenství lidí, které spojuje společný zájem.“ Na tento typ komunit se zaměřuje právě komunitní plánování. Tedy pokud se realizuje správným způsobem. 3. Virtuální komunita... to jsou komunity formované v kyberprostoru, tj. obvykle v internetovém prostředí. Mnozí znáte různé skupiny na Facebooku, fanoušky různých stránek, ad hoc vytvářené skupiny na základě společných zájmů, hodnot a společenských preferencí.

Od komunity ke komunitnímu plánování

Obvykle je užitečné zasadit si pojmy do širšího kontextu, protože pak předejdeme různým nedorozuměním a lépe pak jeden druhého můžeme pochopit. Když se tedy setkáváme s komunitním plánováním, v naprosté většině případů se jedná o zapojování jednotlivých zájmových komunit do procesu zjišťování potřeb a formulování strategických cílů na daném území. Územím může být obec, správní obvod obce s rozšířenou působností (ORP), území místní akční skupiny (MAS), kraj, stát či jiný regionální útvar.

Nejvíce je metodika procesu komunitního plánování popsána pro tvorbu plánů rozvoje sociálních služeb ať už na krajské nebo obecní úrovni⁴. S komunitním plánováním se ale můžeme setkat i při zpracování strategických plánů Leader, od roku 2014 nově pod pojmem komunitně vedený místní rozvoj (CLLD5), které vytváří, aktualizují a realizují místní akční skupiny. Mnohá města komunitní plánování okusila při tvorbě a realizaci strategií v rámci Místní agendy 21 nebo v rámci projektů Národní sítě Zdravých měst ČR. Někdy se komunitní plánování využívá i při tvorbě rozvojových strategií obcí a při přípravě různých dalších dílčích strategických rozhodnutí.

Proč se komunitně plánuje?

Mnozí si pokládají otázku, proč se do tohoto časově a organizačně náročného procesu komunikace s veřejností pouštět. Vždyť existují efektivnější metody, jak strategický plán vytvořit. Vždy, když nějaký takový strategický dokument vznikne, a pak se na realizaci jednotlivých opatření rozdělují finanční prostředky, najde se dostatečný počet žadatelů, kteří o tyto prostředky mají zájem. A vůbec není nutné nějak složitě ztrácet čas na první pohled neefektivními jednáními, na která dorazí pár hlasitých aktivistů, a o která většina občanů nejeví velký zájem. Že

je u nás takováto praxe, je smutný obraz důsledků toho, kdy se z původně dobré myšlenky stane pouze formální požadavek. A žel podobná zkušenost je i v řadě dalších zemí EU. Málokdo si ovšem uvědomuje tragické důsledky tohoto vývoje.

Usilujeme o úspěšné čerpání veřejných prostředků a za úspěšnost považujeme, že jsou veškeré alokované prostředky rozděleny. Nastavujeme řadu kritérií hodnocení efektivity (efektivnost, hospodárnost, účelnost je základ všech veřejných zakázek), ale kdo se v tomto segmentu pohybuje, ví, že realita má do naplnění těchto kritérií často hodně daleko. Byť formálně se vše jeví v pořádku.

Na příkladu Řecka můžeme vidět, kam podcenění efektivního využití veřejných zdrojů vede. A komunitní plánování je jedna z metod, která může zabránit mrhání veřejných zdrojů a zajistí směřování omezeného množství veřejných prostředků do těch oblastí, kde mohou přinést největší užitek. Musí se však dělat dobře, zodpovědně a s politickou podporou nositelů strategií.

Pokud zahrneme veřejnost ve všech jejích skupinách do procesu plánování a už je jedno, zda to bude v oblasti strategického plánu rozvoje obce, v oblasti sociálních služeb či jiného tematického segmentu, je velký předpoklad, že vydefinujeme reálné potřeby, které je třeba na daném území řešit a také ty nejefektivnější nástroje na uspokojení těchto potřeb. Zvláště na vesnicích ještě nevymizel zdravý selský rozum, který by u žádného plánování neměl chybět!

Důležitým aspektem komunitního plánování není jen to, že zjistíte reálné potřeby obyvatel, ale i to, že se posiluje sounáležitost obyvatel s územím, na kterém žijí, roste ochota podílet se na naplňování strategického plánu a veřejná kontrola nad tím, aby výsledný materiál neskončil jen někde „v šuplíku“.

Co není komunitní plánování

Je na místě konstatovat, že ne vše, co se za komunitní plánování vydává, opravdu komunitní plánování je! To, že svoláte setkání občanů k projednání nějakého strategického rozhodnutí, je určitě chvályhodné, ale to ještě neznamená, že komunitně plánujete.

Ani rozšíření nějaké ankety mezi občany, např. prostřednictvím obecních novin, samo o sobě není možné nazývat komunitním plánováním. Byť opět je dobré ptát se touto formou občanů na jejich názor k nějaké důležité otázce.

Vyvěšení zpracovaného rozvojového plánu obce na webové stránky s možností zasílat připomínky na obecní úřad také není komunitním plánováním, pokud občané nebyli zapojeni do celého procesu tvorby strategického dokumentu.

Jak tedy dobře komunitně plánovat?

Nebudu zde podrobně rozepisovat metodiku komunitního plánování. To není smyslem ani možností tohoto článku. Zájemci mohou využít bohaté literatury na toto téma např. od Centra pro komunitní práci, od organizace Agora Central Europe, od sítě Zdravých měst, případně od MPSV pro plánování v sociálních službách.

Chtěl bych ale zmínit a zdůraznit, že komunitní plánování je proces. A to poměrně dlouhodobý, a aby splnil svůj účel opravdu i organizačně a technicky, poměrně náročný. Komunitní plánování začíná zjišťováním potřeb, ale rozhodně tím nekončí. Veřejnost musí být zapojena i do formulace celkové vize plánu, se kterou by se měla ztotožnit a do definování cílů a opatření vedoucích k naplnění této vize. Pokud žádnou z těchto fází nepodceníte, zabere vám sice tvorba takového dokumentu více času než jeho tvorba od zeleného stolu, ale budete vědět, že takový plán neskončí někde v šuplíku a skutečně povede ve vymezeném časovém horizontu ke změnám v daném regionu.

Součástí komunitního plánování jsou i setkání s občany, ankety, průzkumy, individuální nebo skupinové rozhovory, připomínkování pracovních verzí dokumentů a řada dalších nástrojů. Vždy se ale jedná o promyšlený v logickém sledu navazující soubor aktivit, nikoliv ojedinělé jednorázové činnosti.

Dobrou zprávou je, že tento proces nemusí být nijak drahý! Samozřejmě můžete si najmout agentury, které vám vše na klíč zajistí, ale to, že najmete relativně drahou agenturou ještě není zárukou, že výstupem bude dokument, na jehož tvorbě se skutečně reprezentativní část občanů podílela.

Jak jsem se snažil sdělit v první části článku, do komunitního plánování je třeba zapojit všechny zájmové skupiny střetávající se na daném území. Někdy bývají buď omylem nebo i záměrně některé zájmové skupiny z plánování vynechávány. To sice může na první pohled plánovací proces urychlit, ale často se tato zdánlivá časová úspora vymstí při schvalování nebo až při naplňování strategie.

Je pravda, že se na svém území můžete setkat se skupinou osob, se kterou je velmi těžké se domluvit. Ne každý přistupuje k řešení problémů racionálně a pragmaticky se snahou o konsensuální přístup. Někdy v těchto jednáních může sehrát velmi pozitivní roli schopný facilitátor, někdy s lidmi ovládanými ideologií ani sebelepší

vyjednávač ke konsensu nedojde. Ovšem poznání, že takovou skupinu na svém území máte a všeobecné vědomí, že jste udělali vše proto, abyste i její zájmy ve výsledném dokumentu zohlednili, přispěje ke kvalitně výsledného dokumentu. Ten pak bude obsahovat i opatření, jak postupovat při naplňování plánu, aby realizaci jednotlivých opatření nikdo neblokoval. To promítnete buď do samostatných opatření nebo uvedete v rámci analýzy rizik.

Komunitní plánování šetří čas i prostředky

Některý čtenář s nadpisem tohoto odstavce možná nebude souhlasit, ale stojím si za ním. Ovšem toto tvrzení platí pouze v případě, že se komunitní plánování provádí dobře! A „dobře“ teď nemyslím jen dodržování nějaké vědecké metodiky, ale skutečně upřímně hledat konsensus mezi rozličnými zájmy různých skupin obyvatel, a to jak ve fázi zjišťování potřeb, tak ve formulaci cílů a opatření na jejich naplňování. Strategické dokumenty, které vznikají za využití opravdového komunitního plánování, mají potenciál naplnit poslání obcí, a to pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

PhDr. Ing. Vít Skála, Ph. D.

se dlouhodobě se zabývá strategickým plánováním a rozvojem malých obcí. Vystudoval mj. **Fakultu sociálních věd** UK, obor veřejná a sociální politika, kde obhájil rigorózní i disertační práci na téma rozvojového potenciálu venkovských obcí. Podílel se na realizaci několika výzkumných projektů v oblasti rozvoje sociálních služeb a působil též jako metodik při tvorbě NSRSS. Je předsedou MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka. Pravidelně publikuje na portálu Policy.eu.

1 Komunita a společnost. 2 Vyšlo u nás v roce 2004. 3 Frič, P., Vávra, M., Tři tváře komunitního dobrovolnictví: Neformální pomoc, organizovaná práce a virtuální aktivismus. Praha: Agnes, Hestia. 2012.

4 To je způsobeno díky legislativě, neboť zákon č. 108/2006 Sb. tuto povinnost krajům v § 95 d) nařizuje a obcím v § 94 d) doporučuje. 5 CLLD = Community-Led Local Development

Foto autor | Ilustrační foto

Turci podpořili navrhované ústavní změny, jež mají posílit pravomoci prezidenta

17.4.2017 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Turecká lira si vůči dolaru připisuje víc než 2 procenta poté, co Turci podpořili navrhované ústavní změny, jež mají posílit pravomoci prezidenta. Co přechod na prezidentský systém v Turecku bude znamenat v praxi? Co všechno bude mít Erdogan v přímé moci? O co kromě obnovení trestu smrti bude turecký prezident usilovat? Odpovědi nejen na tyto otázky nabídneme v první části pořadu. Éra strategické trpělivosti je u konce. Prohlásil dnes na adresu Severní Koreje americký viceprezident Mike Pence. A dodal: "Prezident Trump dal jasně najevo, že trpělivost Spojených států a našich spojenců v této oblasti vypršela. A že chceme vidět změnu. Chceme, aby Severní Korea upustila od svého bezohledného vývoje jaderných zbraní. A také jejich neustálé používání a testování balistických raket je nepřijatelné. Zdůraznil Pence. Co bude dál? Hostem vysílání bude Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií z Univerzity Karlovy. Britský princ Harry porušil tradici královské rodiny nemluvit na veřejnosti o duševních zdravotních potížích. A popsal svůj duševní stav po smrti své matky. A zítra si připomeneme nedožitě osmdesátiny architekta Jana Kaplického. Je pondělí 17. dubna, 10 minut po sedmácté, vítejte u denního souhrnu událostí s komentáři hostů. Zdravím vás od mikrofonu Českého rozhlasu Plus.

"Turecko stojí po nedělním referendu o posílení pravomocí prezidenta na prahu zásadních politických změn, zůstává důležitým partnerem pro Česko i pro Evropskou unii a spojencem v Severoatlantické alianci." Uvedl to dnes na Twitteru ministr zahraničí Lubomír Zaorálek. Dodal, že další vývoj v této zemi je třeba pozorně sledovat. Návrh na ústavní změnu, která zásadním způsobem posílí pravomoci tureckého prezidenta Erdogana, byl přijat

těsnou většinou. Rozhodlo se pro ni skoro 51,5 procenta hlasujících. Hlavní turecká opoziční strana dnes vyzvala ke zrušení výsledku referenda. Hlasování a sčítání hlasů podle ní provázely podvody. Cituju: "Je otázka, jak se tato země vyrovná s onou rozštěpeností, kdy si polovina lidí přeje zachovat sekulární pluralitní demokracii a druhá hlasovala pro vůdcovský režim s islámskými prvky." Uvedl dnes český vicepremiér Bělobrádek. Připomněl, že Evropská unie má s Tureckem uzavřeny dohody o privilegovaném partnerství. A o omezení migrace, je v zájmu obou stran tyto dohody dál plnit. Soudí. Mým hostem je teď Emil Aslan z katedry ruských a východoevropských studií z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, odborník na bezpečnost. Já vás zdravím. Dobrý den.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Pan Hokovský z Evropských hodnot před chvílí poznamenal, že těsná většina Turků si svobodně odhlasovala diktaturu, když prezident díky referendu získá kontrolu nad vládou a parlamentem a justicí. Váš pohled je totožný?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Nebylo to úplně svobodné hlasování. Samozřejmě pokud srovnáme situaci v Turecku se situací v okolních zemích, tak je až s podivem, že režim "dovolil", že ani ne 1,5procentní změna byla rozhodující. Ale co se týče samotného procesu přípravy na ústavní referendum samotného vlastně toho plebiscitu, tak to moc férové nebylo. Ostatně nejsilnější opoziční strana v Turecku právě odkazem, s odkazem na velmi časté porušení během toho plebiscitu, chce jeho výsledky nějakým způsobem problematizovat. Nebo odvolat se.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak. A má v této situaci podle vašeho názoru smysl, aby opoziční strana se pokoušela vlastně delegi..., delegimitizovat tohle referendum? Anebo je to tak trošku zbytečná práce, protože se to nemůže podařit?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Pokud se něco podaří, tak se to podaří teď. V těchto měsících. Protože pokud vlastně to, co bylo odhlasováno, kývá se, že ne zcela férovým způsobem, ale ne také způsobem, který není úplně neférový, takže pokud se to neudělá teď, tak po 5, 10 letech budeme mít úplně jiné Turecko. Takže já si myslím, že to za ten pokus určitě stojí. Otázka je, jestli Nejvyšší soud bude schopen přijmout rozhodnutí, pokud by se ta obvinění potvrdila. Které by zpochybnilo právě výsledek ústavního referenda. To je velmi, velmi velká otázka, no, jestli se to podaří.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, a v téhle souvislosti, jestliže tedy platí, že Erdogan bude mít pod sebou díky tomuto referendu také justici, tak přece není pravděpodobné, aby cokoliv tato justice rozhodla proti zájmům Erdogana. Nebo ano?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Ano, právě, právě tak. Ale momentálně Erdogan má jenom částečnou kontrolu nad justicí. Takže pokud by se to nějak dalo do pohybu v těchto měsících, než se ty reformy začnou uplatňovat v praxi, tak by to mohlo mít nějaký efekt. /Výpadek signálu/, tak by to ten efekt nemohlo mít.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Kdyby se to nezdařilo a platily by tedy výsledky referenda, tak jak jsme ho popsali. Tak skutečně Erdogan by měl pod sebou, to platí, jak vládu, tak parlament, tak justici?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Ano. V podstatě ano. Dalo by se to takhle říci. Prezident, a to je asi nejpodstatnější vůbec výsledek tohoto referenda, by měl právo pomocí dekretu rozhodovat o politických, sociálních a ekonomických otázkách. Takže dekret, který by prezident podepsal, by víceméně automaticky mělo právní sílu. Což je obrovská změna pro Turecko, které doposud bylo parlamentní republikou. A úřad premiér, ministr by byl zrušen. A vůbec ten parlament by spíše hrál tu takovou podpůrnou úlohu, i když by zase přijímal zákony a měl by fungovat jako nějaké diskusní fórum. Ale ten prezident by soustředil ve svých rukách absolutní, nebyl by to samozřejmě car, ani, ani monarcha nějaký, ale soustředil by ve svých rukách obrovskou moc, která by se těžko dala nějakým způsobem zpochybnit.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Existují nebo budou existovat v Turecku nějaké kontrolní mechanismy proti zneužití ze strany prezidenta? Té moci. Anebo ne?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Krátká odpověď zní ne.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

To znamená, že v tuto chvíli už se tento systém řízení země nedá nazvat podle vašeho názoru demokracií?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, byla by to demokracie z toho hlediska, že by ten prezident pořád byl volen lidem. Takže ten celý den by měl obrovské vlastně, obrovskou moc. Ale ta moc by byla delegovaná prezidentovi minimálně z toho formálního hlediska lidem. Takže toto je taková, taková otázka dost specifická.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

A už poslední otázka, pane Aslane. Kdybyste měl odhadnout, jak tedy bude vypadat Turecko za 5, 10 let, když jste s tím předtím tak trochu varoval, tak jak podle vás bude vypadat?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Bude vypadat asi podobně, jako současné Rusko. Bude to vypadat tak, že ty výsledky z voleb nebo referend nebudou mít 1,5procentní rozdíl, ve prospěch režimu, ale budou mít podíl jako třeba v Rusku 97, 98 procent proti 1 a 2 procentům. Takže z tohoto hlediska to bude vypovídat o tom, jak ta moc bude absolutní, pod absolutní kontrolou v té zemi prezidenta. A jak bude, budou utahovány šrouby nad svobodnými médii, nebo nad tím, co zbylo v Turecku ze svobodných médií. A jakýkoliv disent proti režimu, respektive proti prezidentovi bude v zárodku potlačován.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Říká Emil Aslan z katedry ruských a východoevropských studií z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vám moc děkuji, pane Aslane, na shledanou.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost, katedra ruských a východoevropských studií **Fakulty sociálních věd** UK

Na shledanou.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

A mým dalším hostem je pan doktor Martin Faix z katedry mezinárodního práva z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Který působí i na olomoucké univerzitě Palackého. Já vás zdravím, dobrý den, pane doktore.

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Já předpokládám, že z pohledu mezinárodního práva zatím zůstalo to mezinárodní postavení Turecka beze změn.

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Ano. Politické uspořádání vnitřní státu není ničím, do čeho by se to mezinárodní právo nějakým způsobem vměšovalo. A v této situaci teda to postavení toho státu není nijak dotknuté.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Má šanci nějak svět reagovat proti případným situacím, před jakými varoval váš předřečník pan Aslan, to znamená, v okamžiku, kdy by se Turecko pomalu třeba i plíživě přeměňovalo v diktaturu?

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Určitě ty možnosti tam jsou. Ono potom záleží na tom, jestli by se jednalo o porušení nějakých právních závazků Turecka, protože v takovém případě by stát měl i možnost uplatnit určitá opatření, kterými by se snažili to Turecko vlastně donutit znova k tomu, aby si plnilo své závazky. Druhá věc je, pokud vlastně ta, ta opatření, která případně Turecko bude dělat, budou jen v nesouladu s určitými hodnotami, které ale právem nejsou chráněné. Jinak řečeno, pokud se to těm ostatním státům sice nebude líbit, ale nebude to porušení, nebude to porušením práva. A v takovém případě ty ostatní státy mají možnost reagovat. Ale jsou tam potom uplatnitelné, řekněme, různé předpoklady a různé limity pro tu reakci těch států. Případně mezinárodních organizací a mezinárodního společenství jako celku.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Předpokládám, že ta oblast lidských práv není přesně právně zakotvená. Nebo je?

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Je, je. Máme to jak na té univerzální úrovni celosvětové, tak jak, tak vlastně na té regionální. A Turecko je například jedním ze zakládajících, anebo jedním z prvních členů Rady Evropy, což je mezinárodní organizace na evropském kontinentu, která se specificky zaměřuje na ochranu lidských práv.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Dobře. A kdyby se tedy, vůbec, v jaký okamžik začne tento orgán posuzovat, jestli v Turecku dochází či nedochází k porušování v oblasti lidských práv?

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Hm. Tak, samozřejmě existují monitorovací mechanismy, které mezinárodní organizace a i státy samotné nějakým způsobem mají. Oni sledují tu situaci. To znamená, vidí, jakým směrem se ubírá ten vývoj. Právě v rámci Rady Evropy jednou, anebo tou nejdůležitější mezinárodní smlouvou na ochranu lidských práv, Evropská úmluva o lidských právech, a její kontrolní orgán je vlastně Evropský soud pro lidská práva, ke kterému mohou občané Turecka a další osoby, které jsou pod jurisdikcí Turecka podávat stížnosti právě na porušení lidských práv, která má Turecko garantovat podle této mezinárodní smlouvy. Takže jinak řečeno, ta situace je sledovaná různými orgány těchto mezinárodních organizací a států samotných. A pokud dospěje do nějakého bodu, kdy ten, kdy ta organizace, nebo ten stát jednak bude přesvědčený, že to překračuje určité hranice těch závazků, které ten stát převzal, tak vlastně zaktivizuje, anebo aktivuje určité procedury. My jsme tu viděli, když teď jen odbočím od Rady Evropy a například k Evropské unii, my jsme to viděli v souvislosti s Polskem, ale v minulosti i s Rakouskem. Anebo s Maďarskem, když byly přijaté určité kroky na úrovni teda toho příslušného státu. Evropská unie jim vydala určité varování. Když nastala situace, která by tam ohrožovala vlastně demokracii, tak jak ji chápe Evropská unie. V těch intencích zakotvují vlastně ty příslušné mezinárodní smlouvy.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, ale pokud se nemýlím tak na tyto různé výzvy od těchto mezinárodních organizací právě zmíněné země včetně Polska nějak nereagovaly. A celkem nic se neděje dál. Takže?

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

To je pravda. Na druhou stranu, to si musíme uvědomit, že je určité specifikum, že vlastně tato pravidla, která si státy, anebo obecně mezinárodní právo s pravidly, které si státy dávají samy pro sebe. Jinak řečeno, to nejsou pravidla, a to nejsou, to nejsou závazky, které by jim někdo diktoval. Ale oni sami si vlastně ta pravidla dávají. Takže ty, ty mechanismy, které jsou donucovací v rámci nich, jsou, řekněme, poměrně měkké a mají spíš politických charakter. A ono to funguje spíš na, tak trochu, a to se omlouvám za ten příměr, na principu oslík a mrkev. Kdy v podstatě je dané, anebo to členství v té organizaci je určitou prestiží pro ten stát. Která má, která je, to členství mu přináší určitou prestiž. A v momentu, kdy by se, pokud by přestal být například členem té mezinárodní organizace, tak pro něho bude bolestné. Takže je to spíš jakýsi politický tlak a kombinace s určitou motivací k tomu, aby se ty závazky plnily.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Říká doktor Martin Faix z katedry mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Pane doktore, děkuju moc. Na shledanou.

Martin FAIX, doktor, katedra mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Éra strategické trpělivosti se Severní Koreou je u konce 17.4.2017 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Americký viceprezident Mike Pence dnes řekl, že éra strategické trpělivosti se Severní Koreou je u konce. Pence to prohlásil během návštěvy demilitarizované zóny na hranici mezi Jižní Koreou a Severní Koreou. Pence dál řekl, že prezident Trump dal jasně najevo, že trpělivost Spojených států a spojenců v této oblasti vypršela. A že chce vidět změnu. Cituju: "Chceme, aby Severní Korea upustila od svého bezohledného vývoje jaderných zbraní a také jejich neustálé používání a testování balistických raket je nepřijatelné. Zdůraznil Pence. Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zdravím vás, pane Kozáku, dobrý den.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

Hezké odpoledne.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Když americký viceprezident řekne, že éra strategické trpělivosti se Severní Koreou je u konce, co to znamená v praxi?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
UK

No, jako je potřeba říct, že vlastně to, v současné době ta administrativa Donalda Trumpa je vlastně rozdělená na několik různých frakcí. Jsou tam jako lidé, kteří by nejradši viděli válku se Severní Koreou, jsou tam lidé, kteří

chápu, že by to byla jako katastrofa humanitární svého druhu. Jsou tam lidé, kteří vlastně kalkulují především na vztah s Čínou. A Čína hraje v této oblasti vlastně klíčovou roli. To znamená, že my jako se tady trochu snažíme číst z čajových lístků, jako věštíme z nějakých jako /nesrozumitelné/ prohlášení. Myslím si, že nejpravděpodobnější je, že Mike Pence jakoby chce ukázat, že Amerika i do oblasti východní Asie chce hrát nějakou jakoby v podstatě dominantnější, dominantnější roli. Ale z takového jakoby výroku, zvláště ještě vytrženého z kontextu se nedá usuzovat na to, že by došlo k nějakému dlouhodobému propracovanému ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Strategickému plánu.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

Přesně tak.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Totíž to není, to neříká jenom Pence. Snad důležitější, než co říká viceprezident Pence, je samozřejmě, co říká z americk..., sám americký prezident. A ten tento týden prohlásil, že Severní Korea je problém, o který bude postaráno. To je věta, která zní, alespoň soudím, jakoby ten plán existoval, co dál.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

No, tak je potřeba si uvědomit některé jako ty zákla..., některá základní fakta. Například Severní Korea jako má v armádě milion mužů vlastně v aktivní službě. A má asi 9 milionů rezervistů. A bavíme se o národu, nebo státu, kteří, který má 24, přibližně 24 milionů obyvatel. To znamená, že ta jakoby úroveň militarizace Severní Korey je jako neuvěřitelně silná. A navíc Severní Korea má jaderné zbraně, které úspěšně testovala. To znamená, že jako i když si můžeme myslet, že Kim Čong-un je v podstatě totalitní diktátor, který nějakým způsobem prostě využívá slávy své rodiny, protože jako jeho dědeček v podstatě je v Severní Korey uctíván v podstatě jako polobůh. A podle toho se tak chová. Tak zároveň vlastně jakýkoliv vojenský konflikt se Severní Koreou by přinesl jako neuvěřitelné vlastně po té specifice obětí. Není to záležitost, která jako černo-bíle pro Trumpovy voliče to vypadá hrozně jednoduše. Prostě je potřeba zlikvidovat Severní Koreu. A musím říct, že Donald Trump klidně by třeba použil i jaderné zbraně u taktického druhu. Jo, ale zároveň ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ale okolí mu to nedovolí nejspíš.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

No, právě, jo. Že jako na ten, na to první čtení té situace je pravda, že ta situace v Severní Korey je jako humanitární, tam jsou hladomory, jo, představa, že tam je jenom ta svoboda projevu, jo, to je úplně minimální. To znamená, že ten režim je opravdu v podstatě jako zločinný ze své podstaty. Pokud bysme jakoby byli aspoň trochu demokraté. Nicméně jako ten vojenský zásah, jo, vyvolá obrovskou vlnu i nestability v té východní Asii. A myslím si ale, že ta americká pozice a Mike Pence a generál McMaster, to nejsou jakoby hloupí lidé, jsou to stratégové, kteří mají zkušenosti s politikou. A to nejdůležitější, ten nejdůležitější hráč je vlastně Čína. Jo, že Severní Korea je takovým pěšákem na velkém jako šachovém, šachovém poli, ve kterém Čína je ten důležitý hráč a Spojené státy jsou ten důležitý hráč. A Severní Korea vlastně může existovat jenom proto, že Čína jako ta obrovská východoasijská velmoc nad Severní Koreou drží takovou jako ochrannou ruku, ale Číňané jsou vlastně z těch provokací v Severní Korey jako nesví. Ti Číňané vlastně mají jako zájem na tom, aby ten region byl určit..., jako v určité míře stabilní. Ani Číňané nechtějí válku se Spojenými státy kvůli Severní Korey.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak, pane Kozáku, já se omlouvám, že vám do toho v tuto chvíli budu vstupovat. Protože k Číně se ještě dostaneme s tím, kdo bude pokračovat v rozhovoru na téma Severní Korea. Já vám pro tuto chvíli děkuju. Díky, na shledanou.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd UK**

Žádný problém. Na shledanou, mějte se pěkně.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

I vy. A jak už jste slyšeli ve zprávách na adresu Severní Koreje dnes vystoupil taky ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Cituji: "Odmítáme jaderné a raketové akce Pchjongjangu porušující četné rezoluce Rady bezpečnosti OSN. To ale vůbec neznamená, že lze stejným způsobem porušovat mezinárodní právo použitím síly za nerespektování Charty OSN. Proto velmi doufám, že nedojde k jednostranným akcím podobným těm, které jsme nedávno viděli v Sýrii." Prohlásil Lavrov. Mým hostem je teď Ondřej Soukup, komentátor Hospodářských novin a odborník na Rusko. Já vás zdravím, dobrý den.

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Kdybychom se pokusili tenhle Lavrovův vzkaz přeložit do nějaké jasné řeči. Znělo by to jak?

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

Že tedy zdržte se veškerých jaksi nějakých prudkých kroků, protože to může dopadnout špatně. Protože skutečně ten severokorejský režim je do značné míry obtížně vypočitatelný. A pokud by ti Američané něco skutečně provedli, tak jaká může být reakce, o tom se můžeme jenom dohadovat.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, jaká by mohla být reakce podle vás?

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

No, protože tam, já si myslím, že to skutečně nemá vojenské řešení. Kvůli tomu, že hlavní město jihokorejské Soul je prostě příliš blízko severokorejských hranic. Takže asi by nebyl žádný jaderný útok nebo něco podobného, ale úplně stačí, když by severokorejské dělostřelectvo začalo ostřelovat Pchjongjang, tedy promiňte, Soul, který je prostě vojensky neuhájitelný. Takže, a žije tam prostě více než 20 milionů lidí. Takže to by samozřejmě mohla být katastrofa jako nedozírných, nedozírného rozsahu.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Hm. Je podle vás Rusko ze severokorejského jaderného programu nervózní? Nebo v tom prostě nevidí velké riziko?

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

Tak, oni z toho rozhodně nejsou nadšeni. Ale asi to, ne, nějak nepřeceňují, že by, že by to skutečně mohl být nějaký zásadní problém. Ale především oni se snaží na ně působit přes Čínu. Protože samo Rusko jako takové na ten Pchjongjang nemá příliš jakékoli vlastně páky. Ať už obchodní nebo jakékoli jiné.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Co se tedy čeká v dané etapě ze strany Ruska od Číny?

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

Oni by se snažili, nebo byli by rádi, kdyby Čína dokázala tedy vyvinout takový tlak, aby se ten vojenský program nějakým způsobem zastavil. A ovšem severokorejský režim je dostatečně nevypočitatelný a samozřejmě je to pro ně otázka obrovské prestiže. Takže oni rozhodně budou chtít vyvinout nějakou střelu, která by dokázala letět až tedy přes Tichý oceán do Spojených států. Protože je to otázka vlastně už i prestiže. Jiná věc je, že potom by třeba mohlo dojít k dohodě, že, jako že ty střely budou nějakým způsobem pod kontrolou, nebo nebudou se dál vyvíjet a tak dále. To všechno se jakoby z toho diplomatického hlediska dá nějakým způsobem představit. Ale určité je, že to nebude jednoduché. Bude to trvat nějakou dobu. A Pchjongjang prostě není úplně ten nejracionalnější hráč.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ondřej Soukup, komentátor Hospodářských novin a odborník na Rusko byl mým hostem. Já vám děkuju.

Ondřej SOUKUP, komentátor Hospodářských novin, odborník na Rusko

Na shledanou.

Chytilová: Děti války bývají štedřejší. Ale jen mezi svými

16.4.2017 ceskapozice.cz str. 00 Česká pozice / Téma

Česká pozice, Jan Klesla, Česká pozice, Petr Kain

Zkoumá, proč jsou některé děti sobečtější než jiné, jezdí do válkou postižených oblastí, aby studovala, jaký vliv má konflikt na sociální chování lidí. Anebo tráví týdny v Indii, protože ji zajímá, proč jsou některé ženy trpělivější. Julie Chytilová svou práci dokládá, že ekonomie může být někdy velká zábava a dobrodružství.

„Data z Česka nám ukázala, že lidé s nižším vzděláním si příliš nemyslí, že nesobecké chování je něco, co by měli dětem vštěpovat,“ říká v rozhovoru Julie Chytilová, docentka na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a výzkumná pracovnice na CERGE-EI.

LIDOVÉ NOVINY: V jednom ze svých výzkumů jste se snažila zjistit, jak jsou české děti sobecké. K čemu jste dospěla?

CHYTILOVÁ: Všude na světě jsou lidé ochotní se dělit, i s někým, koho vůbec neznají. V různých kulturách se samozřejmě míra této ochoty liší. V našem výzkumu, který jsme s kolegy Michalem Bauerem, s nímž spolupracuji na většině projektů, a Barbarou Pertold-Gebickou prováděli mezi českými dětmi, jsme viděli, že ochota se dělit se mění s věkem. Malé děti jsou hodně sobecké, ale jak rostou, tak se formuje a mění jejich prosociální chování, stávají se štedřejšími. To nebylo zase tak nové zjištění. Bylo ale zajímavé, že u dětí ze znevýhodněného sociálního prostředí se štedrost s přibývajícím věkem tolik nezvyšovala. Byly víc sobecké, méně ochotné se dělit v porovnání s ostatními dětmi. Protože jsme se zaměřili na chování dětí ve věku čtyř až dvanácti let, náš výzkum nedokáže říci, zda se to později změní, nebo zda jsou tyto děti více sobecké i v dospělosti.

LIDOVÉ NOVINY: Proč se podle vás děti ze znevýhodněného prostředí chovají sobečtěji?

CHYTILOVÁ: Pomohlo nám propojení našich dat se světovým dotazníkovým šetřením World Values Survey, kde se mimo jiné lidí ptali, jaké hodnoty by podle nich měli rodiče předávat svým dětem. Data z Česka nám ukázala, že lidé s nižším vzděláním si příliš nemyslí, že nesobecké chování je něco, co by měli dětem vštěpovat. Toto zjištění může být užitečné při tvorbě programů na pomoc dětem ze znevýhodněného prostředí. Již dlouho se ví, že tyto programy mají pozitivní dopad na formování dětských kognitivních schopností, například jim pomáhají lépe prospívat ve škole. Náš výzkum ale ukázal, že by mohly působit i na nekognitivní schopnosti, tedy třeba chování k ostatním lidem.

LIDOVÉ NOVINY: Výzkum vás zavedl rovněž do Indie – co jste se tam snažila vybadat? Lze vysledovat vztah mezi mírou trpělivosti a počtem dětí. Čím více potomků, tím jsou matky trpělivější. Jedním z vysvětlení je, že s nimi tráví více času než muži, mají k nim větší empatii a více jim záleží na tom, aby měly zajištěnější budoucnost.

CHYTILOVÁ: V Indii jsme se snažili měřit trpělivost lidí a problémy se sebekontrolou. Ty se projevují chováním typu chci začít spořit / přestat kouřit / začít cvičit, ale až od příštího týdne. No, a když příští týden nastane, člověk rozhodnutí opět odloží do budoucna. Abychom identifikovali lidi s omezenou sebekontrolou, dali jsme jim vybrat, zda chtějí peníze hned, nebo vyšší částku za rok. A pak jsme jim dali na výběr, zda chtějí určitou sumu za rok, nebo vyšší za dva roky. Mnozí řekli, že by dali přednost tomu, počkat si dva roky na vyšší sumu, než aby již za jeden rok dostali méně peněz. Když ale dostali na výběr mezi okamžitou výplatou nebo ročním čekáním na větší obnos, vzali peníze hned. Jinak řečeno, šlo o lidi, kteří by chtěli spořit, ale nemají k tomu dostatek vůle. Vybranou částku jsme jim v daný čas skutečně zaplatili, aby se nad svým rozhodnutím seriózně zamysleli. To je jeden z důvodů, proč je pro organizaci výzkumu klíčová spolupráce s nějakým důvěryhodným lokálním partnerem.

LIDOVÉ NOVINY: Co ten výzkum ukázal?

CHYTILOVÁ: Lidé, kteří mají omezenou sebekontrolu, méně spoří a současně si více půjčují, a to především prostřednictvím mikroúvěrů. Výsledky tak naznačují, že někteří z nich vlastně nepoptávali úvěr, ale chtěli spořit, jen pro to neměli vhodnější finanční nástroj. Mikroúvěr funguje tak, že si nepůjčuje jednotlivec, ale skupina lidí, kteří se navzájem monitorují. Když skupina svou půjčku splatí, dostane pak vyšší úvěr, a tak se to stále opakuje v čase. Přičemž se splácí ve velice malých částkách a velice často, zpravidla jednou za týden. Když se nad tím zamyslíte, tak jsou to vlastně drobné vklady opakující se každý týden, přičemž jednou za čas nastane výběr vyšší částky. Vlastně to vypadá jako spoření. Lidé, kteří mají omezenou sebekontrolu, tak mohou tento úvěr použít jako cestu, jak si svázat ruce a naplnit svůj cíl spořit. Vzhledem k tomu, že půjčka se splácí s nemalým úrokem, platí za to, aby mohli spořit. To je v souladu také s tím, že v mnoha zemích funguje služba takzvaných výběrčích vkladů, tedy lidí, u kterých je za poplatek možno každý týden ukládat drobné vklady a spořit.

LIDOVÉ NOVINY: Pokud se nepletu, výzkum v Indii zároveň prokázal, že ženy jsou spořivější než muži.

CHYTILOVÁ: Platí to u žen, které mají děti. Dokonce lze vysledovat vztah mezi mírou trpělivosti a počtem dětí. Čím více potomků, tím jsou matky trpělivější. Jedním z vysvětlení je, že s nimi tráví více času než muži, mají k nim větší empatii a více jim záleží na tom, aby měly zajištěnější budoucnost. Proto mají větší tendenci být trpělivé a spořit. Výsledky naznačují, že může být efektivní, aby příjemci programů, které se zaměřují na pomoc dětem, byly právě ženy s dětmi.

LIDOVÉ NOVINY: Dá se výsledek takového průzkumu přenést do českého prostředí? Hodně se ví o tom, že válka má devastující vliv na fyzický i lidský kapitál. Tedy například na infrastrukturu či vzdělání. Moc se ale nevědělo, jak velký vliv mají konflikty na sociální kapitál, tedy například na lidskou ochotu spolupracovat.

CHYTILOVÁ: K tomu bych byla poměrně skeptická, zvláště vzhledem k tomu, že jde o natolik kulturně odlišné prostředí. Určité věci se ale pozorují opakovaně v různých částech světa. Třeba to, že nemalé množství lidí má problém s omezenou sebekontrolou a hledají způsob, jak si svázat ruce a přimět se tak šetřit.

LIDOVÉ NOVINY: Jiný váš výzkum zase naznačil, že trpělivost a vůle šetřit se zvyšuje i s rostoucím vzděláním.

CHYTILOVÁ: To vzešlo z výzkumu v Ugandě. Zjištění samo o sobě není až tak překvapivé, nás ale také zajímalo, jakým způsobem onen vztah mezi trpělivostí a vzděláním funguje. Zda je to tak, že trpělivější lidé jsou vzdělanější, nebo jestli činí lidi trpělivějšími právě vzdělání. Uganda byla pro tento výzkum vhodná, protože v zemi došlo v době vlády diktátora Idi Amina ke kolapsu vzdělávacího systému. Mohli jsme tak porovnávat lidi, kteří vyrůstali v době jeho vlády a měli těžší přístup do škol, s těmi, kteří byli mladí před nebo po jeho vládě a měli ke vzdělání přístup snadnější. Výsledky nám naznačily, že je to skutečně vzdělání, které zvyšuje trpělivost lidí.

LIDOVÉ NOVINY: Výzkum vás zavedl i do oblastí čerstvě ovlivněných válečným konfliktem. Co jste se tam snažili zjistit?

CHYTILOVÁ: Hodně se ví o tom, že válka má devastující vliv na fyzický i lidský kapitál. Tedy například na infrastrukturu či vzdělání. Moc se ale nevědělo, jak velký vliv mají konflikty na sociální kapitál, tedy například na lidskou ochotu spolupracovat. Proto jsme se do toho pustili. Výzkum jsme dělali nejprve v Gruzii, asi půl roku po krátké válce Gruzinců s Ruskem o Jižní Osetii. Porovnávali jsme lidi, kteří byli více a méně zasaženi konfliktem. Zaměřili jsme se na děti, kterým jsme dali možnost vybrat si, zda určité drobné předměty, jako tužky nebo bonbony, dají raději nějakému partnerovi, nebo si je vezmou samy. Ukázalo se, že ti, kteří byli více zasaženi konfliktem, byli více ochotní se dělit, ale platilo to jen v rámci vlastní skupiny, tedy u lidí, které děti znaly. Zároveň se ale tytéž děti chovají sobeckěji k lidem z cizích skupin. Pomáhá to vlastně pochopit dva časté vzorce, jak se vyvíjejí postkonfliktní společnosti. Může dojít k rychlé obnově, což vychází z toho, že spolu lidé více spolupracují. Současně se ale mohou začít zvyšovat tenze mezi různými skupinami. To pak může vést k tomu, že konflikt má tendenci se vracet. Tento výzkum jsme pak zopakovali v Sieře Leone. Tam byl naopak konflikt trvající deset let, byl nesmírně brutální a my jsme tam byli až deset let po jeho konci. Přesto jsme došli v obou případech ke stejným výsledkům. Přičemž platilo, že tendence k větší soudržnosti v rámci vlastního kolektivu i sobeckosti vůči „jiným“ se projevovala nejvíce u lidí, kteří byli v době válečného konfliktu dětmi nebo dospívali.

LIDOVÉ NOVINY: Je tedy skutečně jedno, jak je konflikt dlouhý a brutální – výsledný vliv na sociální chování lidí je stejný? Když jsou lidé během dětství a dospívání zasaženi válkou, tak se později více angažují. Častěji chodí na lokální mítinky a k volbám, víc se třeba účastní dobrovolné údržby místních silnic.

CHYTILOVÁ: To, že se výsledky dají zobecnit, naznačuje i řada dalších studií z celého světa, které se tomuto tématu v poslední době věnují. Když jsou lidé během dětství a dospívání zasaženi válkou, tak se později více angažují. Častěji chodí na lokální mítinky a k volbám, víc se třeba účastní dobrovolné údržby místních silnic. Podobné výsledky byly vidět například ve studiích z Ugandy, Nepálu či Izraele.

LIDOVÉ NOVINY: Jedna z vašich studií se zabývala rovněž diskriminací. K čemu jste dospěla?

CHYTILOVÁ: Byla to studie věnující se diskriminaci etnických minorit. Vycházeli jsme z toho, že všude okolo nás je neuvěřitelné množství informací a lidé nemají kapacitu na to, aby je všechny vstřebávali. Takže si informace filtrují. Nás zajímalo, zda to může hrát roli při diskriminaci lidí, třeba při žádosti o zaměstnání. Do různých firem jsme rozeslali identické žádosti o zaměstnání, přičemž jsme měnili pouze jméno uchazeče, zatímco vše ostatní, jako například vzdělání či praxe, zůstalo stejné. Jméno jsme vybírali tak, aby signalizovalo etnickou příslušnost. To je vcelku běžná metoda, my jsme se ale snažili zjistit i to, zda budou zaměstnavatelé vůbec po přečtení jména číst i další informace. Proto jsme do těla mailu uvedli jen jméno žadatele a jeho životopis poslali jako odkaz na webovou stránku. Ukázalo se, že u vietnamsky či romsky znějících jmen si zaměstnavatelé životopis často vůbec neotevřeli.

LIDOVÉ NOVINY: A není to racionální? Když vím, že jsem z dané minority nikdy nikoho nezaměstnal, proč bych se měl zdržovat otevíráním takového životopisu?

CHYTILOVÁ: Z hlediska HR manažera to je racionální chování. Nemá čas číst všechny životopisy, musí si tedy nalézt nějakou metodu, jak je třídit. Jenže zrovna tohle pravidlo zvyšuje diskriminaci. Navíc to může být nevýhodné i pro danou firmu, neboť může přijít o výborné uchazeče ze znevýhodněných skupin.

LIDOVÉ NOVINY: Jak to řešit? Výsledky naznačují, že může pomoci na začátku výběru zaměstnanců vymazat u životopisů atributy, které signalizují etnickou příslušnost.

CHYTILOVÁ: Výsledky naznačují, že může pomoci na začátku výběru zaměstnanců vymazat u životopisů atributy, které signalizují etnickou příslušnost. Když začerníte jména, posoudí firma všechny uchazeče stejným způsobem. Ve státní správě, a dokonce už i u některých soukromých firem v Evropě se takový způsob výběru používá.

LIDOVÉ NOVINY: Na čem pracujete v současnosti?

CHYTILOVÁ: Zatímco dříve jsme se hodně věnovali zkoumání dopadů konfliktů, nyní se s kolegy zajímáme o jejich zdroje. Jde například o to, že dvě různé skupiny lidí jsou schopny vedle sebe dlouhou dobu v klidu a míru žít, pak se najednou něco stane a mezi širokou vrstvou lidí se rozšíří násilné a nenávistné chování. Snažíme se zjistit, jak se takové chování mezi lidmi šíří, jak je nakažlivé.

URL| http://ceskapozice.lidovky.cz/chytilova-deti-valky-byvaji-stedrejsi-ale-jen-mezi-svymi-pet-/tema.aspx?c=A170411_144105_pozice-tema_houd

Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek 13.4.2017 personalista.com str. 00

Honza do Sberbank CZ přichází z pojišťovnictví, kde získal zkušenosti jak prací pro jeho lídra, tak při návratu známé značky na trh. V České pojišťovně šest let působil jako manažer PR a mluvčí. Mimo jiné koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014.

brbr

Poslední dva roky pak zastával roli tiskového mluvčího v Direct pojišťovně, kde se podílel na komunikaci rebrandingu z Triglav pojišťovny a zároveň návratu značky na český trh.

brbr

Honza vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor žurnalistika, a navázal mediálními studii tamtéž. Jeho největšími profesními radostmi jsou okamžiky, kdy může aktivně přispívat k jednoduché a srozumitelné komunikaci.

brbr

img src=<http://obrazky.personalista.com/marek.jpg>

URL| <http://www.personalista.com/lide-a-podniky/-za-sberbank-cz-nove-komunikuje-jan-marek.html>

Kdo může řídit ČT? Představujeme kandidáty na generálního ředitele 13.4.2017 mediahub.cz str. 00 Média ČTK

Vizitky kandidátů na generálního ředitele České televize, které dnes Rady ČT vybrala do druhého kola výběrového řízení.

Petr Dvořák (52; generální ředitel ČT) - Veřejnoprávní televizi vede od roku 2011, předtím byl mezi roky 2003 až 2010 generálním ředitelem české komerční jedničky TV Nova. Česká televize za jeho působení například spustila dětský kanál Děčko (kombinovaný s umělecky zaměřeným ČT art), bylo také otevřeno nové studio v Brně.

Jihočeský rodák vystudoval ČVUT, před listopadem 1989 byl kandidátem KSČ. Spoluzaložil úspěšnou PR agenturu B.I.G. a od roku 1993 spolupracoval s finanční skupinou PPF, kde byl znám jako pravá ruka šéfa skupiny Petra Kellnera. Do médií přišel se vstupem PPF do Novy v roce 2002, nejprve byl jednatelem firmy, do křesla generálního ředitele usedl v květnu 2003 po odvolání Vladimíra Železného a zůstal v něm i poté, co Novu koncem roku 2004 koupila americká mediální společnost CME.

Zdroj: ČTK/Doležal Michal

Martin Konrád (46; bývalý ředitel televize Prima) - Televizi Prima vedl jako generální ředitel přibližně rok, od února 2013 do března 2014. Předtím působil ve stejném médiu čtyři roky jako obchodní ředitel. Po odchodu z čela Primy, kam se v březnu 2014 vrátil bývalý šéf stanice Marek Singer, se Konrád začal věnovat působení ve vlastní firmě Rentalis, která se mimo jiné zabývá pořádáním kurzů pro vrcholové manažery.

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou (1994), později získal titul MBA na University of New York in Prague. Za začátku kariéry krátce působil ve společnosti Ticket restaurant, od roku 1996 se věnoval médiím. Byl ředitelem deníku Metro (1996 až 1998) a obchodním ředitelem skupiny Regie Radio Music (1998 až 2008). Na konci roku 2012 zakládal obchodní zastoupení Media Club, které prodává kromě Primy reklamu TV Barrandov.

?Zdroj: ČTK/Peška Stanislav - Karel Novák vpravo

?Karel Novák (46; dramaturg ČT, někdejší šéfredaktor zpravodajství) - V České televizi působí od začátku 90. let, v minulosti byl i šéfredaktorem zpravodajství (od roku 2002 a později v letech 2010 až 2011). V současnosti působí mimo jiné jako vedoucí dramaturg pořadu 168 hodin. Absolvent pražské filozofické fakulty nastoupil do televize v roce 1994 ještě jako student, postupně prošel řadou funkcí, byl redaktorem, vedoucím vydání, zástupcem šéfredaktora a později šéfredaktorem. Působil také v čele zpravodajství ostravského studia ČT.

Zdroj: ČTK/Zbyněk Stanislav

?Jiří František Potužník (46; šéf české účasti na výstavě Expo 2015, někdejší zpravodaj ČT v Bruselu) - Působil jako zpravodaj České televize v Bruselu (2002 až 2007), později byl mluvčím premiéra Mirka Topolánka pro předsednictví České republiky v Evropské unii. Od roku 2009 se věnuje české účasti na světových výstavách, byl mluvčím české účasti na Expo 2010 v Šanghaji a o pět let později generálním komisaře českého pavilonu v Miláně. Nedáno vyhrál výběrové řízení pro Expo 2020 v Dubaji. Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** UK, do České televize nastoupil v roce 1993, začínal v zahraniční redakci.

Petr Vinklář (29; ekonom) - Absolvent pražské Vysoké školy ekonomické začínal jako finanční konzultant, poté byl tři roky auditorem ve společnosti KPMG (listopad 2010 až březen 2014). Následující dva roky pracoval jako manažer ve společnosti vyrábějící a dovážející zvířecí krmiva Hill's, od loňského roku působí v mediální a reklamní agentuře Rebel & Glory. V médiích dosud nepůsobil.

URL| <http://mediahub.cz/media/944232-kdo-muze-ridit-ct-predstavujeme-kandidaty-na-generalniho-reditele>

Jak to vidí Jan Jirák

12.4.2017 ČRo Dvojka str. 01 08:30 Jak to vidí

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den a dobrý poslech u pořadu Jak to vidí přeje Zita Senková. Dnešní pozvání přijal Jan Jirák, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den, vítejte.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den. Děkuju za pozvání.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zamyslíme se nad mediální gramotností i výchovou v Česku i nad mírou tolerance. Inspirativní poslech. Důvěru nadpoloviční většiny Čechů mají z institucí veřejného života armáda, policie a soudy. Naopak nejméně lidé důvěřují církvím. To vyplývá z výsledků březnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění. Oproti výsledkům z loňského září si v průzkumu mírně polepšila klasická média, pohoršily si naopak odbory. Konkrétně rozhlasům věří shodně 48 procent oslovených lidí, televizi 38 procent respondentů průzkumu. V březnu 2000 ovšem věřily televizním stanicím dvě třetiny dotázaných. Pak máme tady i nedávnou studii Masarykovy univerzity. Podle té věří novinám a časopisům jen třetina oslovených, televizi o dvě procenta více, rozhlasovým stanicím 45 procent. A teď mě zajímá váš pohled, pane profesore, vy jste mediální teoretik. Jaké jsou příčiny této ne valné důvěry občanů nebo respondentů těch průzkumů vůči médiím?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

My bychom si asi měli především zkusit rozmyslet, co se myslí tou důvěrou. Co to vlastně znamená, když člověk na otázku, čemu věříte, odpoví rozhlasu nebo novinám nebo odborům nebo něčemu. Ona je to asi nějaká, nějaké vyjádření míry stability a spolehlivosti té instituce v životě toho respondenta, toho, kdo odpovídá. Je to nějaká míra spolehnutí. Asi tak jako člověk říká, že věří svému partnerovi třeba. A já myslím, že v tomhle případě, pokud se jedná o vztah k médiím, k těm, řekněme, i tradičním i těm novějším, tak tady myslím, že není odpověď "já mu věřím, já mu důvěřuju" ta, která je, kterou nejvíc čekáme nebo nejvíc chceme. Já mám pocit, že zdravý odstup od médií je docela namístě. Vždyť kolik let se tady bavíme o kritickém myšlení a o odstupu od

médií a najednou bychom měli být nešťastní z toho, že lidé jsou vůči nim skeptičtí, podezřívaví. Já myslím, že to je spíš známka jaksi zdravého přístupu k realitě.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Tak svým způsobem, když se na to podíváme z tohoto úhlu pohledu, je to i dobrá zpráva.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jo, já myslím, že to je dobrá zpráva. Já vím, že pochopitelně, protože nežiju ve vakuu, tak já vím, že ta zpráva se dá interpretovat z určitého pohledu i jako varující. Totiž zapadá do toho myšlenkového schématu, v kterém jsme oběťmi nějakých dezinformačních kampaní. A najednou si lze říkat, aha, ty dezinformační kampaně mají za cíl nás znejistět, dávají nám najevo, že se nedá ničemu věřit. Pokud jsme skeptičtí ke svým médiím, znamená to, že jsme té kampani podlehlí. A já si to nemyslím. Já myslím, že ta, ta skepse skutečně vyvěrá z toho, že zrovna instituce médií potřebuje k tomu, abychom s ní mohli rozumně pracovat, to, že k ní přistupujeme s určitým odstupem.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Takže přečíst si něco, poslechnout, podívat se na něco a přemýšlet sám.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

A přemýšlet sám. Ale, ale používat tenhle přístup univerzálně, ať je to jaké chce médium.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

O jaký obsah podle vás mají vůbec lidé zájem, co chtějí číst, poslouchat, sledovat? Každé médium, jak víme, si hlídá svoji čtenost, poslechovost, sledovanost, snaží se přitáhnout co největší spektrum těch odběratelů toho programu.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je velice různé. Ty motivy, s nimiž lidé přistupují k médiím, jsou, jsou velmi pestré. Pravda, některé z nich se vyskytují častěji. Víme například nebo umíme si představit, že jedním z podstatných důvodů, proč lidé užívají média, proč, proč v nich vyhledávají, je to, aby se pokusili porozumět světu, ve kterém žijí. To jest, jedna, jeden z ten motivů užívání médií je snaha hledat odpovědi na otázky, které člověka znepokojují. Tady myslím, že je opravdu namísto velmi významná skepse, protože myslím, že na většinu otázek těch zásadních média odpovědět neumí z nejrůznějších důvodů. Druhým takovým významným, významným důvodem, proč se lidé média, médií uchopují a snaží se, snaží se je užívat, je prostě to, že v nich hledají nějaký alternativní svět, v kterém by si trochu odpočinuli. Tak tahle ta, ono se tomu říká relaxační nebo rekreační funkce médií. Já to studentům většinou vysvětluju velmi jednoduše. Člověk se celý týden pere se svými každodenními starostmi a pak si chce večer sednout a chvíli se dívat, jak se se svými starostmi pere Bruce Willis. Prostě tak jako nebo jak se se svými starostmi pere v romantickém příběhu hrdinka, to je jedno. Ale tahle ta, tahle ta funkce médií vlastně nabídnout nám na chvíli nějaký únik, nějakou alternativu, nějaké odpočínutí, ta myslím, že je dost důležitá. V čem je určité riziko, je v tom, když si začneme plést, který typ obsahu v médiích k čemu slouží. Když začneme bát, prát vážně romantické příběhy a odreagovat se zpravodajstvím. Tam potom najednou dochází k nepříjemným situacím, protože, protože zpravodajství je k něčemu jinému a komentáře a romantické, akční, seriálové příběhy jsou také k něčemu jinému. Čili to ta, ta nutnost umět odlišit, co mi k čemu slouží, ta myslím, že je důležitá.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co byste řekl, po čem je poptávka? Je to velmi různorodé? A vůbec podle čeho i zjistit ten skutečný zájem společnosti, co ji zajímá, co chce, v jakém poměru se chce dovídat, jestli více teda těch Willisů nebo Trumpů? Můžeme použít jakýkoli příklad.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já nevím, jestli se v tomhle případě dá vůbec mluvit ještě o společnosti jako celku. Jako co společnost zajímá, nevím, jestli je vůbec možné zodpovědět.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Víte, pro někoho, že vám do toho vstupuji, pane profesore, je až příliš mnoho informací, které média věnují se třeba syrské krizi například nebo jihočeské koalici aktuálně, pádu hejtmana Zimoly například. Zase jiní by uvítali více informací tohoto druhu, více zpravodajství nebo komentářů. Víte, jak to jaksí udržet v jistých proporcích?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já mám pocit, a myslím, že v tom nejsem osamělý, že problém není v té proporcii, pokud není příliš jednostranná, pokud je to samý Willis a žádná zpráva, tak je to asi nešťastné. Já myslím, že problém je ten, že média čím dál tím víc bohužel nabízejí zprávy, informace o reálném světě, se kterými si nevíme rady. Jeden ze smutných údělů médií, a myslím, že s tím těžko mohou něco dělat, je to, že vlastně berou střípky událostí, které se dějou, a vytrhávají je z jejich, řekněme, přirozeného společenského kontextu a politického kontextu, a vkládají je do jiného kontextu, to jest do kontextu svého vysílání nebo svého listu, podle toho, jaké je to médium, své webové stránky. A my cítíme, že v tom novém kontextu, kde vedle sebe je Sýrie, Zimola, Trump, co všechno, tak že se nám nedostává vysvětlení. Já mám pocit, že tahle ta role té, řekněme, zpravodajsko-komentátorské-analytické části médií, ta role vysvětlující, to jest vkládání do kontextu, nabízení možností, jaký to má vztah k mému životu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Rozklíčovat nějak ty události více, analyzovat.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Asi ve většině případů nabídnout víc rozklíčování. To ať už je na každém, ať si to, ať si vybere, která, který ten, ta interpretace je pro něj srozumitelná, pro jeho život potřebná. Ale, ale tohle to nabízení kontextu a nabízení interpretací to mám pocit, že chybí.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A proč chybí?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Myslím, že jste na to částečně odpověděla, protože média si víc než o porozumění světu perou o to, aby měly dost sledovatelů, dost kliknutí, dost diváků, přijatelný podíl na trhu, aby obhájila svou existenci masivností zájmu, který mohou vykázat.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Takže chtějí pojmout tím, tou kvantitou co nejvíce posluchačů, diváků, čtenářů na úkor kvality někdy?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Kvantitou a, řekněme, neutuchajícím proudem. Já myslím, že si to příliš už neuvědomujeme, ale vlastně svým způsobem ta média nám nedávají vydechnout. Tím, aby udržela pozornost, dělají, že se pořád něco děje, ale že tomu stejně neporozumíme.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Lze tady třeba podle vás odhadnout nějaký trend pro média, kudy se budou ubírat dál, jestli půjdou tou cestou čím dál více informací, anebo možná i za cenu ztráty třeba čtenářů a tak dále se budou více věnovat té analytické části práce?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já jsem v tomhle kupodivu, jak jsem celoživotní skeptik a pesimista, tak v tomhle chovám jistý záblesk optimismu. Já bych nevyklučoval, že v téhle situaci, v které dnes žijeme, mohou vzniknout nějaká asi neekonomicky ne příliš výrazná, ale myšlenkově zajímavá média, která vsadí na to, že budou žít výhradně z peněz svých příjemců. To jest výhradně z peněz čtenářů, posluchačů nebo diváků, a budou to média, která se soustředí na ověřovací a vykládací funkci, to jest, budou se snažit nabízet pokud možno ověřená fakta, budou se snažit nabízet pokud možno v kontextu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Internetový gigant Google vyrazil do boje proti šíření dezinformací. U dotazů zpráv nebo zdrojů budou moci uživatelé najít označení pravdivé nebo zřejmě pravdivé nebo nepravdivé, takzvaný fact-checking, připravují pro vyhledávač zavedené ověřovací portály nebo média a cílem těchto kontrol je podle společnosti, aby lidé mohli si pak udělat jaksi informovaný závěr. S podobnou strategií potlačit falešné zprávy přišel také Facebook. No, a obě společnosti tím reagují na kritiku, že nebyly dostatečně razantní, co se týče právě jaksi potlačování těch falešných zpráv. Jak rozeznat takovou zprávu, zavádějící, falešnou, nepravdivou, pane profesore? Je to vůbec možné?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já se obávám, že tady jsme uprostřed velmi prapodivného, prapodivného boje o naše vědomí a naši přízeň.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Je nutná taková služba?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

V jistém smyslu je dobré, že budeme mít k dispozici službu, která nám ověří faktickou správnost informací, ke kterým se dostáváme. Ale na co bychom neměli zapomínat, je to, že sama faktická správnost není ještě zárukou toho, že, že ta informace je nám nabízena ve správném provedení. A já to neumím jinak říct. Tady vzniká takový téměř pozitivistický pocit, že existuje něco jako neměnná pravda, která je, kterou jakmile nahlédneme, tak všechno bude v pořádku a na pozadí spousty lží vystoupí pravda jako v bílém plášti a bude to a svět bude úžasný, ale ono to tak není. Pro, pro nejrůznější typy manipulací a pro nejrůznější typy ovlivňování našich představ se dají používat fakticky správné informace. Záleží na tom, do jakého je vložíte kontextu, záleží na tom, jakým způsobem je prezentujete. A tahle ta, já se osobně domnívám, že tahle ta iluze, která se kolem nás začíná formovat, to jest představa, že když dokážeme odhalit nepravdivý fakt, tak máme vyhráno, že je nesmírně nebezpečná iluze, protože to vůbec není cesta k tomu, abychom pochopili svět, ve kterém žijeme. To je nedostačující.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Máte pocit, že přibývá lidí, pro které existuje, řekněme, jediná pravda, ta jejich, a ten jiný názor i odmítají si co by jenom vyslechnout.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Domnívám se, že to je situace, v které se nacházíme čím dál tím intenzivněji. Mám takovou představu, myslím, že v tom nejsem osamělý, že za to do značné míry může, řekněme, konstrukce těch zvláštních médií, kterým se říká sociální sítě a které jsou vlastně založeny na tom, že si lidé navzájem potvrzují svou pravdu, to slavné lajkování je v podstatě utvrzování se v tom, že jsem v kontaktu s lidmi, kteří to vidí jako já. A koneckonců vidíme kolem sebe čím dál tím víc příkladů, že celé společnosti jsou hluboce rozděleny na téměř stejně velké poloviny, které nejsou schopny spolu komunikovat. To je vidět na výsledcích voleb. Takže, takže já myslím, ano, žijeme ve světě, v kterém ta moje pravda je ta jediná pravda, kterou jsem ochoten vidět. A koneckonců ta představa, která teď ta visí ve vzduchu kolem nás, že, že existuje nějaká protistrana, která šíří dezinformace, propagandu a manipuluje námi a že my jsme ti nositelé pravdy, tak je, myslím, součástí tohoto vidění světa.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kam takové bubliny, pane profesore, povedou?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No tak, zdá se, že některé projevy toho budoucího směřování už prožíváme. Mně se zdá, že kolem mě přibývá lidí, kteří v mém věku a starších, kteří si stěžují na to, že takovou míru nesnášenlivosti a nevraživosti, jakou zažívají kolem sebe, nezažili. Myslím, že to prožívání světa, toho našeho světa, toho každodenního jako potenciálně nepřátelského, jako světa, vůči němuž můžeme buď se bouřit, což se nám moc nedaří, nebo se podrobit velmi přísné autocenzuře, abychom nenarazili, takže tahle představa je tady dost silná a myslím, že to není dobře.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Přispívají média k rozdělování společnosti?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nepochybně. Já jsem o tom hluboce přesvědčen. Asi by se to špatně prokazovalo. Myslím si, že myslím, že za tím je přítomné i to, co jste říkala před chvílkou, totiž že média si hlídají to své publikum a snaží se si ho udržet a jedna z cest, jak to dělat, je vytvářet pocit nějaké identifikace s naším viděním světa. Čili ta média posilují loajalitu svých uživatelů, svých čtenářů, svých posluchačů tím, že nabízejí ten sdílený pohled na svět jako ten správný.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jaká je u nás vůbec mediální gramotnost a mediální výchova, pane profesore?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

My jsme na **fakultě sociálních věd** na to už vlastně, na úroveň mediální gramotnosti dvakrát už dělali takový drobný výzkum pro Radu pro rozhlasové a televizní vysílání. Bylo to v roce 2011 a 16, čili poměrně nedávno. A pokud jde o samotné užívání médií, to jest, jak s nimi lidé umí nakládat, tak já myslím, že ta gramotnost je v podstatě velmi vysoká. Co je potěšitelné a zajímavé, je to, že přibývá těch, kteří jsou ochotni se učit pracovat s novými médii ve vysokém věku, čili jsme společnost, která je otevřená novinkám. To já myslím, že je dobrá zpráva.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A když je, že vám do toho opět vstupují, vysoká gramotnost podle vás, mediální gramotnost...

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Myslím v tom, v té uživatelské rovině, to je...

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Uživatelské, to tedy nesouvisí s tím, že když jsem, řekněme, mediálně zdatná a gramotná, tak se dovedu i orientovat v těch zprávách, dovedu třeba si je ověřit. Máte i toto na mysli?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tam je to trošku horší. Tohle se pochopitelně těžko zjišťuje výzkumem terénním. Ale pokoušeli jsme se aspoň některé otázky k tomu nasměřovat. Tam je to pochopitelně složitější, ale přesto si lidé uvědomují nějakou, řekněme, škálu potenciální důvěryhodnosti jednotlivých médií. Tam ve shodě s CVVM vychází jako velmi

důvěryhodný rozhlas. Tím se nepochybně myslí především rozhlas veřejné služby, tedy ten, v kterém teď sedíme.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Český.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tedy Český rozhlas. Ale je tam takový paradox, lidé rozhlasu důvěřují, ale současně si nejspíše dokážou představit život bez něj. Když se jich zeptáte, které médium by se dalo oželeť, tak bohužel rozhlas je první, který je napadne v tomhle směru. Ale...

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A to zdůvodňují?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ne, ne, ne. Tam...

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ne.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To se nejde doptat na zdůvodnění, ale, ale, ale současně teda důvěřují tomu, co rozhlas nabízí. Čili to médium je spolehlivé. Ono je to, promiňte, že udělám takový nehezský přírůstek, který ale vztahuju k sobě jako ke kantorovi. Ono je to podobné asi jako s učitelem. Učitel člověk důvěřuje, ale celkem si umí představit život bez něj. Takže myslím, že to je v podstatě docela čestná, čestná postavení. A relativně nejméně lidé důvěřují novinám, nebo relativně nejméně jsou ochotni připustit, že noviny nabízejí nějaký spolehlivý obsah. A někde mezi tím je, někde mezi tím je televize. U novin je to asi nejvíc spojené s tím, že tam je nejvíc prožíván pocit vlastníka.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Polská vládní strana Právo a spravedlnost Jaroslawa Kaczynského chce vrátit do polských rukou regionální média, která nyní z asi 90 procent vlastní zejména německé koncerny. Co si myslíte, pane profesore Jiráku, o repolonizaci, jak se tomu říká, regionálního tisku.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já už jsem pamětník, bohužel. A vzpomínám si na začátek devadesátých let, kdy přibývalo českých médií v zahraničních rukou a když docházelo k té, k tomu přechodu regionálních listů pod německého vlastníka, tak jsem zažil jedno zasedání regionálního syndikátu novinářů, kde nás vyzvali, abychom minutou ticha uctili smrt českého tisku. Tím chci říct jenom to, že pokud se v nějaké společnosti objevují ať už vlastenecké, patriotické nebo dokonce nacionalistické nálady, tak média bývají jedním z, jedním z prvků, na kterých se ten pocit vlastenectví, patriotismu, nacionalismu odehrává. Najednou si lidé uvědomí, ta média jsou naše, my o ně přicházíme, my je chceme zpátky. Čili ta, s médii se dá v tomhle směru hrát jako, jako s kartou. Prostě najednou jsou média naše. Čili já bych to vnímal spíše jako součást, to, co vy říkáte repolonizace médií, já bych to vnímal spíše jako součást celkově intenzivněji prožívané národní identity, která v Polsku vždycky byla silná, a v současnosti myslím, že je poměrně výraznou složkou oficiální politiky, která v Polsku panuje.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Komu by měla patřit média obecně podle vás? Vidíme i u nás vstup podnikatelů do mediálního prostoru.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já mám pocit, že by se pokud možno nemělo zbytečně omezovat vlastnictví médií, pokud jde o typ vlastníka. Myslím, že by se spíš mělo dbát na to, aby těch vlastníků bylo pokud možno více. Jinými slovy, jsem příznivcem myšlenky, že se má omezovat koncentrace vlastnictví v médiích.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kdo by měl vlastnit tedy média?

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že jinak to mohou být podnikatelé, mohou to být, mohou to být korporace. Mně by se líbilo, kdyby se tady dařilo vytvářet družstevní média, tedy média, která vlastní ti, kteří je vyrábějí. Ale k tomu asi nebude příliš prostor. Myslím si, že je důležité, abychom si uvědomovali, že ať už vlastní média kdokoliv, to, co skutečně ta společnost jako celek potřebuje, jsou média veřejné služby. Ta by měla stát vně těchto úvah a mělo by být jisté, že budou existovat.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jan Jiráček, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální teoretik. Děkuji vám za vaše názory a přeji vám hezký den.

prof. Jan JIRÁK, mediální teoretik, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Vám také děkuji.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Na slyšenou se těší Zita Senková. Zítra ekonomická témata budou dominovat v rozhovoru s docentkou Ilonou Švihlíkovou. Dobrý den.

Česká justice je k smíchu, Dalík je na svobodě. Proč se to muselo stát?

12.4.2017 ctidoma.cz str. 00 Zpravodajství
Martin Chalupa

České soudnictví má opět z ostudy kabát. Proces s Markem Dalíkem, po kterém si někteří představitelé státu vzájemně plácali po zádech, se dnešním dnem stává jen trapnou fraškou. To, co mnozí předpokládali, se stalo skutečností. Lobbista Marek Dalík je na svobodě, byl propuštěn ze znojemské věznice. Paradoxně tak zřejmě zvítězila spravedlnost.

Na propuštění někdejšího poradce premiéra Mirka Topolánka se můžete dívat ze dvou úhlů. Tím prvním je fakt, že byl propuštěn někdo, kdo byl dlouho pranýřován jako korupčník. Pro české soudy tedy další rána do vazy. Chtělo by se říct škoda, že není poslední z milosti. Bylo už jich totiž tolik, že zbavit se chřadnoucí instituce by znamenalo velké vítězství. Ovšem těžko předpokládat, že by jako bájný Fénix z popela najednou vstalo soudnictví nové, rychlé a průzračné.

Milost pro Kajínka: Zeman chce něco, co sám odsoudil. Kolik z toho kápne??

Takže musíme vzít zavděk tím, co máme, a už tak nějak dopředu předpokládat, že to dopadne tak jako v případě Dalíka. Kdysi jeden z nevlivnějších mužů v zemi měl původně sedět pět let, později se to změnilo na čtyři. Ve finále byl za mřížemi sedm měsíců. Na jednu stranu je neuvěřitelné, že člověk, který si prý řekl o úplatek 18 milionů eur, už zase běhá svobodně po světě. Jenomže ono to zase až tak šokující není.

Až příliš mnoho pochybení

Onen druhý úhel pohledu je totiž ten, že v případě Dalíka vyhrála spravedlnost, ať to zní jakkoli šíleně. Během procesu bylo totiž porušeno tolik věcí, že z toho i zkušeným právníkům vstávaly vlasy hrůzou na hlavách. Nejvyšší soud tak nemohl udělat nic jiného, než předchozí verdikt zrušit a nařídít propuštění muže, na kterého už se málem zapomnělo.

V letech 1989 až 1993 studoval na gymnáziu Elgartova v Brně. Poté vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Při studiu v letech 1994 až 1997 pracoval jako stážista v Kanceláři prezidenta republiky. Od roku 1999 byl Topolánkovým poradcem, v lednu 2000 si založil public relations agenturu New Deal Communications, v roce 2003 se stal členem ODS.

Lidé, kteří proces s Dalíkem vedli, by tak zasloužili naplácat na holou a vytahat za uši jako malí žáčci. Pokud v tom nebyl záměr, jejich jednání je totiž nepochopitelné a logicky nabízí otázku, zda mají v justici co dělat. Dalík byl v roce 2007 odsouzen za to, že si měl říct v přepočtu o půl miliardy korun coby úplatek za nákup obrněných transportérů. Obžaloba ho vinila z tresného činu podvodu. Problém je, že následně byl odsouzen za nepřímé úplatkářství k pěti letům odnětí svobody.

Vše se dostalo k odvolacímu soudu, ten se zamyslel a udělal v tom ještě větší chaos. Rozhodnutí totiž znovu změnil na podvod a trest o rok snížil dle nového trestního zákoníku. A tady máme největší kámen úrazu. Dalíkovi obhájci totiž logicky argumentovali tím, že se připravovali "na jiný případ". Evropský soud pro lidská práva navíc jasně říká, že takováto změna kvalifikace činu není možná, protože není dostatek času na přípravu. S tím nezbývá, než souhlasit.

Primátor Kladna: Za místní ODS se stydím a Fiala stranu neutáhne?.

Další podivné machinace a čachry se děly kolem samotných důkazů. Korunní svědci se jaksi neshodovali, spis rakouské prokuratury byl z nějakého důvodu opomenut stejně jako další věci. Můžeme se jen domnívat, proč se proces neodehrál podle správných notiček a měl-li někdo zájem na tom, aby to nakonec muselo dopadnout Dalíkovým propuštěním. Musíme uznat, že spravedlnosti bylo učiněno zadost. Chceme přeci správně fungující české soudy, nebo ne?

URL| <http://www.ctidoma.cz/zpravodajstvi/2017-04-12-ceska-justice-je-k-smichu-dalik-je-na-svobode-proc-se-muselo-stat-30585>

Nejvyšší soud propustil Dalíka z vězení

12.4.2017 e15.cz str. 00 Události

Nejvyšší soud (NS) vydal příkaz k okamžitému propuštění lobbisty Marka Dalíka z výkonu trestu. Učinil tak poté, co neveřejně projednal dovolání Dalíka i státního zastupitelství.

Podrobnosti k rozhodnutí zatím nesdělil, nejprve soud zpracuje písemné odůvodnění. Městský soud v Praze uložil Dalíkovi za pomoc k přijímání úplatku pět let. Vrchní soud čin překvalifikoval na pokus o podvod a vyměřil Dalíkovi čtyři roky.

Policisté vyšetřovali Dalíka, bývalého poradce někdejšího premiéra Mirka Topolánka (ODS), na základě svědectví bývalého zaměstnance firmy Steyr. Svědek v březnu 2011 uvedl, že lobbista požadoval 18 milionů eur (půl miliardy korun) za pokračování v nákupu pandurů.

Soud Dalíka nakonec poslal do vězení za to, že podváděl, když předstíral, že může zakázku ovlivnit, a pokusil se tím od zbrojařů vylákat peníze. Naopak se neprokázalo, že by šel pro úplatek na žádost někoho z vlády. Lobbista vinu popíral.

Vizitka lobbisty Marka Dalíka (42)

Datum a místo narození: 14. ledna 1975 v Brně

Vzdělání: bakalářské studium politologie a mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd** UK

Praxe: profesní dráhu začal v 19 letech jako úředník na Hradě (za prezidenta Václava Havla), kde působil přes tři roky; od února 2002 do května 2014 byl předsedou představenstva PR agentury New Deal Communications (v srpnu 2009 Hospodářské noviny napsaly, že firma má obraty v řádu desítek milionů korun); dříve byl společníkem firmy VIS Teniscentrum ve Vestci u Prahy.

Ostatní:

- V květnu 2011 média informovala o tom, že Dalík podle výpovědi někdejšího zaměstnance firmy Steyr v roce 2007 žádal 18 milionů eur (480 milionů korun) za to, že česká vláda bude pokračovat v nákupu transportérů Pandur. Dalík to ale popřel. Policie jej v souvislosti s podezřením na korupci v kauze pandurů obvinila v říjnu 2012.

- V květnu 2014 byl Dalík obžalován z pokusu o podvod; podle vyšetřovatelů slíbil pomoc při sjednání zakázky, i když na ni neměl ve skutečnosti vliv. Loni v únoru soud lobbistu poslal na pět let do vězení za korupci a vyměřil mu peněžitý trest pět milionů korun. Dalík se odvolal; v květnu 2016 mu pražský vrchní soud o rok zmírnil původní rozsudek; Dalíkovi snížil i pokutu, a to na čtyři miliony korun.

- Lobbista nastoupil do vězení začátkem září, nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman tehdy také podal dovolání k Nejvyššímu soudu, ve kterém zpochybnil výši trestu. Nesouhlasil s jeho snížením vrchním soudem. Dovolal se i Dalík, který vinu popírá. Podle Radiožurnálu lobbista v září rovněž uhradil čtyřmilionovou pokutu; pokud by ji nezaplátil, odseděl by si o dva roky více.

- Dalík byl v minulosti pravou rukou někdejšího předsedy ODS Mirka Topolánka, který byl v letech 2006 až 2009 premiérem, a podle informací v médiích měl výrazný podíl na jeho politické strategii. Seznámili se v roce 1999, kdy byl Topolánek senátorem za Ostravsko a Dalík se pohyboval v oblasti public relations. V době Topolánkovy vlády byl Dalík často po jeho boku, měl i byt ve stejném domě.

- Dalíkovo jméno se více začalo objevovat v médiích v srpnu 2004 v souvislosti s kauzou údajného uplácení exposlance US-DEU Zdeňka Kořistky. Dalík byl jedním z emisarů ODS, které Kořistka obvinil, že mu nabízeli deset milionů korun, když nepodpoří tehdejší vládu Stanislava Grosse (ČSSD). Policie obvinila Dalíka a lobbistu Jana Večerka z podplácení, obvinění se ale neprokázalo, případ byl odložen.

- V době Topolánkovy éry nebyl Dalík v ODS příliš populární. V rozhovoru pro MfD použil příměr se spolupracovníkem Adolfa Hitlera Martinem Bormannem: "Když si čtete memoáry nebo biografie nacistických pohlavárů, tak tam se jako červená nit táhne nenávisť všech k Martinu Bormannovi. A proč? Protože byl blízko k Hitlerovi, protože mu Hitler věřil, takový člověk je vždycky neoblíbený."

- Pro média se Dalík stal symbolem údajných vazeb vedení ODS na podnikatele a lobby, jejichž záměry často vzbuzovaly pochybnosti. "Dalík byl spojkou do byznysu i k regionálním bossům, s nimiž dohadoval, jak si obchody rozdělí a jak se kdo má chovat ve stranických záležitostech," napsal v květnu 2012 týdeník Euro.

- Tyto vazby ODS dlouhodobě poškozovaly - příkladem je kauza Toskánsko, která vznikla v létě 2009 po zveřejnění tajně pořízených fotografií z Topolánkovy dovolené v Itálii, kde byl zachycen ve společnosti lobbistů a podnikatelů.

- Na přelomu let 2006 a 2007 se Dalík podle médií podílel na vyjednávání podpory koaliční Topolánkově vládě, kterou nakonec podpořili dva sociální demokraté Miloš Melčák a Michal Pohanka.

- V roce 2009 se Dalík údajně pokoušel jménem premiéra přesvědčit redaktora České televize, aby stáhl reportáž o policejním vyšetřování bývalého poslance ČSSD Petra Wolfa.

URL| <http://www.e15.cz/clanek/1331181/nejvyssi-soud-propustil-dalika-z-vezeni>

Studenti pražské fakulty nechtějí přísahat na cizí žezlo, iniciovali sbírku

11.4.2017 novinky.cz str. 00 Věda a školy

fš

Ani čtvrtstoletí od vzniku **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy (**FSV UK**) v Praze nepřísahají absolventi na vlastní žezlo, ale na zapůjčené Filozofickou fakultou. Absolventi, studenti a zaměstnanci FSV proto na portálu Hithit vyhlásili veřejnou sbírku s mottem „Přísahajme na vlastní!“. Oslovili také sochaře Otmaru Olivu, kterého již před více než 20 lety kontaktoval tehdejší děkan Miloslav Petrušek.

„Profesor Petrušek poprvé kvůli návrhu žezla oslovil akademického sochaře Olivu již v roce 1993. Naše fakulta vznikla roku 1990. Je ostuda, že se čeká tak dlouho, zvláště když uvážíme, že mladší Fakulta humanitních studií již vlastní žezlo má,“ sdělil Novinkám pedagog FSV a moderátor Václav Moravec, který projekt zaštilil.

Jedná se o aktivitu, na které spolupracují všechny instituty fakulty, což velmi těší i ředitelku Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Alici Němcovou Tejkalovou.

„Našli jsme společné téma pro celou fakultu,“ řekla Novinkám. Na akci se významně podílejí i bývalí absolventi.

Akademický sochař Otmar Oliva, který žezlo zhotoví.

FOTO: **FSV UK**

Pro projekt vypsání sbírky získali autoři podporu i u děkanů FSV, současného Jakuba Končelíka a bývalých Lubomíra Mlčocha a Jana Ámose Víška.

„Již v 90. letech se pokusil sbírku uspořádat děkan Mlčoch, který roku 1997 vystřídal ve funkci Petruska, avšak nebyl úspěšný. Nyní je situace díky internetu a crowdfundingovým kampaním daleko příznivější,“ vysvětlil Moravec.

Sochař Otmar Oliva (vlevo) se současným děkanem **FSV UK** Jakubem Končelíkem

FOTO: **FSV UK**

„Za první týden se vybrala téměř polovina z potřebné částky 600 tisíc korun,“ pochvaluje si. Částku vybírá FSV pouze na výrobní materiál, tedy jen na pracovní náklady. Velké množství prací na insigniích bude Otmar Oliva provádět zdarma.

Jeho tvorba je známá i v zahraničí, realizace má k vidění také ve Vatikánu.

Společnost jako na dlani

Studenti nápad podle Němcové Tejkalové podporují, nicméně hlavně ji těší zájem a aktivita absolventů. „Vnímám to jako jejich sounáležitost s FSV,“ dodala.

Ideovým návrhem insignií je motiv od pedagoga Martina Potůčka „Společnost jako na dlani“. Jedná se o zeměkouli na konečcích prstů lidské ruky. Každý prst symbolizuje jeden obor vyučovaný na FSV, celá ruka skutečnost, že má fakulta nabízet pohled na lidskou společnost jako na dlani.

Zhotoví se z kombinace ušlechtilých kovů. Fakulta předpokládá využití bronz, stříbra, zlata a platiny, některé části se osázejí polodrahokamy. Zeměkoule na vrcholu se vytvoří z výrazně modrého drahého kamene lapis lazuli. Ten se z mytologického hlediska považuje za mocný kámen se schopností nasát měsíční energii a předat ji dotykem.

Sociolog Miloslav Petrušek (1936 – 2012), v 90. letech děkan FSV. Jeho snem již tehdy bylo, aby pro fakultu vyrobil sochař Oliva vlastní žezlo.

FOTO: **FSV UK**

Přáním fakulty je, aby Oliva zhmotnil ideový návrh žezla do konce letošního podzimu. Absolventi by tak v ideálním případě mohli na nové vlastní žezlo přísahat již v příštím akademickém roce.

URL| <https://www.novinky.cz/veda-skoly/434847-studenti-prazske-fakulty-nechteji-prisahat-na-cizi-zezlo-iniciovali-sbirku.html>

Odborník na Rusko: Moskva klidně hodí Asada přes palubu. Otázka je, co by za to chtěla

11.4.2017 ct24.cz str. 00 Svět
hosenseidlovap

Rusko nemá problém skončit s podporou režimu syrského prezidenta Bašára Asada. Pro svět je ale nepřijatelné, co by za to na oplátku chtělo, řekl ve vysílání ČT24 odborník na postsovětský prostor Jan Šír z **Fakulty sociálních věd** UK. Uvedl to v souvislosti s návštěvou amerického ministra zahraničí Rexe Tillersona v Moskvě, kterou zahajuje v úterý večer. Právě Rusko je tím, kdo určuje pravidla hry v Sýrii, upozornil také Šír.

Některá média, například britský Telegraph, přišla před Tillersonovou návštěvou s informací, že šéf americké diplomacie jede do Moskvy s určitým ultimátem, které má Rusko přesvědčit, aby stáhlo podporu Asadovu režimu.

„Myslím, že v Moskvě nemají problém hodit Bašára Asada přes palubu. Otázka je, co by za to chtěli. A obávám se, že to, co by za to chtěli, je pro velkou většinu mezinárodního společenství něco, o čemž dost dobře uvažovat nejde,“ komentoval to Šír.

„V tomto ohledu se domnívám, že právě to angažmá Ruska v Sýrii je motivováno cílem vytvořit novou konfliktní zónu, nějakým způsobem se etablovat v tomto regionu a dospět do takové situace, že bez Ruska prostě některé problémy řešit nepůjde,“ doplnil.

Odkaz

Moskva zavřela horkou linku s Pentagonem. USA připravují sankce proti Sýrii

Pokud jde o americký útok na syrskou základnu, tato akce „ještě nemusí nutně svědčit o nějakém dlouhodobém přístupu USA ke krizovým oblastem,“ uvedl Šír s tím, že by v tomto případě byl zdrženlivý, co se týče nějakého odhadu.

„Nicméně musíme si uvědomit, že v Sýrii to nejsou Spojené státy, kdo momentálně určuje pravidla hry, to je v prvé řadě Ruská federace, a záleží do velké míry na jejím postoji, jakým způsobem bude i třeba Trumpova administrativa na ten poměrně dramatický vývoj reagovat,“ dodal Šír.

Na celý rozhovor s Janem Šírem se podívejte ve videu.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2083743-odbornik-na-rusko-moskva-klidne-hodi-asada-pres-palubu-otazka-je-co-za-chtela>

Americký útok na Sýrii

Vladimír KROC, moderátor

Spojené státy americké minulý týden zaútočily na syrskou základnu, z níž byl podle nich veden útok chemickými zbraněmi. Americký prezident Donald Trump nevylučuje další útoky proti Sýrii, pokud tamní vlády bude pokračovat v chemických útocích. Co říkáte americkému útoku na Sýrii? Přišel pozdě, včas nebo byl úplně zbytečný? Která strana, nebo kdo překročil limity? Co skutečně víme o chemickém útoku v Sýrii? Jak útok Spojené státy nebo Spojených států podle vás ovlivní americko-ruské vztahy? A jak situaci v Sýrii? Tak to jsou otázky, kterými se budeme zabývat. Těšíme se na vaše názory. Číslo do studia je 221552777. Hostem ve studiu je Jakub El-Ahmadiéh z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Tak ono vlastně teď je tady aktuální zpráva, že 7 velkých světových ekonomik sdružených ve skupině G7 dnes zvolilo smířlivý přístup vůči Rusku v souvislosti s konfliktem v Sýrii. Chtějí povzbudit Moskvu, aby souhlasila s politickým řešením krize, které ale nepočítá s tím, že by syrský prezident a ruský spojenec Bašár Asad zůstal u moci. Tak zní to opravdu smířlivě, ale je to vlastně pro Rusko asi problém, myslíte si, že je Moskva na něco takového ochotna přistoupit?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak tam záleží, jestli..., vlastně Rusům záleží až tolik na samotné osobě prezidenta Asada nebo jim jde spíš o to udržet u moci ten jeho režim. Protože vzhledem k tomu, jak se tak válka vyvíjí, vzhledem k tomu, jaké tam mají Rusové zájmy, i vzhledem ke všem dalším okolnostem souvisejících s Islámským státem a dalšími, řekněme, pro Západ ne úplně přijatelnými opozičními organizacemi, tak se dá očekávat, že to poválečné řešení bez Asadova režimu si asi dnes už nikdo neumí představit. To ale ovšem neznamená, že nemůže existovat dohoda, ve které to bude právě prezident Asad, který vlastně jakoby bude tím obětním beránkem do jisté míry.

Vladimír KROC, moderátor

Jenom připomeňme, že Donald Trump, americký prezident, nařídil v pátek ostřelování letecké základny Šajrát. Podle Washingtonu z ní v úterý startovala syrská vláda letadla s chemickými zbraněmi. Váš názor na tento krok? Co si o tom myslíte?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě ze strany Donalda Trumpa to byl, byl určitý, řekl bych, možná malinko marketingový krok v smyslu toho zvýšit svoji popularitu jak doma, tak vlastně v západních zemích, kde mezi politickou reprezentací nebyl vždy zrovna tím populárním kandidátem v amerických prezidentských volbách. A jednak tím chtěl určitě ukázat, že je tedy akceschopnějším prezidentem, než byl jeho předchůdce, protože je to vlastně velmi podobný případ tomu, když Obama se rozhodl v Sýrii nezasáhnout vlastně při tom prvním chemickém útoku, ke kterému tam došlo. Na druhou stranu samozřejmě ten útok sám o sobě je spíš určitým gestem, pokud ho nebude následovat nějaká změna strategie nebo přesně větší tlak, nevím, na spojence Asadova režimu, větší nějaký, větší vojenská účast v Sýrii a tak dále.

Vladimír KROC, moderátor

O co ale opírá to přesvědčení, že syrský režim při útoku na město Chán Šajchun použil ty chemické zbraně?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě vždycky, když se bavíme o nějakém takovémto činu, tak si asi nikdo nemůže být úplně na 100 procent jistý, kdo to udělal, nicméně v tomto případě opravdu drtivá většina indicií poukazuje na to, že to zřejmě musel být Asadův režim i vzhledem k technologiím, kterými povstalci pravděpodobně nedisponují. A vlastně i k tomu vyjádření, které použili Rusové, že to vlastně sice byl výmluva, která nějakým způsobem Asadův režim obhajovala, ale nepadlo tam nic ve smyslu, že ten útok spáchal někdo jiný, takže vlastně ani Rusové nezpochybňovali, že ten útok nebo to bombardování bylo vedeno Asadovým letectvem, je tam spor o tom, jestli tedy ty chemikálie padaly z nebe nebo už byly tam na zemi.

Vladimír KROC, moderátor

Měli bychom říci, syrská vláda tedy tvrdí, že ten otravný plyn nepoužila, že její nálet zasáhl sklad chemických zbraní islamistů. Připouštíte, že by to mohla být varianta?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zdá se mi to vysoce nepravděpodobné, ale asi úplně 100procentně se to, se to vyloučit nedá, pokud jsem teda četl názory expertů na tady tyto bojové prostředky.

Vladimír KROC, moderátor

V tuto chvíli je na lince posluchač František Staněk. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Co vy říkáte tomu americkému útoku na syrskou vojenskou základnu?

posluchač

Tak podívejte, byl to obyčejný test, jak se Evropa a svět zachová prostě při použití nějakých vysoce vyvinutých prostě technologií. A byla to zkouška vlastně o tom, aby vlastně Rusko, který bylo informovaný 7 dní dopředu, vlastně týden, že se tam něco takového bude odehrávat, takže mně to připadá, že to byl obyčejný test. A teď jde o to vlastně, jestli si všichni uvědomujeme, že vlastně máme tady 2krát Bushe, máme tady jednu Clintona a máme tady 2krát Obamu, který prostě ten islamismus chce válkou nebo nějakým stylem zničit a v podstatě ta oblast je celá rozvrtná a to CIA prostě neustoupí, že jo. Ta má svoje plány, nějaký představy a tohle si všechno můžeme dát dohromady. Otázkou další je, co na to bude říkat nový prezident Trump, protože v podstatě on chce najít nějakou cestu, jak tam tu situaci vyřešit, ale tímhle tím to na mě dělá dojem vlastně, že ty starý aktivity, který tam má, v podstatě v těch službách, jak FBI, tak CIA, prostě dělají ty svoje práce a dělají někdy dobře, někdy špatně, ale otázkou je další, co na to bude říkat další vývoj, že jo.

Vladimír KROC, moderátor

Ano a o tom právě dnes diskutujeme. To byl František Staněk, děkujeme, na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Teď je u telefonu Zdeněk Dudek, dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Váš názor?

posluchač

Můj názor. Můžeme o důvodech čistě jenom polemizovat, ale asi se pravdu nikdy nedozvíme, tak jako u mnoha nějakých podobných akcí ve světě. Každopádně otázkou zůstává, proč, že jo. A jeden z hlavních důvodů například může být ovládnutí území z důvodu nerostných surovin, to si myslím, že je asi jeden z hlavních důvodů, otázka politická je, si myslím, Americe víceméně jedno, protože jim jde hlavně o jejich trh a o trhy ostatních, které můžou ovládat a to je asi tak všechno.

Vladimír KROC, moderátor

Děkujeme, na shledanou. Ještě Libor Harančík, dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Já myslím, že musíme spojovat tu podstatu, válka tam trvá 6 let, ale nikdy to nebyla občanská válka, jak se lže, ale jsou to vojenské intervence ozbrojených band a teroristických skupin podporované Spojenými státy, Francií, Británií, Německem, Saúdskou Arábií, kteří neváhali tyto země podporovat i na svém území džihadismus, a vlastní obyvatelé vyjízďeli do těchto zemí do Sýrie, pak se diví, když tady někdo zemře. Je to špinavost, tyto vlády vlastně poškozují nejenom tuto Sýrii a občané teda stojí teda za prezidentem Asadem neustále, to se dá lehce ověřit, stačí sledovat Rádio Vatikán a jsou tam, můžete si to i dohledat zpětně za 6 let. A naši politici, naši novináři, kteří podporují tyto válečné zločiny Spojených států, patří do vězení.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, pane Harančíku, děkujeme.

posluchač

Arabové ještě oceňují, Arabové oceňují pomoc Ruska a Íránu teda, takže je to špinavost, která se nám může vymknout i proti nám, protože v poslední době, dokonce i násilně vozí..., z Libye se násilím převážejí černoši do Itálie, aniž by chtěli, došlo tam i k vraždám.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, to už jsme se ale, promiňte, dostali na jiný kontinent. To byl...

posluchač

Ano. Souvisí to s tím, že se říkalo, že se vyhání.

Vladimír KROC, moderátor

Pane Harančíku, já se moc omlouvám, my se budeme držet tématu, mějte se hezky, na shledanou. To byl Libor Harančík a jeho dost vyhraněný názor. My se k tomu za chvíličku vrátíme. Ještě se podíváme na internet, jak to vypadá zejména na Facebooku. Marián Vojtek, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus, má slovo. Dobrý den.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobré odpoledne. Začal bych, s dovolením, Vladimíre, Twitterem. Co říkáte útoku Spojených států na Sýrii? Tam se ptáme, máme na výběr ze tří možností. Ovšem uživatel s názvem Prokurátor píše, že mu tam chybí dost podstatná kolonka, že zásah byl protiprávní. Můžeme se zeptat našeho hosta. Na to vlastně navazuje i Miroslav Lazák z Facebooku. "Byl to dopředu naplánovaný americký útok pochybného efektu opět bez souhlasu Rady bezpečnosti a jasné porušení mezinárodního práva, jako již mnohokrát v minulosti. Byl to komplot. Asad, Rusko a Kurdové na rozdíl od Západu s Islámským státem skutečně bojují a letecký útok v problematické provincii Idlib zničil chemický sklad dýchádních, kde bohužel zahynuli i civilisté." Wergo Ogrew se ptá: "V čí to bylo prospěch? Proč by to Asad dělal? Ve Spojených státech dosáhl svého, doma vítězil. Jeden rozumný logický důvod? Jeden poctivý důkaz? Nic. Jen okecávání expertů." Eva Lukášová se tak ptá: "Proč by to Asad dělal? No, asi proto, že už 5 let masakruje vlastní lidi. A Putinovi to nahrává, ten se chechtá, exodus do Evropy." Gabriel Svoboda: "Trumpův útok proti Asadovi bych přirovnal k tomu, jako kdyby Churchill klepnul Stalina přes prsty za nějaký masakr na Východní frontě. Nemělo by to měnit nic na tom, že jsme nadále spojenci a hlavním nepřítelem je nadále Hitler, respektive Islámský stát." Karel Bernášek: "Můžeme jen sedět a čekat, zda-li nám čas pravdu ukáže. Podobně jako v Iráku." Sebrund Maud je tady s dotazem. "Mě by zajímalo, proč by Asad útočil chemickými zbraněmi na civilisty. Proč by mu to za to stálo? Musel by vědět, co ho čeká v případě takového útoku."

Vladimír KROC, moderátor

Naším hostem ve studiu je Jakub El-Ahmadih z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií. Tak slyšeli jsme spoustu názorů, pojďme to rozebrat postupně. Možná začneme tím posledním dotazem, který byl konkrétní. Proč by to Asadovi stálo za to útočit chemickými zbraněmi na civilisty?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak podívejte se, samozřejmě tahle otázka asi mohla napadnout leckoho, koneckonců vládní síly jsou na tom, řekněme, výrazně lépe, než tomu, než na tom byly před tím ruským zásahem, dá se říct, že mají určitě v tuhle chvíli i díky podpoře Ruska nějakou strategickou výhodu, takže samozřejmě na první pohled se může zdát, že, že je naprosto nesmyslné, aby Asad, respektive jeho režim takovýmto způsobem tedy provokoval tu mezinárodní komunitu. Na druhou stranu, za prvé ta podpora Ruska je velmi silná. Jaké mohou být strategické důvody v té konkrétní oblasti toho, že chceme odtud vyhnat nějakou skupinu obyvatelstva například, jo, to může existovat, neříkám, že to takhle bylo zrovna v tomhle případě. A na druhou stranu dnes je vzhledem k té uzavřenosti Asadova režimu velmi těžké se domáhat toho, do jaké míry on osobně skutečně ovládá veškeré rozhodnutí, které armáda, případně ty spřátelené skupiny syrské armády, skutečně činí. Ono to je možná trošku jako divoká teorie, ale on to klidně může být tak, že někdo ve vyšším velení dal, dal nařízení k tomuto útoku, právě přesně s tím viděním, že veškerá vina padne na Asada osobně a bude větší tlak na to se ho zbavit a tím pádem samozřejmě pro tu garnituru pod ním se otvírá ta cesta k té nejvyšší moci v poválečné Sýrii, jo, to..., je to samozřejmě teorie, ale je to jedna z možností, proč se tohle mohl o stát, i když to na první pohled vypadá naprosto nelogicky.

Vladimír KROC, moderátor

Pojďme připomenout, že americký prezident Donald Trump v pondělí mluvil po telefonu samostatně s britskou premiérkou a také s německou kancléřkou. Obě dámy, jak Theresa Mayová, tak Angela Merkelová vyjádřily americké akci podporu a souhlasily prý s Trumpovým názorem, že je důležité hnát k zodpovědnosti za údajný plynový útok, tedy který zabil desítky civilistů, syrského prezidenta Bašára Asada. Je to tedy prohlášení Bílého domu, ale o čem to svědčí, to, že jak Německo, tak Velká Británie stojí na, na straně tedy Spojených států.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak ono to samozřejmě vypadá hezky, že, na sociálních sítích se objeví hrozivá videa toho, jak tam umírají děti, řekněme, prostě v křečích a po zásahu nějakým tedy, nějakou chemikálií. Takže je prostě logické, že když na to někdo reaguje na první pohled velmi rozhodně a řekne, že tohle se dělat nesmí, tak je logické, že ho za to ti, kteří nesouhlasí s trávením dětí pravděpodobně pochválí. Na druhou stranu je pořád potřeba si položit tu otázku, jako jestli to k něčemu vůbec vede. Co se stane, když Trump půjde do Sýrie, svrhne Asada, tak pokud

nebudou mít všichni nějaký společný plán na to, jakým způsobem tu zemi zrekonstruovat, tak to dopadne akorát jako v Iráku, nikdo si asi nemyslel, že Sadám Husajn je prostě oblíbený prezident. Měl na rukou spoustu krve, ale svrhnout jeho režim a nahradit téměř veškerou garnituru novými lidmi, kteří několik desítek let nebyli u moci a neměli zkušenosti s řízením žádné země, prostě logicky nemohlo dopadnout dobře. A vzhledem k tomu, že taková reinstalace režimu, nebo rekonstrukce země, kde vládla jedna strana desítky let, je strašně nákladná věc jak vojensky, tak finančně, tak i z hlediska dohody z, řekněme, těmi partnery nebo zeměmi, které tam mají svoje zájmy a to není jenom Rusko, to jsou Turci, to je Írán, to je celá řada dalších hráčů, tak to je potom samozřejmě velmi složité a nákladné a tento závazek nikdo nechce dělat. Obama to koneckonců v hodnocení svého prezidentství několikrát přiznal, že samozřejmě morálně správné by bylo na to reagovat, tedy nějak silně, ale že vzhledem k tomu, že neexistoval plán do budoucna, tak to prostě neudělal, protože by to dopadlo jako v Iráku.

Vladimír KROC, moderátor

Posloucháte Český rozhlas Plus, Radioforum. Teď je u telefonu Pavel Podrazil. Dobry den.

posluchač

Dobry den. Já takhle, co se týče toho zásahu, tak si myslím, že byl velice korektní a byla to prostě nutnost vyložene jako morální nutnost zasáhnout, i když samozřejmě informoval předem Rusáky a tak dále, takže to bylo spíše jako takový zásah, ale nicméně tam jde o princip, že Rusko podporuje po celém světě zločinný režimy a když pak se má něco jakoby vyšetřovat, tak ruský režim lze prostě neskutečným způsobem, to bylo v případě sestřelení toho letadla nad Ukrajinou a tak dále. To bylo úplně směšný.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře. To už se dostáváme do dalších souvislostí, ale...

posluchač

V podstatě jde o to, já si myslím, že tenhle zásah byl nutný, protože si Asad i Rusové musejí uvědomit, že nesmí přes určitou hranici prostě jít, i když se jim dovolilo zatím strašně moc jako jo.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, rozumíme vašim názorům.

posluchač

Tam jde ještě o princip...

Vladimír KROC, moderátor

Ano.

posluchač

...že prostě Západ zastává demokracii, i když prosazuje demokracii někde i tam, kde to je téměř zbytečný, ale na druhou stranu je to vždycky lepší, než ti Rusové, kteří bojují proti demokracii po celém světě.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, děkujeme za váš názor.

posluchač

A to je příčina. Taky, na shle.

Vladimír KROC, moderátor

Mějte se hezky, na shledanou. Tak souvisí to s prosazováním demokracie v místech, kde, jak posluchač řekl, že to možná je až zbytečné.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak já si myslím, že tohle už v této fázi opravdu s prosazováním demokracie skutečně nesouvisí. Koneckonců i předchozí americká administrativa se přesvědčila o tom, že je velmi těžké najít povstaleckou nebo opoziční skupinu, ke které by se skutečně dala vztáhnout nějaká aktivní podpora a i to byl ten důvod, proč se vlastně všichni nakonec tiše přiklonili zpět k Asadovi, protože ten jeho režim je prostě v tuhle chvíli jediná nebo asi jediná nebo jediná, kterou já vidím, entita, která dokáže aspoň částečně garantovat, že Sýrie, ať už celistvá nebo rozdělená, by mohla být nějak koherentně řízena a tím nějak nechci zlehčovat ty válečné zločiny, které ten režim páchá, ale tím, že ho zničíte bez náhrady, prostě ten problém nevyřešíme.

Vladimír KROC, moderátor

U telefonu je teď posluchač pan Beneš. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Já zdravím. No, já bych měl jenom takovou jednu zvláštní, možná lehce konspirační teorii, ale ještě jsem vlastně nikde neslyšel, aby jí někdo zmínil. A jde mi o to, že já vidím jako možnost, že se vlastně Amerika, protože Donald Trump říkal, že jeho hlavní cíl je zničit Islámský stát a teroristy, tak se Donald Trump domluvil s Ruskem, že vlastně přestane mít chuť, navíc byli v Sýrii a přenechá to Rusku. A takhle se dohodli vlastně, že tam použijí ty chemické zbraně a rozdělí si tu Sýrii tím způsobem, že vlastně společně zničí potom ten Islámský stát.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře.

posluchač

Jestli...

Vladimír KROC, moderátor

Děkujeme za tu úvahu. Mějte se hezky, na shledanou.

posluchač

Taky, taky.

Vladimír KROC, moderátor

Váš názor?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak tam si myslím, že nikdy ani neexistoval spor o tom, že by někdo říkal, že nechtějí zničit společně Islámský stát, to si myslím, že je jedna z mála věcí, na které tam zrovna existuje konsensus, i když je samozřejmě možná diskutabilní, jakou úlohu v tom hrají třeba jiní spojenci, například Turecko nebo Saúdská Arábie. To je opravdu velmi diskutabilní. A jakým způsobem to mají třeba Američané v zákulisí pořešeno, pokud vůbec mají, to je opravdu, to by byla opravdu čirá spekulace. Nicméně samozřejmě tomu Asadovu režimu vznik Islámského státu, respektive jeho velké úspěchy v Sýrii do velké míry nahrály, protože tady tohle, řekněme, tedy nebo zlo,

keré se objevilo jak v Iráku, tak v Sýrii, tak samozřejmě stáhlo pozornost všech těch odpůrců Asada primárně samo k sobě.

Vladimír KROC, moderátor

Málo se mluví o tom, že syrská, syrské letectvo znovu zaútočilo opakovaně na to město Chán Šajchun už po tom útoku nebo údajném útoku chemickými zbraněmi. Čili, čeho vlastně Američané dosáhli tím vztyčeným prstem, když tedy zaútočili na tu základnu?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, tak Trump dosáhl toho, že mu vlastně, pokud se nepletu, poprvé nebo podruhé, od té chvíle, co nastoupil do Bílého domu, vzrostla popularita, asi snad poprvé se stalo to, že ho jednohlasně podpořili západoevropští státníci, takže tohle Trump určitě dosáhl, řekněme, pro sebe nebo i pro Spojené státy. Na druhou stranu ono se asi ani nedalo očekávat, že jednorázový útok na tu základnu přinese nějaké významné změny, pokud to nebude před tím předjednáno nějakým způsobem s Ruskem, ale skutečně je to asi takový zdvižený prst, že tedy ty chemické zbraně jsou americkou administrativu za čarou, ale je otázka, jestli v případě opakování by se Donald Trump vzmohl na něco jiného, než zase takovýto spíše demonstrativní útok.

Vladimír KROC, moderátor

Josef Hrachovec je teď u telefonu. Dobrý den.

posluchač

No, buďte pozdraveni, tady Hrachovec, Československo. Mně nedává smysl bombardovat leteckou základnu syrské armády, odkud údajně měly být chemické zbraně teda deponované přes letadla do toho místa, jako kde, kde je, kvůli čemu byl i poprask, protože pokud by teda těch 59 Tomahawků tam dopadlo na tu základnu, tak tam musí být takový vyrvál, že by to vlastně zničilo celý Blízký východ, jo, to prostě, pokud tam jsou chemické zbraně, tak byly uskladněny na té základně, jak se tvrdilo, tam je naložilo letadlo a tam je někde vybombardovalo, čili pouštět Tomahawky na tuhle tu základnu, to je podle protismyslný, to, jestli jim to někdo neřekl, /nesrozumitelné/, co byla kolem Trumpa, tak si myslím, že to vůbec nedomysleli.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře.

posluchač

Co kdyby tam zbraně byly.

Vladimír KROC, moderátor

Rozumíme vašemu...

posluchač

Co kdyby tam ty zbraně byly.

Vladimír KROC, moderátor

My vám rozumíme, děkujeme, že jste zavolal, mějte se hezky, na shledanou.

posluchač

No, no, na shle.

Vladimír KROC, moderátor

Zkuste odpovědět, prosím. Na shle.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
Univerzity Karlovy

No, ony tam ty zbraně byly, dokonce se to zřejmě omylem objevilo i na některých fotografiích na ruských webech, že jsou tam ty kontejnery, do kterých se ukrývá sarin, pokud se teda nepletu, nebo pokud nemám nějakou zastaralou informaci. Nicméně samozřejmě jestli to dává úplně ze všech pohledů smysl, na to já asi úplně 100procentně odpovědět taky nedokážu, na druhou stranu já to opravdu vnímám spíš jako, jako nějaký demonstrativní projev toho, že Spojené státy jsou zde a že na tu válku, respektive poválečné uspořádání Sýrie jakkoliv tedy nerezignovaly. A úplně z hlediska vojensko-strategického bych se v tom nesnažil hledat úplně, úplně velkou logiku už jenom z toho důvodu, že samozřejmě taková základna, odkud údajně tedy vzlétla ta letadla, je takovým, je to dobrý cíl, který si vyberete, tak nebudete pravděpodobně bombardovat rezidenční čtvrti v Damašku, to byste taky nevypadali moc dobře.

Vladimír KROC, moderátor

Ještě pan Kratochvíl je u telefonu.

posluchač

Dobrý den. No, já bych k tomu jenom řekl pár poznámek, já si myslím, že je vůbec absurdní, že to rozebíráme takhle ze všech stran, protože to bylo jednoznačný porušení mezinárodního práva, jo, a že třeba novinář /nesrozumitelně/, můj švagr, řekl, že ano, bylo to porušení mezinárodního práva, ale Amerika je jediný, která má tu odvahu to udělat. To je přece šílená situace, my bychom opravdu měli odsoudit to, co se tam stalo z tohoto toho pohledu, protože výsledek nebude nějaký odstranění Asada, nebude mít za následek vítězství pravdy a lásky v Sýrii. To bude jenom šílený chaos, všichni křesťani odtamtud budou vyhnáni ze Sýrie, čili exodus migrantů do Evropy bude pokračovat, posílají tady zase takový ty těžce pravicový síly, že jo, čili prostě výsledek je chaos, kdo ho dělá, naši spojenci. Tohle by mělo jasně zaznít a tohle by prostě každý uvažující člověk, který není zatížený nějakými přestupkami, tak by měl ocenit, to je, mně to přijde šílená, šílená situace.

Vladimír KROC, moderátor

Pane Kratochvíle, my jsme vás vyslechli. Rozumíme a děkujeme. Na shledanou.

posluchač

Děkuju, mějte se hezky, na shledanou.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
Univerzity Karlovy

Tak částečně se asi dá skutečně souhlasit s tím, že nějakými opakovanými útoky na Asadův režim se skutečně bude v Sýrii spíš podporovat, jak řekl posluchač, chaos nebo, řekněme, se spíš ta válka bude prodlužovat, pokud se tam skutečně tedy nenajde nějaká alternativní síla, což v tuhle chvíli vypadá, že nenajde. Nicméně, nicméně s ohledem na otázku porušení mezinárodního práva, já myslím, že když se podíváme na historii toho konfliktu v Sýrii, tak tam k porušení nějakého mezinárodního práva ženevských konvencí dochází jako obden, takže...

Vladimír KROC, moderátor

Koneckonců podle aktuální zprávy syrská vojenská letadla svrhla na povstalce v provincii Hamá takzvané barelové bomby, to tedy oznamuje syrská exilová Organizace ochránců lidských práv. Samozřejmě syrská armáda to popřela. Můžeme o tom diskutovat, jestli to je nebo není pravda, ale děje se to tam skutečně obden?

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
Univerzity Karlovy

Určitě se tam tyhle věci dějí a hlavně jako dějí se z obou stran, tady zase nemá smysl tvrdit, že nějaké konvence nebo pravidla vedení války porušuje jenom Asadův režim, to, to dělají všechny strany, protože je to prostě občanská válka. A v téhle chvíli je skutečně možnost se jenom těžko domáhat, kdo tam skutečně bojuje, protože ty skupiny opoziční jsou velmi nepřehledné.

Vladimír KROC, moderátor

A ještě Marián Vojtek a resumé ze sociálních sítí.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Co říkáte útoku Spojených států na Sýrii? 57 procent hlasujících na Twitteru míní, že přišel pozdě. A alespoň ve zkratce pár názorů Jan Písař z naší aplikace na webu: "Samotný Islámský stát by nemohl tak dlouho existovat, kdyby s ním nikdo neobchodoval." Jan Lejsek: "Americký útok považuji za zbytečný," označil ho za takové americké prsení, které podle něj k ničemu pozitivnímu nepovede. No, a Sebrund Maud nám píše, že: "Máme dnes ve studiu rozumného hosta."

Vladimír KROC, moderátor

Tím je Jakub El-Ahmadiéh z katedry severoamerických studií. Na závěr, zdá se, že toto určitě řešení není, jediné řešení, pokud by to mělo být vojenské, tak by byl pozemní zásah. O tom asi Spojené státy v tuto chvíli neuvažují.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
Univerzity Karlovy

Dost pochybuji, že by Donald Trump v tuhle chvíli měl prostředky a politickou odvahu na to zinscenovat tam takovou změnu režimu, jako se udělala v Iráku, tedy s lepším výsledkem, to znamená, s mnohem více vojáky, v mnohem delším čase a tak dále. Je to, je to velmi složitý problém.

Vladimír KROC, moderátor

Děkuju za návštěvu ve studiu. Mějte se hezky, na shledanou.

Jakub EL-AHMADIEH, katedra severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**
Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Jihočeský hejtman Zimola po rozpadu koalice odstupuje z funkce

11.4.2017 budejovice.iDNES.cz str. 00 Budějovice / Budějovice - zprávy
MF DNES, Lukáš Marek

Jihočeský hejtman Jiří Zimola (ČSSD) odstupuje z funkce. Oficiálně ji složí na nejbližším zastupitelstvu, oznámil na tiskové konferenci. Stalo se tak den poté, co se rozpadla koalice ČSSD, ANO a Jihočechů 2012 v čele Jihočeského kraje.

„Dokázal jsem třikrát vyhrát volby, což se zřejmě v politice neodpouští,“ prohlásil Jiří Zimola .

„Neodcházím zhrzeně, uraženě ani našťavaně, odcházím unaveně po dlouhých osmi letech práce pro kraj. Těším se, že si odpočinu a naberu síly pro nové výzvy,“ pokračoval.

Tvrdí, že jeho jméno bylo velmi poškozeno. Krize na jihočeském hejtmanství totiž začala poté, co před několika týdny vyšlo najevo, že v Lipně nad Vltavou staví pro hejtmana a jeho náměstka Jaromíra Slívu (rovněž z ČSSD) rekreační domy Martin Bláha, předseda představenstva Jihočeských nemocnic a člen představenstev všech osmi zdravotnických zařízení v kraji. Chaty tak fakticky bude podřízený pro nadřízeného.

„Rozhodl jsem se tak proto, že současná jihočeská politická situace vyžaduje jasné a chlupské řešení. V posledních týdnech jsem byl vystaven enormnímu tlaku, kdy se vytahovaly třaskavé kauzy, vymyšlená kompromitující videa a zinscenované audio nahrávky. To vše se pak používalo jako záminka pro postupné rozbití dnes již neexistující krajské koalice,“ prohlásil odcházející Zimola.

Své rozhodnutí oznámil den poté, co se rozpadla krajská koalice ČSSD, ANO a Jihočechů 2012 (psali jsme podrobně zde).

První dvě nejsilnější partaje se přely o obsazení vedení nemocnic a odměny pro jejich manažery, tedy i pro zmíněného Bláhu.

„Situace Jiřího Zimoly nebyla v poslední době příliš dobrá. V konečném důsledku bylo tlaků několik, například i zevnitř strany. Hejtmanem byl díky tomu, že získal podporu hnutí ANO, čímž se dostal do jejich područí. Byla otázka času, kdy se ukáže, že není dostatečně silný na to, aby to ustál,“ uvedl politolog Kamil Švec z katedry politologie při **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V nové koalici může být teoreticky i ČSSD, ale bez Zimoly

Nyní v kraji pokračují vyjednávání o nové koalici. Měla by být středopráva ve složení ANO, ODS, KDU-ČSL a uskupení Pro jižní Čechy, ve kterém jsou TOP 09 a Starostové. Ve hře jsou i Jihočeši 2012. Hejtmankou by se mohla stát dosavadní vicehejtmanka Lucie Kozlová z ANO.

I ČSSD má ambice složit novou koalici. V ní by byla společně s KDU-ČSL, Pro jižní Čechy a Jihočeši, což by stačilo k nejtěsnější většině. Kandidátkou na hejtmanku by byla současná náměstkyně hejtmana Ivana Stráská (ČSSD).

„Jako vítěz voleb chceme navrhnout dalším stranám vytvoření nové koalice. Tahle koalice má velkou šanci na to, aby vznikla, a aby v ní jednotlivé strany pracovaly až do příštích krajských voleb. Já nechci být přítěží této nově vznikající koalice. Chci se naprosto očistit a v řádu několika příštích týdnů vyvrátit veškerá podezření, která se v souvislosti s rekreačními domkem na Lipně objevila,“ řekl Zimola.

„Odstoupení Jiřího Zimoly bylo nezbytnou podmínkou pro to, aby ČSSD mohla jednat o nové koalici a na jihu Čech zabránila spojení ANO a ODS,“ řekl pro ČTK premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD).

Radka Maxová, předsedkyně jihočeské buňky ANO, se domnívá, že Zimolovo oznámení o odstoupení z funkce hejtmana nemusí mít až takový vliv.

„Nemohu říct, že by se situace radikálně změnila. Věděli jsme, že budeme jednat o koalici my i pan Zimola. Myslím, že ti, kteří se připojili podpisy ke svolání mimořádného zastupitelstva, by měli konat tak, aby nepopřeli sami sebe,“ doplnila Maxová. Podepsali se zástupci ANO, ODS, lidovců i Pro jižní Čechy.

Vliv ztrácí další „lánský pučista“

Ztráta hejtmanské funkce oslabí také Zimolovo postavení uvnitř ČSSD, kde jihočeský lídr působil jako hlasitý oponent předsedy Bohuslava Sobotky. Patřil k „lánským pučistům“, kteří těsně po nevýrazném vítězství sociálních demokratů ve volbách do Sněmovny v říjnu 2013 odjeli na tajnou poradou o dalším postupu za prezidentem Milošem Zemanem.

Mezi účastníky schůzky byl také dlouholetý jihomoravský hejtman Michal Hašek, který neuspěl v loňských krajských volbách, nebo místopředseda strany Jeroným Tejc, který odchod z vysoké politiky oznámil před několika dny (psali jsme zde). Naopak svou pozici ve straně stále drží místopředseda a ministr vnitra Milan Chovanec, jenž v Lánech také byl.

URL| http://budejovice.idnes.cz/hejtman-zimola-odstupuje-z-funkce-jihocesky-kraj-rozpad-koalice-p8w-/budejovice-zpravy.aspx?c=A170411_102950_budejovice-zpravy_khr

Rychlý převrat. Jižní Čechy hodlá ovládnout ANO s ODS

11.4.2017 Mladá fronta DNES str. 15 Jižní Čechy

Lukáš Marek

Jihočeši budou mít nejspíš poprvé hejtmanku, favoritkou je Lucie Kozlová z ANO. Dosavadní koalice padla. Nová ve složení ANO, ODS, lidovci a Pro jižní Čechy má velkou naději. Rozhodne se možná už zítra.

Co se nepovedlo na podzim, se daří nyní. Chuť na krajskou koaliční spolupráci hnutí ANO s ODS v jižních Čechách se pravděpodobně promění ve skutečnost. Teď už jen najít další do party. Mohli by to být lidovci a uskupení Pro jižní Čechy a s nimi možná i Jihočeši 2012.

Včera ráno se po půlhodinovém jednání definitivně rozpadla koalice ve volbách vítězné ČSSD s ANO a Jihočechy.

To byl jen začátek „velkého pondělí“. Do kanceláře ANO v budějovickém Metropolu dorazili po poledni zástupci občanských demokratů a ladili první kroky. „Dohodli jsme se na společném postupu při jednáních. Nyní máme určitý dvojblok, ve kterém je dohromady dvacet zastupitelů,“ potvrdila vicehejtmanka Lucie Kozlová (ANO).

Právě ji označila předsedkyně jihočeské buňky ANO Radka Maxová jako kandidátku hnutí na post hejtmanky. „Myslím, že je to celkem logická varianta a Lucie Kozlová je kvalitním uchazečem,“ sdělila Maxová.

Děni komentoval Sobotka i Babiš

ANO včera stihlo jednat i s lidovci a Pro jižní Čechy. „Byla to taková krátká porada, na které jsme sdělili, že je spolupráce možná. Znovu se sejdeme ve středu večer. Na jednání už budou zástupci celého, řekněme, středopravicového bloku,“ upozornil krajský předseda TOP 09 a zastupitel klubu Pro jižní Čechy Tomáš Bouzek.

Na setkání budou i zástupci ANO, ODS, KDU-ČSL a možná i Jihočeši 2012. „S nimi budeme mít první jednání v úterý. Uvidíme, jak se shodneme na další spolupráci,“ konstatovala Kozlová.

Podle ní i Maxové je prozatím předčasně mluvit o personálním obsazení jedenáctičlenné rady. „Určitě však nebudeme chtít nijak tratit,“ ujistila Kozlová. Pro ANO by to mělo znamenat pět křesel včetně postu hejtmanky a zřejmě i vicehejtmana, kterého by mohl dělat dosavadní náměstek pro dopravu Jan Kubík. Je možné, že bude ANO usilovat i o pozici uvolněného krajského radního.

ODS by pak mohla mít tři křesla a ostatní uskupení po jednom. To vše za předpokladu koalice pěti stran a hnutí. Bez Jihočechů by se čísla ještě měnila. Minulostí by se stala zřejmě placená funkce šéfa dopravního výboru na kraji, kde od podzimu seděl Antonín Krák (ČSSD). Jedním z včerejších požadavků ANO na smířčím jednání byla právě tato změna.

Přes den komentovali situaci v kraji i šéfové stran Bohuslav Sobotka (ČSSD) a Andrej Babiš (ANO). „Hnutí ANO rozbíjí koalici s ČSSD proto, aby se mohlo spojit v jižních Čechách s ODS. A to rozhodně není pro občany tohoto kraje dobrá zpráva,“ reagoval premiér Sobotka. Spojení ANO a ODS podle něj znamená návrat snahy o privatizaci zdravotnictví a sociálních služeb. Maxová to rezolutně odmítla.

Další vyjednávání má mít Maxová podle Babiše ve své režii, z Prahy nehodlá vývoj ovlivňovat. „My jsme chtěli řešit nehorázné odměny, které tam jsou ve zdravotnictví. Když někdo bere až 600 tisíc měsíčně, tak je to až skandální. Bohužel, ČSSD nám nevyhověla, následně krajské předsednictvo dospělo k tomu názoru, že pokud nefunguje koaliční smlouva a partner nespolupracuje, tak došlo k vypovězení,“ sdělil Babiš.

Politolog: Hejtman se dostal do područí ANO

Politolog Kamil Švec z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy konstatoval, že situace hejtmána Zimoly nebyla v poslední době příliš dobrá a tlaků na jeho osobu bylo několik. „I zevnitř strany. Hejtmanem byl díky tomu, že získal podporu hnutí ANO, čímž se dostal do jejich područí. Byla otázka času, kdy se ukáže, že není dostatečně silný na to, aby to ustál,“ domnívá se Švec.

Zásadní podle něj byla kauza budování chalupy na Lipně. Tu pro hejtmana a jeho náměstka Jaromíra Slívu staví Martin Bláha, předseda představenstva Jihočeských nemocnic a člen představenstev všech osmi zdravotnických zařízení v kraji. Ani načasování kauzy podle politologa Švece nemusí být náhodné. „Myslím, že to mohl někdo vytáhnout kdykoliv v minulosti,“ dodal.

Rozpad koalice není podle politologa takové překvapení, rychlost, s jakou spolupráce skončila, už ano.

O Zimolově politické budoucnosti hodně napoví podzimní volby do Poslanecké sněmovny. „Při nich voliči dostanou možnost vyjádřit hlasováním svůj postoj k Jiřímu Zimolovi,“ doplnil Stanislav Mrvka (ČSSD), krajský zastupitel a lídr kandidátky. Cítil, že koalice směřuje k rozpadu a nikdo podle něj nemohl čekat, že ČSSD přistoupí na včerejší podmínky ANO, které chtělo vyměnit všechny sociální demokraty v radě.

Fakta Od voleb k rozpadu krajské koalice

říjen 2016: Krajské volby vyhrává ČSSD. Druhé je hnutí ANO a třetí ODS. ANO má představu a trojkoalici právě s ODS, ale ČSSD to odmítá a navrhuje spolupráci s Jihočechy 2012 nebo lidovci.

říjen 2016: Hejtmán Jiří Zimola (ČSSD) se v Táboře schází s šéfem ANO Andrejem Babišem.

Činí tak bez vědomí Radky Maxové, která vyjednávala koalici za ANO. Jednání se ukázalo jako klíčové a ODS je ze hry.

listopad 2016: Koaliční smlouvu podepisují zástupci ČSSD, ANO a Jihočechů 2012. Při volbě hejtmána Zimolu podpoří i hlasy komunistů. ČSSD pak prosadí ještě placený post pro svého dřívějšího radního Antonína Kráka, který se stal uvolněným předsedou dopravního výboru. ANO s tím má problém.

březen 2017: Pro hejtmána Jiřího Zimolu a jeho náměstka Jaromíra Slívu (ČSSD) staví v Lipně nad Vltavou chalupy předseda představenstva Jihočeských nemocnic Martin Bláha, Zimolův faktický podřízený. S touto informací útočí především opoziční ODS, upozorňuje na možný střet zájmů mezi Zimolou a Bláhou.

23. března: Na krajském zastupitelstvu opozice upozorní, že by měl Zimola zvážit setrvání ve funkci. Ten odmítá veškerá nařčení související s kauzou chalup na Lipně. Ke kritice se však hlasitě připojuje i ANO.

30. března: MF DNES zveřejnila odměny Martina Bláhy v představenstvech osmi jihočeských nemocnic.

Dohromady si vloni vydělal bezmála 7,3 milionu korun.

3. dubna: Na schůzi se zástupci ČSSD, ANO a Jihočechů 2012 dohodnou, že budou jednat o odměnách v představenstvech nemocnic. Personální změny hejtmán odmítl, manažeři podle něj nemocnice vedou dobře. Výsledky má podpořit i audit.

6. dubna: ANO vyvolává smířčí jednání koalice. Společně s ČSSD se osočují z porušení dohod.

10. dubna: Koalice ČSSD, ANO a Jihočeši 2012 se po smířčím jednání rozpadá. Téměř okamžitě začínají vyjednávání o nové.

O autorovi| Lukáš Marek, s přispěním redaktorů MF DNES

Foto autor| Foto: Marek Podhora, MAFRA

Foto popis| Porada Špičky jihočeské buňky ANO včera debatovaly ve své kanceláři v Metropoli. Na snímku jsou zleva primátor Jiří Svoboda, náměstek hejtmána Jan Kubík, krajská předsedkyně hnutí Radka Maxová, vicehejtmanka Lucie Kozlová a náměstek primátora František Konečný.

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - jižní Čechy

Obrat kraje pobouřil a spustil tahanice o primu na gymnáziích

10.4.2017 Mladá fronta DNES str. 13 Kraj Olomoucký

Petra Klimková

Krajští radní se museli omluvit přerovskému Gymnáziu Jana Blahoslava za to, jakým způsobem mu „vzali“ příští třídu osmiletého cyklu. Podaří se vedení primu vrátit alespoň od dalšího školního roku?

PŘEROV Nevídaný odpor vyvolalo v Přerově rozhodnutí Olomouckého kraje neotevřít po 25 letech další třídu primy osmiletého studia na Gymnáziu Jana Blahoslava. O třídu víc naopak dostalo konkurenční Gymnázium Jakuba Škody. Tento krok udělali krajští radní velmi nestandardním způsobem – schválili jej totiž jen týden předtím, než měly školy ze zákona vyhlásit podmínky přijímacích zkoušek. O pár měsíců dřív, v termínu, kdy rozhoduje o počtech tříd v jednotlivých zařízeních, přitom kraj primu Gymnáziu Jana Blahoslava schválil.

Co se skrývá za obratem, který radní se zástupci školy ani předem neprojednali, se mimo jiné snaží odhalit bývalí absolventi školy. Pod petici, v níž požadují navrácení primy, nashromáždili v Přerově už přes 1 300 podpisů. „Podepsaly ji mimo jiné stovky bývalých studentů. Nevidíme žádný relevantní důvod pro to, aby Rada Olomouckého kraje tímto způsobem rozhodla. Nikdo zatím nenabídl odpověď, kterou bychom mohli považovat za důvodnou,“ řekl Václav Havlík, absolvent gymnázia a nynější student Právnické fakulty a **Fakulty sociálních věd** na Univerzitě Karlově v Praze.

O tom, že příští osmiletý cyklus gymnázium neotevře, se škola dozvěděla pouhé dva dny před oznámením kritérií pro přijímačky. Měla tak nulový prostor reagovat. „V této oblasti pracuji už 10 let a za celou dobu si nepamatuji, že by se někde na poslední chvíli vzala třída, aniž by to někdo se školou projednal. Tento postup byl nestandardní a vůči naší škole velmi necitlivý,“ míní ředitelka Romana Studýnková. Pro školu byla celá situace o to víc nepřijemná, že už rozjížděla kurzy, které měly zájemce připravit na přijímací zkoušky. Zklamání tak odcházeli hlavně rodiče potenciálních budoucích studentů.

Krajští radní třídu školy vzali, u konkurence otevřeli novou

Pro přesun třídy primánů z této školy na Gymnázium Jakuba Škody hlasovali jednomyslně všichni radní Olomouckého kraje. Mezi nimi i Petr Vrána, jenž „sedí“ také v přerovské radě. „Mým zájmem nebylo zrušit třídu na Gymnázium Jana Blahoslava, ale otevřít novou třídu na Gymnázium Jakuba Škody. Abychom umožnili přerovským dětem vzdělávat se na elitním ústavu, který je standardně a dlouhodobě hodnocen jako jeden z nejlepších v republice,“ řekl Vrána později na krajském zastupitelstvu, kde museli radní své rozhodnutí vysvětlovat. Svůj hlas pro Gymnázium Jakuba Škody Vrána obhájí „ratingem“, tedy jakýmsi hodnocením školy. Argumentuje tím, že gymnázium se umísťuje na předních příčkách programu ministerstva školství Excelence, který hodnotí střední školy podle výsledků v soutěžích. Zastánci Gymnázia Jana Blahoslava ovšem upozorňují, že radní srovnává nesrovnatelné – celkové hodnocení jejich školy totiž snižuje fakt, že gymnázium je spojeno se střední pedagogickou školou, jejíž odborně zaměřením studenti nemohou gymnaziánům konkurovat. Obě gymnázia podle nich navíc nejde relevantně porovnávat už jen proto, že je každé jinak zaměřené. Zatímco Gymnázium Jakuba Škody je spíše všeobecné, to Jana Blahoslava cílí na zvýšenou jazykovou přípravu.

Seitlová: Jednali hodně nefér

Krajští zastupitelé nakonec přiměli radní, aby se Gymnázium Jana Blahoslava omluvili. „Postup, který zvolili, byl naprosto nevhodný. Skoro působí dojmem, že mohl být záměrný. Vůči rodičům dětí a také zaměstnancům školy to bylo hodně nefér,“ míní přerovská senátorka Jitka Seitlová, která je zároveň členkou krajského zastupitelstva.

Omluva gymnáziumu příští osmiletý cyklus nevrátí. Vedení školy teď bojuje alespoň za to, aby se mu primu podařilo znovu otevřít od dalšího školního roku. Kraj to nevyklučuje. Už dnes budou zástupci krajských radních jednat s ředitelkou Studýnkovou o variantách řešení. „Hledáme cesty. Možnost, že se tam prima vrátí, je pořád ještě otevřená,“ sdělil náměstek hejtmana Ladislav Hynek. Podle něj se kraj nechystá na žádnou redukci, ale zároveň ani posilování víceletých gymnázií, drží se pouze již dříve schváleného dlouhodobého záměru. Ten doporučuje zajistit třídy na víceletých gymnáziích pro 5 až 10 % dětí daného věku. „Nemůžeme tam nechat nastoupit 30 % žáků, protože ti pak chybí v učebních a technických oborech,“ uvedl Hynek.

Tahanice kolem primy na gymnáziích není jediným kontroverzním krokem kraje, který se dotýká Přerova. Už na začátku roku vyplynulo na povrch také to, že po čtvrtstoletí končí ve městě pobočka hranické střední zdravotnické školy. „Mám pocit, že se s Přerovem spekuluje. Tyto kroky nesvědčí tomu, aby se město rozvíjelo tak, jak bychom si přáli. Ubývá obyvatel a ubývat bude i studentů. To je pro Přerov velká škoda,“ upozornila Seitlová.

O autorovi| Petra Klimková, redaktorka MF DNES

Foto popis|

Regionalní mutace| Mladá fronta DNES - Olomoucký kraj

Kraj pobouřil gymnázium v Přerově, zrušil mu primu a konkurenci ji přidal

10.4.2017 olomouc.iDNES.cz str. 00 Olomouc / Olomouc - zprávy

MF DNES, Petra Klimková

Nevídaný odpor vyvolalo v Přerově rozhodnutí Olomouckého kraje neotevřít po 25 letech další třídu primy osmiletého studia na Gymnázium Jana Blahoslava. O třídu víc naopak dostalo konkurenční Gymnázium Jakuba Škody. Krajští radní navíc změnu schválili na poslední chvíli.

Co se skrývá za obratem, který radní se zástupci školy ani předem neprojednali, se mimo jiné snaží odhalit bývalí absolventi školy. Pod petici, v níž požadují navrácení primy, nasbírali v Přerově už přes 1 300 podpisů.

„Podepsaly ji mimo jiné stovky bývalých studentů. Nevidíme žádný relevantní důvod pro to, aby rada Olomouckého kraje tímto způsobem rozhodla. Nikdo zatím nenabídl odpověď, kterou bychom mohli považovat za důvodnou,“ řekl Václav Havlík, absolvent gymnázia a nynější student Právnické fakulty a **Fakulty sociálních věd** na Univerzitě Karlově v Praze.

O tom, že příští osmiletý cyklus gymnáziím neotevře, se škola dozvěděla pouhé dva dny před oznámením kritérií pro přijímačky. Měla tak nulový prostor reagovat.

„V této oblasti pracuji už deset let a za celou dobu si nepamatuji, že by se někde na poslední chvíli vzala třída, aniž by to někdo se školou projednal. Tento postup byl nestandardní a vůči naší škole velmi necitlivý,“ říká ředitelka Romana Studýnková.

Pro školu byla celá situace o to víc nepříjemná, že už rozjížděla kurzy, které měly zájemce připravit na přijímací zkoušky. Zklamání tak odcházeli hlavně rodiče potenciálních budoucích studentů. Krajská radní třídu školy vzali, u konkurence otevřeli novou

Pro přesun třídy primánů z této školy na Gymnázium Jakuba Škody hlasovali jednomyslně všichni radní Olomouckého kraje. Mezi nimi i Petr Vrána, jenž „sedí“ také v přerovské radě.

„Mým zájmem nebylo zrušit třídu na Gymnázium Jana Blahoslava, ale otevřít novou třídu na Gymnázium Jakuba Škody. Abychom umožnili přerovským dětem vzdělávat se na elitním ústavu, který je standardně a dlouhodobě hodnocen jako jeden z nejlepších v republice,“ řekl Vrána později na krajském zastupitelstvu, kde museli radní své rozhodnutí vysvětlovat.

Svůj hlas pro Gymnázium Jakuba Škody Vrána obhajuje „ratingem“, tedy jakýmsi hodnocením školy. Argumentuje tím, že gymnázium se umísťuje na předních příčkách programu ministerstva školství Excellence, který hodnotí střední školy podle výsledků v soutěžích.

Zastánci Gymnázia Jana Blahoslava ovšem upozorňují, že radní srovnává nesrovnatelné - celkové hodnocení jejich školy totiž snižuje fakt, že gymnázium je spojeno se střední pedagogickou školou, jejíž odborně zaměřeni studenti nemohou gymnaziánům konkurovat.

Obě gymnázia podle nich navíc nejde relevantně porovnávat už jen proto, že je každé jinak zaměřené. Zatímco Gymnázium Jakuba Škody je spíše všeobecné, Gymnázium Jana Blahoslava cílí na zvýšenou jazykovou přípravu. Jednali hodně nefér, pokárala radní senátorka Seitlová

Krajská zastupitelé nakonec přiměli radní, aby se Gymnázium Jana Blahoslava omluvili.

„Postup, který zvolili, byl naprosto nevhodný. Skoro působí dojmem, že mohl být záměrný. Vůči rodičům dětí a také zaměstnancům školy to bylo hodně nefér,“ míní přerovská senátorka Jitka Seitlová, která je zároveň členkou krajského zastupitelstva. Zajímá vás dění v krajích?

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

Omluva gymnáziumu příští osmiletý cyklus nevrátí. Vedení školy teď bojuje alespoň za to, aby se mu primu podařilo znovu otevřít od dalšího školního roku. Kraj to nevyklučuje, zástupci radních budou jednat s ředitelkou Studýnkovou o variantách řešení.

„Hledáme cesty. Možnost, že se tam prima vrátí, je pořád ještě otevřená,“ sdělil náměstek hejtmána Ladislav Hynek. Podle něj se kraj nechystá na žádnou redukci, ale zároveň ani posilování víceletých gymnázií, drží se pouze již dříve schváleného dlouhodobého záměru. Ten doporučuje zajistit třídy na víceletých gymnáziích pro pět až deset procent dětí daného věku.

„Nemůžeme tam nechat nastoupit třicet procent žáků, protože ti pak chybí v učebních a technických oborech,“ uvedl Hynek.

Tahanice kolem primy na gymnáziích není jediným kontroverzním krokem kraje, který se dotýká Přerova. Už na začátku roku vyplynulo na povrch také to, že po čtvrtstoletí končí ve městě pobočka hranické střední zdravotnické školy (psali jsme zde).

„Mám pocit, že se s Přerovem spekuluje. Tyto kroky nesvědčí tomu, aby se město rozvíjelo tak, jak bychom si přáli. Ubývá obyvatel a ubývat bude i studentů. To je pro Přerov velká škoda,“ upozornila Seitlová.

URL| http://olomouc.idnes.cz/prerov-zruseni-otevreni-primy-gymnaziu-jana-blahoslava-gymnazium-jakuba-skody-gd2-/olomouc-zpravy.aspx?c=A170410_2318413_olomouc-zpravy_stk

Ruské zkušenosti s terorismem

9.4.2017 ČT 24 str. 08 21:05 Horizont

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Rusko má s terorismem své vlastní a velmi specifické zkušenosti. Moskva s ním vede nevyhlášený boj nejméně od poloviny devadesátých let, kdy na Kavkazu vzplanuly války za nezávislost Čečenska.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Válka s terorem, téma, které se v Rusku zabydlelo mnohem dříve než na Západě. Rok 95, Čečensku vrcholí první z bojů o nezávislost. Šamil Basajev, jeden ze separatistických velitelů, podnikne zoufalý krok. Bere útokem nemocnici v jihoruském Buďonnovsku. Stovky obětí a zraněných, přes tisíc rukojmí. Převážná většina lidí je po pár dnech propuštěna, povstalci uniknou a vynutí si zastavení ruské ofenzivy. Západ je sice kritický, ale převažuje spíše diplomatický tón.

Bill CLINTON, americký prezident /17. 6. 1995/

Vůbec nic nemůže ospravedlnit tento pobuřující akt v nemocnici.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Rusko je přímočaré. Plných 6 let před útoky na New York a Washington.

Boris JELCIN, ruský prezident /17. 6. 1995/

I tento příklad vás musí znovu přesvědčit, že Čečensko je centrem světového terorismu.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

První a druhá čečenská válka na přelomu milénia. Mají na kontě množství civilních obětí. Podle některých odhadů až stovky tisíc. Boje odstartovaly a akcelerovaly sérií atentátů. Jen Moskva zažila útoky na plně obsazené divadlo na Dubrovce, na metro, na obytné domy i na letiště Domodědovo. Snad nejhorší teroristický útok má za sebou jihoruský Beslan. V místní škole bylo v roce 2004 zabito bezmála 200 dětí. Rusko na Kavkaze vybojovalo vítězství. Režim Ramzana Kadyrova, spojence Moskvy, udržuje pořádek, válka ale neskončila. Pokračuje dál. Je tišší, ovšem stále krvavá. Vídeň 2009, vražda 3 výstřely do hlavy z bezprostřední blízkosti, za bílého dne na rušné ulici. Zabit byl Čečenec Umar Israjlov, bývalý Kadyrovův osobní strážce a jeho pozdější rival. Rakouský soud usvědčil tři spolupachatele. Skutečné motivy a zadavatelé zůstali ve stínu a tento stín se pomalu sune dál a dál.

Recep ERDOGAN, turecký prezident /říjen 2016/

Zlepšíme naše vztahy s Ruskem v každé oblasti jako jsou obrana, politika, ekonomika, turismus a kultura.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Nedávné námluvy Recepta Erdogana a Vladimira Putina ohrožily i tradiční útočiště čečenské diaspory - Turecko. Atentát na jednoho z klíčových vůdců ozbrojené opozice /nesrozumitelné/ v Istanbulu následoval jen měsíc po setkání prezidentů. /Nesrozumitelné/ bojoval proti Rusům nejen na Kavkaze, ale údajně také na Ukrajině a v Sýrii. Terčem útoku se staly i další důležité postavy čečenského exilu. Žádný z atentátů se nepodařilo vyšetřit. Jedno je ale jisté, všechny oběti jsou Čečenci a patří k nejméně postaveným v hierarchii rebelů. Tomáš Šponar, Česká televize.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A teď nás po telefonu slyší Emil Aslan, odborník na bezpečnost **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý večer.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Ve Stockholmu i Petrohradě patrně útočili Uzbeki. Proč se daří radikálům rekrutovat bojovníky z těch postsovětských republik a ví se, jak početnou skupinu tvoří v organizaci Islámský stát? Ono se říká, že ruština je druhým nebo třetím nejvíce používaným jazykem mezi džihádisty.

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

No, džihádistů z postsovětských zemí je v Sýrii podle různých odhadů minimálně 7 tisíc lidí, možná 10 tisíc lidí a oni pocházejí zejména ze Severního Kavkazu, z ruských měst a ze středoasijských zemí a co se motivace jednotlivce přimknout k řadám Islámského státu týče, ta je opravdu rozmanitá podle mých posledních studií. Hrají roli snahy zažít válečné dobrodružství, stát se součástí vojenského bratrství nebo pomoci syrským civilistům až po snahy některých přispět k vytvoření islámské utopie a zabít nevěřící nebo zajistit blahobyt pro sebe a své rodiny.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Je terorismus něco, co ty středoasijské, postsovětské republiky jen exportují nebo je i jejich vnitřním problémem? Mají tamní režimy situaci na svém území pod kontrolou?

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

V posledních letech se středoasijské země nepotýkají s významnými problémy, které jsou spojeny s terorismem džihádistickým. Možná s výjimkou několika nedávných útoků v Kazachstánu. Místní režimy mají dění ve veřejném prostoru pod kontrolou a většinou radikují v zárodku jakékoli snahy o odpor, což platí zejména pro Uzbekistán, ale i pro Kazachstán a další země regionu.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Když se podíváme teď na Rusko. To spoléhalo ve svém boji proti terorismu na identifikaci džihádistů působících v Sýrii a navrátilce zkoušely úřady zastavit a nebo zatknout. Selhává tedy tato strategie?

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

No, ruské úřady se nejdříve snažily vypustit ze země tisíce dobrovolníků, kteří se chystali do Sýrie, aby se, aby oslabili místní džihádistické skupiny. To se dělo začátkem tohoto desetiletí, a to se jim z velké části podařilo, takže místní odbojová nebo džihádistické hnutí bylo velmi silně oslabeno, zejména na Severním Kavkaze. Co se návratu džihádistů do Ruska týče, nemáme přesné informace o jejich osudu, respektive o jejich, o jejich počtech, mnozí džihádisté se bojí do Ruska vrátit, takže zůstávají v Sýrii nebo v Turecku, ale další se, se do

Ruska vracejí a někteří z nich dokonce vedou v této zemi obstojný život, takže jsou takové dost, dost různé případy, co se týče návratu džihádistů do Ruska.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A jaké další prostředky, pokud nějaké používá Moskva k prevenci terorismu?

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

Moskva používá zejména předvečer zimních olympijských her v Soči velmi efektivní prostředky. Byly to třeba snahy o infiltraci džihádistických skupin na Severním Kavkaze, likvidace těch, kteří poskytovali džihádistům podporu, umístění značných vojenských a policejních sil, zejména protiteroristických jednotek na Severním Kavkaze a mimochodem během těch let byly v Čečensku vyvražďovány celé rodiny případných džihádistů, a to měly na starosti místní promoskevské milice, takzvaní Kadyrovci.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Teď jste mi vlastně částečně odpověděl na mou další otázku, jak moc se liší ruské metody boje proti terorismu s těmi západními. Zřejmě jsou tedy drastičtější.

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

Ano, ano, v obecné rovině by se dalo říci, že jsou podstatně méně vybíravé, často za hranou zákona.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Tolik Emil Aslan. Děkujeme za rozhovor. Na shledanou.

Emil ASLAN, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** UK

Na shledanou.

Žáci sami volají po tom, aby se ve školách o fake news učilo, říká expert na mediální výchovu

8.4.2017 aktualne.cz str. 00 Domáci
Markéta Hronová

Mediální výchova nemá nutit děti biflovat se data, ale rozvíjet v nich touhu o médiích přemýšlet, říká Radim Wolák. Praha - O médiích by se žáci a studenti měli

Praha - O médiích by se žáci a studenti měli ve školách učit už více než deset let. Zatímco audit národní bezpečnosti doporučuje i kvůli rozvoji sociálních sítí a dezinformačních webů mediální výchovu na školách posilovat, mluvčí prezidenta Jiří Ovčáček ?tuto snahu na Twitteru shazuje: "Je třeba pohlídat, aby žáci přemýšleli ideově a v duchu naší současnosti."

"Rozhodně nejde říct dětem: tohle čtete a tohle ne. Měli bychom je upozornit, že každý obsah vzniká z nějakého důvodu, a co by za tím mohlo být. Ony samy si rozhodnou, co si vyberou," ujišťuje v rozhovoru Radim Wolák, z katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze.

Co podle vás studenti vědí o médiích?

Vědí toho hodně. Jen se v tom občas nemohou vyznat. Učitel by je měl vlastně jen navést k tomu, aby si věci pojmenovali sami. Proto jsou obavy některých učitelů, že toho o médiích vědí méně než jejich žáci, zbytečné. Stačí si s nimi o médiích povídat, nechat je projevit jejich dotazy, pochybnosti, úvahy, většinou situaci trefně pojmenují.

Je mediální výchova na českých základních školách dostatečná?

Dnešní život je natolik prostoupen médii, že je nezbytné začít děti připravovat, aby ze soužití s nimi měly co nejméně škod a co nejvíce užitku. Přemýšlet o tom, co nám média dávají a co berou. Učit se je využívat. Rozumět jim. Někde se to daří lépe a někde hůře

Proč?

Důvodů je více. Chybí kvalitní metodiky, učitelé nemají dostatečnou podporu, prostředí se rychle mění. Je potěšitelné, že se téma medií dostalo do výuky, je ale samozřejmě stále co vylepšovat.

OECD bude v rámci globálních kompetencí testovat, jak si studenti umějí poradit s takzvanými fake news, Česko se ale testů nezúčastní. Není to podle vás škoda?

Téma je nyní hodně aktuální a je potěšitelné, že s u nás začínají objevovat projekty, které pomáhají školám tuto oblast pojmenovat a uchopit. Studenti a žáci po tom často volají sami.

Jak volají?

Třeba studenti Masarykovy univerzity v Brně vymysleli projekt Zvol.si.info. Vytvořili jakýsi návod, jak poznat dezinformace, s kterým objíždějí střední školy i své vrstevníky. Školy si je samy zvou, je to takový projekt studenti pro studenty.

Měli by se studenti učit přímo o dezinformačních webech?

Ano, mělo by to být součástí mediální výchovy. Určitě neexistují žádné seznamy ani metodiky na to, jak poznat dezinformační weby. Vytvoří se to rychleji, než situace na školách, takže forma záleží čistě na učiteli. Jde o to, aby studenti přemýšleli o tom, co konzumují.

Jak mediální výchova ve školách nejčastěji probíhá?

Každá škola si může zvolit formu, která jí bude vyhovovat. Protože je mediální výchova vymezena jako téma průřezové, měla by se prolínat jednotlivými vzdělávacími oblastmi, stát se jejich přirozenou součástí. Učitel češtiny pak hovoří o jazyce v médiích, dějepisec o dějinách medií a roli medií v dějinách, zeměpisec třeba o tom, jak nám média prezentují svět kolem nás.

Může to být i samostatný předmět?

Pokud má škola prostor a učitele, tak ano. Porozumění médiím jde rozvíjet i formou projektů a besed.

Mají školy studenty učit spíše kriticky analyzovat média nebo to, jak je tvořit? Řada škol mi odpovídala, že mediální výchovu řeší tím, že mají školní časopis nebo nechají studenty zpracovat reportáž…

Zdá se, že nejlépe je oba přístupy spojit. Zkusit si vytvořit článek, pak si o něm promluvit, podívat se na to, jak jej vytvořil profesionál, zhodnotit. Žákům můžete tisíckrát povídat o tom, že wikipedie nemusí být zrovna bezpečný zdroj, stačí ale nechat žáky jednou vytvořit heslo, u toho poznají, jak je to snadné a těžké zároveň, jak snadno tam může vzniknout nepřesnost, teprve potom to začnou lépe vnímat.

Jak je to u středních škol?

U nás je mediální výchova na středních školách zakotvena zejména v gymnaziálním vzdělávání, ale je mnoho středních odborných škol, které vědí, že pokud chtějí své svěřence dobře připravit do života, musí vzít mediální problematiku v potaz. Mediální výchova se tak hodně rozvíjí zejména na obchodních školách.

Mají učitelé k dispozici dost materiálů, ze kterých mohou vycházet?

V době, kdy se téma začalo zavádět, vzniklo u nás mnoho zajímavých podpůrných materiálů. S tím, jak se proměňuje mediální prostředí, je potřeba tyto materiály obnovovat, některé rychle zastarávají. Ačkoli hlavní otázky zůstávají, je třeba se posouvat dál. První materiály vznikaly v době, kdy ještě neexistovalo slovo Facebook.

Hlásí se učitelé o pomoc?

Učitelé hlavně potřebují získat jistotu, kudy s mají vydat. Mnohdy je jim v různých učebnicích předkládáno, že by měli v rámci mediální výchovy zkoušet data a různé údaje, to mne osobně děsí. Myslím, že mediální výchova nemá nutit děti biflovat se data o médiích, ale rozvíjet v nich touhu přemýšlet o tom, co média jsou, kde se vzala, co nám dávají, co nám mohou dávat. Vnímat je. Mít z nich radost. Nepodléhat jim. Hlavně vědět, co od nich mohou čekat a co ne.

Mělo by se ministerstvo školství na mediální výchovu více zaměřit? Dnes nijak nezjišťuje, jak se na školách učí, a ty mají hodně volnou ruku…

Testování mediální gramotnosti je velmi těžké a ještě těžší je testování kvality výuky. Obávám se, že by to vedlo k většímu odklonu mediální výchovy od rozvíjení otázek k předkládání odpovědí.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zaci-sami-volaji-po-tom-aby-se-ve-skolach-o-fake-news-ucilo/r~3c64d796193011e783780025900fea04/>

Útok USA na Sýrii Trumpovi přinese politické body. Konflikt s Ruskem nehrozí, tvrdí amerikanista

7.4.2017 info.cz str. 00 Svět

Eliška Kubátová

Včerejší varování Washingtonu, že v reakci na chemický útok nevyklučuje vojenský zásah, se přes noc potvrdilo. Prezident Donald Trump dal příkaz k vypálení 59 raket na základnu syrského letectva. Přestože šlo o omezený útok, je to důležité symbolické gesto, kterým Trump dává protivníkům najevo, že se nebojí použít vojenskou sílu. Západ za to šéfa Bílého domu plácá po ramenou, naopak nejrozhročenější reakce přišla podle očekávání z Moskvy, která Spojené státy obvinila z porušení mezinárodního práva. Vzhledem k ruskému působení na Ukrajině je ale pozice Moskvy v otázce dodržování mezinárodních dohod značně zdiskreditovaná, tvrdí vedoucí katedry amerických studií **FSV UK** Kryštof Kozák.

„Myslím si, že ten útok má určitou logiku. Když se podíváte na ty snímky mrtvých dětí, které vypadají dost hororově, Donald Trump byl donucen něco udělat. Pokud by neudělal nic, všichni by ho přirovnávali k prezidentu Obamovi, který v roce 2013 slíbil slavnou červenou čáru – pokud někdo použije chemické zbraně, Amerika zaútočí. Pak ale Bašár Asad chemické zbraně použil a Obama se z vojenského útoku vykroutil,“ řekl pro INFO.CZ vedoucí katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd** UK Kryštof Kozák.

Předchozí prezident Barack Obama se tehdy k vojenskému útoku neodhodlal a zůstalo pouze u dohody, že Rusko pomůže, aby se syrský režim chemických zbraní zbavil. „To se ale evidentně definitivně nestalo a Donald Trump nechtěl být v pozici jako Obama, který čelil kritice, že je neakceschopný a nedokáže prosazovat americké zájmy,“ dodává Kozák s tím, že z tohoto hlediska to byla perfektní příležitost, aby Donald Trump ukázal, že nedokáže nečinně přihlížet a nebojí se americkou vojenskou sílu použít.

„Myslím si, že u svých voličů získal politické body – spíš je tím útokem získal, než ztratil,“ tvrdí analytik. Po zkušenostech z intervence v Iráku jsou sice Američané většinou proti jakékoliv další masovější pozemní akci, omezené údery ze vzduchu jim ale nevadí. „Limitované útoky za použití raket odpálených z lodí, kdy americkým vojákům v podstatě nic nehrozí, nejsou u americké veřejnosti až tak nepopulární,“ vysvětluje Kozák.

K vojenskému útoku se Washington rozhodl vůbec poprvé od začátku války v Sýrii, jde proto o velmi důležitý symbolický krok. „Je to jasné ale velmi důležité varování, protože si američtí protivníci uvědomí, že je Donald

Trump ochoten použít americkou vojenskou sílu. Útok byl ale relativně omezený. Zničil jedno letiště a Američané si dali pozor, aby při tom nezabili žádné Rusy," říká amerikanista.

Rusko štěká, ale nekousne

Právě k Rusku, které je klíčovým spojencem Asadova režimu, se po americkém útoku upírají zraky celého světa. Reakce Moskvy na sebe nenechala dlouho čekat – pozastavila platnost dohody s USA, která měla zabránit incidentům mezi ruskými letouny a silami koalice vedené Spojenými státy, a žádá svolání mimořádného zasedání Rady bezpečnosti OSN, aby jednání Washingtonu odsoudila. „Rusové mají samozřejmě pravdu, že to je porušení mezinárodního práva, ale vzhledem k tomu, co udělali s mezinárodním právem oni, jsou v této kritice celkem zdiskreditováni,“ tvrdí Kozák.

Rusko, které je nejen Bašárovým spojencem a v Sýrii má navíc největší vojenskou základnu mimo své území, z útoku rozhodně nadšené není, pokud se ale ukáže, že to skutečně byla jednorázová symbolická odpověď na použití chemických zbraní, k výraznějšímu vyhrocení vztahů nebo dokonce ke konfliktu to mezi Moskvou a Washingtonem nepovede, myslí si Kozák.

„Sarin je nebezpečná věc, a jestli se mezinárodní společenství v dnešní komplikované době ještě na něčem shodne, tak je to jejich zákaz. Chemické zbraně postihují zejména civilisty velmi brutálním způsobem, a je proto v zájmu všech aktérů mezinárodního práva, aby jejich použití bylo nějakým způsobem trestáno,“ dodává amerikanista. Zatímco Rusko nešetří v reakci na americký úder ostrými slovy a Washington dokonce obviňuje, že měl útok naplánovaný ještě před úterním použitím chemických zbraní, státy západního světa krok Spojených států podpořily.

Dnešní útok je zároveň důležitým obratem v postoji Donalda Trumpa k Bašáru Asadovi. Zatímco za Baracka Obamy Spojené státy trvaly na tom, že by Asad měl z čela Sýrie odejít, s příchodem Donalda Trumpa to vypadalo, že budou USA v rámci boje proti Islámskému státu ochotny tuto podmínku zmírnit. „Poslední události ale napovídají tomu, že i Donald Trump bude trvat na té Obamově staré podmínce, že mír v Sýrii je možný pouze bez Bašára Asada v čele Sýrie,“ tvrdí Kozák.

URL| <http://www.info.cz/clanek/7559/utok-usa-na-syrii-trumpovi-prinese-politicke-body-konflikt-s-ruskem-nehrozi-tvrdi-amerikanista>

Hostem Interview je politický geograf Michael Romancov

7.4.2017 ČRo Plus str. 01 11:34 Interview Plus

Jan BUMBA, moderátor

Rusko podle bývalého velitele italských ozbrojených sil hraje velkou strategickou hru s cílem posílit svůj globální status. Posilování pozic v Arktidě, Pobaltí, u Černého moře a ve Středomoří vytváří podle Luigiho Binelliho Mantelliho kolem Evropy železný oblouk. Jak by na to měla Evropa reagovat? Dobrý poslech přeje Jan Bumba. Naším hostem je politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha, dobrý den.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Přijde vám ta metafora toho železného oblouku nebo železného pásu kolem Evropy trefná?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Trefná je. Otázka je, nakolik je přesná také, protože jedna věc jsou ruské ambice, které rozhodně takové jsou. Druhou věcí potom jsou ruské schopnosti ty ambice něčím konkrétním naplnit, a tam jsou obrovské otazníky.

Jan BUMBA, moderátor

Určitě si to podrobně rozebereme. Ale zkusme se podívat na ten pás nebo na ten oblouk podle jednotlivých dílků. A začněme na severu. Podle italského admirála tedy Rusko obnovuje základny ze sovětské éry v Arktidě a znásobilo vojenské síly v Kaliningradu. Co se ví o té Arktidě, protože to zrovna není téma, které by se často nějak objevovalo v médiích.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

V médiích to časté není. Nicméně jaksí je to jedno z těch nejzajímavějších teritorií, pokud jde právě o to, kam se Rusko snaží expandovat. Vedle toho, že Arktida je pravděpodobně nesmírně bohatá na zásoby nerostných surovin, tak v souvislosti s fenoménem té takzvané globální klimatické změny by mohla získat výrazně větší význam z hlediska dopravy zejména v letních měsících mezi Dální východní Asií a Evropou. A Rusko dává najevo už pěkných pár let, že v tomto prostoru hodlá hrát nějakou důležitou roli. Dokonce se nechali Rusové slyšet vlastně, že mají zájem tam redefinovat hranici, vlastně mezinárodně uznanou hranici takzvané exkluzivní ekonomické zóny. A kdyby jim to zbytek světa odsouhlasil, tak by se nám Rusko mohlo zvětšit o pěkných 2,5 milionu čtverečních kilometrů. To znamená, jaksí ty, ten zájem o tenhle ten problém, tenhle ten region tady je obrovský. A navíc je to prostor, kde Rusové velmi nahlas dávají najevo, že mají silné vojenské postavení a ty vojenské kapacity chtějí ještě posilovat.

Jan BUMBA, moderátor

Kaliningrad, to je taková kapitola sama pro sebe, exkláva vlastně. Pro Rusko to je čistě vojenská základna?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Není to čistě vojenská základna, protože oni tam žijí, obyvatelé byli, rozsáhlé jaksí představy o tom, jak se to zmodernizuje, že se vlastně z Kaliningradu stane jakýsi ruský Hongkong. Jako zatím u všech podobných ruských jaksí deklarovaných ambic na nějakou modernizaci zatím z tohohle toho nic moc není, ale pokud se nepletu, v Kaliningradu se má hrát i nějaká skupina mistrovství světa ve fotbale. Rekonstruují tam stadion. To znamená, Rusko se snaží vlastně tu kaliningradskou oblast prezentovat zase jako tu úspěšnou část Ruska, jestli se to povede, nebo nepovede, těžko říct.

Jan BUMBA, moderátor

A to, že se tam znásobily nebo zvýšily přinejmenším vojenské jednotky a vybavení, tak to není žádné tajemství.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

To není žádné tajemství. To se ví. Dokonce to není tak dlouho, co tam Rusové rozmístili prý ty baterie střel Iskander, což vlastně mění tu rovnováhu nebo spíš nerovnováhu sil v prostoru středo, řekněme, východní Evropy. Někteří experti dokonce prohlásili, že vlastně ty Iskandery odtamtud jsou schopné doletět až na Dánské úžiny, tím pádem vlastně že Rusko je schopné v případě nějakého konfliktu z Kaliningradu poměrně rychle takřkajíc zašpuntovat Dánské úžiny, což by byla obrovská výhoda v případě nějakého konfliktu.

Jan BUMBA, moderátor

Ted' musíme udělat takový pomyslný velký skok, protože dalším bodem onoho železného oblouku podle Binelliho Mantelliho je Krym, na kterém po anexi Rusové budují významnou základnu pro přístup k Černému moři. Ukazuje se, že tohle byl hlavní důvod pro anexi Krymu?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Upřímně řečeno. Tohle to je něco, čemu já nerozumím, protože Rusko ještě předtím, než anektovalo Krym, tak ponecháme-li stranou základnu v Sevastopolu, kterou těsně předtím, než vlastně Krym byl anektován, tak byla prodloužená smlouva na její pronájem až do roku 2042, to znamená, tam bezprostředně prostě nic nehrozilo a všechny ty řeči, že se tam měla vytvářet jakási americká základna nebo základna NATO, to jsou prostě nesmysly, které nicméně jsou neustále jaksi opakovány v různých médiích, tak ponecháme-li stranou Krym, tak Rusko mělo k dispozici dalších asi 700 kilometrů černomořského pobřeží a jeho schopnost vojensky něco v tom takzvaném akvatoriu Černého moře ovlivňovat, tak ty bezprostředně vlastně s těmi kapacitami na Krymu zase až tak úplně nesouvisí. Černé moře je vlastně natolik malá vodní plocha, že spoustu věcí lze ovlivnit úplně v pohodě i z pevniny a Rusko třeba mělo námořní základnu v přístavu v Novorossijsku.

Jan BUMBA, moderátor

Zdaleka největší pozornost v rámci toho rozhovoru, který poskytl italský admirál magazínu Euobserver, je ovšem věnována Blízkému východu a Středomoří a není pochyb o tom, že to jsou nejviditelnější kroky Ruska v poslední době. V Sýrii Moskva zachránila před pádem vlastně Bašára Asada. A dá se říci, že za to může počítat se základnou v Latakiji a námořní základnou v Tartúsu?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Ano i ne. Protože zaprvé Rusové, respektive předtím Sovětský svaz už na těchhle těch místech přítomni byli a ono se potom při bližším ohledání vlastně ukázalo, že tahlec ta námořní zařízení prostě nemají dostatečnou kapacitu na to, aby to umožnilo ruskému hladinovému loďstvu, případně ponorkám dlouhodobě v prostoru Středozemního moře vlastně nezávisle, nezávisle operovat. Oni by museli ty obě základny zásadním způsobem rozšířit a modernizovat, což je otázka, jestli na to budou mít prostředky, respektive jestli na to budou mít dost času, protože čert ví, co všechno se v Sýrii bude, nebo nebude dít. Nicméně tady vlastně můžeme říci, že se Rusko jakoby vrací na pozice, které už svého času měl Sovětský svaz.

Jan BUMBA, moderátor

Právě ta Sýrie, právě ruské angažmá v Sýrii je tím zlomovým bodem, který jaksi Rusko vrací do té velké globální hry o Blízký východ?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Opětne těžko říct, protože je zapotřebí si uvědomit dvě věci. Zaprvé v tom konfliktu v Sýrii, protože my to vnímáme evropskou optikou, těžko to můžeme vnímat optikou jinou, tak my se soustředíme na akce Ruska, případně Spojených států. A myslím si, že dost dobře nevnímáme, jakou roli tam hraje Írán a Saúdská Arábie, případně nějaké další, řekněme, arabské nebo regionální státy. Samozřejmě Turecko. A z informací, která já jsem načerpal z tisku, protože samozřejmě nejsem žádný expert na Blízký východ, neumím ani arabsky, ani, ani persky, takže se musím spoléhat teda na zdroje, řekněme, v angličtině, tak to vypadá, že momentálně zdaleka nejsilnější pozici má Írán. A Rusko třeba v devadesátých letech se snažilo úspěšně předstírat vlastně, že mezi Moskvou a Teheránem existuje nějaká strategická aliance a že jsou parťáci. Ale opětne při bližším ohledání se ukázalo, že Teherán si dělal to, co chtěl. A tam, kde mu to vyhovovalo, tak s Ruskem spolupracoval, ale tam, kde mu to nevyhovovalo, tak v zásadě Teherán na Moskvu nikdy nebral žádný velký ohled.

Jan BUMBA, moderátor

Jak to je dneska, protože nedávno byl vlastně v Kremlu na jednání íránský prezident Hasan Rúhání, oficiální zprávy hovořily o tom, že to bylo oboustranně skvělé a spokojené a tak dále. Jak se Rusko srovnává s Íránem, který má také samozřejmě obrovské ambice ve svém regionu?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Když se podíváme pouze na tu optiku oficiálních kremelských médií, tak to vypadá, že to je úžasné partnerství, podobně jako v Číně. Ale Rusové začínají velmi rychle střizlivět v tom, co všechno se jim daří, nebo nedaří s Čínou, protože opětně Peking si dělá to, co chce, to, co považuje za důležité nebo vhodné, a tam, kde to případně jaksí vyhovuje i těm ruským zájmům, tak tam nemají důvod, proč nespolupracovat, ale tam, kde ne, tak prostě Číňani si jedou po svých kolejkách a Moskva se může stavět na zadní a zatím s tím nic neudělá. A já nevidím důvod, proč by tomu v souvislosti s Íránem nemělo být úplně stejně. Navíc víme, že Íránci třeba byli velice nespokojeni nebo jsou velice nespokojeni i s tím, že Rusové zároveň o řadě věcí vyjednávají s Izraelci, protože to napětí mezi Izraelem a Íránem je zřejmé a je to jeden z těch velkých problémů na Blízkém východě, čili tady nemůžeme hovořit o žádné alianční spolupráci, ale spíš podle mého názoru o tom, že čas od času se objeví problém nebo série problémů, kde mají podobný pohled, a tam se podporují, ale jinak si jedou každý sám za své.

Jan BUMBA, moderátor

Teď abychom dokončili ten pomyslný oblouk nebo pás, tak musíme zase zpátky ke střednímu moři, pardon, Středozemnímu moři. Jak úzké vazby se Rusko snaží vybudovat s Egyptem, protože to je další strategická země, také se psalo o tom, že Moskva se snaží navázat nějaké speciální vztahy, ale na čem by mohly být založené?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Opětně. Historicky tady je ten neuvěřitelně úspěšný vstup do Egypta po suezské krizi v roce 1956, kdy vlastně Sovětský svaz tehdy vlastně v čele stál Nikita Sergejevič Chruščov, tak vlastně poprvé demonstroval schopnost působit aktivně i někde jinde než vlastně bezprostředně na té hraniční linii někdejšího Sovětského svazu, ale víme, že to dopadlo poměrně neslavně. Mimo jiné to je jedna z takových spíš úsměvných záležitostí. Chruščov, když byl potom detronizován, tak byl obviněn vlastně z toho, že zaprodal Marxe za Mohammada právě jaksí, jak se intenzivně sblížoval s Egypťany. V sedmdesátých letech z toho partnerství prostě nezůstalo už nakonec vůbec nic, protože se ukázalo, že pro Egypt, zejména ve vztahu k Izraeli a k tomu konfliktu s Izraelem, jsou tím jediným podstatným spojencem Spojené státy americké. A obecně se domnívám, že ruské úspěchy na Blízkém východě jsou spíš takové nebo se zdají být takové právě proto vlastně, že Bílý dům dlouhodobě ten blízkovýchodní, pod vedením Baracka Obamy, dlouhodobě ten blízkovýchodní prostor podceňoval, než že by Rusko bylo tak silné.

Jan BUMBA, moderátor

No, a abychom to ještě dořekli, tak nám zbývá Libye, která vlastně nefunguje jako skutečný stát. Vypadá to teď nebo rýsuje se to tak, že Rusové nyní vsadí na podporu Khalífa Haftara, muže vlastně s vlastní armádou, a za to si řeknou o další základnu?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Je to možné. Opětně, pokud by se jim to podařilo, tak by se vraceli do prostoru, kde svého času už svá námořní zařízení měli v době režimu plukovníka Kaddáfího. Ale přesně jak jste řekl, tam vlastně se jedná o stát, který momentálně nemá akceschopnou centrální vládu, a podpora různých warlordů, to je věc, která vlastně v tom krátkém horizontu může být úspěšná, ale z hlediska dlouhodobého jde o to, jestli zrovna tenhle konkrétní aktér jaksí bude mít nějakou důležitou roli v těch celolibyjských záležitostech nebo třeba kdyby se Libye rozpadla, což je samozřejmě také možný scénář, pak by to pro ně bylo výhodné, ale asi je velmi obtížné být prorokem v případech libyjských záležitostí.

Jan BUMBA, moderátor

Hostem dnešního Interview je politický geograf Michael Romancov. Pane Romancove, souhlasíte s tou tezí, že Rusko to všechno dělá, veškerou tuto aktivitu vyvíjí kvůli tomu, že chce mít status globální velmoci?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Rusko by chtělo mít status globální velmoci, ale na to nemá kapacity. Rusko nicméně může být velice intenzivním způsobem přítomné a komplikovat různým jiným aktérům vlastně jejich plány v vlastně celém euroasijském prostoru, protože to je prostor, který je buďto v těsném sousedství Ruska nebo v takové vzdálenosti od Ruska, že tam jsou schopni celkem bezproblémově operovat a komunikovat. To znamená, Arktida, Baltské, Černé moře, Středozemní moře, tam to možné je. Nedovedu si představit při stavu současných ruských námořních kapacit, že by Rusko bylo schopné se prosadit jako důležitý aktér v Jihočínském moři, v Karibiku, v Indickém oceánu. Tam jsou sice také náznaky třeba spolupráce s Venezuelou nebo údajné ruské pokusy navrátit se do zátoky Kamran ve Vietnamu, ale myslím si, že to jsou spíš jenom věci, které proběhly médií, ale že se tam reálně nic podstatného neděje.

Jan BUMBA, moderátor

Když mluvíte o kapacitách, tak jaké kapacity máte namysli? Čistě vojenské nebo ekonomické nebo třeba i to, že Rusko má dlouhodobý demografický problém a je možná otázkou i, jestli by měla jaksi, kým ty případné základny obsadit.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Já myslím, že všechny tyhle ty věci je zapotřebé, zapotřebí vnímat jaksi komplexně. Samozřejmě, že jde primárně o ty vojenské, respektive námořní kapacity a tady na tom ruské námořnictvo zdaleka není tak dobře jako pozemní síly, kde, nebo kam, do jejichž modernizace směřuje podstatně větší díl těch prostředků, nežli do modernizace námořnictva. Potom je tady samozřejmě ekonomický potenciál, protože ty ozbrojené síly prostě stojí neuvěřitelné množství peněz a otázkou je, jak dlouho si ruský režim bude moci dovolit tuhle tu modernizaci. Vlastně podle některých odhadů zhruba až třetina všech vládních výdajů, přičemž něco z toho probíhá vlastně v jakémsi utajeném režimu, je směřováno do těch sfér, které mají bezprostřední vliv na bezpečnost země, ale, když si uvědomíme, že na jednu stranu ruská vláda, ale třeba i agentura Bloomberg prostě deklaruje, že Rusko se snaží vyhrabalo z recese a začne se postupně ekonomicky zvyšovat a před třemi dny zároveň prezident Medveděv snížil vlastně životní, životní minimum, tak vidíme, že Rusko prostě v té socioekonomické oblasti má obrovské problémy. Čili jakým způsobem bude ruská vláda balancovat ten problém, který koneckonců byl vidět i v tom, že vlastně po dlouhé době zase spousta Rusů vyšla do ulic a demonstrovala proti korupci, to je v tento okamžik vlastně velká neznámá.

Jan BUMBA, moderátor

To je právě ta otázka, na kterou jsem se chtěl zeptat, jak dlouho vlastně občané budou souhlasit s touto politikou svého prezidenta a své vlády? Protože, když se podíváme třeba na takové statistiky jako HDP na hlavu, tak vidíme, že Rusko je v tomto ohledu třeba na třetině průměru Evropské unie nebo polovině proti České republice, aby bylo takovéhle srovnání. Takže jak dlouho budou ruští občané ochotni tolerovat tuto politiku, než řeknou: "Počkejte, proč vydáváte peníze na zahraniční základny a nedáte je nám dovnitř?"

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Já myslím, že Rusové by byli ochotni tohle to vlastně dlouho akceptovat, protože objektivně ten pocit velikosti, hrdosti na svoji zemi a tak dále, to je něco, co se zdaleka netýká jenom ruských elit, to se tam týká skutečně zásadní části populace, jenomže ona tady vlastně byla dlouho, tady byl dlouhodobý souhlas s touto politikou v situaci, kdy Rusko poměrně na tom bylo ekonomicky dobře. Oni sice mají ta, ta čísla ve srovnání s bohatými evropskými zeměmi jsou zoufale nízká, ale i ve srovnání s Českou republikou to není žádná sláva, jenomže jedna věc jsou čísla a druhá věc je trend. Jim prostě bylo v posledních letech pořád vlastně líp a líp,

takže oni z té zásadní bídy prostě šplhali poněkud, poněkud výš. Jenže to, se zdá, že se teď zastavilo a v Rusku začíná se stále výraznějším způsobem zvyšovat propast mezi tím, co ruší třeba blogeri, politologové, sociologové označují jako konflikt mezi prázdnou ledničkou a televizí, která říká něco jiného a zároveň z té televize se nese ten intenzivní velmocenský prostě diskurs: "My musíme čelit Spojeným státům, Číně, prostě Rusko všichni uznávají, vstáváme z kolen ...," a tak dál, ale ono jaksi je prima, že vstáváme z kolen, ale když nemáte čím naplnit tu lednici, když se nedostanete k lékům, když vám přestane chodit výplata a tak dál, a to všechno jsou věci, které se začínají velice dramatickým způsobem jaksi navyšovat tyhle ty problémy, tak si myslím, že nakonec vlastně Rusům bude ta zahraniční expanze v zásadě ukradená.

Jan BUMBA, moderátor

Ale teď, teď tomu tak není? Teď zatím převládá ten pocit hrdosti nad tím, že Rusko jakoby znovu se stávalo velmocí.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Já myslím, že se začínáme ocitat na konci období, kdy tohle to platilo a teď bude vlastně dlouhé období nebo krátké období, to nevíme, kdy vlastně tenhle ten pocit bude redefinován tvář v tvář těm socioekonomickým ukazatelům. A jestli to Kreml zvládne, nebo nezvládne, to v tento okamžik nevíme.

Jan BUMBA, moderátor

Pak je tam ještě jeden pohled. Jak jde takováto snaha o posilování nějaké strategické přítomnosti Ruska po světě s tím jeho vlastním tvrzením, že to je Západ a především Severoatlantická aliance, kdo se nebezpečně přibližuje Rusku, jestli Moskva nemá ten pocit, že vlastně dělá totéž, co se jí nelíbí, jen v opačném směru?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Tohle to je ale něco, co je dlouhodobě přítomné, jak v ruském, tak předtím sovětském, řekněme, tom vojensko-strategickém a zahraničně-bezpečnostním diskursu. Oni s tímhle tím nikdy neměli problém a hlavně ta představa: My se pořád jenom bráníme, my jsme nikdy nevedli útočnou agresivní válku, naopak jaksi přinášíme mír, stabilitu - to je něco, na čem tam dlouhodobě panuje celospolečenský konsensus. Až na naprosté výjimky s tímhle tím prostě souhlasí všichni Rusové, takže s tímhle tím Kreml problém nemá a mít nebude.

Jan BUMBA, moderátor

Hostem dnešního Interview je politický geograf Michael Romancov. Dá se říci, co vlastně pro nějakou zemi obnáší, když je pod ruským vlivem, nebo v čem je třeba pro nějakou zemi třeba blízkovýchodní nebo ve Středomoří budovat nějaké speciální vztahy s Ruskem?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Rozhodně neexistuje žádný příklad, kdy by ruský, předtím teda případně sovětský vstup do nějaké země, vedl k tomu, že by se v té zemi prostě zvedla ekonomická úroveň jaksi blahobytu, řekněme. Takový příklad neexistuje. Jsou příklady, kdy země byla vystavena občanské válce. Jednu stranu podpořilo Rusko, respektive Sovětský svaz, občanská válka skončila. Takže to přineslo tu stabilitu, která, já bych to nechtěl podceňovat, prostě když se někde válčí a válčit se přestane, tak to objektivně je zlepšení situace, ale Rusové potom vlastně byli schopni svým spřáteleným režimům poskytnout vojenskou pomoc, případně začít budovat nebo pomoci s budováním takové opravdu té hard struktury typu přehrady, železniční trať nebo něco takového, ale protože sám Sovětský svaz nikdy neměl jaksi plnohodnotným způsobem vyvinuté nic jiného, tak dál to potom nešlo, ale zejména tam potom poskytovali zbraně a tomu spřátelenému režimu, podobně jako to teďka vidíme v případě Sýrie a Bašára Asada, prostě poskytoval všemožnou diplomatickou a vojenskou pomoc. Stačí třeba vzít jenom v úvahu to, že Rusko je stálý člen Rady bezpečnosti OSN a jakýkoli problém prostě svým právem veta může smést se stolu. To je něco, co se počítá.

Jan BUMBA, moderátor

Pokud ovšem byl ten "arabský půlměsíc" tak rozkolísaný po těch, po "arabském jaru" a po těch různých revolucích, tak možná není vůbec divu, že bere Rusko jako pomoc někoho, kdo může prostě stabilizovat tu zoufale rozkolísanou situaci.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

To určitě ano a já myslím, že prostě tohle to je něco, čemu vlastně budeme muset nejenom v tom arabském světě, ale podle mého názoru se do podobných problémů řítí většina Afriky, tak toho prostě budeme svědkem. Jde akorát o to, kde tu stabilitu v tom vojenském slova smyslu bude nastavovat, dejme tomu, Rusko, kde Čína, kde Indie, kde případně ti tradiční hráči, na které jsme byli zvyklí, Francie, Spojené státy a tak dále. Ale to je něco, co tady historicky vždycky bylo. My jako Evropané jsme si vlastně odvykli vnímat sílu a působení síly někde v zahraničí nebo používání síly někde v zahraničí jako něco, co je z historického hlediska prostě přirozené. Ono jaksí, my jsme si zvykli na to, že žijeme v míru, že mír je úžasná hodnota, což zase já nechci, aby to vyznělo jakkoli ironicky. Ono to tak objektivně je, nicméně z historického hlediska prostě to, co v dějinách fungovalo podstatně delší dobu a co vždycky bylo prostě aplikováno, tak to je násilí, respektive válka.

Jan BUMBA, moderátor

No a teď jakou pozici zaujme a měla by zaujmout ta Evropa? Italský admirál Binelli Mantelli, jehož názorem jsme tento rozhovor začínali, řekl, že Evropská unie není v tuto chvíli strategickou mocností. To je potřeba brát jako fakt?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Jednoznačně je to potřeba brát jako fakt, ale otázkou je, proč tomu tak je a odpověď je poměrně snadná, protože evropské mocnosti nechtějí, aby se z Evropské unie ta mocnost v tom vojenském slova smyslu stala. Evropská unie je supermarket, Spojené státy jsou supermarket a superpower dohromady, Rusko je superproblém a je jenom na nás, jakým způsobem se vlastně budeme chovat. V tomto ohledu možná, zaplatpánbůh za migrační krizi, protože pokud začne Evropa bránit společnými silami své hranice, tak se tam vlastně dostane do hry ten prvek, který z historického hlediska u jakéhokoli prostoru, který byl vnitřně integrován, stál vždycky na začátku, ať už to byla třeba Švýcarská konfederace nebo Nizozemská republika a to vlastně byla společná obrana. To znamená, možná, že se naučíme díky migrační krizi společně bránit své hranice, dojde nám konečně, jaké kapacity k tomu potřebujeme a ony ty kapacity pro obranu hranic se potom dají případně použít i pro prosazování našich zájmů nebo našich hodnot na těch vzdálenějších horizontech, ať už je to Středozemní moře nebo třeba Rudé moře, Indický oceán a další části světa, kde svého času Evropané byli silně přítomni.

Jan BUMBA, moderátor

Tam je ale hodně "možná". V tuto chvíli, co je k dispozici, pokud by někdo měl nějak reagovat třeba na tu asertivitu Ruska, tak by to mělo být NATO?

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Určitě by to mohlo být, nebo mělo být NATO. Myslím si, že z hlediska vlastně těch námořních kapacit ještě pořád ten námořní potenciál evropských států NATO je výrazně větší, nežli námořní potenciál Ruska. Myslím si, že i jenom italské námořnictvo je v prostoru Středozemního moře zřetelně silnější, nežli to, co jsou tam schopni vlastně dopravit Rusové, samozřejmě, ponecháme-li stranou strategické raketonosné ponorky s jadernými zbraněmi, protože to je jaksí zbraň jaksí jiného, jiného typu. Ale uvidíme, co se bude dít dál, protože Británie opouští Evropskou unii, ale zůstane součástí Severoatlantické aliance, někdy kolem roku 2020 by měla být daná do služeb nová britská letadlová loď. To by mělo evropské kapacity nebo kapacity námořní evropských zemí NATO výrazným způsobem posílit, ale Evropa by měla prostě tuhle tu věc brát vážně a posílit své námořní kapacity, nejenom v těch pobřežních vodách na Baltu, ve Středozemním moři a tak dál, ale globálně, protože

my jsme globálně závislí na toku surovin, respektive zboží, to vlastně z Evropy učinilo ten globální, globální supermarket a ten by měl být schopen starat se také o svoji obranu.

Jan BUMBA, moderátor

Hostem dnešního Interview byl politický geograf Michael Romancov, který působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzitě Praha. Já vám děkuji za rozhovor. Děkuji, že jste přišel, na shledanou.

Michael ROMANCOV, politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Metropolitní univerzity Praha

Já děkuji za pozvání a hezký den vám a posluchačům.

Americký útok v Sýrii

7.4.2017 ČT 24 str. 13 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

To pronesl Bašár Asad, syrský prezident v roce 2015, před kamerami České televize. Dnes Bašár Asada hovoří o americkém útoku jako o aktivitě, která nebrala ohled na reálnou situaci a Rusko hovoří o americké agresi. Michael Romancov, politický geograf, co na to říká? Je to agrese, ten akt, který provedla americká armáda.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono vždycky záleží na tom prostě, kdo mluví. Rusové prohlásili, že to je agrese, dokonce prohlásili: "Je to agrese proti spojencům Ruské federace. Zajímavé je, že Rusko zároveň tvrdí, že žádné spojence nemá, připomněl bych výrok prezidenta Putina: "Zaplat' pánbůh za to, že nemáme žádné spojence, že Rusko nemusí brát ohled na někoho jiného, že prostě Rusko je velmoc a velmoc se pozná podle toho, že se chová tak, jak chce tehdy, když chce." Teď se najednou objevil prostě termín zaútočili jste na našeho spojence a proč je Sýrie spojenec? Protože naše armáda jaksi legitimní syrské vládě, podle jejich slov, pomáhá bojovat proti terorismu. To znamená, tady jsme svědky toho, že se prostě použije nějaká politická nálepka a s tím se prostě nedá nic dělat. Koneckonců on sám o sobě termín terorismus nebo terorista má tenhle ten politický podtext.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, ale nakolik ta nálepka v tomto případě sedí, nebo nesesí, když, a to je fakt, tato akce proběhla bez mandátu Rady bezpečnosti.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, proběhla bez mandátu Rady bezpečnosti. Na druhou stranu prostě na půdě Rady bezpečnosti, ale také ve Vídni, v Ženevě, v Astaně, měsíce, týdny probíhají jednání. Syrský režim se zavázal k tomu, že nebude používat chemické zbraně, respektive že je odevzdá a americký prezident a zdá se spolu s ním také vrcholní představitelé Austrálie, evropských zemí a tak dále, a tak podobně, všichni říkají, ano, důkazy jsou jednoznačné, použili, použili zbraně hromadného ničení, a to je něco, co nemůže být tolerováno. A teď si musíme vybrat, kterou tu pozici a proč považujeme za důležitější.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže tím pádem Rada bezpečnosti ale neplní svou funkci. Je nefunkční. Jak do toho mimochodem zapadá ta diskuse, která se vznáší ..., a teď se omlouvám, že to nedopovím ani tu otázku, protože míříme živě na tiskovou konferenci švédských vyšetřovatelů.

Americký útok na Sýrii

7.4.2017 ČT 24 str. 02 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Spojené státy totiž zaútočily proti syrskému režimu. V noci odpálily z válečných lodí ve východním středomoří 59 střel s plochou dráhou letu na leteckou základnu nedaleko Homsu v západní části země. Nebylo to zahájení rozsáhlejší ofenzívy. Americký prezident Donald Trump nařídil bombardování coby odvetu za úterní chemický útok na pozice povstalců, ze kterého Západ viní vládu v Damašku.

Donald TRUMP, americký prezident

Večer jsem nařídil cílený vojenský nálet na letišti v Sýrii, odkud byl chemický útok zahájen. Je životně důležité pro národní bezpečnostní zájmy Spojených států předejít používání smrtelných chemických zbraní a odradit od jejich šíření. Není sporu, že Sýrie použila zakázané chemické zbraně. Porušila své povinnosti vůči úmluvě o chemických zbraních a ignorovala naléhání Rady bezpečnosti OSN. Roky předchozích pokusů o změnu Asadova chování do jednoho selhaly a selhaly velmi dramaticky.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tento krok Washingtonu odsoudil Kreml a připomeňme, že jde o první větší rozkol mezi Donaldem Trumpem a Vladimírem Putinem. Původně se přitom zdálo, že oba prezidenti by k sobě mohli mít blízko. Západní spojenci naopak útok Spojených států podporují jako adekvátní reakci na použití toxických látek v provincii Idlib.

Sergej LAVROV, ruský ministr zahraničí

Samozřejmě, že jde o agresi na základě naprosto smyšlené záminky, připomíná mi to situaci v roce 2003, kdy Spojené státy a Británie spolu se svými spojenci vtrhli do Iráku bez souhlasu Rady bezpečnosti OSN.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Útok Spojených států je pochopitelný, vzhledem k rozsahu válečných zločinů, utrpení nevinných lidí, a taky kvůli tomu, že Rada bezpečnosti OSN je zablokována.

Francois HOLLANDE, francouzský prezident

Chemické zbraně byly znova použity a Američané se rozhodli zaútočit v Sýrii. Věřím, že to byla reakce, na kterou musíme navázat na mezinárodní úrovni, pokud možno na půdě OSN.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tolik jednoznačné reakce politiků na událost, která teď píše světové dějiny, která rozbouřila pozornost sociálních médií, médií tradičních a ostatně i pozornost akademické obce, dá se říci. Michael Romancov, politický geograf z **Fakulty sociálních věd**, bude dnes s námi analyzovat důsledky činu americké armády. Dobrý večer, pane doktore.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já jsem na úvod použil možná takový hyperbolický příměr k té světové šachovnici a o tom, jak se teď budou rozestavovat figurky. Je to skutečně přímě platný, toto je událost, která se bude psát tedy v knihách o světové historii, bude se na ni vzpomínat za desítky let?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Těžko říct, je to možné, protože potenciál, aby tenhle ten zásah vlastně vyvolal nějakou dramatickou změnu, tady bezesporu je, protože do hry jsou vlastně vtaženi dva důležití aktéři. Na jedné straně Ruská federace, která stojí za prezidentem Asadem a jeho režimem a na straně druhé nová administrativa ve Washingtonu, která se prostě rozhodla začít, začít jednat, že ten potenciál tady je, ale v tento okamžik ještě nevíme, co se bude dít, každopádně reakce, které přišly z Moskvy, vy jste citovali výrok ministra zahraničních věcí Lavrova, tak ty reakce jsou dosti v té rétorické rovině jaksi tvrdé, nicméně přece jenom budeme muset počkat na další vývoj.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, a co jsme to vlastně viděli? Ano, viděli jsme útok na leteckou základnu. Víme, co na papíře k němu vedlo, ale mě by zajímalo, jestli se tomu dá věřit.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, to je jaksi další úžasná otázka, protože je zapotřebí si uvědomit a připustit, že ve hře jsou obrovské emoce. Donald Trump zase v tom, co jste citovali, tak on celkem jednoznačně vlastně to shrnul, shrnul tím pravděpodobně pozici nejenom Spojených států, ale dejme tomu, toho západního společenství, to znamená, se Sýrií se vyjednávalo dlouhodobě, Syřané nedrží nebo režim Bašára Asada nedrží slovo. Opětne byly použity chemické zbraně. On v tom svém expozé zároveň prostě řekl také, že došlo k tomu, že byli zasaženi nevinní civilisté, včetně dětí. Tohle jsou všechno věci, které nám mohou připadat být jako zcela racionální, správné a potom je tedy ta obrovská emoce, smrt nevinných, zejména, zejména dětí. Pak je tedy druhá strana, která tvrdí něco úplně jiného. Rusové tvrdí: Byla to smyšlená záminka. Trumpovi padá rating, proto se zoufale snaží nějakým způsobem zalíbit, kdy by to nebyla tahle ta prefabrikovaná záminka, bylo by to něco jiného a Lavrov prohlásil, je to to samé jako, jako v Iráku. To znamená, máme tady dvě mocnosti s fundamentálně odlišným viděním té konkrétní situace, respektive s fundamentálně odlišným viděním světa.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, a která ta varianta je podle vás pravděpodobnější? Já se s dovolením odkážu na komentář hlavního komentátora Al-Džazíry, který říkal: "Pokud by Donaldu Trumpovi šlo skutečně o syrské děti, tak by pravděpodobně nezamezil jejich vstupování do Spojených států."

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je další jaksi rovina, která ten, která tady jaksi u tohoto toho problému je. A já bych samozřejmě rád věděl, která z těch stran má nebo nemá pravdu, ale tahle situace v Sýrii nebo v obecné rovině jakákoliv takováhle situace, je vždycky natolik komplikovaná a nejasná, že jaksi těžko říct, co je a co není pravda. Známe nějaká fakta, otázkou bude podle mého názoru klíčovou, jak se podaří nebo nepodaří vyvrátit či potvrdit to použití chemických zbraní, zejména o jakou chemickou látku tam šlo, protože to, co tvrdili Rusové, respektive Syřané, bylo, že to byla nějaká chemická látka, Západ, řekněme, tvrdí, že to byl sarin a podle toho, co tvrdí ti, kteří jsou kompetentní k tomu, aby posoudili, jakým způsobem se sarin dá vyrobit, jak dlouho se v ovzduší udrží a tak dále, tak to by signalizovalo, že tam musela být nějaká sofistikovaná příprava, které by pravděpodobně byl schopen syrský režim, ale ne jenom jaksi, kdekdo, že by to vyrobil v dílně.

Americký útok na Sýrii

7.4.2017 ČT 24 str. 06 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Se mnou ve studiu stále také Michael Romancov, politický geograf z Fakulty sociálních věd, s dovolením divácký dotaz, ptá se divák, co se představil jako Obyčejný občan a ptá se na onen předchozí útok, který je tedy přisuzován syrské armádě, útok v Chán Šajchúnu: "Co by vlastně Asad získal ojedinělým útokem chemickými zbraněmi na syrské město plné civilistů, když před dvěma lety přiznal a odevzdal chemické zbraně do rukou Spojených států právě proto, aby se vyhnul vojenskému konfliktu ze strany USA. Tak komu to sloužilo tedy?"

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak především on neodevzdal ty zbraně do rukou Spojených států. Ty zbraně s velkou ruskou asistencí vlastně byly likvidovány za dozoru mezinárodního společenství. A co by tím získal. To je samozřejmě velice dobrá otázka, protože ono je vůbec otázka, co se vlastně všechno v Sýrii děje a co se neděje. Protože existuje jeden poměrně zajímavý názor, který například v českém prostředí vlastně jako jeden z prvních, pokud ne vůbec první, zprostředkoval arabista Jan Čuřík, který říkal, že to, čeho jsme svědky v Sýrii, to jsou v podstatě plošné etnické čistky. Ono to vypadá, že v Sýrii žijí Syřané a samozřejmě ti lidé měli syrské občanství, ale to obyvatelstvo prostě není etnicky homogenní, tam je celá řada jaksi kmenů, plus je tam ten problematický rozdíl mezi šíity a sunnity. Já nevím, kdo přesně v téhle té oblasti žije, ale tak jak se divák ptá, tak já s tou malou informací o nebo malou znalostí problematiky v Sýrii říkám, že možné je, že zrovna v téhle té části Sýrie vlastně žije někdo, kdo je z nějakého důvodu nepohodlný tomu režimu, to znamená, ten zisk by mohl být velký, protože vlastně etnické čištění území, to je něco, co je součástí vlastně té občanské války. V zásadě od okamžiky, kdy bylo jasné, že režim není schopen ty nepokoje, které vypukly, prostě potlačit a uklidnit situaci, tak vlastně v ten okamžik začala, začaly se uplatňovat tyhle ty metody.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A vy vidíte, pane doktore, jasnou linku mezi výrokem už zmíněné Nikki Haleyové o tom, že Spojené státy mění svou politiku vůči Sýrii, že by měly respektovat Bašára Asada jako prezidenta. Následným útokem chemickými zbraněmi a následným tedy, následnou odvetou Spojených států?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tam jde právě o to, o čem jsem tady mluvil před tím, to znamená o to, jakým způsobem na Donalda Trumpa údajně, můžeme-li věřit tedy těm slovům, zapůsobily ty fotografie, které, které viděl. Prostě tam byla, zdá se, signalizovaná ochota vlastně začít vyjednávat, odstříhnout se od toho, jakým způsobem ten syrský problém uchopila předchozí administrativa, nicméně potom došlo k tomu, k čemu došlo a reakci, té jsme v tento okamžik svědky. Podstatné je, že Donald Trump v kampani se ostře vymezoval proti tomu, jakým způsobem se podobných v situacích choval nejenom Barack Obama, ale i před tím Clinton, respektive Bush a on prostě se chce prezentovat jako politik rázný, jako politik, který prostě, když někdo překročí nějaké ty červené linie, problém je ten, že Donald Trump je možná není schopen pořádně nebo srozumitelným způsobem sdělit, tak on proti němu nebude váhat použít sílu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pojďme se teď podívat ale na vojenské hledisko. S náma je totiž také ve studiu Dušan Rovenský, redaktor ATM, dobrý večer.

Dušan ROVENSKÝ, redaktor ATM

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Co jsme to tedy vlastně viděli během útoku na základnu? To byl tedy chirurgicky přesný, jasně cílený útok, přesnými zbraněmi. A pokud ano, tak jak je možné, že ještě teď vlastně není jasné, kolik raket vlastně zasáhlo cíl, cíl, který měli zasáhnout a kolik raket se vlastně ztratilo?

Dušan ROVENSKÝ, redaktor ATM

Tak vlastně my víme, že byly použity rakety typu Tomahawk, jsou to, jsou to střely poměrně, poměrně staré, už vlastně z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. Samozřejmě ty rakety se průběžně modernizují. Vlastně z toho, co my jsme byli nebo co jsme měli možnost vidět z těch záběrů té poškozené základny syrského letectva, tak vyplývá, že byly použity dvě konkrétní varianty těch raket. Byla to varianta C a varianta D. Mezi nimi takový zásadní rozdíl je, že ta varianta C těch Tomahawků je vyzbrojená unitární hlavicí, to znamená, je tam trhavina o hmotnosti 450 kilogramů, ta hlavice prostě zasahuje jeden konkrétní cíl. A dále bylo možno vidět, že byly použity

i ty, i ta varianta D. Ta je zase vyzbrojená kazetovou hlavicí, to znamená, že v té hlavicí se nachází množství takzvaných bombletů, to jsou takové malé nálože, které ta raketa při tom průletu nad cílem, tak je vlastně vystřelí, vystřelí ven a ty bomblety potom zasahují plošné cíle, jako jsou například ty vzletové dráhy nebo, nebo letouny, které stojí, stojí venku na stojánkách, takže vlastně ... A proč, proč vlastně z těch 59 raket, které Američani říkají, že, že vystřelili, Rusko říká, že, že prostě do toho prostoru cíle dolétlo, myslím, že ta cifra bylo 23 nebo kolik říkali, tak samozřejmě je otázka, nakolik je to, nakolik je to pravda, zda skutečně tam těch 23 raket dolétlo a pokud, pokud ano, tak samozřejmě za tím mohou stát různé, různé další, další vlivy, které my v současné době nevíme. Samozřejmě ty rakety, ty rakety se mohly odklonit od kurzu a dělo se to i v předchozích konfliktech, kde byly použity, prostě proto, že ty mapy například nejsou přesné, protože ty rakety jsou dopředu naprogramovány a mají uloženy v paměti vlastně tu konturu toho terénu, přes který se budou pohybovat a například ty mapy nemusely být úplně přesné, takže tam vlastně mohlo dojít k nějaké odchylce a na tu vzdálenost, na kterou ty rakety letí, tak ta odchylka například jenom několik málo stupňů může být prostě fatální, to může být několik stovek kilometrů.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, a v krátkosti, mohli tomu Syřané nějak zabránit? Nebo Rusové samozřejmě.

Dušan ROVENSKÝ, redaktor ATM

Jestli oni měli vliv na to, že dolétlo pouze tak málo raket do prostoru cíle nebo ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, zda se mohli vůbec nějak bránit, protože se také vypráví o tom, co všechno za zbraně mají Rusové v Sýrii, jak Syřanům pomáhají, tak je některý ten systém funkční právě proti Tomahawkům?

Dušan ROVENSKÝ, redaktor ATM

Tak samozřejmě, například prakticky veškeré systémy, veškeré protiletadlové systémy raketové jsou schopny ničit nebo ty modernější systémy jsou schopny ničit ty střely s plochou dráhou letu a vzhledem k tomu, že ruská armáda v Sýrii nasadila například poměrně moderní systémy S 300 a nejmodernější vlastně S 400, tak to jsou, to jsou rakety, které jsou naprosto s přehledem schopny ničit takovéto cíle. Tudíž, tudíž Rusko je nepoužilo, nepoužilo ty, protože pravděpodobně bylo informováno, co je cílem té operace a vyhodnotilo si, že, že není přímo ohroženo tím útokem, ale samozřejmě Rusko v tom prostoru má systémy, které jsou schopny ničit ty Tomahawky.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Dušan Rovenský. Tuto debatu za malou chvíli dokončíme. Zatím mockrát díky. Dokončíme ji za chvíli z toho důvodu, že aktuálně míříme do Stockholmu.

Americký útok na Sýrii

7.4.2017 ČT 24 str. 18 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Z tohoto titulu jsou se mnou stále ve studiu politický geograf Michael Romancov, amerikanista Jakub Lepš a nově také sinolog a orientalista Martin Hála z projektu sinopsis.cz. Tak pánové, ještě jednou vám všem dobrý večer. Pane Hálo, s dovolením, začnu s vámi. Protože pan Lepš už tu narazil na čínskou stopu v americké politice, byť trochu jinou, než aktuálně tedy sledujeme. Protože onen útok, o kterém zde hovoříme, tak se odehrál nikoli asi na pozadí, ale vlastně na popředí summitu. Donald Trump - Si Ťin-pching. A mě by zajímalo, jestli je ten summit, o kterém najednou jakoby ve světových médiích nebylo slyšet, pod převahou zpráv ze syrského bojiště, jestli zapadlo oprávněně.

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

No, je fakt, že ten útok naprosto přehlušil ten summit. Ten summit, zdali byl zastíněn oprávněně, to tak s jistotou úplně nemůžeme říci, protože nevíme, jakých by dosáhl výsledků, kdyby toho útoku nebylo. Z té čínské strany, myslím si, že je to nepřilíš vítané, vítané odvedení pozornosti od něčeho, co mělo být vlastně jako takovou triumfální cestou Si Ťin-pchinga do Spojených států.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Co se tak asi tedy honilo Si Ťin-pchingovi hlavou? V okamžiku, kdy už věděl, že zatímco je hoštěn v rezidenci amerického prezidenta, tak se na geopolitické scéně odehrává něco možná daleko důležitějšího. Já se ptám, možná, abychom se pokusili nahlédnout do nitra mysli čínského prezidenta, když víme, s jakou pompou byl vítán Si Ťin-pching v Praze. Potom znalci čínského prostředí říkali, že to bylo naprosto patřičné, že takto jsou na to čínští představitelé zvyklí. Ve Spojených státech toto.

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

Já myslím, že to pro něj bylo velmi nepříjemné překvapení. Číňané obecně nemají rádi improvizaci. Podobná setkání i daleko menšího formátu jsou vždycky pečlivě předem připravená, pečlivě domluvená do detailu. Čili tohle bylo určitě velmi nepříjemné překvapení pro Si Ťin-pchinga. A co se mu honilo hlavou, to si můžeme jenom domýšlet. Ale řekl bych, že ho napadaly věci, jako třeba Severní Korea nebo možná i Jihočínské moře a potenciální důsledky toho útoku na Sýrii pro tato vzdálené, tyto vzdálené oblasti.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A až tak daleko sahá konzervativní uvažování čínských představitelů, že by snad tato extrémně důležitá geopolitická témata mohla být zastíněná nějakým, řekněme, lapsem v protokolu?

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

No. Myslím, že hlavně z pohledu Si Ťin-pchinga a čínského vedení vůbec se trošičku mění. Celá ta situace kolem Severní Korei a možná dokonce i kolem Jihočínského moře. Zdá se, že prezident Trump tedy neblafuje, když mluví o možném použití, třeba i unilaterálním jednostranném použití síly. Samozřejmě Severní Korea je mnohem složitější problém, než třeba Sýrie, ale určitě budou teď čínští představitelé přemýšlet o svých, o svých jednání se Spojenými státy, o těchto ožehavých oblastech mnohem opatrněji.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

V jakém slova smyslu? Protože ono se, i během kampaně to vypadalo, že není větších nepřátel, než je právě Donald Trump. A vlastně cokoli, co pochází z Číny, byť tedy prakticky nebo i hypoteticky, jako třeba globální oteplování. Také to přisuzoval čínské politice. Že je to pouze vymyšlený, vymyšlená aktivita, která má uškodit americké ekonomice. Takže to, když říkají oba dva prezidenti, že to bylo velmi přátelské jednání, že dokonce mezi nimi vzklíčilo nějaké přátelství, tak to je pouze diplomatický žargon a nebo to je tak upřímný člověk, jako Donald Trump tedy umí zakamuflovat, nebo to myslí upřímně?

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

Já myslím, že to byla právě ta připravená část. To, co bylo připravené předem, na čem se obě strany dohodly, že to tak proběhne. A potom tam byla ta část očividně nepřipravená, která to všechno zastínila a uvedla trošičku do jiného kontextu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak pane Romancove, zajímal by mě váš tedy názor. Na ten východoasijský triumvirát. Čína, Severní Korea a Spojené státy. Co vlastně za procesy se teď vlastně odehrává? I v myslích světových politiků i prakticky. Stále Čína bude podporovat Severní Koreu, aby snad tedy se hranice sjednoceného poloostrova neposunuly až k jejím? A nebo už si to i pod dojmem třeba syrského útoku bude rozmyšlet? Je to, pravda, hypotéza, ale přeci jen. To asi budou reálné otázky.

Michael ROMANCOV, politický geograf

Já si nedovedu představit, že by jaksi došlo k tak radikální změně, jakou jste, jakou jste naznačil. A otázkou samozřejmě je, jak moc by byla Čína nespokojená, kdyby zmizel severokorejský režim z jejích hranic a objevila se tam Jižní Korea. Nebo už ne jižní, ale prostě Korejská republika.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jedna Korea.

Michael ROMANCOV, politický geograf

Ano, přesně tak. Těžko, těžko říct, protože to jsou dva státy, které spolu tak jako tak sousedí. A v něčem se shodnou, v něčem se neshodnou, což je, což je standardní. Tam jde spíš o to, že Spojené státy mají bezpečnostní vazby, jak na Jižní Koreu, tak na Japonsko. V obou zemích jsou velké americké posádky. Severokorejský režim, který vyhrožuje jak Jižní Korei, tak Japonsku. Tak v zásadě ohrožuje i americké, americké vojáky, potažmo americké občany, kteří tam jsou. Nicméně ten dálně východní prostor z naší, z našeho pohledu dálně východní prostor, tam těch komplikací je celá řada. Už tady padla zmínka o Jihočínském moři, ale tady jsou i ty problémy s ostrovy mezi Japonskem a Čínou, mezi Japonskem a Jižní Koreou. Takže těch problémů je tam požehnaně. A pochopitelně ta ukázka Donalda Trumpa, že umí prásknout do stolu a použít sílu, ta si myslím, že ic moc jaksi pozitivního v krátkodobém horizontu nepřinese. A otázka je, v jakém horizontu uvažují Číňané, v jakém horizontu Donald Trump.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

To je možná otázka také na Jakuba Lepše. Máte za to, že Donald Trump je tak velký kovboj? To jsem si nevymyslel, to jsou novinové titulky dnešní, které velmi často tento obrat používaly. Že by si troufl i na jaderný režim v Severní Korei? Já jenom připomínám slova z kampaně. Máme jadernou bombu, proč ji nepoužít.

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Kovboj to nepochybně je. Na druhou stranu, jestliže někdy za poslední celou řadu měsíců já si vybavím, že někde mluvil o něčem, jako že byl, že byl jako se cítil malý nebo tak, tak když mluvil o tom, že přebírá nebo přebere ten takzvaný nukleární fotbal, což je ten kuffík s těmi kódy, tak najednou zněl, že tam to na něj jakoby padlo. On to sám přiznal v nějakém rozhovoru. Teď si uvědomil, že to není jen tak. Jako jedna věc je kampaň a teď něco přebírá. A řada domácích politik má nějaký rozměr, ale ne tak zásadní, jako je opravdu americký jaderný arzenál. Takže to byl moment, kdy se zdálo, že on přece jenom má nějaké, jsou nějaké limity jeho kovbojství. Doufejme teda pro nás všechny, že tady ten limit. A jakým způsobem. V 50. letech, když byla taky, studená válka se rozjížděla, tak byl ten termín vlastně jít na ostří nože. Akorát se nesmělo jít za to ostří nože. A v tom stavu Spojené státy, Sovětský svaz, americká administrativa /nesrozumitelné/ a ministra zahraničí dále stlačili tady tu myšlenku. Tlačit to někam, zkusit něco získat a samozřejmě nesmí se to přehnat. A musíme mít nějakou míru a to je otázka, jestli se to Trumpověho týmu bude dařit. Ať už v případě Jihočínského moře, Severní Koree, nebo někde jinde.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Do jaké míry, vlastně toto byla otázka, kterou už by měl projednat Kongres. Velká dnešní debata. Jak vlastně ta formální pravidla jsou nastavena? Co může udělat prezident, v otázce tedy útoku, vyhlášení války a tak dále? A co musejí projednat zákonodárci?

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Tak rozhodně zákonodárci musejí projednat vyhlášení války. Ale v celé americké historii bylo vlastně jenom pět válek. Možná to někoho překvapí, ale vietnamská válka vlastně nebyla válka. A korejská válka nebyla válka. Poslední válka, vyhlášená Kongresem, byla druhá světová válka. Prezident /nesrozumitelné/, vrchním velitelem ozbrojených sil. A když se na to podíváme, zejména z pohledu tedy zákona ze 70. let o válečných pravomocech, tak on musí ochraňovat americké občany. Když je nějaký v ohrožení, americký občan, tak on

musí zasáhnout, ale musí velmi rychle informovat Kongres. A pokud by mělo dojít na nějaké válečné operace, tak má 60 dnů, kdy je musí schválit Kongres nebo ne. Tolik litera zákona, která je nicméně často pod různými záminkami porušována a v zásadě na to nejsou žádné sankce. Jednou se řekne, je to akce OSN, pak se řekne, je to sankce NATO, pak se řekne, my tam vlastně v té Libyi jenom pomáháme a tak dále. Takže teď jsme pořád v situaci, že byl jeden takovýto útok, který si ten prezident, ty hlasy, volající po tom, že se k tomu musí vyjádřit Kongres nebo ta /nesrozumitelné/, relativně slabé. Ale samozřejmě pokud by to eskalovalo, alá třeba Libye, kde ta kampaň za podpory Ameriky byla delší, tak ty hlasy budou sílit a pak by mělo dojít na to, že se k tomu ten Kongres nějak vyjádří.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane Hálo, ještě jedna věc by mě zajímala, ohledně čínského uvažování. V případě Severní Koree. Často se říká, těžko ověřit, že jsou to právě Číňané, kteří přispívají k jadernému rozvoji Severní Koree. Nemusí to být nutně vláda, ale třeba soukromé společnosti. Jak moc si tyto dvě složky vlastně mluví do své politiky. Soukromé společnosti, společnosti, které jsou na oko soukromé, ale mají v sobě nějaké vládní angažmá, státní angažmá, a přímo čínská administrativa. Jak ona se bojí Severních Korejců?

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

Tak v případě, když jde o tak závažné otázky, jako je Severní Korea a vztah k Severní Korei, tak by se žádná soukromá společnost čínská nedovolila udělat něco bez výslovného souhlasu čínského komunistického vedení. Čili tam ty dvě kategorie prakticky splývají.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Martin Hála. Orientalista a sinolog, který byl naším hostem. Mockrát díky, mějte se hezky.

Martin HÁLA, ředitel projektu Sinopsis.cz, orientalista a sinolog

Na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jakub Lepš také přispěl svými zkušenostmi do mimořádného vysílání 24". Díky také vám, hezký večer.

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Děkuju, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A na otázky diváků odpovídal také politický geograf z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Michael Romancov. Také vám mockrát díky, hezký večer.

Michael ROMANCOV, politický geograf

Děkuji.

Vorlíček mluvčím státních veterinářů
6.4.2017 Právo str. 19 Trhy & ekonomika
(sp)

Personálie

Mluvčím Státní veterinární správy ČR (SVS) se od dubna stal Petr Vorlíček. Nahradil Petra Pejchala, který dál vede odbor kanceláře ústředního ředitele SVS Zbyňka Semeráda.

Plné znění zpráv

Vorlíček (45) má skoro patnáctiletou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil jako tiskový mluvčí Exekutorské komory ČR. Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK.

Přípravy na schůzku amerického a čínského prezidenta

6.4.2017 ČRo Plus str. 03 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Schůzka, v níž půjde o hodně, shodují se komentátoři před jednáním, které za několik hodin povede americký prezident Donald Trump se svým čínským protějškem Si Ťin-pchingem a v Trumpově letovisku na Floridě Mar-a-Lago půjde o hodně, ať už co se ekonomických vztahů a čínské obchodní expanze týče, tak i pokud jde o Trumpovu snahu přimět Čínu, aby důrazněji zasáhla proti severokorejskému režimu a jeho jadernému a raketovému programu. Naším dalším hostem je Jakub El Ahmadiéh z katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, přeji dobrý večer. Pane El Ahmadiéh, Si Ťin-pching je takřkajíc asi nejtěžší váha, pokud jde o státníky, s nimiž se zatím Donald Trump, coby prezident sešel. V jakém ohledu je podle vás pro šéfa Bílého domu tato schůzka řečneme, nejvýznamnější. V otázce severokorejského jaderného programu?

Jakub El AHMADIEH, politolog, katedra severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To si myslím, že asi ani ne, spíš bych viděl tu důležitost právě v těch ekonomických otázkách, protože to Trump vlastně hodně používal v předvolební kampani. Sice s ohledem spíše na domácí politiku, že jo, ta jeho prohlášení, že přivede nebo přinese zpátky pracovní místa, která odešla na Dálný východ, takže si myslím, že tady ta jeho tvrdá rétorika vůči Číně se mu může vlastně negativně vrátit a vlastně v tomhle ohledu to pro něho asi bude těžké.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A bez ohledu na to, co zazní oficiálně po jednání v Palm Beache, jaký by mohl být reálný dopad tohoto setkání a případně, jak by se mohlo odrazit na dalších vztazích obou mocnostech?

Jakub El AHMADIEH, politolog, katedra severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

On už Trump vlastně asi nechtěně v těch prvních měsících svého prezidentství Číňanům nahrál několik jako strategických výhod s tím, jak se vyjadřuje a tím i jakou politiku zatím vede. Ale obecně je samozřejmě těžké předvídat, jaký ten dopad bude. Dá se asi očekávat, že určitě ty protičínské kroky, které Trump slibuje, nebudou tak radikální, jak tvrdí, protože to by zkrátka Spojeným státům mohlo velmi uškodit a myslím si, že spíš ta tendence bude, aby se nějakým způsobem víc sbližovali oproti tomu, jak Trump mluvil. Ale je samozřejmě otázka, jak on bude vystupovat a jak se k tomu také postaví Číňané.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A řekl byste tedy, že vlastně obě strany budou tak nějak usilovat o jakési řešení? Protože obě strany mají své zájmy vůči tomu druhému?

Jakub El AHMADIEH, politolog, katedra severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě, že nějaký diplomatický konflikt mezi nimi by asi nikomu neprospěl, takže si myslím, že se o to snažit a budou. Na druhou stranu Trump je poměrně nevyzpytatelný, takže možné je leccos.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Trump a Si Ťin-pching se patrně nevyhnou otázce, v níž se v posledních letech Washington a Peking neshodovaly a sice jak postupovat vůči syrskému režimu Bašára Asada, přičemž Čína spolu s Ruskem ještě v

únoru zablokovaly rezoluci OSN o uvalení sankcí na Sýrii za použití chemických zbraní. V tomhle ohledu se patrně neshodnou ani dnes, anebo si myslíte, že může dojít k nějakému posunu?

Jakub EI AHMADIEH, politolog, katedra severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nemyslím si, že by se vyloženě shodli. Na druhou stranu Trump se k Asadovu režimu stavěl takovým smířlivějším způsobem než ta předchozí administrativa, což asi v zásadě souvisí spíš s tím, že se chtěl nějak vymezit vůči politice, kterou vedl Obama. Ale samozřejmě, co si budeme nalhávat, ten útok s těmi chemickými zbraněmi sebestoší je to čin, tak pravděpodobně neovlivní příliš postoje těch jednotlivých států k tomu, jak má být poválečně uspořádána Sýrie, protože to z hlediska praktické politiky až takový vliv bohužel nemá.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, ale podle posledních zpráv to vypadá, že Američané zvažují dokonce i různé vojenské akce. Je možné, že dojde i na americkou vojenskou odpověď, poněvadž v rozporu s tím, co jste teď říkal, tak přeci jen se objevují komentáře, že by možná Donald Trump mohl po tom vlastně posledním smrtícím chemickém útoku v syrské provincii Idlīb pozměnit svůj postoj vůči Bašáru Asadovi.

Jakub EI AHMADIEH, politolog, katedra severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak ona je také otázka, do jaké míry je to spíš jeho rétorika a do jaké míry to je skutečně reálně proveditelné. Vzhledem k tomu, že Trump hodně vystupoval proti Islámskému státu. Respektive sliboval, že ho velmi rychle porazí, tak bych nějakou vojenskou akci očekával spíš v tomto směru. Na druhou stranu jsou tam i silné ruské zájmy. Kdy si myslím, že na tohle bude muset i Trump brát ohled. A je otázka, do jaké míry potom případná americká vojenská přítomnost je tam vůbec udržitelná. Ale samozřejmě z hlediska nějakého jako populistického kroku by Trump určitě za začátku vypadal tedy jako akceschopnější a mohl by to použít jako další vymezení se nebo vyzdvihnutí sám sebe oproti Obamovi.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Poznamenává Jakub EI Ahmedieh z Fakulty sociálních studií Univerzity Karlovy. Děkuji vám za rozhovor a na slyšenou.

Ceny F. L. Riegra

6.4.2017 psp.cz str. 00 Úvod › Poslanci a orgány

6. 4. 2017

První místopředseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček dnes předal Cenu Františka Ladislava Riegra za vynikající studentské práce věnované problematice parlamentarismu. Ocenil energii, kterou účastníci soutěže vložili do studia tohoto tématu, i kvalitu prací.

Ve druhém ročníku soutěže zvítězil Lukáš Hájek s diplomovou prací „Kumulace mandátů poslanci Parlamentu České republiky“ (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity), který uvedl: „Jsem rád, že můžu prezentovat, že kumulace mandátů není pouze negativní jev, ale má i řadu pozitivních vlastností.“ Druhé místo patří Martině Pospíšilové s diplomovou prací „Karel Adámek (1840-1918) jako sociální myslitel“ (Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci), třetí místo pak Jakubu Dopieralovi s diplomovou prací „Role senátního filibusteru ve fungování politického systému USA“ (**Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze).

Slavnostního vyhlášení Ceny F. L. Riegra se zúčastnil také Riegrův prapranuk Václav Macháček-Rieger, který byl podle svých slov loni mile překvapen zjištěním, že byla ustavena tato cena: „Při mých aktivitách a úsilí na připomenutí 200. výročí narození F. L. Riegra to krásně zapadlo. Rád jsem přijal pozvání. Doufám, že se parlament k připomínce výročí zapojí.“

Další účastníci soutěže dostali pamětní listy. Studenti se věnovali širokému spektru témat – kromě již zmíněných psali své práce o migraci, právních aktech svévolného zákonodárce, opozici a její zákonodárné iniciativě, obstrukcích nebo osudech „přeběhlíků“.

Cena F. L. Riegra je udělována za nejlepší kvalifikační práce, které se z různých úhlů pohledu věnují parlamentarismu. Vychází se z doporučení odborné komise, ve které zasedají experti na právo, historii nebo politologii. Komise hodnotí mj. originalitu předložené práce, náročnost výzkumu i studia, šíři prostudovaných pramenů a literatury a přínos práce pro bádání o parlamentarismu. Finalisté soutěže své práce také obhájili při ústním pohovoru před komisí. Kromě slavnostního vyhlášení výsledků na účastníky čekala i prohlídka prostor Poslanecké sněmovny.

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

Ceny F. L. Riegra (6.04.2017)

URL| <http://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=9967>

Mezi populismem a letargií

6.4.2017 Ekonom str. 20 Téma čísla - ČSSD

JAN ŠTĚTKA

Sociální demokracii čeká povolební řez. Buď bude bez Sobotky sekundovat v Babišově vládě, nebo odejde se Sobotkou do opozice.

Král je živ, ať zhyne král. Takto naruby to v sociální demokracii vypadá jen tři týdny poté, co byl na sjezdu v Brně znovuzvolen předsedou strany Bohuslav Sobotka. Když se totiž Sobotka pokusil povzbudit partaj k volebnímu vítězství a řekl, že by nešel do vlády řízené Andrejem Babišem, zpražila ho nečekaně ministryně práce Michaela Marksová oznámením, že ona by do takového kabinetu klidně šla. „Říct, že nepůjdu do vlády, v níž Babiš bude premiérem, je podle mě prostě chyba,“ dupla si. A znalci poměrů v ČSSD měli jasno.

„Marksová má ve vedení strany nejbližší k ministrovi vnitra Milanu Chovancovi – může to být tedy předzvěst, že existuje část ČSSD, která by byla ochotna spolupracovat po volbách s Babišem i menšinově. Je to vlastně jednoduchý scénář, jak dostat Sobotku ze hry,“ dovozuje politolog Lukáš Jelínek z Ústavu pro studium totalitních režimů.

Vyznat se, kdo s kým proti komu zápasí v Lidovém domě, byl vždycky rébus. Teď je ale situace o to složitější, že stranu podle Jelínka čeká generační výměna osobností. Jenže relativně mladý a povahově uzavřený Sobotka si nevychoval žádného jasného nástupce.

Vliv na Sobotku? Pícl, ale spíš přátelé. Za bývalých premiérů Zemana, Grosse, Paroubka či Topolánka bylo běžné, že nevlivnějšími postavami v jejich okolí byli vládní či partajní poradci. Šlouf, Forman, Doležel, Dalík, Dimun – to je jen několik jmen, která jsme si později zvykli vídat v souvislosti s aférami a soudními spory.

Jenže za introvertních premiérů Vladimíra Špidly, Petra Nečase a Bohuslava Sobotky došlo ke změně. Tým dnešního Sobotkova šéfporadce Špidly a politického analytika Otto Novotného zpracovává svědomitě úřední vládní agendu, ale zásadní vliv na premiérova strategická rozhodnutí nemá. A vlastně ani moc mít nechce.

Styl Sobotky a Špidly je totiž dost podobný: oba rádi ovlivňují okolí ideově, ale nikoli mocensky. „To nestojí za reakci,“ uvedl Špidla k předsjezdovému útoku vlivného právníka a sociálního demokrata Miroslava Janstý, že by se ČSSD měla zbavit „špidlismu“. „Ten člověk má svoje představy a svoje plány, tak já mu je neruším,“ prohlásil šéf premiérových poradců.

Nejmenovaný zdroj z Úřadu vlády potvrzuje, že podobně Špidla nevnucuje svoje představy ani Sobotkovi a naopak. „Prostě odvede pečlivě svou práci, ale nestojí mu za to být ve střetu s nějakými politickými lobbisty. Ale i panu premiérovi dá práci, aby nebyl jen strohým úředníkem a aby se občas nadchnul pro nějaký nápad,“ popisuje dotýčný dění ve Strakovce.

Jelínek, který má jako místopředseda Masarykovy demokratické akademie o dění v ČSSD poměrně detailní přehled, tvrdí, že nedávné Sobotkovy daňové návrhy prozrazují rostoucí vliv premiérova ekonomického

poradce Michala Pícla. Jinak prý ale platí, že Sobotkovi se nejlépe věci komunikují s lidmi, které dobře zná a dokáže se jim otevřít.

Mezi takové patří už řadu let třeba premiérův dávný souputník, advokát Radek Pokorný. O jeho těsném kontaktu se Sobotkou svědčí už jen výčet kauz, k jejichž řešení se Pokorný jako právník během let dostal – IPB, OKD, ČEZ nebo Škoda Transportation. Advokát blízkou vazbu k premiérovi nepopírá, ale bagatelizuje její význam. „Žije se mi celkem dobře, kromě uzavřené bubliny pár set výrobců a uživatelů mýtů to naštěstí nikoho nezajímá,“ prohlásil Pokorný nedávno o svém vlivu na premiéra pro časopis Týden.

Stejně jako k vládním poradcům má ovšem předseda ČSSD vlažný vztah i ke stranickým kolegům včetně těch nejloajálnějších. Schopné mladé odborníky z řad partaje jako zmiňovaného Pícla nebo nově jmenovaného náměstka na ministerstvu průmyslu a obchodu Marka Ondrouška sice Sobotka dokázal vytáhnout nahoru. Podle Jelínka si je i dobře vědom toho, jak mu dotyční v rámci partaje pomohli a že se na ně může spolehnout. „Jenže jim nevytváří žádné politické zázemí v ČSSD, nechává je tam napospas. Sobotka taky nikdy neovlivňoval pořadí na kandidátkách.

Prostě do vztahu s kolegy neinvestuje tolik jako jiní politici,“ líčí politolog poměry kolem předsedy. Jeho názor potvrzuje bývalý šéf ČSSD Jiří Paroubek. „Hospodaření s talentovanými lidmi současnému vedení strany vůbec nejde a to je špatné. Bohuslav Sobotka se snaží spíše této konkurence zbavovat,“ myslí si expolitik.

Sobotka je prý zkrátka solitér. A sobotkovci jsou lidé, kteří se k němu sami hlásí, nikoli ti, které by si on vybral.

Mocenská centra v ČSSD Důsledky takového vládnutí jsou zákonitě problematické. V opozici k předsedovi se ve straně šikují mocní rebelové, jako byl do loňska někdejší jihomoravský hejtman Michal Hašek nebo jakými jsou dnes jihočeský hejtman Jiří Zimola, první místopředseda ČSSD Milan Chovanec a řadový místopředseda strany Jeroným Tejc.

Chovanec ani Zimola nemají na převzetí stranického trůnu po Sobotkovi šanci. Oběma chybí v první řadě znalost všech partajních „zákoutů“, Zimola si navíc vysloužil nálepku Babišova muže v ČSSD a aktuálně se přetřásá i kauza jeho podivného nákupu pozemků na Lipně. „Očekávám, že hejtman Zimola se teď začne spíš více a častěji ozývat z jihu republiky vůči Praze a centrální vládě, jihočeská půda mu dává autoritu a politickou jistotu,“ domnívá se politolog Jan Kubáček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Zatím jen regionální význam mají i odchovanci Mladých sociálních demokratů Jan Hamáček coby šéf středočeské ČSSD a předseda Poslanecké sněmovny nebo náměstek pražské primátorky Petr Dolínek. Zdaleka nejzkušenější z rebelů je Tejc, toho ale odmítá sám Sobotka a Tejc navíc oznámil, že nebude v podzimních sněmovních volbách už vůbec kandidovat.

Ze sporů zatím nejvíc těží ministr zahraničí Lubomír Zaorálek, který je dnes posledním z velkých sociálnědemokratických řečníků, jako byli Zeman, Rath či Paroubek. Především se ale Zaorálek v posledních týdnech výrazně sblížil se svým dlouholetým oponentem, prezidentem Milošem Zemanem. „Více než v minulosti se respektujeme, naše dialogy mají smysl. Vždycky budou věci, ve kterých se neshodneme, ale nijak nahlas to nevyhlašujeme, vidím to jako pozitivní vývoj,“ popsal Zaorálek.

Podle Jelínka má Zeman k Zaorálkovi mnohem pozitivnější vztah než k Sobotkovi už jenom proto, že oba hodně čtou a dokážou si povídat nejen o politickém provozu.

S Altnerem za krkem Letošní podzimní volební kampaň ČSSD mají mít na starosti skutečné PR hvězdy – americká agentura STG. Její protagonisté Julianna Smootová a marketér Dan Kanninen mají zkušenosti z vítězné kampaně amerického prezidenta Baracka Obamy v roce 2012 a z loňské kampaně Hillary Clintonové. Nově zvolený místopředseda strany a šéf volební kampaně Jan Birke ale zatím přesně neví, k čemu rodilé Američany využít, když české prostředí moc neznají. „Zatím hledáme průsečíky a oblasti, kde by STG mohla být nápomocna, domluveni ještě nejsme,“ říká k tomu Birke.

Zajímavé ale bude, jak se strana popasuje s tím, že nebude moci dát na kampaň v „americkém stylu“ takový majlant, jako kdysi za Jaroslava Tvrdíka. Tehdy utratila zhruba 300 milionů korun. „Bavíme se dnes o úplně jiném rozpočtu. Máme tu zákonný limit 90 milionů, který chci nejen dodržet, ale rád bych byl ještě levnější,“ říká Birke.

A má k tomu dobrý důvod. Z aktuální zprávy o hospodaření ČSSD zpracované dlouholetým správcem partajní kasy Martinem Starcem vyplývá, že loňskou kampaň do krajů a Senátu strana „přepískla“ o 28 milionů. Navíc utrpěla debakl, takže státní příspěvek na mandáty, který loni činil 128 milionů korun, se letos výrazně sníží.

„Čekali jsme i o něco víc darů,“ komentuje Starec fakt, že loni dorazilo jen 17,8 milionu, což jen z poloviny naplnilo očekávání. Pohled na seznam sponzorů ve výroční zprávě přitom vzbuzuje otazníky, protože třeba největší dar ve výši 174 tisíc korun poskytl místopředseda představenstva státního podniku České dráhy Ludvík Urban.

Partaj má také dluh 200 milionů a na Lidovém domě vážně exekuce. A to všechno v situaci, kdy ČSSD musí počítat se splátkou 337 milionů korun dědicům právníka Zdeňka Altnera. Před povinností vyrovnat tento

soudně uznaný dluh stranu zatím chrání jen odklad vyřčený Nejvyšším soudem a fakt, že dosud nezačalo dědické řízení po Zdeňku Altnerovi.

Budoucnost sociální demokracie proto dnes více než na Sobotkovi, Zimolovi nebo americké agentuře STG závisí na dohodě Altnerových potomků.

Ze sporů zatím nejvíc těží ministr zahraničí Lubomír Zaorálek, který je dnes posledním z velkých sociálnědemokratických řečníků.

Studenti vybírají na žezlo

5.4.2017 Metro str. 01 Titulní strana

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy rozjela sbírku na pořízení vlastních univerzitních symbolů. Zatím se studentům sešlo téměř 60 tisíc korun.

STRANA 2

Regionalni mutace| Metro - Praha

Sbírka na žezlo

5.4.2017 TV Barrandov str. 19 18:30 Naše zprávy

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Mít vlastní žezlo, to je téměř třicet let starý sen pedagogů i studentů **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 1990 totiž přísahají a slibují na žezlo vypůjčené. Teď ale mají plán, jak tenhle nedostatek konečně napravit. Pomůže jim veřejná sbírka, žezlo totiž stojí půl milionu.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

Imatrikulace, nebo promoce, nejslavnější okamžik, kdy studenti slibují a přísahají, je pro všechny fakulty stejný, až na jednu výjimku. **Fakulta sociálních věd** je jedinou z fakult Univerzity Karlovy, která nemá vlastní žezlo.

Jakub KONČELÍK, děkan **FSV UK**

Celá léta jsme si půjčovali žezlo od naší sesterské fakulty, Fakulty filozofické.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

Takzvané insignie, kam patří kromě žezla třeba i pečeť, prsten, nebo řetěz, jsou symbolem každé fakulty a vystihují podstatu toho, čím se zabývá.

Jakub KONČELÍK, děkan **FSV UK**

Právě proto považujeme tu naši současnou snahu o završení toho snu, se kterým už před čtvrt stoletím přišel otec zakladatel naší fakulty, děkan Petrusek, za tak důležitou.

Václav MORAVEC, absolvent a pedagog **FSV UK**

Jedinou možnou cestou, jak se dočkat žezla a insignií je sbírka.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

Iniciátoři sbírky využili portál Hithit. Vyhlášena je pod názvem Přísahejme na vlastní!

Václav MORAVEC, absolvent a pedagog **FSV UK**

Sbírka začala v úterý a překvapilo nás, že během čtyřiaadvaceti hodin jsme vybrali zhruba pětinu té částky, kterou potřebujeme.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

A ta není zanedbatelná. Na pokrytí nákladů budou potřebovat šest set tisíc, kromě administrativních položek bude drahý hlavně materiál.

Otmar OLIVA, akademický sochař

Je z litého bronzu, že, který bude částečně stříbřený, popřípadě poplatinovaný.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

Podle návrhu profesora Potůčka má být na konci žezla zeměkoule, spočívající na konečcích lidské ruky. Každý prst bude symbolizovat jeden z vyučovacích oborů.

Otmar OLIVA, akademický sochař

Ta zeměkoule má personifikovat pohled na zeměkouli z vesmíru.

Eva SKALICKÁ, redaktorka

V celé částce je ale započítána i hodnota drobných dárců, kterými chtějí studenti zpětně podarovat ty, kteří přispěli. Na tři, kteří přispějí částkou nejvyšší, pak čeká speciální překvapení. To vám samozřejmě prozradíme až po uzavření sbírky. Pokud chcete i vy podpořit téměř historický okamžik této školy, finančně přispět můžete až do devatenáctého května. Pro Televizi Barrandov - Eva Skalická.

Výstraha pro Rusko

5.4.2017 Mladá fronta DNES str. 11 Názory

Karel Svoboda

Teroristický útok v Petrohradu posílí popularitu Vladimira Putina a dočasně upozadí problém korupce. A jisté je to, že Rusové nebudou chtít situaci před prezidentskými volbami v příštím roce podcenit.

Pondělní teroristický útok v petrohradském metru jako by zapadl do dalších ataků osamělých vlků jinde v Evropě. Informace přicházející z Ruska se přitom od počátku měnily a upřesňovaly, některé byly vyvráceny, avšak následně byly zase potvrzeny. Vedle toho se objevovaly spekulace různé míry pravděpodobnosti či v některých případech spíše absurdity.

Nyní už si však lze udělat alespoň částečný obrázek o tom, co se v Petrohradě stalo. Zdá se, že hlavní stopu představuje dvaadvacetiletý rodák z Kyrgyzstánu Akbaržon Džalilov, který jednal na vlastní pěst s cílem při útoku zemřít.

Ve městě žil již několik let, měl ruské občanství. U takového člověka bude samozřejmě obtížné určit, jaké motivy jej vlastně mohly k činu vést. Útok osamělého vlka je totiž prakticky neodhalitelný, navíc se k němu nemá kdo přihlásit.

Poměrně zajímavá, alespoň z vnějšího pohledu, byla hlavně spořádaná reakce běžných Rusů. Země má za sebou bohatou historii teroristických útoků, jejichž původci pocházeli nejčastěji ze severního Kavkazu. Už nástup prezidenta, respektive v té době stále premiéra, Vladimira Putina byl v roce 1999 doprovázen výbuchy v ruských městech Bujnasku, Moskvě a Volgodonsku. Ty si tehdy vyžádaly dohromady 293 obětí. Teroristické

akty s sebou nesly velkou míru chaosu ze strany bezpečnostních složek, dokonce se objevilo i obvinění, že to byly právě tajné služby, kdo byl jejich původcem.

Čečenská válka, která následovala, přinesla mnoho teroristických útoků. Jednalo se třeba o zajetí rukojmích v moskevské Dubrovce v roce 2002 či obsazení základní školy v Beslanu v roce 2004.

Nutno říci, že prakticky každý rok se odehrál nějaký teroristický útok, při němž umírali lidé. Zároveň se objevovala kritika bezpečnostních orgánů a jejich naprosté neorganizovanosti, se kterou přistupovaly k záchraně rukojmích.

Rusové se poučili

Celkový výčet teroristických aktů na ruském území by zabral hned několik takových článků, jako je tento. Nicméně jedna věc je patrná. Ruské bezpečnostní a hlavně záchranné složky se z předchozích událostí poučily. Ačkoli je zatím předčasné dělat závěry o tom, jak si doopravdy vedly, na první pohled působil jejich přístup profesionálně. Útoky jednotlivce se totiž s velkou mírou pravděpodobnosti, jak jsme se přesvědčili i jinde v Evropě, zabránit nedá. Atak se navíc odehrál v metru, které je pro život města naprosto zásadní. Nemůžete prohlížet každého cestujícího, provoz metra byste tím prakticky paralyzovali.

Otázkou samozřejmě zůstává, co bude dál. Pokud se potvrdí středoasijská stopa, téměř nepochybně dojde k posílení spolupráce mezi ruskou tajnou službou a tajnými službami středoasijských republik. Rusko dlouhodobě upozorňuje na pronikání radikálních islamistů do země skrze tyto státy. Jinou věcí ovšem je, že pravděpodobný terorista již byl podle zpráv ruským občanem. Ze všeho nejvíc se tedy dá očekávat, že Rusko bude znovu deklarovat svoji odhodlanost k boji proti terorismu. Ze strany Západu, pokud lze soudit z dosavadních proklamací, půjde hlavně o přísliby těsnějšího spojení v boji proti teroru.

Na základě předchozího vývoje se však dá říci, že po odeznění prvních reakcí dojde k návratu k předchozí politice, a to z obou stran.

Teror bude mít zcela nepochybně dopady i pro vnitřní ruskou politiku. Alespoň z krátkodobého hlediska dojde, jak tomu bývá v podobných případech, k posílení popularity prezidenta Putina. Ta sice nemá již moc kam růst, ale nebude hrozit, že ji sníží korupční skandály. Zároveň s tím by bylo velkým překvapením, kdyby byl odvolán premiér Dmitrij Medveděv, hlavní postava současného korupčního skandálu. Na to prostě teď nebude čas, byť byl hned den po útoku zatčen pro korupci udmurtský šéf Alexandr Solovjov. Dá se také očekávat, že ani opozice se v krátkodobém ohledu nebude pokoušet o nové demonstrace. Neměly by smysl, účast by byla podle všeho malá, navíc by jí asi jen těžko přinesly nějaké pozitivní reakce. Na druhou stranu, tento efekt nebude mít dlouhého trvání.

Omezí internet?

Otázkou je zároveň i to, co bude dělat ruská oficiální moc. Může dojít k dalšímu utužení režimu či nějakým politickým změnám.

Jako precedent může sloužit vývoj po teroristickém útoku na Beslan, kdy prezident Vladimir Putin vyhlásil změny v politickém uspořádání země.

Nabízí se také omezení internetu, tedy zamezení šíření dětské pornografie, terorismu či extremistických materiálů, o kterém se mluvilo v obecných obrysech již před útokem v petrohradském metru.

Ale stejně jako v roce 2004, kdy byly Putinovy iniciativy překvapením, je jen velmi těžké předvídat, zda k něčemu takovému dojde.

S jistotou však můžeme říct to, že zvláště s nadcházejícími prezidentskými volbami v březnu 2018 a s nadcházejícím mistrovstvím světa ve fotbale v červnu a červenci 2018 nebudou chtít ruští představitelé situaci podcenit.

Dá se očekávat, že opozice nyní nebude organizovat další demonstrace.

O autorovi| Karel Svoboda, Institut mezinárodních studií **Fakulta sociálních věd** UK
Foto popis|

Fakultní insignie. Studenti si šetří na zeměkouli s prsty

5.4.2017 Metro str. 02 Praha

JAR

Nepřisáhat na vypůjčené žezlo, ale konečně na vlastní. S takovým plánem přišli studenti **Fakulty sociálních věd** (FSV) Univerzity Karlovy a společně rozjeli sbírku na pořízení pořádných univerzitních symbolů. Podle ředitelky institutu komunikačních studií a žurnalistiky Alice Němcové Tejkalové se zatím sešlo téměř šedesát tisíc korun.

„Sbírka je jedním z posledních kroků, jak naplnit náš sen o insigniích starý dvacet let! Odměnami donátorům budou podle velikosti daru upomínkové předměty FSV, artefakty insignií či jedinečné překvapení, které bude rozhodně stát za to. Poďte se s námi na této historické události spolupodílet,“ láká Tejkalová. Ideovým návrhem insignií je motiv profesora Potůčka „Společnost jako na dlani“. Jedná se o zeměkouli spočívající na konečcích lidské ruky. Každý prst symbolizuje jeden z oborů vyučovaných na fakultě, celá ruka pak skutečnost, že díky oborové spolupráci nabízí fakulta studentům pohled na lidskou společnost jako na dlani.

Projekt získal podporu také místních děkanů. Studenti již oslovili akademického sochaře Otmara Olivu, kterého před dvaceti lety kontaktoval tehdejší děkan prof. Miloslav Petrusek. Tvorba mistra Olivu je známa nejen v Česku, ale i v zahraničí. Insignie již zhotovoval například brněnské JAMU. Jeho realizace jsou k vidění i ve Vatikánu.

Regionalni mutace| Metro - Praha

Na Floridě se odehraje summit amerického prezidenta Trumpa s čínským prezidentem

5.4.2017 ČRo Plus str. 03 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Zítra se na Floridě odehraje dlouho připravovaný summit amerického prezidenta Donalda Trumpa s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem. Už předem schůzku Donald Trump označil za extrémně náročnou. Cituji: "Už si nemůžeme dovolit obrovský obchodní deficit a ztráty pracovních míst. Americké firmy budou muset hledat alternativy." Uvedl Donald Trump. Jeho mluvčí Sean Spicer k tomu dodal, že vzhledem k problémům ve vzájemném obchodu a situaci na severu Korejského poloostrova nelze očekávat, že se summit promění v čajový dýchánek. A tak schůzka přichází po týdnech kritiky amerického prezidenta na adresu neférových obchodních praktik Pekingu, manipulování kurzem čínské měny a uvalení přehnaných cel na americké zboží. Šéf Bílého domu hrozí, že obratem zavede nové dovozní clo na čínský import. Mým hostem je Michael Romancov, politický geograf Univerzity Karlovy **Fakulty sociálních věd**. Moc vás zdravím, dobrý den.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak, já si myslím, a opravte mě, prosím, jestli se mýlím, že ta klíčová otázka před tímto setkáním je, jestli bude chtít Trump Čínu dál naštvat po té obchodní stránce, anebo si ji bude chtít udobřit kvůli tomu, aby se s ním spojila v boji proti jadernému riziku v Severní Koreji. Tak, co podle vás převáží? Co je podle vás pro tuto chvíli pro Donalda Trumpa důležitější?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že jste to, ten problém vlastně vystihla asi velice přesně. A já bych to samozřejmě rád věděl, ale nemám tušení. Myslím si, že můžeme pouze spekulovat. Já bych, upřímně řečeno, sázel spíš na to, protože Donald Trump vlastně z kritiky všech předchozích amerických administrativ vůči Číně udělal jedno z nejdůležitějších témat své kampaně. Koneckonců ten návrat pracovních míst do Ameriky je hodně právě vázán na tom, jak se bude dál vyvíjet ten americko - čínský, čínský jaksi vztah ekonomický, tak bych sázel na to, že prostě dá přednost tomu ekonomickému vyjednávání. Ovšem uvidíme, jak v tom bude nebo nebude šikovný či nešikovný.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ovšem na druhou stranu je třeba říci, že ze strany Donalda Trumpa směrem k Číně jsou to zatím jen slova, slova, slova. Řečeno s klasikem. Prostě že o té nerovnováze vzájemného americko - čínského obchodu sice neustále mluví, ale stejně dosud nic neudělal a mohl. Je to tak?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to tak. Ale, upřímně řečeno, ono zatím veškeré působení Donalda Trumpa jsou jen slova, slova, slova. Jeho výrok například "vím toho o ISIS víc, než vědí generálové v Pentagonu" a tak dál, ten je teď skloňován v řadě médií právě v souvislosti s tím, co všechno se děje v Sýrii. A vidíme, nebo snad to dochází i Donaldu Trumpovi, že jedna věc je bezuzdně žvanit a útočit napravo, nalevo v kampani. A druhá věc je potom, když tedy někdo sedí v Oválné pracovně a má skutečně rozhodovat. Ale právě proto, že ta Čína byla tak důležitá, tak předpokládám, a koneckonců on to i anoncoval, že ta schůzka bude velmi náročná, že tohle by mohlo být téma, na které je připraven. A vlastně je to takový asi první skutečný prubířský kámen jeho schopnosti nebo neschopnosti.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak, v okamžiku, pane Romancove, v okamžiku, kdybyste měl pravdu, totiž, že se bude soustředit především na tu ekonomickou stránku věci, čili směrem k té nerovnováze americko - čínského obchodu. Co by bylo pro Donalda Trumpa vítězstvím?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

On vlastně svou image spojil s tím, a prodal to úspěšně v té kampani, že je vyjednaváč, který ovšem na druhou stranu je schopen prostě bouchnout do stolu a ukázat prostě tvrdou, tvrdou ruku. Už jste koneckonců říkala, že pohrozil, že zavede cla. Tím pádem by mohl rozpoutat obchodní válku, která by nicméně dopadla na americké spotřebitele. Jestli jsou na něco Američané zvyklí, tak na to, že mohou vlastně levně nakupovat. A drtivá většina toho, co dneska Američané levně nakupují, je právě z Číny. To znamená, ono tady máme takový určitý začarovaný kruh. Pokud jde o tu akceschopnost. Na druhou stranu, pokud by se podařilo začít jaksi nově vyjednávat, parametry těch vztahů, které by byly dohodnuty na delší dobu, tak tam to bude trvat samozřejmě jaksi delší dobu i vůbec, než se dospěje k té, k té dohodě. Čili já si myslím, že vlastně Trump bude muset v prvé řadě bojovat se svou netrpělivostí. Ale netušíme, jestli toho je nebo není schopen.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

V každém případě, pokud má být jeho obchodní boj s Čínou úspěšný, tak na konci, ať už se tam dostane jakoukoli cestou, na konci by mělo stát buď vymizení super levného čínského zboží, anebo v nějaké formě navýšení jeho ceny, aby dal šanci americkým výrobkům. Říkám to dobře?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Myslím si, že ano. Já nejsem samozřejmě ekonom. Ale řekl bych, že to, jak jste to naznačila, tak to dává logiku. Ale problém podle mého názoru se týká právě v tom, že tohle to nakonec dopadne na americké spotřebitele.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, přesně, přesně.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

A to rozhodně, a to rozhodně ne na ty, kteří jsou bohatí, ale daleko spíš na ty z těch, řekněme, jaksi vrstev, které už tak jaksi mají problémy a dopláceli na tu globalizaci. Čili já si v tomhle tom ohledu vlastně nedokážu představit něco, co by mu jeho voliči, primárně jeho voliči mohli nakonec vlastně vzít jako jednoznačné vítězství. Ale třeba to je jenom nedostatek mé, mé imagince.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

/Smích/. Mimochodem, ta zítřejší schůzka na Floridě má podle vašeho názoru jinou váhu, než kdyby se konala v samotném Bílém domě? Je to nějaký signál?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že, obecně si myslím, že platí, že když američtí prezidenti někoho přijímají mimo Bílý dům, ať už to bylo historicky v Camp Davidu, nebo teďka tedy v, v tomhle tom resortu na Floridě, že tím chtějí dát najevo primárně to, že ten partner, který přichází a bude s nimi jednat, tak vlastně, že v jejich očích se jedná o někoho významného. A že vlastně by to jednání mělo být, řekněme, "důvěrné" v tom slova smyslu, že nebudou rozptylováni tím protokolem a tak dál. Tohle to se až dosud, aspoň pokud je mi známo, ovšem dělo v takových případech, když už tam existoval nějaký dlouhodobý vztah mezi těmi, kteří to jednání, to jednání vedli. Anebo, jako v případ, že třeba slavných mírových dohod v Camp Davidu mezi Izraelem a Egyptem, když se jednalo o vysoce citlivé téma. Co z toho se týká téhle té dohody, zase netuším, protože neznám natolik dobře vlastně to, jakým způsobem ta nově vzniklá administrativa tu celou situaci vlastně chce kontextualizovat. Jestli chtějí dát najevo právě jaký, jakési uvolnění, anebo jestli za tím je něco jiného.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Říká Michael Romancov, politický geograf Univerzity Karlovy **Fakulty sociálních věd** Praha. A také z Metropolitní univerzity. Moc vás zdravím a děkuju.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já také děkuji a přeji hezký den. Na shledanou.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Díky.

Veleba zve do Senátu odpůrce ČT, vystoupí i Ovčáček. Vyvíjí tlak před volbou ředitele, miní experti

5.4.2017 aktualne.cz str. 00 Domácí
Lukáš Prchal

Experti na média tvrdí, že setkání v Senátu vytvoří tlak před výběrem nového ředitele veřejnoprávní televize a také členů Rady ČT. Praha - Klub nezávislých

Praha - Klub nezávislých senátorů, jehož předsedou je šéf Strany práv občanů (bývalí Zemanovci) Jan Veleba, pořádá v prostorách Senátu v polovině dubna uzavřenou konferenci na téma Role České televize v naší společnosti. Řečnit na akci budou výhradně odpůrci veřejnoprávní televize včetně prezidentova mluvčího Jiřího Ovčáčka. Experti na média tvrdí, že setkání v Senátu vytvoří tlak před výběrem nového ředitele veřejnoprávní televize a také členů Rady ČT.

"Česká televize je veřejnoprávní instituce, zajímá daňové poplatníky. Mě to téma zajímá, jako senátor jezdím mezi lidmi a jsou na ni různé názory a ty názory se tady budou prezentovat. O ČT je třeba vést dialog a kde jinde než v Senátu," řekl Aktuálně.cz Veleba. Odmítl upřesnit, co ho k uspořádání konference v tomto termínu vedlo.

"Jezdím mezi normální lidmi na vesnici, znám jejich názory a vy žijete v pražském skleníku," dodává senátor. Veleba si mimo jiné slibuje, že na konferenci dorazí i další senátoři.

Konference přichází v době, kdy se budou vybírat kandidáti do Rady ČT, na konci dubna má být navíc zvolen i nový generální ředitel televize. Podle Veleby jde o shodu náhod. Tvrdí, že o termín pro konferenci žádal už na konci února.

Na konferenci vystoupí lidé, kteří na internetu šíří dezinformace - například Petr Žantovský nebo Stanislav Novotný, kteří stojí za Asociací nezávislých médií. Jejimi zakládajícími členy jsou kromě nich ještě Jan Korál, který spravuje jeden z hlavních prokremelských webů New World Order Opposition, nebo Ondřej Grešl, který stojí za podobným proruským projektem AC24.

Žantovský s Novotným jsou lidé, kteří píšou na dezinformační weby a jsou velkými kritiky České televize. Kromě nich bude mezi řečníky mluvčí prezidenta Miloše Zemana Jiří Ovčáček, který má mluvit na téma "politických preferencí České televize ve zpravodajství".

Prezidentův mluvčí chce v Senátu podle svých slov rozpoutat širší debatu o ČT. "Bohužel někdy budí dojem, že chce usilovat o vedoucí pozici," řekl redakci mluvčí.

Řečníky, kteří na konferenci vystoupí, vybírali podle Veleby z celého názorového spektra. "Dělali jsme to férovým způsobem, byl pozván průřez lidí, i generální ředitel televize. Odmítl to a já nebudu klečet před generálním ředitelem, aby přišel," dodává Veleba.

Mluvčí ČT Alžběta Plíková potvrdila, že pozvání na konferenci obdrželi. "Ředitel ani zástupci vedení se nemohou zúčastnit, protože ve stejný termín probíhá návštěva zástupců senátního výboru pro vzdělání, vědu a kulturu v prostorách televize," říká Plíková.
Zvyšují tlak, tvrdí experti

Mediální analytici tvrdí, že vystoupení těchto lidí v Senátu má za cíl zvýšit tlak na televizi před výběrem generálního ředitele a nových členů Rady ČT. "Vystoupí tam zvláštní sestava diskutujících. Domnívám se, že souběh této akce s volbou radních Rady ČT a zároveň s volbou generálního ředitele není náhodná," řekl Tomáš Trampota z katedry mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK.

"Řada politiků využívá toho tématu k rozkolísání televize a ke kritice. Rozložení hostů je výrazně jednostranné a dá se očekávat, že vyznění toho semináře bude v neprospěch a bude sloužit k vytvoření negativní image České televize," dodal.

Podobně mluví i mediální sociolog Václav Štětka. "Chtějí vytvořit tlak na ČT. Její kritikou se netají a pořádají pravidelně podobné akce. ČT je těmto lidem trnem v oku, protože je to relativně svobodná instituce, která plní veřejnou službu způsobem, který se jim nelíbí. Chtěli by jinou agendu a rádi by do ní prosadili své politické cíle," říká Štětka s tím, že jde o názorově velmi vyhraněnou skupinu.

"Je poněkud nešťastné, že Senát tímto způsobem dává prostor jedné sektářské skupině namísto podpory otevřené diskuse o ČT se zastoupením různých názorových proudů," uzavírá.

Mediální analytik Milan Šmíd v konferenci problém nevidí. "Ať si to klidně pořádají, důležité je, aby se pak bludy, které tam vypustí, vyvrátily," říká Šmíd.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/odpurci-ceske-televize-budou-recnit-vsenu-vystoupi-ovcacek/r-fb373da019ec11e7b7fa0025900fea04/>

Profily uchazečů o vedení ČT: Alena Dlabačová chce zlepšit kvalitu pořadů

5.4.2017 digizone.cz str. 00
Jan Brychta

Redaktořce a dramaturgyni Aleně Dlabačové se nelíbí úroveň vysílaných pořadů, ať už zpravodajských, zábavných nebo dramatických. Nevidí ale důvod zvyšovat koncesionářské poplatky.

V minulém týdnu oznámila Rada Česká televize jména dvanácti uchazečů, kteří postoupili do výběrového řízení na pozici generálního ředitele veřejnoprávní televize. První kolo volby by se mělo uskutečnit ve středu 12. dubna

a jméno nového šefa České televize by měli radní oznámit o čtrnáct dní později. Server DigiZone oslovil všechny kandidáty s prosbou o zodpovězení několika otázek, jejichž prostřednictvím jednotlivé uchazeče a uchazečky postupně představíme.

PODROBNOSTI: Na pozici generálního ředitele České televize se hlásí dvanáct kandidátů

Oceňovaná autorka dokumentárních pořadů

Redaktorka a dramaturgyně Alena Dlabačová získala doktorát na pražské **Fakultě sociálních věd** a publicistiky Univerzity Karlovy v oboru novinářství a se specializací na televizi. Může se pochlubit více než dvacetiletou praxí v Československé televizi, v Hlavní redakci tělovýchovy a motorismu odvysílala kolem dvou stovek pořadů, převážně publicistických a dokumentárních. Plánovala také přímé přenosy sportovních utkání a zpravodajství pro pořad Branky, body, vteřiny.

Doktorka Alena Dlabačová se během své televizní praxe podílela na přípravě více než dvou stovek pořadů.

Dokumentární pořady, pod kterými je Dlabačová podepsána, se netýkají jen oblasti profesionálního sportu, věnovaly se například ochraně přírody a kulturního dědictví nebo propagaci zdravého životního stylu. Je držitelkou Ceny Josefa Laufera za dokumentární snímek Velká kunratická, přehlídka Tourfilm ocenila její film ze seriálu Cesty za krásou věnovaný Otavě.

Zlepšit zpravodajství, zábavu i dramatickou tvorbu

Sama o sobě říká, že Českou televizi jako instituci zná důkladně a do výběrového řízení se přihlásila, aby zúročila své dlouholeté praktické zkušenosti. Za klíčové považuje zlepšení úrovně vysílaných pořadů, zejména v oblasti zpravodajství, zábavy a dramatické tvorby, a ráda by také nově nadefinovala poslání jednotlivých veřejnoprávních kanálů.

Za prioritu svého kandidátského projektu považuje Dlabačová důkladnou znalost fungování veřejnoprávní televize, stejně jako jejich programových, výrobních a technických útvarů. Chtěla bych se velmi podrobně seznámit s jednotlivými produkčními centry, jejich odbornou připraveností a s jejich dosavadními odvysílanými pořady s cílem zlepšit úroveň zejména v oblasti zábavy a dramatického a hudebního vysílání, rekapituluje své priority Dlabačová.

Po svém případném zvolení by si jako první chtěla udělat důkladný přehled o tom, kdo rozhoduje o hostech vystupujících ve zpravodajství a o tom, jaké obsahy zpravodajci vysílají. Poté bych chtěla navrhnout možné změny ke zlepšení úrovně zpravodajské práce tak, aby vysílaný obsah odpovídal faktům a nebyl manipulován, plánuje Dlabačová.

Není důvod zvyšovat poplatky

Za přednost České televize ve srovnání s komerčními televizemi považuje Dlabačová její programové schéma, které je určeno diváků ze všech věkových skupin. Toto poslání se podle ní veřejnoprávní televizi v současné době poměrně daří naplňovat.

Ekonomická situace České televize je nyní rozpočtově v kladných číslech, takže je zde rezerva pro zvyšování kvality programů, včetně honorování námětů a scénáře, tedy obecně tvůrčích pracovníků, myslí si Dlabačová. Naopak podle ní zatím není důvod ke zvyšování koncesionářských poplatků. Česká televize si podle Dlabačové vede dobře ve svých obchodních činnostech, ať už jde o prodej natočených pořadů, knižní produkci nebo příjmy z reklamy v zákonem povoleném rozsahu, sponzoringu a product placementu.

Všechnopárty zábavu nezachrání

Podle Dlabačové má veřejnoprávní televize zásadní problém v oblasti zábavné tvorby. Česká televize nemá dostatek opravdu zábavných pořadů a v její dramaturgii tak převažují naučně- zábavné kvízy. I pořad Zázraky přírody, využívající hosty ve studiu, je svou formou spíše naučný. Všechnopárty to nemůže zachránit. Úspěšný

formát taneční soutěže Star Dance je sice divácky atraktivní, ale podle mého názoru se vysílal příliš dlouho, myslí si Dlabáčová.

Autor: Česká televize
Všechnopárty jako etalon televizní zábavy.

Naopak investigativní žurnalistika nedosahuje podle ní úrovně, jakou má například na stanici Nova. Zde mám na mysli třeba pořad Reportéři, jehož redakční tým se systematicky nevrací k již avizovaným problémům, popisuje Dlabáčová. Celkově je podle ní na obrazovce málo hudebních pořadů z oblasti popu, jazzu a klasické hudby. ČT art je vysílána digitálně a její příjem tak není dostupný na celém území České republiky, upozorňuje Dlabáčová.

Dramatická tvorba nevybírá vhodné náměty

Seriály a sitcomy nemají dějovou stavbu a jejich témata jsou často jednoduchá a opakující se. Obecně bych řekla, že Českou televizi trápí špatný výběr látek a námětů, konstatuje Dlabáčová. Problémy Dlabáčová vnímá i při používání spisovné češtiny. V titulcích se občas vyskytují chyby. A špatná čeština se částečně týká i sportovních komentátorů a jejich šumlování, nejasných novotvarů a nevhodných příměrů, vyjmenovává Dlabáčová.

Sportovní komentátoři používají podle Dlabáčové nejasné novotvary a nevhodné příměry.

Česká televize jako instituce je podle Dlabáčové personálně předimenzovaná v oblasti administrativních pracovníků a současný generální ředitel Petr Dvořák se snaží Českou televizi připodobnit televizi Nova. Celkový dojem z jeho působení je spíše průměrný, úroveň vysílaných pořadů se nezvýšila, spíše naopak. Myslím si, že Petr Dvořák je určitě dobrý manažer a má technické vzdělání – v tomto směru považuji za přínosné jeho působení v oblasti digitalizace a využití sociálních sítí. Důvodně se ale domnívám, že příliš nerozumí dramaturgii a tvorbě programu ve veřejnoprávní televizi, hodnotí současné vedení Dlabáčová. Jejím cílem by v případě zvolení bylo zatraktivnit program České televize tak, aby si k ní diváci našli opět cestu a nedávali přednost televizi Nova nebo jiným komerčním stanicím.

URL| <http://www.digizone.cz/clanky/profily-uchazecu-o-vedeni-ct-alena-dlabacova-chce-zlepsit-kvalitu-poradu/>

Elektronický občanský průkaz nás určitě vyvede ze stojatých vod konzervatismu

5.4.2017 Veřejná správa str. 02 Rozhovor
Jiří Chum

O aktuálních činnostech úseku, který řídí, o připravovaných právních normách, plnění strategického rámce, o snaze snižovat administrativní zátěž obcí, ale také o zvýšení přitažlivosti státní správy pro mladé odborníky a v neposlední řadě i o jazyce předpisů je rozhovor s náměstkem ministra vnitra Petrem Mlsnou.

* Pane náměstkú, jak lze charakterizovat nynější činnosti úseku veřejné správy v rámci Ministerstva vnitra?

Domnívám se, že se úsek v mnoha ohledech vrátil zpátky k univerzálnějšímu zaměření někdejší civilně správní sekce. Opět se v něm soustředily agendy od legislativy, všeobecné správy, dozoru a kontroly až po správní činnosti spjaté se zpracováním dokladů. Přináší to významný synergický efekt. Ředitelé odborů mohou koncipovat svoje agendy v rámci týmu, každý z nich se dozvídá o problémech, jimiž se zabývají kolegové, a zároveň se na jejich řešení může podílet. Posílila se prostupnost informací, koordinace úkolů a zřetelněji se vyprofilovaly společné cíle celého úseku. Vidím v tom velkou výhodu.

* A pokud jde o připravované výstupy?

Mezi několika zásadními schválenými projekty, které čekají na uvedení do praxe, je jistě elektronický občanský průkaz. Úkolem na nejbližší dva roky je, aby se součástí čipu, na němž je založen, stala řada obligatorních i fakultativních funkcionalit. Významnou změnu představuje nový přestupkový zákon, který vstoupí v účinnost letos k 1. červenci. Ministerstvo vnitra zajišťuje nyní v krajích odbornou přípravu úředníků, jichž se zákon v první linii dotkne. Konceptně se připravuje výrazná novela zákona o matrikách, zákona o státním občanství a vzniká rovněž nový volební kodex. Bude samozřejmě záležet na budoucích politických představitelích, jestli se volební kodex stane předmětem jednání parlamentu a spustí se k němu legislativní proces. Všechny projekty, na nichž úsek veřejné správy pracuje, doprovází informativní a metodická setkání se starosty měst a obcí, s tajemníky obcí s rozšířenou působností i s řediteli krajských úřadů.

* Jak by se měla zpřesňovat ideální role ministerstev v rámci veřejné správy?

Víte, do značné míry je činnost ústředních orgánů státní správy poznamenána představou, že každý, kdo má v působnosti určitý zákon, jej musí také kontrolovat a vymáhat. Plynou pak z toho četné duplicitní kontroly, dosahující k jednotlivým obcím. Chápu, že starostové jsou logicky frustrováni z toho, že si u nich mnohdy kontroly doslova podávají dveře. Ministerstvo vnitra má zájem na tom, aby kontroly probíhaly podle zřejmého, improvizacími co nejméně dotčeného plánu. Neměly by tedy být cíleně zaměřené jen na některé regiony či některé typy sídel, ale pokrývat pokud možno vzorky malých obcí, obcí dvojkových i trojkových, statutárních měst. A samozřejmě, naše ministerstvo by mělo do jisté míry „umravňovat“ další ústřední orgány státní správy a v nekoordinovaných plošných kontrolách obcí je trochu brzdit.

* Je reálné, aby se Ministerstvo vnitra stalo příkladem dobré praxe v uplatnění rolí ústředního orgánu státní správy?

Určitě. Mělo by rovnocenně informovat o strategické, koncepční a metodické roli, jež mu přísluší, a přinášet příklady naplňování těchto rolí. Představovat svoje strategie, koncepce a následně metodické výklady k nejrůznějším problémům. Nepochybně to v mnoha ohledech naplňuje. Připomenu například metodiku k nočnímu klidu související se zákonem o přestupcích. Zároveň jsem uložil zpracovat dobrou praxi obecně závazných vyhlášek přijatých v některých obcích, aby mohla být vzorem zejména pro menší obce a pomohla zmenšit jejich tápání při koncipování těchto elementárních právních norem.

* Významným dokumentem, jenž se dotýká činností vámi řízeného úseku ministerstva, je nepochybně Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014– 2020. V jakém stavu je plnění jeho hlavních cílů?

Pro letošní rok můžeme označit za klíčovou přípravu věcného záměru zákona o územním členění státu. Připomenu, že stále přetrvává zákon č. 36/1960 Sb., z něhož vyplynulo členění území na okresy a velké kraje, které vůbec nekopírují to, jak je Česká republika rozdělena samosprávně. Základní otázkou je, zda zůstanou zachované okresy, pak je nutné vypracovat podobu učlenění republiky zejména z hlediska souladu s výkonem veřejné správy. Následně budou muset politici rozhodnout, ke které variantě se přiklonit. Dalším legislativním počinem, na němž se náš úsek výrazně podílí, je novela zákona o veřejném opatrovnictví, kde dojde ke zpřesnění podmínek užití příspěvku státu. V zájmu toho, aby se významné agendy co nejvíce přiblížily občanům, probíhá v Chlumci nad Cidlinou a ve Skutči pilotní projekt výdeje občanských průkazů na takzvané dvojkové obci. Ukazuje se, jak důležitá je přirozená spádovost, takže se k věci bude přistupovat spíše selektivně než plošně.

* Je šance, aby se zmenšila administrativní zátěž, na niž starostové stále poukazují?

Nechali jsme zpracovat analýzu, jak tato zátěž dopadá na jednotlivé starosty. Vyplynuly z ní zajímavé údaje. Starostové jsou mnohdy zatěžováni dotazníkovým zjišťováním, v němž se například překrývají činnosti Českého statistického úřadu a Ministerstva životního prostředí. Po projednání analýzy v Radě vlády pro veřejnou správu jsme si pro Ministerstvo vnitra dali za úkol projednat s Českým statistickým úřadem, jestli by například nepostačovalo, kdyby se mu posílaly výsledky resortních zjišťování. Analýza je unikátní tím, že namísto obecného konstatování o přetížení starostů nejrůznějším výkaznictvím reálně ukazuje, v kterých položkách se formuláře dublují.

* Může pomáhat Svaz měst a obcí zefektivnit zpeřtnou vazbu od starostů?

Určitě ano, navíc je povinným připomínkovým místem, takže spolupracujeme kontinuálně. Zpětná vazba informuje o nejvíce neuralgických problémech, které se nedají řešit jinak než legislativní změnou. Nejnovějším příkladem může být podpora oprávnění měst, která jsou jedinými vlastníky městské firmy, odvolávat orgány této společnosti. Domluvili jsme se velmi rychle na příslušné novelizaci zákona o obcích a zařadili ji do legislativního procesu. Neustále se utvrzujeme v tom, jaký význam má kvalita osobnosti starostů a úroveň jejich stavovské organizace je toho významným dokladem.

* Složité úkoly komplikují činnost zejména neuvolněných starostů malých obcí. Pomohlo by sloučení obcí?

To je zcela nereálné! Rozhodli jsme se u nás respektovat historická sídla, která se tady vyvinula během staletí. Nedovedu si představit proces, který nařídí, že se třeba deset obcí, mezi kterými navíc existuje historicky daná přirozená rivalita, má sloučit. Správní řád umožňuje uzavírat veřejnosprávní smlouvy, obce mohou mezi sebou výkon veřejné správy sdílet. Nic jim také nebrání v tom, aby vytvářely – a v praxi se tak děje – mikroregionální struktury, v jejichž rámci mají sdílené služby. Domluví se, že sdruží prostředky a zajistí si třeba pomoc s administrováním evropských fondů či s výkonem odborné právní agendy. Primárním předpokladem fungující spolupráce je ochota se domluvit. Významnou roli má Svaz měst a obcí, který obcím pomáhá metodicky, zprostředkovává dobrou praxi, nabízí pomoc svého aparátu. Podle mne je třeba v metodické podpoře nezapomínat na obce druhého typu. Někdy se cítí ukřivděné, rády by posílily svoji prestiž. Mohou do jisté míry být laboratoři při hledání optimální podoby výkonu veřejné správy co nejbližší občanovi. Dvojkové obce, jako centra mikroregionální spolupráce, mají důležitou úlohu v regionech s roztroušenými obcemi prvního typu, s menším počtem obyvatel, což jsou třeba některá území Středočeského kraje a Kraje Vysočina.

* Vraťme se ještě k optimálnímu uspořádání státu. Stanou se jeho základem obce s rozšířenou působností?

S největší pravděpodobností ano, je však jejich struktura nastavena optimálně? Nestaly se někde přirozenými centry úplně jiné obce? Berme také v úvahu, že stát nebude při výkonu některých agend nikdy kopírovat strukturu trojkových obcí. Ať již jde o soudnictví, státní zastupitelství, archivnictví či finanční správu, bude stát určovat svoji strukturu orgánů bez ohledu na to, jakého typu je ta či ona obec, jež připadá v úvahu jako sídlo konkrétního orgánu. Stát musí zajistit pouze dostupnost dané služby, protože model, který by zcela kopíroval územní členění státu, by nebyl ufinancovatelný. Vývoj technologií přináší další otázku: Kde je role obce při výkonu přenesené působnosti zcela nepostradatelná? Některé agendy lze vykonávat elektronicky. Při dokončení reformy je podle mne klíčové, jestli u agend státní správy, které obce vykonávají v rámci přenesené působnosti, musíme setrávat na principu místní příslušnosti. O občanský průkaz můžete požádat i mimo místo svého trvalého bydliště. Proč to již nejde alespoň ještě u sociálních dávek?

* Co vzkážete odpůrcům spojeného modelu veřejné správy?

To je vskutku otázka velmi na tělo. Nemá smysl se bavit o tom, jestli před sedmnácti lety bylo rozhodnuto optimálním způsobem, když se zrušily okresní úřady, s nimž byl spojený centralizovaný výkon státní správy. Na druhou stranu si myslím, že prožíváme generační zlom. Část společnosti ještě bezesporu vnímá úřad jako určitou instituci, kam se chodí vyřizovat se státem spojené agendy. Občanský nebo řidičský průkaz zůstává pro někoho zkrátka ještě svým způsobem obřadem. Ovšem, je tu generace Y, pro kterou je už samozřejmé většinu záležitostí řešit elektronicky a tuhle možnost chtějí mít i při jednání s orgány státní správy i samosprávy. Je to mentální generační přerod a při technologické proměně, ke které došlo za posledních dvacet let, je návrat k centralizaci agend zbytečný. Místo úředního jednání se přesouvá do virtuálního prostředí, úřední rozhodnutí, pro něž jste musel na poštu, převezmete prostřednictvím datové schránky. Úřad, ztělesněný v konkrétní budově, se z hlediska svého každodenního fungování do značné míry oslabuje. Spějeme tedy k řešení se zásadně proměněnou kvalitou. Za nějaký čas už nebude nic výjimečného na tom, že si zápis v katastru nemovitostí provedete elektronickým způsobem. Málokdo si už vzpomene na fronty, v nichž se čekalo na výpis z rejstříku trestů, když si to nyní vyřídí na Czech POINTu. Stále si sice ještě potrpíme na drobnou úřední „romantiku“, když nás těší vidět úředníka na katastrálním úřadu, jak dává razítko na náš návrh na vklad, a my si tu kopii s pocitem zvláštního zadostiučinění odnášíme. Ale i to nás rychle přejde. Ze stojatých vod konzervatismu nás určitě vyvede zavedení elektronického občanského průkazu. Kreativita, kterou v sobě máme, dostane příležitost k uplatnění, když bude jen na každém z nás do značné míry záležet, jaké rozhraní a jaké funkcionality si sami do svého elektronického občanského průkazu vložíme. Něco bude dané obligatorně, ale my si budeme moci například přidat rozhraní pro identifikaci k systému zdravotní dokumentace i ke své bance. Dokonce si myslím, že nastane jeden z případů, kdy mladá generace svým příkladem zcela samozřejmého a

vícevrstevného využívání občanského průkazu dokáže přimět ke kreativě i velkou část dříve narozených. Je přece zajímavé zažít, jak se poprvé v dějinách starší učí od mladších.

* Povězte mi v těchto souvislostech: Jak chcete lákat k práci ve státní správě mladé odborníky?

To je fatální věc. Shodou okolností bude Senát projednávat novelu zákona o státní službě, která by měla do značné míry zatraktivnit a zjednodušit přijímání absolventů vysokých škol. Na druhou stranu se ti, kteří přešli z byznysu do státní správy, netají spokojeností s tím, že se mohou podílet na tak širokém spektru projektů, k nimž by se v soukromé sféře nikdy nedostali. Jsou to záležitosti koncepční a člověk si při nich uvědomí, že sice zřejmě vydělává méně peněz, ovšem stává se spoluvůrcem projektů, o kterých by si za normálních okolností přečetl jen v novinách. Takže nezapomínejme, že práce pro stát má v sobě jistou atraktivitu, což platí na Ministerstvu vnitra obzvláště. Samozřejmě je třeba odstranit byrokracii spojenou s přijímáním do státní služby a pro lidi přicházející zvenku, zejména pro absolventy vysokých škol, stanovit přijatelné platy. Přitažlivost zaměstnání ve státní správě se zvyšuje i tím, že některým odborníkům, jichž je spíše nedostatek, zejména právníkům a inženýrům, je možné nabídnout zvýhodněné platové podmínky. Předpoklady zajímavého zaměstnání tedy jsou, zbývá jen poněkud akademická otázka, jestli ti, kteří vstoupí do služeb státu, chtějí ze sebe vydávat to nejlepší, nebo jestli svoji profesi berou jen jako práci. Do jisté míry tomu půjde předcházet, když budou organizace státní správy úžeji spolupracovat s univerzitami a prostřednictvím diplomových prací a stáží dostanou příležitost zpřesnit svoji představu o potenciálních zaměstnancích. Naše ministerstvo má rozvinutou spolupráci s Karlovou univerzitou a Masarykovou univerzitou. V jisté době se u nás vedly úvahy o tom, jestli bychom neměli mít po francouzském vzoru státní školu pro administrativu. Nepovažuji uzavírání vzdělání, zejména pro potřeby státu, do exkluzivních škol za výhodné. Francie teď do jisté míry sklízí důsledky indoktrinace, která zasáhla elity několika posledních generací. Myslím, že pluralita názorů a jejich konstruktivní střety jsou ve státní správě naprosto nezbytné.

* Jste velmi obeznámen s kontextem veřejné správy v sousedních zemích. Lze s nimi porovnat úroveň té tuzemské?

Srovnatelné je to obtížně. Rakousko i Německo jsou federální státy, navíc každý jiného typu. Rakousko má sice spolkovou strukturu, nicméně velmi centralizovanou. Federaci ve Spolkové republice Německo bychom naproti tomu mohli označit za rozvolněnější. Výkon veřejné správy spadá vždy do působnosti jednotlivých spolkových zemí. Spíše je vhodné zkoumat tamní dobrou praxi a zamýšlet se nad tím, co by mohlo fungovat v našem prostředí. Náš systém je poměrně kompaktní. Nehrozí jeho destrukce z hlediska finanční labilitaty obcí, starostové jednají racionálně, chovají se jako řádní hospodáři. V tomhle ohledu je česká veřejná správa poměrně stabilizovaná. Ve srovnání se sousedními zeměmi možná trochu pokulháváme – nejčastěji na úrovni malých obcí – v jisté odtažitosti k nástrojům elektronické komunikace. Setkáváme se s tím teď spíše v humorné podobě. Uvedu příklad. Pošleme dotaz na obec prostřednictvím datové schránky. Podotýkám, že takto komunikovat je pro obce ze zákona povinné. Starosta nereaguje. Když mu zavolám, říká mi bezelstně, že sedí v kanceláři a žádný dopis mu nepřišel. Vysvětluji mu, že ten dopis má v datové schránce a on je velmi překvapen. Takže, když bychom se pokusili srovnávat kvalitu veřejné správy třeba v jejím elementárním článku, zjistíme, že jsou tam ještě velké rezervy v ovládnání nových dovedností a kompetencí. Ale i v nejmenších obcích o sobě dává vědět zmíněná generace Y. Vytvářejí weby, blogy, vstupují do zastupitelstev.

* Co se stalo s jazykem právních norem, že je pro většinu občanů tak neprůhledný? Je to vlivem poničené „bruselské“ angličtiny?

Zčásti je to skutečně způsobeno unifikací právních pojmů na úrovni evropského práva. Bylo by však alibistické se na to vymlouvat. Je potřeba také vnímat proměny jazyka. V určitých ohledech se český jazyk dostává na samou hranici svých možností. Nemá odpovídající pojmosloví. Vezměme si, kolik jen za posledních deset let vzniklo neologismů, které se do jazyka včlenily. Ano, můžeme jej puristicky čistit, ovšem vnímání zejména odborně technických předpisů jen zkomplikujeme. Vývoj vědy a technologií je v posledních desítkách let tak fenomenální, že klasický rozum, byť sebevíce odhodlaný, nemá šanci vstřebet a pochopit vše. Má být třeba atomový zákon srozumitelný každému, nebo především příslušné skupině odborníků? Ve svých úvahách, co je vlastně jazyk schopný pojmut a jaký jednotlivým pojmům přiřazujeme obsah, upozornil Wittgenstein na rozdíl mezi tím, jak pojmy používáme v běžné řeči a jaký obsah jim dává právo. Do jednoho pojmu se promítají naše osobní zkušenosti, profesní vzdělání a samozřejmě také obecná schopnost užití jazyka. Takže z toho pak někdy vzniká rozostření pojmů, kdy pojem má v obecném jazyce jiný význam než v jazyce odborném. Domnívám se, že existují určité kategorie předpisů, které musí být všem srozumitelné. Povedlo se to podle mne

třeba u občanského zákoníku, který je cosi jako ústava soukromého práva. S jeho instituty přichází každý z nás do styku prakticky denně, proto má být srozumitelný a co nejvíce se přibližovat obecně užívanému českému jazyku. Docílit širší srozumitelnosti v případě speciálních odborných norem považuji ovšem spíše za touhu než za realitu.

* Jaká je vaše vize veřejné správy s kvalitními metodikami a optimálně nastavenými působnostmi? Jak budou dále naplňovány principy dekoncentrace či decentralizace?

Kvalitní metodiky by měly především plynout z nejlepší praxe příkladně spravovaných obcí, vypovídající o patřičné podobě výkonu samosprávy. Dekoncentrace podle mne postoupila na samotnou mez únosnosti. Jestliže bude výkon státní správy přenesen na co nejnižší úroveň, pak ovšem nikdo nemůže obcím nikdy zaplatit veškeré náklady, které s výkonem agend souvisejí. Starosta se bude logicky cítit bezradný: vykonávám tuto agendu, nevím, co s ní mám dělat, nemám na ni lidi. Stane se to pro něho noční můrou. Myslím si, že model zastavení dekoncentrace v řadě agend na trojkové nebo dvojkové úrovni je poměrně přiměřený a vzhledem k mobilitě lidí není dnes dostupnost k vyřízení agendy do vzdálenosti pěti až deseti kilometrů od bydliště zase až tak fatální. Další cesta je samozřejmě elektronizace. Domnívám se, že to není hudba zase až tak vzdálené budoucnosti a že ji doprovodí tlak na resorty, které ještě při výkonu státní správy drží princip místní příslušnosti, aby svůj přístup přehodnotily a aby například běžné agendy zejména v sociální oblasti si občané mohli vyřizovat i jinde než v místě trvalého bydliště.

* Váš život je také hodně spojen se sportovním prostředím. Vidíte v něm analogii se světem veřejné správy?

Řekl bych, že starosta je jako fotbalový trenér. Musí mít odvalu a musí chtít úspěch.

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph. D. (*1978) Vystudoval Právnickou fakultu UK (1998–2002, JUDr. – 2004), absolvoval též německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd** UK (2001–2003, PhDr. – 2003). Dokončil pak doktorské studium na Právnické fakultě UK (Ph. D. – 2006). Přednáší na Katedře německých a rakouských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK a na Katedře ústavního práva Právnické fakulty UK. Byl ministrem bez portfeje, pověřeným vedením Legislativní rady vlády (2012), náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro legislativu (2014–2015). Od května 2015 je náměstkem ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, práva, archivnictví a správních agend, od listopadu 2016 pověřený řízením sekce veřejné správy. Aktivně působí i ve sportovním prostředí. „Analýza je unikátní tým, že namísto obecného konstatování o přetížení starostů nejrůznějším výkaznictvím reálně ukazuje, v kterých položkách se formuláře dublují.“ „Domnívám se, že existují určité kategorie předpisů, které musí být všem srozumitelné. Povedlo se to podle mne třeba u občanského zákoníku, který je cosi jako ústava veřejného práva.“

Foto autor| FOTO: RADOSLAV BERNAT 3x

Nový tiskovým mluvčím Sberbank je Jan Marek

4.4.2017 mediaguru.cz str. 00 Aktuality

Kateřina Straková

Na pozici tiskového mluvčího a PR manažera Sberbank CZ od dubna nastupuje Jan Marek. Podílet se bude na externí i interní komunikaci a eventech. Na pozici střídá Hanu Drápalovou.

Jan Marek, nový tiskový mluvčí Sberbank (foto: Jiří Štarha)

Jan Marek do Sberbank přichází z oblasti pojišťovnictví. Poslední dva roky zastával roli tiskového mluvčího v Direct pojišťovně, kde se podílel na komunikaci rebrandingu z Triglav pojišťovny a zároveň návratu značky na český trh. Předtím šest let působil jako manažer PR a mluvčí České pojišťovny. Mimo jiné koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014.

Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor žurnalistika a mediální studia.

-stk-

URL| <https://www.mediaguru.cz/2017/04/novy-tiskovym-mluvcim-sberbank-je-jan-marek/>

Putin jednal se svým běloruským protějškem Lukašenkem 4.4.2017 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Libor DVOŘÁK, moderátor

Končili jsme Vladimírem Putinem, a tak se podívejme také na zřejmě hlavní důvod včerejší návštěvy ruského prezidenta v Petrohradu. Ten tam jednal se svým běloruským protějškem Alexandrem Lukašenkem. A večer před novináři prohlásil, že všechny aktuální rozpory týkající se cen ruské ropy, plynu a taky elektrické energie pro Bělorusko se podařilo zažehnat. Na příslušné formální kroky už prý postačí pouhých deset dnů. U telefonu je v tuto chvíli Karel Svoboda z katedry východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zdravím tě, Karle.

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ahoj, Libore.

Libor DVOŘÁK, moderátor

Alexandr Lukašenko se dlouho oháněl Svazem Ruska a Běloruska. A myslím tedy v těch předchozích měsících, a chtěl stejné ceny, jaké fungují na vnitroruském trhu. Jaký je ale rozdíl mezi těmi a cenou, za jakou Rusko realizuje své energetické suroviny ve světě, byť by to byl takový spojenec jako Bělorusko?

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Takhle. Ono Bělorusko vlastně dostává ještě jiné ceny, jiné ceny, než svět. Tam jde o to, že ty vnitřní ruské ceny by byly někde na sedmdesáti dolarech. On, on Lukašenko vlastně si nárokoval tuhle tu cenu, potom, potom vlastně oznámil Rusům, že tedy on bude platit sto sedm zase. Ten systém, jakým to vypočítal, byl velmi záhadný, protože když Gazprom jako to počítal podle, podle svých cen, tak on to počítal podle svého návrhu, tak on to počítal poměrně jako, řekl bych, jasnou formulí. Čili, čili on Alexandr Lukašenko občas bere ty ceny poměrně svérázně. A požaduje tu vnitřní cenu prakticky tam, kde je ta, je ta ropa nebo zemní, hlavně zemní plyn teda vytěžená.

Libor DVOŘÁK, moderátor

Jedna důležitá věc. Pokud vím, byly omezeny i dodávky bezcelně dodávané ropy pro Bělorusko, kterou podle příslušných dohod může zpracovávat a přepravit dál do světa. Jak významný je tohle zdroj příjmů pro běloruský státní rozpočet?

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že oni z toho žijí. Ono, ono teď poměrně nedávno, nedávno, když proběhla tahle ta přestřelka, tak Rusové vlastně mu oznámili, ať si uvědomí, že oni mu za posledních nějakých patnáct let dali víceméně sto miliard dolarů. Já nevím, jestli je to přesné číslo, ale je to číslo, které se může blížit realitě. A ono to není samozřejmě jenom v ropě, ono je to i v zemním plynu. Ale ta ropa, ropa prostě je důležitým příjmem. Protože samozřejmě dostávají příjmy hlavně z cel. To bezcelní původně mělo být pouze, pouze na vlastní spotřebu. Ale zase už se od toho upustilo. Systém měl být takový, že vlastně oni bezcelně dostanou, dostanou pro vlastní spotřebu. A zbytek budou platit nějaké clo. Nakonec to skončilo tak, že vlastně bezcelně dostávají poměrně

hodně velkou část toho. A rozhodně ne jenom pro vlastní spotřebu. A tohle to vlastně Rusové teď jakoby přiškrtli, aby Lukašenka trochu, trochu donutili k, se dohodnout.

Libor DVOŘÁK, moderátor

Nakonec, když to budeme tak hodnotit, Karle, Vladimir Putin včera večer před novináři uvedl, že obě strany musely ze svých požadavků slevit. Ale není to nakonec úspěch spíše pro Alexandra Lukašenka, který by notabene mohl být způsoben tím, že má doma podobné, možná větší potíže s lidovými protesty, jako Putin. A že případný běloruský Majdan rozhodně není v zájmu Moskvy?

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Rozhodně. Ono, Lukašenko je geniální v tom, že on vlastně už, už prostě pětadvacet let dokáže hrát, on nemá téměř nic v ruce, a přesto dokáže hrát tu kartu, my se sblížíme, my se sjednocujeme, my jsme vlastně nejbližší spojenci, my jsme přátelé, my jsme bratři. /Výpadek signálu/ musíte dát peníze. A pokud nám nedáte, tak my se budeme, my se začneme kamarádit se Západem. Přitom musí být naprosto jasné, že on se nějak extra kamarádit se Západem nemůže, protože ty standardy, které by musel aspoň přibližně zavést, tak prostě by ho u moci neudržely. Takže on je v tomhle tom naprosto geniální. A je to, nebo já teď nechci, aby to vypadalo, jako že ho bůhví jak obdivuju. Ale v tomto smyslu jako, jako jak Rusko víceméně vydírat, tak on je prostě jedinečný naprosto.

Libor DVOŘÁK, moderátor

Poslední otázka pro kolegu Karla Svobodu. Ty už jsi to před chvílí naznačil. Opět se mluvilo o tom svazu či unii Ruska a Běloruska. Je podle tebe tohle, dejme tomu, imaginární souručenství životaschopné, anebo i nadále, podobně jako na konci devadesátých let a posléze půjde jen o chiméru, kterou bude právě Alexandr Lukašenko tasit v okamžiku, kdy se mu to bude hodit.

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, Rusové to potřebují z toho důvodu, že oni chtějí hrát prostě roli světové velmoci. A to přeci jenom jako sto čtyřicetimilionová země moc nemohou. Takže oni to mají jako, jako jakési, jakési předpolí. Z toho důvodu oni jsou ochotni prostě, prostě tohle to platit. Ten svaz funguje povážlivě v těch chvílích, kdy mají Rusové dost peněz. Když jim peníze docházejí, tak se rázem, rázem jakoby ta jednota drolí. Čili ono je to, není to rozhodně založené na přátelství. Zase na druhou stranu, jako aby to tady nevyznělo nějak, nějak špatně, ono docela logicky prostě, jestliže má Rusko sto čtyřicet milionů obyvatel a Bělorusko necelých deset milionů obyvatel, tak to nikdy nebude jakoby příliš funkční svazek v tom smyslu, že by si mohli hrát na to, že jsou vlastně na stejné úrovni. To prostě, to prostě nejsou. A celý ten svazek je prostě, prostě spíše nefunkční. Je to deklaratorní záležitost. Oni sice vyrobí vždycky nějaké televize dohromady, nebo něco takového, ale, ale jako reálně, reálně to svaz není.

Libor DVOŘÁK, moderátor

To byl politolog a vysokoškolský učitel Karel Svoboda z katedry východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Karle, děkujeme a na slyšenou.

Karel SVOBODA, politolog, vysokoškolský pedagog, katedra východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na slyšenou.

Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek

4.4.2017 iprosperita.cz str. 00 Šéfové
Editor

Na pozici tiskového mluvčího a PR manažera Sberbank CZ od dubna nastupuje Jan Marek. Podpoří tak komunikační tým, který pro banku zajišťuje jak externí, tak interní komunikaci a eventy. Na pozici střídá Hanu Drápalovou.

Honza do Sberbank CZ přichází z pojišťovnictví, kde získal zkušenosti jak prací pro jeho lídra, tak při návratu známé značky na trh. V České pojišťovně šest let působil jako manažer PR a mluvčí. Mimo jiné koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014. Poslední dva roky pak zastával roli tiskového mluvčího v Direct pojišťovně, kde se podílel na komunikaci rebrandingu z Triglav pojišťovny a zároveň návratu značky na český trh.

Honza vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor žurnalistika, a navázal mediálními studiiu tamtéž. Jeho největšími profesními radostmi jsou okamžiky, kdy může aktivně přispívat k jednoduché a srozumitelné komunikaci.

O společnosti Sberbank CZ, a.s.

Na českém trhu působí Sberbank CZ již od roku 1993, od 1. ledna 1997 jako samostatná akciová společnost. Jejím majoritním vlastníkem je Sberbank Europe AG. Sberbank CZ je obchodní bankou se širokou nabídkou finančních produktů a služeb pro privát i firemní klientelu. Může se pochlubit druhým místem v soutěži Klientsky nejpřívětivější banka roku 2016 a spotřebitelská půjčka byla oceněna jako Nejlepší finanční produkt roku 2016 u hlasování veřejnosti.

URL| <http://www.iprosperita.cz/sefove/7965-za-sberbank-cz-nove-komunikuje-jan-marek>

Jan Marek se stal mluvčím Sberbank

4.4.2017 mediahub.cz str. 00 Média
Mediahub, em

Na pozici tiskového mluvčího a PR manažera Sberbank CZ od dubna nastupuje Jan Marek.

Podpoří tak komunikační tým, který pro banku zajišťuje jak externí, tak interní komunikaci a eventy. Na pozici střídá Hanu Drápalovou.

Jan Marek do Sberbank CZ přichází z pojišťovnictví, kde získal zkušenosti jak prací pro jeho lídra, tak při návratu známé značky na trh. V České pojišťovně šest let působil jako manažer PR a mluvčí. Mimo jiné koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014. Poslední dva roky pak zastával roli tiskového mluvčího v Direct pojišťovně, kde se podílel na komunikaci rebrandingu z Triglav pojišťovny a zároveň návratu značky na český trh.

Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor žurnalistika, a navázal mediálními studiiu tamtéž. Jeho největšími profesními radostmi jsou okamžiky, kdy může aktivně přispívat k jednoduché a srozumitelné komunikaci.

URL| <http://mediahub.cz/media/938505-jan-marek-se-stal-mluvcim-sberbank>

Exploze v metru. V Petrohradu zabíjela nálož se střepy a kovovými úlomky

4.4.2017 Benešovský deník str. 07 Zahraničí
PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně deset lidí a desítky jich zranila.

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

Trhavina byla smíchána s kovovými předměty, aby byl ničivý účinek co nejvyšší. První zprávy hovořily o minimálně desítkách mrtvých a až o 50 zraněných.

Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 10, zraněných 47.

Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání.

Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhaviny.

Ruská policie po včerejším pumovém útoku v Petrohradě pátrá po dvou osobách. Napsala to agentura Interfax s odvoláním na informované vyšetřovatele.

Jedna z hledaných osob uložila v metru nálož, která později vybuchla, druhá nechala v jiné stanici nálož, kterou policisté zlikvidovali.

Z kamerových záběrů vyplývá, že pachatelem by mohl být štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy. Podle mluvčí ruské generální prokuratury šlo o teroristický útok.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známy, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi exploze byli zahraniční turisté.

Atentáty v Rusku mají stovky obětí 2004: Obsazení školy v Beslanu čečenskými separatisty. Při výbuchu zahynulo 330 civilistů a dětí, 10 vojáků a 31 teroristů. 2008: Exploze minibusu ve Vladikavkazu v Severní Osetii na jihu Ruska. Vyžádala si 12 mrtvých. 2009: Teroristický útok na Něvský expres si vyžádal 28 obětí a přes 90 zraněných. 2010: Sebevražedné atentátnice odpálily trhaviny v moskevském metru; výbuchy usmrtily 40 lidí a 100 osob bylo zraněno. 2011: Sebevražedný útočník odpálil nálož na moskevském letišti Domodědovo. Na místě zahynulo 35 lidí, v nemocnici zemřeli další dva, bylo na 70 zraněných. (čtk)

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| VÝBUCH V TUNELU. Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Střední Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 9 titulech:

Berounský deník (*Zahraničí, str. 07*), Boleslavský deník (*Zahraničí, str. 07*), Kladenský deník (*Zahraničí, str. 07*), Kolínský deník (*Zahraničí, str. 07*), Kutnohorský deník (*Zahraničí, str. 07*), Mělnický deník (*Zahraničí, str. 07*), Nymburský deník (*Zahraničí, str. 07*), Příbramský deník (*Zahraničí, str. 07*), Rakovnický deník (*Zahraničí, str. 07*)

Exploze v metru. Internet zaplavily konspirační teorie

4.4.2017 denik.cz str. 00 Ze světa

Pavel Hrabica

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně jedenáct lidí a desítky jich zranila.

"

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí. Trhavina byla smíchána s kovovými předměty, aby byl ničivý účinek co nejvyšší. První zprávy hovořily o minimálně desítky mrtvých a až o 50 zraněných. Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 11, zraněných 47.

Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání. Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů thaviny.

Ruská policie po včerejším pumovém útoku v Petrohradě pátrá po dvou osobách. Napsala to agentura Interfax s odvoláním na informované vyšetřovatele. Jedna z hledaných osob uložila v metru nálož, která později vybuchla, druhá nechala v jiné stanici nálož, kterou policisté zlikvidovali.

Z kamerových záběrů vyplývá, že pachatelem by mohl být štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy. Podle mluvčí ruské generální prokuratury šlo o teroristický útok.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známy, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální," citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid," řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohlídce několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi exploze byli zahraniční turisté."

URL| http://www.denik.cz/ze_sveta/exploze-v-metru-internet-zaplavily-konspiracni-teorie-20170404.html

V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah

4.4.2017 Kroměřížský deník str. 05 Svět

PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně deset lidí a desítky jich zranila

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

První zprávy přicházející včera z Ruska hovořily o minimálně desítce mrtvých a až o 50 zraněných.

Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 10, zraněných 47.

Během několika desítek minut byl zastaven provoz celého petrohradského metra. Vzhledem k tomu, že nálož explodovala asi ve výšce 100 až 120 centimetrů nad podlahou, lze brát v úvahu i teorii o sebevražedném útoku. Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož, byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání. Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhavin.

V podvečerních hodinách se objevily první záznamy z kamerového systému. Ten zachytil možného pachatele tohoto činu. Nálož prý byla uložena v aktovce. Na snímcích, které publikovala některá ruská média, to byl štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známy, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Putin nicméně jed-nání s běloruskou hlavou státu nepřerušil.

Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi dnešní exploze v petrohradském metru byli zahraniční turisté.

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| VÝBUCH V TUNELU. Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy metra, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Střední Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 3 titulech:

Slovácký deník (*Svět, str. 05*), Valašský deník (*Svět, str. 05*), Zlínský deník (*Svět, str. 05*)

Za rohem nelze čekat zázraky

ŠKOLA Radky Kvačkové

Duben je pro rodiny s dětmi hektický měsíc. Přináší přijímací zkoušky na střední školy, ale letos nově i zápisy do prvních tříd. Zejména matky řeší dilema, zda zapsat dítě do školy za rohem, nebo do školy nějakým způsobem výjimečně. Je-li výjimečná škola náhodou za rohem, bývají trochu zmatené, protože se chystaly přinést oběť každodenního dojíždění třeba i přes celé město. Některé alternativní školy tak mají převážně přespolní žáky, zatímco sousedé o nich pochybují. V tom ohledu jsou na tom vzdělávací instituce podobně jako porodnice. Zatímco matky z venkova pošilávají po špičkových klinikách v Praze, alternativní matky z Prahy jezdí rodit do Rakovníka nebo do Neratovic. Tedy pokud to stihnou. Pokutou šedesát liber, tedy skoro dva tisíce korun, hrozí ve Velké Británii rodičům, kteří berou své děti na výlety a dovolené mimo školní prázdniny. Pokud rodina nezaplatí během jedenadvaceti dnů, pokuta se dokonce zvyšuje na dvojnásobek. Angličané se tak snaží řešit nešvar, který se už nějakou dobu rozmáhá i u nás. Většinou jsou za ním mimosezonní slevy cestovních kanceláří. Podle zprávy, kterou lze najít na stránkách BBC News, bývají sankce málo účinné, a když se rodič obrátí na soud, občas i vyhraje. Přitom pedagogové tvrdí, že na výsledky žáka, a to i v životně důležitých testech, má negativní vliv každý zameškaný den. Není důvod jim nevěřit.

Studenti z Gymnázia Brno Vídeňská Jan Sláma a David Špunar vytvořili internetové stránky, jejichž prostřednictvím je možné anonymně nahlašovat šikanu i drobnější potíže spolužáků ve škole. Skvělý nápad. Stejně jako oslovení populárního youtubera, aby projekt podpořil na svém masově sledovaném videu, což on s radostí udělal. K tomu, aby web začal sloužit, však nestačí dát o něm vědět žákům. V první řadě je nutné, aby se do systému zaregistrovaly jednotlivé školy. Zatím jsme jich napočítali jenom něco přes stovku, což není mnoho, když uvážíme, že jen základních škol jsou v Česku čtyři tisíce. Nevědí o novince? Nebo chtějí předstírat, že u nich žádné problémy neexistují?

Hodně se teď mluví o tom, že jít pracovat do Anglie nebude po brexitu už tak snadné jako dosud. Stejně lze ovšem uvažovat i o studiu na ostrovech. To by mohlo být taky složitější. Pokud by se ale někdo domníval, že cesta přes kanál za vzděláním byla dosud využívána výhradně v jednom směru, mýlil by se. Zmateriálu, který vypracovalo Středisko vzdělávací politiky UK, vyplývá, že není tak docela málo britských občanů, kteří studují u nás. Konkrétně třeba na 1. lékařské fakultě UK je mezi téměř sedmi stovkami studujících samoplátců nejvíc právě Angličanů. A to přesto, že školné v anglickém programu všeobecného lékařství činí 330 000 korun ročně. Další občany Spojeného království najdeme na **Fakultě sociálních věd** UK, na fakultě veterinárního lékařství, a asi i jinde. Možná teď taky znervózněli.

Foto popis|

V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah

4.4.2017 Pardubický deník str. 07 Svět

PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně deset lidí a desítky jich zranila.

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

První zprávy přicházející včera z Ruska hovořily o minimálně desítkě mrtvých a až o 50 zraněných.

Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že oběti je 10, zraněných 47.

Během několika desítek minut byl zastaven provoz celého petrohradského metra. Vzhledem k tomu, že nálož explodovala asi ve výšce 100 až 120 centimetrů nad podlahou, lze brát v úvahu i teorii o sebevražděném útoku. Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož, byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání. Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhaviny.

V poledních hodinách se objevily první záznamy z kamerového systému. Ten zachytil možného pachatele tohoto činu. Nálož prý byla uložena v aktovce. Na snímcích, které publikovala některá ruská média, to byl štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známe, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Putin nicméně jednání s běloruskou hlavou státu nepřerušil.

Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi dnešní exploze v petrohradském metru byli zahraniční turisté.

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| VÝBUCH V TUNELU. Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy metra, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Východní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 18 titulech:

Českolipský deník (Svět, str. 08), Děčínský deník (Svět, str. 08), Hradecký deník (Svět, str. 07), Chomutovský deník (Svět, str. 08), Chrudimský deník (Svět, str. 07), Jablonecký deník (Svět, str. 08), Jičínský deník (Svět, str. 07), Krkonošský deník (Svět, str. 07), Liberecký deník (Svět, str. 08), Litoměřický deník (Svět, str. 08), Mostecký deník (Svět, str. 08), Náchodský deník (Svět, str. 07), Orlický deník (Svět, str. 07), Rychnovský deník (Svět, str. 07), Svitavský deník (Svět, str. 07), Teplický deník (Svět, str. 08), Ústecký deník (Svět, str. 08), Žatecký a lounský deník (Svět, str. 08)

Exploze v metru. V Petrohradě zabíjela nálož se střepy a kovovými úlomky

4.4.2017 Pražský deník str. 09 Svět

PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila jedenáct lidí a desítky jich zranila.

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

Trhavina byla smíchána s kovovými předměty, aby byl ničivý účinek co nejvyšší. První zprávy hovořily o minimálně desítkách mrtvých a až o 50 zraněných.

Večer ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 11, zraněných 47.

Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání.

Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhaviny.

Ruská policie po včerejším pumovém útoku v Petrohradě pátrá po dvou osobách. Napsala to agentura Interfax s odvoláním na informované vyšetřovatele.

Jedna z hledaných osob uložila v metru nálož, která později vybuchla, druhá nechala v jiné stanici nálož, kterou policisté zlikvidovali.

Z kamerových záběrů vyplývá, že pachatelem by mohl být štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy. Podle mluvčí ruské generální prokuratury šlo o teroristický útok.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známy, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Z cizinců byli mezi oběťmi útoku identifikováni zatím jen Arméni.

Atentáty v Rusku mají stovky obětí 2004: Obsazení školy v Beslanu čečenskými separatisty. Při výbuchu zahynulo 330 civilistů a dětí, 10 vojáků a 31 teroristů. 2008: Exploze minibusu ve Vladikavkazu v Severní Osetii na jihu Ruska. Vyžádala si 12 mrtvých. 2009: Teroristický útok na Něvský expres si vyžádal 28 obětí a přes 90 zraněných. 2010: Sebevražedné atentátnice odpálily trhavinu v moskevském metru; výbuchy usmrtily 40 lidí a 100 osob bylo zraněno. 2011: Sebevražedný útočník odpálil nálož na moskevském letišti Domodědovo. Na místě zahynulo 35 lidí, v nemocnici zemřeli další dva, bylo na 70 zraněných. (čtk)

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| VÝBUCH V TUNELU. Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Střední Čechy

V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah

4.4.2017 Písecký deník str. 05 Svět

PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně deset lidí a desítky jich zranila.

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

První zprávy přicházející včera z Ruska hovořily o minimálně desítky mrtvých a až o 50 zraněných.

Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 10, zraněných 47.

Během několika desítek minut byl zastaven provoz celého petrohradského metra. Vzhledem k tomu, že nálož explodovala asi ve výšce 100 až 120 centimetrů nad podlahou, lze brát v úvahu i teorii o sebevražedném

útoku. Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož, byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání. Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhaviny.

V podvečerních hodinách se objevily první záznamy z kamerového systému. Ten zachytil možného pachatele tohoto činu. Nálož prý byla uložena v aktovce. Na snímcích, které publikovala některá ruská média, to byl štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známy, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Putin nicméně jed-nání s běloruskou hlavou státu nepřerušil.

Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi dnešní exploze v petrohradském metru byli zahraniční turisté.

Atentáty v Rusku mají stovky obětí

2004: Obsazení školy v Beslanu čečenskými separatisty. Při výbuchu zahynulo 330 civilistů a dětí, 10 vojáků a 31 teroristů. 2008: Exploze minibusu ve Vladikavkazu v Severní Osetii na jihu Ruska. Vyžádala si 12 mrtvých. 2009: Teroristický útok na Něvský expres na trati mezi Moskvou a Petrohradem si vyžádal 28 obětí a přes 90 zraněných. 2010: Sebevražedné atentátnice odpálily trhaviny v moskevském metru; výbuchy usmrtily 40 lidí a na 100 osob bylo zraněno. K atentátu se přihlásil vůdce severokavkazských povstalců Doku Umarov. 2011: Sebevražedný útočník odpálil nálož na moskevském letišti Domodědovo. Na místě zahynulo 35 lidí, v nemocnici zemřeli další dva, bylo na 70 zraněných.

(čtk)

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| VÝBUCH V TUNELU. Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy metra, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Jižní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 14 titulech:

Českobudějovický deník (*Svět, str. 05*), Českokrumlovský deník (*Svět, str. 05*), Domažlický deník (*Svět, str. 08*), Chebský deník (*Svět, str. 08*), Jindřichohradecký deník (*Svět, str. 05*), Karlovarský deník (*Svět, str. 08*), Klatovský deník (*Svět, str. 08*), Plzeňský deník (*Svět, str. 08*), Prachatický deník (*Svět, str. 05*), Rokycanský deník (*Svět, str. 08*), Sokolovský deník (*Svět, str. 08*), Strakonický deník (*Svět, str. 05*), Tábořský deník (*Svět, str. 05*), Tachovský deník (*Svět, str. 08*)

V petrohradském metru nejspíš zabíjel sebevrah

4.4.2017 Vyškovský deník str. 08 Svět

PAVEL HRABICA

Petrohrad, Benátky severu, zasáhl teror. V odpolední dopravní špičce vybuchla v jedné ze souprav podzemní dráhy bomba. Usmrtila nejméně deset lidí a desítky jich zranila.

Podomácku vyrobená bomba. Zřejmě ta dvacet minut před třetí hodinou odpolední ruského času vybuchla v soupravě metra mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí.

První zprávy přicházející včera z Ruska hovořily o minimálně desítce mrtvých a až o 50 zraněných.

Odpoledne ministerstvo zdravotnictví upřesnilo, že obětí je 10, zraněných 47.

Během několika desítek minut byl zastaven provoz celého petrohradského metra. Vzhledem k tomu, že nálož explodovala asi ve výšce 100 až 120 centimetrů nad podlahou, lze brát v úvahu i teorii o sebevražedném útoku. Bomba byla odpálena během jízdy v tunelu. Strojvedoucí soupravy duchapřítomně dojel pomalu do nejbližší zastávky, aby umožnil záchranu cestujících. Jak později oznámili policisté, další, ještě nevybuchlá nálož, byla odhalena ve stanici metra Náměstí povstání. Podle prvních poznatků mohla nálož obsahovat asi 300 gramů trhaviny.

V podvečerních hodinách se objevily první záznamy z kamerového systému. Ten zachytil možného pachatele tohoto činu. Nálož prý byla uložena v aktovce. Na snímcích, které publikovala některá ruská média, to byl štíhlý muž s plnovousem, v černém kabátu a s černou pokrývkou hlavy.

V MOSKVĚ ZPŘÍSNILI OPATŘENÍ

Agentura Interfax zveřejnila informaci, že na sociálních sítích se několik hodin před výbuchem objevilo varování. „Příčiny nejsou známe, je brzy o tom hovořit. Vždy se posuzují různé varianty – komunální a kriminální,“ citovala agentura prezidenta Vladimira Putina. Ten se k neštěstí vyjádřil na začátku setkání s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem nedaleko Petrohradu. Putin nicméně jed-nání s běloruskou hlavou státu nepřerušil.

Reakcí na útok bylo okamžité zpřísnění bezpečnostních opatření v moskevském metru. „Určitě je tady patrná zvýšená pozornost policie, hlavně v metru, ve městě je ale zatím klid,“ řekl Deníku petrohradský advokát Sergej Žukov. Dodal, že v podzemní dráze došlo k prohledání několika dalších odložených věcí a zavazadel.

KONSPIRAČNÍ TEORIE ZAPLAVUJÍ INTERNET

Na nejrůznější teorie, proč k činu v Petrohradě došlo, které okamžitě zaplavily internet, upozornil Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd** UK Praha. Některé z nich obviňují z teroru ruské tajné služby, které tím chtěly odvést pozornost od nedávných protivládních demonstrací a majetkových poměrů ruského premiéra Dmitrije Medveděva. Další stopy mohou vést i mezi ukrajinské extremisty, kteří usilují o odstranění prezidenta Petra Porošenka.

Český europoslanec Jiří Pospíšil (TOP 09) se zmínil o islámské stopě, především kvůli vojenské a diplomatické aktivitě Ruska v Sýrii a bojích proti tzv. Islámskému státu.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec (ČSSD) pak uklidňoval českou veřejnost, že není nutné přijímat žádná speciální opatření na území republiky. Bezpečnostní složky zatím nedisponují podezřelými informacemi možných rizik u nás.

Ruské úřady neměly včera večer informace o tom, že by mezi oběťmi dnešní exploze v petrohradském metru byli zahraniční turisté.

Atentáty v Rusku mají stovky obětí 2004: Obsazení školy v Beslanu čečenskými separatisty. Při výbuchu zahynulo 330 civilistů a dětí, 10 vojáků a 31 teroristů. 2008: Exploze minibusu ve Vladikavkazu v Severní Osetii na jihu Ruska. Vyžádala si 12 mrtvých. 2009: Teroristický útok na Něvský expres na trati mezi Moskvou a Petrohradem si vyžádal 28 obětí a přes 90 zraněných. 2010: Sebevražedné atentátnice odpálily trhaviny v moskevském metru; výbuchy usmrtily 40 lidí a na 100 osob bylo zraněno. K atentátu se přihlásil vůdce severokavkazských povstalců Doku Umarov. 2011: Sebevražedný útočník odpálil nálož na moskevském letišti Domodědovo. Na místě zahynulo 35 lidí, v nemocnici zemřeli další dva, bylo na 70 zraněných. (čtk)

Foto autor| Foto: ČTK/AP

Foto popis| **VÝBUCH V TUNELU.** Velký podíl na záchraně těžce raněných v petrohradském metru měl řidič soupravy metra, kterému se podařilo dojet do nejbližší stanice.

Region| Jižní Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 17 titulech:

Blanenský deník (Svět, str. 08), Brněnský deník (Svět, str. 08), Bruntálský a krnovský deník (Svět, str. 05), Břeclavský deník (Svět, str. 08), Frýdecko-místecký a třinecký deník (Svět, str. 05), Havířovský deník (Svět, str. 05), Havlíčkobrodský deník (Svět, str. 08), Hodonínský deník (Svět, str. 08), Jihlavský deník (Svět, str. 08), Karvinský deník (Svět, str. 05), Moravskoslezský deník (Svět, str. 05), Novojičinský deník (Svět, str. 05), Opavský a hlučínský deník (Svět, str. 05), Pelhřimovský deník (Svět, str. 08), Třebíčský deník (Svět, str. 08), Znojemský deník (Svět, str. 08), Žďárský deník (Svět, str. 08)

Zahájení sbírky na insignie FSV UK

3.4.2017 protext.cz str. 00 kom sko

Praha 3. dubna (PROTEXT) - Dne 4. dubna 2017 bude formou hromadného financování (crowdfundingu) zahájena sbírka na insignie **Fakulty sociálních věd UK**. Sběrka na portálu HitHit proběhne pod heslem "Přísahajme na vlastní!".

Každým rokem skládají na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy imatrikulační slib a promoční přísahu tisíce studentů. Doposud přísahali na žezlo zapůjčené od Filozofické fakulty. Sběrka nyní umožní dovést do úspěšného konce projekt vzniku insignií, který před více než dvaceti lety ohlásil děkan prof. Miloslav Petrušek. Projekt vypsání sbírky podpořil jak současný děkan **FSV UK** Jakub Končelík, tak i emeritní děkani Lubomír Mlčoch a Jan Ámos Víšek. **FSV UK** oslovila akademického sochaře Otmara Olivu, kterého před dvaceti lety kontaktoval tehdejší děkan prof. Miloslav Petrušek. Tvorba mistra Olivu je známá nejen v ČR, ale i v zahraničí. Insignie již zhotovoval např. brněnské JAMU, jeho díla zdobí mimo jiné kapli Jana Pavla II. ve Vatikánu, chrám Panny Marie Matky církve v Mariboru či chrám Panny Marie Vítězné v Praze.

Ideovým návrhem insignií **FSV UK** je motiv "Společnost jako na dlani" (tu reprezentuje zeměkoule spočívající na konečcích lidské ruky. Každý prst ruky symbolizuje jeden z oborů pěstovaných na fakultě, celá ruka pak skutečnost, že díky oborové spolupráci nabízí fakulta studentům pohled na lidskou společnost jako na dlani). Soutěž o ideový záměr žezla byla vyhlášena na podzim roku 2014. Autorem vítězného ideového návrhu je profesor Martin Potůček.

Sběrka je jedním z posledních kroků, jak naplnit sen o insigniích **FSV UK** starý dvacet let. Odměnami donátorům budou (podle velikosti daru) upomínkové předměty FSV, artefakty insignií, i jedinečné překvapení, které bude rozhodně stát za to.

Sběrka bude probíhat ve dnech 4. 4. až 19. 5. 2017 na portálu HitHit.

www.hithit.com/insignie

<https://www.facebook.com/events/1296273077116721/>

Kontakt:

Filip Láb, proděkan pro vnější vztahy

filip.lab@fsv.cuni.cz

222 112 222

Upozorňujeme odběratele, že materiály označené značkou PROTEXT nejsou součástí zpravodajského servisu ČTK a nelze je publikovat pod její značkou. Jde o komerční sdělení zadavatele, který je ve zprávě označen a který za ně nese plnou odpovědnost.

PROTEXT

Výbuch v metru v Petrohradu

3.4.2017 ČRo Radiožurnál str. 01 18:10 Ozvěny dne - publicistika

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

V době vrcholného jednání prezidentů Ruska a Běloruska, Vladimira Putina a Alexandra Lukašenka, v petrohradském metru vybuchla nálož. Nechala za sebou podle dostupných informací nejméně 10 mrtvých a zhruba 50 zraněných. Bezpečnostní složky zneškodnily další nálože. Ruské úřady nemají informaci o tom, že by mezi oběťmi dnešní exploze v petrohradském metru byli turisté. Z Ruska se hlásí náš zpravodaj Martin Dorazín. Zdravím tě.

Martin DORAZÍN, redaktor

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Martine, jaké jsou tedy nejnovější zjištění a informace?

Martin DORAZÍN, redaktor

Nejnovější zjištění vedou k muži, kterého zaznamenaly videokamery v metru, který by mohl být tím člověkem, který umístil v jednom z vagonů na modré trase petrohradského metra tu podomácku zřejmě vyrobenou nálož. Zatím se tyto informace analyzují. Generální prokuratura i vyšetřovací výbor už v podstatě potvrdily, že šlo o teroristický útok. Rozhodně ho, rozhodně tuto událost vyšetřují jako teroristický útok. A zřejmě šlo o plánovanou sérii několika útoků, protože se potvrdila i ta druhá bomba, a možná se potvrdí i některé další, druhá bomba na nedaleké stanici, rovněž přestupní stanici petrohradského metra, náměstí Povstání, tam je také vždycky hodně lidí a tam policisté našli a zneškodnili další bombu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale ten způsob, jaký použili útočníci, zřejmě se jednalo o víc lidí, tak naznačuje, že s velkou pravděpodobností to nebylo dílo sebevražedného atentátníka?

Martin DORAZÍN, redaktor

Zatím se to nepotvrdilo. Podle všeho ten muž, pokud to byl on, vypovídají tak i svědci z toho vagonu, kde došlo k výbuchu, tam položil nebo odložil aktovku a vystoupil, takže pravděpodobně, pokud tedy policie potvrdí tuto verzi, to nebyl sebevražedný útok a skutečně, jak říkáš, šlo o podle všeho o naplánovanou akci skupiny lidí, protože jeden člověk by to asi nemohl všechno sám takto zorganizovat, provést, umístit ty nálože, i když samozřejmě všechno je možné, ale v takových případech se obvykle jedná o skupinu lidí.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A naznačují už úřady, kdo by mohl být strůjcem toho útoku nebo útoků?

Martin DORAZÍN, redaktor

Úřady zatím nenaznačují téměř nic, musíme si počkat na vyhodnocení všech těch videomateriálů, kamerových záznamů, svědectví lidí, kteří jeli tím, tou soupravou, která tedy uvázla kvůli výbuchu mezi stanicemi Technologický institut a Senné náměstí. Jestli se tedy potvrdí to, že šlo o muže neslovanského vzhledu, tím se obvykle v Rusku míní člověk pocházející odněkud z Kavkazu. Podle všeho tedy vousatý, tmavší, který tedy mohl být, alespoň jak nasvědčují svědectví těch lidí, kteří tam byli, mohl být tím, kdo umístil tu bombu v metru.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a jaké kroky přijaly úřady, můžeš popsat zpřísněná bezpečnostní opatření, která nepochybně v Petrohradu a dalších ruských městech nastala?

Martin DORAZÍN, redaktor

V Petrohradu už platí maximální bezpečnostní opatření, tamní úřady uzavřely prakticky celé metro, nikdo tedy nesmí dovnitř, všechny lidi evakovali, byla zřízena náhradní bezplatná autobusová doprava, některé firmy taxikářské se nabídly, že budou vozit teď v těchto chvílích lidi zadarmo. Potom také byla zpřísněna bezpečnostní opatření na železnici, na petrohradském mezinárodním letišti Pulkovo prakticky po celém městě, všude tam, kde je hodně lidí. Zaplaťpánbůh není turistická sezona, takže tam těch turistů je minimum v této době a proto také zřejmě mezi oběťmi nebudou žádní cizinci, i když Senné náměstí a vůbec celá ta trasa metra je velmi frekventovaná, bývá tam hodně lidí, nebyla to tedy dopravní špička, bylo to kolem půl 4, půl 3 moskevského času, to je kolem půl 2 našeho času, ale přesto tam bylo dost lidí, protože petrohradské metro je velmi vytižené prakticky v jakoukoliv denní, noční hodinu, tam právě přes ty centrální přestupní stanice jezdí opravdu hodně lidí.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to byl z Ruska náš stálý zpravodaj Martin Dorazín, který bude i nadále do našeho vysílání přinášet ty nejaktuálnější informace o útoku v Petrohradu. Díky. Na shledanou.

Martin DORAZÍN, redaktor

Děkuji taky, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A podrobnější rozbor nabídne odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK** Emil Aslan. Dobrý den.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Co můžeme, pane Aslane, vyčíst z toho místa a způsobu provedení útoku?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Tak to místo je dost typické pro útoky, za kterými stáli v minulosti džihádisté ze Severního Kavkazu, co se toho způsobu, způsobu týče, tak by to taky mohlo být provedeno džihádisty ze Severního Kavkazu. Otázka ale spočívá v tom, že v posledních letech džihádistů na Severním Kavkaze moc nezbylo, respektive jich tam nejsou momentálně skoro žádné, žádní nezbyli. Ti, co zůstali na živu, tak většinou utekli do Sýrie. Takže tady je možné, že by se vraceli ze Sýrie a uskutečnili tento teroristický útok.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A opravdu ten způsob naznačuje i to, že by skutečně mohli být džihádisté třeba z Kavkazu, protože já jsem se dočetl, že například oni často používali sebevražedné atentátníky. A v tomhle případě to pravděpodobně tak nebylo?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Ano, ale v podstatě pokud by za tím stáli severokavkazští džihádisté, což mi vůbec nevíme, za těmi útoky může stát kdokoliv, tak musíme počítat s tím, že by to byla nová generace útočníků, že by tito útočníci mohli nějakým způsobem skutečně za ty útoky, tak jako třeba v polovině /nesrozumitelné/ let, tenkrát sebevražedné útoky nebyly až tak úplně časté, takže je to možné, ale když jsem se díval vlastně na fotografii toho podezřelého...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano, jak řekl Martin Dorazín, neslovanského vzhledu.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Ano, že ten muž vypadá ne kavkazský, on má čepici, která vypadá spíše krymsko-tatarsky a má vzhled, který bych tipoval spíše směrem k té jižní Ukrajině, k tomu Krymu, že by pocházel právě z místní tatarské komunity.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A mimochodem, mimochodem, tím se dostáváme k tomu, čeho vlastně mohli chtít ti útočníci dosáhnout a jak by třeba byli motivováni, a ono se to dá předpokládat, dejme tomu, jak naznačujete, lidé z Krymu nebo z této oblasti?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

To vůbec nevíme, protože my nevíme, kdo za tím stojí, ale mně přijde velmi podivné, že v ruském petrohradském metru, které je velmi střežené, že do tohoto metra půjde člověk, který je tak /nesrozumitelné/ v tom národním stejnokroji, v "muslimským oblečení," kdyby chtěl tuto, tento útok uskutečnit, tak si vybral nejhorší možný čas, protože v Petrohradu, jak se konají jednání mezi Lukašenkem a Putinem, tak jsou do tohoto města stažen ty tisíce policistů, /nesrozumitelné/, lidí zpravodajských služeb, tak najednou do tohoto metra vkročí takhle oblečený, tak mi to přijde velmi zvláštní. Já jsem žil v Rusku léta, vracím se do Ruska, nikdy jsem takhle oblečeného člověka neviděl, možná...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a čím si to vysvětlujete, že to byl nastrčený člověk, anebo že záznamu nevěříte.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Já to nemůžu vůbec vysvětlit, protože já na to nemám žádné vysvětlení, jen mi to přijde tak trochu na hlavu postavené, samozřejmě může to být někdo, kdo vypadá divně a na koho padne to podezření, jo, lidově řečeno.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A teď se zeptám na závěr...

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

A možná je to nastrčený člověk taky.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Teď se zeptám na závěr, tak čeho myslíte, že tímhle způsobem útoku mohl někdo něčeho zkusit dosáhnout, čeho podle vás?

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Tak kdyby za tím stáli džihádisté, odkudkoliv, tak by to byla, bylo posláno takovým směrem k Putinovi, že v době, jak se v Petrohradu konají jednání, Petrohrad je nejstřeženější podle všeho město Ruské federace momentálně, tak jsme schopni a ochotni tento útok provést, anebo kdyby za tím stály zpravodajské služby Ruské federace, tak je to možná způsob, jak připravit půdu pro zavedení nouzového stavu v zemi, s tím, že volby, které se budou po nějaké době konat, už budou se konat pod režii Kremlu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Emil Aslan, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **Fakultě sociálních věd**.
Děkuji vám, na shledanou.

Emil ASLAN, odborník na bezpečnost z katedry ruských a východoevropských studií na **FSV UK**

Na shledanou.

Sberbank má nového mluvčího a PR manažera

3.4.2017 investujeme.cz str. 00

Jana Zámečnicková

Novým tiskovým mluvčím a PR manažerem Sberbank se od dubna stal Jan Marek. Ve funkci nahradil Hanu Drápalovou.

Novým tiskovým mluvčím a PR manažerem Sberbank se od dubna stal Jan Marek. Ve funkci nahradil Hanu Drápalovou.

Jan Marek získal své zkušenosti při šestiletém působení jako tiskový mluvčí a manažer PR v České pojišťovně. Před nástupem do Sberbank působil dva roky na pozici tiskového mluvčího v Direct pojišťovně.

Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy obor žurnalistika a navázal mediálními studii.

Zdroj: Tisková zpráva Sberbank

URL| <http://www.investujeme.cz/kratke-zpravy/sberbank-ma-noveho-mluvciho-pr-manazera/>

Za Sberbank CZ nově komunikuje Jan Marek

3.4.2017 investujeme.cz str. 00

Jana Zámečnicková

Na pozici tiskového mluvčího a PR manažera Sberbank CZ od dubna nastupuje Jan Marek. Podpoří tak komunikační tým, který pro banku zajišťuje jak externí, tak interní komunikaci a eventy. Na pozici střídá Hanu Drápalovou.

Na pozici tiskového mluvčího a PR manažera Sberbank CZ od dubna nastupuje Jan Marek. Podpoří tak komunikační tým, který pro banku zajišťuje jak externí, tak interní komunikaci a eventy. Na pozici střídá Hanu Drápalovou.

Honza do Sberbank CZ přichází z pojišťovnictví, kde získal zkušenosti jak prací pro jeho lídra, tak při návratu známé značky na trh. V České pojišťovně šest let působil jako manažer PR a mluvčí. Mimo jiné koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014.

Poslední dva roky pak zastával roli tiskového mluvčího v Direct pojišťovně, kde se podílel na komunikaci rebrandingu z Triglav pojišťovny a zároveň návratu značky na český trh.

Honza vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor žurnalistika, a navázal mediálními studii tamtéž. Jeho největšími profesními radostmi jsou okamžiky, kdy může aktivně přispívat k jednoduché a srozumitelné komunikaci.

URL| <http://www.investujeme.cz/tiskove-zpravy/za-sberbank-cz-nove-komunikuje-jan-marek/>

Exploze v metru v Petrohradě

3.4.2017 ČT 24 str. 01 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Dobrý večer. Pokud možno samozřejmě. Teroristé opět udeřili, aspoň tomu všechny indicie nasvědčují. Stalo se to v Petrohradě a zanechali po sobě minimálně 10 obětí a my tomuto útoku věnujeme mimořádné vyčerní vysílání čtyřadvacítky. Ještě jednou dobrý večer. Pojďme ale nejprve přímo na místo výbuchu, teď aktuálně nabízíme záběry svědků přímo z metra krátce po výbuchu.

/ Bez komentáře /

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takto to tedy vypadalo v petrohradském metru kolem třetí hodiny odpoledne. Pojďme si připomenout základní fakta o tom, co se odehrálo. Tento výbuch nepřežilo nejméně 10 lidí, přes čtyři desítky jich je zraněných. Výbušnina explodovala během jízdy v jednom z vagonu metra, a to na modré lince číslo 2, konkrétně mezi stanicemi Senné náměstí a Technologický institut, a to přesně ve 14 hodin 40 minut tamního čas. Vybuchla ovšem pouze jedna nálož. Druhou trhavinu se podařilo zneškodnit ve stanici náměstí Povstání. Ruské úřady pátrají po dvou lidech a podle ruských vyšetřovatelů jde o teroristický čin.

Vladimir PUTIN, ruský prezident

V petrohradském metru došlo k výbuchu. Rád bych vyjádřil upřímnou soustrast příbuzným všech, kteří zemřeli nebo byli zraněni. Už jsem hovořil s veliteli speciálních jednotek i s ředitelem FSB, pracují na tom policejní orgány i zvláštní útvary. Uděláme všechno pro to, abychom odhalili příčinu. Důkladně to vyhodnotíme.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

V mimořádném vysílání čtyřadvacítky dnes večer během dvou hodin shrneme jednak základní fakta, jednak dopady, které tento útok může mít na Rusko, mezinárodně-politické konotace a samozřejmě se budeme také pít po tom, co ještě ruské úřady oficiálně nezveřejnily, o čem se ale už i na sociálních sítích a po celém internetu velice živě spekuluje, a to kdo vlastně za tímto útokem mohl stát. K tomu nám dopomůžou naši dnešní hosté a první z nich je Karel Svoboda z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak vy máte nějaký důvod se domnívat, že už známe pachatele tohoto činu. Máme nějaké indicie, které by nás opravňovaly k tomu říci, kdo to udělal?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak my máme jenom spekulace, ano, já těch spekulací od té doby, co se vlastně ten útok udál, tak jsem přečetl prostě neskutečné spousty. Tam je asi 20 různých, různých skupin nebo, nebo tedy původců, kteří to mohli být, takže, takže je to velmi těžké. Máme nějakou, nějakou fotografii, ale to zase, zase nevíme, jak moc ta fotografie, ten člověk vlastně souvisí s tím, co se stalo, jestli je to jenom podezřelý. Nevíme prakticky zatím nic.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem takové to ticho, které se rozhostilo kolem informování veřejnosti, je to pouze dojem, který vzniká z toho, že jsme zvyklí spíše na to, jak informují úřady v západní Evropě, tak je to něco možná specificky ruského nebo máme zatím cítit nějaký druhý plán?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak já myslím, že probíhá vyšetřování. Ono teď, já bych v tomhle až zas tak nic tak specificky ruského neviděl. Prostě probíhá vyšetřování, ten útok se udál relativně před krátkou dobou a přinesl zmatek a já tady musím připomenout třeba ten útok v Bostonu, kdy jsem to zažil přímo ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ten bostonský maraton tedy, připomeňme.

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Ano, kdy jsem to zažil přímo v Americe, a to taky v prvních hodinách byly, byl prostě chaos a někdo nevěděl pořádně, co dělat, než se nastartovaly vlastně ty složky jako takové, takže, takže já si nemyslím, že je to něco tak úplně superspecificky ruského.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Dnes také budeme odpovídat na dotazy diváků. Máme tu hned první. Diváka Vildu zajímá: "Kdo by měl největší zájem takto poškodit Rusko?" Opět tedy otázka, zda si myslíte, že už tedy někdo konkrétní se k útoku přihlásí, ale mě zaujala spíše ta druhá část otázky. Pokud bychom se snažili pít po útočnickovi, je to správný směr uvažování přemýšlet o tom, kdo vlastně je aktuálně v konfliktu s Ruskem, a to by měl být tedy případný pachatel?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak samozřejmě můžeme, akorát je otázka, jestli se s tím někam dostaneme, protože těch ..., opět Rusko válčí v Sýrii, mluvilo se o jakési ukrajinské stopě, čečenské stopě, dokonce jsem četl spekulace, že i sama FSB to vyrobila a další a další a další spekulace. Já mám obavy, že prostě i tahle otázka zase vede jenom ke spekulacím.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ptá se divák Jakub, zda může být za útokem Ukrajina? Vy jste říkal, že jste se dočetl o ukrajinské stopě a mě by zajímalo, za jak relevantní ji považujete?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Velmi málo. Já osobně, osobně si nemyslím, že zrovna z ukrajinské strany by toto šlo, ale opět vařím z vody. Tady, tady ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, spíše jde o to, zda by snad ukrajinské úřady nebo i ukrajinští obyvatelé mohli něčeho dosáhnout takovým útokem hypoteticky?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Já upřímně nevím, čeho by tím mohli dosáhnout. To je možná ten důvod, proč tomu nedávám až tak vysoké procento možnosti, ale to všechno uvidíme až poté, co bude skončeno vyšetřování.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Přihlásí se Islámský stát k tomuto útoku? Teď se neptám proto, že by snad Islámský stát nutně za tím musel stát, ale to bývá takové pravidlo, že většinou k útokům podobného charakteru se Islámský stát hlásí.

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Mám obavy, že se budete muset zeptat spíše jich, ale, ale je to docela, je to docela možné. Já opravdu v tuhle chvíli nejsem schopen říct, kdo za tím stojí. Ono, ono už pak vlastně tím, když se zjistí, kdo za tím stojí, tak se odhalí ta motivace. Je to vlastně téměř naopak, než že bychom věděli motivaci a pak tedy znali tu skupinu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Teoreticky mohl by to ale skutečně být Islámský stát? Protože pomněme tedy ty útoky, které jsme viděli v západní Evropě. Takto, buď to tedy byli lidé, které Islámský stát nějakým způsobem inspiroval, motivoval, byli to občané těch kterých zemí a nebo naopak to byli lidé, kteří třeba využili u uprchlické vlny a do Evropy se dostali. Tak jak na tom je Rusko v těchto ohledech, jak významná je tam muslimská komunita, stále tedy řešíme problémy třeba na severním Kavkaze, anebo jak moc vlastně Rusko jako cílová nebo tranzitní země zajímala v uplynulých dvou letech uprchlíky?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak samozřejmě Islámský stát je, je jedna z možností. On několikrát se vyjadřoval a vyhrožoval Rusku, takže je to jedna, je to jedna z poměrně reálných možností. Ono v Rusku žije poměrně, a zvláště v Moskvě žije poměrně hodně etnik, jako jsou Tádžici, Uzbeki, takže jako je to velmi těžké říct, hlavně Moskva oficiálně, její počet obyvatel je někde kolem, co si vzpomínám, asi 12 milionů, ale reálně se tam pohybuje daleko více lidí, kteří tam, tak tam prožívají, přežívají jako ne úplně oficiálně, takže opět velmi těžké.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Dopovíme za malou chvíli. Teď totiž pojďme zaměřit přímo do Petrohradu. Jsme v kontaktu s Julijí Ternovskou, podnikatelkou, která žije v Petrohradu, aspoň bychom byli tedy, pokud by nám v tom nezabránila technická komplikace, jak jsem právě dostal informaci. Obecně se dá říci, že spojit se s kýmkoli aktuálně v Petrohradu je aspoň po telefonních linkách poměrně obtížné. Nicméně učiníme pokus, učiníme další pokus a učiníme během následujících dvou hodin hned několik pokusů o zprostředkování atmosféry, která aktuálně vládne v ulicích Sankt Peterburgu. Se mnou ovšem stále ve studiu Karel Svoboda z Institutu mezinárodních studií, řeší stále Rusko problémy s obyvateli severního Kavkazu a nebo už je situace jiná než na přelomu tisíciletí kupříkladu?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak to je velmi těžké, těžké říci. Ono oficiálně na severním Kavkazu panuje klid a vládne tam hlavně v Čečensku tedy Ramzan Kadyrov, který vládne relativně nebo relativně, poměrně brutálně, takže on to jakoby uklidnil, ale čas od času právě, právě se přeci jenom ten, ty útoky ozvou, takže, takže ten klid je takový, může být zdánlivý, my vlastně nevíme, co se děje pod tou fasádou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A teď mám informaci, že Julija Ternovská, podnikatelka, která v Petrohradu žije, by teď měla být s námi ve spojení, proto to hned zkusíme, dobrý večer, slyšíme se?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Dobrý večer, dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak budeme doufat, že spojení vydrží. Tak prosím, byla jste se v posledních chvílích, posledních minutách, hodinách podívat v centru Petrohradu, jak to tam vypadá?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

V centru Petrohradu jsem nebyla sama, ale mám moc známých, který tam byli, tak povídali, že tam je takový celkem transportní kolaps teďka.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A to z jakého důvodu. Je to z toho důvodu, že veřejná doprava je zdarma nebo lidé se snaží třeba odjet, tušíte?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

No, veřejná doprava je zdarma, ale kvůli tomu, že toto město má víc než 5 milionů obyvatel a 70 procent z nich jezdí metrem, a to metro je úplně uzavřené, tak ta hromadná doprava bez ohledu na to, že je zdarma, tak ona nestíhá. Zácpy mají skoro 9 /nesrozumitelné/, to je nejvyšší, nejvyšší hodnocení. Celý město je červený.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak kromě, kromě těchto, řekněme, praktických informací říkali vám vaši známí, kteří byli přímo na místě, zda, řekněme, panují i bezpečnostní komplikace, nějaká zvýšená bezpečnostní opatření?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Ano, ano, celý město je uzavřený, všude jsou nějaký prohlídky, a dokonce přes centrum města furt lítají nějaký vrtulníky a něco tam prohlížejí, takže ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pomozte nám, prosím, pochopit, proč si vlastně útočník vybral ono místo útoku, tedy mezi Senným náměstím a Technologickým institutem? Co je to vlastně za část města? Osobně Petrohrad neznám, ale z mapy to vypadá jako absolutní centrum města, je to tak?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

To je absolutní centrum města, ale to nebylo to jediný místo, kde oni to uskutečnili, protože přibližně v této době ještě zjistili, že jedno vybuchlý, ještě jeden vybuchlý přístroj byl na stanici metra v /nesrozumitelné/, to je taky úplný centrum města a ráno asi kolem půl desátý ještě jeden vybuchlý přístroj byl a na stanici metra Černá říčka, to je severní okraj města, takže nebyl jediný pokus.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, a pokud se tedy podíváme ale na tu bombu, která vybuchla, tak tam na té spojnici je, řekněme, i nějaká důležitá instituce, snažím se pochopit, proč vlastně toto místo, zda šlo třeba útočníkům pouze o případné civilní oběti a nebo jestli se snažili zasáhnout i ruský stát?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Já si myslím, že to je největší křižovatka v tom metru, a dokonce na té stanici města je Technologický institut, tam je úprava metropolitů na Petrohradu, tak asi může být to spojeno s tím.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já pro vysvětlení. V našem pořadu odpovídáme i na divácké otázky, které k nám přicházejí do studia a já s dovolením teď jednu využiji pro vás. Ptá se divačka Jitka, jak vlastně zabezpečené je ruské metro, že slyšela, že tam jsou větší bezpečnostní opatření než v Česku. Můžeme to srovnat, jak vlastně vypadá běžný den v ruském metru?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

No, je tam víc policie než v českém metru, to je určitě. Každá stanice má nějaký středisko, kde sedí ti policajti a že by tam něco prohlíželi navíc, tak to bych neřekla, ne.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže není problém se třeba dostat s nějakým snad podezřelým předmětem přes policejní kontroly, nebývá to pravidelné, že jsou lidé kontrolováni v metru?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Kontrolují, ale málo, ale málo a jak ukazují dnešní den, tak asi s tím není žádný problém.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, my už jsme se zde dostali k takovému, řekněme, pozoruhodnému momentu, kdy každá ruská instituce udává například jiná čísla obětí nebo i jiné číslo zraněných, neshodují se v těch základních obrysech toho, co se vlastně stalo. Vy osobně cítíte třeba nějaký informační deficit od tamních úřadů?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

No, to máte pravdu, že každé institut uvádí nějaký jiné cifry a já si myslím, že ony nejsou konečný, protože zítra určitě dozvíme něco nového. Dnes říkají, že tam nebylo ani nějakých 50 lidí postižených, 10 z nich umřeli, ale nikdo neví, kolik tam toho bylo přesně.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Z každé strany přichází jiná čísla. Mně jde právě o to, zda i lidé v Petrohradu, vědí vlastně, co mají dělat, na koho se mají obrátit, zda mají odcházet, zda naopak mají zachovat klid, zda úřady zkrátka plní svou povinnost?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

No, oficiální informace určitě existuje, existuje nějaký číslo telefonu, kam můžete zavolat, zjistit, co se stalo. Kdo tam byl, kdo nebyl. Já bych neřekla, že tady je nějaká velká panika kvůli tomu, ale je velký napětí, ano.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, kdy vy jste se poprvé dozvěděla o tom, že nějaký útok proběhl? Ta informace byla okamžitá?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Okamžitá, okamžitá asi za 5 minut po tom, jak to stalo.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jakým způsobem? Klasicky, řekněme, z internetu ...

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Internetu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže to nebyla žádná, řekněme, úřední informace, že se něco takového odehrálo, že se chystají bezpečnostní opatření kupříkladu?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Ne, ne. Jedině co, tak když ráno uzavřeli tu stanici metra na severu města, tak to nikomu neříkali proč, říkali jenom, že to je technický stav nějaký a teď to vysvětlují tak, že nechtěli udělat nějakou paniku z toho.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, rozumím a ta panika by nakonec vznikla nebo nevznikla v centru Petrohradu, tušíte?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Vznikla, vznikla, vznikla určitě.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jakým způsobem to ovlivnilo třeba váš klasický pracovní den?

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

No, tak, já vím, že nějaký lidi ani nebyli v práci, protože metro nefunguje, do autobusu se nedostaneš, tak oni zůstali v práci a říkali, že pojedou domů kolem dvanácté hodiny v noci, že ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak to byla, to bylo svědectví přímo z Petrohradu, konkrétně od Julije Ternovské. Mockerát díky za toto za toto svědectví a ...

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Není zač, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

... mějte se dobře, pokud možno samozřejmě. Na shledanou.

Julija TERNOVSKÁ, podnikatelka, Petrohrad

Děkuju vám mockrát. Na shle.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Se mnou ve studiu stále Karel Svoboda z Institutu mezinárodních studií. Zatím nemáme úplně přesné informace ani od ruských politiků. Je ta situace, řekněme, v něčem překvapivá? Protože pokud se nepletu, tak prezident Putin, tak od něj jsme slyšeli vlastně jen tu větu, kterou už jsme ve studiu vyslechli, bylo to velmi krátké prohlášení před tím, než se setkal se svým běloruským protějškem. To je, řekněme, obvyklá situace?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak já myslím, minimálně to, že tedy vyjádřil jako první věc soustrast obětem, tak to bych řekl, že je naprosto standardní. Já nevím, nevím, jak moc je standardní nebo není standardní, že tedy, tedy pokračoval v jednáních, v jednáních s Alexandrem Lukašenkem, nicméně svolal, svolal představitele tajných služeb, takže ani v tomhle tom bych neviděl nějakou jako výrazně zvláštní reakci ruských politiků a ruská televize okamžitě začala vysílat, vysílat k tomu studio, kde právě zaznívali ty nejroztodivnější, nejroztodivnější spekulace, takže já bych řekl, že tam, tam vlastně se zahájil ten proces, který je vcelku, vcelku standardní.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak mockrát díky zatím za vaše postřehy. Teď ale ve 20 hodin a 21 minut míříme za aktuálními informacemi. Já jen připomínám, že my celé dvě hodiny od osmi hodin do desáté hodiny večerní budeme sledovat dozvuky útoku, budeme samozřejmě monitorovat vše aktuální, co se odehrává i ve vztahu zejména ke zraněným lidem, kteří byli okamžitě rozvezeni údajně, za pět minut byli sanitky v Petrohradu přímo na místě útoku a tito zranění lidé byli odvezeni do nemocnic v okolí. Tak míříme pro aktuality za kolegyní Kateřinou Procházkovou, která sleduje vše velmi bedlivě přímo ve studiu. Tak, Kateřino, dobrý večer. Elementární otázka, která zajímá evidentně i diváky. Co vlastně víme o pachatelí? Ptá se divák Jindra. Víme něco více než toliko tedy tu fotografii?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Tak ta fotografie, která se objevila na sociálních sítích a v některých médiích je tedy fotografie z kamery, bezpečnostní kamery z metra, a také z náměstí u Technologického institutu mezi, u které stanice k tomu atentátu došlo nebo k tomu incidentu. Oficiální zdroje ještě nepotvrdily tedy, že to je muž, který je podezřelý nebo stíhaný. Pravděpodobně ale samozřejmě tajné služby už po něm zahájili pátrání. Je to muž, kterého jsme viděli, na sociálních sítích, možná se na něj můžeme znovu podívat, člověk, který byl oblečen v černém kabátě, měl klobouk, aktovku, která byla později identifikována jako aktovka, v které byla nálož, a to je jediná informace. Údajně jsou ale dva podezřelí, jak o tom informují ruská média. Nějaké informace k tomu druhému muži zatím známé nejsou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A aktuálně stále platí tedy situace, že jedna nálož vybuchla, byla to ta, která jela v metru mezi stanicemi, druhá nálož byla nalezena nevybuchlá a jejímu výbuchu se podařilo zabránit. Žádné další bezpečnostní incidenty po celém městě nebyly hlášeny?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Nikoliv. Informace, které se ale objevily, před tím nebo po tom útoku informovaly o tom, že několik podezřelých tašek nebo různých věcí, které byly ten den v metru, mohly být také nějaké výbušniny, ale policie se k tomu nevyjádřila. Jedinou, kterou tedy víme, jedna výbušnina vybuchla u stanice Technologického institutu nebo mezi Technologickým institutem a Senným náměstím v metru, v třetím vagonu a druhá nálož, která se našla na náměstí Povstání, a to byla nálož, která byla zakomponovaná do hasičího přístroje. Byla mnohem větší také a měla také mnohem větší dopad, tedy kdyby explodovala.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A k tomu nastražení těchto náloží se zatím nikdo nepřihlásil, to platí?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Ne, zatím se nikdo nepřihlásil, jedinou máme zmiňovanou informaci muže tedy z metra.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, už jsme se také dostali k osobě Vladimira Putina, k jeho velmi krátkému vyjádření před schůzkou s běloruským prezidentem Lukašenkem. Nějaké další výroky, které padly od vrcholných ruských politiků? Evidujeme nebo nikoli?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Tak těch informací je opravdu málo. Jediná oficiální informace, která se objevila od, na Facebooku, je od premiéra Medveděva, tady máme jeho Facebook, poslední zpráva, která je 4 hodiny stará, kde vyjádřil samozřejmě lítost a jako první oficiální ruský politik tento útok nazval teroristickým. Takže to jsou poslední oficiální informace.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A my za ně děkujeme. Kateřina Procházková stále zůstává ve studiu a nejaktuálnější informace jednak z ruských médií, jednak z oficiálních kanálů, jednak ze sociálních sítí bude monitorovat pro diváky čtyřladvacítka neustále. No, a nejaktuálnější informace teď přidá i mluvčí ministerstva zahraničí Michaela Lagronová, se kterou jsme ve spojení. Dobrý večer.

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak prosím, už tušíme, zda jsou mezi oběťmi nebo zraněnými nějakí Češi nebo nikoli?

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Tak takhle explicitně bohužel tu informaci potvrdit nemůžeme, ale co můžeme v tuto chvíli říct, že podle předběžných informací jednak ruské turistické agentury a petrohradského výboru pro turismus nebyli mezi mrtvými a zraněnými žádní cizinci. Z toho lze tedy usuzovat, že tam nebyli ani Češi, ale bohužel ministerstvo pro mimořádné situace, které tuto věc řeší vlastně s ambasádami, tak je schopno potvrdit tuto informaci až za několik hodin. Vzhledem k tomu, že teď je v Petrohradu ještě o jednu hodinu více, tak očekáváme, že tahle zpráva přijde třeba až zítra ráno.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Může nabídnout ministerstvo nějakou pomoc pro Čechy, kteří se aktuálně nacházejí v Petrohradu?

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Ano, samozřejmě. My jsme hned v té, v tom momentu, kdy jsme se dozvěděli o tom, že ten teroristický útok tam nastal nebo že se stal, tak náš generální konzulát v Petrohradu kontaktoval všechny české občany, kteří jednak byli registrováni v našem cestovatelském systému DROZD, to bylo asi nějakých 20 osob a dále zhruba dalších asi 30 osob, o kterých jsme věděli od různých svazů nebo cestovních kanceláří, že se tam nacházejí. Všichni tito občané nebo téměř všichni se ozvali na tu naši SMSku, že jsou v pořádku. Samozřejmě, že jednak na našich webových stránkách, ale i na našem Twitteru visí konzulární linka, pohotovostní, krizová, na kterou je možné volat v případě, že se člověk ocitne v nějaké nouzi nebo že třeba nějaké informace mu chybí, nemá, a tak dále, tak může kdykoliv i během noci na náš generální konzulát volat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A pro kontext, to se zatím nestalo. Nikdo tedy podle vašich informací pomoci nepotřebuje?

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Ne, zatím žádnou takovouhle informaci nemáme, nikdo se neozval.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Budou teď následovat nějaké další aktivní kroky? Obrátí-li se třeba už ruská strana na české úřady se žádostí, řekněme, o nějakou pomoc při vyšetřování?

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Ne, ne, ne. Většinou to ani tak nebývá, pokud nastane teroristický útok, alespoň z těch zkušeností, které máme, z předešlých případů, tak si to vždy řeší ta samotná země, ve které ten útok nastane. Řeší to samozřejmě jednak policejní složky, ale, ale hlavně zpravodajské služby. Samozřejmě i na této úrovni existuje komunikace s našimi zpravodajskými službami, tak, aby případně, pokud by takové riziko hrozilo, mohl český stát vyhlásit nějaký pohotovostní stupeň, ale ani toto zatím se nestalo a jestli jsem zaznamenala správně slova pana ministra Chovance, tak České republice v tuto chvíli nic nehrozí. Samozřejmě, že ty zpravodajské služby tu situaci vyhodnocují průběžně stejně jako my, takže můžeme očekávat nějaké další informace, ale pro tuto chvíli platí, že České republice žádná krize, žádný atentát nehrozí. Pokud jde o české občany, kteří cestují do Ruska, do Petrohradu, tak samozřejmě, že platí to, že všichni, kteří tam jsou nebo tam plánují cestu, mají být obezřetní a hlídat a sledovat i informace těch místních úřadů. Nicméně pokud mám správné informace, tak i cestovní kanceláře v podstatě potvrdily, že sezona pro české turisty, kteří jezdí do Petrohradu, nastane zhruba až za měsíc, takže by se tam v tuto chvíli nemělo pohybovat ani žádné velké množství českých občanů.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ale pokud by někdo chtěl, tak i do Petrohradu odcestovat může. Chápu to správně?

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Samozřejmě zatím, zatím jsem žádné doporučení, které by jakýmkoli způsobem zpříšňovalo cestování, nevydali. Budeme čekat na další informace. Předpokládám, že ty vyhodnotíme hned zítra ráno na naší operativní poradě a podle toho budeme jednat, ale v tuto chvíli platí pouze to, že Češi, kteří tam jedou, mají prostě být obezřetní a dávat pozor.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A na ty informace budeme čekat také my, tak zatím děkujeme za ty, které jste nám poskytla, tolik Michaela Lagronová z ministerstva zahraničních věcí. Na shledanou.

Michaela LAGRONOVÁ, mluvčí, ministerstvo zahraničních věcí

Děkuji. Na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pojďme tedy ještě dostat do našeho vysílání další podrobnější kontext. Kde konkrétně se vlastně všechny události v Petrohradu odehrály? To už ví Kateřina Šalounová.

Kateřina ŠALOUNOVÁ, redaktorka

Dobry večer. Ve druhém největším městě Ruska výbušnina explodovala poblíž historického centra, které se rozkládá na březích řeky Nivy. Konkrétně mezi stanicemi metra Technologický institut a Senné náměstí. To je například od turisticky oblíbeného Palácového náměstí a zimního paláce dva kilometry, tedy necelou půlhodinu chůze a ještě místo, kde byl v době výbuchu ruský prezident Putin, s běloruským prezidentem Alexandrem Lukašenkem měl dnes jednání právě v Petrohradě, konkrétně na předměstí Strelna, které od centra města dělí víc než 20 kilometrů. Podívejme se ještě přímo do metra. V Petrohradě je 5 linek, k výbuchu došlo na té modré. Petrohradské metro, stejně jako to moskevské, je ale přitom poměrně dobře zabezpečené. Ve stubech do stanic jsou ještě před turnikety rámy, které mají detekovat zbraně i výbušniny. Stanice metra pak kromě kamerového systému, který zachytil i možného útočníka, sčezí ozbrojené policejní hlídky.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tolik tedy nejen geografický kontext od Kateřiny Šalounové. Katko, mockrát díky, zatím na shledanou. No, a s námi ve studiu další host, večerního vysílání čtyřidevadesátky. Stanislav Kazbunda z Policejní akademie České republiky, zároveň tedy také instruktor střelby a instruktor, řekněme, obranných mechanismů proti teroristům. Říkám to správně? Dobry večer.

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Dobry večer. Říkáte to tak nějak správně, ano.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já jsem se dočetl, že vy z velké většiny tedy radíte, kterak se bránit proti šílenému střelci, pokud ten termín můžu použít.

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Dá se to tak říct.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak jak moc se vlastně liší útok bombou a útok šíleného střelce právě? Je zákeřnější ten bombový?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Dá se říci, že ano, samozřejmě liší se v tom, že střelec, pokud používá palnou zbraň, tak ta zbraň většinou není hromadně účinná, kdežto výbušnina samozřejmě hromadně účinná je. Podle toho, co jsem viděl na záběrech z té bomby, která byla zajištěna nevybuchlá, tak to vypadá, že ten, kdo ji tam připravoval, tak počítal s tím, že způsobí velkou škodu na životech, na zdraví, tam kolem té bomby, kolem té, výbušné složky bylo vidět jakési kuličky, které tam byly nepochybně dány proto, aby způsobily střepinový efekt, jako šrapnel.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Na to se mimochodem také ptá divák Ondřej: "Jaké bomby vlastně byla odpáleny?" To se, řekněme, dá i z toho, jak ten výbuch vypadal, definovat, co tam bylo za látku, potažmo tedy najít vodička přímo k autorovi této nálože?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Těžko říci, to bysme spekovali, nicméně, nicméně podle těch záběrů, které byly zveřejněny, těch vyražených dveří toho vagonu metra, to bylo, tady je to vidět, to bylo jistě poměrně velká rána, že by to někdo asi takovouhle záležitost uspořádal s tím, že koupí zábavnou pyrotechniku a obalí ji kuličkovým ložiskem. To se domnívám, že by takhle asi nedopadlo, jo, ale dokud se k tomu nevyjádří znalci, kteří to odzkoumají, tak nelze nějakým způsobem spekulovat, co to mohlo být?

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, a žádné detailnější informace z ruského vyšetřování zatím nemáme, tedy to musím podotknout. Každopádně teď mohou diváci i přímo na videozáběrech sledovat, jak vlastně vypadala souprava, když dorazila do stanice technologický institut. Mě zaujalo, vy máte poměrně, pane Kazbundo, propracovaný systém, jak se vlastně bránit útočníkovi, který drží střelnou zbraň? Dá se vlastně ale nějak ubránit proti výbušné náloži, když zkrátka před vámi nestojí fyzická osoba, na kterou můžete zaútočit, vyrazit jí zbraň nebo zkrátka cokoli dělat aktivně?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Problém je v tom, že pokud se bráníte útočníkovi s nějakou zbraní, tak se bráníte člověku. A hlavní nebezpečí je ten člověk, ne až tak ta zbraň. Tady v tom případě. Pokud tam ten útočník tu bombu odložil a odešel, tak se těžko bránit něčemu, co nemá svůj rozum, takže jediný způsob, jak se ubránit takovému útoku, je vzhledem k situaci, která v Evropě a jinde v současné době je, je dávat pozor, koukat kolem sebe. Pokud tam přijde člověk, který vypadá, pokud to byl ten, který byl kamerami zachycen a odloží ve vagonu zavazadlo a odejde, tak je čas odejít také.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak když už jste se k té osobě dostal, pojďme si jí možná ještě jednou ukázat za námi na obrazovce, pokud je to samozřejmě technicky možné. Za malou chvíli doufám, že se objeví, to je on, záběr sice rozmazaný, nekonkrétní, ale i z toho a ostatně i z většího výřezu, který býval často v médiích k vidění, soudíme, že to asi není úplně běžný zjev, který potkáte na ulici. Skoro, pokud mohu subjektivní dojem, to snad i vypadá jako z kresleného vtipu, kterak vypadá terorista, když přijde na místo útoku. Tak já nevím, to bývá běžné?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Já si nemyslím, že tento typ cestujícího je v městské dopravě běžný. Pokud v Petrohradě ano, tak je to možné, ale nedomnívám se tak. Pokud tam tento typ člověka odloží něco, zavazadlo a tak dále, odchází, asi je na lidech, aby si všimli potenciálního nebezpečí. Doba je taková, že tyto útoky mohou nastat a pokud člověk v tom vagonu nebo obecně v prostředí veřejné hromadné dopravy něco zanechá a odchází, je to vždycky zvláštní.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, já se spíš snažím dopídit toho, jestli to není naopak, že terorista, který chce být co nejvíce nenápadný, by si přece do metra nevzal takto na první pohled nápadné oblečení? Lze skutečně tedy dávat pozor na lidi, kteří působí apriori nápadně?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

To je otázkou. Je to spíš otázka pro psychologa, ale domnívám se, že ten, pokud to je on, tak může být natolik ortodoxní, že jeho třeba víra nebo nastavení mu neumožňuje nosit jiný oděv než ten, v kterém se pohybuje. Potom ano. Samozřejmě z hlediska taktiky toho teroristy by toto, tento oděv byl chybou, protože je to vidět, ale pokud to má nastaveno takto, tak předpokládejme, že jiný oděv nosit nemůže.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak uvidíme, co ukáže tedy vyšetřování, ale pojďme ...

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Jestli to bude on, to se uvidí.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Právě je to zatím pouze spekulace, zatím je to člověk, kterého policie hledá v souvislosti s tímto útokem, ale vraťme se zpět do metra, do dopravního prostředku. Pokud se nepletu, tak vy jste před několika měsíci absolvoval nebo vedl cvičení pro zaměstnance Českých drah ve vlaku. A v článku, který popisuje všechny činnosti, které jste zaměstnance Českých drah učili, tak mě zaujalo, že autor si z toho odnesl poměrně zásadní dojem, že ve vlaku je málo místa. Ono to vypadá možná lapidárně, na první, na první pohled tedy, kde jinde by mělo být málo místa, než ve vlaku, ale prosím, váš pohled, jak moc to ovlivňuje celkově bezpečnost dopravního prostředku, kolejového?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Moje zkušenost z tohoto cvičení byla ta, že hlavní problém nastává v okamžiku, kdy se všichni cestující zvednou a začínají se tam hemžit. Protože samozřejmě jsme to dělali pro zaměstnance Českých drah i pro lidi, kteří o to měli zájem soukromě, takže ta kombinace byla taková promíchaná. Hlavní problém je uvědomit si, že situace problémová nastala a že je třeba ji řešit a pokud možno nejlépe ten vagon opustit, takže ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, ale to se právě cestující začínají hemžit, tak co s tím, aby ten pohyb nebyl chaotický a pomohl bezpečnostním složkám třeba v řešení situace?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Ten pohyb bude vždy chaotický, pokud ta skupina vyskytující se v jednom vagonu třeba nebyla na nějaký tento pohyb vycvičena synchronně. Tedy pokud to bude náhodně sešlá skupina, což bude, tak lze očekávat, že ten pohyb bude skutečně chaotický. Potom samozřejmě vyhrávají ti, kteří jsou rychlejší a silnější. My jsme tam zkoušeli v rámci, řekl bych, takové jako rozcvičky pustit ty skupiny proti sobě, aby se tím vagonem navzájem protnuly a jenom ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Skupiny útočníků a skupiny ...

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Ne, na skupiny, rozdělili jsme skupinu těch účastníků kurzu na dvě a pustili jsme je proti sobě zprava a zleva, aby se ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Simulace chaosu v uvozkách.

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Tak. Aby se prostě zprava dostali doleva a zleva doprava. I toto v rámci zrychleného pohybu, ne útěku, nebo úprku byl velký problém, protože ten vlak skutečně neumožňuje rychlý pohyb všemi směry. Takže ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Bavíme se tady sice o metru, ale přeci jen tedy ...

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

To je podobné.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

... právě situace z vlaku se liší v tom, že tam je přítomen palubní personál, tak ten může nějakým způsobem zasáhnout a může udělat nějakou činnost, kterou zkrátka v metru nikdo udělat nemůže?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Ano, v metru samozřejmě pouze řidič a ten je oddělen navíc od cestujících, takže nemůže udělat nic kromě toho, že tam může vyhlásit cosi rozhlasem. Pokud v tom vlaku bude přítomen nějaký personál, může, pokud je poučen zavelet dynamickým způsobem, aby ty cestující ho poslechli a řídili se jeho pokyny. Potom ovšem je třeba, aby ten personál byl vyškolen a aby věděl, co má dělat, jak to má dělat a aby byl schopen velet. Jedna věc je, že člověk ví, co má udělat, ale druhá věc je, jestli bude schopen těm ostatním lidem natolik dominantně zavelet, aby ho poslechli.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jsou takoví lidé mezi zaměstnanci Českých drah pro zajímavost?

Stanislav KAZBUNDA, CROM Consulting, instruktor střelby, lektor, Policejní akademie ČR

Se zkušeností, kterou jsem měl, ano, vyskytovali se tam takoví, byli schopni, byli schopni tu akci pojmout, reagovat adekvátně a samozřejmě byli tam i tací, kteří nejsou schopni dominantně vystupovat a pokud v této skupině těch zaměstnanců je to takhle rozvrženo, tak ten, který není schopen velení, musí být schopen předat tu svoji pravomoc tomu, kdo je schopen.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Stanislav Kazbunda, mockrát díky tedy za ubezpečení i o kvalitě zaměstnanců Českých drah, pokud to tak mohou říci. Díky moc, prozatím na shledanou. A my se pojďme podívat, co nás vlastně bude zajímat v příštích minutách vysílání ČT 24.

Exploze v metru v Petrohradě

3.4.2017 ČT 24 str. 08 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A se mnou ve studiu stále Karel Svoboda. S Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**. Bude, podle vašeho názoru, záviset na tom, kdo samozřejmě útok provedl, modelace zahraniční politiky? Ruska? Změní se

něco, pokud by se například ukázalo, že tento útok provedl člověk, který byl třeba vycvičen v Sýrii, že se jednalo o jakousi odplatu za ruské angažmá, dá se predikovat další krok ruských úřadů?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak ono to samozřejmě na tom bude záviset, pokud by se potvrdila ta syrská stopa, jmenovitě tedy Islámský stát. Tak tam velmi pochybuju, že by Rusko nějak měnilo svojí pozici, naopak, naopak by Vladimir Putin, a opět spekuluju, ale neumím si představit, že by dělal něco jiného, tak prostě řekl, že to je zlo, které, proti kterému Rusko musí bojovat. Čili, čili ta změna by rozhodně nenastala v tom, že by tedy Rusko se, já nevím, stahovalo ze Sýrie, či něco podobného. To rozhodně ne. Spíše naopak. Naopak by se tím potvrdilo, že tedy je nutné tam tu misi dokončit.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano. Ony ostatně existovaly i nahrávky vojáků Islámského státu, dřív vyhrožovaly Rusku. Je to skutečně, řekněme opodstatněné? Jak moc významným činitelem je tedy teď aktuálně Rusko, v boji proti Islámskému státu? Platí stále, že je jedním z neaktivnějších aktérů a nebo je to spíše tak, jak říkala často média, že spíše aktivita ruské armády směřuje proti odpůrcům Bašára Asada? A nemusí to být nutně Islámský stát.

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak ono, spíše platí ta druhá varianta, ale já nejsem žádný odborník na Sýrii. Já jsem v tomhle tom odkázaný na to, co mi, co mi řeknou právě lidé, kteří se tím zabývají. A tam těch různých skupin různě, různé míry islamistického zaměření, abych to tak řekl, tak je prostě takové množství, že velmi často se v nich vyznat je, je prostě nemožné. Rusko ano, stojí, stojí tedy za Bašárem Asadem, ale to absolutně neznamená, že by tedy Islámskému státu nevadilo, a těch výhrůžek opravdu bylo několik. Takže ani toto by nějak nepřekvapilo, že by to byl právě Islámský stát.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No a co ruská vnitřní politika? Skutečně by se dalo říci, že teď se dá čekat třeba utahování šroubů? Co se týče bezpečnostní situace, větší kontroly občanů, stává se toto v Rusku, jak před malou chvílí to říkala Petra Procházková?

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Tak ono je to naprosto logické, ono by se to stalo nejenom v Rusku. Je to prostě, ta situace, ty situace nastala, lidé očekávají i nějaké, nějaká opatření, jaké, jaké další věci to ponese, no, pravděpodobně jaksi ty demonstrace, které případně, případně byly plánované, tak budou odvolané. Protože tady ani nemusíme, nemusíme jít po tom, po tom motivu omezování demokracie, ale asi si všichni dokážeme představit, co jedna bomba dokáže udělat v takovém davu lidí. Takže i z toho důvodu. Takže ano, nastanou větší kontroly, ano, nastanou bezpečnostní opatření. Částečně z toho důvodu, že to prostě Rusové sami očekávají a částečně z toho důvodu, že je potřeba prostě reagovat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Karel Svoboda z **Fakulty sociálních věd**. Mockrát díky, že jste byl s námi, na shledanou.

Karel SVOBODA, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Děkuji, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Už jsme to několikrát zmiňovali. Ruská zkušenost s terorismem se rozhodně neomezuje jen na tento dnešní petrohradský útok v metru. Další teroristické útoky, které se v historii novodobého Ruska odehrály, přichází opět popsat Kateřina Šalounová.

Kateřina ŠALOUNOVÁ, redaktorka

Nejhorší útoky teroristů v Rusku si vyžádaly stovky obětí. K tomu vůbec nejbrutálnějšimu došlo před necelými 13 lety v Beslanu, v severní Osetii. Kde 40 čečenských teroristů vtrhlo do školy. Tři dny zadržovali rukojmí. Útok pak vyvrcholil výbuchem bomby. A smrtí více, než 300 lidí. Většina z nich byly děti. Dva roky před tím se odehrál druhý nejkrvavější čin. Tehdy vtrhly do vyprodaného moskevského divadla desítky čečenských teroristů. Většinou takzvané Černé vdovy. Zajaly 850 lidí a žádaly ukončení druhé čečenské války. Zlikvidovalo je speciální komando. Použity plyn ale omámil i rukojmí. Zemřelo 130 lidí. A teď nedávné útoky. Ty byly, co do počtu obětí, mírnější. Zvýšila se ale jejich četnost. V roce 2009 stáli islámští separatisté za útokem na ruský rychlík Něvský expres. Mezi Moskvou a Petrohradem. Vlak po explozi nálože vykolejil v lese, asi 25 kilometrů od zastávky Bologoje. Zahynulo 28 lidí. A přes 90 jich bylo zraněno. No a o rok později zasáhl terorismus znovu. Ruskou metropoli. 40 lidí zabily dvě atentátnice z Čečenska. K tomuto incidentu se přihlásil čečenský vůdce Doku Umarov, který chtěl na jihu Ruska vytvořit samostatný kavkazský emirát, spravovaný podle islámských zákonů. 10 měsíců poté měl tento muž, alespoň podle ruské justice, na svědomí další útok. Výbuch nálože na největším moskevském letišti Domodědovo, za který nakonec padly tři doživotní tresty. 35 lidí zahynulo na místě. Na 70 zraněných bylo převezeno do nemocnic. Později počet obětí vzrostl na 37. A jako poslední zmíníme dvě události z roku 2013, z jihu země. Při sebevražedném atentátu na železničním nádraží, ve Volgogradě, zemřelo 80, 18, pardon, 18 lidí. Den na to zabil v trolejbusu sebevražedný atentátník 16 lidí a 40 jich zranil.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Smutné statistiky. Od Kateřiny Šalounové. Přesto za ně děkujeme, Katko. Na shledanou. A pojďme se vrátit k té dnešní smutné statistice. Protože tu stále sleduje Kateřina Procházková. Tak prosím, jaké jsou aktuální informace?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Tak neveselé, taktěž. Podle posledních informací, zdrojem jsou, je ruský protiteroristický úřad, ten reviduje tedy už 11 mrtvých. My jsme říkali, že zhruba 45 lidí ve vážném, je zraněno, z toho je 6 lidí ve vážném stavu, takže ta čísla samozřejmě rostou taktěž.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže to jsou lidé, kteří dosud leželi v nemocnici, lékaři bojovali o jejich život a tento boj prohráli.

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Ano, 6, přesně tak. U toho, tedy my víme, že je o toho jednoho člověka teď navíc. 11.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak mockrát díky tedy i za tyto informace, Katko. A s námi ve studiu také Stanislav Kazbunda, z Policejní akademie České republiky. S dovolením jeden dotaz. Ptá se divák Miloš, zda jsou osamělí pachatelé nebezpečnější než organizované skupiny. Dá se to posoudit vůbec?

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

Nedá se to posoudit úplně objektivně, protože pokud ta skupina je organizovaná, samozřejmě dokáže napáchat daleko větší škody. Nicméně ten osamělý pachatel je nebezpečnější v tom, že nelze nějakým způsobem predikovat, co a kde udělá. U té skupiny to lze nějakým způsobem předpokládat. U toho osamělého pachatele, záleží na tom, co ho zrovna napadne a kdy ho to napadne.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Dá se vlastně nějakým způsobem, ne snad poznat, terorista. Ale jsou spojené, společné znaky lidí, kteří se odhodlají k takovému útoku? Před kterým by si zkrátka ostatní měli dávat pozor?

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

Je to spíše otázka na psychologa nebo psychiatra. Ale určitě nějaké společné znaky by se najít daly. Nebudeme tady spekulovat o nějakých náboženských přesvědčeních nebo politických, protože terorismus je projevem politické nebo náboženské extremity. Takže to nehodlám nějak tady rozebírat, ale určitě nějaké znaky najít lze. Opět se vrátím k té fotografii toho potenciálního pachatele útoku. Vypadá naprosto stylově. Tak, jak by karikaturista ztvárnil teroristu. Takže otázkou je skutečně, jestli je to on, ale je to taková, bych řekl, až maškarózní záležitost, bych řekl.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

To uvidíme. K čemu dospějí vyšetřovatelé. Ale zajímala by mě také česká zkušenost. Pokud vy jste se zúčastnili tedy cvičení, které školilo, už jsme to říkali, zaměstnance Českých drah. Z obecného pohledu jsou vlastně české instituce připraveny na potenciální teroristické hrozby? Nebo čeští politici nedělají dost?

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

To je otázkou spíše do politického spektra. Já se zabývám spíš tou bezpečnostní částí. A samozřejmě teoreticky jsou úřady, i soukromé subjekty připraveny. Určitě mají směrnice a předpisy, jak postupovat v případě kdy a že a jestli. Ale otázkou je, jestli by byly schopny ty úřady nebo ty osoby reagovat tak, jak od nich ten předpis předpokládá.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No a co vlastně obyčejní civilní obyvatelé? Nepřichází nějaká doba, kdy bysme si třeba všichni měli uvědomit, že bysme se měli chovat nějak jinak? Dávat nějakým způsobem více pozor? I třeba ve městech? Teď se ptám možná na první pohled hloupě, ale dá se vůbec udělat něco více pro svoji bezpečnost, každý den?

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

Já si nemyslím, že se ptáte hloupě. Protože situace je taková, jaká je, jak je vidět ve zprávách každou chvíli, podle toho, co se děje, tak si myslím, že jakýsi, jakési zavedení třeba branné výchovy ve školách by bylo asi na místě. Samozřejmě každý civilní člověk, to znamená, že není nějak trénovaný, není školený, tak určitě je schopen nějakým způsobem předcházet nebezpečí toho typu. Ovšem musí si, za A, uvědomit, že to nebezpečí hrozí a jak vypadá. A za B, musí tušit aspoň teoreticky, jak mu čelit. Laicky.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže není to třeba tak, že by se lidé obecně měli více vyhýbat místům, kde se pohybuje větší množství lidí? To jsou taková ta okamžitá opatření, která následují po každém teroristickém útoku. Ale obecnou platnost, mají mít nebo nikoliv?

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

Obecně platné toto nelze, aby bylo, protože pokud s lidé budou vyhýbat místem, místům s větší koncentrací lidí, tak to najednou nebudou místa s větší koncentrací lidí. A budou se koncentrovat jinde. Takže ten terorista přesune svoje aktivity vůči měkkým cílům do těch míst, kam se přesunuly ty davy. Takže tento způsob předcházení útoků, asi se domnívám, že není životaschopný. Spíše by si lidé měli uvědomit, co hrozí, co se může stát a více si dávat pozor kolem sebe, koukat kolem sebe. Když to řeknu hodně hloupě, tak v městské dopravě určitě je důležitý se rozhlídnout, kde tam kdo sedí. Už i z důvodů třeba i zdravotních, než koukat do mobilního telefonu a chatovat s přáteli.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Doporučení od Stanislava Kazbundy. Mokrát děkujeme, mějte se hezky. Na shledanou.

Stanislav KAZBUNDA, lektor, Policejní akademie ČR

Na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem prezident republiky Miloš Zeman, v souvislosti s dnešním výbuchem v petrohradském metru, vyjádřil hlubokou soustrast rodinám obětí. A i svému ruskému protějšku. Vladimíru Putinovi. V kondolenčním telegramu napsal, že teroristické činy jsou neomluvitelné. Lítost nad oběťmi pak už během odpoledne vyjádřil také premiér Bohuslav Sobotka. A to s tím, že věří, že se okolnosti výbuchu podaří brzy vyšetřit.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Pokud jde o ty ruské útoky, tak bych chtěl především vyjádřit lítost a soustrast pozůstalým obětí tohoto útoku. Chtěl bych také vyjádřit solidaritu a podporu ruské vládě. Ukazuje se, že teroristické činy, útoky podobného typu neznají hranice. A je strašně důležité, aby tady fungovala určitá solidarita a vzájemná podpora mezi státy. Takže chci jednoznačně ten útok odsoudit. Zdá se, podle těch indicií, že tam mohou být nějaké teroristické motivy. Že tam může být teroristické pozadí. Nicméně věc vyšetření je v rukou ruských orgánů a předpokládám, že následně také budou informovat o celé této věci.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ale samozřejmě nejen od českých, ale zejména od zahraničních politiků. Ze zemí, které samy mají zkušenost s teroristickými útoky, přicházejí kondolence do Ruska. Tady jsou některé z výroků světových státníků.

Donald TRUMP, americký prezident

Je to hrozná věc. Děje se to po celém světě. Absolutně příšerné.

Boris JOHNSON, britský ministr zahraničí

Ještě přesně nevíme, co nebo kdo stojí za tímto útokem. Ale samozřejmě myslíme velmi na rodiny obětí a na obyvatele Petrohradu. Stejně jako oni, jen před pár dny, mysleli na lidi v Londýně.

Sigmar GABRIEL, německý ministr zahraničí

Zpráva o atentátu v Petrohradě, který si vyžádal mnoho zraněných a zjevně i mrtvých, mnou velmi otřásla. Zatím není potvrzené, že to byl útok, ale vypadá to tak. Výbuch zasáhl lidi, kteří jen jeli po městě. Tak, jako každý jiný den. Myslíme na rodiny obětí i na všechny v Rusku. Potvrzuje se, že máme napříč světem jednoho velkého nepřítele. Jsou to teroristé a lidé, kteří chtějí mezi ostatními šířit strach.

Jean-Marc AYRAULT, francouzský ministr zahraničí

Chci vyjádřit svou solidaritu s oběťmi a jménem Francie posílám kondolence všem Rusům. Příčinu zatím neznáme. Ale stojíme při těch, kteří trpí. Náš konzulát v Petrohradě i krizové centrum v Paříži jsou k dispozici, aby pomohly francouzským rodinám, které potřebují informace.

Federica MOGHERINIOVÁ, šéfka evropské diplomacie

Vyjadřujeme soustrast všem Rusům a především těm, kteří přišli o své nejbližší. S velkými obavami dál sledujeme zprávy, které z Petrohradu přicházejí. Až se dozvíme další podrobnosti, budeme moci naši reakci upřesnit. Soustrast jsme už ale vyjádřili i ruskému ministru zahraničí Lavrovovi.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Petr Kolář, bývalý diplomat, bývalý velvyslanec v Rusku i ve Spojených státech, je teď s námi ve spojení. Dobrý večer.

Petr KOLÁŘ, bývalý diplomat

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Slyšeli jsme teď slova kondolencí, slyšeli jsme opět slova o tom, jak je potřeba spojit se proti společnému nepříteli. Zajímalo by mě, z vašeho pohledu. Dělají skutečně světoví politici dost pro to, aby ta slova vešly v čin?

Petr KOLÁŘ, bývalý diplomat

No, tak těžko hodnotit. /nesrozumitelné/ toho současného útoku, jestli dělají dost. Protože se stalo opět něco, co je tragédií. A je to, je to brutální, naprosto podlý teroristický útok proti lidem, kteří jsou úplně nevinní. Takže vždy, když se něco takového stane, tak máme pocit, že se děje málo. Na druhou stranu ti, kteří útočí na ty naše hodnoty, na to, co je nakonec i s Ruskem spojující, to je prostě boj proti extremismu a proti terorismu, který tedy si vybírá civilní oběti a mezi nevinnými. Tak nakonec je to, je to to, co nás spojuje. Jakkoli jsme v mnoha ohledech na různých stranách barikády a v mnohém si nerozumíme, tak v tomto ohledu si myslím, že je jasné, že prostě tady máme skutečně společného nepřítel. Ten, kdo útočí proti civilním obětem, proti lidem nevinným, si nezaslouží nic jiného než opovržení a to, abychom se proti němu spojili. Nikdy toho nebude dost toho, toho spojenectví nikdy nebude dost, protože bojujeme proti nepříteli, který je těžko postižitelný, vlastně se tomu nedá úplně efektivně bránit. Vždy nás to může zaskočit. Může se to stát ve chvíli, kdy to vůbec nečekáme. Rusko není proti tomu imunní, tak jako náš západní svět není bohužel proti tomu imunní. A to, co by se jistě dalo zlepšit, je kooperace a komunikace, minimálně v oblasti tajných služeb, které by mohly možná více si vyměňovat informace. Ale ono to je trochu složitě. Ve chvíli kdy nejsme opravdu na jedné lodi a Rusko nás na západě identifikuje, jako svého nepřítel, tak těžko můžeme chtít po zpravodajských službách, aby úplně dokonale kooperovaly.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Na druhou stranu zároveň také platí sankce proti Rusku ze strany západu. Kam by vlastně to bytí na jedné společné lodi mělo sahat? Jak ta společná loď by měla být velká?

Petr KOLÁŘ, bývalý diplomat

No, tak ono, sankce jsou kvůli něčemu jinému, samozřejmě. To je něco, co nemůžeme úplně opominout. Víme, že sankce jsme si přijali hlavně sami, kvůli sobě. Otázka je, do jaké míry postihují skutečně ruskou ekonomiku. Ale my jsme je přijímali proto, abychom dokázali, že jsme alespoň v určitém ohledu jednotní. Že prostě určité věci odmítáme akceptovat a tolerovat. Že jsme se schopni proti nim společně postavit. A to se nemění. To, co Rusko předvedlo na Ukrajině, a bohužel před tím také v Gruzii, prostě jsou věci, které akceptovat nemůžeme. Na druhou stranu, i velká koalice za druhé světové války byla postavena proti společnému nepříteli, i když Sovětský svaz a Západ, ty byly na jiných hodnotových platformách. Tak na tom společném nepříteli se dokázali dohodnout a společně ho porazit. Samozřejmě kooperace s Ruskem, v boji proti tomu, co nazýváme terorismem, ale já zdůrazňuji, terorismus je pouze projevem, je pouze nástrojem něčeho mnohem podstatnějšího. To je nějaká šílená ideologie, která terorismus využívá jako zbraň proti nám. Tak prostě ta dohoda by samozřejmě měla být co nejširší. Tady by se mělo odhlédnout od toho, že do jisté míry stojíme na /nesrozumitelné/ barikády a proti společnému nepříteli bychom měli být schopni se alespoň na těch elementárních komunikačních kanálech a na tom, jak se koordinovat, domluvit.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Přeje si Petr Kolář. Mockrát díky za váš příspěvek. Mějte se hezky. Na shledanou.

Petr KOLÁŘ, bývalý diplomat

Také děkuji, na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A Petra Procházková z Lidových novin stále ve studiu ČT 24. Slyšeli jsme tu teď, někdo by možná řekl, idealistické, někdo by možná řekl prakticky potřebné přání o spojení, aspoň tedy proti společnému nepříteli.

Ruska a západních zemí. Z praktické zkušenosti. Ano, je tu, řekněme, obranná strategie Ruska, která definuje skutečně Severoatlantickou alianci, jako protivníka. Na druhé straně jsou tu sankce proti Rusku. Zajímalo by mě možná, vaším prostřednictvím, pohled do vědomí ruských obyvatel. Skutečně jsou západní země nepřítel? Někdo, proti komu je potřeba bojovat? Nebo naopak se bránit?

Petra PROCHÁZKOVÁ, redaktorka, Lidové noviny

Já si myslím, že po takovém období, až bych řekla ideálního spojení a poté, co se prostě rozpadl Sovětský svaz a v 90. letech panovala v Rusku skutečně taková nálada, že studená válka už se nikdy nebude opakovat a kdy dokonce, když začali Rusové cestovat tam, začali jaksi odhalovat, že ten západní svět není až tak nepřátelský, jak jim říkali. Tak v posledních letech skutečně opět nastupuje takové období, kdy především tedy Spojené státy, mnohem více, než Evropa, to je zajímavé, se staly opět tím tradičním nepřítelem, který je velmi využíván. Ta teze je velmi využívána oficiální propagandou, kdy se jaksi na toho nepřítele svaluje něco, za co by třeba měly být zodpovědné nějaké domácí orgány třeba.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A to si myslí běžní Rusové, tedy. Je to skutečně nepřítel, který třeba přispívá i k tomu, že hrubý domácí produkt Ruska klesá, že vzniká čím dál větší problém s chudobou mezi ruskými občany?

Petra PROCHÁZKOVÁ, redaktorka, Lidové noviny

Ano. Ano. To, to je velmi rozšířené takové mínění. A zvláště teď, v poslední době, kdy byly posilovány jednotky NATO v Pobaltí, se opět jaksi v Rusku velmi silně hovoří o tom, že vlastně je třeba vynakládat daleko víc peněz na obranu, je třeba si utáhnout opasky. Vidíte, NATO se blíží k naším hranicím a dokonce možná, bůhví, jak to bude, jestli se těch hranic nedotkne a tak dále. To je, to jsou prostě teze, které se neustále opakují v ruské státní televizi. Teď je tedy otázka, kdo všechno se na tu ruskou státní televizi dívá. Ale někdo pravděpodobně ano.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

I k širokému kontextu jsme se dostali s Petrou Procházkovou z Lidových novin. Mockrát děkujeme, že jste byla s námi, mějte se hezky. Na shledanou.

Petra PROCHÁZKOVÁ, redaktorka, Lidové noviny

Hezký večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ministerstvo zahraničí, to české, samozřejmě, mimochodem stále nemá informace o tom, že by mezi oběťmi a zraněnými byli čeští občané. Mluvčí rezortu Michaela Lagronová to uvedla s odkazem na ruské turistické agentury. Podle nich exploze nezasáhla žádné cizince. Oficiální údaje ministerstvo očekává v ranních hodinách. A pracovníci rezortu kontaktovali přibližně padesátku Čechů, o kterých věděli, že se v Petrohradě nacházejí. Většina z nich potvrdila, že jsou v pořádku. A s námi ve studiu je teď Marek Krejčí z Centra slovanských studií a zároveň ve volném čase také průvodce po Petrohradu. Vítejte, dobrý večer.

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Překvapil vás ten útok? Proč právě Petrohrad? Řekl jste si tu otázku sám pro sebe dnes a nebo vám to přijde jako logické místo, kde by se snad měl odehrát teroristický útok? Není to metropole, připomínám. Nebo není to hlavní město.

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Žádný teroristický útok není logický.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ale přeci jen. Máte pochopení pro to, že si vybrali zrovna Petrohrad? Město, které bývá často dáváno do souvislosti s tím, že je jedno z nejzápadnějších v celém Rusku?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Petrohrad je druhé hlavní město Ruska. S velkou tradicí pro ruskou historii a dějiny. Ale logiku bych v tom samozřejmě nehledal. Málokdo může hledat v činnosti teroristů nějakou logiku.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jak moc je vlastně Petrohrad populární mezi Čechy? My jsme slyšeli ta pravá sezona ještě nezačala, že pravděpodobně do Petrohradu budou ještě mířit čeští turisté. Je to místo, které by mohlo být něčím zajímavé i pro lidi, kteří tam ještě nebyli?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Tak z dvou hlediska. Za prvé je to turistika komerční, která je zaměřená na obchody, které se teď, s ruskou federací, velice rozvíjejí. A za druhé je to turistika, řekněme poznávací, která se odehrává především v sezoně Bílých nocí, které, jak jste řekl, pane redaktore, teď právě budou za malou chvíli začínat. Petrohrad má úžasné množství kulturních památek, které připomínají historii ruského státu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Když provádíte třeba i tyto turisty po Petrohradu, míříte i na tato místa, která byla zasažena teroristickým útokem?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Celé náměstí se nachází v takovém bezprostředním okolí centra. Mohli bychom to třeba přirovnat k pražskému Karlovu náměstí, které také se nachází na okraji pražské památkové rezervace, ale většinou turisty není zase až tak příliš navštěvováno, pokud není například na cestě do hotelu, kde bydlí nebo jsou ubytováni.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A kam míří především turisté?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Tak především je to /nesrozumitelné/, jako nejvýznamnější muzejní instituce v Sankt Petěrburgu. Potom je to celá řada chrámů, z takzvaných spas na krovu, Isaakijevská katedrála. A potom jsou místa, která jsou, řekněme, třeba pro milovníky literatury nebo hudby, spojené s význačnými osobnostmi ruské kultury a umění.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pokud se bavíme o bezpečnostních opatřeních, která pravděpodobně teď tedy nastanou, ale stávají už Petrohradu. Jak moc je znát? Bezpečnost v ulicích, v běžných dnech. Jak moc často je třeba vidět policisty v ulicích?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Tak asi přibližně stejně, jako v Praze. Pokud vím, lidé měli vždycky takové drobné problémy, především s kapesními krádežemi. Což jsou ale věci, kterými není vybavená ani Praha.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Jak moc se třeba liší bezpečnost v pražském metru a bezpečnost v tom petrohradském. My jsme už zde viděli krátký exkurz, že ano, bezpečnostní rámy jsou přítomné. Ale jak často třeba se stane, že je někdo zkontrolován?

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

No, jak často se stává v pražském metru, že je někdo kontrolován? To je spekulativní otázka.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ne, ptám se, jestli je v tom rozdíl nebo nikoliv.

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Já v tom výrazný rozdíl nespátřuji, ale moje mínění samozřejmě není zcela úplně autoritativní. Na rozdíl třeba od pana Stoklasy.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ne. Chápu, rozumím. Jde mi o to, zda třeba Rusové, i po zkušenostech s teroristickými útoky, více dbají na bezpečnost právě v metru. Nesnažím se klást návodné otázky, to je historická zkušenost.

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Z mého pohledu běžného návštěvníka mi to tak samozřejmě nepřijde.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Marek Krejčí, průvodce Petrohradu, zároveň také člen Centra slovanských studií. Díky moc, že jste byl s námi. Mějte se hezky, na shledanou.

Marek KREJČÍ, Centrum slovanských studií

Nashle.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Kateřina Procházková stále sleduje veškeré aktuality, které se odehrávají v Petrohradu. I samozřejmě v širším ruském kontextu. Prosím, nejprve, Kateřina, k číslům. Před malou chvílí jsme informovali o nárůstu počtu obětí. Ten stále zůstává tedy, ne? /nesrozumitelné/.

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Ano, ten stále zůstává, 11 lidí mrtvých, 45 tedy zhruba zraněných. Aktuální informace, která je, myslím, velmi důležitá, je ze stránek televize REN, ruské televize, která má na své stránce seznam, tedy seznam 44 obětí. Jak u těch, o kterých jsme zmínili, že zemřeli, ale i zraněných. Zhruba 7 tam není specifikováno. Někdy je to pouze křestní jméno a iniciál příjmení, někdy je to plné jméno a sedm, tedy jsem řekla, je nspecifikováno. Je to v ruštině, ale myslím si, že to je důležitá informace. Když jsem procházela, vyjma tedy těch sedmi nspecifikovaných, nebo neidentifikovaných, tak tam není žádný turista. Jsou to většinou ruská jména. Ale opět mohlo zase dojít třeba k přepisu nebo tam může být někdo z turistů, kdo má jméno obdobné nebo, a podobně. Ale myslím si, že to je velice důležitá informace a kterou bychom měli tady informovat. A lidé, kteří se zajímají o to, jestli třeba mezi zraněnými není nikdo z jejich blízkých, je to návodná informace REN tv.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, připomínám, že samozřejmě i české Ministerstvo zahraničí potvrdilo, že aspoň tedy zatím není mezi, mezi raněnými ani zesnulými žádný Čech. Ale teď aktuálně vidíme živé obrázky z Petrohradu. Zdá se, že pietní místo

u jedné ze stanic metra, právě navštívil ruský prezident Vladimir Putin. Tedy muž, který se pouze krátce prozatím vyjádřil k celému teroristickému útoku. Připomínám, že dnešní den trávil na jednání se svým běloruským protějškem, prezidentem Lukašenkem. Položil květinu, odchází, budeme čekat tedy na další vyjádření, na další informace. Nejen samozřejmě od politiků, ale také od vyšetřovatelů. A třeba otce generální ruské prokuratury. Prosím, Kateřino, právě tímto směrem bych ale teď rád zaměřil naši pozornost. Jakým směrem postupují vyšetřovatelé? Někjaké nové informace o pachatelích? Něco, čeho by, třeba si i Rusové měli všimnout?

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Tak na sociálních sítích se objevuje informace o tom, že se opravdu pátrá po dvou podezřelých, kteří měli být zapojeni do onoho útoku. Fotografie jednoho z nich jsme ukazovali. Pokračuje vyšetřování toho daného místa. Jak jsem se koukala, tak prezident Putin navštívil, nejsem si jistá, jestli to bylo přímo Senné náměstí nebo stanice za senným náměstím, kde se pokládají v této chvíli květiny a svíčky. Spousta dotazů, ať už českých a tedy Čechů, nebo i Rusů, byla právě proč na daném místě není prezident Putin, když je ve městě přítomen. Údajně v prvopočátku to nebylo povoleno kvůli bezpečnosti, bezpečnostní složky mu to zakázaly. /nesrozumitelné/ Petrohradu několikrát zmínil, že se čeká na návštěvu prezidenta. Ale až teď, jak jsme viděli, k ní opravdu došlo. Pokračuje se také samozřejmě ve výsleších těch lidí, kteří jsou v nemocnicích. Jsou, jsou v nemocnicích po celém městě. Často se na sociálních sítích píše o solidaritě Rusů, kteří pomáhají lidem, pomáhají jim je rozvážet domů, navštěvují nemocnice a podobně. Takže vlna solidarity je tady určitě na sociálních sítích zřejmá.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Kateřina Procházková sledovala aktuality nejen v Petrohradu celý večer. Mockerát za to díky, Kateřino.

Kateřina PROCHÁZKOVÁ, redaktorka

Prosím.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A já jen připomínám, že samozřejmě celý tým 24 bude aktuální informace sledovat po celý dnešní večer i po celý zítřejší den. Nabídneme v dalších pořadech, třeba za pár vteřin. V Událostech, komentářích. Přeju hezký zbytek večera.

Výsledek nejistý, tápou i učitelé. Česko uvažuje, jak podpořit školy v boji proti "fake news"

3.4.2017 aktualne.cz str. 00 Domáci

Markéta Hronová, Lukáš Prchal

Podle průzkumu společnosti Median nevěnují střední školy mediální výchově dostatek času? průměrně méně než 10 hodin výuky za celou dobu studia. Praha -

Praha - Navzdory probíhající hybridní válce a boji s dezinformacemi po celém světě nijak nekontrolujeme, jak se v záplavě zpráv umí orientovat čeští žáci základních a středních škol. Mediální výchově se jako takzvanému průřezovému tématu školy podle vzdělávacích plánů věnovat musejí, ale jestli to dělají a jak, nevíme.

Změnit by se to mohlo příští rok. Česká školní inspekce uvažuje nad tím, že by se na mediální výchovu zaměřila jako na jeden ze specifických úkolů. "Ano, přemýšlíme o tom, zatím je to ve stadiu úvah," řekl náměstek vrchního školního inspektora Ondřej Andrys. Podle dvou na sobě nezávislých zdrojů Aktuálně.cz by mělo proběhnout konkrétní dotazování škol, jak si s mediální výchovou umějí poradit a jakou pomoc by potřebovaly.

Ministerstvo vnitra by v oblasti mediální výchovy na školách uvítalo větší aktivitu. "V odborné veřejnosti i v neziskovém sektoru panuje shoda nad tím, že vzdělávání v oblasti mediální gramotnosti je nezbytný předpoklad

pro zvýšení odolnosti celé společnosti vůči dezinformačním kampaním," uvedla právnička ministerstva Eva Romancová, která zakládala Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám.

Školní časopis i exkurze v televizi

Připomíná, že úpravu učebních plánů základních a středních škol, konkrétně posílení výuky občanské výchovy a zavedení hodin mediální gramotnosti, obsahuje i vládní Audit národní bezpečnosti z loňského roku.

Přestože v nějaké podobě by mediální výchova měla probíhat na všech školách, každá se s ní může vypořádat jinak. Na Základní škole Zeyerova v Olomouci sice nemají samostatný předmět, ale věnují se jí v češtině, dějepise i v občanské výchově.

"Učíme se odlišit umělecký text od informativního, rozlišovat bulvární a seriózní tisk, pracujeme se zdroji informací, učíme se o cenzuře a trénujeme porozumění textu. Máme také školní časopis, vedu kroužek psaní, byli jsme na exkurzi v České televizi a rozhlasu," vysvětlila učitelka Hana Kramářová.

Méně než deset hodin za celé studium

Zorientovat se ve světě médií, v němž se zejména s příchodem sociálních sítí šíří manipulace a propaganda ještě snáze než v minulosti, není jednoduché ani pro učitele. "Pomáhat studentům se v této informační mlze zorientovat je nelehkým úkolem učitelů - rizik je mnoho a výsledek nejistý," řekl si Michael Řezáč, předseda sdružení Občankáři.cz.

Nedávný průzkum společnosti Median pro Člověka v tísní odhalil, že střední školy mediální výchově mnoho času nevěnují − průměrně méně než 10 hodin výuky za celou dobu studia.

"Mediální výchova v Česku není úplně dobře vyřešená. Záleží na přístupu jednotlivých škol. Mohou si udělat třeba jednorázový projekt na den, nebo se tématu mediální výchovy věnovat průběžně v různých předmětech. Některé školy ji řeší volitelným předmětem. Tak se ale k mnoha žákům vůbec nedostane," upozornila Lucie Šťastná, která se mediální výchovou zabývá na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Pro mladé existuje jen Facebook

Ani materiálů stále není dostatek. Především na gymnáziích učitelé podle průzkumu agentury Median postrádají konkrétní pomůcky. Dvě třetiny by přivítaly audiovizuální materiály. "Většinu podkladů do výuky jsem si připravoval sám. Moc toho k nalezení není," řekl Martin Křížek, novinář a učitel mediální výchovy na Gymnáziu Voděradská v Praze.

Učit studenty o médiích se rozhodl před dvěma lety, když vrcholila uprchlická krize a sociální sítě zaplavily nepravdivé a masově sdílené zprávy. "Mladí nečtou noviny, nekoukají na televizi. Médiiem je pro ně Facebook, žijí ve vlastní bublině," varoval Křížek.

Podle něj jeho studenti dezinformaci poznat umí. "Stačí málo. Upozornit je na křiklavý titulek a dezinformační weby, kde se hoaxy a propaganda objevují pravidelně," zmínil. Sám ale upozornil na to, že jsou to studenti gymnázia, kteří si navíc mediální výchovu sami zvolili.

Na více projektů chybějí peníze

Součástí mezinárodního testování patnáctiletých žáků (PISA) bude od příštího roku i ověřování schopností odhalit takzvané fake news. Testy ze čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti doplní také takzvaná globální kompetence, která vyzkouší i odhalování dezinformací. BBC to oznámil Andreas Schleicher, ředitel odboru vzdělávání OECD.

Přesto se Česká republika do testů prověřujících schopnost žít v globalizovaném světě − a tedy i odhalování nepravdivých zpráv − nezapojí. Testy jsou podle České školní inspekce moc drahé a ministerstvo školství se soustředí na jiné priority.

Ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) už dříve pro Český rozhlas uvedla, že mediální výchovu nepovažuje za zásadní problém. "Mediální výchova je ve vzdělávacích programech zpracována dostatečně, záleží však na tom, jak ji uchopí učitelé jednotlivých škol," uvedla ministryně.

Dezinformace se nešíří jen po internetu

"Sleduji výraznou snahu Evropské unie do šíření dezinformací zasáhnout, ale myslím, že není správné toto téma oddělovat od mediální gramotnosti jako takové. Problém se šířením dezinformací se určitě netýká jen internetu a dezinformace jako takové nejsou novinkou," řekla Lucie Šťastná, která se mediální výchovou zabývá na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Evropská komise minulý týden vydala studii o mediální gramotnosti v zemích EU, kterou po ní zpracovala Evropská audiovizuální observatoř. Studie v letech 2010 až 2016 sledovala, co jednotlivé země podnikly pro to, aby se mediální gramotnost jejich občanů zvýšila. V Česku ve sledované době vznikla řada projektů, jež mají lidem pomoci lépe porozumět médiím. Kromě rozvoje mediální výchovy ve školách se zaměřovaly například i na seniory nebo zdravotně či sociálně znevýhodněné.

V Česku ale nefunguje žádná oficiální síť, která by jednotlivé instituce zabývající se rozvojem mediální gramotnosti propojila. Není ani úplně jasné, která instituce za její rozvoj nese odpovědnost. "Problém je také financování. Kdyby bylo na tuto oblast ze strany státu vyčleněno více peněz, mediální gramotností se jistě bude zabývat více projektů," vysvětlila Šťastná z **Fakulty sociálních věd** UK, která s Evropskou komisí v této věci spolupracovala.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/skolni-inspekce-se-chce-zamerit-na-medialni-vychovu-narizuje/r~7a1bfc8a161111e7b2a40025900fea04/>

Historie jako služba pozostalým

3.4.2017 **Babylon str. 04 Nástěnka**

Jan Machonin

Za Mečislavem Borákem

Profesora Mečislava Boráka určitě oplakávají mnozí. Tento skvělý historik, muzejník a vysokoškolský pedagog, ale také novinář, scénárista a neúnavný popularizátor bolestivých témat českých i světových dějin, zemřel 15. března.

Mečislav, nebo Míťa Borák, jak mu říkali přátelé, se narodil 31. ledna 1945 a jeho život poznamenalo se vši naléhavostí to dobré i špatné z 20. století, jehož studiu věnoval celý svůj profesionální život.

Po absolutoriu na žurnalistice **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy se jako začínající novinář nechtěl podílet na nastupující normalizaci a v roce 1969 nastoupil jako psycholog a sociální pracovník v ostravském družstvu Zlatník.

Podařilo se mu obhájit doktorát z filosofie s prací z dějin katolického tisku, což v té době jistě předpokládalo značnou principiálnost a důslednost – vlastnosti, které společně s pracovitostí, upřímností a dobrotou nejlépe charakterizují Borákovu osobnost.

Nebudu se zde podrobně rozepisovat o celém jeho bohatém profesním životě – to by bylo na několik stránek. Spíše vřele doporučuji přečíst si vyčerpávající text k Borákovým sedmdesátinám, který o jeho životě a práci pro časopis Soudobé dějiny před dvěma lety sepsal Dušan Janák, jeho přítel, kolega historik a tehdejší děkan Fakulty veřejných politik Slezské university v Opavě, kde také Borák dlouhá léta působil. O Borákově dráze, nebo spíše životním poslání historika mimo jiné napsal: „Vždy jej zajímaly osudy obyčejných, ‚malých‘ lidí, zdánlivě nenávratně ztracených ve ‚velkých‘ dějinách, jejich životní příběhy však dokázal zajímavě a originálně zasadit do obecnějšího rámce oněch ‚velkých‘ dějin.“

Mečislav Borák se věnoval především výzkumu politických represí obyvatelstva od konce třicátých do poloviny padesátých let v Československu i ve střední a východní Evropě. Z témat, která byla objevná a ovlivnila reflexi historie tohoto období a na kterých se postupně vyprofiloval jako historik okupace, odboje a politických represí, jmenujme alespoň výzkum nacistických zločinů na Těšínsku, téma pracovního nasazení Poláků do třetí říše a tzv. polenlágrů, výzkum holokaustu, konkrétně například prvních deportací evropských Židů v transportech z Moravské Ostravy do Niska nad Sanem v letech 1939 a 1940 či výzkum polské menšiny na Těšínsku a v Československu. Dalším velkým Borákovým tématem byl výzkum internačních forem politické perzekuce v Československu po druhé světové válce, především různých typů táborů a táborových soustav, a zcela průkopnické práce o takzvaném retribučním soudnictví a jeho výzkumy v oblasti problematiky mimořádných lidových soudů.

A pro mě osobně to byl hlavně jeho výzkum politické perzekuce československých občanů v sovětském Rusku a později Sovětském svazu v letech 1918 až 1956, díky němuž jsem měl to štěstí se s Mítou Borákem seznámit, sprátnit a po určitou dobu pozorovat zblízka jeho mimořádně hluboký a empatický přístup k tomuto tématu. Zde Dušan Janák svému příteli po právu přisuzuje zakladatelskou roli, která otevřela možnost takřka dvacetiletého rozsáhlého výzkumu nejen jemu, ale i několika dalším opavským a pražským historikům, jehož výsledkem je řada sborníků a monografií a desítky studií. Zvláštní význam v celku Borákova díla mají bezpochyby jeho rozsáhlé práce o obětech Katyně z území České republiky, na které navázalo vyhledávání a evidence obětí i zpracování řady dílčích témat, která po roce 2000 zpracoval jako součást výzkumů československých obětí politických perzekucí v Sovětském svazu. Uveďme zde alespoň dvě jeho zásadní monografie spojené s tímto tématem: Moskevská pohřebiště: Češi a českoslovenští občané popravení v Moskvě v letech 1922–1953 (Opava, Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik 2013) a Zatajené popravy: Češi a českoslovenští občané popravení na sovětské Ukrajině. Z historie Velkého teroru na Volyni a v Podolí (Opava, Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik 2014).

A zde bych již rád odbočil od výčtu Borákem odvedené práce, která je fascinující svým rozsahem a systematickostí, a ukazuje také na dnešní poměry výjimečnou skromnost jejich autora, který se vždy vyhýbal zbytečné publicitě, protože, jak mi jednou svěřil, by jinak neměl čas na práci. Rád bych napsal pár slov o Mítovi Borákovi, jak jsem ho poznal osobně.

Začal bych něčím, co ještě zdánlivě souvisí spíše s jeho profesionální činností, ale co už zároveň ukazuje na jeho povahu.

Když jsem se při našem prvním setkání v Moskvě Mítu ptal, co ho přivedlo k nelehkému a často jistě i mučivému tématu československých obětí politických perzekucí v Sovětském svazu, jejich vyhledávání a evidenci, odpověděl mi příběhem z konce 80. let. Ve Slezsku tehdy našel snad jednu či dvě rodiny, jejichž blízcí byli za války odvezeni do Sovětského svazu, odkud se již nikdy nevrátili. Rozhodl se dohledat informace o jejich tragických osudech a díky uvolnění za perestrojky se mu to podařilo, což mělo pro pozůstalé obrovský psychologický význam. Povzbuzen prvním úspěchem dal Míta do místních slezských novin inzerát a nabídl pomoc každému, kdo pohřešuje příbuzného zmizelého v SSSR. Do sálu místní sokolovny, kam svolal schůzku, přišlo několik desítek lidí – všichni v očekávání, že jim Borák pomůže najít stopu po zmizelém dědovi, otci, matce či sestře. „Když jsem je uviděl,“ říkal mi Borák, „věděl jsem hned, že je nemůžu odmítnout.“ Taková kombinace profesionality, důmyslnosti, soucitu a obětavosti potom charakterizovala Borákovu dvacetiletou práci nad tímto tématem, jejímž výsledkem jsou téměř kompletní seznamy československých občanů perzekvovaných v SSSR. Přitom osobní moment hrál při výzkumu takových případů často tu nejdůležitější roli: Míta nejenže cítil odpovědnost před příbuznými obětí, ale sám se je, z jakési vnitřní potřeby, snažil zachraňovat z nicoty zmizelé existence a vracet jim lidskou podobu a osud – třeba jen v několikařádkovém medailonku, ale často i v několikastránkovém podrobném životopise obětí. Zde bych ještě jednou citoval Borákova přítele Dušana Janáka: „Je pro něj příznačné nikdy nekončící hledání historické pravdy, odkrývání mechanismů perzekucí i dávno zapomenutých osudů jejich obětí, snaha připomenout jejich památku a vrátit je tak jejich blízkým a potomkům, hledat v historické paměti kořeny současných konfliktů a snažit se je řešit.“

O této jeho celoživotní mravenčí práci přitom měli přesnou představu jen nemnozí. A on, jak už jsem psal, dával přednost určité anonymitě, která mu zaručovala klid na práci. Mnohdy jsem pozoroval jeho až andělskou trpělivost, když si kdejaký nedouk z nějaké módní instituce bezskrupulózně přivlastňoval a navíc překrucoval výsledky jeho bádání a on nad tím jen s povzdechnutím mávl rukou se svým obvyklým: „Copak mám čas se s nimi hádat? To bych neměl kdy pracovat.“

Dalo by se to jistě obdýt nějakou úvahou na téma „stará škola“, o tom, jak nám takový přístup v dnešní uspěchané době chybí a jak už to takhle poctivě a důsledně nikdo neumí dělat. Ale ve skutečnosti jde o víc. Mečislav Borák byl z té generace vychované v ovzduší existencialismu 60. let, pro kterou neexistovala zvlášť profese a zvlášť osobní život s jeho mravním rozměrem. Otázka pro něj stála jasně: buď obojí, nebo nic. Anebo to nebyla otázka generační a on byl zkrátka taková povaha? Nejspíše trochu od obojího. V každém případě byl jedním z nemnoha historiků své generace, kteří za cenu velkého osobního nasazení v této zkoušce obstáli. Jeho život a dílo bychom měli mít vždy na paměti.

Vzpomínám na Mítu teď, na začátku jara, na které se tak těšil.

Útok v petrohradském metru

3.4.2017 ČRo Plus str. 01 21:10 Den v 60 minutach

Petrohradským metrem odpoledne otřásl výbuch, který způsobilo podomácku vyrobené zařízení naplněné střepinami. O život přišlo nejméně 10 lidí. Dalších 47 bylo zraněno. Uvedlo ruské ministerstvo zahraničí. Stalo se tak v době zdejších rusko-běloruských jednání na nejvyšší úrovni. "Organizátora výbuchu zachytily bezpečnostní kamery v metru," napsala agentura Interfax. Policie prý hledá dvě osoby, z nichž jedna zavinila explozi v metru a druhá nechala na jiné stanici nálož, která nevybuchla. Jak nám potvrdil náš zpravodaj Martin Dorazín, oficiální místa se kloní k tomu, že šlo o teroristický útok.

Martin DORAZÍN, redaktor

Generální prokuratura i vyšetřovací výbor už v podstatě potvrdily, že šlo o teroristický útok. Rozhodně tuto událost vyšetřují jako teroristický útok a zřejmě šlo o plánovanou sérii několika útoků, protože se potvrdila i ta druhá bomba a možná se potvrdí i některé další. Druhá bomba na nedaleké stanici, rovněž přestupní stanici petrohradského metra, náměstí Povstání, tam je také vždycky hodně lidí a tam policisté našli a zneškodnili další bombu.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ruské úřady nyní vyhodnocují dostupné informace a v Petrohradě byla přijata silná bezpečnostní opatření.

Martin DORAZÍN, redaktor

V Petrohradu už platí maximální bezpečnostní opatření. Tamní úřady uzavřely prakticky celé metro, nikdo tedy nesmí dovnitř, všechny lidi evakovali, byla zřízena náhradní bezplatná autobusová doprava, potom také byla zpřísněna bezpečnostní opatření na železnici na petrohradském mezinárodním letišti Pulkovo prakticky po celém městě, všude tam, kde je hodně lidí. Zaplatpánbůh není turistická sezóna, takže tam těch turistů je minimum v této době. A proto také zřejmě mezi oběťmi nebudou žádní cizinci.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A toto už bylo potvrzeno v posledních minutách nebo desítkách minut. Tolik tedy náš zpravodaj v Rusku Martin Dorazín. Na lince teď máme Vladimíra Votápka z Ústavu mezinárodních vztahů, který v Petrohradě působil jako konzul. Přeji dobrý den.

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

Hezký večer.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A také Tomáše Šmída, politologa a bezpečnostního analytika, který působí na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Dobrý den.

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Dobrý večer.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pane Votápku, co je to hlavní poselství, které tento útok měl sdělit podle vás?

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

Hlavní poselství se dozvíme nebo ho budeme dešifrovat až tehdy, když zjistíme, kdo je viníkem, protože podle toho, kdo tam ty bomby nastražil, tak z toho tedy potom plynou nějaké předpokládané cíle teroristů. Jinými slovy vzkaz, který chtěli ruskému vedení a ruské společnosti tímhle brutálním a nepřijatelným způsobem předat.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A když se podíváme na ruskou politiku, tak kdo by měl aktuálně podle vás největší zájem takový teroristický útok provést? Kdo přichází v úvahu?

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

Máme několik skupin potenciálních pachatelů. Samozřejmě mohou to být nějací teroristé pocházející z oblasti Kavkazu, ať už bezprostředně z Čečenské republiky, nebo z nějakých jiných regionů kavkazských. Mohou to být lidé napojení na takzvaný Islámský stát, proti němuž Rusko vystupuje v Sýrii. Mohou to být případně i jiní teroristé. V nedávné historii Ruska známe třeba bombový útok na železnici, který spáchali levicoví extremisté, Rusové, a bohužel v historii Ruska máme i temné příběhy typu výbuchů domů v roce 1999, ze kterých je důvodně, jsou důvodně podezřelé ruské tajné služby.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pane Šmíde, jak tuto otázku, kdo mohl mít zájem takový útok provést nebo za ním stát, jak ji vnímáte vy? Kromě toho, co jsme slyšeli od pana Votápeka, tak se také mluví o Ukrajině. Ruští politologové zmiňují buď Islámský stát nebo Ukrajince.

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

No, co se týče, co se týče té ukrajinské stopy, tak já považuju za velice, velice nepravděpodobné. Nemáme ani žádné nějaké precedenty, že by, že by ukrajinská strana i třeba, i kdybychom hovořili nejenom o oficiálním Kyjevu, ale třeba i o, řekněme, západoukrajinský nacionalistický organizaci, že by si vyřizovala s Ruskem úcty podobným způsobem ... Já z toho, co vyjmenoval kolega Votápek, tak osobně považuju za nejvíce pravděpodobné buď tu stopu vedoucí k Islámskému státu, případně tedy hlavně buňkám Islámského státu v Dagestánu a dalších severokavkazských republikách. Anebo teda tu stopu, která, která, která, jak bylo zmíněno, je velmi důvodné se domnívat, že se odehrála v roce 1999, a to znamená, že se jednalo o provokace, provokace přímo některých frakcí třeba v rámci ruských speciálních sil.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ještě se k tomu možná dostaneme. Ale, pane Šmíde, řekl byste, že jde o selhání ruských bezpečnostních složek, když se útok konal v době, kdy v Petrohradu jednal prezident Vladimir Putin se svým běloruským protějškem Alexandrem Lukašenkem?

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

To je nesmírně, nesmírně laciné obvinít v takovém momentu ze selhání bezpečnostní složky, poněvadž zabránit tomuto typu útoku není možné ani v tom nejpolicajnějším a nejttotalitárnějším státě na světě. Skutečně provést takový subverzivní útok tímto způsobem v prostředcích hromadné dopravy v tak velkém čtyř, pětimilionovém městě, jako je Petrohrad, je, to je prakticky nemožné tomu zabránit. Vůbec bezprostředně tomu zabránit není možné.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Dobře.

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

A to i v době zesílených opatření, které bezesporu doprovází ten summit Lukašenko-Putin.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pane Votápeku, přesto, co jsme nyní slyšeli od Tomáše Šmída, dají se podle vás očekávat nějaké důsledky tohoto útoku? Jednak politické, ale i v té bezpečnostní rovině?

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

No, bezprostřední důsledky budou samozřejmě po celém Rusku. Už teď jsou zesílená bezpečnostní opatření a uvidíme, čeho všeho se budou týkat. Nechci být špatným prorokem. Pan prezident Putin krátce před tím výbuchem volal po zpřísnění kontroly například internetu, a tak bych se vůbec nedivil, kdyby v rámci boje s terorismem byla posílena například dohled ruských zvláštních služeb nad internetem. I když ten s těmito výbuchy zjevně nemá nic společného. Zatím nebyly hlášeny, alespoň já jsem nezaznamenal, nějaké útoky na opoziční síly. Už se vyskytují ty spekulace, které se snaží ten výbuch prodat ve směru na Ukrajinu, což by bylo poněkud z mého pohledu nepravděpodobné a ty spekulace mi připadají hodně laciné. Takže na to, jaké dopady bude mít ten teroristický útok v bezpečnostní oblasti, na to si musíme počkat. Ale je zřejmé, že dojde k utužení toho policejního státu, který v Rusku už nyní panuje.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ještě můžeme jít k detailům, které alespoň v tuto chvíli k dispozici máme. Zatím je na kamerách zachycen jeden možný pachatel, který měl na stanici odložit aktovku s bombou a odejít. Na fotkách je muž s plnovousem, jak jsme slyšeli, neslovanského vzhledu. Jak nám však v podvečer řekl odborník na Rusko Emil Aslan, muž se mu zdá v tomto směru podezřelý.

Emil ASLAN, odborník na Rusko, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten muž vypadá nekavkazsky. On má čepici, která vypadá spíše krymsko-tatarsky, a má vzhled, který bych tipoval spíše směrem k té jižní Ukrajině, k tomu Krymu, že by pocházel právě /výpadek signálu/ komunity. Ale mně přijde velmi podivné, že v petrohradském metru, které je velmi střežené, že do tohoto metra půjde člověk, který je tak echt v tom národním stejnokroji "muslimsky" oblečený, tak najednou do tohoto metra vkročí hned takhle oblečený, tak mně to přijde velmi zvláštní. Já jsem žil v Rusku léta, vracím se do Ruska, nikdy jsem takhle oblečeného člověka neviděl. Jen mi to přijde tak trochu na hlavu postavené.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Upozorňuje odborník na Rusko Emil Aslan z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pane Votáčku, my už jsme to společně načili. Nebylo by to putinovské Rusko, aby se neobjevily spekulace, že šlo o útok v režii tajných služeb, aby se dal umlčet sílící hlas opozice. Co ale tyto spekulace v tuto chvíli potvrzuje, když si dovolím říci? On ten třeba krymsko-tatarský kostým příliš okatý, jak jsme slyšeli od Emila Aslana, asi stačit nebude, že?

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

Já s vámi naprosto souhlasím, zatím nemáme vůbec žádný důkaz. Všechny tyhle ty hypotézy jsou jenom spekulace. Možná jsem to nedostatečně zdůraznil, ale je to tak. Nemáme žádný jaksi tvrdý důkaz pro to, abychom se mohli domnívat, že je to skutečně dílo ruských tajných služeb. Je to jenom jakási analytická předběžná opatrnost, když jednou tuto variantu jako jednu z možných uvádíme. Dlužno podotknout, že ovšem zatím nejsou známy důvody myslet si, že to byl kdokoli jiný. Nemáme žádný důvod o tom myslet si, že to byl islamistický stát, stejně tak jako Čečenci nebo jiní islámští extremisté nebo kdokoli jiný. Zatím pro to nemáme vůbec nic. Vy jste zmínila jeden důvod toho příliš okatého muslima, který se pohyboval v metru. Já musím dát zapravdu panu Aslanovi, že zvláště v Petrohradu muslimové nejsou zvyklí takhle najevo demonstrativně dávat svoji orientaci nebo svoji víru, protože Petrohrad je jim, obecně vzato, poněkud nepřátelské prostředí. Takže oni tam svou identitu, muslimskou identitu spíše skrývají, než aby ji stavěli na odív. A druhá věc, která mne vede k pochybnostem nebo ke spekulacím, je to, že tu druhou bombu našli ještě dříve, než vybuchla první. V tom případě bych očekával, že okamžitě spustí nějaký plán bezpečnostní v celém metru, že evakuují pasažéry a ne až po tom výbuchu druhém. A také je to projev velké bystroti a opatrnosti tajných služeb, které jim můžou sloužit jaksi ke cti samozřejmě, anebo je to, prostě to našli, protože je na to někdo upozornil, protože třeba o tom věděli nebo něco podobného. Ale to se zase dostáváme na půdu čirých spekulací. A ještě jednou opakuju, nemáme žádný tvrdý důkaz, proč bychom mohli si myslet nebo tvrdit, že to mají na starosti ruské tajné služby.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ano. Pane Šmíde, závěrem, Francie v souvislosti s dnešním bombovým útokem v petrohradském metru posílí bezpečnostní opatření na uzlech veřejné dopravy v pařížské oblasti. V ukrajinském Kyjevě se v metru podle posledních zpráv chystají učinit totéž. Je to podle vás adekvátní reakce a měli bychom také o něčem podobném třeba v Praze, v pražském metru uvažovat?

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Tak je to klasická politická reakce, že to je prostě politický krok, kdy dáváte najevo svým občanům, že dbáte o jejich bezpečnost. Do jaké míry je to samozřejmě adekvátní či neadekvátní, to také záleží, o jakých státech se bavíme. Samozřejmě Francie je stát, který zažívá teroristické útoky v poslední době častěji než třeba Ruská federace. To samozřejmě tam to svoji logiku má. České prostředí, české prostředí, Česká republika není cílem, dosud nebyla cílem, chvála bohu, nějakých teroristických činů, takže tam samozřejmě ta pravděpodobnost je mnohem nižší, nicméně, nicméně ona taková jakoby určitá předběžná opatření po takovém útoku je přirozená politická reakce. Já bych se tomu nevysmíval.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Říká Tomáš Šmíd, politolog a bezpečnostní analytik z Masarykovy univerzity. A naším hostem byl také Vladimír Votápek z Ústavu mezinárodních vztahů. Pánové, oběma vám děkuji za rozhovor a za váš čas. Na slyšenou.

Vladimír VOTÁPEK, Ústav mezinárodních vztahů

Tomáš ŠMÍD, politolog a bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Na slyšenou, bylo mi potěšením.

Můj příběh je dobrý

3.4.2017 Respekt str. 44 Rozhovor
ONDŘEJ KUNDRA, JIŘÍ NÁDOBA

Michal Horáček má v boji o prezidenta nového konkurenta, ale nijak se tím netrápí. Strategii nemění – pilně objíždí republiku a bere každý hlas.

* Neuvažujete o stažení kandidatury?

Vy jste humoristický časopis? Ne, neuvažuju.

* Předminulý týden vzdal souboj o hrad diplomat Petr Kolář. Nechce tříštit síly a podpoří končícího šéfa Akademie věd ČR Jiřího Drahoše. S Drahošem jste si podobní. Nebojíte se, že se vzájemně okradete o hlasy?

Demokracie je volba. Myslím, že je dobré, přijdou-li různé osobnosti a nabídnou voličům možnost vybrat si.

* V rámci kampaně objíždíte Česko. Noviny nedávno psaly, že na vás v Sušici přišel jeden člověk. Jaký jste měl pocit?

Lze snadno prokázat, že právě v Sušici jsme měli historicky vůbec nejvyšší návštěvnost. Lidé se ani nevešli do sálu. Pán, který nás pozval, navrhl, že pak udělá ještě jedno setkání na místním gymnáziu. Ale dal jen pozvánku na školní nástěnku a ještě si nevšiml, že studenti maturitních ročníků mají vyučování do tří hodin. On to sjednal na půl třetí. Nebylo divu, že přišel jeden student. Vážil jsem si toho, že tam přišel, a odpovídal jsem na jeho otázky. MF DNES, ačkoli byla na obou akcích, podala v jednom článku zprávu jen z té druhé.

* Na co se vás lidé v krajích ptají?

Domníval jsem se kdysi, že otázka migrace, která se tolik probírá na sociálních sítích nebo i v médiích, bude dominovat, a vůbec to není pravda. Byla vždy přítomna ze začátku, ještě minulý rok, ale teď skoro

zmizela. Když se ptám, co lidi trápí, říkají jiné věci. Velmi často třeba dopravní obslužnost. Vyprávějí, jak se jim složitě jezdí do různých míst.

* Co na to odpovídáte?

Že jejich námitka je oprávněná, pochopitelně, protože my tady u infrastruktury máme obrovský vnitřní dluh už z komunismu. A netýká se to pouze silnic a dálnic, ale také vlaků a všeho ostatního. Druhá věc, která jim vadí, je komunikace. Prostě to, že se s nimi politici nebaví. Pro mě je naopak důležité setkávat se tváří v tvář.

* V jedné z dřívějších debat jste prohlásil, že člověk se má umět poučit ze svých chyb. Objevil jste při kampani nějaké chyby sám na sobě?

Léta jsem strávil na jevištích, objížděl jsem města se svým recitálem. Nemůžu říct, že bych nevěděl, jak vypadá kontakt s publikem. Prezidentská kandidatura je ale nová role. Mojí slabinou bylo, že jsem podával věci příliš složitě a košatě. Lidé chtějí jasnější odpovědi. Když jsem se zamýšlel nad předchozí prezidentskou kampaní, dospěl jsem k tomu, že vyhrál kandidát, který byl vidět v celé zemi a nezůstával jen v Praze. Jeho soupeři vsadili spíš na stranické struktury nebo různé finanční entity. Chci jít tou první cestou. Chodím do továren, manufaktur, teď v Sušici jsem byl ve firmě, kde vyrábějí stěžně na jachty pro japonský trh. Kdo by to kdy řekl, že v Česku existují takoví pašáci, kteří dělají takové báječné věci? Ve virtuálním prostoru se zdá, jako bychom byli úplně zoufalí, že všechno je špatně. Ale to vůbec není pravda.

* Zároveň je na tom řada lidí v téhle zemi špatně. Vy si zakládáte na tom, že mluvíte se všemi, i s těmi, kteří se cítí jako „vyautovaní“. Kde při cestách za nimi parkujete svůj luxusní maybach?

Je už dva roky v garáži v Roudnici, už ho dávno nepoužívám. Je to plečka z roku 2004, je nákladný, poruchový, těžko se shánějí díly a já už neměl trpělivost zase čekat, až někdo tuhle káru opraví. Jezdím čtyři roky starým audi.

* Když jsme o vás před rokem psali článek, nechtěl jste, abychom se o tomto bezesporu pozoruhodném autě zmiňovali. Je ještě něco dalšího, co byste chtěl před veřejností skrývat?

Ne. Vedu otevřený život a každý to ví. Dobrovolně jsem zveřejnil své celé majetkové přiznání. Dal jsem ven i dokumentaci o svém zdraví.

* Může vám vaše bohatství v kampani uškodit?

Může mi to prospět, může mi to ublížit, může to zanechat lidi lhostejnými. Nevím. Z empirických dat víme, že druhý nejbohatší člověk v zemi je pan Babiš a že má obrovskou popularitu a nikdo mu neříká: „Vy máte miliardy, člověče, vy nám nemůžete rozumět...“

Berte, nebo ne

* Moc se ve vás nevyznáme. Nejdřív vás prý zarazila kritika „z vlastních řad“, od příznivců Václava Havla. A pak jste se sám ostře postavil proti Karlu Schwarzenbergovi – že na rozdíl od něj umíte jazyky, máte vzdělání a nějaké dílo za sebou. Proč bylo nutné použít tak silná slova?

Mnohokrát jsem se za to omluvil, a to i panu Schwarzenbergovi osobně. Bylo to hloupé plácnutí, dodnes mě to mrzí. Vlastně jsem chtěl říct, že jsem jako kandidát v mnoha směrech jiný. On byl předsedou politické strany a ministrem. Já takovou zkušenost nemám a jsem tomu moc rád. Prezident má být nadstranický, nemá mít stranické resentimenty, má přijít s čistým stolem. Volič potom může mít oprávněně naději, že bude mít ke všem stranám stejně daleko i stejně blízko.

* Proč se vůči politice tolik vymezujete? Prezident je výsostně politická funkce, kdo byl v exekutivě, může na ni být mnohem lépe připraven než vy.

Takovou otázku by třeba bylo dobré položit panu Kiskovi na Slovensku nebo panu Trumpovi v USA. Navíc není úplně pravda, že bych byl odtaziť od politického provozu. Já jsem se politiky v roce 1989 intenzivně

zúčastňoval, později jsem celý rok psal do Lidových novin pravidelné eseje, další rok do Hospodářských novin. Ty vyšly v knižních podobách a z obou těchto knih jsou bestsellery. Takže je zřejmé, jaké zastávám dlouhodobě pozice, jaký světový názor mám a že se tady na tom všem podílím.

* Aktivní politiky jste se ale až dosud neúčastnil. Co se změnilo?

Tyhle volby budou strašně důležité. Vlastně se bude hrát o to, jaké bude dál směřování naší země, o to, kam patříme a co pro to máme udělat.

* Miloš Zeman se zdá být obtížně porazitelným kandidátem. Abyste uspěl, budete muset usilovat o chumel různých,

* názorově nesourodých voličských skupin, včetně jeho voličů. Jaká je vaše strategie?

Jezdím za všemi lidmi, úplně za všemi a nepřemýšlím o tom, jestli jsou staří, mladí, žijí na vesnici, nebo ve městě. Jedu za každým, kdo se chce se mnou setkat, a odpovídám na otázky. Chci oslovit každého člověka.

* To chce každý kandidát. Jaká je tedy ta strategie?

Nemám žádnou strategii. Mluvím s lidmi a říkám jim, co si myslím, že je dobré pro nás a naše děti. Berte, nebo ne.

* Vydáváte se tam, kam vás pozvou. Nemáte strach, že přesvědčujete přesvědčené?

Když mě pozvou, obvykle tam přijdou lidé, kteří jsou spíše sympatizanti. To je pravda, ale nemůžu s tím nic dělat. Alespoň jim říkám, ať jsou co nejkritičtější.

* Z vašich vystoupení je zřejmé, že usilujete o velkou část voličů Miloše Zemana. Proč by vám měli dát hlas? Jsou vystrašení, bojí se migrantů a obecně všech novot.

Tak zaprvé, něco jako „volič Zemana“ jako instituci neuznávám. To nejsou lidé, kteří to mají v genech nebo vytetované na předloktí. To jsou pouze lidé, kteří byli postaveni před určitou volbu ze dvou možností a volili Miloše Zemana. A to je všechno. Teď je nová situace a oni se mohou rozhodnout jinak. Často slyším, že jsou současným prezidentem zklamáni, vadí jim jeho chování, spolupracovníci. Mají pocit, že nejsou ve středu jeho zájmu. Že naopak jejich zájmy jsou podřizovány zájmům nadnárodních společností, které dostávají velké investiční pobídky, desetileté daňové prázdniny a všechno, co nabourává strašným způsobem podnikatelské prostředí v České republice. A že z toho profituje hlavně kamarila kolem prezidenta. Můj životní příběh ukazuje, že takový nejsem.

Pohlítí vás cokoli

* Jen pro pořádek – kolik nyní uvádíte jako své jmění?

458 milionů.

* Kolik chcete investovat do kampaně?

Financovat ji budu výhradně sám. Horní strop dává zákon, je to v prvním kole čtyřicet milionů, ve druhém ještě deset. Ano, tohle jsem schopen se zařatými zuby dát.

* Se zařatými zuby?

Jsou to peníze naší rodiny, které jsem zdanil. Šetřím každou korunu, vždycky se ptám: „Je potřeba tam jet, je potřeba tam udělat tenhle plakát, je potřeba to a to?“ Opravdu hlídám třeba stokoruny. Dám tolik, kolik bude nezbytně nutné a připouštím to zákonný rámec. A opravdu doufám, že celé zákonem povolené maximum to nebude.

* Tohle vám možná nebude znít fér, ale víte, kolika lidem ročně zničí hazard život?

Patologické závislosti jsou jedna z velkých hrozeb každé společnosti. Já jsem se věnoval právě patologické závislosti na hazardu, protože jsem na tohle téma psal svou diplomovou práci. Pokud narážíte na moje někdejší podnikání, tak já se věnoval kurzovému sázení a v době, kdy jsem svou práci psal a Fortunu spoluvlastnil, nebyly v klíčové práci doc. Nešpora popsány žádné známé případy patologické závislosti na kurzových sázkách. Popsal mnohé případy závislosti na hracích automatech. Ty Fortuna neprovozovala.

* S jídlem někdy roste chuť. Nebál jste se, že člověk, který sází, může později propadnout nebezpečnějším formám hazardu?

Upřímně řečeno ne. Nebo ne víc než jiným věcem. Když jste křehkou psychickou osobností, snadno můžete být závislý na něčem, co vás pohltí. Může to být cokoli. Ženy, sbírky známek, opravdu cokoli, a můžete si způsobit fatální poškození.

* Sbíráni známek ještě nikoho nezabilo.

Dobře, ale skutečné problémy jsou, myslím, někde úplně jinde. Například patologická závislost na alkoholu – to je, myslím, něco, co opravdu trápí Českou republiku.

* Asi víte, kam směřujeme. Opakovaně říkáte, že si kampaň financujete ze svého. Nebude přítěží fakt, že jde o peníze ze sázkového byznysu? Je to dobrý příběh pro prezidenta, který má ztělesňovat nějaké ctnosti?

Já to vidím jako ctnost. Začal jsem z ničeho, bez peněz, bez konexí, se třemi kolegy. Nikdy v životě jsem nic nezprivatizoval, neucházel se o státní zakázky, nebral žádné dotace, nikomu nic nedlužil, dodržoval jsem zákony a platil daně. Z ničeho jsem za patnáct let usilovné práce udělal nějakou firmu, kterou jsem dál prodal, spolu s ostatními. Bylo to nejen v legálním rámci, bylo to i legitimní. Ten příběh je dobrý.

* Není lepším příběhem pro prezidenta zbohatnout třeba na prodávání stěžňů jachtám, které vás v Sušici tak nadchly?

Nevím – když si tak představím ty jachty, ti lidé se přecení, plují v tom Japonském moři, pak se utopí, rodiny pláčou. Když jste zase například cukrář, šíříte cukr, jed 21. století, lidé tloustnou, hynou a tak dále. Myslím, že podobné spekulace skutečně nejsou úplně fér.

Krásná prohra

* Prezident reprezentuje Česko navenek. Kdybyste byl zvolen, měnil byste něco ve vztahu k EU a k NATO?

Prezident má podle ústavy vachrlatou pozici, protože tvůrcem zahraniční politiky je vláda. Ale prezident je ten, kdo sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy. To znamená, že s ním zákonodárce počítá jako s aktérem, ale není úplně zřejmé, jaké má kompetence. Stává se bohužel, že Česká republika trpí tím nepřesně vymezeným územím.

* Všichni polistopadoví prezidenti do zahraniční politiky aktivně vstupovali. Jak se budete chovat vy, především v politice k výše zmíněným institucím?

Základem naší zahraniční politiky je důležitý dokument, který se jmenuje Bezpečnostní strategie ČR. Četl jsem jeho verze z roku tuším 2003, 2011 a 2015 a ve všech se jednoznačným způsobem charakterizují naše zahraničněpolitické priority. Já s nimi souhlasím. Nebudu tedy mluvit jiným hlasem než vláda, která se o tu strategii opírá.

* Vláda se v reálné politice chová jinak než podle toho, co si dala na papír. Do rozpočtu NATO přispívá málo, svazek s EU spíše rozvolňuje. Chceme vědět, jak byste v každodenním politickém životě postupoval vy?

Trval bych na dodržování priorit z Bezpečnostní strategie ČR. Rád bych přispěl k tomu, abychom ve veřejné debatě svobodně, obsáhle, hluboce probrali to, kam patříme, a já za sebe říkám, že jsem do hloubi duše přesvědčen, že patříme do euroatlantických struktur. Opak znamená bezvýznamnost. Byli bychom vydaní na milost a nemilost silnějším.

* Netajíte se obavami z putinovského Ruska. Poláci nebo pobaltské země odsouhlasili na svém území předsunuté rotující jednotky Američanů. Měly by být i v Česku?

Je-li to pro naši bezpečnost prospěšné, dohodneme-li se tak... Jistě, proč ne?

* A vy byste to chtěl?

Česká republika by to neměla iniciovat. To by mělo být rozhodnutí z vyšších strategických pozic.

* Zmíněné země si o to aktivně řekly.

Jsou v jiné geopolitické pozici. Třeba Estonci, kterých je milion čtyři sta tisíc a z nich čtyři sta tisíc je Rusů, mají na hranicích velkou mocnost, jejíž zájmy se nekryjí se zájmy Evropské unie. V mnoha směrech také mají historickou zkušenost. Takže je naprosto chápu a je to správné, že to tak udělali.

* My máme také nějakou historickou zkušenost s Ruskem. A ne zrovna dobrou.

Myslím si, že u nás to zatím potřeba není. Ta hrozba tu není tak velká jako v Pobaltí.

* Mělo by Česko přijmout euro?

Ano. Je to ovšem nikoli odborná, ale vyloženě politická otázka a vaše stanoviska budou vždycky vyvěrat z toho, jaký máte dopředu ideologický postoj. Myslím, že první věc je zřetelná – my jsme se zavázali euro přijmout. Já jsem vždycky pro to, aby se sliby plnily. Velká prospěšnost eura by pro nás byla i v tom, že zmizí transakční náklady. Vždyť platíme jenom za to, že měníme koruny na eura a zpátky. A třetí věc je důvěryhodnost stabilního podnikatelského prostředí. To vše jsou velké výhody.

* Odkdy byste chtěl euro mít?

Teď na to nejsme připraveni. Emocionálně. Lidé by v době, kdy se tak těžko identifikují s EU cítili, že je to další věc, která ubírá ne z naší suverenity, ale z našeho svérázu, z naší osobitosti. Ale chtěl bych, aby byly důsledněji a rychleji vypracovávány scénáře zavedení. A osobně bych se klonil k tomu, abychom si stanovili nějaký výhled, kdy se to rozhodne. V horizontu několika let, kdy bych měl hlas coby prezident, bych se zřejmě přiklonil na stranu toho, abychom euro přijali.

* Čeští prezidenti se dosud lišili v podpoře lidských práv. Václav Havel ji bral jako naši vlajkovou loď, jeho následovníci nikoli. Kde byste stál vy?

Moment, kdy prezident Zeman odjel do Číny, aby se tam podle svých slov učil stabilizovat společnost, byl ten, kdy jsem se definitivně rozhodl kandidovat. Naši zástupci by v Číně agendu lidských práv zmiňovat měli. I Čína je signatářem Charty OSN, kde se lidská práva označují za univerzální. V rozhovoru rovného s rovným tedy téma zmiňme. A až pak, jako jiní včetně západních velmocí, sjednávejme obchody.

* Přijal byste jako prezident dalajlamu?

Udělal bych přesně to, co udělal prezident Obama a jednapadesát dalších státníků na světě. Řekli, že respektují územní celistvost Číny, a potom dalajlamu přijali. Já bych ho přijal velmi rád, protože jsem kulturní antropolog a chápu dalajlamu zejména jako kulturního vůdce. Nemá tanky ani doly, je jenom v čele nějaké kultury.

* Co budete dělat, když nevyhrajete?

Pro mě je nyní nejdůležitější udělat čistou kampaň, která přispěje ke kultivaci politického prostředí a nastolí nějaká témata. Je možné, že se naskytne možnost, kdy bych mohl udělat něco ošklivého a potom bych měl výhru. O to nestojím. Je lepší krásná prohra než ošklivá výhra. Udělám ale všechno pro to, aby to byla krásná výhra.

MICHAL HORÁČEK (64)

Narodil se v Praze. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** a žurnalistiky UK v Praze, kvůli problémům s StB se poté živil v dělnických profesích, před revolucí pak jako redaktor časopisu Mladý svět. V roce 1990 spoluzaložil sázkařskou společnost Fortuna, v roce 2004 ji prodal. Poté se věnoval vlastním tvůrčím projektům jako textař, spisovatel, publicista a spoluproducent, vystudoval také antropologii. Před rokem oznámil kandidaturu na prezidenta, tu v říjnu 2016 potvrdil. M. Horáček je ženatý, má dceru a syna z předešlého a malou dceru ze současného manželství.

Foto autor| FOTO MILAN JAROŠ
Foto popis|

Francouzská volební ruleta

2.4.2017 ČT 24 str. 07 21:05 Horizont

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Nejeden francouzský politik se už dočkal přízviska uragán. Teď se zdá, že na Francii míří uragány rovnou dva. Do prezidentských voleb zbývají pouhé tři týdny a průzkumy jsou stále těsnější. Hlavní favority Emmanuela Macrona a Marine Le Penovou, kteří stojí mimo klasické politické strany, nedělí víc než 1 procentní bod. Kandidáti přitvrzují a doufají, že přesvědčí nerozhodnuté voliče. Těch nakonec může být mnohem víc, než se čekalo.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Necelý měsíc do voleb. Šéfka protiimigrační Národní fronty Marine Le Penová předstupuje před své příznivce v Lille. Je tvrdá. Času je málo a Elysejský palác je ještě daleko.

Marine LE PENOVÁ, prezidentská kandidátka Národní fronty

Evropská unie zemře, protože lidé už ji nechtějí. Znovu potvrdíme, že arogantní a hegemonní impéria jsou odsouzena k záhubě.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Spíš než s Bruslem se chce přátelit s Moskvou. To ostatně připomněla minulý týden přímo v ruské státní dumě. A při rozhovoru s prezidentem Putinem.

Marine LE PENOVÁ, prezidentská kandidátka Národní fronty

Jsem pravděpodobně tou, která sdílí s těmito velkými národy vidinu spolupráce.

Jean-Pierre HOTTINGER, zástupce Národní fronty v ČR

Evropa, to je jednoduše kolonie Spojených států. Strategie, kdy říká, že Evropa zemře, není strategií. To je pravda.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Pravidelně čelí protestům proti programu své strany. Teď se ale musí vyrovnávat i s faktem, že v předvolebních průzkumech mírně oslabuje. O půl procentního bodu ji předhonal centrista a její hlavní soupeř Emmanuel Macron.

Jean-Pierre HOTTINGER, zástupce Národní fronty v ČR

On slíbí cokoliv naprosto nezodpovědným způsobem. Jako někdo, kdo vám chce prodat všechno a nic.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Macronův plán je opačný. Podle svého volebního programu nabízí Francouzům Evropu, která je bude chránit, kde bude fungovat jednotných trh, společně s Velkou Británií a kde budou mít občané větší slovo. Jak moc si hnutí v předváží Evropské unie dokazovali jeho zástupci minulý víkend, hned v 19 evropských městech, včetně Prahy.

Benjamin SCHIFRES, zástupce hnutí Vpřed! v ČR

I když s vámi lidé nesouhlasí, je důležité s nimi mluvit, aby pochopili důležitost Evropy.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Emmanuel Macron mezitím přesvědčoval o svém programu voliče na Réunionu. Jednom ze zámořských regionů Francie.

Emmanuel MACRON, prezidentský kandidát hnutí Vpřed!

Mnozí to zapomněli, ale Réunion je součástí Francie déle než řada jiných regionů - od poloviny 17. století.

Benjamin SCHIFRES, zástupce hnutí Vpřed! v ČR

Cestování je součástí jeho strategie. Emmanuel Macron je velmi proevropský, setkal se s Angelou Merkelovou, stejně tak s Theresou Mayovou. To jsou klíčové schůzky.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Kritici Macronovi vyčítají jeho socialistickou minulost. To, že nikdy neměl volenou funkci i fakt, že je mladý. V 39 letech by se stal nejmladším prezidentem v dějinách země. Na voliče ale působí. A obstál i ve velké prezidentské debatě.

Benjamin SCHIFRES, zástupce hnutí Vpřed! v ČR

Marine Le Penová chce rozdělit Francouze, Emmanuel Macron chce otevřenou společnost.

Kateřina ETRYCHOVÁ, redaktorka

Všechno ale nakonec může být ještě jinak. Voliči budou o budoucí hlavě státu rozhodovat poprvé 23. dubna. A průzkumy zatím naznačují, že více než 40 procent z nich stále neví, komu dát letos hlas. Kateřina Etrychová, Česká televize.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

A mým hostem ve studiu je Michel Perottino, politolog z **fakulty sociálních věd**, vítejte.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

Dobrý večer.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Tedy jak to vidíte? Dočká se rodina Le Penových po desetiletích boje o Elysejský palác konečně triumfu?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

Tak otázka bude, jak, jak budeme definovat triumf. V podstatě její otec už nějaký triumf dosáhl, když byl v roce 2002 v druhém kole prezidentských voleb a zatím se spíš tipuje, že by, že by Marine Le Penová znovu vlastně uspěla stejně jako její otec. Na druhé straně neočekává se vůbec, že by, že by vyhrála víc než vlastně to, že bude v druhém kole.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Ale mohla by Marine Le Penová přesto vyhrát v prvním kole? Protože řada členů její strany si to myslí.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

To, že si to myslí straníci, je sice hezké, ale prakticky je to velmi obtížné. Když se podíváme do minulosti, tak nikomu se to nepodařilo v rámci páté republiky a například první prezident Charles de Gaulle musel také do druhého kola ve volbách v roce 1965.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Le Penová nabízí Francii poměrně ostré změny, ať už jde o frexit, tedy odchod Francie z Evropské unie nebo odchod z eurozóny, ale zároveň chce vypsat referenda, ve kterých by lidé řekli, zda s tímto souhlasí a pokud v těch referendech neuspěje, pak je ochotná Elysej opustit, ale není to takový trošku kopanec do stability země, která, aspoň z mého pohledu stabilitu rozhodně potřebuje?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

No, podle mě to spíš ukazuje na to, jak, jak chce vládnout, respektive na její slabiny, potažmo slabiny její strany. Zatím se hodně mluví o tom, že Marine Le Penová by mohla být v druhém kole, ale to ještě neznamená, že bude, že bude schopná vládnout. Hodně bude záležet na, na tom, jestli bude mít většinu v Národním shromáždění, a když ona slibuje například ty, ty referenda, tak to spíš poukazuje na to, že nebude schopná to prosazovat jinou cestou a že sází vlastně na způsoby, které jsou typické pro, pro, řekněme, jiný způsob vládnutí než demokratické.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Přes 40 procent nerozhodnutých voličů, znamená to, že Francouzi toužili po tom mít ty netradiční kandidáty nebo kandidáty netradičních stran a teď si s nimi tak nějak neví rady?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

Tak otázka bude, jak budeme definovat tradiční, tradiční politik nebo tradiční stranu. V praxi, když se podíváme zejména na ty, na ty současné kandidáty, obzvlášť pak na ty, na ty, kteří mají zřejmě největší šance dostat se do druhého kola, tak tam spíš budeme poukazovat na to, že existuje určitá kontinuita a že oni jsou stoupenci jakési tradice. Možná s určitým, s určitým odstupem i u Macrona. To, co spíš dokazuje nebo kam směřují vlastně ten vysoký počet, řekněme, nerozhodných voličů, je spíš to, že ta současná, ten současný výběr je trochu specifický a trochu netypický ve smyslu, že tam nemáme ty dvě velké strany, které bojují proti sobě a ten výběr prostě je, řekněme, omezený.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Tolik Michel Perottino z **fakulty sociálních věd**. Děkuju, že jste přijal naše pozvání a že jste byl dnes večer s námi.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, **FSV UK**

Děkuji.

Strategická konkurence na vlnách

2.4.2017 ČT 24 str. 12 21:05 Horizont

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

A mým dalším hostem je Michael Romancov, politický geograf z **fakulty sociálních věd**. Vítejte.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý večer.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Námořní cesty, dá se říct, jsou už roky stejně, stejné, a přesto se tu čeří voda. Připomeňme třeba problémy, konflikty v Jihočínském moři, kde teď vidíte největší hrozby, kde všude hrozí konflikty?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Ono záleží na tom, jaký typ konfliktu máme na mysli. Pokud jde o možnost střetu klasických hráčů, to znamená států, tak pravděpodobně právě Jihočínské moře je tou nejkonfliktnější zónou. Pokud máme na mysli pirátské útoky, kterých v posledních, řekněme, 15, 20 letech ve srovnání s dobami studené války výrazným způsobem přibýlo, tak pak vlastně ta konfliktní zóna je mnohem širší. Diváci pravděpodobně si vzpomenou na Somálsko, ale v současnosti zejména potom vody v oblasti Jihočínského moře, přístupy k africkým přístavům, ale také třeba ke kolumbijským přístavům nebo k indickým.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Napadá mě tedy otázka, jsou současné námořní cesty vůbec bezpečné?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Vzhledem k tomu, jak obrovské bohatství se tam přepravuje, je to kolem 90, 92 procent vlastně objemu všech zboží a surovin, které se ročně na světě vyprodukuje, respektive vyrobí a kolem 90 procent hodnoty mezinárodního obchodu, tak je jednoznačné, že to láká spoustu nenechavců, ale zase vzhledem k těm objemům a k tomu, jak to roste, tak se dá říci, že relativně bezpečné to pořád ještě je.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Jak dlouho ještě můžou ty současné námořní cesty vyhovovat nárokům lidí? Protože my jsme slyšeli v reportáži, ty námořní cesty se rozšiřují, průplavy se rozšiřují, modernizují, ale to musí mít přece své hranice.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak musí i nemusí, protože samozřejmě technicky bude možné stavět nejspíš jaksi stále větší a větší plavidla, ale ona ta omezení jsou dána v některých místech přírodou, třeba Malacká úžina. Ten plavební koridor v nejužším místě je široký něco málo přes 3 kilometry a hloubka pouhých 25 metrů, to znamená, tam máme jasně přírodou daná omezení, ale vedle těch omezení, které jsou dány prostě hloubkou a šířkou ať už těch umělých, nebo přírodních cest, tak je potom tady vlastně hloubka a šířka přístavu. Dneska už jsou plavidla, která se vlastně do přístavů standardně nevejdou, to jsou zejména některé ty supertankery, takže nejspíš tyhle ty věci budou diktovat, diktovat omezení.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Otevírá se nám ale i severní cesta, kterou by chtělo využívat především Rusko, ale i tady by zřejmě tedy mohly vzniknout územní spory.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Určitě ano, protože jaksi ta situace na Arktidě není úplně standardním způsobem zatím dojednaná mezi těmi státy. Sice tady existuje průlom starý asi 5 let, kdy se Rusko dokázalo dohodnout s Norskem, ale těch problémů tam je celá řada. Nicméně ty teritoriální spory, to je jen jeden atribut. Ten druhý atribut, který je pravděpodobně daleko důležitější, je, že nikdo neví, co přesně by se stalo, kdyby opravdu ten led roztál, respektive začal tát výrazně rychleji než v současnosti, protože ono by to zaprvé mohlo výrazným způsobem ovlivnit konfiguraci mořského dna, mohly by se objevit nové mělčiny a navíc půl roku je v téhle té části světa permanentní tma, to znamená, stejně takhle ta cesta není celoročně splavná.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Tolik Michael Romancov. Děkuji za vaši analýzu a děkuju, že jste přijal naše pozvání.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** UK

Děkuji za pozvání. Hezký večer.

Jak to vypadá, když Arméni volí do parlamentu?

2.4.2017 ČRo Plus str. 03 17:10 Den podle...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Posloucháte Český rozhlas Plus pořad Den podle. V Arménii se dnes volí nový parlament. Průlomové je to proto, že jde o první volby od změny politického systému, z prezidentského na parlamentní. Tedy některé pravomoci hlavy státu přešel, nebo přejme zákonodárný sbor. Volby sledují i čeští zákonodárci včetně poslankyně KSČM Zuzky Bebarové-Rujbrové. Dobrý den.

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

Příjemný podvečer.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ve které části Arménie teď jste?

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

No to vám přesně neřeknu, ale předpokládám, že je to asi sto třicet kilometrů na jihovýchod od Jerevanu v horách, městečku, jehož název neumím vyslovit.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak zatím probíhá to hlasování v té vesničce, kde jste?

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

Je to velmi zajímavé, nejenom přímo v místě, v kterém v současné době monitorujeme, ale obešli jsme během dne, respektive objeli více obcí, zejména vesnic v horách, a všude je o volby velký zájem. /Nemýlím-li se/ ve všech volebních místnostech stojí fronty voličů před volebními místnostmi a předpokládám, že bude poměrně vysoká účast. Nevím, jestli to máme přičítat tomu, že podle předpovědí prognostiků jsou poměrně vyrovnané síly mezi vládou republikánskou stranou a nejsilnější opoziční stranou, anebo právě změně volebního systému, ale skutečností je, že tedy volby probíhají klidně a s velkým zájmem lidí.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Kdy by měly být vyhlášeny výsledky voleb?

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

No, předpokládám, že až zítra. To záleží na arménských státních orgánech, /OBSS/ nemůže před vydáním závěrečné zprávy k výsledkům blíže vyjadřovat, /nerozumím/ naše zprávy budou zpracovávány celou noc.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No a kdybyste měla ještě trošku nám přiblížit, jak vlastně vypadá to, když se volí v arménských horách, tak jak to probíhá? Je to podobné jako u nás v Evropě, že prostě postupně přicházejí lidé, nebo to má třeba nějaké zvláštní rysy, nějaký zvláštní kolorit?

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

Má to zvláštní rysy a možná bychom se mohli i něco od Arménů přiučit, alespoň podle současné úpravy je u změny volebního zákona a ústavy taky pokud jde o technickou realizaci voleb. /nerozumím/ tak každá volební místnost, a to i v těch rozbitých školách v horských vesnicích je monitorována online kamerou, všude voliči ke své identifikaci používají nejenom průkaz, občanský průkaz nebo srovnatelný doklad, ale i otisk prstu, takže tento systém má zabránit možnosti opakování voleb na jiném místě, a kontrola ze strany mimoparlamentních pozorovatelů, místních pozorovatelů, kteří se také voleb účastní, je velmi účinná, mají možnost vstupovat do toho systému a ověřovat si konkrétní údaje o konkrétních místnostech a voličích. Takže v tomhle směru je to velmi zajímavé a poučné. A zajímavý je ti ten volební systém, jestli ještě mohu...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ano.

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

... Který garantuje vítězi voleb, velmi to zestručnostním, čtyřiapadesát procent a sestavení vlády. Opozici garantuje třiatřicet procent, tedy nejméně s tím, že má právo obsadit celou řadu kontrolních orgánů. Tím že následně zamezí celé řadě sporů a dohadování, protože politických subjektů, které se voleb účastní, je devět.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Tolik poslankyně KSČM Zuzka Bebarová-Rujbrová, která je v Arménii coby pozorovatelka na tamních parlamentních volbách. Děkuju za rozhovor, na shledanou.

Zuzka BEBAROVÁ-RUJBROVÁ, poslankyně /KSČM/

Taky děkuju, příjemný večer, na shledanou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

A k arménské politické situaci se dostaneme teď podrobně ještě se Slavomírem Horákem z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý podvečer i vám.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý podvečer.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Můžeme si prosím nejdřív na úvod připomenout, proč Arménie přešla z prezidentského na parlamentní systém?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No tak ono to bylo asi trochu složitější než paní poslankyně říkala. Tam šlo především o kampaň před dvěma lety, vlastně před rokem a půl zhruba bylo referendum o změně parlamentního systému, tedy na víceparlamentní. Ovšem reálný důvod toho referenda, respektive těch poústavních změn bylo spíše změnit, zabezpečit další vládu současné tedy vládnoucí strany republikánské, která tímto způsobem chtěla zabezpečit moc na dalších x let dopředu.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No a s čím šly hlavní soupeřící strany do voleb, ať už v domácí nebo zahraniční politice?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Hm. Tak tam je to hodně různorodé. Jednak na jedné straně stojí samozřejmě republikánská strana, která už dlouhodobě je vládnoucí stranou v Arménii, na druhé straně toho spektra máme třeba tak zvané svobodné demokraty, kteří se například staví velmi výrazně proti tak zvané "euroasijské ekonomické unii" a naopak podporují větší vztah k západu. Nicméně jejich... Nebo nepředpokládá se, že by měli nějaký výrazný výsledek v těchto volbách, možná získají nějakých pár procent hlasů, ale nebude to nic na změnu nebo na zasahování do vládnoucího systému. Máme tady třeba Arménský národní kongres vedený bývalým prezidentem Terem-Petrosjanem, ten zase má, ten se zajímavě proslavil celkem nedávno tím, že se snažil prosazovat jakýsi kompromis ve sporu s Ázerbajdžánem. Arménie, respektive Karabach, který sice není součástí Arménie, ale nějak má velmi výrazné, velmi těsné spojení s touto zemí, tak je snaha, Ter-Petrosjan prostě prohlásil, že by šel na kompromis s Ázerbajdžánem i třeba ohledně vrácení těch neokupovaných území okolo Náhorního Karabachu, což ovšem také bylo velmi kritizováno ve vládních, respektive provládních médiích. Takže i ono asi nezíská nějaké výrazné procento hlasů. No a nejvýznamnějším oponentem nebo nevýznamnějším soupeřem pravděpodobně na těch volbách by měl být blok okolo Gagika Carukjana, což je bývalý, poměrně vysoce postavený politik, který ovšem se přidal tedy na druhou stranu. V současné době je takovým spíše mírným kritikem republikánské strany.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Můžeme brát Arménii jako standardně demokratický stát nebo do řízení státu vstupují faktory, které z Evropy neznáme?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, to je těžké říct, jak moc je demokratický stát. Ono to hlasování, nebo ty volební procedury jsou víceméně demokratické včetně nějakých, o čem mluvila paní poslankyně, typu zavedení kamer do volebních místností a podobně. Na druhou stranu, ano v Arménii se většina těch politických řešení dohaduje někde v zákulisí. A to se týká, to bylo krásně vidět třeba teď na předvolební kampani, kdy byli různě sesazováni a naopak jmenováni kandidáti podle toho, z jaké jsou rodiny, nebo do jakého patří klanu, kterých je v Arménii několik, respektive, oni jsou takové základní dva, potom jsou další podskupiny, takže ten boj politický v Arménii se nedělá v rámci voleb, ale spíše v rámci jakéhosi až do v uvozovkách "každodenního" vyjednávání na té politické scéně, v zákulisí někde v restauracích, v domech, či v parlamentu. Ale rozhodně je to méně viditelná záležitost politické scény.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

To znamená, pokud se ještě v půlce března demonstrovalo proti prezidentovi Serži Sargsjanovi, kvůli smrti opozičního aktivisty, který držel hladovku, to je v arménské politice spíš výjimečná záležitost?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

A tak, ne že by se nebyly demonstrace proti republikánské vládě, na to zase Arménie v uvozovkách "je relativně demokratická", čili občas nějaké protesty se objevují, ale jejich vliv nějakých demonstrací, protestů na zásadní politická řešení, nebývá obvykle příliš velký. Je to takové, že se jakoby odpustí pára z toho hrnce /nerozumím/, ale vlastně nic dalšího se neděje.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

A jak důležité jsou teď vztahy s Tureckem, které stále neuznalo genocidu jednoho a půl milionu Arménů z roku 1915, z doby Osmanské říše?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No tak, vztahy s Tureckem jsou momentálně, zhruba od nějakého roku 2010, 2011 zhruba na stejné úrovni. Od té doby, co proběhlo nějaké mírné oteplení vztahů, kdy dokonce byla i taková tendence, že by případně Arménie s Tureckem se uznaly navzájem, vyměnily si diplomaty a podobně, tak v současné době je opět ten vztah řekněme mírně zamrzlý a ty vztahy na politické úrovni nejsou, zvláště v poslední době s nástupem prezidenta Erdogana v Turecku. Na druhé straně, spousta Arménů do Istanbulu, stejně tak do jiných částí Turecka jezdí za obchodem. Čili obchodní vztahy existují, nicméně ne na přímo, ale třeba přes Grúzii, nebo přes Írán nebo přes nějaké jiné prostředníky. Nejčastěji ovšem tyto dva. Takže obchodní vztahy ano, politické vztahy nikoliv.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Slavomír Horák z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuje, na shledanou.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Předkládání finančních zpráv politických stran

1.4.2017 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Jak už jsem řekla, dnešek byl posledním dnem, kdy politické strany měly předložit do sněmovny své finanční zprávy za loňský rok. Vedle základních údajů o hospodaření musejí strany a hnutí uvádět ve zprávách také dary od jednotlivců i firem včetně darovacích smluv. Velké parlamentní strany loni většinou hospodařili se ztrátou do značné míry to způsobily zvýšené výdaje na podzimní krajské a senátní volby. Výjimku je ODS, která měla po zdanění zisk necelých 9 milionů korun. Mým prvním hostem je Josef Mlejnek, politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, zdravím vás, dobrý den.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Vidíte v těch výsledcích hospodaření politických stran nějaký vyloženě nezdravý trend nebo bliká vám u něčeho červené světýlko?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že nezdravý trend se projevuje už dlouhou dobu. Ty kampaně jsou finančně náročnější, a pokud jde o ty příjmy, tak politické strany mají příjmy u nás buď ze státního rozpočtu a potom od různých dárců, přičemž členů mají málo, to znamená, že od nich moc nevyberou a potom přicházejí ke slovu různí dárci a samozřejmě člověk, si pak klade otázku, co ti dárci vlastně chtějí potom za ten svůj dar, jestli je to skutečně tak nezištný dar, jak oficiálně tvrdí.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Mezi těmi všemi dárci politických stran je někdo, kdo ve vás vzbuzuje podezření nějaké?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě těžko může někdo vzbuzovat podezření a na základě faktu, že přispěje politické straně. Ale je tam třeba v těch zprávách takový zajímavý trend nebo, který spočívá v tom, že patří k dárcům právě i členové té strany, kandidáti za tu stranu, myslím k dárcům, kteří poskytují poměrně vysoké částky, což asi možná svědčí i o takovém trendu, že když chce někdo v nějaké straně být úspěšný a kandidovat za ni na nějakém čelním místě, tak mu řeknou: Tak dobře, kandiduj za nás, ale sežeň si nějak peníze nebo musí přinést do stranické pokladny peníze. Takže jakoby ta strana už jako neposkytuje, řekněme, primární podporu někomu, kdo by mohl být dobrým politikem, ale jakoby sama vyžaduje od svých politiků, aby si ještě přispívali na kampaň a nevím, jestli vždy může mít strana pak pod kontrolou, kde ti lidé ty peníze berou.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak pikantní v této souvislosti je, že jak tady čtu třeba v případě ČSSD, přispěl bývalý ministr průmyslu a obchodu Jan Ládek 212 tisíce korun. Ale což je mimochodem čtyřikrát tolik, co třeba sám premiér a k ničemu mu to celkem nebylo. Není to tak?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, tak jemu to k ničemu nebylo, ale on pak odstoupil kvůli tomu, že přeci jen to neudržitelné postavení k výrokům ohledně tarifů na mobil, takže možná, kdyby byl on sám opatrnější, nebo kdyby si lépe vybíral podřízené, tak by mu to možná k něčemu bylo. Samozřejmě, že jenom to, že přispěje 200 tisíc, to ještě mu nezaručuje, že v té funkci zůstane, ale patrně i kvůli tomu, že vedl kampaň ostatně on kandidoval do Senátu, takže vše svědčí o tom, takto vysoce postavený politik dané strany si prostě musí sám připlatit na kampaň.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Mimochodem zdá se mi, že úplně největší osobní příspěvek v ČSSD byl od štědrého dárcce, který je nyní plzeňským hejtmanem, a je to bývalý generální ředitel plzeňské firmy Škoda Transportation Josef Bernard, který přispěl sám nikoliv za žádnou firmu, ale sám přispěl příspěvkem ve výši 931 tisíc korun. To není úplně běžná částka, kterou jednotlivci straně případně dávají nebo je?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Běžná částka to není, a samozřejmě, že to vyvolává podezření, jestli to prostě není nějaká protislužba nebo prostě ta firma Škoda Transportation, jímž byl ředitelem a prostě má nějaké zakázky od státu, nebo víceméně životně závislá na zakázkách od státu. Takže říkám, tam v tomto případě a i se o tom psalo v médiích i před volbami, média na tento případ upozorňovala, že tam to samozřejmě vyvolává podezření nějakého ne úplně čistého propojení politické moci a ekonomického postavení nebo té ekonomické funkce. Ale samozřejmě z toho samotného faktu, že on přispěl straně skoro milionem, z toho ještě nic neplyne, jenom to podezření.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Hospodaření hnutí ANO za loňský rok skončilo podle té zprávy ve ztrátě 40 milionů korun, ale zároveň ke konci roku 2016 hnutí dlužilo Andreji Babišovi přes 150 milionů korun. A tak jsem z toho jelen. Jestliže hnutí něco dluží svému předsedovi, tak se to nezanáší do kolonky Má dáti, nebo?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono v případě Andreje Babiše samozřejmě jeho financování a i financování prostě Agrofertu a prostě to, jak on si vyplácí dividendy a tak dále, vyvolává celou řadu velkých otázek. Asi není překvapivé, že toto je samozřejmě taktéž podivná záležitost. Vyplývá to prostě z toho, že když miliardář, velko podnikatel má nebo dalo by se možná říci vlastní politickou stranu, tak potom samozřejmě tam budou probíhat různé finanční operace, které jsou podivné nebo které nejsou úplně běžné u jiných politických stran.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ale jenom mi řekněte u těchhle takzvaných půjček Andreje Babiše vlastnímu hnutí ANO, jak to tam dlouhodobě funguje? To jeho hnutí ANO mu to potom splácí anebo jemu vyhovuje pozice neustálého věřitele?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Může mu i vyhovovat tato pozice, protože může tím dávat ostatním členům hnutí najevo, že bez něj jsou vlastně nic, že pokud může takhle i nepřímo naznačovat, že pokud se budete stavět proti mé vůli, tak já prostě odejdu nebo ty peníze stáhnu a co vy pak budete dělat, pak nedáte dohromady ani nějakou kampaň, takže může to být i forma, řekněme, vytváření disciplíny v rámci hnutí.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tolik Josef Mlejnek, politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který byl mým prvním hostem. Moc vám děkuju.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji t